Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1933

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933.

REGISTER.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 Januari 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Direktören Axel Sundström, Byggmästaren E. Edv. Karlsson, Direktören E. Falk, Redaktören A. Pers, Köpmannen Carl Hedberg, Expeditören C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Rektorn Hj. Thyresson, Sjukbesökaren E. Keijser, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Studieledaren Gust. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Stationskarlen C. F. Melin, Järnarbetaren Josef Widén, Vaktmästaren Einar Gelin, Kaptenen G. Robsahm, Plåtslagaren C. F. Larsson, Fru Ida Olsson, Herrar Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, Järnvägstjänstemannan Thure Bergquist, Brandmannen Ernst Johansson, Förste Baningenjören Carl Henning, Verkmästaren Gust. Karlsson, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Gårdsägaren E. Billert, Plåtarbetaren Ivar Andersson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Muraren Mats Hellblom, Inköpschefen John A. Lundgren, Förrådsförvaltaren John Beckman, Förste Postiljonen J. E. Wirén, Köpmannen Edvin Johansson och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Byggmästaren F. Eklund, Lokomotivföraren Oskar Dahrne, Överingenjören R. Liljeblad, Byggnadssnickaren David Johansson och Fru Ebba Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Uppdrogs åt Herrar Hellman och Eriksson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 31 innevarande januari kl. 1 e. m. *Justering.*

§ 2.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande januari hade Arbetslöshetskommittén på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta dels att hyreshjälp med statsbidrag skulle utdelas till arbetslösa under 1:sta kvartalet 1933 enligt de bestämmelser och riktlinjer, som i skrivelsen angivits, dels att för bestridande av kostnaderna för denna hyreshjälp anvisa förslagsvis 7,000 kronor, dels ock att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens arbetslöshetskommission göra ansökan om statsbidrag till samma belopp, som av Stadsfullmäktige anvisades.

I häröver avgivet yttrande den 9 innevarande januari hade Drätselkammaren för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under tre månader enligt de bestämmelser, som meddelades av Statens arbetslöshetskommission och i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, Arbetslöshetskommittén i sin ovanberörda framställning angivit, anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget, samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den gjorda framställningen på sätt densamma av Drätselkammaren tillstyrkts.

§ 3.

Ang. extra understöd åt arbetslösa.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 nästlidne december för utlåtande till Drätselkammaren remitterat en såsom motion av Herr Engdahl upptagen framställning från De Arbetslösas förening angående särskild utdelning av understöd till julen åt de arbetslösa m. m., hade Drätselkammaren i skrivelse den 9 innevarande januari på anförda grunder föreslagit, att motionen icke skulle föanleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Efter föredragning av berörda handlingar fattade Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr Engdahl, vilken dock ej framställde något särskilt yrkande, beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 4.

Ang. upplåtande av särskilda sa-

Saluhalls- och torghandelskommittén hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 28 november 1932 på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att från och med den 1 juni 1933 skulle upptagas avgifter

för vissa saluplatser å Stora torget i Västerås, dels uppdraga åt Drätselkammaren att på lämpligt sätt verkställa av kommittén föreslagen utsättning och utmärkning av dessa saluplatser samt att kostnaderna härför skulle gäldas av inflytande torgavgifter, dels ock bemyndiga Drätselkammaren att fastställa årliga hyresavgifter för de upplåtna fasta saluplatserna.

luplatser å Stora torget mot avgift.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 nästlidne december beslutat remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari tillstyrkt bifall till det av kommittén framställda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 5.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1933.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 december 1932 hade Lönenämnden anfört följande:

"Utan att för år 1933 ifrågasätta någon ändring uti de lönebestämmelser, som för innevarande år varit gällande för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal för så vidt ej sådan påkallas av en under år 1933 tilläventyrs genomförd statlig lönereglering för denna personal, hemställer Lönenämnden, att Stadsfullmäktige med beslut att förbehålla sig fria händer för genomförandet av den ändring, som kan föranledas av en dylik statlig reglering, ville för år 1933 fastställa följande

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

1) lagstadgad minimilön;
2) Statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring ;
3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;
4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med

för ett rum och kök	kr.	550: —
„ två rum och kök	„	850: —
„ tre rum och kök	„	1,150: —
„ fyra rum och kök	„	1,450: —

för bränsle och för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med respektive 130: —, 180: —, 235: — och 290: — kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden skola hörför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;

5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare ;

6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarne), varå stadens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå stadens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därpå belöpande dyrtidstillägg beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därpå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angvits;

för slöjdlärare, folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare."

Lämnad tillfälle att yttra sig häröver hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 6.

Ang. värdesättning för år 1933 av befattningshavares förmån av bostad och bränsle.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 december 1932 hade Lönenämnden anfört följande:

"Någon ändring för år 1933 uti av Stadsfullmäktige för år 1932 fastställt värde av bostadsförmån och förmån av fritt bränsle, där sådan förmån av staden tillhandahålles befattningshavare, är icke av Lönenämnden ifrågasatt, och

föreslår därför Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta för år 1933 åsätta förmån av fri bostad följande värden:

för bostad i logement	kr.	264: —
för ett rum och kök	„	425: —
för två rum och kök	„	700: —
för tre rum och kök	„	1,000: —
för fyra rum och kök	„	1,250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1,600: —
och förmån av fritt bränsle följande värden:		
för ett rum och kök	„	130: —
för två rum och kök	„	180: —
för tre rum och kök	„	235: —
för fyra rum och kök	„	290: —

ävensom bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp, motsvarande dessa värden."

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarne tagen del utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 7.

Ang. dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 december 1932 hade Lönenämnden anfört följande:

"I anledning därav att av Stadsfullmäktige antagen pensionsstat för stadens befattningshavare icke är gällande för de befattningshavare, som förut erhållit pension eller pensionsersättning och icke heller för de änkor efter befattningshavare, som erhållit dylik, i följd varav å dessa pensioner och ersättningar utgående dyrtidstillägg tills vidare och i avbidan på beslut av pensionstagarnes överförande å reglerad pensionsstat måste bibehållas, föreslår Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å här förut angivna pensioner och pensionsersättningar måtte tills vidare vara gällande även under år 1933."

Lämnad tillfälle yttra sig i ärendet hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 8.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån år 1933.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 januari 1933 hade Lönenämnden anfört följande:

"I sitt förslag till utgiftsstat för stadens polisväsen för innevarande år har Polisnämnden beräknat anslag till beklädnad samt slitningsersättning efter 215 kronor för varje befattningshavare, som har sådan förmån, vilket i jämförelse med liknande anslag i 1932 års stat innebär en nedsättning med 10 kronor, och har härför åberopat, att något överskott uppkommit i förut anvisat anslag.

Av Lönenämnden införskaffade beklädnadskonton för brandverkets befattningshavare visar för sista 3-årsperioden ävenledes överskott, som utslaget i medeltal på varje år synes kunna medgiva liknande sänkning, vad angår anslaget till brandpersonalens beklädnad.

Beträffande den 3:dje personalgruppen, som åtnjuter fri beklädnad eller renhållningsverkets personal, vilken förmån under år 1932 varit värderad till 65 kronor per befattningshavare, är förhållandet enahanda, varför även här en sänkning är motiverad.

Lönenämnden, som har att framlägga förslag till värdesättning och bestämmandet av här berörda förmåner, får under hänvisning till förestående hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att för år 1933 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för envar av personalen vid polisverket till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, ävensom att kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skall utgå med 215 kronor, och att anslagen för dessa förmåner skola i enlighet härmed beräknas i budgeten."

Drätselkammaren, som beretts tillfälle att taga del av framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström, Wass och Hedberg bifall till Lönenämndens förslag, dels av Herrar Ernst Johansson och Hult, att beklädnadsanslagen för år 1933 skulle beräknas efter samma grunder som för år 1932, dels ock av Herr Engdahl bifall till Lönenämndens framställning på det sätt, att jämkningen i beklädnadsanslaget för brandmän och renhållningsarbetare skulle göras i proportion till vad som föreslagits för polispersonalen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 9.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 januari 1933 hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen anvisa ett anslag å intill 68,000 kronor ävensom under framhållande av att vågbrytaren vore av största vikt för trafiken på djuphamnen bemyndiga Hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag till två tredjedelar av den beräknade byggnadskostnaden. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen.*

I häröver avgivet utlåtande den 9 innevarande januari hade Drätselkammaren för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för närvarande inskränka sig till att besluta att bemyndiga Hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag för utförande av en vågbrytare vid djuphamnen med två tredjedelar av den beräknade byggnadskostnaden 68,000 kronor.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 10.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 september 1932 vid behandling av en framställning från Drätselkammaren om ett anslag å 3,500 kronor till uppförande av ett vaktrum vid djuphamnen för tullverkets räkning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) beslutat för vidare beredning överlämna ärendet till Hamnstyrelsen och anmodat Drätselkammaren att därefter ånyo yttra sig i detsamma, hade nu de sålunda begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4). *Ang. anordnande av ett vaktrum m. m. åt tullverket vid djuphamnen.*

Hamnstyrelsen hade därvid hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för inredande av ett vaktrum och en expeditionslokal för tullverkets räkning i Karlsbergs gårds förutvarande huvudbyggnad och rummens förseende med inventarier anvisa ett belopp av 1,300 kronor. Drätselkammaren hade för sin del med frångående av sitt förut framställda förslag förordat bifall till Hamnstyrelsens hemställan och tillika föreslagit, att det beräknade beloppet 1,300 kronor måtte anvisas att utgå av 1933 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Hamnstyrelsens och Drätselkammarens senast i ärendet framställlda förslag.

§ 11.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 januari 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställ- *Ang. flyttning av ett*

verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen

ning från Hamnstyrelsen, däri styrelsen för nedan angivna ändamål begärt ett anslag å 3,500 kronor, hemställt att Stadsfullmäktige måtte besluta att för flyttning och reparation av ett verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen av det i 1933 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa högst 3,000 kronor.

Efter härav tagen del yrkade dels Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Edvin Johansson avslag å framställningen.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 12.

Ang. upptagande av tillfälligt lån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Drätselkammaren anfört följande:

"Stadens behov av penningmedel under innevarande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån, ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och förbrukningsartiklar samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk föranleder fortfarande såsom hittills tillfälig upplåning.

Drätselkammaren hemställer fördenskull, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse Drätselkammarens förvaltning till belopp, som Drätselkammaren kan finna erforderligt, än även Vatten- och Gasverksstyrelsen att ikläda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital under år 1933."

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 13.

Ang. inköp av seminariefastigheten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att för en köpeskilling av 60,000 kronor att gäldas vid tillträde den 1 april 1933 samt på de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid i Västerås samt att anvisa för köpeskillingens likviderande erforderligt belopp att tillsvidare utgå av tillgängliga medel för

att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Under överläggningen härom yrkade Herr Falk bifall till Drätselkammarens förslag samt därjämte att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag angående tillsättande av en kommitté för utredning av frågan, på vad sätt läroverkets lokalbehov borde tillgodoses. Bifall till Drätselkammarens framställning yrkades vidare av Herrar Sjöberg, Pers, vice ordföranden, Sundström och Engdahl. Herr Hellström framhöll i fråga om Herr Falks tilläggsyrkande, under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931, att det föreslagna uppdraget redan lämnats till Drätselkammaren.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena beföllo Stadsfullmäktige utan omröstning såväl Drätselkammarens förslag som ock Herr Falks tilläggsyrkande.

§ 14.

Ang. anskaffande av en kolkrossningsanordning vid gasverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffning vid gasverket av en kolkrossningsanordning anvisa ett belopp av 10,000 kronor att utgå dels av besparade medel av det av Stadsfullmäktige den 30 april 1931 beviljade anslaget till utbyggnad m. m. och dels av tillgängliga driftmedel vid gasverket att lika fördelas mellan åren 1934—1936.

I häröver den 12 innevarande januari avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 15.

Ang. särskild avgift för elektrisk värmeström till ett bageri.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville dels medgiva, att leverans av elektrisk värmeström finge ske från stadens elektricitetsverk till A.-B. Lundius bageri mot följande avgifter:

årlig anslutningsavgift	500 kr.
årlig effektavgift pr kilowatt	50 „
förbrukningsavgift pr kilowattimme	2,25 öre,

dels för anläggande av erforderlig högspänningskabel till nämnda abonnent

anvisa ett anslag å 2,600 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond, dels ock uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att upprätta kontrakt med A.-B. Lundius bageri rörande ifrågavarande strömleverans.

Lämnad tillfälle yttra sig över berörda framställning hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige samma dag tillstyrkt det däri framställda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den gjorda framställningen.

§ 16.

Ang. ledningsanslutningsavgifter till Jakobsbergsområdet.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 december 1932 till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr Hellblom upptagen framställning från Byggnadsföreningen Jakobsberg angående ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9).

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta:

1:o) att för Jakobsbergsområdets del, på sätt detta område närmare angivits i en vidfogad utredning i ämnet till Stadsplanekommittén, anslutningsavgiften för stadens vatten-, avlopps- och gasledningar tillsvidare skulle pr kvm. tomtyta utgå efter 44 öre för vattenledning, 57 öre för avloppsledning och 29 öre för gasledning eller tillhopa en krona 30 öre för samtliga dessa slag av ledningar, samt

2:o) att uppdraga åt Drätselkammaren och Vatten- och Gasverksstyrelsen att framlägga närmare förslag rörande ledningsavgifternas erläggande.

Drätselkammaren hade beträffande ledningsavgifternas storlek tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, men i fråga om den föreslagna utredningen rörande dessa avgifters erläggande avstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan, varvid dock en av Drätselkammarens ledamöter Herr Keijser låtit anteckna avvikande mening, varjämte Drätselkammaren gjort ett uttalande beträffande vederbörande fastighetsägares skyldighet att såsom villkor för ledningsanslutning överlämna gatumark till staden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herr Henning, med vilken Herrar vice ordföranden, Sundström, Widén, Engdahl, Keijser, Billert och Hedberg förenade sig, bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag oförändrat, dels av Herr Hellblom, med instämmande av Herr Beckman, bifall till Herr Hellbloms i

hans motion framställda förslag, att anslutningsavgifterna å Jakobsberg måtte bliva desamma som för staden i övrigt, varjämte Herr Hellblom i ett senare yttrande yrkade bordläggning av ärendet.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige i dag slutligen avgöra ärendet. Härefter framställdes proposition å övriga föreliggande yrkanden och förslag; och fattade Stadsfullmäktige därvid sitt beslut utan omröstning i överensstämmelse med Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

§ 17.

Ang. ny taxa för stadens ambulans-automobil.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 december 1932 hade Hälsovårdsnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med upphävande av nuvarande taxa, godkänna följande

"Förslag till Bestämmelser och Taxa för Västerås stads ambulansbil.

Ordningen för ambulansbilens tillhandahållande:

1:o) Stadens ambulansbil, som är stationerad å brandstationen, får i regel endast användas inom stadsområdet.

Dock får i sådant undantagsfall, då landstingets ambulansbil är utgången eller obrukbar och under tiden *trängande behov* av ambulanstransport föreligger, stadens ambulansbil även användas för *kortare transporter* utom staden och därvid i enlighet med de bestämmelser, som äro utfärdade för landstingets ambulansbil.

Å andra sidan får vid förhinder för stadens ambulansbil i stället landstingets ambulansbil användas inom staden under enahanda villkor, som föreskrivits för stadens.

Behörighet att rekvirera ambulansbil:

2:o) *Vid sjukdomsfall* tillkommer sådan behörighet läkare ävensom i trängande fall sjuksköterska eller barnmorska,

vid olycksfall varje person, som vid rekvisitionen lämnar klar och tydlig uppgift dels om sitt namn, yrke och hemvist, dels om platsen för olyckshändelsen och dels, så vidt möjligt, om den eller de skadades tillstånd.

Vid smittosamma sjukdomsfall få ambulansbilarne ej användas för transport annat än i sådana undantagsfall, då läkare anser oundvikligt

behov därför föreligga. Härvid skall läkaren vid rekvirerandet lämna bilpersonalen noggranna föreskrifter om dels sättet för undvikande av smittorisk och dels sättet för bilens vederbörliga desinfektion.

T a x a:

3:o) Vid transport av *såväl sjukdoms- som olycksfall* inom staden utgör avgiften Tre kronor för utryckning inom 3 kilometer från ambulansbilens station och 30 öre för varje påbörjad kilometer därutöver, dock i intet fall högre avgift än 5 kronor.

Medellös eller mindre bemedlad person kan hos Hälsovårdsnämnden ansöka om befrielse från avgiften, varvid utredning emellertid skall lämnas om egna eller försörjningspliktigas ekonomiska förhållanden.

Transporteras samtidigt mer än en sjuk, fördelas avgiften på en var av dem.

Därest ambulansbil rekvirerats, men vid framkomsten ej tages i bruk, erlägges dock stadgad avgift.

Avgifterna skola erläggas till drätselkontoret.

Övriga bestämmelser:

4:o) Ambulansbil får icke rekvireras i andra fall, än då verkligt behov av detta transportmedel föreligger."

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari tillstyrkt Hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Hälsovårdsnämnden i detta ärende föreslagit.

§ 18.

Ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11), hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag hemställt, att Stadsfullmäktige ville till förtydligande av ett mellan staden och bolaget år 1904 träffat avtal, till den del bolaget därigenom medgivits rätt att flytta gränsen för bolagets verkstadsområde i Västerås 10 meter ut i Mälaren, förklara, att denna rätt skulle avse äganderätt till området inom den utflyttade gränslinjen, i vederlag varemot bolaget skulle till staden återlämna ett enligt samma avtal till bolaget med nyttjanderätt upp-

låtet område invid Stallhagsparken, då avsett till tomt för en banvaktsstuga.

Efter föredragning härav yrkade Herr vice ordföranden, men instämmande av Herr Sundström, återremiss av ärendet till Drätselkammaren och fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i enlighet med berörda yrkande.

§ 19.

Ang. förbättring av del av Persbovägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för vidgning och iordningställande av Persbovägen mellan Tunbyvägen och Persbobäcken anvisa förslagsvis 7,000 kronor att utgå av det i 1933 års budget avsatta förslagsanslaget.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 20.

Ang. fastställande av namn å vissa gator och trafikleder.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 7 december 1932 hade Byggnadsnämnden meddelat, att nämnden i anledning därav att Stadsfullmäktige vid fastställande av namn å vissa gator och trafikleder den 27 oktober 1932 uteslutit bokstaven e uti de efter vissa yrken bestämda namnen och då Byggnadsnämnden funnit Stadsfullmäktiges berörda beslut böra givas sådan tolkning, att det skulle hava avseende även å namngivningen av gator enligt Stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1932, i vad denna namngivning berörde på samma sätt tillkomna gatunamn, uppdragit åt byggnadschefen att iakttaga detta förhållande vid verkställandet av Stadsfullmäktiges båda ovan omförmälda beslut.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige lägga protokollsutdraget till handlingarne.

§ 21.

Ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

Enligt Länsstyrelsens resolution den 29 december 1932 hade Stadsfullmäktige lämnats tillfälle avgiva yttrande över ett av särskilda sakkunnige utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

Sedan Stadsfullmäktiges ordförande anmodat Hälsovårdsnämnden att i ärendet avgiva förberedande utlåtande hade detta utlåtande till Stadsfullmäktige inkommit.

Stadsfullmäktige beslöto nu på yrkande av Herr vice ordföranden för ytterligare beredning remittera ärendet till Lönenämnden och Drätselkammaren.

§ 22.

Ang. ändring i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Paulina.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige inkommet utdrag av Konungens befallningshavandes i länet protokoll för den 9 december 1932, varav inhämtades, att Konungens befallningshavande sagda dag fastställt ett av Stadsfullmäktige den 30 juni 1932 antaget förslag till ändring i stadsplanebestämmelserna för kvarteret Paulina.

§ 23.

Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

Genom resolution den 7 innevarande januari hade Magistraten för vederbörlig behandling till Stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse från en av länets landsting tillsatt särskild kommitté, däri kommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för att, därest en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län komme till stånd, bidraga till kostnaderna för anstalten med ett årligt belopp av 3,000 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 24.

Ang. ny taxa å avgifter för köttbesiktning i Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarne en genom Magistratens resolution den 9 innevarande januari till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en skrivelse från Kungl. Socialdepartementet den 23 december 1932, enligt vilken Kungl. Maj:t fastställt ny taxa å avgifter för köttbesiktning i Västerås att gälla under år 1933.

§ 25.

Ang. oktroj för Systembolaget.

Genom resolution den 10 innevarande januari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över systembolagets i Västerås hos Konungens befallningshavande i länet gjorda framställning om rättighet att inom staden utöva detaljhandel med rusdrycker under åren 1934—1936.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden och Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 26.

Ang. ändring i ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 16 innevarande januari, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt Stadsfullmäktiges den 24 november 1932 fattade beslut om vissa ändringar i de för staden gällande ordningsföreskrifterna för yrkesmässig slakt m. m. avseende förbud mot försäljning av köttvaror och annat å öppen plats.

§ 27.

Ang. sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör

Föredrogs och lades till handlingarne utdrag av civildomboken hos Rådhusrätten i Västerås den 9 januari 1933, utvisande, att rätten bland av Stadsfullmäktige föreslagna personer utsett Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson och Sjökaptenen G. Thorslund att såsom sakkunnige samt Ångbåtsbefälhavaren N. Sander och Maskiningenjören G. Wallenius att såsom suppleanter för dem under år 1933 gå rätten till handa vid sjöförklarings upptagande samt vid verkställande av sjöförhör.

§ 28.

Ang. lagstiftning möjliggörande kollektivavtal för brandpersonalen m. fl.

Genom resolution den 25 innevarande januari hade Konungens Befallningshavande i länet anmodat Stadsfullmäktige att senast den 1 nästkommand mars avgiva yttrande, så vidt däri avsåges brandpersonal, över en framställning till chefen för Kungl. Socialdepartementet från Svenska Kommunalarbetareförbundet, att Statsrådet måtte vidtaga åtgärder för undanröjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus -och brandpersonal samt att ifrågavarande personals arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftningsåtgärder bliva reglerade i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning.

Stadsfullmäktige beslöto anmoda Lönenämnden att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Juserat den 31 januari 1933.

ALB. LUNDKVIST.
O. Hellman. *Elow Eriksson.*

Offentligen uppläst den 31 januari 1933; betygar

Ex. Officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 23 Februari 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar C. G. Pettersson, K. Johansson, Fjellander, Wass, Liljeblad, Bergquist och Billert.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 29.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Berg och Herr Edvin Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 27 innevarande februari kl. 1 e. m.

§ 30.

Ang. anslag från Sundinska fonden till Arbetsstugan.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 nästlidne januari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål behållning för år 1932 anvisa 1,000 kronor till Västerås Arbetsstugas byggnadsfond.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över berörda framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 31.

Ang. anslag till flickläroverket.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en hemställan från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor ang. fortsatt bidrag till läroverket, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) såsom eget yttrande i ärendet tillstyrkt den gjorda framställningen och sålunda hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta

dels att för tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor,

dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen, halva det belopp, staten ansloge för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. kungörelsen i ämnet den 23 december 1910,

dels ock att ovanberörda anslag skulle, i vad de motsvarades av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarne tagen del, på yrkande av Herrar Thyresson och Eklund samt efter yttrande av Herr Engdahl, utan omröstning den gjorda framställningen enligt Drätselkammarens tillstyrkan.

§ 32.

Ang. inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 december 1931 till Lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 nästlidne januari, under uttalande, att Fattigvårdsstyrelsen borde hänvisas till att tillsvidare och i mån av behov anlita extra hjälp för skötseln av värmeanläggningen vid ålderdomshemmet med anlitande av för Fattigvårdsstyrelsen tillgängliga medel, föreslagit, att framställningen, utöver en anslutning till berörda uttalande, icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari anslutit sig till Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt lönenämndens förslag.

§ 33.

Ang. anställande av en nattsjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 december 1932 till Lönenämnden för yttrande remitterat en framställning från Fattigvårdsstyrelsen, att vid ålderdomshemmet måtte inrättas en befattning som nattsjuksköterska med avlöning enligt de grunder, som enligt för staden gällande lönestat vore bestämda för sjuksköterska vid hemmet, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 nästlidne januari, under erinran, att Stadsfullmäktige vid uppråttande av stadens budget för år 1932 anvisat ett anslag av 600 kronor för anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde att huvudsakligen anlitas för natttjänstgöring, och under uttalande, att Lönenämnden fattat nu föreliggande framställning på sådant sätt, att genom anställande av en nattsköterska, detta sjukvårdsbiträde skulle kunna indragas, tillstyrkt bifall till Fattigvårdsstyrelsens framställning.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari för sin del tillstyrkt bifall till Fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning enligt Drätselkammarens tillstyrkan den av Fattigvårdsstyrelsen gjorda framställningen.

§ 34.

Ang. anställande av ytterligare en fattigvårdstillsyningsman.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 december 1932 till Lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från Fattigvårdsstyrelsen, att styrelsen måtte berättigas att på extra stat anställa ytterligare en tillsyningsman med den avlöning, som enligt lönestaten gällde för fattigvårdstillsyningsman i 1:sta lönegraden, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 nästlidne januari tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsvidare en sålunda avlönad tillsyningsman skulle tillsättas.

Dräselkammaren, som beretts tillfälle taga del av framställningen och Lönenämndens yttrande däröver, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari i likhet med Lönenämnden tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Fru Olsson och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något yrkande, utan omröstning Fattigvårdsstyrelsens hemställan.

§ 35.

Ang. inrättande av en mätareavläsarebefattning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 december 1932 hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta om inrättandet av ännu en avläsarebefattning vid stadens tekniska verk att upptagas i den för avläsarne bestämda lönegruppen i den allmänna lönestaten. Sedan Stadsfullmäktige den 19 samma december månad remitterat framställningen till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande, hade de sålunda infordrade utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit, därvid såväl Lönenämnden som Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 36.

Ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen

Sedan Länsstyrelsen genom resolution den 29 december 1932 lämnat Stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över ett av särskilda sakkunnige utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen samt Stadsfullmäktige, efter det Hälsovårdsnämnden, som av Stadsfullmäktiges ordförande anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, till Stadsfullmäktige inkommit med sådant utlåtande, den 26 nästlidne januari för ytterligare beredning remitterat ärendet till Lönenämnden och Drätselkammaren, hade jämväl utlåtanden från dessa styrelser inkommit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos återgivna bland Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 20, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning såsom eget yttrande åberopa vad Lönenämnden i ärendet anfört.

§ 37.

Ang. utläggande av Tegnérgatan närmast Stockholmsvägen såsom statskommunalt reservarbete.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utläggande av Tegnérgatan mellan Viktoriagatan och Stockholmsvägen för en beräknad kostnad av 70,000 kronor att utföras som statskommunalt reservarbete och att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader, samt att uppdraga åt Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herr Edvin Johansson återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare beredning, dels av Herr Sundström, med vilken Herrar Keijser, Falk, Hult, Sund, C. W. Karlsson, vice ordföranden, Pers, Hedberg, Henry Karlsson och Eklund förenade sig, bifall till Drätselkammarens förslag med det tillägg, att Drätselkammaren borde före arbetets igångsättande taga frågan om trafikledens närmare sträckning under förnyad omprövning, dels av Herr Henning bifall till Drätselkammarens förslag med det tillägg, att Drätselkammaren i fråga om gatans sträckning i plan och profil bemyndigades att efter samråd med Vatten- och Gesverksstyrelsen, Byggnadsnämnden och Stadsplanekommittén vidtaga de ändringar i det uppgjorda förslaget, som kunde anses erforderliga, dels ock av Herr Engdahl bifall till Drätselkammarens förslag med den förändringen i fråga om arbetets karaktär, att detsamma ej borde utföras som statskommunalt reservarbete, utan att därvid lönesatser enligt kommunalarbetareavtalet borde tillämpas.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige att vid dagens sammanträde fatta slutligt beslut i frågan.

Härefter framställdes proposition å övriga under överläggningen gjorda yrkanden, och fattade Stadsfullmäktige därvid utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag, på sätt detsamma enligt Herr Sundströms yrkande jämkats.

§ 38.

Ang. inköp av fastigheterna Myggbo N:ris 8 samt 9 a och 9 b.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren dels att med anlitande av medel ur reserverade köpeskillingsmedels fond, på de villkor Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa fastigheterna Myggbo N:o 8 samt Myggbo N:ris 9 a och 9 b, dels ock att från föreningen Folkets Hus och Park förvärva ett område om c:a 1,000 kvm av Folkets Park, som erfordrades för Tegnérgatans anslutning till Stockholmsvägen, samt de mindre området i övrigt, som borde avstås till staden för reglering av parkens gränser i utbyte mot staden tillhörig mark, som kunde finnas böra tilläggas parkområdet.

Efter föredragning härav yrkade Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag med det tillägg, att Drätselkammaren bemyndigades att efter förnyad omprövning avsluta köp beträffande ifrågavarande fastigheter. Här-

till anslöt sig Herr Henning med det ytterligare tillägg, att bemyndigandet skulle gälla ifrågavarande fastigheter eller del därav.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Herr Sundströms yrkande.

§ 39.

Ang. inköp av fastigheheterna N:ris 2 och 3 kv. Oden.

I skrivelse till Stadsfulmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att för en köpeskilling av 72,500 kronor och på de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, för stadens räkning inköpa fastigheterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Oden, samt att köpeskillingen skulle tillsvidare gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen bifölIo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 40.

Ang. förslag till ny väglagsstiftning.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 september 1932 lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över av 1929 års vägsakkunnige avgivet betänkande med förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. samt Stadsfullmäktige den 29 samma månad och år anmodat Drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari avgivit det infordrade utlåtandet. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23.)

Efter föredragning av ärendet beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med Drätselkammarens hemställan såsom sitt yttrande över betänkandet åberopa vad Drätselkammaren i sitt utlåtande anfört.

§ 41.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Sedan Magistraten den 22 augusti 1932 i skrivelse till Stadsfullmäktige hemställt, att Stadsfullmäktige måtte dels för sin del antaga ett av Magistraten upprättat, vid skrivelsen fogat förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad, dels ock avgiva yttrande, huruvida Stadsfullmäktige hade något att erinra emot de bestämmelser, som upptagits i ett likaledes bifogat förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad, samt

Stadsfullmäktige den 25 samma månad och år för förberedande utlåtande remitterat Magistratens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar 1932 N:o 60) till Beredningsutskottet, Drätselkammaren, Hamnstyrelsen, Byggnadsnämnden, Hälsovårdsnämnden, Barnavårdsnämnden, Brandstyrelsen, Folkskolestyrelsen, Planteringsnämnden, Torghandelskommittén och Trafikkommittén, hade nu de sålunda infordrade utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 N:o 24.)

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herr Falk, med vilken Herrar vice ordföranden och Sundström förenade sig, återremiss av ärendet till Beredningsutskottet för förnyad behandling och överarbetning av frågan, dels Herr Hedberg bordläggning av ärendet, dels Herrar Hellström och Thyresson, att ärendet måtte i dag företagas till avgörande och att Stadsfullmäktige därvid ville till alla delar ansluta sig till Beredningsutskottets förslag, dels ock beträffande framställningens särskilda punkter Herrar Hellblom, Gelin, Sjöberg, Pers och Leontein ifråga om Djäknebergsslättens upplåtande till idrottsövningar, bifall till Magistratens förslag, Herr Leontein dock med det tillägg, att skolklasser under lärares ledning skulle äga företrädesrätt att disponera platsen till kl. 4 e. m., Herrar Widén och Elow Eriksson i samma fråga, att fotbollspel ej borde vara tillåtet å Djäkneberget, Herr Engdahl ifråga om övriga i Magistratens förslag avsedda platser för idrottsutövning bifall till Drätselkammarens ändringsförslag, Herrar Ernst Johansson och Pers ifråga om inregistreringsnummer å velocipeder bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag, Herr Widén i samma fråga bifall till Magistratens förslag samt Herr Henning beträffande skyltar, bifall till Byggnadsnämndens ändringsförslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition å ena sidan å frågan om Stadsfullmäktige ville nu avgöra ärendet eller å andra sidan om detsamma skulle återremitteras eller bordläggas.

Sedan Stadsfullmäktige därvid utan omröstning uttalat sig i den senare riktningen, beslöto Stadsfullmäktige likaledes utan omröstning enligt Herr Falks yttrande återremittera ärendet till Beredningsutskottet.

§ 42.

Ang. understöd åt änkan efter en f. d. kommunalarbetare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari hade Lönenämnden i anledning av en framställning från änkan efter f. Rörläggaren vid de tekniska verken Carl Gottfrid Löf Fru Emma Charlotta Löf, vilkens man efter sin avgång ur stadens tjänst åtnjutit av Stadsfullmäktige beviljat understöd, föreslagit, att änkan Löf måtte tilldelas ett årligt understöd från mannens död å 600 kronor, varå icke skulle utgå dyrtidstillägg, att bestridas av uttaxerade medel i de tekniska verkens stat.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av Lönenämndens framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens framställning.

§ 43.

Ang. lagstiftning, möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.

Sedan Stadsfullmäktige genom Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 25 nästlidne januari lämnats tillfälle avgiva yttrande, såvitt däri avsåges brandpersonal, över en framställning till chefen för Kungl. Socialdepartementet från Svenska Kommunalarbetareförbundet om vidtagande av åtgärder för undanröjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal samt att ifrågavarande personals arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftningsåtgärder bliva reglerade i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning, samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad anmodat Lönenämnden att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade sådant utlåtande nu från Lönenämnden inkommit och intagits i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 26.

Efter föredragning av ärendet yrkade dels Herr Sundström att Stadsfullmäktige måtte såsom eget utlåtande åberopa vad Lönenämnden anfört, dels ock Herr Keijser, att Stadsfullmäktige måtte göra följande uttalande:

"Vid det förhållandet att avtal varit gällande för brandmanskapet i Västerås redan från år 1921 och några påvisbara olägenheter därav icke konstaterats, har Stadsfullmäktige för sin del intet att erinra mot, att förefintliga hinder i nuvarande lagstiftning för kollektivavtals träffande ifråga om brandpersonal undanröjas. Enligt gällande praxis regleras avtalsrättsliga förhållanden såväl genom kollektivavtal som jämväl genom särskilda avtal, vilka båda avtalsformer sålunda komplettera varandra. I förevarande fall motsvarar arbetsavtalet gällande lönestat för brandmanskapet i Västerås.

Rörande brandmanskapets tjänstgöringsförhållanden torde med den begränsning, som arbetstidslagen föreskriver ifråga om arbetare och anställda, även för brandmännens del erfordras, att en laglig reglering införes, vilken åvägabringar mera likställighet mellan nämnda lag och nuvarande tjänstgöringsförhållanden för brandpersonal."

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 24 nej emot 14

ja, avgivna för Herr Sundströms yrkande, sitt beslut i ärendet enligt Herr Keijsers under överläggningen framställda förslag.

Emot beslutet anmäldes reservation av Herr Sundström.

§ 44.

Ang. stadsplaneändring rör. kv. Grimm.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 28 juli 1932 med föranledande av erinringar från Kungl. Byggnadsstyrelsen i fråga om av Stadsfullmäktige den 21 december 1931 beslutad ändring i stadsplanen för kvarteret Grimm anmodats taga detta ärende under förnyad omprövning samt Stadsfullmäktige den 25 augusti samma år för förberedande behandling remitterat handlingarne i ärendet till Byggnadsnämnden, hade Byggnadsnämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande februari avgivit utlåtande i frågan.

På yrkande av Herrar vice ordföranden och Sundström samt efter yttrande av Herr borgmästaren beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för yttrande.

§ 45.

Ang. utredning rör. pilsnerdricksförsäljningen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande februari hade Nykterhetsnämnden anfört följande:

"Inom Nykterhetsnämnden har sedan en tid tillbaka en av nämnden särskilt tillsatt delegation haft till uppdrag att utreda frågan om lämplig organisation av försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka samt att till Nykterhetsnämnden inkomma med förslag i frågan.

Sedan delegationen i en del svenska städer tagit del av vad i denna fråga inom dessa städer åtgjorts, har delegationen efter redogörelse över vunna erfarenheter förklarat, att delegationen ansett denna fråga vara av den omfattningen, att delegationen — inom vilken också åsikterna i dessa frågor bryta sig — hemställt att Nykterhetsnämnden ville föreslå Stadsfullmäktige att upptaga frågan om försäljning och utskänkning till behandling och låta verkställa en utredning i ärendet.

Detta delegationens förslag har Nykterhetsnämnden biträtt; och får vidare i ärendet anföra.

En utredning i denna fråga bör givetvis vara förutsättningslös och allsidig och böra vid densamma de erfarenheter i förmånlig eller mindre god riktning, som gjorts annorstädes, utnyttjas. Lämpligast torde vara, att utredningen uppdrogs åt en särskild kommitté, i vilken böra finnas representanter för

bland andra det pratiska näringslivet, nykterhetsrörelsen, ordningsmakten, stadens ekonomiska förvaltning och Nykterhetsnämnden. Då den löpande oktrojen för pilsnerutskänkningen utgår den 1 oktober innevarande år bör utredningen bedrivas med största möjliga skyndsamhet.

På grund av det anförda får Nykterhetsnämnden hemställa

att Stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt en särskild kommitté att låta verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning angående försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka samt till Stadsfullmäktige inkomma med det förslag i frågan, vartill kommittén kan föranledas."

Beredningsutskottet, till vilken framställningen i första hand överlämnats, hade i avgivet yttrande över densamma den 13 innevarande februari tillstyrkt framställningen och föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för utredningens verkställande tillsätta en kommitté av sju ledamöter.

Efter föredragning av berörda handlingar beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Nykterhetsnämnden och beredningsutskottet sålunda hemställt och föreslagit.

Härefter utsågs med ledning av Beredningsutskottets och under överläggningen framställda förslag till ledamöter i kommittén med acklamation Herrar Borgmästaren Thorwald Bergquist, med uppdrag tillika att sammankalla kommittén, Stuveriförmannen Carl Hellström, Sjukvårdaren J. O. Wass, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Handlanden Gustaf Ekholm, Drätseldirektören Theofil Öberg och Muraren Mats Hellblom.

§ 46.

Ang. utredning rör. högre allmänna läroverkets lokalbehov.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari vid behandling av fråga om inköp av den länets landsting tillhöriga fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid (f. d. seminariet) uppdragit åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag angående tillsättandet av en kommitté för utredning av frågan och på vad sätt högre allmänna läroverkets lokalbehov borde tillgodoses, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande februari anfört följande:

"I den skrivelse från Drätselkammaren, som låg till grund för beslutet om inköp av förenämnda fastighet angavs, att ändamålet med köpet skulle vara att tillvarataga den möjlighet, som därmed öppnades att provisoriskt tillgodose det ökade lokalbehov för högre allmänna läroverket, som kunde uppstå i följd av läroverkets öppnande även för kvinnliga elever på realskolestadiet.

Beredningsutskottet finner frågan om det definitiva ordnandet av läroverkets utrymmesbehov vara av den vikt, att den bör utredas på sätt föreslagits genom en särskild kommitté, och får i enlighet med denna sin uppfattning föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta tillsätta en sådan kommitté bestående av förslagsvis 5 personer och till ledamöter häri utse Herrar Målerriföreståndaren Alb. Lundkvist, tillika sammankallande, Överingenjören Oscar Hellman, Rektor Samuel Landtmanson, Förste Baningenjören Carl Henning och Byggmästaren Fritz Eklund."

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning tillsätta den av Beredningsutskottet föreslagna kommittén; och utsågs med acklamation till ledamöter i kommittén de av utskottet föreslagna personerna med särskilt uppdrag för Herr Lundkvist att sammankalla kommitterade.

§ 47.

Ang. ändring av stadsplanen rör. kv. Olympia.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande februari hade Konungens Befallningshavande i länet i anledning av att staden återkallat en tidigare gjord underdånig framställning om fastställelse å förslag till ändring i stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Olympia, anmodat Stadsfullmäktige att skyndsamt gå i författning om upprättande av nytt förslag till ändrad stadsplan jämte stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Byggnadsnämnden och Stadsplanekommittén för förberedande behandling.

§ 48.

Ang. val av revisor för Ungdomsföreningen Ebenezer Baptistkyrkan biblioteks räkenskaper för år 1932.

I skrivelse till Stadsfullmäktige hade ordföranden i Ungdomsföreningen Ebenezer Baptistkyrkan anhållit, att Stadsfullmäktige ville utse en representant att deltaga i revisionen av föreningens biblioteks räkenskaper.

Stadsfullmäktige medgåvo enhälligt, att ärendet finge upptagas till behandling.

Härefter utsågo Stadsfullmäktige på förslag av Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle att förbereda ärendet, till revisor för granskning av ifrågavarande räkenskaper för år 1932 Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson med Posttjänstemannen E. L. Östlund som suppleant.

§ 49.

I en den 21 innevarande februari dagtecknad till Stadsfullmäktige ingiven motion hade Stadsfullmäktiges ordförande Herr Lundkvist föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att lämna i uppdrag åt en särskild av Stadsfullmäktige vald kommitté att efter verkställd utredning utarbeta och för Stadsfullmäktige framlägga förslag om uppförande av ett nytt rådhus i Västerås. *Ang. nytt rådhus.*

Stadsfullmäktige beslöto efter anföranden av Herrar Pers och Sundström på yrkande av Herr Keijser remittera motionen till Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 27 februari 1933.

ALB. LUNDKVIST.
Ebba Berg. *Edvin Johansson.*

Offentligen uppläst den 27 februari 1933; betygar

Ex. officio:
Theofil Öberg.

Västerås 1933. Västm. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 mars 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Hedberg, K. Johansson, Wass, Hellström, Dahrné och Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 50.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Beckman och Wirén att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 3 nästkommande april kl. ½ 1 em.

§ 51.

Ang. brandchefens årsberättelse för 1932.

Anmäldes och lades till handlingarne brandchefens med skrivelse från Brandstyrelsen den 1 innevarande mars till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1932 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27).

§ 52.

Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt

Sedan Magistraten genom resolution den 7 sistlidne januari till Stadsfullmäktige för vederbörlig behandling hänskjutit en skrivelse från en av länets landsting tillsatt särskild kommitté med hemställan, att Stadsfullmäktige

ville uttala sig för att, därest en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län komme till stånd, bidraga till kostnaderna för anstalten med ett årligt belopp av 3,000 kronor samt Stadsfullmäktige den 26 samma januari månad beslutat remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd, varjämte Drätselkammaren meddelat, att reservation anförts emot Drätselkammarens beslut av dess ledamöter Herrar Lundkvist och Eklund, vilka för sin del, utan att närmare uttala sig om beloppets storlek, ansett, att staden borde tillmötesgå den gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström och Falk bifall till Drätselkammarens hemställan, dels ock av Herr Eklund bifall till den av landstingets kommitté hos Stadsfullmäktige gjorda framställningen, varjämte Herr borgmästaren yttrade sig och förordade bifall till sistberörda framställning.

Vid överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena och förklarade sig Herr ordföranden därvid finna framställningen om bifall till Herr Eklunds yrkande vara med övervägande ja besvarad. Sedan i anledning härav votering begärts samt Herr ordföranden förklarat, att för bifall till Herr Eklunds yrkande erfordrades $2/3$ av de avgivna rösterna, anställdes omröstning och avgåvos härvid 25 jaröster för Herr Eklunds yrkande och 16 nejröster för drätselkammarens hemställan. Då sålunda erforderlig majoritet ej uppnåtts för bifall till Herr Eklunds yrkande förklarades Stadsfullmäktige hava i enlighet med Drätselkammarens hemställan beslutat, att framställningen icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 53.

Ang. ändring i stadsplanen för kv. Grimm.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 28 juli 1932 med föranledande av erinringar från Kungl. Byggnadsstyrelsen i fråga om av Stadsfullmäktige den 21 december 1931 beslutad ändring i stadsplanen för kvarteret Grimm anmodats taga detta ärende under förnyad omprövning samt Byggnadsnämnden, jämlikt Stadsfullmäktiges uppdrag den 25 augusti 1932, avgivit utlåtande i frågan och Stadsfullmäktige därefter den 23 nästlidne februari remitterat handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för yttrande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) tillstyrkt det av Byggnadsnämnden nu framlagda förslaget och sålunda hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga sådan ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Grimm i överensstämmelse med den Byggnadsnämndens yttrande åtföljande av Stadsingenjören Gösta Smitt i oktober 1932 upprättade kartan med därpå gjorda markeringar, dels att den enligt nuvarande stadsplan gällande bestämmelsen om förgård i kvarteret emot Rudbecksgatan skulle utgå, dels ock att för bebyggandet av ifrågavarande kvarter skulle gälla de av Byggnadsnämnden föreslagna vid dess utlåtande fogade stadsplanebestämmelserna, så lydande:

"§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med III och siffra i romb betecknat område får byggnad endast uppföras för bostadsändamål.

Byggnad skall uppföras till den höjd i meter över Stockholms slusströskel, som siffran i romben angiver och får icke innehålla mer än 3 våningar. Vind får icke inredas.

§ 3.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 4.

Å för bebyggelse avsett område inom kvarteret får endast uppföras byggnader, som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Avståndet mellan uthus o. dyl. mindre gårdsbyggnad samt mellan dylik och huvudbyggnad å samma tomt må icke understiga 4,5 meter.

§ 6.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

§ 7.

Tak å byggnad får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä",

samt att uppdraga åt Byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet göra framställning om fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 54.

Ang. ändring av Stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av Köpingsvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) hade Drätselkammaren, under erinran, att vid fastställandet av stadens budget för innevarande år Stadsfullmäktige beslutat anslå ett belopp av 50,000 kronor till fortsatt gäldande av en del av kostnaden för stensättning av Köpingsvägen mellan järnvägskorsningen vid Hammarby och Saltängsbron att utgå till ett beräknat belopp av 25,000 kronor av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående del, likaledes 25,000 kronor av uttaxerade medel, samt med förmälan, att Kungl. Maj:t enligt bilagt beslut den 3 februari 1933 vid fördelningen av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för innevarande år tilldelat staden endast 16,600 kronor, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att så till vida ändra sitt beslut den 19 december 1932 angående gäldande av kostnad för stensättning i Köpingsvägen, att härtill skulle för år 1933 anvisas ett belopp av 33,200 kronor att gäldas med 16,600 kronor av staden tillerkänd andel i städernas automobilskattemedels utjämningsandel och till återstående del ävenledes 16,600 kronor av uttaxerade medel, samt att därigenom i 1933 års budget uppkommande överskott å anslagen till väghållning, 8,400 kronor, finge överföras till 1933 års förslagsanslag.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 55.

Ang. befattningen som tillsyningsman över handeln med rusdrycker.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) hade Drätselkammaren till Stadsfullmäktige för kännedom överlämnat ett meddelande från härvarande systembolag, att Kungl. Kontrollstyrelsen föreskrivit, att från och med innevarande år arvode åt tillsyningsman över handeln med rusdrycker härstädes, i stadens budget för innevarande år uppfört såsom inkomst å polisverkets stat med 2,600 kronor, icke längre skulle utgå, samt i en skrivelsen vidfogad promemoria lämnat en del uppgifter rörande ifrågavarande tjänstebefattning.

Efter föredragning härav läto Stadsfullmäktige vid vad sålunda i ärendet förekommit bero.

§ 56.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggning av gator inom ett till försäljning ifrågasatt område av Kristiansborgs egendom, liggande norr om huvudbyggnaden och väster om den nyanlagda väg, som utgjorde fortsättning av Kristiansborgsallén, för vilket område styckningsplan uppgjorts och godkänts av Byggnadsnämnden och Stadsplanekommittén, anvisa ett anslag å förslagsvis 50,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel ävensom förklara, att hinder ej förelåge för stadens tekniska verk att vidtaga åtgärder för utläggning av stadens ledningar till och inom området.

Ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

Efter föredragning härav uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström, Engdahl, Eklund och Pers bifall till Drätselkammarens framställning, dels ock av Herr Edvin Johanssons återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning, varjämte Herr Lundgren yttrade sig utan särskilt yrkande.

Sedan Stadsfullmäktige vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville nu avgöra ärendet utan omröstning beslutat i dag företaga ärendet till slutlig behandling, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla det av Drätselkammaren framställda förslaget.

§ 57.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts med skrivelse från Drätselkammaren den 16 innevarande mars till Stadsfullmäktige överlämnade beslut den 3 mars 1933, innehållande tillstånd för staden att upplägga ett obligations- eller reverslån å 1,765,000 kronor för inlösen av den 1 juni 1933 utelöpande del av stadens år 1922 upplagda obligationslån (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33).

Ang. tillstånd för staden att konventera 1922 års obligationslån.

§ 58.

Under tillstyrkande av en till Stadsfullmäktige gjord framställning från Arbetslöshetskommittén, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under 2:dra kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget, samt

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 59.

Ang. utredning om nybyggnad för folkskolan vid Herrgärdsskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars hade Folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville medgiva styrelsen rätt att låta uppgöra förslagsskisser till en nybyggnad förlagd till Herrgärdsskolans tomt för tillgodoseende av vissa i skrivelsen närmare angivna lokalbehov för folkskolan och arbetsstugan, att låta kostnadsberäkna byggnadsprojektet samt medgiva att utgifterna för utredningen finge bestridas av tillgängliga medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva yttrande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars tillstyrkt bifall till framställningen under villkor, att utredningen bleve förutsättningslös även i avseende å frågan, huruvida det angivna lokalbehovet förelåge, samt att Drätselkammaren bereddes tillfälle att deltaga i utredningen genom utsett ombud.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 60.

Ang. reparationsarbeten i folkskolans bostadshus vid Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning från Folkskolestyrelsen om anvisande av ett anslag å 2,000 kronor att utgå av å skolans stat tillgängliga medel för utförande av en del omändringsarbeten i den till bostäder åt befattningshavare vid Herrgärdsskolan upplåtna fastigheten i kvarteret Frej, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) tillstyrkt Folkskolestyrelsens framställning med den ändringen, att anslaget borde utgå av det i stadens budget för innevarande år avsatta förslagsanslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen på sätt densamma blivit av Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 61.

Ang. försäljning av ett hamnmagasin och köp av fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kv.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling den 19 december 1932 av ett av Drätselkammaren framställt förslag om försäljning till Aktiebolaget Hakon Swenson av stadens hamnmagasin N:r 3 och inköp från bolaget av fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kvarteret (Stadsfullmäktiges handlingar 1932 N:o 97) beslutat för ytterligare beredning remittera ärendet till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren, hade nu de begärda yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37); och därvid hade Hamnstyrelsen i skrivelse den 3 nästlidne februari hemställt, att Drätselkammarens framställning icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd samt Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars återkallat sitt förut framställda förslag och föreslagit, att Stadsfullmäktige ville från vidare bahandling avskriva ärendet.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning låta vid den av Drätselkammaren gjorda återkallelsen bero.

§ 62.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 januari 1932, jämte det Stadsfullmäktige då avslagit en framställning från Nykterhetsnämnden om anvisande av ett särskilt anslag att utgå såsom arvode åt nämndens tillsyningsman för utredningar i körkortsfrågor, beslutat hos Magistraten anhålla om utredning i frågan, huruledes dylika utredningar lämpligast skulle utföras samt Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat sådan utredning, sammanfattad i ett uttalande, att Nykterhetsnämnden i körkortsfrågor borde verkställa självständig utredning i mån av behov samt att denna utredning icke borde handhavas av en polisman utan av ett särskilt av nämnden anställt, avlönat biträde, hade Stadsfullmäktige den 25 februari 1932 remitterat handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden och Drätselkammaren.

I anledning härav hade dels Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 nästlidne februari på anförda skäl förklarat, att Nykterhetsnämndens åsikt, liksom Magistratens, vore, att ifrågavarande utredningar skulle verkställas genom något av Nykterhetsnämnden anställt, avlönat biträde men att det därvid saknade betydelse, vilken ordinarie befattning detta biträde innehade, dels ock Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars erinrat, att Drätselkammaren i samband med avgivande av förslag till budget för staden för år 1932 meddelat, att Drätselkammaren ansåge, att av Nykterhetsnämnden begärda upplysningar av ifrågavarande slag borde kunna lämnas utan särskild gottgörelse, enär dessa upplys-

ningar icke behövde föregås av en utredning av så omfattande karaktär och arbetet därmed vara så betungande, att särskilt avlönad hjälp måste ställas till Nykterhetsnämndens förfogande, samt vidare anfört, att Drätselkammaren varken av den av Magistraten verkställda utredningen eller av vad i övrigt i ärendet förekommit föranletts att ändra denna sin en gång intagna ståndpunkt, varför Drätselkammaren för sin del fortfarande vidhölle densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) uppstod överläggning, varunder dels Herr Sjöberg yrkade, att Stadsfullmäktige måtte bifalla "Nykterhetsnämndens framställning", dels Herr Engdahl uttalade, att Stadsfullmäktige saknade anledning frångå sitt en gång i förevarande angelägenhet fattade beslut, dels ock Herr vice ordföranden framhöll, att Stadsfullmäktige, då någon ny framställning icke gjorts av vare sig Nykterhetsnämnden eller Drätselkammaren, icke kunde fatta annat beslut än att lägga de inkomna skrivelserna till handlingarne.

Sedan Herr ordföranden förklarat sig förhindrad framställa proposition å Herr Sjöbergs yrkande, beslöto Stadsfullmäktige lägga de inkomna skrivelserna till handlingarne.

§ 63.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1933.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 nästlidne februari hade Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att ledningsanslutningsavgifterna med undantag för Jakobsbergsområdet för år 1933 skulle utgå efter samma beräkning som för 1932 eller alltså efter 1 krona 10 öre per kvm. tomtyta, varav för avlopp 44 öre, för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 16 innevarande mars tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 64.

Ang. nedläggande av torghandels- och saluhallskommiténs verksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande mars hade kommittén för utredning om ordnande av torghandeln och uppförande av en saluhall, under erinran, att sedan Stadsfullmäktige den 26 maj 1910 beslutat tillsätta en kommitté av 7 personer med tre suppleanter med uppdrag att dels inkomma till Stadsfullmäktige med förslag om Stora torgets uppdelning i vissa platser, för vilka platshyra skulle erläggas samt torghandelns lämpliga ord-

nande i övrigt, dels ock inkomma med utredning och förslag angående byggandet av en tidsenlig, men enkel och praktisk saluhall, ävensom att Stadsfullmäktige numera godkänt av kommittén avgivna förslag, som avsåge uppdragets första del, och att en saluhall uppförts genom enskilt initiativ, hemställt att Stadsfullmäktige ville godkänna, att kommittén nedlade sin verksamhet.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav på yrkande av Herr Hult utan omröstning bifalla den sålunda gjorda framställningen.

§ 65.

Ang. meddelande om val av ord. och vice ordförande i drätselkammaren samt fördelning av kammarens arbete.

Anmäldes och lades till handlingarne inkomna utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 9 januari 1933 avseende val av ordförande och vice ordförande i Drätselkammaren samt fördelning av Drätselkammarens arbete, allt för innevarande år.

§ 66.

Ang. ändring i stadsplanen rörande kv. Norna.

I skrivelse till Stadsfullmäktnge den 23 innevarande mars hade Länsstyrelsen erinrat, att svar ej ännu ingått i det till Stadsfullmäktige den 14 oktober 1927 remitterade ärendet angående ifrågasatt ändring i den för Västerås stad gällande stadsplanen beträffande byggnadskvarteret Norna samt anhållit om meddelande, när ifrågavarande ärende kunde förväntas åter.

Efter anteckning av, att Stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 beslutat remittera handlingarne i ärendet till Stadsplanekommittén för förberedande yttrande, beslöto Stadsfullmäktige nu anmoda nämnda kommitté att yttra sig i anledning av den från Länsstyrelsen inkomna skrivelsen.

§ 67.

Ang. anordnande av ett folk- och landsbibliotek i staden.

Den av Stadsfullmäktige den 25 april 1929 tillsatta kommittén för utredning av frågan om anordnande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att, sedan yttranden inhämtats av domkapitlet, läroverkskollegiet, arbetareinstitutets och arosgårdens styrelser, landstingets förvaltningsutskott för f. d. seminariebiblioteket, arbetarnes bildningsförbund och styrelsen för pedagogiska biblioteket, hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga förslag om upprättande av ett landsbibliotek i Västerås.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Pers remittera betänkandet till domkapitlet, läroverkskollegiet, arbetareinstitutets och arosgårdens styrelser, landstingets förvaltningsutskott, arbetarnes bildningsförbund och styrelsen för pedagogiska biblioteket med hemställan till nämnda styrelser, att de ville om möjligt inom en månad till Drätselkammaren överlämna sina yttranden i ärendet, varefter Drätselkammaren hade att till Stadsfullmäktige avgiva eget utlåtande över kommitterades förslag.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 april 1933.

ALB. LUNDKVIST.
John Beckman. J. E. Wirén.

Offentligen uppläst den 3 april 1933; betygar

Ex. officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 April 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr MålerMåleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar C. G. Pettersson, Dahrné, Liljeblad, Bergquist och Eriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 68.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hellblom och Lundgren att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning måtte äga rum å Rådhuset tisdagen den 2 nästkommande maj kl. 1 e. m.

§ 69.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse

Anmäldes och lades till handlingarne Hälsovårdsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1932. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40.)

§ 70.

Badhusstyrelsens årsberättelse.

Anmäldes och lades till handlingarne Badhusstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1932. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41.)

§ 71.

Ang. inredning av bostad åt en eldare vid ålderdomshemmet.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en framställning i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte till bestridande av kostnaden för inredning av en bostad om ett rum och kök vid ålderdomshemmet åt den därstädes anställde eldaren anvisa förslagsvis 4,000 kronor att utgå av det i 1933 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 72.

Ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom bostadsområde vid Kristiansborg.

Med överlämnande av en av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ämnet gjord framställning hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) under tillstyrkande av densamma hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom dels det område av Kristiansborg, som vore beläget norr om Persbovägen och öster om Kristiansborgsallén och som exploaterats för bostadsändamål enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1931 och dels det område av samma egendom, som låge norr om tomten för gårdens huvudbyggnad och väster om Kristiansborgsallén, och som skulle iordningställas för tomtförsäljning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1933, ävensom för sammanbindning av ledningarne i Kristiansborgsallén med ledningarne i Tessingatan anvisa ett belopp av 79,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 73.

Ang. anordnande av två transformatorkiosker samt utdragning av elektriska ledningar till och inom ett bostadsområde vid Kristiansborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anläggning av två transformatorkiosker, den ena vid Köpingsvägen i närheten av tennishallen och den andra vid Kristiansborg i korsningen av Sundinsgatan och Persbovägen samt för anläggande av elektriska ledningar inom byggnadsområdet vid Kristiansborg väster om Kristiansborgsallén anvisa 13,700 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 74.

Ang. hyresbidrag åt arbetslösa för 3:dje kvartalet.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Arbetslöshetskommittén hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45), under tillstyrkande av densamma hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa med statsbidrag under 3:dje kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av 7,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget, samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 75.

Ang. pensionering av änkan efter f. hälsovårdstillsyningsmannen Holtz.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Lönenämnden hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att tilldela avlidne f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz' änka Fru Anna Josefina Holtz en årlig pension från och med den 1 mars 1933 under hennes återstående livstid av 800 kronor att utgå av uttaxerade medel å Hälsovårdsnämndens stat.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning ifrågavarande framställning enligt Drätselkammarens förslag.

§ 76.

Ang. förtidspensionering av en kommunalarbetare.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Lönenämnden hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att med dispenserande från bestämmelsen i § 2 mom. c. i gällande reglemente för pensionering av stadens arbetare tillerkänna Rörmontören K. A. Hedkvist en årlig pension av 1,950 kronor från avgången ur stadens ar-

bete den 30 april 1933 att bestridas av inflytande inkomster från stadens tekniska verk.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning enligt Drätselkammarens förslag.

§ 77.

Ang. uppförande av ytterligare ett varuskjul vid den äldre hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande april hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för uppförande av ett varuskjul av trä vid östra kajen i den äldre hamnen anvisa förslagsvis 3,000 kronor att gäldas av hamnens inkomster.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över ansökningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till Hamnstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 78.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Uti det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 23 sistlidne februari till Beredningsutskottet återremitterade ärendet angående särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m. hade Beredningsutskottet nu inkommit med förnyat yttrande. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49.)

Efter antecknande av, att Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 augusti 1932 hemställt, att Stadsfullmäktige måtte dels för sin del antaga ett av Magistraten upprättat, vid skrivelsen fogat förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad, dels ock avgiva yttrande, huruvida Stadsfullmäktige hade något att erinra emot de bestämmelser, som upptagits i ett likaledes bifogat förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad (Stadsfullmäktiges handlingar 1932 N:o 60) samt att jämlikt Stadsfullmäktiges uppdrag den 25 augusti 1932 Beredningsutskottet, Drätselkammaren, Hamnstyrelsen, Byggnadsnämnden, Hälsovårdsnämnden, Barnavårdsnämnden, Brandstyrelsen, Folkskolestyrelsen, Planteringsnämnden, Torghandels- och Trafikkommittén till Stadsfullmäktiges sammanträde den 23 februari 1933 inkommit med förberedande yttranden i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 N:o 24) fattade Stadsfullmäktige vid föredragning av ärendet nedan antecknade beslut:

Beträffande särskild ordningsstadga för Västerås stad. *§ 3 mom. 10.* Stadsfullmäktige beslöto för ifrågavarande stadgande enligt Trafikkommitténs och Beredningsutskottets förslag antaga följande ändrade lydelse: "Å plats, varest enligt Magistratens kungörelser parkering av fordon icke är tillåten, får fordon icke lämnas stående i trafikled utom vid kortare uppehåll under färd för avhämtande eller avlämnande av passagerare eller gods eller för uträttande av annat tillfälligt ärende."

§ 4 mom. 3. I överensstämmelse med Trafikkommitténs och Beredningsutskottets förslag skulle tredje att-satsen erhålla följande ändrade lydelse: "att låta sig dragas av annat fordon, att, då motorfordon eller fordon för dragare nalkas, färdas i bredd samt att eljest färdas flere än två i bredd."

§ 4 mom. 5 och 6. Sedan under en stunds överläggning dels Herrar Hult, Falk och Widén yrkat bifall till Magistratens förslag, till vilket jämväl Herr Borgmästaren förordade bifall, dels ock Herrar Sundström, Hellström, Pers, Wass, Engdahl och Ernst Johansson yrkat bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag, att ifrågavarande mom. måtte utgå ur förslaget, fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 34 ja emot 9 nej, avgivna för Magistratens förslag, sitt beslut i denna del av ärendet i enlighet med Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag.

§ 13 andra stycket. Jämlikt Byggnadsnämndens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag skulle i stadgandet: "Vid dylikt arbete å hustak bör varje arbetare etc. ordet "bör" ersättas med ordet "skall".

§ 18 mom. 1 och 2. På yrkande av Herrar Henning, Hedberg och Hellström, med vilka Herr Borgmästaren förenade sig, beslöto Stadsfullmäktige enligt Byggnadsnämndens ändringsförslag, att i mom. 1 måttet 15 cm. skulle insättas i stället för Magistratens föreslagna 20 cm., och att i mom. 2 måttet 30 cm. skulle insättas i stället för 1 meter enligt magistratens förslag.

§ 21. Med bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Edv. Karlsson, Sundström och Herr Borgmästaren sådan ändring i den av Magistraten föreslagna lydelsen av paragrafen, att efter ordet "Magistratens" skulle inskjutas orden "och Drätselkammarens".

§ 22. I överensstämmelse med Beredningsutskottets nu avgivna förslag beslöto Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr Edv. Karlsson att till ifrågavarande paragraf sådan den av Magistraten föreslagits skulle såsom första mom. läggas följande bestämmelse: "Å gata och allmän plats må byggnadsställningar, förvaringsplank o. dyl. uppföras endast därest Magistraten efter prövning av behovet finner skäl att därtill lämna tillstånd, varvid skall bestämmas huru stor del av gatan eller den allmänna platsen, som får för ändamålet

tagas i anspråk, samt den tid, inom vilken platsen skall vara avröjd och iordningställd, skolande detta tillstånd för att bliva gällande uppvisas å polisstationen."

§ *23.* Stadsfullmäktige godkände härutinnan Byggnadsnämndens av Beredningsutskottet tillstyrkta ändringsförslag, enligt vilket paragrafens ingress skulle erhålla följande lydelse: "Inom byggnad befintlig hiss, som användes annorledes än i rörelse eller arbetsföretag, skall, innan den tages i bruk etc."

§ *25 mom. 3.* På yrkande av Herrar Sundström, vice ordföranden och Engdahl samt efter yttranden av Herrar Pers och Borgmästaren, beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 30 nej emot 12 ja, avgivna för bifall till Barnavårdsnämndens och Beredningsutskottets ändringsförslag, godkänna Magistratens förslag oförändrat.

§ *26.* Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag, beslöto Stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Henry Karlsson och borgmästaren för paragrafen godkänna följande ändrade lydelse: "Utan magistratens tillstånd må skottlossning med skjutvapen icke äga rum annat än å särskild skjutbana."

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige i förevarande del av ärendet enligt Beredningsutskottets tillstyrkan för sin del att med iakttagande av ovan beslutade ändringar och tillägg antaga det föreliggande av Magistraten uppgjorda förslaget till särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Beträffande särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

§ *1 sista stycket.* Efter överläggning, under vilken Herr Falk yrkade bifall till Beredningsutskottets ändringsförslag samt Herrar Keijser, Sundström och Hedberg förordade bifall till Magistratens förslag oförändrat, ävenson Herrar Hellström och borgmästaren yttrade sig, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning uttala sig för antagande av Magistratens förslag utan förändring.

§ *3 mom. 1.* I enlighet med vad Trafikkommittén och Beredningsutskottet anfört beslöto Stadsfullmäktige efter överläggning, under vilken Herr Edvin Johansson yrkade, att momentet borde utgå, samt Herrar Pers, Sjöberg, Eklund och Sundström yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande, uttala sig för sådan ändring i Magistratens förslag, att högsta tillåtna hastighet för trafik med motorfordon å Apotekarebron, Skerikesbron och Turbinhusbron måtte sättas till 20 km. pr timme.

§ *4 andra stycket.* Stadsfullmäktige beslöto sedan Herr Beckman påyrkat den ändring i Beredningsutskottets tilläggsförslag, att orden "Gymnastikgränd och" måtte utgå samt Herrar Hellström, Östlund och Falk yrkat bifall till beredningsutskottets förslag jämlikt sistnämnda förslag förorda det tillägg

i Magistratens förslag att efter ordet "förbjuden" insattes orden "å Kyrkbacken utom i Gymnastikgränd och Norra Ringvägen."

§ 7. Jämlikt Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige uttala sig för att paragrafen ändrades på det sätt, att efter ordet "allenast" tilllades orden "å Kronvägen och Idrottsvägen."

§ 8. Beslöto Stadsfullmäktige enligt Beredningsutskottets förslag förorda, att paragrafen måtte erhålla följande ändrade lydelse: "Bollsparkning och andra idrottsövningar må å Djäknebergsslätten bedrivas endast av skolungdom. I övrigt må idrottsövningar inom stadens tättbebyggda områden icke utövas å andra platser än sådana, där medgivande därtill lämnats av Magistraten och markens ägare. Diskus-, slägg- eller spjutkastning må dock icke äga rum vare sig å Djäknebergsslätten eller å övriga platser, där idrottsövningar medgivits, och skola idrottsövningarna vara avslutade senast kl. 10 e. m."

§ 9 mom. 1 a. Jämlikt Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige uttala sig för, att efter det i stadgandet förekommande uttrycket "torgets mitt" måtte inskjutas orden "intill den 1 juli 1935."

§ 11 punkt a) första stycket. Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto Stadsfullmäktige förorda, att den i stadgandet föreslagna tiden för sopningen, kl. 4—8 e. m., ändrades till mellan kl. 2 och 8 e. m.

§ 12 mom. 4. Med åperopande av vad Drätselkammaren och Beredningsutskottet anfört beslöto Stadsfullmäktige föreslå, att förevarande mom. måtte ur förslaget helt utgå.

§13 mom. 2 sista meningen. Enligt Byggnadsnämndens och Brandstyrelsens, av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag, beslöto Stadsfullmäktige förorda sådan ändring i stadgandet, att orden "en decimeter" utbytes mot orden "12 cm."

§ 17. I överensstämmelse med vad Beredningsutskottet i anledning av Planteringsnämndens och Drätselkammarens uttalanden föreslagit, beslöto Stadsfullmäktige förorda, att paragrafen måtte erhålla följande ändrade lydelse: "Allt fiske i Svartån är förbjudet inom stadens planlagda område samt norr därom intill Skerikesbron."

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige i nu förevarande del av ärendet enligt Beredningsutskottets tillstyrkan såsom yttrande över det uppgjorda förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad tillstyrka, att detsamma måtte bliva fastställt med ovan omförmälda av Stadsfullmäktige föreslagna ändringar.

§ 79.

Ang. nytt rådhus.

Sedan Stadsfullmäktige den 23 sistlidne februari till Beredningsutskottet för yttrande remitterat en av Stadsfullmäktiges ordförande Herr Lundkvist väckt motion med förslag, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt en särskild av Stadsfullmäktige vald kommitté att efter verkställd utredning utarbeta och för Stadsfullmäktige framlägga förslag om uppförande av ett nytt rådhus i staden, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) hemställt, att Stadsfullmäktige ville med bifall till motionen för fullgörande av ifrågavarande uppdrag tillsätta en kommitté av sju ledamöter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Pers, med vilken Herrar Hedberg, Sundström, vice ordföranden och Falk instämde, att Stadsfullmäktige måtte i och för förtydligande av uppdraget på det sätt bifalla den föreliggande motionen och Beredningsutskottets förslag, att utredningen skulle avse anskaffande av lokaler för stadens judiciella och kommunala myndigheter och dess affärsdrivande verk, vare sig detta kunde ske genom uppförande av en enda byggnad eller en fördelning på flera, t. ex. på det nuvarande rådhuset med inrymmande av i huvudsak rådhusrätten och en nybyggnad för den övriga administrationen, eller någon annan kombination, dels ocks av Herrar Hellström och Keijser bifall till Beredningsutskottets förslag oförändrat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen enligt Herr Pers yrkande, varefter Stadsfullmäktige, i överensstämmelse med av Beredningsutskottet i ovanberörda skrivelse avgivet valförslag med acklamation till ledamöter i kommittén utsågo Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, med uppdrag tillika att sammankalla kommittén, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Överingenjören O. Hellman, Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Fritz Eklund, Förste Baningenjören Carl Henning och Sjukbesökaren Einar Keijser.

§ 80.

Ang. tillstånd för Fru Olga Adamsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 29 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Olga Adamsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande april anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den matserveringsrörelse, som Fröken Judit Sjödin bedrivit i ovan angivna lokaler och förbinder sig fröken Sjödin under förutsättning, att Olga Adamsson erhåller rätt att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att avstå från sin rättighet att till och med den 30 sepember 1933 utskänka pilsnerdricka.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrättighet, får Nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen och föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att fru Olga Adamsson beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 46 vid Stora gatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1933."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 81.

Ang. tillstånd för Nils Lindholm att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 29 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Herr Nils Lindholm hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande april anfört bland annat följande:

"Enligt ett handlingarne bifogat intyg har sökanden övertagit den matserveringsrörelse, som Fru Edit Augusta Bäckgren bedrivit i ovan angivna lokaler och förbinder sig fru Bäckgren under förutsättning, att Nils Lindholm erhåller rätt att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster att avstå från sin rättighet att till och med den 30 september 1933 utskänka pilsnerdricka.

Då här sålunda är fråga om övertagande av en redan förut bedriven utskänkningsrättighet, får Nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen och föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Herr Nils Lindholm beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 4 vid Vasagatan här i staden utskänka pisnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1933."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 82.

Ang. ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Norna.

Sedan Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 14 oktober 1927 lämnat Stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande i anledning av vad Kungl. Byggnadsstyrelsen anfört i avgivet utlåtande den 12 april samma år angående ifrågasatt ändring av stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Norna och Stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 remitterat handlingarne i ärendet till Stadsplanekommittén för förberedande yttrande, hade Stadsplanekommittén nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande april hemställt, att Stadsfullmäktige ville genom Byggnadsnämnden återkalla den underdåniga framställningen om fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut i ärendet den 28 januari 1926.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet för ytterligare beredning till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren.

§ 83.

Ang. entledigande för Överpostiljonen Emil Strömberg att vara vårdare i 8:e fattigvårdsdistriktet samt val av vårdare i hans ställe.

I anledning av en inkommen framställning från Överpostiljonen Emil Strömberg om befrielse från uppdraget att vara vårdare i stadens 8:de fattigvårdsdistrikt och på tillstyrkan av Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle att yttra sig över framställningen, beslöto Stadsfullmäktige till en början enhälligt medgiva, att frågan om såväl Strömbergs avsägelse som ock val av efterträdare i uppdraget finge, ehuru ej upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu företagas till avgörande, samt därefter utan omröstning entlediga Strömberg från ifrågavarande uppdrag.

Härefter utsågs enligt Beredningsutskottets förslag till vårdare i 8:de fattigvårdsdistriktet för tiden intill innevarande års utgång med acklamation Avsynaren Ragnar Karlsson.

§ 84.

Ang. undantag från butikstängningslagen.

Genom resolution den 25 innevarande april hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en till Magistraten ingiven till Stadsfullmäktige ställd ansökan från Anna E. Eriksson m. fl. personer, vilka här i staden idkade handel med frukt och konfektyrvaror, att få hålla sina butiker öppna å söckendagar intill kl. 8 em.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 85.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Kata.

Föredrogs följande från Byggnadsnämnden inkomna framställning:

"På förslag av Byggnadsnämnden beslöto Stadsfullmäktige den 21 december 1931 antaga sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att kvarteret Kata skulle uppdelas i två kvarter, benämnda Karla och Kata, genom utläggning av en gata med en bredd av 3 meter emellan de nybildade kvarteren och med förgård inom kvarteret Kata till en bredd av 9 meter. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93 1931).

Sedan Byggnadsnämnden jämlikt av Stadsfullmäktige samtidigt lämnat bemyndigande underställt detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse samt Kungl. byggnadsstyrelsen i över framställningen avgivet yttrande förklarat beslutet böra i vissa avseenden kompletteras, hava Stadsfullmäktige efter återremiss av handlingarne den 25 augusti 1932 beslutat överlämna dessa för förberedande utlåtande till Byggnadsnämnden.

I sitt yttrande har Kungl. byggnadsstyrelsen anfört bland annat följande: "Det kan ifrågasättas, om icke den i förslaget angivna nya gatan genom kvarteret givits en i trafikhänseende alltför ringa bredd. Den föreslagna bredden, 3 meter, är i varje fall otillräcklig med hänsyn till att vändplats för körtrafiken å gatan ej anordnats inom stadsplaneområdet och någon garanti icke torde finnas för att dylik vändplats kommer att anordnas utanför detta område. Det synes även vara osäkert, huruvida gatan överhuvudtaget kan vidare framdragas västerut utanför det planlagda området, särskilt som terrängförhållandena torde erbjuda vissa svårigheter härför. I detta sammanhang får Byggnadsstyrelsen framhålla, att varken nivåförhållanden eller gatuhöjder angivits å kartan för det av ändringen berörda området. Styrelsen anser sig därför icke kunna förorda den sökta fastställelsen, förrän förslaget komplatterats samt en närmare utredning förebragts angående förefintliga möjligheter i ovan berörda hänseenden."

— —

"Beträffande slutligen ifrågavarande (d. v. s. för Kvarteret Kata) sedan 19/5 gällande bestämmelser äro dessa synnerligen ofullständiga såväl i och för sig som med hänsyn till nya byggnadsstadgan. Den revidering av dessa bestämmelser, som därför inom närmaste tiden blir erforderlig för såväl ifrågavarande som för övriga delar av stadsområdet, bör åtminstone vad beträffar den av förevarande ändring berörda kvartersmarken göras i detta sammanhang."

Byggnadsnämnden får nu i ärendet anföra följande:

Den av Stadsfullmäktige beslutade stadsplaneändringen avsåge att giva stadsplanekaraktär åt ett redan bestående förhållande — ifrågavarande gata,

som i fastighetsbildningshänseende utgör del av tomten N:o 38 Västermalm, har sedan lång tid tillbaka varit upplåten för trafik såsom utfartsväg för tomten N:o 60 A och AB Jakobsberg. Det synes Byggnadsnämnden vara att ge denna i och för sig obetydliga stadsplanefråga en allt för stor räckvidd att vid dess fastställelse upptaga till behandling fråga om ändrade byggnadsbestämmelser för de båda nybyggda kvarteren. I övrigt har frågan kommit i sådant läge, att den icke synes behöva särskilt fullföljas, utan kunna uppskjutas och upptagas till avgörande eventuellt enligt av Kungl. byggnadsstyrelsen lämnade anvisningar i samband med den revision av stadsplanen i dess helhet, som i anledning av ny lagstiftning för stadsplaneväsendet inom kort förestår, — en anvisning, som Kungl. byggnadsstyrelsen själv i sitt yttrande, såsom framgår av det föregående, givit. Härmed avser Byggnadsnämnden, att Stadsfullmäktige på förslag av Drätselkammaren den 24 november 1932 beslutat försälja ifrågavarande såsom gata använda del av tomten N:o 38 Västermalm till ägare av återstående del av tomten under villkor, att gatan i all framtid skulle förbliva i orubbat skick med gaturätten intecknad som servitut i denna tomt, ävensom att sådan försäljning under angivna villkor kommit till stånd.

Syftet med stadsplaneändringen har alltså i annan ordning blivit tillgodosett.

Med hänsyn härtill och till vad förut anförts angående ärendets samhörighet med den allmänna revisionen av stadsplanen hemställer Byggnadsnämnden, att Stadsfullmäktige, med upphävande av sitt den 21 december 1931 i ärendet fattade beslut, ville bemyndiga Byggnadsnämnden att återkalla framställningen om fastställelse av samma beslut."

Stadsfullmäktige, som efter föredragning av ärendet enhälligt medgåvo, att detta, ehuru icke upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge företagas till avgörande, beslöto på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Byggnadsnämndens i ärendet gjorda framställning.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 maj 1933.

ALB. LUNDKVIST.
John Lundgren. *O. M. Hellblom.*

Offentligen uppläst den 2 maj 1933; betygar

Ex officio:
Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 Maj 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Edvin Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk, C. G. Pettersson, Sund, Engdahl, Dahrné, Gelin, Bergquist och Eriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren. Thorwald Bergquist.

§ 86.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sjöberg och David Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 30 innevarande maj kl. 1 e. m.

§ 87.

Ang. ny sotningstaxa för Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 19 december 1932 till Magistraten och Beredningsutskottet för utlåtande remitterat ett av brandstyrelsen framställt förslag till ny sotningstaxa för Västerås, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit.

Magistraten hade i skrivelse den 9 januari innevarande år meddelat, att Magistraten för det dåvarande icke hade någon erinran att framställa mot förslaget men förbehöll sig rätt att, sedan ärendet blivit av Stadsfullmäktige slutligen behandlat, avgiva det yttrande, vartill Magistraten kunde finna sig föranlåten.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 19 nästlidne april, med överlämnande av en skrivelse i ärendet från brandstyrelsen av den 28 mars 1933, däri styrelsen på anförda skäl föreslagit dels viss ändring i brandordningen för staden, dels ock ändring i det förut upprättade taxeförslaget, hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med bifall till vad brandstyrelsen, under iakttagande av berörda tillägg till och ändringar i dess första framställning i ärendet föreslagit, besluta

dels att § 28 mom. 3 och 4 i brandordningen för staden skulle utbytas mot följande bestämmelse: "till 45 dagar i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och bakning samt till rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning",

dels ock antaga följande

"Sotningstaxa för Västerås stad

att gälla från månaden näst efter den, varunder fastställelse av taxan meddelas av Konungens Befallningshavande i länet.

Skorstensfejare i staden äger uppbära betalning för verkställt sotningsarbete:

I. *Å sotningsdistriktens inre områden:*

För pipa till spisel, pannmur, kakelugn eller kamin	0: 50
För rensning av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.	
För sotning av spis	0: 20
„ „ „ kakelugn med rör	0: 20
„ „ „ pannmur	0: 50
„ „ „ kamin med rör:	
a) intill tre meter	0: 20
b) mellan tre och sex meter	0: 30
c) över sex meter	0: 40
„ „ „ Aga-spis eller liknande eldstad	1: 50
„ „ „ värmeledningsspis	1: 50
„ „ „ värmepanna i kök	1: —
„ „ „ värmepanna i våning	1: 50
„ „ „ centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:	
A. i en- och tvåfamiljshus	
a) om pannan saknar rökkanaler	1: 50
b) om pannan har 2—6 rökkanaler	2: 25
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	3: —

B. i medelstora hyres- och bostadshus:

med en panna	5: —
med två pannor	7: 50

C. i större hyres- och bostadshus:

med 1 panna	9: —
med 2 pannor	12: —
med 3 pannor	15: —
med 4 pannor	18: —

II. *Å sotningsdistriktens yttre områden:*

För sotningsarbete, som utföres å dessa områden, erlägges 75 % högre avgift än ovan angivits för distriktens inre områden.

För sotning och rensning, som skorstensfejare anmodas att utföra å andra tider än de i brandordningen anbefallda, utgår för inställelsen en extra ersättning av kr. 1: 50.

För sotningsarbete, som på begäran utföres mellan kl. 7 fm. och 6 em. betalas 125 % förhöjning och för sön- och helgdagsarbete 100 % förhöjning.

För annan än här omnämnd sotning och rensning utgår ersättning efter överenskommelse och bestämmes denna ersättning, där parterna ej kunna om densamma enas, av brandstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades av Herr Eklund, med instämmande av Herrar Billert och vice ordföranden, att i brandordningen måtte införas det förtydligande tillägget, att sotning av värmeledningspannor endast behövde äga rum under uppvärmningsperioden, förslagsvis 1 oktober—15 maj, emot vilket yrkande Herr C. W. Karlsson förklarade sig ej hava något att erinra, av Herr Billert, med instämmande av Herrar Edvin Johansson och Hedberg, att skillnaden mellan medelstora och större hyreshus måtte klart uttryckas i taxan, av Herr Hellblom återremiss av ärendet till brandstyrelsen, av Herr Edvin Johansson avslag å det nya taxeförslaget och att i brandordningen måtte införas sådan ändring, att sotningsfristen bleve 2 månader för såväl vanliga spislar som värmeledningspannor samt av Herrar Hedberg och Sundström återremiss av ärendet till beredningsutskottet.

Sedan Stadsfullmäktige efter överläggningens slut utan omröstning till en början beslutat att icke avgöra ärendet utan ytterligare beredning, beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med under överläggningen framställda yrkanden för sådan beredning återremittera ärendet till såväl brandstyrelsen som beredningsutskottet.

§ 88.

Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgifter å Jakobsbergsområdet.

Sedan stadsfullmäktige den 26 januari innevarande år, jämte det Stadsfullmäktige bestämt anslutningsavgifter för stadens vatten-, avlopps- och gasledningar beträffande Jakobsbergsområdet, uppdragit åt Vatten- och gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att framlägga närmare förslag rörande dessa ledningsavgifters erläggande, hade nu Vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 sistlidne februari på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna följande

"Villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas och anslutningar till desamma inom Jakobsbergsområdet.

Dessa villkor och bestämmelser skola tillämpas för det bergsområde, som i öster begränsas av Djäkneberget, i söder sträcker sig utefter Jakobsbergsgränsen till Solvägen samt i fortsättningen av de inom Hammarby område befintliga gatorna Sol-, Kron- och Stadshagsvägen till Dünavägen, dock med undantag för de tomter, som redan utan förbehåll om högre avgifter anslutits till redan befintliga ledningar i de gator, som begränsa nämnda område.

1:o) Stadens ledningar, inklusive serviser till tomtgräns för avlopp, vatten och gas, utdrages till och inom bebyggda eller för bebyggande avsedda områden, i den mån stadsfullmäktige pröva sådana anläggningar behövliga och anslå erforderliga medel till gäldande av stadens andel i kostnaden för desamma, varvid i första hand stadens egna områden böra tillgodoses.

2:o) Vid prövning av dylika frågor skola i övrigt såsom regel följande huvudgrunder beaktas:

a) Ledningarne framdragas successivt från utgångspunkterna för desamma;

b) Indelning till kvarter, tomter och trafikleder av det område, som är i fråga, skall vara uppgjord eller godkänd av stadens vederbörande myndighet;

c) Den gatumark, omfattande även öppna platser, som ingår i av stadsfullmäktige godkänd plan för reglering av området, skall överlämnas till staden, innan ledningsarbetet får påbörjas, därvid gäller, att den del av samma mark, som, om området låge inom stadsplan, skulle av vederbörande tomtägare ersättas, skall överlåtas kostnadsfritt och övrig gatumark mot den ersättning, varom överenskommelse träffas mellan markens ägare och staden;

d) Anmälningar om anslutning till de ifrågasatta ledningarne skola hava skett eller inom närmaste framtiden kunna påräknas i så stor utsträckning,

att stadens anläggningskostnad för ledningarne kan genom förbrukningsavgifterna från de anslutna abonnenterna förräntas och amorteras;

e) Utsträckning av stadens ledningar må i allmänhet endast ske för gas-, vatten- och avloppsledningar i ett sammanhang.

3:o) Anläggningskostnaderna för ledningar, som sålunda utdragas, fördelas mellan staden och vederbörande fastighetsägare på sätt nedan närmare angives.

4:o) Såsom bidrag till kostnaderna för ledningarne, vilka anläggas av staden och bliva stadens egendom, erlägga fastighetsägarne en anslutningsavgift för en gång, utgörande i regel för vatten-, avlopps- och gasledningar 130 öre för vatten- och avloppsledningar 101 öre, därav enbart för vattenledning 44 öre, för avloppsledning 57 öre och för gasledning 29 öre. Därest å fastighet, som förut har anslutning till allmän ledning, för vilken anslutningsavgift ej erlagts, företages nybyggnad eller om- eller tillbyggnad, allt i sådan omfattning, att ny eller grövre servisledning till fastigheten måste anläggas, skall anslutningsavgift för sådan ledning betalas.

5:o) Å anslutningsavgiften erlägges ränta efter 6 % från anslutningsdagen till löpande kalenderårs slut, vilken ränta erlägges senast den 31 december samma år. Från och med påföljande kalenderår erlägges ränta och amortering å anslutningsavgiften under 20 år med en annuitet à 11 öre per kvm. tomtyta, vilken annuitet erlägges med ena hälften av den senast den 30 juni och andra hälften senast den 31 december varje år. Om fastighetsägare så önskar, må han förkorta amorteringstiden genom att inbetala det matematiska värdet av en eller flera annuiteter. Till säkerhet för betalningarnes ordentliga fullgörande äger staden rätt att genast vid försummad inbetalning avbryta anslutningarne och hålla ledningarne avkopplade, till dess betalningen av förfallna kapital- och räntebelopp fullgjorts.

Fastighetsägare är skyldig att till Vatten -och gasverksstyrelsen överlämna inteckning i fastigheten, till beloppet motsvarande minst den oguldna anslutningsavgiften och liggande inom sådant värde av fastigheten, att den av styrelsen kan anses utgöra betryggande säkerhet för stadens fordran, ägande dock styrelsen undantagsvis i sist berörda avseende godkänna annan säkerhet än inteckning eller ock åtnöjas med endast den säkerhet, som rätten till avstängning innebär.

6:o) Servisers anläggande inom tomtgräns bekostas ensamt av fastighetsägaren och ombesörjes av denne.

7:o) Skulle inom det område, som avses i dessa bestämmelser, ägare av tomt, vare sig bebyggd eller obebyggd, icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa

uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid, som omförmäles i punkt 5."

Vidare hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande maj tillstyrkt antagande av Vatten- och gasverksstyrelsens berörda förslag, varjämte Drätselkammaren förmält, att Drätselkammarens vice ordförande samt av dess övriga ledamöter Herrar Bäckman, Keijser och Edv. Karlsson reservationsvis påyrkat den ändring i förslaget, att mom. 7 erhölle följande lydelse: "Skulle inom ett byggnadsområde ägare av bebyggd tomt icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid, som omförmäles i punkt 5."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) uppstod en längre överläggning. Därunder yrkades dels av Herrar Sundström, Henning, Widén, vice ordföranden, Karl Johansson och Lundgren bifall till Vatten- och gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag, dels av Herrar Edv. Karlsson, Eklund, Pers, Leontein och Keijser bifall till den inom Drätselkammaren avgivna reservationen, dels ock av Herrar Hult och Beckman återremiss av ärendet till Vatten- och gasverksstyrelsen för ytterligare beredning, varjämte Herrar Hellblom och Robsahm yttrade sig utan att slutligen framställa något yrkande samt Herr Borgmästaren lämnade en del upplysningar.

Sedan Stadsfullmäktige härefter vid framställning av proposition å remissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet utan omröstning beslutat nu företaga detsamma till slutligt avgörande, fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 21 ja emot 17 nej, avgivna för reservanternas inom Drätselkammaren förslag, sitt beslut till alla delar i överensstämmelse med Vatten- och gasverksstyrelsens av Drätselkammaren förordade förslag.

§ 89.

Ang. anslag till arbetare-institutets föreläsnings-verksamhet.

Med överlämnande av en framställning i ämnet till Stadsfullmäktige från styrelsen för Västerås Arbetareinstitut hade Drätselkammaren under tillstyrkande av framställningen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet under år 1934 av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 3,000 kronor.

Stadsfullmäktige bifölle efter härav tagen del utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 90.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade Drätselkammaren i anledning av en framställning i ämnet från stadens arbetslöshetskommitté tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja de av Stadsfullmäktige utsedda två revisorerna för granskning av kommitténs hjälpverksamhet för deras granskningsarbete under år 1932 ett arvode av 120 kronor vardera att utgå med sammanlagt 240 kronor av innevarande års arbetslöshetsanslag.

Ang. arvode åt arbetslöshetskommitténs revisorer.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 91.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens område.

Ang. koncession å omnibustrafik inom staden.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav, på yrkande av Herr Sundström och utan avseende vid en av Herr Edvin Johansson påyrkad ändring i Drätselkammarens förslag, att i stället för orden "själv eller genom annan" måtte insättas orden "genom annan person eller bolag" utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 92.

Med överlämnande av vederbörande revisorers berättelse över verkställd granskning av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper och förvaltning år 1932, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hemställt, att Stadsfullmäktige, jämlikt revisorernas tillstyrkan, ville för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Ang. revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1932.

Stadsfullmäktige fattade beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 93.

Sedan Magistraten genom resolution den 10 januari innevarande år infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över Systembolagets i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om tillstånd att för-

Ang. ny oktroj för systembolaget.

sälja rusdrycker under åren 1934—1936 samt Stadsfullmäktige den 26 sistlidne januari remitterat handlingarne i ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade nu dessa utlåtanden till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56).

Nykterhetsnämnden hade därvid föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att systembolaget i staden medgåves rätt att under åren 1934—1936 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

I. att nämnda rätt skulle avse:

1:o) två utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna:

ett vid eller i närheten av Stora Torget och ett vid eller i närheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster.

2:o) sju utskänkningsställen för spritdrycker och vin:

a) tre inom norra och södra kvarteren,

b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde,

c) ett å ett utvärdshus,

d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga och oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skulle gälla följande bestämmelser:

1) Beträffande utminuteringen:

Den kvantitet spritdrycker, som av systembolaget finge utminuteras skulle inskränkas till i regel högst 2 liter pr motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövades hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skulle ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underläte att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, skulle dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall, äga rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering finge till den, som ej fyllt 25 år och icke hade eget hushåll endast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och finge utminutering över huvudtaget av rusdrycker icke ske till annan än den, som fullgjort skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjöte understöd av allmänna medel och

ej bruste i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2) Beträffande utskänkningen:

Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkommande kvantitet av rusdrycker, finge icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förrän efter fyra timmar.

I fråga om utskänkning av spritdrycker och vin, skulle i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskreve, samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunde utfärdas, ävensom att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att Systembolaget tillhölle föreståndare för bolagets egna utskänkningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänktes spritdrycker.

Beredningsutskottet hade till alla delar tillstyrkt nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i den föreliggande frågan i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 94.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Anmäldes och lades till handlingarne Drätselkammarens till Stadsfullmäktige överlämnade räkenskapsberättelse för år 1932. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57.)

§ 95.

Ang. tillstånd för Fru Anna Lundqvist att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Anna Lundqvist hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Lundqvist innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänknings-

rättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Anna Lundqvist beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Pilgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överenstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 96.

Ang. tillstånd för Fru Anna Gustafsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Anna Gustafsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Gustafsson innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Anna Gustafsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 29 vid Källgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 97.

Ang. tillstånd för Fru Agnes Nordfeldt att uskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Agnes Nordfeldt hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Nordfeldt innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Agnes Nordfeldt beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 58 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 98.

Ang. tillstånd för Fru Ebba Larsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Ebba Larsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Larsson innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933. Utskänkningsrätten överflyttades under september månad 1930 från fröken Olga Sedell till fru Ebba Larsson.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Ebba Larsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 9 vid Kristinagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 99.

Ang. tillstånd för Fru Helena Sohlström att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Helena Sohlström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Sohlström innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Helena Sohlström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 15 vid Smedjegatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 100.

Ang. tillstånd för Fru Iris Ström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Iris Ström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Ström innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka,

att fru Iris Ström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler i fastigheten n:r 4 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 101.

Ang. tillstånd för Direktören Gust. Stomberg att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Direktören Gust. Stomberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Direktören Gustaf Stomberg innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Direktören Gustaf Stomberg beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten Slottsgatan n:r 21 här i staden".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 102.

Ang. tillstånd för Fröknarna Maria och Naemi Johansson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fröknarna Maria och Naemi Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Systrarna Johansson innehava för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att systrarna Maria och Naemi Johansson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 11 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 103.

Ang. tillstånd för Fru Jenny Johnson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Jenny Johnson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Johnson innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att fru Jenny Johnson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 7 vid Timmermansgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 104.

Ang tillstånd för Fröken Signe Broman att ut-

Sedan magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fröken Signe Broman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskän-

ka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande: *skänka pilsnerdricka.*

"Fröken Broman har hittills icke innehaft något tillstånd att utskänka pilsnerdricka, men finnes ingen anledning att från nykterhetsnämndens sida ifrågasätta hennes kompetens därvidlag. I lokalen Blåsbogatan 3 har hittills Fröken Hilma Olsson haft tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka, torde det vara lämpligt att begränsa utskänkningsrätten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fröken Signe Broman beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler i fastigheten n:r 3 Blåsbogatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 105.

Ang. tillstånd för Fru Ruth Aijlon att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Ruth Aijlon hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Aijlon innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Mot utskänkningsrättens handhavande har icke saknats anledning till anmärkning.

Då emellertid under den senare tiden bemödande från innehavarinnans sida gjorts att åstadkomma ett bättre sakernas tillstånd vill nykterhetsnämnden låta med detta sitt uttalande i frågan bero och med begränsning av utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934 föreslå, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Aijlon beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 9 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 106.

Ang. tillstånd för Fru Greta Schubert att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Greta Schubert hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Schubert innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Greta Schubert beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten n:r 29 vid Stora gatan här i staden".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 107.

Ang. tillstånd för Karl Brofeldt att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Karl Brofeldt hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Källarmästaren Brofeldt innehar för närvarande tillstånd att i hotell Fenix utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1933. Utskänkningsrätten övertogs under november månad 1932.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke

förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Källarmästaren Karl Brofeldt beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden, hotell Fenix, till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 108.

Ang. tillstånd för Fru Olga Adamsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Olga Adamsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Adamsson innehar för närvarande tillstånd dels att i lokaler inom fastigheten n:o 5 vid Smedjegatan här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933, dels ock att i lokaler inom fastigheten n:o 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1933. Denna senare utskänkningsrättighet övertogs under april månad innevarande år.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheterna har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheterna till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Olga Adamsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka ej mindre i lokaler inom fastigheten n:o 5 vid Smedjegatan än även i lokaler inom fastigheten n:o 46 vid Stora gatan, allt här i staden".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 109.

Ang. tillstånd för Fru Elin Bergström att utskänka pilsnerdricka

Sedan magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Elin Bergström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Bergström har i ett P. M. som är bilagt hennes framställning noggrant redogjort för, hur hon tänkt sig att bedriva och handhava den sökta utskänkningsrättigheten. Det väsentliga i hennes P. M. är, att hon tänkt sig ordna ett förstklassigt pilsnerdricksutskänkningsställe med restaurangaktiebolaget Norma i Stockholm såsom förebild.

Nykterhetsnämndens principiella inställning till denna fråga är, att nämnden under inga förhållanden vill tillstyrka bifall till anordnandet av ett utskänkningsställe av denna art med *enskild* innehavare.

Vidare bör det erinras om, att en av Stadsfullmäktige tillsatt kommitté har under utredning frågan om utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka. Det torde väl knappast längre vara någon hemlighet att denna kommitté för närvarande undersöker möjligheterna för bildandet av ett kafébolag vari kommunen på ett eller annat sätt skulle äga bestämmanderätten.

Det vore då att föregripa kommitténs utredningsarbete om en ansökan av här ifrågavarande art skulle tillstyrkas.

På grund av det anförda, får nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del hos Konungens Befallningshavande avstyrka bifall till fru Elin Bergströms framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten N:o 6 vid Östra Kyrkogatan här i staden".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan Herr Sundström framhållit, att den ifrågasatta rörelsen syntes för närvarande obehövlig, fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri på de skäl nykterhetsnämnden och Herr Sundström anfört i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 110.

Ang. tillstånd för Änkefru Selma Sevelius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Änkefru Selma Sevelius hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet

avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Änkefru Sevelius innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Änkefru Selma Sevelius beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 111.

Ang. tillstånd för Verkmästaren Nils Lindholm att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Verkmästaren Nils Lindholm hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Verkmästare Lindholm innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1933. Rörelsen övertogs under april månad innevarande år.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att verkmästaren Nils Lindholm beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:o 4 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 112.

Ang. tillstånd för Fru Hanna Lindmark att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Hanna Lindmark hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Lindmark innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1931 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Hanna Lindmark beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:o 17 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 113.

Ang. tillstånd för Ellen Ericsson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Ellen Ericsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Ericsson innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1930 till och med den 30 september 1933.

Någon anmärkning mot skötseln av utskänkningsrättigheten har icke förekommit, men torde det med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka,

att Fru Ellen Ericsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:o 2 vid Stora torget här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 114.

Ang. tillstånd för Direktören Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Direktören Fritiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Direktör Sandberg innehar för närvarande tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka under tiden från och med den 1 oktober 1932 till och med den 30 september 1933.

Mot utskänkningsrättighetens handhavande har icke saknats anledning till anmärkning.

Emellertid hava anmärkningarna icke varit av så allvarlig art, att nämnden nu vill avstyrka bifall till framställningen, men då det torde vara att förvänta, att den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning angående utskänkning och försäljning av pilsnerdricka här i staden har framlagt förslag i utskänkningsfrågan till den tid, då ansökningar om dylika utskänkningsrättigheter skola vara till Konungens Befallningshavande ingivna, har nykterhetsnämnden ansett att för att undvika ett föregripande av kommitterades utredning, utskänkningsrätt för sökanden icke bör tillstyrkas längre än till den 1 oktober 1934.

De nuvarande restriktiva bestämmelserna bör ävenledes i fortsättningen vara gällande.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Fritiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokalen inom fastigheten n:r 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarne, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till

varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter per gång, samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hölles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen men å sön- och helgdagar hela dagarne".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 115.

Ang.tillstånd för Fru Elin Thunell att att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Elin Thunell hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Fru Thunell har hittills icke innehaft tillstånd att utskänka pilsnerdricka, men finnes ingen anledning att från nykterhetsnämndens sida ifrågasätta hennes kompetens därvidlag. I lokalen Vasagatan 2 har hittills icke funnits tillstånd att utskänka pilsnerdricka, lokalen är emellertid lämplig för ändamålet.

Med hänsyn till den genom särskilda kommitterade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka, torde det vara lämpligt att begränsa utskänkningsrätten till den 1 okt. 1934, varför nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Elin Thunell beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler i fastigheten n:r 2 Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 116.

Ang.tillstånd för Yngve Laag att flytta pilsnerdricksförsäljning.

Sedan Magistraten genom resolution den 30 sistlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Yngve Laag hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att inom staden flytta av honom bedriven rätt att försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade nykterhetsnämnden, som satts i tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Då här endast är fråga om förflyttning till en annan plats av en redan befintlig försäljningsrätt, och den gamla innehavaren av rätten själv skall fortsätta rörelsen, får nykterhetsnämnden föreslå att Stadsfullmäktige ville för sin del hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att köpmannen Yngve Laag beviljas tillstånd att få flytta den av honom i fastigheten n:o 51 vid Stora gatan här i staden bedrivna försäljningen av pilsnerdricka till avhämtning till fastigheten n:o 60 vid nämnda gata eller endast mitt över gatan".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 117.

Ang. uppförande av spång över Svartån vid ullspinneriet.

I en den 9 innevarande maj dagtecknad motion hade Herr Falk hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån med väg till densamma från Skultunavägen mellan den tidigare av ullspinneriet disponerade tomten och koloniträdgårdsområdet å Biskopsängen, å ena sidan, samt från Vallbyområdet nedanför Hallstahammarsgården, å andra sidan ån.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till Dräteelkammaren för yttrande.

§ 118.

Ang. ny byggnadsordning för staden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande maj hade Byggnadsnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till ny byggnadsordning för staden att träda i kraft den 1 januari 1934.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 maj 1933.

ALB. LUNDKVIST.

David Johansson. *Gösta Sjöberg.*

Offentligen uppläst den 30 maj 1933; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 Juni 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerièföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Falk, Liljeblad, Fru Olsson, Herrar Henning och Andersson samt Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 119.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Billert och Henry Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 27 innevarande juni kl. 1 e. m.

§ 120.

Ang. stadens åtagande att hålla läroverkshus för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås.

Med överlämnande av en skrivelse från rektor vid härvarande högre allmänna läroverk, däri denne anhållit om bestämd uppgift, huruvida Stadsfullmäktiges beslut rörande läroverkets ombildning till högre samläroverk innebure, att staden åtagit sig att anskaffa lokaler för ytterligare parallellavdelningar utöver de i Kungl. cirkuläret den 22 december 1927 beräknade 23 klassavdelningarne, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäkitge den 1 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte förklara, att Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 att åtaga sig byggnadsskyldighet för det till samläroverk

ombildade högre allmänna läroverket i Västerås avsett ett läroverk med 23 klassavdelningar enligt Kungl. cirkuläret den 22 december 1927.

Efter föredragning av ärendet uppstod en längre överläggning, varunder Herrar Sundström, Pers, Eklund, Wass, vice ordföranden, Leontein, Widén, Hult, Keijser och Hellblom yrkade bifall till Drätselkammarens förslag samt Herrar Thyresson, Engdahl, Edvin Johansson och Lundgren yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 121.

Ang. införande av värmeledning i vaktmästarebostaden vid Korsängsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 59) tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att av tillgängliga medel på folkskolans stat ställa till Folkskolestyrelsens förfogande ett belopp av intill 800 kronor för anordnande av värmeledning i Korsängsskolans vaktmästarebostad.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens tillstyrkan.

§ 122.

Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne maj hade kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga kommittén att låta uppgöra fullständiga entreprenadhandlingar till en eventuell nybyggnad för polis- och brandverket inom kvarteret Idolf.

Drätselkammaren som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande juni föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad till och ombyggnad i den nuvarande polis- och brandstationen, i vad härför erfordrades arkiteksbiträde, på sätt i Drätselkammarens skrivelse närmare angivits, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å högst 10,000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kunde bliva av Stadsfullmäktige beslutat.

Drätselkammaren hade tillika förmält, att reservation emot Drätselkammarens beslut i ärendet avgivits av kammarens ledamöter Herrar Karl Johans-

son och Sjölander, vilka för sin del yrkat, att den fortsatta utredningen även borde avse ett av stadens byggnadschef framfört alternativt förslag till frågans lösning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 60) uppstod en längre överläggning, därunder yrkades dels av Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers och Ernst Johansson bifall till Drätselkammarens förslag, den sistnämnde dock med den ändring, att det ifrågasatta anslaget beviljades såsom förslagsanslag, dels av Herr Karl Johansson, med instämmande av Herrar vice ordföranden, Eriksson, Widén och Hedberg återremiss av ärendet till kommitterade för ytterligare utredning. Herrar Robsahm, Edv. Karlsson, Beckman och C. W. Karlsson yttrade sig utan att framställa något bestämt yrkande, varjämte Herr borgmästaren yttrade sig och förordade Drätselkammarens förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville nu avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till kommittén.

§ 123.

Ang. understöd åt Västerås Teater A.-Bol.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 61) hade Drätselkammaren i anledning av en framställning från Västerås Teateraktiebolag om fortsatt understöd till bedrivande av bolagets verksamhet föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för åren 1933 och 1934 bevilja bolaget ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda förslag.

§ 124.

Ang. reparation av f. d. seminariet för tillhandahållande av en del provisoriska lokaler åt högre allmänna läroverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 62) hade Drätselkammaren i anledning av en framställning från kommittén för utredning av högre allmänna läroverkets lokalbehov föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av en del nödtorftiga reparations- m. fl. arbeten i f. d. seminariebyggnaden för beredande därstädes av provisoriska lokaler för högre allmänna läroverket av 1933 års förslagsanslag anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar vice ordföranden och Sundström samt efter yttrande av Herr Leontein, vilken ifrå-

gasatte, att även lokaler för högre folkskolan måtte anordnas i huset, utan omröstning bifalla Drätselkammarens förslag.

§ 125.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

Den 27 november 1924 hade Stadsfullmäktige beslutat inhämta utlåtanden från hälsovårdsnämnden, lönenämnden och Drätselkammaren i anledning av en av Stadsfullmäktiges dåvarande ledamöter Herrar Kättström och Aron Eriksson väckt motion med hemställan, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt lönenämnden och Drätselkammaren att efter Hälsovårdsnämndens hörande utreda och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till sådan ändrad instruktion för förste stadsläkaren och, om det så visade sig erforderligt, även för andre stadsläkaren och distriktsläkaren, att en lämplig arbetsfördelning åstadkommes, att den läkarvård, för vilken särskilda arvoden utginge, i möjligaste mån inrymdes i vederbörande stadsläkares ordinarie åligganden i stället för den förste stadsläkaren förut åvilande från och med den 1 januari 1925 av landstinget övertagna epidemivården.

Sedan hälsovårdsnämnden, lönenämnden och Drätselkammaren i sin tur uppdragit åt en särskild, av representanter för nämnda styrelser sammansatt delegation, som med sig adjungerat borgmästare Bergquist, att i första hand utreda ifrågavarande ärende, hade sagda delegation avgivit utlåtande den 3 februari 1933 och därvid framlagt förslag till ny instruktion för tjänsteläkarne i Västerås, upptagande, i stället för enligt nuvarande instruktion en förste och en andre stadsläkare samt en distriktsläkare, endast en förste och en andre stadsläkare, ävensom föreslagit ändrad avlöningsstat för dessa sistnämnda befattningar.

Hälsovårdsnämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 maj 1933 i huvudsak tillstyrkt delegerades förslag, dock med vissa detaljändringar med avseende å instruktionsförslaget.

Vid Hälsovårdsnämndens skrivelse hade fogats en reservation av dess ledamöter Herrar Thunström, Oest och Jonsson, vilka bland annat uttalat sig för bibehållande av distriktsläkaretjänsten.

Lönenämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande juni i huvudsaklig anslutning till delegerades och Hälsovårdsnämndens förslag hemställt, att befattningen som distriktsläkare skulle indragas, att förste stadsläkarebefattningen skulle placeras i lönestatens 43:dje och andre stadsläkarebefattningen i lönestatens 40:de lönegrupp från och med den dag efter nuvarande innehavarens avgång, då ny innehavare av förste stadsläkarebefattningen tillträdde sin tjänst, samt att delegerades förslag till ny instruktion för stadens tjänsteläkare med en del av de av Hälsovårdsnämnden förordade ändringarne måtte antagas.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni anslutit sig till lönenämndens förslag, dock att i fråga om instruktionsförslaget drätselkammaren i visst fall, där lönenämnden förordat delegerades förslag oförändrat, anslutit sig till hälsovårdsnämndens ändringsförslag.

Handlingarne i ärendet funnos intagna under n:o 63 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen.

Vid behandlingen av detta ärende förekom följande.

Till en början beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med lönenämndens förslag, att befattningen som distriktsläkare skulle indragas och att förste stadsläkarebefattningen skulle placeras i lönestatens 43:dje och andre stadsläkarebefattningen i lönestatens 40:e lönegrupp från och med den dag ny innehavare av förste stadsläkarebefattningen tillträdde sin tjänst.

Beträffande § 6 i den föreslagna instruktionen uppstod överläggning, varunder Herr Sundström yttrade sig utan yrkande, Herrar Fjellander, Wass, vice ordföranden, Hedberg och Hult yrkade bifall till Hälsovårdsnämndens förslag samt Herrar C. W. Karlsson, Engdahl och Ernst Johansson jämväl yrkade bifall till Hälsovårdsnämndens förslag, dock med den av Lönenämnden förordade ändringen i avseende å semestertiden, innebärande att denna bestämdes genomgående till en månad.

Stadsfullmäktige beslöto härutinnan genom begärd och anställd omröstning med 17 ja emot 14 nej, avgivna för Herr C. W. Karlssons yrkande, bifalla Hälsovårdsnämndens förslag oförändrat.

Avslogs på yrkande av Herr Sundström och enligt Lönenämndens förslag Hälsovårdsnämndens framställning om införande såsom § 10 i instruktionen av en bestämmelse, motsvarande den i nuvarande instruktions 10 § förefintliga, angående rekvisition av läkemedel på stadens bekostnad, till vilken framställning bifall yrkades av Herr Wass.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Fjellander, vilken härutinnan förenade sig i en av Herr borgmästaren framförd uppfattning — i anledning därav, att den skyldighet, varom här vore fråga, borde avse icke allenast intyg för erhållande av fattigvård utan även sådana intyg, som kunde behövas för utfående av kommunen tillkommande bidrag till fattigvårdskostnad eller till äventyrs andra fattigvårdsförhållandena angående läkareintyg — att i § 11 mom. 6 och § 12 mom. 6 sådan ändring i förslaget skulle göras, att uttrycket "när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg" utbyttes mot uttrycket "när så erfordras utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg".

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige i allt övrigt godkänna den nya instruktionen enligt lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige hade alltså för sin del beslutat antaga följande ändrade

"INSTRUKTION FÖR VÄSTERÅS STADS TJÄNSTELÄKARE.

I. *Allmänna bestämmelser.*

§ 1.

Närmaste tillsyn och handhavandet av hälso- och sjukvården inom staden åligger av staden anställda tjänsteläkare, nämligen en förste stadsläkare och en andre stadsläkare.

§ 2.

Tjänsteläkarne hava beträffande nedan i §§ 11 och 12 mom:n 6 nämnd läkarvård var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av Hälsovårdsnämnden. Tjänsteläkarne få ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt.

§ 3.

Tjänsteläkarne hava att i utövning av sin tjänst ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i gällande allmänna instruktion för läkare, med de tillägg och den fördelning i göromålen, som i denna särskilda instruktion finnes angivna.

§ 4.

I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande gäller för stadens tjänsteläkare, vad därom finnes stadgat i § 46 av gällande allmänna läkarinstruktion den 19 december 1930.

§ 5.

I fråga om tjänstledighet för stadens tjänsteläkare gäller, vad därom för stadsläkare är stadgat i gällande allmänna instruktion för läkare, ävensom i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestat.

§ 6.

Tjänsteläkarne äga, efter därom hos Magistraten gjord framställning och när Hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet.

Semestertiden skall, intill dess tjänsteläkarne fyllt 45 år, utgöra 35 dagar samt därefter 45 dagar.

Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, skall annan legitimerad läkare än stadens tjänsteläkare förordnas, att under semester uppe-

hålla tjänsteläkarebefattningen, och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas.

§ 7.

I fråga om tjänsteläkarne tillkommande löneförmåner dessa förmåners uppdelning i lön och tjänstgöringspengar, avlöningens utgående under tjänstledighet, samt skyldighet att mot åtnjutande av pension avgå från tjänst, skall gälla vad i lönestaten och pensionsreglementet för stadens befattningshavare i allmänhet eller stadsläkare särskilt är eller varder stadgat.

§ 8.

Tjänsteläkarne skola varje söckendag vara att anträffa på bestämd tid och plats varom underrättelse genom hälsovårdsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

Å sön- och helgdagar skall en av tjänsteläkarne enligt överenskommelse dem emellan hava mottagning för allmänheten.

§ 9.

Tjänsteläkare må ej utan hälsovårdsnämndens medgivande innehava annan ordinarie tjänst eller tjänstebefattning, som medför sådan tjänstgöringsskyldighet utom staden, att den kan verka hindrande för fullgörande av hans befattning i stadens tjänst. Stadens tjänsteläkare må ej samtidigt lämna staden, därest ej med annan legitimerad läkare överenskommelse träffats om tjänstens behöriga uppehållande under tiden.

§ 10.

I avseende å tjänsteåliggande skola tjänsteläkare vara skyldiga underkasta sig de förändringar, som kunna bliva i vederbörlig ordning stadgade.

II. *Särskilda tjänsteåligganden.*

§ 11.

Förste stadsläkaren, som är chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga än även:

1:o) att, därest ej annorlunda förordnas, verkställa rättsmedicinska undersökningar;

2:o) att från andre stadsläkaren samt från övriga i staden praktiserande

läkare i början av varje månad inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av sålunda erhållna uppgifter;

3:o) att utöva tillsyn över inom staden befintliga sinnessjuka och sinnesslöa, vilka icke äro intagna å offentlig eller med vederbörligt tillstånd inrättad enskild anstalt;

4:o) att, efter vederbörligt förordnande, verkställa de besiktningar, som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade;

5:o att, efter anmodan samt även eljest, då han så anser lämpligt, närvara vid fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens sammanträden, med rätt att i överläggningen men ej, för så vitt han icke är ledamot, i besluten deltaga;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig läkarvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt *dels,* när så erfordras, utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

8:o) att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevandet av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

§ 12.

Andre stadsläkaren åligger särskilt:

1:o) att handhava läkarvården vid fattigvårdens ålderdomshem med tillhörande sjukhus med skyldighet att besöka desamma minst tre gånger i veckan och även eljest vid kallelse, ävensom föra särskild journal över därstädes intagna sinnessjuka;

2:o) att ägna första vård åt personer, vilka såsom skadade eller sjuka omhändertagits av polisen, och, då sådant erfordras, utfärda intyg om deras hälsotillstånd eller behovet av deras intagande å allmän sjukvårdsinrättning, med rätt att härför åtnjuta ersättning av den sjuke eller skadade, därest denne ej är att anse såsom medellös;

3:o att tillhandagå hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren med nö-

diga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom sitt tjänstgöringsdistrikt, som kunna menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, samt för vederbörande anmäla de olägenheter, för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras;

4:o) att, då så påfordras, närvara vid hälsovårdsnämndens, barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens sammanträden;

5:o) att den 1:a i varje månad till förste stadsläkaren lämna uppgift å de under sistförflutna månad av andre stadsläkaren behandlade eller eljest kända, bland stadsbefolkningen inträffade sjukdomsfall;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig läkarvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt dels, när så erfordras, utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe, som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

8:o) att då så av vederbörande myndigheter prövas lämpligt, mot den ersättning, som utgår av statsmedel, taga befattning med de åtgärder, som i lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juli 1918, åligger stadsläkare;

9:o) att i övrigt inom sitt distrikt ägna tillsyn åt efterlevande av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

§ 13.

Utöver de under §§ 11 och 12 stadgade tjänsteåligganden äro såväl förste som andre stadsläkaren skyldig ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat, instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarvård på stadens bekostnad, emot ersättning varom särskild överenskommelse träffas."

§ 126.

Ang. vakanssättning av assessorstjänsten vid

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 nästlidne maj hade Magistraten på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att låta anstå med återbesättande av ordinarie be-

fattningshavare av assessorstjänsten vid Rådhusrätten och Magistraten i avbidan på framtida omorganisation av befattningarne vid nämnda myndigheter.

rådhusrätten och magistraten.

Lönenämnden och Drätselkammaren, vilka beretts tillfälle att yttra sig över berörda framställning, hade i särskilda skrivelser den 8 och 12 innevarande juni tillstyrkt magistratens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 64) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 127.

Ang. val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress

Sedan Stadsfullmäktige emottagit kallelse till Svenska Stadsförbundets 8:de ordinarie kongress, som kommer att hållas i Stockholm den 12 och 13 nästkommande september, hade Beredningsutskottet, vilket under hand anmodats förbereda frågan om val av de fyra ombud för staden, som Stadsfullmäktige ägde utse, nu inkommit med yttrande i ärendet.

Efter föredragning av kallelsen och Beredningsutskottets skrivelse, valde Stadsfullmäktige med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag till ombud vid kongressen Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Överingenjören Oscar Hellman, Stuveriförmannen Carl Hellström och Drätseldirektören Theofil Öberg med Byggmästaren Fritz Eklund, Sjukbesökaren Einar Keijser, Direktören Erik Falk och Förste Baningenjören Carl Henning såsom personliga suppleanter för de ordinarie ombuden i den ordning dessa och suppleanterna nu blivit nämnda.

§ 128.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade Drätselkammaren överlämnat av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven förvaltningsberättelse för år 1932 och därvid tillstyrkt bifall till styrelsens i samband med berättelsens avgivande gjorda hemställan, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 1,308 kronor 28 öre till täckande av brist i 1932 års anslag till ledningsanläggningar samt godkänna styrelsens åtgärd att för samma ändamål använda besparade medel från år 1931, utgörande 12,726 kronor 50 öre.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 65) beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels lägga den inkomna berättelsen till handlingarne, dels ock godkänna ovan omförmälda framställning.

§ 129.

Ang. förlängt byggnadsförbud i anledning av ifrågasatt breddning av en del av Stora gatan.

Föredrogs följande från Byggnadsnämnden inkomna framställning:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 april 1932 i anledning av en vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 31 mars samma år väckt motion av Herrar Henning och Edv. Karlsson och efter det Drätselkammaren och Byggnadsnämnden i ärendet yttrat sig beslutat hos Konungens Befallningshavande i länet göra ansökan om utfärdande jämlikt 15 § stadsplanelagen av nybyggnadsförbud för kvarteren utmed Stora gatans södra sida i gatans sträckning emellan Källgatan och Kopparbergsvägen i avbidan på beslut rörande i motionen härjämte framlagt förslag om breddning av Stora gatan i angiven sträckning till 18 meter med breddningen förlagd på gatans södra sida samt framställning blivit i enlighet med detta beslut gjord, har Konungens Befallningshavande genom resolution den 20 därpå följande juli med stöd av angivna lagrum meddelat förbud att utan särskilt tillstånd av Konungens Befallningshavande inom de till Stora gatans södra sida i sträckningen mellan Källgatan i väster och Kopparbergsvägen i öster gränsande byggnadskvarteren verkställa nybyggnad eller sådan till-, på- eller ombyggnad av befintlig byggnad, som jämlikt 117 § Kungl. byggnadsstadgan vore att betrakta som nybyggnad, vilket förbud skulle gälla intill dess beslut i frågan om vidgning av Stora gatan fattats, dock ej längre än under 1 år, räknat från den dag resolutionen vunne laga kraft.

Ifrågavarande förbud utlöper i enlighet med resolutionen den 15 september innevarande år.

Jämlikt bestämmelse i förut angivna lagrum kan Konungens Befallningshavande medgiva förlängning av nybyggnadsförbudets giltighet, vilket beslut skall underställas Konungens prövning.

Beredningen av den genom motionen väckta frågan om breddning av Stora gatan, i vilken beredning även enligt nu gällande stadsplanelagstiftning skall ingå utarbetande av särskilda byggnadsbestämmelser för kvarteren, dessa ändringars kungörande för sakägare och behandling av eventuellt inkomna anmärkningar samt denna stadsplanefrågas samhörighet med den förestående revisionen av gällande stadsplan, har visat sig vara av så omfattande och tidsödande beskaffenhet, att Byggnadsnämnden anser det vara uteslutet, att Stadsfullmäktige före den 15 september innevarande år skola kunna fatta slutligt beslut däri, i all synnerhet som enligt fullmäktiges beslut den 31 mars 1932 vid motionens första behandling även stadsplanekommittén och trafikkommittén skola yttra sig över den föreslagna stadsplaneändringen.

I anledning härav finner sig Byggnadsnämnden föranlåten hemställa

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet under ytterligare ett år från den 15 september innevarande år.

Västerås den 7 juni 1933.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle att över framställningen avgiva utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni tillstyrkt Byggnadsnämndens hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla den gjorda framställningen.

§ 130.

Ang. tillstånd för Erik Uno Forslund att idka handel med begagnade föremål

Sedan Magistraten genom resolution den 8 nästlidne maj till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en ansökan till Konungens Befallningshavande i länet från bleckslagaren Erik Uno Forslund, vilken förmält sig hava övertagit en av Fru Signhild Elisabeth Bergkvist i huset N:o 2 vid Hantverkaregatan här i staden bedriven handelsrörelse med begagnade föremål, om tillstånd att i angivna fastighet bedriva handel i parti och minut med alla i Kungl. förordningen angående handel med vissa begagnade föremål den 28 maj 1918 avsedda föremål, därvid sökanden uppgivit, att ben ej komme att förvaras uti ifrågavarande affärslokaler eller i andra lokaler inom Västerås stad, hade Hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att över ansökningen avgiva förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni anfört bland annat följande:

"Den här ifrågavarande rörelsen har visserligen i flera år innehafts av makarna Bergkvist, och tillstyrkte Hälsovårdsnämnden också, när nu senast hustru Bergkvist övertog rörelsen, tillstånd till densamma. Därtill har måhända särskilda skäl bidragit, men anser Hälsovårdsnämnden nu, när rörelsen övergår från familjen till helt ny innehavare, lämpligt att framföra de betänkligheter, nämnden sedan länge hyst, beträffande lämpligheten av, att en sådan rörelse bedrives inom stadens centrum. Då ben icke förvaras uti ifrågavarande lokal, kan ju icke direkt angivas, att genom rörelsen såsom sådan, uppstår större sanitära olägenheter, men torde det vara oemotsägligt, att densamma ur hygienisk synpunkt icke bör finnas på denna plats och under alla

förhållanden förorsakar omgivningen otrevnad. Rörelsen är inrymd i en äldre magasinsbyggnad, som icke är lämplig för ändamålet.

Under hänvisning till det anförda får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige med hänsyn till, att idkandet av en rörelse av här ifrågavarande slag inom stadens centrum är olämpligt, och ur hygienisk synpunkt icke tillrådligt, ville avstyrka bifall till Erik Uno Forslunds framställning om tillstånd att i lokaler inom Hantverkaregatan 2 få bedriva handel med begagnade föremål".

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige sedan Herr Engdahl yrkat bifall till Hälsovårdsnämndens förslag och Herr Hult hemställt, att Stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen, utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 131.

Ang. tillstånd för Elis Samuel Sundblad att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 8 nästlidne juni till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en ansökan till Konungens Befallningshavande i länet från Ingenjören Elis Emanuel Sundblad från Skultuna om tillstånd att inom fastigheten N:o 1 inom kvarteret Leif här i staden idka handel med begagnade föremål, hade Hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att över ansökningen avgiva förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni anfört bland annat följande:

"Sökanden avser att bedriva sin skrothandel såsom angivet är inom fastigheten n:r 1 inom kv. Leif med adressnummer 2 vid Hantverkaregatan, sålunda inom samma fastighet, som bleckslagaren Erik Uno Forslund avsett att bedriva handel med begagnade föremål. Framställning härom har i ett denna dag daterat yttrande av Hälsovårdsnämnden avstyrkts.

Då Hälsovårdsnämnden anser i detta fall liksom det nyss angivna olämpligt, att handel med begagnade föremål förlägges till stadens centralare delar, får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville med hänsyn härtill för sin del avstyrka bifall till ingenjören Elis Sundblads framställning om tillstånd att inom fastigheten n:r 2 vid Hantverkaregatan idka handel med begagnade föremål företrädesvis kasserade automobiler och dylikt".

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 132.

Ang. ändringar i stadsplanen beträffande kv. Olympia.

Föredrogs följande från Byggnadsnämnden inkomna framställning:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Byggnadsnämnden efter därtill av Stadsfullmäktige den 30 juni

1932 erhållet bemyndigande från nådig fastställelse återkallat Stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1931 att antaga ändringar i stadsplanen för staden beträffande kvarteret Olympia, har Kungl. Maj:t den 27 januari 1933 i nåder förklarat denna återkallelse icke föranleda annan åtgärd, än att Stadsfullmäktige anmodats att med beaktande av de i Kungl. Maj:ts brev den 29 augusti 1919 stadgade och av fullmäktige godkända villkor skyndsamt låta upprätta samt underställa Kungl. Maj:ts prövning nytt förslag till ändrad stadsplan jämte stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område samt att, därest framställning i ämnet icke från Stadsfullmäktige inkommit före den 1 nästkommande juli, anmäla de åtgärder som i förevarande avseende vidtagits.

Efter sedan Konungens Befallningshavande i länet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 februari innevarande år delgivit Stadsfullmäktige detta Kungl. Maj:ts beslut med anmodan tillika att under angiven förutsättning till Konungens Befallningshavande meddela vad som i ärendet åtgjorts, hava Stadsfullmäktige den 23 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Byggnadsnämnden och Stadsplanekommittén för förberedande behandling.

I avseende å den vidare behandlingen av ärendet har den närmare beredningen av frågan överlämnats till Stadsingenjören Gösta Smitt, som nu anmält, att han låtit uppgöra och direkt tillställa representanter för Västmanlands läns landsting såsom innehavare av huvuddelen av området i två alternativ upprättat förslag till ändring i stadsplanen för detsamma.

Ärendets prövning och vidare beredning synes böra bero i avbidan på ett ställningstagande härifrån och kommer nämnden, att när så skett — tidpunkten härför eller huruvida detta ställningstagande blir beroende på beslut av det i september sammanträdande landstinget undandrar sig Byggnadsnämndens bedömande — skyndsamt författningsenligt behandla ärendet och däri förelägga Stadsfullmäktige förslag.

Med den ytterligare anmärkning, att, såsom framgått av det föregående, byggnadsnämnden själv ännu icke beretts tillfälle till granskning av det av Stadsingenjör Smitt uppgjorda förslaget, hemställer Byggnadsnämnden, att Stadsfullmäktige ville såsom anbefalld redogörelse till Konungens Befallningshavande överlämna detta meddelande.

Västerås den 7 juni 1933.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktige beslöto i överensstämmelse med Byggnadsnämndens hemställan genom utdrag av sitt protokoll lämna Konungens Befallningshavande i länet underrättelse om vad sålunda i detta ärende förekommit.

§ 133.

Ang. omorganisation av befattningarna å stadsingenjörs- och byggnadschefskontoren.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni hade den av Stadsfullmäktige den 27 oktober 1932 tillsatta kommittén med uppdrag att utreda av Byggnadsnämnden väckt fråga om omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren avlämnat sitt betänkande.

Stadsfullmäktige beslöto remittera betänkandet för utlåtande till hamnstyrelsen, vatten och gasverksstyrelsen, byggnadsnämnden, lönenämnden och Drätselkammaren.

§ 134.

Ang. ledningar å Jakobsberg.

Genom resolution den 20 innevarande juni hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som anförts av Byggnadsföreningen Jakobsberg över Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 angående särskilda villkor och bestämmelser för utdragning av stadens ledningar för vatten-, avlopp- och gas inom Jakobsberg, i vad beslutet avsåge förhöjning av anslutningsavgifterna under viss förutsättning för obebyggd tomt.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att i ärendet avgiva föreberedande yttranden.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 27 juni 1933.

ALB. LUNDKVIST.

E. Billert. *Henry Karlsson.*

Offentligen uppläst den 27 juni 1933; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1933 — Västmanl. Folkbl. Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 Augusti 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Hedberg, Widén och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 135.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Gunnar Pettersson och Ivar Andersson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 2 nästkommande september kl. 1,30 e. m.

§ 136.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Anmäldes och lades till handlingarne inkommen berättelse över stadens fattigvård år 1932 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66).

§ 137.

Ang. Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Anmäldes och lades till handlingarne Barnavårdsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1932 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67).

§ 138.

Ang. reparationer i tekniska skolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 nästlidne juli hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för reparation inom tekniska skolans lärosalar anvisa 4,550 kronor att gäldas av Zimmermanska slöjdskolefondens medel.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige, sedan Herrar Lundgren och Sundström yttrat sig i ärendet utan att framställa något särskilt yrkande men därvid Herr Lundgren uttalade, att han ansåg oriktigt, att reparationsarbetet i fråga, som han sade sig hava erfarit, utförts "på löpande räkning" och utan att arbetet utbjudits till allmän tävlan, utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 139.

Ang. omläggning och breddning av Tegnérgatan söder om Korsängsskolan såsom statskommunalt reservarbete.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för omläggning och breddning av Tegnérgatan söder om Korsängsskolan för en beräknad kostnad av 16,700 kronor att utföras som statskommunalt reservarbete och av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader samt att uppdraga åt Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige efter en stunds överläggning, därunder Herrar Gelin, Leontein, Pers och Sundström yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 140.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa under 4:de kv.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från stadens arbetslöshetskommitté hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) under tillstyrkande av nämnda framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa med statsbidrag under 4:de kvartalet innevarande år anvisa ett belopp av 6,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission anhålla om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav och sedan hr Engdahl yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 141.

Ang. anslag till arbetslöshetsverksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti(Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från stadens arbetslöshetskommitté, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att av tillgängliga medel ställa till arbetslöshetskommitténs förfogande ett belopp av 75,000 kronor för arbetslöshetsverksamhet under senare halvåret 1933, ävensom uppdraga åt Drätselkammaren att vid framläggande av förslag till budget för år 1934 föreslå Stadsfullmäktige, huru det erforderliga beloppet slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Engdahl, Hult och Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda förslag.

§ 142.

Ang. arbetsplikt för mottagare av arbetslöshetsunderstöd.

Med överlämnande av en framställning från stadens arbetslöshetskommitté därom att arbetslös, som åtnjöte dagunderstöd, skulle utan ersättning förrätta en dags arbete per vecka samt bemyndiga arbetslöshetskommittén att avgöra, under vilka tider av året arbetsplikt borde förekomma, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71 hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att arbetslös, som åtnjöte dagunderstöd skulle vara pliktig att under tid, motsvarande högst två dagars arbetstid pr vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete, samt bemyndiga arbetslöshetskommittén att avgöra, under vilka tider av året arbetsplikt skulle förekomma.

Under överläggningen härom yrkade dels Herrar Engdahl och Gelin bifall till arbetslöshetskommitténs förslag, dels ock Herrar Sundström, Keijser och Lundgren bifall till Drätselkammarens förslag, varjämte Herr Hult yttrade sig utan yrkande.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning bifalla Drätselkammarens förslag.

§ 143.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

Med skrivelse den 22 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överläm-

nat av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1932 jämte av Magistraten införskaffade förklaringar.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en längre överläggning, varunder Herr Robsahm yrkade bifall till revisorernas hemställan om ansvarsfrihet samt Herrar Pers, Engdahl, Sundström, Hult, Billert, Östlund, Willebrand, Eklund och Lundgren yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning jämlikt revisorernas hemställan bevilja samtliga vederbörande förvaltningar ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

§ 144.

Ang. reparations- och ändringsarbeten i de tekniska verkens kontorsbyggnad.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för reparering och omändring av tekniska verkens kontorsbyggnad vid Munkgatan anvisa ett belopp av 10,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas av tekniska verkens driftmedel med 2,000 kronor om året under en tidrymd av 5 år från och med år 1934.

Efter föredragning härav bifölla Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 145.

Ang. återkallande av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Norna.

Sedan i anledning av Konungens befallningshavandes i länet resolution den 14 oktober 1927, däri Konungens befallningshavande lämnat Stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande i anledning av vad Kungl. byggnadsstyrelsen anfört i avgivet utlåtande den 12 april samma år angående ifrågasatt ändring av stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Norna, Stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 remitterat handlingarne i ärendet till Stadsplanekommittén för förberedande yttrande samt Stadsplanekommittén i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 april 1933 på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville genom Byggnadsnämnden återkalla den underdåniga framställningen om fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut i ärendet den 28 januari 1926, hade Stadsfullmäktige den 27 april 1933 remitterat handlingarne i ärendet för ytterligare beredning till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren.

Nu hade dels Byggnadsnämnden genom utdrag av sitt protokoll för den

14 juni 1933 tillstyrkt Stadsplanekommitténs förslag, dels ock Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti jämväl för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att genom Byggnadsnämnden återkalla den underdåniga framställningen om fastställande av Stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1926 angående ändring av stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Norna.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Drätselkammarens förslag.

§ 146.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Föredrogs Konungens befallningshavandes i länet till Stadsfullmäktige överlämnade resolution den 27 juli 1933 med anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1933 angående antagande av särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m., varav inhämtades, att Konungens befallningshavande med hänsyn till vad Magistraten anfört angående behovet av cykelregistrering i staden funnit skäligt ogilla det av Stadsfullmäktige antagna förslaget till ordningsstadga.

Stadsfullmäktige beslöto lägga resolutionen till handlingarne.

§ 147.

Ang. tillstånd för Rickard Vennerström att utskänka pilsnerericka

Sedan Magistraten den 31 sistlidne mars till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Pensionatsinnehavaren Rickard Vennerström hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande augusti anfört bland annat följande:

"Pensionatsinnehavaren Vennerström innehade tillstånd av Konungens befallningshavande den 18 september 1929 att under tre år räknat från och med den 1 oktober 1929 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten n:r 7 vid Timmermansgatan här i staden, vilken rättighet sedermera under år 1930 överflyttades att gälla lokaler i fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan.

Utan att innehava något tillstånd fortsatte Vennerström efter den 1 oktober 1932 utskänkningen av pilsnerdricka, till dess han gjordes uppmärksam på att intet tillstånd förelåg.

Efter vederbörligt åtal dömdes Vennerström den 18 maj 1933 av rådhusrätten i Västerås till 25 dagsböter à 4: — för förseelse mot Kungl. förordningen den 4 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka.

Inom Nykterhetsnämnden har ifrågasatts, att förseelsen skulle medföra ett avstyrkande av Vennerströms ansökan från Nykterhetsnämndens sida, men har Nykterhetsnämnden velat med det ådömda straffet bero och tillstyrka beviljandet av ny rättighet för Vennerström.

Med hänsyn till den genom särskilda kommittérade pågående utredningen rörande utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka här i staden torde vara lämpligt att begränsa utskänkningsrättigheten till den 1 oktober 1934, varför Nykterhetsnämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Pensionatsinnehavaren Rickard Vennerström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934 i lokaler inom fastigheten n:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 148.

Ang. vakanssättning av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten.

Föredrogs och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts till Stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnade brev den 21 juli 1933, enligt vilket Kungl. Maj:t med anledning av Stadsfullmäktiges framställning den 21 juni 1933 funnit gott medgiva, att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av assessorstjänsten vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås finge tillsvidare anstå i avbidan på framtida omorganiation av befattningarna vid nämnda myndigheter.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 september 1933.

ALB. LUNDKVIST.

Gunnar Pettersson. *Ivar Andersson.*

Offentligen uppläst den 2 september 1933; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 September 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriforeståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Edv. Karlsson, C. G. Pettersson, Dahrné, Melin, Larsson och Gunnar Pettersson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 149.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Henning och Gust. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 30 innevarande september kl. 1 e. m.

§ 150.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdes-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) hade Drätselkammaren på anförda grunder och under åberopande av skrivelser från Arbetslöshetskommittén och Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren

att i samarbete med stadens Arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunala reservarbeten för arbetslösa av ledningar för avlopp, vatten och gas över Kungsängen från Myggbogatans mynning i Stockholmsvägen och ut till Mälaren, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta N:o 2, ombyggnad av bron över Svartån i landsvä-

ta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

gen till Skerike, den s. k. Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken från Engelbrektsgatan till Valsborgsområdet och vidare omkring 150 meter norrut, allt för en beräknad kostnad av 337,875 kronor samt
att av tillgängliga medel förskottera för arbetena erforderliga medel
ävensom uppdraga åt Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt stadens egna kostnader för dessa arbeten slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels av Herr Engdahl likaledes bifall till Drätselkammarens förslag men med den ändring, att beträffande ledningarne över Kungsängen och ombyggnad av Kvarnbron Drätselkammaren skulle bemyndigas att, därest sådan utväg efter av Drätselkammaren verkställd undersökning befunnes framkomlig, låta utföra dessa arbeten såsom kommunala beredskapsarbeten i stället för såsom statskommunala reservarbeten, dels ock av Herr Pers, att frågan om Kvarnbrons ombyggnad måtte återremitteras till Drätselkammaren men att förslaget i övrigt måtte bifallas.

Sedan härefter Stadsfullmäktige vid framställning av proposition å bifall till eller avslag å Herr Pers återremissyrkande utan omröstning avslagit detta yrkande, beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 14 nej, avgivna för Herr Engdahls yrkande, till alla delar bifalla Drätselkammarens förslag.

§ 151.

Ang. utvidgning av marknadsplatsen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utvidgning av den nya marknadsplatsen å Kungsängen anvisa ett anslag å 6,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning bifalla framställningen.

§ 152.

Ang. tilläggsanslag för omändringsarbeten i flickläroverkets huvudbyggnad.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige, som den 26 maj 1932 anslagit 22,850 kronor, motsvarande 5/6 av hela den beräknade kostnaden för omändring av värmeledningen och inrättande av w. c. i högre elementarläroverkets för flickor huvudbyggnad, ville i anledning därav, att ökade kostnader uppstått, särskilt i och för en del nyin-

redningar i samband med förstnämnda arbeten, anvisa ytterligare 4,190 kronor såsom bidrag till kostnaderna för de utförda arbetena att utgå av det i innevarande års stat avsatta förslagsanslaget.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 153.

Ang. anstånd med återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som föreståndare för köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 nästlidne augusti hade Hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka anstånd med återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 juli 1934.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september tillstyrkt den av Hälsovårdsnämnden föreslagna åtgärden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 154.

Ang. utläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan och del av Köpingsvägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande september hade Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 4,350 kronor för utbyggnad av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen samt i sistnämnda trafikled till en längd av c:a 30 m. från Almelundsgatan österut.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande samma dag tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning det framställda förslaget.

§ 155.

Ang. försäljning av fastigheten N:o 29 b Vegaföreningen.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att staden förmedlat lån ur statens bostadslånefond för bebyggandet av fastigheten stadsägan N:o 1496 eller enligt äldre beteckning

N:o 29 b Vegaföreningen mot säkerhet i inteckningar, har Drätselkammaren för att skydda staden såsom inteckningsinnehavare måst vid exekutiv auktion den 26 augusti 1933 å fastigheten inköpa denna.

Sedan köpare till fastigheten anmält sig och preliminärt med honom överenskommits om en köpeskilling, som täcker stadens fordran i form av byggnadslån, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja fastigheten.

Västerås den 7 september 1933.

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow."

Stadsfullmäktige biföllo härefter på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 156.

Ang. utredning rörande pilsnerdricksförsäljning.

De av Stadsfullmäktige den 23 februari 1933 tillsatta kommitterade för utredning av fråga om ordnande inom staden av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande september utlåtit sig i frågan och avgivit förslag i dess särskilda delar.

Stadsfullmäktige beslöto efter anmälan härav på yrkande av Herr vice ordföranden och sedan Herrar Pers, Wass, Hult, Hellblom och Sundström samt Herr Borgmästaren yttrat sig, remittera kommitterades utlåtande till Nykterhetsnämnden, Beredningsutskottet och Magistraten för yttrande.

§ 157.

Ang. förlängt byggnadsförbud i anledning av ifrågasatt breddning av en del av Stora gatan.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution den 25 augusti 1933, varigenom Konungens befallningshavande i anledning av Stadsfullmäktiges därom gjorda framställning medgivit, att giltighetstiden för det av Konungens befallningshavande den 20 juli 1932 meddelade nybyggnadsförbudet med avseende å de till Stora gatans södra sida i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen gränsande byggnadskvarteren utsträcktes under ett år från den 15 september 1933, dock högst intill dess Stadsfullmäktige fatta beslut i väckt fråga om breddning av Stora gatan i angivna del, ävensom meddelat, att Konungens befallningshavandes berörda beslut skulle underställas Konungens prövning.

§ 158.

Ang. inrättande av ett nytt apotek i staden och belägenheten av detsamma.

Genom resolution den 25 innevarande september hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande de ändrade, fullständigt angivna gränser för förläggningsområdet för apoteket Bävern, som numera eventuellt ansåges erforderliga, i vilket ärende yttranden redan avgivits av 1:ste stadsläkaren och Hälsovårdsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 september 1933.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Henning. *Gust. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 30 september 1933; betygar

Ex offico:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 Oktober 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, K. Johansson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar Östlund, Willebrand, Bergquist, Henning, Gust Karlsson, Billert, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg och Herr Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Pers, Thyresson, Fjellander, Eklund, C. W. Karlsson, Ernst Johansson, Gunnar Pettersson, Andersson och Edvin Johansson.

§ 159.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Willebrand och Bergquist att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 30 innevarande oktober kl. 1 em.

§ 160.

Ang. utläggning av delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för utläggning av de delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen, som låge intill kvarteret Barthold, anvisa 6,700 kronor av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 161.

Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) hade Drätselkammaren, under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1933 angående framställning till

Kungl. Maj:t om statsbidrag till uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen, som beräknats kosta 68,000 kronor, samt med förmälan, att Kungl. Maj:t den 18 sistlidne augusti för ändamålet beviljat ett statsbidrag å 45,300 kronor utan återbetalningsskyldighet, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av den vågbrytare vid djuphamnen, till vilket arbete statsbidrag enligt Kungl. Maj:ts beslut den 18 augusti 1933 beviljats med 45,300 kronor, av lånemedel anslå ett belopp av 22,700 kronor, samt att uppdraga åt Drätselkammaren dels att underställa berörda beslut Kungl. Maj:ts prövning, i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, dels att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader, dels ock att i samråd med Hamnstyrelsen vidtaga erforderliga åtgärder för arbetets utförande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar det av Drätselkammaren nu framställda förslaget.

§ 162.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 nästlidne september hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergs- och Myggbogatorna anvisa 4,400 kronor av de tekniska verkens amorteringsfond.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 5 innevarande oktober underställt ärendet Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 163.

Ang. ombyggnad av elektriska ledningar till Malma.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för ombyggnad av den elektriska ledningen till Malma och vidtagande av de i samband därmed erforderliga anordningar, som vore hänförliga till denna ledningsanläggning, till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande ställa ett anslag å 8,250 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning den av Drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 164.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober hade Drätselkammaren i anledning av en anmälan från Folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för täckande av beräknad brist i folkskolans anslag till slöjdundervisningen under innevarande år på grund av minskade statsbidrag anvisa förslagsvis 1,500 kronor av det i årets budget för staden upptagna anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Ang. tilläggsanslag till slöjdundervisningen i folkskolan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) och sedan Herrar Leontein och Sundström yttrat sig utan att framställa något yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 165.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herr Falk väckt motion om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån omedelbart norr om ullspinneriet med tillfartsvägar å ömse sidor om ån, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober på anförda grunder hemställt, att motionen icke måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) yrkade dels Herr Sundström med instämmande av Herr Engdahl, bifall till Drätselkammarens hemställan om avslag å motionen, dels ock Herrar Hedberg och Falk återremiss av ärendet till Drätselkammaren för ytterligare utredning.

Vid framställning av proposition å sistberörda yrkande och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 166.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år bemyndigat Drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens område, hade nu Trafikkommittén i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande oktober hemställt, att Stadsfullmäktige ville med anledning av att såväl Drätselkammaren som enskilda företag anhållit om tillstånd till ifrågavarande trafik samt med åberopande av ett mellan Drätselkammaren och Västerås Omnibus A.-B.

Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

ingånget avtal, avgiva utlåtande till Konungens befallningshavande i länet i överensstämmelse med ett av kommittén upprättat vid kommitténs skrivelse fogat förslag. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86.)

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning. Samtliga talare, nämligen Herrar Sundström, Keijser, Engdahl, Leontein, Hult och Robsahm yrkade därunder bifall till Trafikkommitténs förslag. Därutöver framförde Herr Keijser det önskemålet, att vederbörande, som skulle hava tillsyn över omnibustrafiken, ville medgiva, att linje III fortfarande såsom för närvarande faktiskt skedde finge avvika från Kristiansborgsallén i Zimmermansgatan och Engelbrektsgatan. Herr Leontein framhöll, med instämmande i Herr Keijsers önskemål, att linje III borde dragas ännu längre upp till de nybebyggda områdena vid Kristiansborg, varjämte Herr Robsahm uttalade, att Trafikkommittén borde med tillämpning av det upprättade avtalet verka för, att linje III måtte framgå bland annat i sträckningen Gustafsborgsgatan— Kristiansborgsallén— Gesällgatan— Tegelvretsgatan— Engelbrektsgatan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Trafikkommitténs framställning.

§ 167.

Ang. försäljning av mark inom kv. Greta.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 nästlidne september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig tomtmark inom kvarteret Greta.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 168.

Ang. anslag till en nykterhetskurs.

Med överlämnande av en hemställan från Centralförbundet för nykterhetsundervisning och bestyrelsen för en planerad nykterhetskurs i Västerås år 1934 om ett anslag från staden å 1,000 kronor, hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å 500 kronor att utgå av det anslag till diverse och oförutsedda behov, som torde upptagas i 1934 års budget. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88.)

Efter av handlingarna tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammaren förslag.

§ 169.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober hade Lönenämnden med föranledande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hemställt att Stadsfullmäktige måtte förklara slöjdlärarinnan vid folkskolorna fröken Elin Hahr, vilken beviljats avsked från sin befattning från och med den 13 augusti 1933, berättigad att tillsvidare och så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolornas lärarepersonal och dess pensionering vore gällande erhålla en årlig kommunal tilläggspension av 492 kronor att utgå av uttaxerade medel på folkskolans stat.

Ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 19 innevarande oktober överlämnat framställningen till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt Lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Lönenämndens förslag.

§ 170.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 nästlidne september hade Hälsovårdsnämnden, i anledning av en hemställan från 1:ste stadsläkaren C. Thunström, som under september månad uppnått 65 års ålder och enligt gällande bestämmelser skulle lämna sin tjänst den 1 innevarande oktober, att få kvarstå i tjänsten till dess densamma kunde bliva med ny innehavare besatt, på det sätt tillstyrkt ansökningen, att Doktor Thunström berättigades kvarstå i tjänsten till den 1 januari 1934.

Ang. uppehållande av 1:ste stadsläkaretjänsten under vakans.

Lönenämnden och Dräselkammaren, vilka beretts tillfälle yttra sig i anledning av berörda framställning, hade i särskilda skrivelser tillstyrkt Hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90) beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 171.

Ang. anstånd med återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som föreståndare för köttbesiktningsbyrån.

Föredrogs och lades till handlingarne en skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen den 4 innevarande oktober, däri Medicinalstyrelsen förklarat sig intet hava att erinra emot att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som besiktningsman vid Västerås stads köttbesiktningsbyrå finge anstå till den 1 juli 1934.

§ 172.

Ang hyresräkning för staden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 innevarande oktober hade Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige måtte utse granskningsmän för en i Kungl. Kungörelse den 16 september 1933 anbefalld hyresräkning i staden samt vidtaga övriga av samma författning föranledda åtgärder.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Beredningsutskottet och Drätselkammaren med bemyndigande att i Stadsfullmäktiges ställe i förevarande angelägenhet vidtaga på stadskommunen ankommande åtgärder.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 oktober 1933.

ALB. LUNDKVIST.
Thure Bergquist. *E. Willebrand.*

Offentligen uppläst den 30 oktober 1933; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 November 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar K. Johansson, Liljeblad, Gelin och Bergquist.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 173.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Östlund och Ernst Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande december kl. 1 em.

§ 174.

Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

Sedan Magistraten genom resolution den 25 sistlidne september infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande de ändrade, fullständigt angivna gränser för förläggningsområdet för Apoteket Bävern, som numera eventuellt ansåges erforderliga, samt Stadsfullmäktige den 28 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 nästlidne oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91), under åberopande av ett av Hälsovårdsnämnden i ärendet avgivet utlåtande, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke påkalla någon ändring uti förläggningsområdet för apoteket Bävern.

Efter härav tagen del och sedan Herr Sundström yttrat sig utan att framställa något yrkande, fattade Stadsfullmäktige sitt beslut i ärendet enligt beredningsutskottets förslag.

§ 175.

Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Den 24 november 1932 hade Stadsfullmäktige beslutat inhämta utlåtanden från Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet över en såsom egen motion av Herr Hult upptagen framställning från Västerås stads pensionsnämnd, att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott.

De sålunda infordrade yttrandena hade nu till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92.)

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 17 maj 1933 efter en utförlig motivering hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 nästlidne oktober anslutit sig till Fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Jämväl Beredningsutskottet hade i skrivelse den 24 nästlidne oktober i likhet med fattigvårdsstyrelsen och på ytterligare skäl föreslagit, att den föreliggande framställningen och motionen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd, därvid dock beredningsutskottet meddelat, att motionären i egenskap av ledamot av utskottet anmält reservation mot dess beslut under yrkande, att Beredningsutskottet skulle hava tillstyrkt motionen.

Efter föredragning av handlingarna uppstod en stunds överläggning, därunder yrkades dels av Herr Keijser bifall till Fattigvårdsstyrelsens och Drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Östlund bifall till Beredningsutskottets förslag, varjämte Herr Hult yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto vid härefter framställd proposition å de gjorda yrkandena i enlighet med fattigvårdsstyrelsens och Drätselkammarens förslag, att den föreliggande framställningen ej skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 176.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade Drätselkammaren, med överlämnande av ett meddelande från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, att bolaget beslutat att under innevarande år lämna staden ett bidrag till brandväsendet å

3,400 kronor, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, under uttalande av sin tacksamhet för det utlovade bidraget, besluta, att beloppet skulle reserveras för ändamål, som betjänade stadens brandväsens utveckling och fulländning, i enlighet med vad Stadsfullmäktige framdeles kunde komma att bestämma.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 177.

Ang. skogsaccis för år 1933.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att skogsaccis i Västerås för år 1933 skulle utgå med 2 kronor 10 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning Drätselkammarens berörda framställning.

§ 178.

Ang. anslag till hyresräkning.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne oktober efter hemställan från Magistraten, att Stadsfullmäktige måtte utse granskningsmän för en i Kungl. kung. den 16 september 1933 anbefalld hyresräkning i staden och vidtaga övriga av samma författning föranledda åtgärder bemyndigat Beredningsutskottet och Drätselkammaren att i Stadsfullmäktiges ställe vidtaga sådana åtgärder, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) meddelat, att Beredningsutskottet för ifrågavarande granskning tillsatt en särskild kommitté, på sex personer, samt föreslagit, att till granskningsmännen skulle utgå ersättning med 1 krona 40 öre i timmen för dem var och att för ändamålet måtte anvisas förslagsvis 800 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

I sammanhang härmed föredrogs ett meddelande från Beredningsutskottet, att utskottet till granskningsmän för hyresräkningen utsett Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Förste Hälsovårdstillsyningsmannen E. Berggren, Föreståndaren A. G. Eriksson och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

§ 179.

Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) hade Drätselkammaren, under åberopande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen och på i övrigt anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta a t t bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med Vatten- och Gasverkssyrelsen och stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunalt reservarbete av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk mellan Svartåns mynning och Stensborg jämte erforderlig tillförselledning från den vid Turbinhuset utmynnande avloppsledningen, allt för en beräknad kostnad av 171,000 kronor, a t t för arbetets utförande erforderliga kostnader skola förskotteras av tillgängliga medel, a t t det skulle ankomma på Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige avgiva förslag på vad sätt stadens egna kostnader för arbetet slutligen skulle gäldas, samt a t t uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att fullfölja den påbörjade utredningen om det fullständiga utförandet av ett reningsverk för kloakvätskan.

Efter föredragning härav uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Billert återremiss av ärendet till Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren för ytterligare utredning, dels av Herr Edvin Johansson avslag å framställningen, dels ock av Herrar Sundström, Keijser, Henning, Engdahl, Falk, Hult, vice ordföranden, Hedberg och Eklund bifall till Drätselkammarens förslag.

Vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning avslå återremissyrkandet och nu avgöra ärendet.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige vid framställning av proposition å bifall till och avslag å framställningen utan omröstning till alla delar bifalla det av Drätselkammaren framställda förslaget.

§ 180

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 1:sta kv. 1934

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Arbetslöshetskommittén hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97) tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 1:sta kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarade 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 6,600 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som komme att upptagas i 1934 års budget, samt att

bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens arbeslöshetkommission hemtälla om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens tillstyrkan.

§ 181.

Ang. ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen samt reglering av gångarna i Vasaparken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Planteringsnämnden hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) tillstyrkt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen och för påbörjande av reglering av gångarne i Vasaparken anvisa respektive 2,500 och 800 kronor, att utgå av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Efter härav tagen del och sedan Herrar Engdahl, Pers och vice ordföranden yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 182.

Ang. anskaffande av en ny gripskopa till djuphamnens portalkran.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av en ny gripskopa för djuphamnens portalkran av djuphamnens inkomster under år 1933 anvisa 2,900 kronor.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda förslag.

§ 183.

Ang. gäldande av köpeskillingen för fastigheten N:o 1 i kv. Ingrid.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att köpeskillingen, 60,000 kronor, för den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1933 inköpta fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid, f. d. seminariet, skulle utgå av lånemedel, samt att bemyndiga Drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del utan omröstning det framställda förslaget.

§ 184.

Ang. utläggning av vatten-,avlopps- och gasledningar i Per-Olofsgatan vid kv. Bartold.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en utredning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Per Olofsgatan utmed kvarteret Bartold av de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 4,150 kronor.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 185.

Ang. inköp av mark för rätning av landsvägen till Stockholm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 oktober 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att efter i huvudsak i skrivelsen angivna grunder och under de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, åt staden förvärva de delar av stadsägorna N:ris 2028, 2029, 2030, 2031, 2032 och 2034, som enligt verkställd utredning vore behövliga för vidgning av Stockholmslandsvägen vid Sommarro, ävensom bestämma, att köpeskillingarne och kostnaden för ordnande av de nya fastighetsgränserna skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 186.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfulmäktige den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter i följd av att mandat med inevarande år utlöpte.

Med ledning av dessa förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu dessa val, på sätt under §§ 187—222 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 187.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i Drätselkammaren för åren 1934—1937 valdes Byggmästaren Edv. Karlsson, Tapetseraren Carl Bäckman, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Överingenjören Oscar Hellman och Stuveriförmannen Carl Hellström.

§ 188.

Omvaldes till ledamöter i Vatten-och Gasverksstyrelsen för åren 1934—1937 Expeditören C. G. Pettersson och Järnarbetaren J. Widén samt till suppleant för samma tid Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger. *Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

§ 189.

Omvaldes till ledamot i Hamnstyrelsen för åren 1934—1938 Metallarbetaren O. Håvberg samt till suppleant för åren 1934—1936 Verktygsarbetaren Karl Andersson. *Hamnstyrelsen.*

§ 190.

Till ledamöter i Lönenämnden för åren 1934—1937 återvaldes Direktören Axel Sundström, Tapetseraren Carl Bäckman och Rektorn Hj. Thyresson samt till suppleant för samma tid Läroverksadjunkten O. Norrman. *Lönenämnden.*

§ 191.

Till ledamöter i Hälsovårdsnämnden för åren 1934—1937 valdes Byggmästaren Fritz Eklund och Lasarettsläkaren Ivar Behring samt till suppleanter för samma tid Direktören Axel Sundström och Länsveterinären O. Hultén. *Hälsovårdsnämnden.*

§ 192.

Till ledamöter och suppleanter i Barnvårdsnämnden valdes följande personer: *Barnavårdsnämnden.*

För Lärarekåren:

Ledamot och tillika ordförande i nämnden för åren 1934—1937: Folkskolläraren Em. Granér.
Suppleant för samma tid: Folkskolläraren G. Leontein.

För Fattigvårdsstyrelsen:

Suppleant för åren 1934—1937: Snickaren Oskar Blomkvist.

För Prästerskapet:

Ledamot för åren 1934—1937: Komministern Nils Berge.
Suppleant för samma tid: Komministern S. H. Sigland.

För Tjänsteläkarne:

Ledamot för åren 1934—1937: t. f. Stadsläkaren Josef Lundblad.
Suppleant för samma tid: Provinsialläkaren K. E. Nylén.

För Kommunen i övrigt:

Ledamöter för åren 1934—1937: Fattigvårdssyssloman A. Norén och Fru Agnes Söderquist.
Suppleanter för samma tid: Fru Helga Jakobsson och Fru Anna Arvidsson samt för tiden intill utgången av år 1935 efter Lindaren Fredr. Wetter, vilken efter avsägelse entledigades från uppdraget: Snickaren J. A. Grönberg.

§ 193.

Fattigvårds-styrelsen.

Inom Fattigvårdsstyrelsen företogos följande val:
Till vice ordförande i styrelsen valdes Komministern E. Enochsson.

1:sta distriktet:

Distriktschef: Komministern E. Enochsson.
Vice Distriktschef: Fru Sara Norén.
Vårdare: Snickaren J. E. Lindgren, Handlanden E. L. Malm, Fru Helfrid Pettersson, Svarvaren Karl Axel Eriksson och Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson.

2:dra distriktet:

Distriktschef: Exekutionsbetjänten Hugo Karlsson.
Vice Distriktschef: Stationskarlen C. F. Melin.
Vårdare: Fru Emma Eriksson, Gjutaren J. R. Björklund, Fru Anna Gelin och Fru Maria Melin.

3:dje distriktet:

Distriktschef: Kontoristen Gösta Sjöberg.
Vårdare: Fru Frida Berglind, Filialföreståndaren Axel Andersson, Gjuteriarbetaren Bernhard Pettersson, Kommunalarbetaren Edvard Stål, Fru Anna Lundell och Metallarbetaren Erik Lagerkvist.

4:de distriktet.

Vårdare: Fru Signe Hedman, Förmannen Josef Brunnsberg, Plåtslagaren Ivar Andersson, Maskinmontören Axel Daun, Fru Edit Axner, Snickeriarbetaren Folke Pettersson och Fru Nanny Brunnsberg.

5:te distriktet:

Distriktschef; Detektivkonstapeln E. A. Weimer.

Vice Distriktschef: Skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Vårdare: Fru Karin Hedkvist, Fru Mattis Pettersson, Fröken Anna Jakobsson och Skräddaremästaren V. Tidlund.

6:te distriktet:

Distriktschef: Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl.

Vice Distriktschef: Filaren Verner Jansson.

Vårdare: Handlanden A. Haeppling, Chauffören H. A. E. Flyckt, Lärarinnan Fanny Bostrand, Fru Vilma Hellström och Fröken Ester Kolmodin.

7:de distriktet:

Distriktschef efter Fru Agnes Hedberg, som entledigades från uppdraget Folkskollärarinnan Elsa Pettersson.

Vårdare: Fastighetsägaren Erik Billert, Lärarinnan Sara Linder, Lärarinnan Maria Ahlström och Plåtarbetaren Emil Johansson.

8:de distriktet:

Vice Distriktschef: Fru Ida Olsson.

Vårdare: Byggnadssnickaren Otto Andersson, Svarvaren Teodor Gräns, Fru Alida Lundin, Avsynaren Ragnar Karlsson och Fru Tora Lundgren.

9:de distriktet:

Distriktschef: Lindaren Fredr. Wetter.

Vårdare: Lantbrukaren Herman Nordin, Lägenhetsägaren Manfred Jansson, Muraren Ludvig Gräns och Lantbrukaren Jakob Pettersson.

10:de distriktet:

Distriktschef: Snickaren Oskar Blomkvist.

Vice Distriktschef: Muraren O. M. Hellblom.

Vårdare: Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Arrendatorn Axel Lundgren, Snickaren Axel Johansson och Lantbrukaren F. Rörick.

11:te distriktet:

Vice Distriktschef: Assistenten J. O. Sjöblom.

Vårdare: Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, Byggnadsarbetaren Johan Arvid Klang, Lindaren Bernh. Vård och Valsverksarbetaren Gunnar Gustafsson.

Samtliga val skulle avse perioden 1934—1937 med undantag för valet av Folkskollärarinnan Elsa Pettersson till distriktschef i 7:de distriktet, som skulle avse tiden intill 1935 års utgång.

§ 194.

Folkskolestyrelsen.

I anledning därav att enligt nu lämnad upplysning utom suppleanten Kyrkoherden Emanuel Nyberg även ledamoten i Folkskolestyrelsen Rektorn I. Andrén avflyttat från staden, beslöto Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet återremittera frågan om fyllnadsval inom Folkskolestyrelsen.

§ 195.

Planteringsnämnden.

Till ledamöter i Planteringsnämnden för åren 1934—1936 valdes Redaktören And. Pers, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Folkskolläraren I. Fröier, Förmannen G. F. Lundberg, Fastighetsägaren E. Billert, Skomakaremästaren J. F. Sjögren och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

§ 196.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1934 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1934 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Fabrikören Otto Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och Förste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Tubdragaren K. Kvist, Sågverksägaren A. Norén och Fastighetsägaren Fritz Nyberg.

Suppleanter: Verkmästaren Gustaf Karlsson, Handelsföreståndaren Axel Andersson och Bryggaren O. M. Hammarström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Nordstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren A. Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Tråddragaren Bernh. Borg och Ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Kaptenen Georg Robsahm, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Köpmannen Bror Edling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och Överingenjören Oscar Hellman, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingenjören Gust. Lundberg och Plåtslagaren C. F. Larsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Löf.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren Herman Falk och Snickaren J. A. Grönberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 197.

Pensionsnämnderna.

Valdes till ledamöter och suppleanter i Pensionsnämnderna för åren 1934—1937 följande personer, varvid bestämdes, att suppleanterna skulle vara per-

sonliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning lelamöter och suppleanter här nedan äro nämnda.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Ledamöter: Fru Agnes Söderquist, Tjänstemannen A. Åberg och Ingenjören Hugo Trangius.

Suppleanter: Fru Elin Askerlund, Skrivaren Axel Andersson och Fru Lielly Hansson.

I distriktet för f. S:t Ilians socken:

Ledamöter: Snickaren O. Blomkvist och Muraren Mats Hellblom.

Suppleanter: Snickaren J. A. Grönberg och Rörarbetaren Eskil Widén.

I distriktet för f. Lundby socken:

Ledamöter: Lantbrukaren A. Engström och Lindaren Karl Lundin.

Suppleanter: Fru Elna Vretlund och Folkskolläraren A. Segerström.

§ 198.

Nykterhetsnämnden.

I anledning därav, att Andre stadsläkaren Carl Idar avböjt det ifrågasatta mandatet som vice ordförande i Nykterhetsnämnden, beslöto Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet återremittera hela frågan om val inom nämnden.

§ 199.

Polisnämnden.

Till ledamöter i Polisnämnden för åren 1934—1937 valdes Sjukvårdaren J. O. Wass, Målaren A. Vestling, Drätseldirektören Theofil Öberg, Redaktören Emil Olovson och Inköpschefen John Lundgren samt till suppleanter för samma tid Posttjänstemannen E. L. Östlund, Svarvaren C. G. Pettersson, Stadsombudsmannen Ragnar Tenow, Ingenjören Nils A. Ramquist och Faktorn E. Svedlund att inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 200.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1934 utsågo Stadsfullmäktige Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 201.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom omvaldes för år 1934 Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Byggmästaren Axel Hammer med Byggmästaren Fritz Eklund och Mätningsmannen David Johansson som suppleanter.

§ 202.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Till ledamöter i Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk utsågos för åren 1934—1937 Direktören Erik Falk och Posttjänstemannen E. L. Östlund samt till suppleanter för samma tid Förste Baningenjören Carl Henning och Muraren Mats Hellblom.

§ 203.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Utsågos till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1934 Ingenjören H. Håkansson, Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Ingenjören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren Gust. Sund, Rörarbetaren Eskil Widén och Redaktionssekreteraren Henry Karlsson.

§ 204.

Hästuttagningsnämnden.

Till ledamot i Hästuttagningsnämnden efter avlidne f. Landstingsmannen J. F. Olsson utsågs intill utgången av år 1935 Lantbrukaren Joh. Jansson, Lista.

§ 205.

Engvallska pensionsfonden.

Återvaldes till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1934—1935 Fabrikören Joh. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmkvist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin.

§ 206.

Nämnden över Sundinska under-

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för åren 1934—1935

Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Fru Ida Olsson, Förste Postiljonen J. E. Wirén, Fastighetsägaren E. Billert och Kaptenen G. Robsahm.

stödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

§ 207.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1934—1935 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ida Olsson.

Nämnden över Sundinska fonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

§ 208.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1934—1935 återvaldes Fröken Hilda Pihlgren, Kommministern E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

§ 209.

Återvaldes för åren 1934—1935 de avgående ledamöterna i Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond nämligen:

från tjänstemannaklassen: Drätseldirektören Theofil Öberg,
från handlande- och hantverkareklassen: Fabrikören Otto Pettersson, och
från arbetsklassen: Tapetseraren Carl Bäckman.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

§ 210.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1934—1935 återvaldes Direktören Axel Sundström och Fru Agnes Söderquist.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

§ 211.

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för åren 1934—1937 återvaldes Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson och Kommministern E. Enochsson.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

§ 212.

Styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås Högre Elementarläroverk för flickor valdes för tiden 1/7 1934—30/6 1936 Fru Agnes Söderquist och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow med Kaptenen G. Robsahm som suppleant.

§ 213.

Västerås Systembolags styrelse.

Omvaldes för åren 1934—1936 såsom ledamot av Västerås Systembolags styrelse Metallarbetaren O. Håvberg med Bokförlagsföreståndaren R. Hult som suppleant.

§ 214.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till revisor av stadens räkenskaper för år 1933 efter Kaptenen G. Robsahm, vilken efter avsägelse entledigades från uppdraget, utsågs förutvarande suppleanten Inköpschefen John Lundgren samt till suppleant för honom Kamreraren Fritz Lilliecreutz.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1934 utsågos Folkskolläraren David Sjöholm, Revisorn A. Åstedt, Järnvägstjänstemannen Th. Bergquist, Kontorsbiträdet J. A. Öberg, Kassören Gösta Lundberg, Bankkassören Harry Öjve och Inköpschefen John Lundgren med Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rikard Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Westling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. R. Sjöberg och Kamreraren Fritz Lilliecreutz som suppleanter.

§ 215.

Revisor av Arbetareinstitutets räkenskaper.

Återvaldes till revisor av arbetareinstitutets räkenskaper för år 1934 Ingenjören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 216.

Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Återvaldes till revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1934 Vattenrättsingenjören A. W. Nordin och Verkmästaren Gust Karlsson.

§ 217.

Återvaldes till revisor av Västmanlands läns Arbetsförmedlings räkenskaper för år 1934 Folkskolläraren G. Leontein med Bokföraren Josef Emanuel Westling som suppleant.

Revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper

§ 218.

Till revisor av Flickskolans räkenskaper för år 1934 återvaldes Folkskolläraren I. Fröier.

Revisor av Flickskolans räkenskaper

§ 219.

Till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds räkenskaper för år 1934 återvaldes Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson med Posttjänstemannen E. L. Östlund som suppleant.

Revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds räkenskaper

§ 220.

Till huvudmän i Västerås Stads Sparbank för åren 1934—1938 återvaldes Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström och Byggmästaren Fritz Eklund.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

§ 221.

Till att såsom sakkunnige gå Rådstuvu Rätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1934 beslöto Stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Disponenten Carl Lundius.

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

§ 222.

Med anledning av en av Herr Engdahl framställd erinran, att en av de föreslagna ledamöterna i Arbetslöshetskommittén vore tillfälligt anställd vid kommitténs expedition, varför han ej lämpligen borde vara ledamot av nämnden, beslöto Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet återremittera frågan om upprättande av valförslag beträffande Arbetslöshetskommittén.

Arbetslöshetskommittén.

§ 223.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 21 oktober 1933, varigenom Konungens Befallningshavande till efterrättelse utfärdat särskild ordningsstadga för Västerås stad.

§ 224.

Ang. K. B:s utslag på besvär rörande vattenklosettavgifter.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet den 28 oktober 1933 meddelade utslag på besvär, som anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 i fråga om vattenklosettavgifter, genom vilket utslag de anförda besvären lämnats utan avseende.

§ 225.

Ang. ytterligare förlängning av nybyggnadsförbud i anledning av ifrågasatt breddning av del av Stora gatan.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 oktober 1933, varigenom Kungl. Maj:t fastställt Länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 25 augusti samma år ang. förlängning av giltighetstiden för tidigare meddelat nybyggnadsförbud inom de till Stora gatans södra sida mellan Källgatan och Kopparbergsvägen gränsande kvarteren till ytterligare ett år från den 15 september 1933.

§ 226.

Ang. ny instruktion för stadsläkarna

Genom resolution den 13 innevarande november hade Magistraten i anledning av skrivelse i ämnet från Kungl. Medicinalstyrelsen anmodat Stadsfullmäktige att taga del av och yttra sig över de anmärkningar och synpunkter, som kommit till synes i avgivna yttranden i fråga om det av Stadsfullmäktige den 21 juni 1933 antagna förslaget till ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden anmoda Lönenämnden att avgiva förberedande utlåtande i ämnet.

§ 227.

Ang. stadsplaneändring beträf-

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november hade Länsstyrelsen, med överlämnande av avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 3 novem-

ber 1933 angående åtgärder för ändring i stadsplanen för Västerås stad beträffande kvarteret Olympia, anmodat Stadsfullmäktige att — därest förnyad framställning om fastställelse å förslag till ändrad stadsplan jämte stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område icke före den 1 juli 1934 till Kungl. Maj:t ingivits — skyndsamt till Kungl. Maj:t inkomma med anmälan om de åtgärder som dåmera av fullmäktige kunde hava ytterligare vidtagits. *fande kv. Olympia.*

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna handlingarna till Byggnadsnämnden och Stadsplanekommittén för förberedande behandling.

§ 228.

Ang. förhandligsrätt för stadens tjänstemän.

I en såsom egen motion av Herr Leontein upptagen framställning hade Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga den av Stadsfullmäktige tillsatta Lönenämnden att vid förhandlingar i frågor angående stadens tjänstemäns arbets- och avlöningsvillkor, beträffande vilka av tjänstemannaorganisation förhandlingar med staden påkallades eller Lönenämnden funne sig böra påkalla sådana med organisationen, företräda staden, samt att uppdraga åt Lönenämnden att med av Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets avdelning i Västerås utsedda representanter överenskomma om förslag till bestämmelser angående formerna för och omfattningen av dylika förhandlingar och därefter underställa Stadsfullmäktige detta förslag till prövning och godkännande.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Lönenämnden för yttrande.

§ 229.

Ang. ekonomiskt stödjande för ett bolag för övertagande av A.-Bol. Västerås Träförädlings tillgångar.

I en såsom egen motion av Herr Sund upptagen framställning hade Disponenten Oscar Johansson hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta teckna aktier för 37,500 kronor i ett tilltänkt bolag med ändamål att övertaga i konkurs varande A.-Bol. Västerås Träförädlings tillgångar eller genom lån eller borgen å banklån stödja bolaget med nämnda belopp.

Efter föredragning av motionen uppstod överläggning, varunder Herr Sund yrkade att motionen måtte remitteras till Drätselkammaren och Arbetslöshetskommittén för utlåtande, Herr Edvin Johansson yrkade avslag å motionen och Herr Engdahl yttrade sig utan yrkande.

Sedan Herr ordföranden förklarat sig förhindrad att framställa proposition å avslagsyrkandet, beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren och Arbetslöshetskommittén för förberedande behandling.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 december 1933.

ALB. LUNDKVIST.

Erik Östlund. *Ernst Johansson.*

Offentligen uppläst den 4 december 1933; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

V: ås 1934 — V. F: s Tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 December 1933.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundstöm, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg samt Herrar Edvin Johansson och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Karl Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 230.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Olsson och Herr C. W. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset torsdagen den 28 innevarande december kl. 1 e. m.

§ 231.

Ang. ny sotningstaxa.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år vid behandling av väckt fråga om antagande av ny sotningstaxa för Västerås beslutat för ytterligare beredning återremittera handlingarne i ärendet till Brandstyrelsen och Beredningsutskottet, hade nu de sålunda begärda yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges Handlingar N:o 105).

Brandstyrelsen hade till sin skrivelse den 27 sistlidne oktober nu fogat ett förtydligande av följande lydelse:

"Såsom förtydligande av och tillägg till i samband med överlämnande av förslag till ny sotningstaxa för staden av Brandstyrelsen ifrågasatt ändring

uti § 28 i för staden gällande brandordning får Brandstyrelsen härmed meddela, att ändringen avser, att i punkt b. under rubriken "till två veckor" i mom. 1 ordet "uteslutande" inskjutes mellan orden "vari" och "eldas' samt att den passus i samma mom. av paragrafen, som börjar med orden "till sex veckor" och slutar med ordet "centrauppvärmning" skall utgå och ersättas med bestämmelsen *"till 45 dagar* i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och kokning samt under eldningssäsongen 1 oktober—15 maj i rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning."

Västerås den 14 december 1933.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow."

Sålunda hade Brandstyrelsen nu föreslagit, att Stadsfullmäktige ville *dels* godkänna följande ändringar av § 28 mom. 1 i brandordningen för staden, nämligen:

att i punkt b. under rubriken *till två veckor,* vilken punkt nu lydde: "i centraluppvärmningsapparat, vari eldas med torv eller ved, ordet "uteslutande" skulle inskjutas mellan orden "vari" och "eldas" samt

att den del av samma moment, som nu lydde:

"till sex veckor

i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder, vari matlagning eller kokning dagligen förekommer;

till två månader

i rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat, i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning" skulle utgå och ersättas med följande bestämmelse:

"till 45 dagar

i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och kokning samt under eldningssäsongen 1 oktober—15 maj i rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning",

dels ock antaga följande

"Sotningstaxa för Västerås stad

att gälla från månaden näst efter den, varunder fastställelse av taxan meddelas av Konungens Befallningshavande i länet.

Skorstensfejare i staden äger uppbära betalning för verkställt sotningsarbete:

1. *Å sotningsdistriktens inre områden:*

För pipa till spisel, pannmur, kakelugn eller kamin 0: 50

För rensning av imrör och av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.

För sotning av spis 0: 20
„ „ „ kakelugn med rör 0: 20
„ „ „ pannmur 0: 50
„ „ „ kamin med rör:
a) intill tre meter 0: 20
b) mellan tre och sex meter 0: 30
c) över sex meter 0: 40
„ „ „ Aga-spis eller liknande eldstad 1: 50
„ „ „ värmeledningsspis 1: 50
„ „ „ värmepanna i kök .... 1: —
„ „ „ värmepanna i våning 1: 50

För sotning av centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:

A.) i en- och tvåfamiljshus eller därmed jämförliga villor och mindre bostadshus, (intill 12 rum, inberäknat hallar och kök):
a) om pannan saknar rökkanaler 1: 50
b) om pannan har 2—6 rökkanaler 2: 25
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler .... 3: —

B.) i mindre hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga (intill 30 rum, inberäknat hallar och kök):
a) om pannan saknar rökkanaler 2: 25
b) om pannan har 2—6 rökkanaler .... 3: —
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler .... 4: —

C.) i medelstora hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga (intill 50 rum, inberäknat hallar och kök):
med en panna .... 5: —
med två pannor 7: 50

D.) i större hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga (över 50 rum, inberäknat hallar och kök):

med 1 panna	9: —
med 2 pannor	12: —
med 3 pannor	15: —
med 4 pannor	18: —

II. *Å sotningsdistriktens yttre områden.*

För sotningsarbete, som utföres å dessa områden, erlägges 75 % högre avgift än ovan angivits för distriktens inre områden.

För sotning och rensning, som skorstensfejare anmodas att utföra å andra tider än de i brandordningen anbefallda, utgår för inställelsen en extra ersättning av kronor 1: 50.

För sotningsarbete, som på begäran utföres mellan kl. 7 e. m. och 6 f. m. betalas 125 % förhöjning och för sön- och helgdagsarbete 100 % förhöjning.

För annan än här omnämnd sotning och rensning utgår ersättning efter överenskommelse och bestämma denna ersättning, där parterna ej kunna om densamma enas, av Brandstyrelsen."

Beredningsutskottet hade i skrivelse av den 8 innevarande december tillstyrkt det omarbetade nu av Brandstyrelsen framställda förslaget att gälla från den 1 april 1934.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Robsahm, Thyresson och C. W. Karlsson bifall till Brandstyrelsens nu framställda förslag, dels ock Herr Edvin Johansson avslag å de föreslagna ändringarne i brandordningen samt sådan ändring i taxeförslaget, att bestämmelserna under I, grupperna A. och B., måtte sammanföras till en grupp så lydande:

i en- och tvåfamiljshus eller därmed jämförliga villor och mindre bostadshus (intill 30 rum, inberäknat hallar och kök)

a) om pannan saknar rökkanaler	1: —
b) om pannan har 2—6 rökkanaler	1: 50
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	3: —

om 2 pannor förekomma, höjas dessa belopp med 50 procent.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige dels genom begärd och anställd omröstning med 41 ja emot 3 nej, avgivna för Herr Edvin Johanssons yrkande, godkänna de av Brandstyrelsen föreslagna ändringarne i § 28 av stadens brandordning,

dels ock utan omröstning godkänna det senast av Brandstyrelsen framställda förslaget till ny sotningstaxa, att enligt Beredningsutskottets förslag gälla från och med den 1 april 1934.

§ 232.

Ang. ny byggnadsordning för staden.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år beslutat inhämta Drätselkammarens och Beredningsutskottets utlåtanden i anledning av ett av Byggnadsnämnden framlagt förslag till ny byggnadsordning för staden, hade nu de infordrade utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit.

Handlingarne i ärendet, som funnos intagna under N:o 106 av de tryckta handlingarne för dagen och fogades som bilaga till detta protokoll, föredrogos av ordföranden; och fattade Stadsfullmäktige därvid följande beslut:

§ 2 mom. 1. I anledning av en erinran av Herr Borgmästaren beslöto Stadsfullmäktige, att mellan orden "hållas" och "en" skulle inskjutas ordet "minst".

§ 4 mom. 4. Bifölls utan omröstning Drätselkammarens ändringsförslag.

§ 6 mom. 3. På yrkande av Herr Henning biföllo Stadsfullmäktige Byggnadsnämndens förslag oförändrat.

§ 6 mom. 6. Stadsfullmäktige godkände utan omröstning Drätselkammarens ändringsförslag.

§ 10 mom. 1. Sedan Herr Sundström yrkat bifall till sitt inom Drätselkammaren reservationsvis framställda ändringsförslag samt Herr Henning yrkat bifall till Byggnadsnämndens förslag, godkände Stadsfullmäktige utan omröstning sistnämnda förslag oförändrat.

§ 20. Herr Henning yrkade bifall till Byggnadsnämndens förslag med den ändringen, att i första att-satsen mellan orden "ävensom" och "med" måtte införas orden "i regel". Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens ändringsförslag. Vid framställning av proposition å dessa yrkanden godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag .

§ 24 mom. 3. På yrkande av Herr C. W. Karlsson, med vilken Herr Henning instämde, beslöto Stadsfullmäktige, att efter meningen "Imrör från kök och tvättstuga bör hava en genomskärningsyta, motsvarande minst 14×27 cm." skulle tilläggas uttrycket "och skall uppdragas till jämnhöjd med skorstenens överkant."

§ 31 mom. 5, § 32, § 36 mom. 4, § 37 mom:n 1 och 3 och § 39 godkändes utan omröstning enligt Drätselkammarens ändringsförslag.

§ 46. Sedan Herr borgmästaren förordat Byggnadsnämndens förslag oförändrat, blev samma förslag utan omröstning av Stadsfullmäktige godkänt.

Med iakttagande av ovan beslutade ändringar och tillägg godkändes härefter utan omröstning Byggnadsnämndens föreliggande förslag till ny byggnadsordning.

§ 233.

Ang. ifrågasatt ändring i bestämmelserna om butikstängning i staden.

Sedan Magistraten genom resolution den 25 april 1933 till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en till Magistraten ingiven till Stadsfullmäktige ställd ansökan från Anna E. Eriksson m. fl. personer, vilka här i staden idkade handel med frukt och konfektyrvaror, att få hålla sina butiker öppna å söckendagar intill kl. 8 e. m. och Stadsfullmäktige den 27 samma månad och år beslutat inhämta Beredningsutskottets utlåtande i frågan, samt vidare till Beredningsutskottet för förberedande behandling överlämnats en av Magistraten genom resolution den 1 maj 1933 Stadsfullmäktige underställd ansökan från innehavaren av Konfekt- och Chokladmagasinet härstädes Elsa Lundgren om rätt att hava sin butik öppen till kl. 9 em., hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att de sålunda föreliggande framställningarne ej skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

På yrkande av Herr Hedberg och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan yrkande fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt Beredningsutskottets förslag.

§ 234.

Ang. bestämmelser om tillsättning av stadsdomare.

Sedan Magistraten genom resolution den 21 nästlidne november anmodat Stadsfullmäktige att yttra sig över en inom justitiedepartementet genom särskilda sakkunnige avgiven utredning med förslag angående ordning för tillsättandet av stadsdomaretjänster och om allmänna bestämmelser rörande rådhusrätternas rekrytering, samt Beredningsutskottet lämnats tillfälle att taga detta ärende under förberedande behandling, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) utlåtit sig i frågan.

Efter föredragning av ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Pers med instämmande av Herr Falk utan omröstning såsom eget yttrande åberopa vad Beredningsutskottet i sitt berörda utlåtande anfört med den ändringen, att det i 4:de stycket förekommande uttrycket "att detta förslag

upprättats medelst proportionell valmetod och att härigenom vinnas garantier för att förtjänst och skicklighet vinner beaktande vid förslagets uppgörande" skulle utgå.

§ 235.

Ang. testamentstvist.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande december hade Drätselkammaren anfört följande:

"Efter f. Bokhållaren Joh. Ferd. Holmberg ,vilken avled den 2 maj 1933 och som enligt upprättad bouppteckning ej efterlämnat annan arvinge än allmänna arvsfonden, har vid härvarande rådhusrätt den 7 augusti 1933 såsom testamente bevakats en odaterad ej underskriven handling av innehåll bland annat att i olika legat skulle utgå tillhopa 26,200 kronor, därav 5,000 kronor till Västerås stad för anläggning av en strandpromenad ut till hyttan.

Genom nådigt beslut den 22 september 1933 har Kungl. Maj:t efter det frågan om allmänna arvsfondens rätt till kvarlåtenskap efter Holmberg av Kammaradvokatfiskalsämbetet underställts Kungl. Maj:ts prövning förklarat, att klander mot ifrågavarande såsom testamente bevakade handling skulle för allmänna arvsfondens räkning äga rum. Till åtlydnad härav har Advokatfiskalsämbetet nu instämt staden med yrkande, att ifrågavarande såsom testamente bevakade handling måtte förklaras icke utgöra hinder för allmänna arvsfonden att tillträda jämväl vad som enligt handlingen skulle tillkomma Västerås stad.

Då handlingen ifråga icke är att anse som ett testamente — den är ej daterad och ej heller underskriven, vilket är den första förutsättningen härför — och då under sådana förhållanden en rättegång endast skulle åsamka staden utgifter, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville förklara sig för stadens del avstå från att göra någon stadens testamentsrätt på grund av handlingen gällande och att alltså handlingen icke skall utgöra hinder för allmänna arvsfonden att tillträda den andel av Holmbergs kvarlåtenskap, som enligt densamma skulle tillkomma staden."

Sedan berörda skrivelse upplästs fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut i ärendet enligt Drätselkammarens hemställan.

§ 236.

Ang. val inom Folkskolestyrelsen.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne november till Beredningsutskottet återremitterat för ytterligare beredning fråga om fyllnadsval inom Folkskolestyrelsen, hade Beredningsutskottet nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för tiden

intill 1935 års utgång utse dels till ledamot i styrelsen efter Rektorn Ivar Andrén, som avflyttat från staden, Fastighetsägaren E. Billert, dels ock till suppleant efter Komministern E. Nyberg, vilken likaledes avflyttat, Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren.

Efter tagen del härav föreslog Herr Edv. Karlsson den ändring i Beredningsutskottets förslag, att efter Herr Andrén måtte till ledamot utses nuvarande suppleanten Folkskolläraren G. Leontein och till suppleant i hans ställe fastighetsägaren E. Billert.

Härefter följde en långvarig överläggning, som huvudsakligen rörde sig om lämpligheten av, att en stadens befattningshavare invaldes som ledamot i den styrelse, under vilken han sorterade. Under denna överläggning yttrade sig utom Herr Edv. Karlsson Herrar vice ordföranden, Billert, C. W. Karlsson, Keijser, Hellström, Pers, Lundgren, Östlund, Sundström, Eriksson, Beckman, Liljeblad, Widén, Sund och Ernst Johansson samt Herr Borgmästaren.

Vid härefter med slutna sedlar företagen omröstning utsågo Stadsfullmäktige till ordinarie ledamot i Folkskolestyrelsen med 24 röster Folkskolläraren G. Leontein. 13 röster tillföllo Herr Billert, varjämte 7 blanka röstsedlar avlämnades.

Till suppleanter i Folkskolestyrelsen utsågos härefter i de uppkomna ledigheterna med acklamation Fastighetsägaren E. Billert och Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren.

§ 237.

Ang. val inom nykterhetsnämnden.

Jämlikt Beredningsutskottets förnyade valförslag valde Stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i Nykterhetsnämnden för åren 1934—1937 Överkonstapeln C. V. Karlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson samt till suppleanter i nämnden dels för åren 1934—1937 Fru Anna Lundell och Fältläkaren G. Wingren och dels för åren 1934—1935 Köpmannen Edvin Johansson.

Till ordförande i Nykterhetsnämnden utsågs Sjukvårdaren J. O. Wass och till vice ordförande Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 238.

Ang. val inom arbetslöshetskommittén.

Valdes jämligt Beredningsutskottets förnyade förslag med acklamation till ledamöter i Arbetslöshetskommittén för år 1934 Byggmästaren Edv. Karlsson, Studieledaren Gust. Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Målaren A. West-

ling, Skolvaktmästaren E. Gelin, f. Mätningsmannen A. Granqvist, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Montören H. Gustafsson och Överingenjören O. Hellman samt till suppleanter för dem Smidesmästaren F. H. Eriksson, Muraren M. Hellblom, Redaktionssekreteraren E. Berg, Rörarbetaren E. Widén och Ingenjören Nils Ramquist.

Herr Engdahl anhöll till protokollet få antecknat som sin mening, att han funne det principiellt oriktigt, att Herr Granquist, som stode i tjänsteförhållande till kommittén, valdes till ledamot i densamma.

§ 239.

Ang. val inom taxeringsnämndens 5:te distrikt.

I anledning därav, att Tråddragaren B. Borg, vilken av Stadsfullmäktige valts till ledamot för år 1934 i 5:te distriktets taxeringsnämnd, anhållit om befrielse från detta uppdrag, biföllo Stadsfullmäktige denna anhållan och utsågo till ledamot i nämnden i hans ställe den valde suppleanten i nämnden Verkstadsarbetaren Gust. Spännare samt till suppleant i stället för Herr Spännare Verkstadsarbetaren C. A. Fröbom.

§ 240.

Ang. val av ordförande i stadsfullmäktige.

På förslag av Herr Keijser utsågo Stadsfullmäktige med acklamation till ordförande för år 1934 Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 241.

Val av vice ordförande i stadsfullmäktige.

Till Stadsfullmäktiges vice ordförande för nästa år valdes, likaledes på förslag av Herr Keijser och med acklamation, Herr Överingenjören Oscar Hellman.

§ 242.

Ang. val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av Beredningsutskott för år 1934; och beslöto Stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter omvalde Stadsfullmäktige med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Stuveriförmannen Carl Hellström, Studieledaren G. Sund, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Stationskarlen C. F. Melin, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till

suppleanter Vaktmästaren E. Gelin, Plåtslagaren C. F. Larsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Brandmannen E. Johansson, att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hellström, Sund, Hult, Östlund och Melin, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Överingenjören O. Hellman och Inköpschefen John Lundgren att inträda i nämnd ordning vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, C. W. Karlsson och Robsahm samt Förste Baningenjören C. Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 243.

Ang. medgivande för Förste stadsläkaren Carl Thunström att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande december hade Hälsovårdsnämnden anfört följande:

"Uti en till Hälsovårdsnämnden ingiven till Stadsfullmäktige ställd skrivelse den 20 september 1933 har förste stadsläkaren i Västerås Carl Thunström, som den 20 september innevarande år uppnått 65 års ålder och alltså enligt gällande föreskrifter är skyldig att avgå från sin befattning, anhållit att fortfarande få kvarstå i sin tjänst.

Efter förslag av Hälsovårdsnämnden, Lönenämnden och Drätselkammaren hava Stadsfullmäktige den 26 oktober 1933 beslutat berättiga Doktor Thunström att kvarstå i tjänst till den 1 januari 1934. Vid avgivande av sina förslag hava vederbörande institutioner tänkt sig att den av Stadsfullmäktige antagna nya instruktionen för tjänsteläkarne skulle hava blivit i vederbörlig ordning fastställd och att tjänsten kunde vara med ordinarie innehavare besatt till angivna tid.

Emellertid har detta ärendes avgörande fördröjts och är som bekant detsamma nu återremitterat till Stadsfullmäktige, som i sin tur beslutat höra Lönenämnden.

Hälsovårdsnämnden anser att det vore lämpligast att förlänga förste stadsläkarens förordnande till den 1 juli 1934, då man knappast med hänsyn till det läge ärendet för närvarande befinner sig i kan förvänta att förste stadsläkaretjänsten kan vara besatt med ordinarie innehavare före denna tid.

Hälsovårdsnämnden får alltså under åberopande av Doktor Thunströms tidigare framställning hemställa att Stadsfullmäktige ville medgiva förste stadsläkaren C. Thunström rätt att kvarstå i tjänst till den 1 juli 1934."

I avgivet yttrande den 14 innevarande december över denna framställning, hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall till Hälsovårdsnämndens hemställan.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, beslöto härefter utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 244.

Ang. förordnande av stadsdistriktsläkare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande december hade Hälsovårdsnämnden anfört följande.

"Enär det knappast kan förväntas att den av Stadsfullmäktige antagna, Kungl. Medicinalstyrelsens prövning underställda nya instruktionen för tjänsteläkarne kan bliva i vederbörlig ordning fastställd förrän en god del av år 1934 förflutit och således den enligt nya instruktionen blivande indragningen av distriktsläkaretjänsten icke kan verkställas förrän vid denna tidpunkt får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa att ifrågavarande befattning får uppehållas på förordnande till den 1 juli 1934 samt att till t. f. distriktsläkare från den 1 januari—30 juni 1934 måtte förordnas nuvarande vikarien leg. läkaren Josef Lundblad, som enligt här bilagt åtagande förklarat sig villig emottaga ifrågavarande förordnande."

I avgivet yttrande den 14 innevarande december över denna framställning hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall till densamma.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget på kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, beslöto härefter utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 245.

Ang. utsträckning av ledningar till Jakobsbergsområdet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande december hade Magistraten, under erinran, att Konungens Befallningshavande i länet den 19 juni 1933 anmodat Magistraten att infordra Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av de besvär Byggnadsföreningen Jakobsberg anfört över Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 i fråga om utsträckning av stadens allmänna ledningar till Jakobsbergsområdet, samt med förmälan, att Konungens Befallningshavande i skrivelse den 8 innevarande december, enär svar i ärendet ännu ej inkommit till Konungens Befallningshavande, anmodat Magistraten att skyndsamt uppgiva anledningen till det dröjsmål, som syntes hava förelupit med remissens besvarande, anhållit, att Stadsfullmäktige ville snarast möjligt inkomma med yttrande i ärendet.

Efter antecknande av, att Stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni i anledning av förstberörda remiss uppdragit åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande yttranden, beslöto Stadsfullmäktige överlämna den nu inkomna skrivelsen för beaktande till nämnda styrelser.

§ 246.

Ang. utgifts- och inkomststaten för år 1934.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande december hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1934, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 4 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 104 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Före behandlingen av de särskilda punkterna i statförslaget uppstod en längre överläggning rörande förslaget i allmänhet. Under denna överläggning yttrade sig Herrar Pers, Engdahl, Henning, Sundström, Billert, Liljeblad, vice ordföranden, Eklund och Hellblom.

Efter denna överläggning beslöto Stadsfullmäktige dels på yrkande av Herrar Lundgren, Sundström och Hellström samt sedan Herr Sjöberg uttalat, att undersökning även borde verkställas i vad mån stadens befattningshavare innehade avlönade bisysslor, i enlighet med Beredningsutskottets hemställan uppdraga åt Lönenämnden att verkställa utredning och inkomma med förslag angående timlöneersättning för slöjd och annan undervisning vid fortsättningsskolan, ävensom i samband härmed pröva skäligheten av övriga inom stadsförvaltningen utgående ersättningar av arvodesnatur, dels ock i enlighet med ett av Herr Lundgren framställt förslag, att de anslag till arvoden, som komme att beviljas i samband med statens fastställande, även om de bleve upptagna till oförändrade belopp eller efter oförändrade grunder, icke skulle utgöra hinder för Stadsfullmäktige eller vederbörande styrelse att under det kommande året företaga nedsättningar i de särskilda arvodena.

Utgifterna.

Fattigvården.

Jämlikt Drätselkammarens ändringsförslag beslöto Stadsfullmäktige nedsätta anslaget till oförutsedda utgifter för ålderdomshemmet från av Fattigvårdsstyrelsen föreslagna 1,600 kronor till 1,000 kronor.

Anslogs enligt Drätselkammarens tillstyrkan 3,950 kronor av uttaxerade medel till inköp av en ny lastautomobil för åldersdomshemmet.

I övriga delar godkändes Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens fattigvård.

Barnavården.

Fastställdes enligt Drätselkammarens tillstyrkan Barnavårdsnämndens förslag till utgiftsstat med det förbehåll, att med anskaffande av den nya bostadstelefonen till barnavårdsmannen, vartill anslag funnes uppfört i förslaget,

skulle anstå till dess efter av Drätselkammaren beslutad utredning beslut fattats rörande bostadstelefoner i allmänhet till åtskilliga av stadens befattningshavare.

I fråga om det i Folkskolestyrelsens förslag upptagna anslaget till underhåll av folkskolans byggnader uppstod överläggning beträffande det däri ingående beloppet å 4,307 kronor för yttre reparation av lärarebostaden vid Västgötegatan, och yrkades därunder dels av Herrar David Johansson och Sjöberg bifall till Folkskolestyrelsens förslag oförändrat, dels av Herr Hellblom bifall till samma förslag med den ändringen, att anslaget nedsattes med 500 kronor i anledning därav, att en del av de tilltänkta arbetena ej behövde utföras, dels ock av Herrar Sundström, Hellström och Lundgren bifall till Drätselkammarens förslag att för ändamålet måtte anvisas endast 1,998 kronor. Sedan överläggningen i denna del förklarats avslutad framställdes proposition å ovanberörda yrkanden. Ordföranden förklarade därvid frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad, varefter votering begärdes. Sedan härefter till kontraproposition mot Drätselkammarens förslag utan omröstning antagits Herr Hellbloms yrkande beslöto Stadsfullmäktige med 28 nej emot 17 ja, avgivna för bifall till Drätselkammarens förslag, bifalla det av Herr Hellblom under överläggningen framställda yrkandet. *Folkskolan.*

Enligt Drätselkammarens ändringsförslag skulle det i ovanberörda reparationsanslag ingående beloppet 695 kronor till ommurning av rökgångarne i samma fastighet icke anvisas.

Vidkommande anslaget till slöjdundervisning och de arvoden, som skulle utgå till folkskollärare för sådan undervisning, yrkades dels av Herr Bergquist bifall till Folkskolestyrelsens förslag, dels ock av Herrar Engdahl och Hellström bifall till Drätselkammarens förslag på sätt detta av Beredningsutskottet preciserats, varjämte Herr Hedberg yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande. Stadsfullmäktige godkände härutinnan utan omröstning Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag, vadan alltså för tiden efter den 1 januari 1934 fastställts som timlön åt folkskollärare för undervisning i slöjd 2 kronor 25 öre, varjämte anslaget till slöjdundervisning för gossar skulle enligt Drätselkammarens beräkning nedsättas till 7,600 kronor.

Beträffande arvodena till städerskorna i Djäknebergsskolan yrkade dels Fru Olsson och Herr Sjöberg bifall till Folkskolestyrelsens förslag, dels ock Herrar Sundström, Hellström och Lundgren bifall till Drätselkammarens ändringsförslag. Stadsfullmäktige beslöto härutinnan genom begärd och anställd omröstning med 28 nej emot 17 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, bifalla Folkskolestyrelsens förslag oförändrat.

Med iakttagande av en av Drätselkammaren i övrigt företagen mindre höjning i anslaget till pensioner godkändes i här ovan ej berörda delar det föreliggande förslaget till utgiftsstat för folkskolan.

Arbetareinstitutets bibliotek.

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beviljade Stadsfullmäktige av uttaxerade medel för år 1934 till Västerås arbetareinstituts biblioteksverksamhet ett anslag å 13,500 kronor.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse för erhållande av statsbidrag till stadens skolor för yrkesundervisning, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande skolor för läsåret 1 juli 1934—30 juni 1935 samt för skolverksamheten under år 1934 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 22,478 kronor 34 öre.

Hälsovårdsnämnden.

Godkändes Hälsovårdsnämndens förslag till utgiftsstat för nämndens del, varvid dock enligt Drätselkammarens förslag uttalades dels beträffande lönen för den blivande föreståndaren för köttbesiktningsbyrån, att det skulle bero på vidare prövning, huruvida denna befattning hädanefter skulle upptagas såsom ordinarie i stadens lönestat, dels ock angående pensionen till f. d. föreståndaren för byrån, att denna pension upptoges under reservation för blivande beslut av Stadsfullmäktige beträffande pensionens belopp.

I sammanhang med fastställande av Hälsovårdsnämndens stat anslogo Stadsfullmäktige åt Västerås stads förening mot tuberkulos av uttaxerade medel för år 1934 ett belopp av 4,000 kronor samt anvisade åt föreningen fri lokal för dess dispensärverksamhet.

Gator och vägar.

Godkändes Drätselkammarens förslag beträffande gatu- och vägarbeten, avsedda att utföras under år 1934, och anvisades i sammanhang därmed av uttaxerade medel 28,400 kronor till fortsatt gäldande av kostnaden för den utförda stensättningen av Köpingsvägen väster om järnvägsövergången vid Hammarby under förutsättning, att lika stort bidrag härtill erhölles av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel.

Planteringarna.

Med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna ändringen fastställdes det av Planteringsnämnden uppgjorda förslaget till utgiftsstat för stadens parker och planteringar.

Gatubelysningen.

Jämlikt Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrka förslag anvisade Stadsfullmäktige för bestridande av anläggningskostnaderna för diverse nya gatulyktor enligt vid styrelsens budgetförslag fogad förteckning av uttaxerade medel ett anslag å 920 kronor.

Avloppsledningar samt vatten-, gas- och elektricitetsverken.

Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för avloppsledningarne samt för vatten-, gas- och elektricitetsverken godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan till alla delar; och beslöto Stadsfullmäktige i sammanhang därmed särskilt:

att en vakant befattning vid de tekniska verkens kontor som kvinnligt kontorsbiträde av I klass, lönegrupp 20, skulle indragas och ersättas med en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av II klass, lönegrupp 17, samt

att för nya serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar anvisa ett förslagsanslag å 25,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Hamnarna. Enligt Drätselkammarens tillstyrkan godkändes det uppgjorda förslaget till utgiftsstater för stadens äldre hamn och för djuphamnen, varvid särskilt beslöts, att uppkommande eventuellt överskott av rörelsen vid äldre hamnen skulle avses för den förut beslutade ombyggnaden av den s. k. östra kajen samt att till en mera omfattande reparation av kran N:o 8 skulle anvisas 2,500 kronor att utgå av äldre hamnens inkomster.

Lantegendomsnämnden. Godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan förslagen till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården samt för stadens lantegendomar och skogar.

Badhusen. Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i oförändrat skick.

Brandväsendet. Med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna ändringen beträffande ersättning till vattenverket för tillsyn och skötsel av brandposterna godkändes Brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandverket.

Egendomar inom stadsplanen. Bifölls Drätselkammarens hemställan, att Stadsfullmäktige ville för en omfattande utvändig reparation av Sundinska huset anvisa 20,000 kronor att gäldas genom årliga amorteringar å 4,000 kronor av uttaxerade medel under 5 år.

Magistraten. Godkändes det uppgjorda förslaget till utgiftsstat för Magistraten och Rådhusrätten.

Kronouppbördskontoret och exekutionsväsendet Likaledes godkändes utan förändring förslaget till utgiftsstat beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Polisen. Bifölls enligt Drätselkammarens tillstyrkan Polisnämndens hemställan, att på de villkor nämnden föreslagit till nämndens förfogande skulle ställas ett belopp av intill 1,000 kronor av uttaxerade medel såsom bidrag till en eller ev. två polismän för genomgång under år 1934 av polisskolans högre kurs.

Jämväl i övriga delar godkändes det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens polisväsen, innefattande jämväl på staden ankommande fångvårdskostnader.

Allmänna pensionsförsäkringen. Godkändes det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens pensionsnämnder samt beträffande utgifterna i övrigt för den allmänna pensionsförsäkringen.

Byggnadsnämnden. Det för Byggnadsnämndens verksamhet upprättade utgiftsförslaget fastställdes utan förändring.

Sociala ändamål.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige för år 1934 till *Västerås arbetsstugas* verksamhet anvisa 4,000 kronor och till arbetsstugans byggnadsfond anslå 1,000 kronor eller tillhopa 5,000 kronor att gäldas av Sundinska fondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel.

I fråga om det av Drätselkammaren begärda anslaget å 2,000 kronor att av Drätselkammaren användas till understödjande av *frilufts- och folkkonserter* yrkade Herr Henry Karlsson, att anslaget skulle höjas till 2,300 kronor, varvid han särskilt betonade, att den s. k. stadsorkestern borde tilldelas högre bidrag än det av Drätselkammaren begärda anslaget medgåve. Vid framställning av proposition å detta yrkande och Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 31 nej emot 14 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, i enlighet med det av Herr Karlsson framställda yrkandet av uttaxerade medel för ändamålet anslå 2,300 kronor.

Härefter beviljades utan omröstning enligt Drätselkammarens tillstyrkan för år 1934 till främjande av nedan angivna institutioners verksamhet av uttaxerade medel följande anslagsbelopp.

Västerås Barnkrubbas understödsförening	Kr.	3,500: —
Barnhemet i Västerås	,,	1,000: —
Västerås Natthärberge	,,	300: —
Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt	,,	3,200: —
Barnhemmet Sparvboet	,,	600: —
Föreningen Vita Bandet till hyra för dess i en stadens fastighet upplåtna butikslägenhet, under villkor att föreningen överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet	,,	800: —
Frälsningsarméns slumstation i Västerås	,,	800: —
Västeråsavdelningen av arbetarnes bildningsförbund för dess biblioteksverksamhet	,,	2,000: —
Arosgården	,,	3,000: —
Västerås Skollovskolonier	,,	11,000: —
Västerås Gymnastikförening	,,	1,000: —
Västmanlands läns fornminnesförening	,,	3,000: —

Efter yttrande av Herr Wass, som dock ej framställde något yrkande, beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens tillstyrkan till *Nykterhetsnämndens* verksamhet under år 1934 av uttaxerade medel anvisa 1,000 kronor att fördelas på följande sätt: arvode till övervakaren 500: —, alkoholistvården 450: —, tryck- och annonskostnader 50: —.

I överensstämmelse med Drätselkammarens hemställan beslöts, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå med 1 krona 40 öre pr sammanträdestimma, dock högst 10 kronor pr sammanträdesdag. *Taxeringsnämnderna.*

I övrigt bifölls Drätselkammarens förslag beträffande de anslag, som skulle utgå till taxeringsnämnderna.

Beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag till arbetslöshetsverksamhet under år 1934 anslå av uttaxerade medel ett belopp av 200,000 kronor ävensom att av uttaxerade medel i 1934 års stat skulle gäldas det av Stadsfullmäktige den 31 augusti 1933 av tillgängliga medel anvisade anslaget å 75,000 kronor för sådan verksamhet under år 1933. *Diverse utgifter.*

Drätselkammaren hade hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av årsavgift till Svenska Städernas Förhandlingsorganisation för år 1934 av uttaxerade medel anslå förslagsvis 500 kronor. Härom uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr vice ordföranden bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herrar Engdahl och Ernst Johansson avslag därå. Vid framställning av proposition å dessa yrkanden biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

Godkändes Drätselkammarens förslag, att Stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel för år 1934 anslå 10,000 kronor till avskrivning med motsvarande belopp av stadskassans fordran hos Västerås Masugnsaktiebolag.

Inkomsterna.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige att icke i budgeten upptaga någon ränteinkomst från järnvägsmedelsfonden. *Räntor och aktier.*

Godkändes inkomstberäkningarne för fattigvårdens stat enligt Drätselkammarens ändringsförslag. *Fattigvården.*

Med den av Drätselkammaren förordade ändringen fastställdes inkomststaten för folkskolan. *Folkskolan.*

Godkändes inkomststaten för brandverket med den av Drätselkammaren föreslagna ändringen. *Brandverket.*

Hundskatten för år 1934 bestämdes oförändrad till 25 kronor pr hund. *Skatterna.*

Den kommunala progressivskattens och nöjesskattens inkomstbelopp skulle beräknas enligt Drätselkammarens förslag.

Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter år 1934 skulle uttaxeras för år 1933 sju kronor 76 öre pr skattekrona.

Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 december 1933.

ALB. LUNDKVIST.

Ida Olsson. *Carl W. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 28 december 1933; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 26 Januari. I.

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till stadsfullmäktiges prövning en framställning från stadens arbetslöshetskommitté angående anslag till hyreshjälp åt arbetslösa.

I princip har drätselkammaren intet att erinra emot framställningens innehåll. Emellertid synes det lämpligare med hänsyn därtill, att ifrågavarande hjälpverksamhet sannolikt icke torde kunna komma i gång tidigare än vid nästa månads ingång, att anslaget beviljas för tre månader än för ett bestämt kvartal.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under tre månader enligt de bestämmelser, som meddelas av statens arbetslöshetskommission och i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinier, arbetslöshetskommittén i bifogade framställning angivit, anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1932 års budget, samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén, att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I cirkulärskrivelse till De kommunala arbetslöshetsorganen den 16 december 1932 har Statens Arbetslöshetskommission meddelat, att kommissionen med hänsyn till rådande förhållanden ämnade jämlikt §§ 17—21 i Kungl. kungörelsen n:r 419 1922 hos Kungl. Maj:t hemställa om medel för beredande, i begränsad omfattning, av statsbidrag för hyreshjälpverksamhet, som av kommun kunde komma att anordnas under 1:sta kvartalet 1933.

N:o 1.
Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Enligt vad arbetslöshetskommittén har sig bekant är numera Arbetslöshetskommissionens framställning av Kungl. Maj:t bifallen.

Kommun, som ämnar bereda arbetslösa hyreshjälp med statsbidrag, har att dels för egen del härför anvisa nödiga medel och dels att till kommissionen ingiva ansökan om statsbidrag.

Arbetslös, som önskar komma i åtnjutande av hyreshjälp, skall därom ingiva ansökan enligt av Arbetslöshetskommissionen fastställt formulär.

Hyreshjälp tilldelas sökande för endast 1 månad åt gången, antingen för löpande månad eller den nästföljande.

Hyreshjälp utgår allenast till *familjeförsörjare*, som

1:o) själv gjort ansökan om hyreshjälp å föreskrivet formulär;

2:o) visar, att ömmande fall föreligger; samt

3:o) är anställd vid statligt eller statskommunalt reservarbete eller åtnjuter arbetslöshetsunderstöd med bidrag av statsmedel.

Såsom hyreshjälp anses även bidrag till betalning av ränta å skuld för eget hem eller därmed jämförliga utgifter, som prövas ofrånkomliga för hemmets och familjens sammanhållande.

Arbetslöshetskommittén är av den uppfattningen, att hyreshjälp bör beredas de arbetslösa i Västerås efter här ovan angivna riktlinjer och i övrigt efter de restriktiva bestämmelser beträffande mantalsskrivningsår och hemortsrätt, som av stadsfullmäktige tidigare fastställts.

Formulär till ansökningar om hyreshjälp hava ännu icke kommit kommittén tillhanda, varför kommittén i anledning härav icke kan exakt överblicka storleken av det anslag, som är erforderligt, men en approximativ beräkning har givit vid handen, att kostnaderna för hyreshjälpverksamheten under årets 1:sta kvartal icke torde komma att understiga 14,000 kronor.

Dessa approximativa beräkningar äro grundade på en beräknad medelhyra av 325 kronor per år och ett antal arbetslösa av omkring 250 st., med en högsta hjälpprocent av 75 å hela hyresbeloppet för dem, som åtnjuta understöd, och en högsta å 60 proc. av hyresbeloppet för dem, som äro anställda vid statliga eller statskommunala reservarbeten.

Hyreshjälpens storlek bestämmes efter en individuell behovsprövning med hänsyn tagen företrädesvis till arten och storleken av den arbetslöshetshjälp, som av sökanden åtnjutes samt vidare till, huru länge arbetslösheten för sökanden varat.

Dessutom kommer hänsyn att tagas till i hemmet boende barns inkomst och eventuell hyresinkomst av inneboende.

Hyreshjälp skulle icke utgå å högre hyresbelopp än upp till 450 kronor per år.

Ifråga om statsbidrag till hyreshjälp meddelar kommissionen, att därest kommissionen efter prövning av de i ansökan meddelade och eljes tillgängliga uppgifterna samt med hänsyn till tillgängliga medel finner sig kunna medgiva, att statsbidrag utgår för ändamålet, kommer kommunen att härom erhålla meddelande, innefattande tillika bestämmelser, i vilken omfattning och efter vilka grunder hyreshjälpen må utgå, samt till huru stor del av densamma, statsbidrag kommer att lämnas.

Kommissionen erinrar om, att för hyreshjälp kan påräknas statsbidrag till *högst* enahanda belopp, som för ändamålet beviljas av kommunen.

N:o 1.
Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Förutom vad kommittén sålunda tidigare anfört beträffande ovissheten om det belopp, som kan behövas för hyreshjälp, så tillkommer ju sålunda vid bedömande av kostnaderna osäkerheten om huru stort bidrag, som kan erhållas från staten.

Kommittén anser emellertid, att såsom statsbidrag bör äskas samma belopp, som kan komma att av Stadsfullmäktige anvisas.

Efter de tidigare approximativa beräkningar, som av kommittén gjorts, skulle sålunda hyreshjälpen under årets 1:sta kvartal bestridas med 7,000 kronor av kommunalt anvisade medel och 7,000 kronor av statsbidrag.

Under hänvisning till det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

dels att hyreshjälp med statsbidrag skall utdelas under 1:sta kvartalet 1933 enligt de bestämmelser och riktlinjer, som ovan angivits,

dels ock att Stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under angivna kvartal anvisa förslagsvis 7,000 kronor,

ävensom bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som av Stadsfullmäktige anvisats.

Västerås den 4 januari 1933.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 2.

Drätselkammarens utlåtande ang. upplåtande av särskilda saluplatser å Stora torget mot avgift.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 19 nästlidne december till drätselkammaren för utlåtande remitterat ett av Saluhalls- och torghandelskommittén hos stadsfullmäktige framställt förslag angående uppdelande av vissa delar av Stora torget i saluplatser och upplåtande av dessa platser mot avgift, får drätselkammaren på de skäl, kommittén anfört, tillstyrka bifall till förslaget.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

N:o 2.

Ang. upplåtande av särskilda saluplatser å Stora torget mot avgift.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 24 sistlidne november godkänt ett av Saluhalls- och torghandelskommittén framlagt förslag, att den s. k. kötthandeln på torget skulle upphöra fr. o. m. den 1 juli 1935.

Genom denna åtgärd kommer ju mer utrymme att vinnas för den efter denna tidpunkt kvarvarande torghandeln, nämligen den med lantmannaprodukter och trädgårdsalster.

Emellertid kvarstår dock till den tid, som här ovan angivits som ett faktum, att förhållandena i utrymmeshänseende torgdagar, och då särskilt naturligtvis lördagarna äro mindre goda. Genom dagspressen och genom egna erfarenheter torde det också vara för stadsfullmäktiges ledamöter bekant, att allvarliga klagomål framställts särskilt från de s. k. grönsakshandlarnas sida över den nu rådande ordningen, vilka grönsakshandlare också genom en deputation uppvaktat borgmästaren med anhållan om, att några åtgärder skulle vidtagas för att anordna s. k. fasta platser.

Borgmästaren har också i denna fråga satt sig i förbindelse med Saluhalls- och Torghandelskommittén samt deltagit i kommitténs arbete för utformande av det förslag, som här nedan framlägges.

Kommittén har vidare för sitt arbete adjungerat charkuteristen Artur Åsberg.

Enligt kommitténs och här ovan angivna adjungerade persons mening synes icke någon bot kunna rådas på förhållandena på annat sätt, än att östra delen av Stora torget, vilken del för närvarande är upplåten till torghandel åt kött- och grönsakshandlare uppdelas i fasta platser, vilka platser årligen uthyras åt bestämd person.

I fråga om torgets uppdelning i fasta platser torde väl icke kunna vara mer än en mening rådande, nämligen att en sådan åtgärd är synnerligen lämplig.

Mot det andra förslaget att upptaga årliga avgifter för varje sådan fast plats, skulle man ju kunna vänta, att de som nu utan avgift använda sig av torget för torghandel skulle göra anmärkning, men har åtminstone under kommitténs arbete i detta ärende, några invändningar icke försports, tvärtom hava grönsakshandlarna inför borgmästaren förklarat, att de vore mera betjänta av att för en fast plats erlägga någon mindre avgift, än att riskera att särskilt under höstmånaderna rubbningar uppstode i den sedvanliga platsfördelningen, ej heller har charkuteristen Åsberg för kötthandlarnas del framställt någon erinran.

Kommitterades avsikt är också att i största utsträckning medverka till, att de nu innehavda platserna få av sina nuvarande innehavare bibehållas efter torgets upprutning.

Har man sålunda för att få någon enhetlighet i upprutningen å någon del av torget fått för stora rutor, kunna ju dessa gemensamt av två torghandlare förhyras, och där rutorna äro väl små för att kunna av en eller annan torghandlare lämpligen förhyras, kunna ju två sådana rutor sammanslås.

Av den kommitterades skrivelse bilagda skissen framgår, att inom södra delen av torget, som är avsedd för kötthandeln finnas 6 stycken rutor om 24 kvm., 5 st. om 22 kvm., 23 st. om 20 kvm., 1 st. om 18 kvm. samt 17 st. om 16 kvm.

N:o 2.
Ang. upplåtande av särskilda saluplatser å Stora torget mot avgift.

För egen del anser kommittén, att lämpliga priser för dessa rutor äro per år räknat, för 24 kvm. 50 kr., för 22 kvm. 45 kr., för 20 kvm. 40 kr., för 18 kvm. 35 kr., samt för 16 kvm. 30 kr.

Inom den norra delen av torget, vilken del beräknas för grönsakshandeln finnas 3 rutor om 18 kvm., 3 rutor om 17 kvm., 8 rutor om 12 kvm., 3 rutor om 10 kvm., 12 rutor om 8 kvm., 7 rutor om 7 kvm., 27 rutor om 6 kvm. samt 6 rutor om 5 kvm.

För dessa rutor anser kommitterade följande årliga avgift vara lämplig, nämligen för 17 och 18 kvm:s rutor 35 kr., för 12 kvm. rutor 25 kr., för 10 kvm. rutor samma pris, för 8 kvm. rutor 20 kr. samt för respektive 7,6 och 5 kvm. rutor 15 kronor.

Det är ingalunda någon för den svenska stadsförvaltningen främmande åtgärd, att för fasta platser å städernas salutorg upptaga årliga avgifter, utan förekommer detsamma i ett stort antal svenska städer.

I vår grannstad Eskilstuna upptagas sålunda torgavgifter, vilka hålla sig i ungefärligen samma nivå, som de här föreslagna avgifterna. Inkomsterna i Eskilstuna av hyror för torgplatser å Fristadstorget uppgå till i runt tal 9,400 kronor.

För torgavgifternas upptagande talar också en annan omständighet, nämligen den, att de, som begagna torget för sin handel också böra betala renhållningen av torget. Renhållningen av torget beräknas sålunda till följande belopp, för sommarrenhållningen 1,050 kr. och för vinterrenhållningen 1,500 kronor.

En särskild beordrad poliskonstapel ombesörjer vederbörande torghandlares tilldelning av platser och är sålunda därmed fullt sysselsatt under två dagar av veckan.

Då inkomsterna av torgavgifterna beräknas till 3,315 kronor, torde stadens kostnader för salutorgets upprätthållande för torghandel bliva ungefärligen gäldade.

Under åberopande av det anförda får sålunda torghandelskommittén föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

dels att fr. o. m. den 1 juni 1933 torgavgifter skola upptagas i staden,

dels uppdraga åt drätselkammaren att på lämpligt sätt verkställa den av kommitterade föreslagna upprutningen av torget på platsen ifråga, samt att kostnaderna härför måtte gäldas av inflytande torgavgifter,

dels ock bemyndiga drätselkammaren att fastställa årliga hyresavgifter för sålunda uppstående fasta platser att utgå fr. o. m. den 1 juni 1933.

Västerås den 28 november 1932.

För Saluhalls- och Torghandelskommittén:

R. V. HULT.

Eric Plantin.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från hamnstyrelsen angående uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren anser för sin del visserligen, att åstadkommandet av den föreslagna vågbrytaren i och för sig är önskvärt och vill härutinnan, utöver de skäl hamnstyrelsen anfört framhålla, att ett företag som det föreslagna är väl ägnat att bereda ökade arbetstillfällen åt personer, som eljest skulle bliva arbetslösa. Likväl kan drätselkammaren på grund av de påfrestningar, stadens ekonomi för närvarande är utsatt för, icke tillråda stadsfullmäktige att fatta beslut om vågbrytarens utförande under annan förutsättning, än att statsbidrag erhålles till företaget. Stadens åtgöranden i frågan torde därför nu böra inskränka sig till en framställning om sådant bidrag.

På grund av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga hamnstyrelsen, att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag för utförande av en vågbrytare vid djuphamnen med två tredjedelar av den beräknade byggnadskostnaden 68,000 kronor.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Sedan trafiken på djuphamnen efter år 1927 successivt ökats har nödvändigheten av anordnandet av en vågbrytare blivit allt mera framträdande.

Speciellt vid hårda sydliga vindar bliva de fartyg, som äro förtöjda vid djuphamnskajen svårt utsatta för den starka sjögång, som uppstår under vindriktning från angivna håll.

Flera rederibolag hava också i upprepade skrivelser till hamnstyrelsen påpekat, att skador uppstått på fartyg, som varit utsatta för den starka sjögången utanför djuphamnskajen, och har även från dessa håll med skärpa framhållits, att stadens djuphamn riskerar det goda rykte, som den vunnit genom i övrigt tillfredsställande anordningar.

Hamnstyrelsen har sålunda i flera år haft sin uppmärksamhet riktad på denna angelägenhet och hava upprepade förslag framlagts inom styrelsen.

N:o 3. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen.*

Sedan nu ett förslag av byggnadschefen framlagts att anordna en vågbrytare, utförd av timrade träkistor fyllda med sten och pinnmo, har styrelsen för sin del funnit detta förslag tilltalande samt vill nu hos Stadsfullmäktige anhålla om anslag för arbetets utförande.

Vågbrytaren, som skall läggas ungefär 190 m. söder om och parallellt med kajen, är avsedd att göras cirka 200 m. lång och utföras av timrade träkistor av c:a 10 m. längd och c:a 3 m. bredd, hopkopplade med varandra genom den fyllning, som lägges i och mellan kistorna.

Kistorna ställas å den naturliga lerbottnen, vilken enligt de erfarenheter, som vunnos vid uppförandet av fångdammen för djuphamnsarbetena, äger härför erforderlig bärkraft. Arbetet är avsett att utföras på och från isen vintertiden, och skall isen under kistorna avlägsnas, innan desamma sänkas.

Fyllningen skall bestå av sten och pinnmo och är avsedd att tagas ur den stenbundna marken väster eller norr om djuphamnen.

Kostnaderna hava av byggnadschefen beräknats till 68,000 kronor.

Hamnstyrelsen har undersökt, huruvida några utsikter finnas att erhålla statsbidrag för ett sådant bygge och får i sådant avseende anföra.

I Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag till byggande, förbättring och underhåll av allmänna hamnar och farleder den 10 augusti 1928 stadgas, att handelshamnar kunna av Kungl. Maj:t tilldelas statsbidrag med högst 2/3 av den beräknade byggnadskostnaden enligt av Kungl. Maj:t fastställd byggnadsplan.

Ansökan om statsbidrag, varvid skall fogas, dels arbetsplan med tillhörande betänkande, ritningar och kostnadsberäkning utarbetade i överensstämmelse med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens anvisningar, dels uppgift om äganderätten till hamnområdet, dels ock vederbörande kommuns yttrande om företagets nytta för allmänna samfärdseln, skall ställas till Konungen samt insändas till vederbörande länsstyrelse, som har att till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen överlämna inkommen ansökning jämte eget yttrande.

Under åberopande av det anförda, får hamnstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av vågbrytare vid djuphamnen anvisa ett anslag å intill 68,000 kronor, ävensom under framhållande av att här ifrågavarande arbete är av största vikt för trafiken på djuphamnen, bemyndiga hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag till 2/3 av den beräknade byggnadskostnaden.

Västerås den 2 januari 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 4.

Drätselkammarens utlåtande ang. anordnande av vakthus m. m. åt tullverket vid djuphamnen (jfr. 1932 N:o 66).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 september 1932 vid behandling av drätselkammarens framställning angående uppförande av ett vaktrum vid djuphamnen för tullverkets räkning beslutat remittera handlingarne i ärendet för vidare beredning till hamnstyrelsen och drätselkammaren samt hamnstyrelsen avgivit utlåtande i ärendet den 2 innevarande januari, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren har intet att erinra emot det förslag till lösning av frågan, som hamnstyrelsen föreslagit, i synnerhet som enligt vad drätselkammaren erfarit tullverkets angivna behov av en vaktkur invid kajen kan tillgodoses utan särskild utgift för staden. Den mindre kostnad det nu är fråga om synes icke, jämväl med hänsyn till anordningarnes art, böra belasta djuphamnens anläggningskostnad utan kan lämpligen påföras årets förslagsanslag.

På grund härav får drätselkammaren sålunda med frångående av sitt förra förslag, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inredande av ett vaktrum och en expeditionslokal för tullverkets räkning vid djuphamnen i Karlsbergs gårds förutvarande mangårdsbyggnad och rummenas förseende med inventarier av 1933 års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis 1,300 kronor.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 143 i dess vid sammanträde den 29 september 1932 förda protokoll hava Stadsfullmäktige till hamnstyrelsen och drätselkammaren för vidare beredning remitterat ett av drätselkammaren framlagt förslag, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande av ett vaktrum vid djuphamnen för tullverkets räkning anvisa ett anslag å 3,500 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att sedermera slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag från drätselkammaren kunde komma att besluta.

N:o 4. *Ang. anordnande av vakthus m.m. åt tullverket vid djuphamnen.*

Efter underhandlingar med vicevärden för stadens fastigheter och tullförvaltaren i Västerås, får hamnstyrelsen meddela, dels att tvenne rum i Karlsbergs gårds huvudbyggnad kunna ställas till förfogande för tullverkets räkning såsom vaktrum och expeditionslokal, dels ock att ifrågavarande lokaler av tullförvaltaren godkänts under förutsättning, att en mindre vaktkur för vakthavande tullman blir uppställd å djuphamnskajen.

Kostnaderna för angivna rums inredande äro följande:

Korkmatta i två rum	Kr.	340: —
Elektriska ledningar	„	120: —
Målningsarbeten	„	600: —
Diverse reparationer	„	40: —
Summa Kronor		1,100: —
vartill kommer anskaffning av inventarier, som staden är skyldig tillhandahålla tullverket	Kr.	200: —
Summa kronor		1,300: —

Då här angivna lösning av frågan ställer sig för staden ekonomiskt fördelaktigare än den av drätselkammaren tidigare angivna, får Hamnstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för inredande av ett vaktrum och en expeditionslokal för tullverkets räkning i Karlsbergs mangårdsbyggnad och densammas förseende med inventarier, anvisa ett anslag å 1,300 kronor.

Västerås den 2 januari 1933.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. flyttning av ett verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från hamnstyrelsen angående flyttning av ett verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren tillstyrker framställningen, dock med någon jämkning i fråga om det begärda anslagets storlek. Drätselkammaren är nämli-

N:o 5. *Ang. flyttning av ett verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen.*

gen övertygad, att ifrågavarande arbete i synnerhet med hänsyn till den provisoriska karaktär, byggnaden måste få även efter flyttningen, kan göras för betydligt mindre kostnad än i hamnstyrelsens framställning uppgivits. Drätselkammaren har dock ej velat nedsätta anslaget annat än till en ringa del, eller från 3,500 till 3,000 kronor. Kostnaden synes böra bestridas av årets förslagsanslag.

Drätselkammaren hemställer alltså att stadsfullmäktige måtte besluta

att för förflyttning och reparation av ett verkstads- och förrådsskjul vid djuphamnen av det i 1933 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa högst 3,000 kronor.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under det arbetena vid djuphamnsbygget påginge uppfördes en barack såsom matlokal för arbetarne därstädes. När sedan djuphamnen blev färdigställd, flyttades halva denna barack såsom magasinslokal till östra kajen, och återstående del av baracken togs i bruk av hamnstyrelsen samt inreddes provisoriskt såsom kontorslokal, verkstad för kranmaskinisterna samt förrådsrum.

Detta skjul, som numera befinner sig i ytterst bristfälligt skick, ligger för närvarande på en olämplig plats inom hamnområdet och i vägen för upplagsplatserna.

Då i alla händelser skjulet måste repareras, torde det vara lämpligt, att samtidigt förflytta detsamma till en plats, där det icke ligger hindrande för trafiken, och har hamnstyrelsen ansett fördelaktigt att förlägga skjulet omedelbart intill bergväggen å området.

Kostnaderna för förflyttningen samt för behövlig omboning samtidigt uppgå till c:a 3,500 kronor.

I anledning av det anförda får hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att för förflyttning av ett skjul å djuphamnsområdet, reparation och behövlig omboning av detsamma anvisa förslagsvis 3,500 kronor.

Västerås den 3 januari 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av seminariefastigheten i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter en tids underhandlingar med landstingets förvaltningsutskott rörande förvärv åt staden av den landstinget tillhöriga seminariefastigheten i Västerås, N:o 1 i kvarteret Ingrid, hava dessa underhandlingar nu lett till preliminär överenskommelse av innehåll, att staden inköper fastigheten till ett pris av 60,000 kronor att tillträdas den 1 april 1933.

Anledningen till att drätselkammaren intresserat sig för denna affär är, som stadsfullmäktige torde hava sig bekant, den möjlighet, som därigenom gives att provisoriskt tillgodose det ökade lokalbehov för högre allmänna läroverket, som kan uppstå i följd av läroverkets öppnande även för kvinnliga elever på realskolestadiet. Sedan läroverkets lokalfråga definitivt ordnats, torde väl seminariebyggnaden finna användning för något annat allmänt ändamål.

Den försäljningssumma, varom enighet uppnåtts vid de förda underhandlingarne, anser drätselkammaren från stadens sida antaglig.

Drätselkammaren får på grund av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 60,000 kronor att gäldas vid tillträde den 1 april 1933 samt på de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, inköpa fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid i Västerås samt att anvisa för köpeskillingens likviderande erforderligt belopp att tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Landstingets förvaltningsutskott, som vid sitt sammanträde den 30 nästlidne december behandlat drätselkammarens förslag i skrivelse av den 21 i samma månad, nämligen att drätselkammaren förklarat sig villig föreslå

N:o 6.
Ang. inköp av seminariefastigheten i Västerås.

stadsfullmäktige fatta beslut om inköp för stadens räkning av seminariefastigheten för ett pris av 60,000 kronor med tillträdesdag den 1 april 1933, har härvid beslutat att för landstingets räkning godkänna detta förslag, och att utskottet sålunda är villigt att å tid, som drätselkammaren behagade bestämma, uppgöra preliminärt eller slutgiltigt köpekontrakt om fastigheten ifråga.

Västerås den 4 januari 1933.

För Västmanlands Läns Landstings Förvaltningsutskott:

ALB. LUNDKVIST.

Adam Hult.

Protokoll vid sammanträde av lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Västerås den 12 januari 1933.

Närvarande: Direktören E. Falk, ordf., Rektor S. Landtmanson, Ämneslärarinnan E. Fristedt samt undert., sekr.

§ 1.

Lokalstyrelsen, som sammankallats för att behandla Drätselkammarens förslag om inköp av landstingets seminariebyggnad i Västerås för att därmed möta läroverkets ökade lokalbehov, uttalade för sin del, att den ej ville motsätta sig detta förslag, och trodde sig lokalstyrelsen kunna vitsorda, att lokalerna torde kunna användas i nu befintligt skick. Dock ville lokalstyrelsen bestämt betona, att denna anordning måste betraktas som ett provisorium. I övrigt ville lokalstyrelsen hänvisa till den skrivelse med närmare utredning av frågan, som av läroverkets kollegium skulle tillställas stadsfullmäktige.

Västerås som ovan

Olof Norrman,
sekreterare.

Justerat den 13 jan. 1933.
Erik Falk,
v. ordf.

Vidimeras ex officio:
S. Landtmanson,
rektor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 6.
Ang. inköp av seminariefastigheten i Västerås.

Härmed får jag överlämna yttrande av kollegiet vid högre allmänna läroverket i Västerås rörande läroverkets lokalfrågor.

Västerås den 17 januari 1933.

Vördsamt
Samuel Landtmanson,
Rektor.

Utdrag ur protokoll vid kollegiets sammanträde den 17 januari 1933. Närvarande: samtliga lärare.

— —

§ 2.

Sedan den av kollegiet vid föregående sammanträde utsedda kommittén framlagt förslag till yttrande rörande läroverkets lokalfrågor, beslöt kollegiet att i anslutning till detta förslag avgiva här såsom bilaga bifogat yttrande till Stadsfullmäktige. Denna § förklarades omedelbart justerad.

Västerås som ovan.

Samuel Landtmanson.

Vidimeras ex officio
S. Landtmanson.

Bilaga till kollegiets vid h. allm. läroverket i Västerås protokoll den 17 januari 1933.

Den 1 dec. 1932 ingick rektor till Drätselkammaren med en skrivelse, vari han framlade beräkningar rörande lärjungeantalet under läsåret 1933—1934. Enligt dessa beräkningar är det sannolikt, att antalet lärjungar vid början av nästa läsår kommer att uppgå till 640 (nu 608), och att läroverket på grund av klassernas storlek kommer att behöva 19 stora klassrum. Då inom nuvarande läroverksbyggnader endast finnas 17 stora klassrum, synes det sålunda bli nödvändigt, att 2 sådana rum utom läroverksbyggnaderna provisoriskt ställas till läroverkets förfogande. Enligt vad kollegiet erfarit, planera stadens myndigheter ett inköp av den förra seminariebyggnaden vid Biskopsvägen och avse att under kommande läsår i denna bereda plats för läroverket, för den händelse att rektors beräkningar visa sig hålla streck.

N:o 6.

Ang. inköp av seminarie-fastigheten i Västerås.

Med anledning av dessa meddelanden vill kollegiet anföra följande.

Det kan måhända bliva nödvändigt att godtaga den ovannämnda anordningen såsom en tillfällig nödfallsutväg, men kollegiet vill med styrka framhålla, att den ur pedagogiska och allmänt praktiska synpunkter måste anses fullständigt otillfredsställande. Kollegiet kan härvid hänvisa till sin skrivelse den 16 jan. 1931 till kommittén för utredning av samläroverksfrågan, i vilken skrivelse bl. a. yttrades: "För läroverket är paviljongsystemet olämpligt både ur pedagogisk och ekonomisk synpunkt. Ur pedagogisk synpunkt därför, att upprätthållande av ordning och precision i en skola högst betydligt försvåras, om undervisningen måste bedrivas i flera från varandra skilda byggnader. — Om ett sådant system redan under nuvarande förhållanden visat sig vara olämpligt, måste detta i ofantligt mycket högre grad bli förhållandet i ett samläroverk. Övervakandet av eleverna i ett sådant läroverk, särskilt då av den storlek, som detta genom omändringen skulle få, är givetvis mera krävande än i ett läroverk, där endast gossar eller endast flickor undervisas. Att i ett läroverk, där lokalerna fördelas på ett flertal från varandra skilda byggnader, effektivt sköta ett sådant övervakande, torde medföra högst betydande svårigheter. De beklagliga konsekvenser, som lätteligen skulle kunna bli följden därav, måste givetvis tagas med i betraktande, innan en omändring av här skildrat slag (anskaffande av en ny annexbyggnad) företages."

Vad som här anförts mot "paviljongsystemet", gäller naturligtvis i särskilt hög grad, om, såsom nu avsetts, vissa klassavdelningar få sina klassrum närmare en halv kilometer ifrån övriga skolbyggnader. Det synes därför kollegiet vara nödvändigt, att den ovan nämnda provisoriska anordningen göres så kortvarig som möjligt. Kollegiet finner det vara en nödvändig konsekvens av beslutet om läroverkets ombildning till samläroverk — en ombildning, mot vilken kollegiet på sin tid uttalade stora betänkligheter — att fullt tillräckliga och lämpliga lokaler anskaffas. Kan detta på grund av nu rådande förhållanden icke omedelbart ske, så kan i varje fall en utredning av hela denna fråga omedelbart igångsättas. Kollegiet ansluter sig till rektors i ovan omnämnda skrivelse till Drätselkammaren uttalade yrkande, att åt en kommunal kommitté måtte uppdragas att verkställa en sådan utredning. Härvid måste uppenbarligen hänsyn tagas även till åtskilliga andra omständigheter än behovet av flera klassrum. Läroverkets behov av utvidgade lokaler stannar nämligen, såsom flera gånger har framhållits, ingalunda vid detta.

I sin skrivelse i januari 1931 framhöll kollegiet, att läroverkets bönsal, vilken även användes som skrivningssal, hotade att bli alltför trång. Erfarenheten har redan bekräftat denna farhåga. Redan det nuvarande lärjungeantalet uppfyller salen till sista plats, och som skrivningssal har den på grund av sin ringa storlek mycket stora olägenheter.

Jämväl andra lokalfrågor berördes av kollegiet i den ovannämnda skrivelsen. Det framhölls bl. a., att vissa institutionslokaler började bliva för trånga. Även detta har bekräftats av en senare erfarenhet. Särskilt biologiska och kemiska institutionerna lida synnerligen svårt av trångboddhet. I det kemiska laboratoriet finns t. ex. plats för nödvändiga skåp endast åt halva antalet laboranter, beroende dels på den allmänna ökningen av

lärjungar, dels på att flera än förr välja kemi, dels ock på att laborationer numera äro obligatoriska. Vidare yttrade kollegiet följande: "Flickors mottagande i hela läroverket medför givetvis även vissa mera speciella lokalfrågor. Enligt läroverksstadgan skola flickor i realskolan undervisas i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål. Sådan undervisning kräver speciella lokaler. Och icke minst brydsam ställer sig frågan om flickornas gymnastiklokal. När den nya gymnastiken byggdes, existerade icke denna fråga, nu skymtar behovet av ytterligare en gymnastiklokal, avsedd för flickorna." Även denna lokalfråga kräver sin lösning. För den praktiska undervisningen finnas inga lokaler, och vad beträffar flickornas gymnastik, är det tekniskt omöjligt att infoga den i schemat med användande av endast en gymnastiksal, såvida man icke vill i strid mot läroverksstadgans anordningar placera den på kvällstimmar eller ock före läsningens början på morgonen. F. n. måste en stor del av flickornas gymnastiktimmar förläggas till sistnämnda tid, ett förhållande, som ingalunda visat sig tillfredsställande ur hälsosynpunkt.

N:o 6. *Ang. inköp av seminariefastigheten i Västerås.*

Kollegiet har här berört några av de lokalfrågor, vilka, såsom det för två år sedan förutsade, blivit aktuella genom beslutet om läroverkets ombildning till samläroverk. Flera frågor finnas, som en kommande utredning måste ta hänsyn till, bl. a. den omständigheten (likaledes förut av kollegiet påpekad), att läroverkets skolgård numera är alltför liten, en omständighet, som måste komma att påverka beslutet om anskaffande av nya lokaler åt läroverket.

Vidimeras ex officio

S. Landtmanson.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en kolkrossningsanordning vid Gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar och tillstyrker härmed bifogade framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anvisande av ett anslag å 10,000 kronor för anskaffande av en kolkrossningsanordning vid gasverket med anslaget täckt av dels besparade medel å den 30 april 1931 anvisade medel till ugnsutbyggnad vid gasverket, dels ock av tillgängliga driftmedel vid verket lika fördelade under åren 1934—1936.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 7.

Ang. anskaffande av en kolkrossningsanordning vid Gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid gasverksdrift är koksen numera, till skillnad mot vad tidigare varit fallet, att betrakta såsom en huvudprodukt, och därför måste stor vikt läggas vid att framställa en i alla avseenden förstklassig koks.

Detta vinnes genom blandning av kolsorter med olika egenskaper samt malning av kolet, så att större stycken ej förekomma i detsamma. För detta ändamål erfordras en anläggning, bestående av kolblandare, kolkvarn, elevator, behållare, transportband m. m., kostnadsberäknad till 10,000: — kr.

Med anledning härav föreslår vatten- och gasverksstyrelsen, att en dylik anläggning anskaffas samt att kostnaderna för densamma bestridas dels genom användande av en besparing av 2,000: — kr. på tidigare beviljat anslag å 160,000: — kr. till ugnsutbyggnad m. m. och dels, då anläggningen kommer att tillföra gasverket ekonomisk vinst, genom avsättning av driftmedel under de tre närmaste åren.

På grund av det här anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om anskaffande av en kolkrossningsanordning vid gasverket och för detta ändamål bevilja ett anslag av 10,000: — kr., att utgå dels av besparade medel å anslaget den 30 april 1931 på 160,000: — kr. till ugnsutbyggnad m. m. och dels av tillgängliga driftmedel vid gasverket med lika fördelning mellan åren 1934 —36.

Västerås den 11 januari 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. särskild avgift för elektrisk värmeström till ett bageri.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle att taga del av en av vatten- och gasverksstyrelsen gjord framställning angående fastställande av avgift för leverans av elektrisk värmeström till A.-Bol. Lundius Bageri samt anvisande av ett anslag å 2,600 kronor ur tekniska verkens amorteringsfond för

anläggande till bageriet av högspänningskabel med uppdrag för styrelsen att upprätta kontrakt angående denna strömleverans får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka framställningen.

N:o 8.
Ang. särskild avgift för elektrisk värmeström till ett bageri.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Aktiebolaget Otto Lundius Bageri har hos vatten- och gasverksstyrelsen gjort framställning om erhållande av elektrisk energi till sitt bageri vid Vasagatan. Såsom numera är fallet vid en del större bagerier här i landet ämnar även A.-B. Lundius Bageri införa elektriskt uppvärmd ugn för gräddning av bröd, förutsatt att elektrisk ström kan erhållas till ett pris, som driften kan bära.

För icke lång tid tillbaka beslöto Stadsfullmäktige på förslag av styrelsen att utlämna nattström till Kooperativa Föreningen Sveas bageri vid Pilgatan mot ett pris av kr. 7:50 per kilowatt och år samt ett förbrukningspris av 2,25 öre per kilowattimme. Svea använder sig av en ackumulerande ugn och kan därför uttaga strömmen på natten, vilket A. B. Lundius Bageri av tekniska skäl ej kan göra, då strömleveransen måste ske oavbrutet under cirka 16 timmar varje dag. Av denna orsak måste i detta fall ett annat pris tillämpas. Vidare måste en högspänningskabel för en beräknad kostnad av 2,600 kronor framdragas till bageriet. På grund av det här anförda föreslår styrelsen dels en årlig anslutningsavgift av 500 kronor och dels en årlig effektavgift av 50 kronor per kilowatt, men skulle samma förbrukningsavgift som för Svea, 2,25 öre per kilowattimme, kunna bibehållas. Abonnemanget skulle omfatta cirka 150 kilowatt.

I övrigt skulle ungefär liknande bestämmelser som finnas intagna i det med Svea upprättade kontraktet tillämpas även i detta fall.

A.-B. Lundius Bageri har förklarat sig kunna godtaga här föreslagna pris.

Då staden jämlikt kontrakt med K. Vattenfallsstyrelsen förfogar över erforderlig ström för ändamålet och då anläggningen medför ekonomisk vinst för staden, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna leverans av elektrisk värmeström till A.-B. Lundius Bageri mot följande avgifter:
en årlig anslutningsavgift av .... 500 kr.
en årlig effektavgift per kilowatt av 50 kr.
en förbrukningsavgift per kilowatttimme av .... 2,25 öre

N:o 8.
Ang. särskild avgift för elektrisk värmestöm till ett bageri.

samt för anläggande av erforderlig högspänningskabel anvisa ett anslag av 2,600 kronor, att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, ävensom att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att upprätta kontrakt med A.-B. Lundius Bageri rörande denna strömleverans.

Västerås den 12 januari 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 9.

Drätselkammarens samt vatten- och gasverksstyrelsens utlåtanden ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 december 1932 avgiva yttrande över en av Herr Hellblom såsom motion upptagen framställning från Byggnadsföreningen Jakobsberg angående fastställande av samma ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet, som för stadens övriga område, och får drätselkammaren efter att hava tagit del av vatten- och gasverksstyrelsens yttrande i ärendet och vad angår ledningsavgiftens storlek på av styrelsen anförda skäl och under åberopande i övrigt av att även med den av styrelsen föreslagna avgiften ledningsanläggningen icke får sådan ekonomisk bärighet, som över huvud taget enligt av stadsfullmäktige fastställda bestämmelser utgör förutsättning för ledningars utdragande inom stadens utomplansområden samt att det synes oberättigat att giva Jakobsbergsområdet en än mera markerad särställning tillstyrka vad vatten- och gasverksstyrelsen härutinnan föreslagit.

Vad åter angår sättet för dessa avgifters upptagande finner drätselkammaren en särskild utredning härom icke vara erforderlig vid det förhållande, att vatten- och gasverksstyrelsen redan enligt förenämnda bestämmelser har befogenhet att i undantagsfall lämna medgivande till längre amorteringstid för avgifterna, varför drätselkammaren anser framställningen i denna del icke böra föranleda annan åtgärd än ett uttalande av stadsfullmäktige, att vatten- och gasverksstyrelsen har att tillämpa gällande bestämmelser med det direktiv, att undantagsbestämmelsen angående 10-årig amorteringstid vad angår Jakobsbergsområdet blir den regelmässiga amorteringstiden.

I denna del av ärendet har Herr Keijser anmält avvikande mening. **N:o 9.**

En förutsättning för utdragning av stadens ledningar är överlämnande till staden utan ersättning av gatumark efter den areal, som enligt stadsplanelag skall ersättas av tomtägaren. Huruvida en redan avgiven förklaring av styrelsen för Jakobsbergsföreningen, att föreningen är villig till staden avstå densamma nu tillhörande gatumark, omfattar all mark som enligt planläggning för området kommer att bliva gata och öppen plats, kan ännu icke avgöras, och vill drätselkammaren därför redan i detta skede av ledningsfrågans avgörande klargöra, att föreningens och tomtägares skyldigheter i nu angivna avseende kan få vidare omfattning, än som inrymmes i den avgivna förklaringen.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med återställande av Stadsfullmäktiges remiss den 19 dec. rörande Herr Hellbloms såsom egen motion upptagna framställning från Byggnadsföreningen Jakobsberg angående ledningsavgifter för Jakobsbergsområdet får vatten- och gasverksstyrelsen till svar meddela följande.

Styrelsen för Byggnadsföreningen Jakobsberg framhåller i sin skrivelse att tillämpandet av en högre ledningsavgift för Jakobsberg vore orättvist och att så icke skedde vid ledningsutdragning för den bergiga delen av Västra Förstaden, för vilken även en högre avgift varit ifrågasatt. I sistberörda fall har vatten- och gasverksstyrelsen tidigare såsom gräns för ledningsområdena angivit vissa gator, men måste detta ses i mera stora drag, ty det är ju uppenbart att ej en högre avgift lämpligen kan tillämpas för fastigheter, som äro belägna vid samma gata och som anslutas till samma ledningar i gatan. Att strikt följa de i stora drag utpekade gränserna skulle i det berörda fallet sålunda hava medfört, att för ett fåtal fastigheter, som äro belägna på norra sidan av en del gator, måst betalas en högre avgift än för fastigheterna på gatornas södra sida.

Att även inom andra delar av staden bergiga områden förekommit där ledningar framdragits är sant, men har det i dessa fall gällt förhållandevis små områden i förhållande till Jakobsberg, där terrängförhållandena äro synnerligen svåra, vartill kommer att gatorna å Jakobsberg i vissa sträckningar äro dragna ej i sänkorna utan på de högre delarna, varigenom anläggandet av avlopp på grund av större schaktningsarbeten fördyras. Härjämte må erinras, att vid de ledningsutsträckningar i den övriga staden där ledningskostnaden på grund av terrängsvårigheter eller eljest blivit så stora, att ledningarna med den vanliga anslutningsavgiften ej blivit för staden bäriga, fastighetsägarna enligt gällande bestämmelser ålagts särskild tilläggsavgift.

N:o 9.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

Nuvarande system med avseende på ledningsavgifter är uppbyggt på tidigare verkställda utredningar. Vid dessas verkställande indelades staden efter sin karaktär i olika områden och räknades ledningskostnader för varje område för sig. Man fann då, att ledningar för Jakobsberg ställde sig avsevärt dyrare än för övriga områden. I Stadsfullmäktiges handlingar för år 1920, sid. 416, återfinnes följande uttalande rörande ledningskostnader:

”Nuvarande beräkningar hava givit följande resultat, därvid resultatet för samtliga områden med undantag av omnämnda bergsområde är angivet i kolumn 1, för bergsområdet i kolumn 2.

	1.	2.
Hela kostnaden	2:73	3:70
Enskilda bidraget	1:69	2:96
Enskilda bidraget reducerat i samma förhållande, som skedde 1916 ..	1:41	2:47

Såsom av nyss anförda skäl framgår, kräver bergsområdet högre kostnader för ledningar. Skulle man räkna med samma avgift för hela staden, medförde detta en ökning till 1:87 för de andra områdena, men synes det orättvist att belasta dessa med en utgift, som krävs inom ett område, där säkerligen anskaffningsvärdet av marken just på grund av områdets i markhänseende svåra karaktär ställt sig lågt och markägaren därför i det stället nu måste räkna med ökade ledningskostnader.”

Vid denna tidpunkt voro kostnaderna avsevärt högre än vad nu är fallet, men omräknas då erhållna resultat i förhållande till nuvarande kostnader, skulle avgiften för Jakobsberg bliva 1:75 mot av styrelsen föreslagna 1:30 per kvm. tomtyta.

Eftersom styrelsen för Byggnadsföreningen Jakobsberg i sin skrivelse framhåller, att Jakobsberg på sin tid till staden utan ersättning överlämnade sitt belysningsnät, bör kanske erinras därom, att Föreningen genom att behålla nätet skulle inom mycket kort tid hava utsatts för rätt betydande kostnader för ombyggnad och förstärkning av detsamma.

Vad styrelsen för Byggnadsföreningen framhåller i sin skrivelse rörande differentiering av kostnaderna för avloppsledningar mellan i större och mindre omfattning bebyggda fastigheter, så är denna fråga ej ny för vatten- och gasverksstyrelsen. Redan år 1912 beslöto Stadsfullmäktige med anledning av en av Herr Viktor Larsson väckt motion att genom Drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen låta utreda i vad mån lättnader kunde beredas byggnadsföreningar och andra, som byggde och bodde å stadens områden, i vad det gällde framdragandet av ledningar m. m. Drätselkammaren och styrelsen tillsatte då en kommitté, som utarbetade en synnerligen omfattande utredning, intagen i Stadsfullmäktiges handlingar för år 1916, sid. 477. På sid. 480 återfinnes följande utlåtande rörande huru bidraget för ledningar bör utgå:

”Vidare har det gällt för kommitterade att taga ståndpunkt till frågan, efter vilken grund för varje särskild fastighet det enskilda bidraget bör utgå. Två olika alternativ hava även i denna fråga varit föremål för ingående utredningar och överläggningar inom kommittén, nämligen dels att bidraget skulle utgå enbart efter tomtens storlek, d. v. s. pr kvm. tomtareal,

N:o 9.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

och dels att bidraget till en del skulle beräknas på nyssnämnda sätt och till en del utgå i förhållande till tomtens utnyttjande för byggnadsändamål eller närmare bestämt pr rum, varvid givetvis undantag skulle göras för fabriks- och andra för bostäder ej avsedda byggnader. Det senare alternativet föreföll åtminstone en del av kommitterade hava många tilltalande sidor, i det att det skulle medföra lättnader för egnahemsbyggarna, men utredningarna lämnade sådant resultat, att kommitterade funno sig nödsakade bestämma sig för det förra alternativet, bidrag enbart efter tomtarealen. Ehuru det icke skulle hava stött på oövervinneliga svårigheter att ernå rätt väl avvägda bestämmelser för de bidrag, som skulle utgå efter rum, så skulle helt säkert tillämpningen av dylika bestämmelser lämna tillfälle till olika tolkningar och inbjuda till beviljande av undantag i stor utsträckning, vartill kommer såsom huvudmotiv mot en dylik anordning, att det torde bliva omöjligt att genom några bestämmelser hindra faktiska förändringar beträffande fastigheternas användningssätt och att sålunda de till förmån för egnahemsbildandet avsedda lindringar, som bidragen med hänsyn till rumsantalet vore avsedda att medföra, slutligen endast komme den enskilda fastighetsspekulationen till godo. Slutligen torde det i regel kunna anses riktigt, att det enskilda bidraget till stadens ledningar står i visst och för alla lika förhållande till stadens kostnader, oberoende av den större eller mindre nytta, varje särskild fastighetsägare gör sig av anslutningen.”

Härtill bör tillfogas, att det i huvudsak är regnvattenmängden, som bestämmer avloppets storlek och ej den spillvattenmängd, som kommer från husen, varför den större byggnaden i detta fall ej åsamkar större anläggningskostnader än den mindre med tillhörande tomt, men däremot med avseende på förbrukning av vatten och gas tillför staden, räknat per kvm. tomtyta, avsevärt ökade inkomster i förhållande till vad fallet blir, om tomten endast är bebyggd med en mindre byggnad.

Däremot förorsaka de större byggnaderna ökade kostnader för avloppsmängdernas bortförande, men erhåller staden samtidigt kompensation härför genom större inkomster från dylika byggnader genom w. c.-anläggningar.

Även om hela tomtarealerna medräknas, är det med en anslutningsavgift av 1 kr. 30 öre per kvm. tomtyta sannolikt, att bärigheten av ledningsutsträckningar inom Jakosberg blir sämre än för den övriga staden. Som emellertid ökad bebyggelse av tomterna plägar följa med ledningarnas utdragning, har styrelsen dock vågat föreslå anslutningsavgiften så låg som 1 kr. 30 öre.

Med avseende på ledningsavgifternas erläggande är styrelsen ej ovillig föreslå bestämda annuiteter under ett större antal år, varigenom lättnad borde kunna beredas åt fastighetsägarna, ävensom att räntan å oguldet kapital, vilken f. n. är bestämd till 6 %, sänkes något, exempelvis till 5 %. Däremot anser styrelsen, att ledningsvgift skall erläggas för hela tomtarealen, enär i annat fall staden skulle, åtminstone för långa tider framåt, undandragas ersättning för en del mark. Upprättade beräkningar rörande ledningsavgift, räntabilitet etc. äro ock byggda på denna förutsättning.

I övrigt får styrelsen åberopa bilagda under år 1932 till Stadsplanekommittén avgivna utredning.

N:o 9.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

På grund av det anförda får styrelsen föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för Jakobsbergsområdets del, på sätt detta närmare angives i bifogade till Stadsplanekommittén överlämnade utredning, anslutningsavgiften för stadens vatten-, avlopps- och gasledningar tills vidare skall pr kvm. tomtyta utgå efter 44 öre för vattenledning, 57 öre för avloppsledning och 29 öre för gasledning, eller tillhopa kr. 1 : 30 för samtliga dessa slag av ledningar samt att uppdraga åt Drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen att framlägga förslag rörande ledningsavgifternas erläggande.

Västerås den 12 januari 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till uttalanden vid extra sammanträde med Byggnadsföreningen Jakobsbergs medlemmar å Rådhuset den 29 sistlidne november få undertecknade, föreningens styrelse, anföra följande:

Föreningen, som under de två senaste åren vid flera tillfällen med hänsyn till såväl praktiska som hygieniska skäl enhälligt uttalat sin önskan att stadens ledningsnät för vatten och avlopp snarast möjligt måtte utdragas till Jakobsbergsområdet, har med tillfredsställelse mottagit meddelandet om att vatten- och gasverksstyrelsen upprättat ett preliminärt förslag till hela områdets förseende med ledningar och dessutom föreslagit att arbetet med nedläggande av ledningar skulle omedelbart igångsättas inom vissa delar av byggnadsföreningens område. Föreningen vill också uttala en förhoppning att arbetet ifråga måtte kunna utföras innevarande vinter, och att anläggningen sedan måtte fullföljas under de närmast kommande åren.

Meddelandet om att vatten- och gasverksstyrelsen beräknat högre anslutningsavgifter för Jakobsberg än tidigare tillämpats — kr. 1 : 30 pr kvm. mot 1 kr. i stadens övriga delar — har emellertid väckt bekymmer hos föreningens medlemmar och även känslor av besvikelse. Vid ovan nämnda sammanträde lämnade baningenjör Carl Henning en redogörelse för gasverksstyrelsens förslag, varav framgick att kostnadsberäkningarna icke kunnat giva annat resultat än det nu framkomna, om man — såsom givetvis varit gasverksstyrelsens plikt — följer stadsfullmäktiges tidigare beslut, att anläggningskostnaderna för ledningars utdragande skola till 2/3 erläggas av

N:o 9.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

resp. fastighetsägare. Någon anmärkning mot gasverksstyrelsen framfördes sålunda icke; i stället beslöt sammanträdet uttala sin tacksamhet till styrelsen för dess nu tagna initiativ i frågan.

Det av praktiskt taget samtliga fastighetsägare på Jakobsberg besökta sammanträdet var emellertid enigt om, att ett tillämpande av högre anslutningsavgifter i en stadsdel än i staden i övrigt måste betecknas som en orättvisa mot fastighetsägarna i den av de högre avgifterna berörda stadsdelen. Stadsfullmäktige ha visserligen vid fastställande av anslutningsavgifterna inom staden undantagit Jakobsberg jämte den bergiga delen av Västra förstaden, men så vitt vi ha oss bekant betalade icke "bergsborna" inom Västra förstaden högre avgift än 1 kr., då de för några år sedan erhöllo ledningar. Även andra bergiga områden, t. ex. i stadens östligaste delar, ha erhållit ledningar utan höjda anslutningsavgifter. Det förefaller under sådana omständigheter såsom en gärd av rättvisa, att även fastighetsägarna på Jakobsberg erhålla samma förmån. Denna åsikt synes oss få ökad styrka, då man betänker att Jakobsberg är ett typiskt egnahemssamhälle, bebyggt huvudsakligen av arbetare och andra medborgare i rätt små omständigheter, för vilka en höjning av anslutningsavgifterna skulle bli ytterst kännbar, måhända i vissa fall ruinerande.

Vid sammanträdet ifråga framhölls också, att fastighetsägarna på Jakobsberg icke i mindre grad än stadens övriga invånare få fullgöra sina skyldigheter till staden, erlägga inkomst- och fastighetsskatt etc. och dessutom ha att i viss mån bekosta gatuunderhåll, något som åtminstone fastighetsägarna inom stadsplanen äro befriade ifrån. Vidare betonades att vid S:t Ilians socknars inkorporering med Västerås stad, från stadens sida utlovades att med inkorporeringen skulle följa en hel del fördelar för bl. a. Jakobsberg, löften som man ansåg icke hade infriats. Vid överlämnande till staden av belysningsnätet på Jakobsberg, som dess fastighetsägare själva fått bekosta, hade ställts i utsikt vederlag framdeles i någon form, men därom hade sedan intet hörts av. Allt som allt: man ansåg det inte mer än billigt begärt att staden i nu förevarande fall behjärtade Jakobsbergsbornas svårigheter.

Vid den tid, då den nuvarande bebyggelsen på Jakobsberg fick sina grunddrag ordnade, gällde ju icke samma tingens ordning rörande stadsplanens eller tomtbildningens uppställning, och den plan som blev fastställd kan ju knappast sägas vara något resultat av dränteknikerns och stadsplaneingenjörens gemensamma arbete, utan fastmer ett uttryck för en bebyggelseplan, som skulle hänföras till ett tämligen flackt bebyggelseområde och ej de våldsamt kuperade trakter, som Jakobsbergsområdet uppvisar. Om Jakobsbergsborna nu ostridligen nedlagt ett erkännansvärt och betydande arbete för att genomföra den utarbetade planen, men denna plan, sedd ur nuvarande bebyggelse- och stadsplanesynpunkt, lämnar åtskilligt övrigt att önska, och om kostnaderna för ett genomförande av en modern stadsbild med nutida sanitära fordringar ställa sig betydande, så ligger ju felet härtill icke hos Jakobsbergsborna, utan hos de, som upprättat planerna och lämnat fastställelse för desammas genomförande.

Vidare synes det oss att i en fråga som denna hänsyn bör tagas icke enbart till tomternas storlek, utan även till den bebyggelse, som tomterna in-

N:o 9.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

neha. Som exempel må anföras att gällande vattenlag, som även omfattar anordnande av avloppsledningar samt fördelningen av kostnaderna för desamma inom områden, där icke stadsbestämmelser råda, fördelar kostnaderna med hänsyn till dels mängden av kloakvatten som genom ledningarna skall avledas, dels till kostnaderna för egen ledning. Den tager således hänsyn även till bebyggelsen. För närvarande gäller ju den bestämmelsen i Västerås stad, att om exempelvis ett femvåningshus bygges på en tomt med en areal av t. ex. 700 kvm., så behöver denna byggnad icke betala större anslutningsavgift för avloppsledningarna än en liten envånings arbetarebostad med en trädgård med 700 kvm:s yta. Det torde ju vara uppenbart, att den förra byggnaden med kanske ett 20-tal familjer fordrar ett avlopp, som blir mångdubbelt större och dyrbarare än den lilla enfamiljstomten, vartill kommer, att reningsanläggningarna för de större byggnaderna tarva betydligt större omfattning och nödvändighet än de små enfamiljsbostäderna. Genom en fördelning av dessa anslutningskostnader på det till synes rättvisare sättet, att de större fastigheterna vid sin anslutning finge deltaga med avgifter, som stode i proportion till användningen och nyttan av ledningssystemet, så skulle en utjämning av kostnaderna kunna ske, varigenom de sämre lottade kunde få mera hjälp av det allmänna, som då bleve i tillfälle att med förutseende ordna ledningsfrågorna till de områden, där för staden önskvärd bebyggelse kan uppstå.

Det vill synas att Västerås stad, utan vars direkta och välvilliga samt kraftiga deltagande någon utbyggnad på Jakobsberg icke kan tänkas, måste vid denna frågas bedömande taga hänsyn till en del förhållanden, vilka vid andra stadsdelars utbyggnad näppeligen torde föreligga. Saken måste, så vitt vi förstå, ses i stort. De naturliga betingelser för en för staden önskvärd bebyggelse, som Jakobsbergsområdet genom sitt höga friska läge innehar, och den naturliga anslutning till stadens centrala delar, som erhålles vid en utbyggnad efter den för Jakobsberg uppgjorda stadsplanen, ger oss den tanken att staden på allt sätt vill och med sina intressen finner förenligt understödja oss i den föreliggande frågan.

Även de stora tomterna på Jakobsberg utgöra i detta sammanhang ett allvarligt bekymmer för deras ägare. Vid sammanträdet framhölls dels att tomtindelningsplan borde snarast möjligt genomföras för hela området eller åtminstone för nästa etapp i ledningsanläggningen innan denna igångsättes och därefter successivt vartefter som ledningsarbetet fortskrider, dels att de nuvarande bestämmelserna rörande anslutningsavgifternas inbetalande efter tomtarealens storlek borde mjukas upp. Om en fastighetsägare har en areal på t. ex. 3,000 kvm. och enligt nuvarande bestämmelser måste omedelbart betala 1/3 av anslutningsavgiften, skulle ju detta — räknat efter kr. 1:30 pr kvm. — betyda en utgift på en gång av c:a 1,300 kr., vilket torde vara mer än flertalet fastighetsägare står ut med. En tomtindelning, framför allt utmed de nyutstakade gatorna, kunde ju möjliggöra försäljning av tomter, varigenom vunnes dels att de ekonomiska svårigheterna för tomtägarna minskades och dels att ledningsnätet bleve i större omfattning utnyttjat. Det framfördes också önskemål att ägare av stora tomter skulle ges möjlighet att erlägga anslutningsavgift endast för viss del av tomten, t. ex. 1,000 kvm., under det att avgiften för den övriga tomtdelen skulle av sta-

den uttagas i samband med kommande tomtförsäljningar. I en depressionstid som den nuvarande torde det nämligen bli svårt att i en hast avyttra tomter, även om tomtindelningsplan upprättades.

N:o 9. *Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.*

Med stöd av vad ovan framhållits få undertecknade — i enlighet med vid förutnämnda sammanträde enhälligt fattade beslut — hemställa att stadsfullmäktige ville besluta:

dels att anslutningsavgifterna till stadens ledningar för vatten, avlopp och gas å Jakobsberg måtte fastställas till samma pris som tillämpas i stadens övriga delar, nämligen 1 kr. pr kvm.,

dels att uppdraga åt vederbörande myndighet att snarast möjligt, i ett sammanhang eller successivt eftersom ledningsarbetet fortskrider, upprätta tomtindelningsplan, som möjliggör uppdelning och försäljning av tomtmark,

samt dels att bestämmelserna rörande anslutningsavgifternas inbetalning efter tomtarealens storlek mjukas upp i sådana fall, då indelningsplan saknas eller eljest för avgifternas erläggande nödig försäljning av genom uppstyckning erhållna tomter icke visar sig möjlig att genomföra.

Västerås den 6 december 1932.

Ernst Berg,
Ordförande.

Ernst H. W. Larsson,
v. Ordförande.

Gust. Engvall,
Kassör.

J. Reinh. Andersson,
Sekr.

E. A. Eriksson,
v. Sekr.

Ovanstående skrivelse upptages av undertecknad såsom egen motion.

O. M. Hellblom, Stadsfullmäktig.

N:o 9.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

Till Stadsplanekommittén i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed i anledning av kommitténs skrivelse den 17 dec. 1930 överlämna förslag till utbyggnad av vatten-, avlopps- och gasledningar inom byggnadsområdet Jakobsberg.

Vid utarbetande av nu föreliggande ledningsförslag för Jakobsberg har den av Stadsplanekommittén till förfogande ställda styckningsplanen med avseende på gatornas anordning kunnat följas. Då sålunda hinder ej möter för byggande av ledningar efter denna plan, i vilken befintliga gator i möjligaste utsträckning bibehållits, anser Vatten- och Gasverksstyrelsen, att föreliggande styckningsplan bjuder på den bästa lösning, som under rådande omständigheter står att få.

Utgående från lutningsförhållandena, som äro bestämmande för avloppsledningarna, har för Jakobsberg räknats med 7 områden, skilda från varandra genom olika avloppssystem. Dessa områden äro å närslutna karta betecknade med bokstäverna A till G samt markerade genom blå, heldragna linjer. Området B är på grund av sin storlek samt glesa bebyggelse inom dess norra del uppdelat i B 1 och B 2.

I de omnämnda områdena ingå följande trafikledsträckningar:

A : Jakobsbergsgatans södra och mellersta del,
Åsgatans norra och mellersta del,
Götgatans och Jungfrustigens östra delar
jämte en del av gatan söder om Jungfrustigen, mellan Jakobsbergs- och Åsgatorna,

B:

B 1: Åsgatans och Drottninggatans södra delar,
Jakobsgatan och södra delen av nya gatan väster om denna,
nya gatorna mellan Drottninggatan, Sockenvägen och Hammarbygatan,
Jungfrustigens och Sockenvägens mellersta delar,
Schenströmsgatans norra del,
Götgatans västra del,
Vretgatans och Garpgatans östra delar samt
nya gatans norr om Sockenvägen östra del.

B 2: Drottninggatans mellersta del,
Jakobsbergsgatan, en del av dess norra sträckning,
nya gatans väster om Drottninggatan norra del,
Sandvretsgatans mellersta och östra delar samt
Mileniigatan.

C: Jakobsbergs- och Djäknebergsgatornas norra delar,
Lustigkullagatans södra del samt
nya gatorna väster om Lustigkulla och norr om Vattenborgen.

D: Drottninggatans och Skerikesvägens norra delar,
nya gatans väster om Lustigkulla norra del samt
nya gatan mellan Drottninggatan och Lustigkulla.

E: Kronvägens norra och Sockenvägens södra del,
Jungfrustigens och Vretgatans västra delar samt
Högbergsgatans östra del.

N:o 9. *Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.*

F: Sveavägens norra del,
Schenströmsgatans södra del,
Högbergsgatans västra del samt
Garpgatans mellersta del.
G: Thuregatan,
Råbygatan,
Sockenvägens och Garpgatans västra delar samt delar av Råby ägor.

Såsom av kartan framgår skola områdena anslutas till befintliga avlopp i följande gator och områden:

A: Jakobsbergs- och Västmannagatorna,
B (B 1 och B 2): Lantvärnsgatan,
C: Bryggerigatan,
D: Kvarnbrovreten,
E: Kronvägen,
F: Sveavägen samt
G: Tomtebovägen,

I och för beräkning av ledningskostnaderna hava profiler upprättats. Däremot hava icke mera ingående markundersökningar på grund av därmed förenade kostnader blivit utförda, utan är förekomsten av berg till större delen uppskattad med ledning av okulär besiktning. De upptagna bergmassorna äro sålunda icke att anse som exakta, men torde avvikelserna ej vara av någon avgörande betydelse.

Beräkningarna avse två alternativ, varav alt. I omfattar vatten-, avlopps- och gasledningar, alt. II däremot endast vatten- och avloppsledningar.

Med avseende på rördimensioner är räknat med:
för vattenledningar från 250 mm. ned till 50 mm.
för avloppsledningar från 450 mm. ned till 225 mm.
för gasledningar från 200 mm. ned till 50 mm.

För vinnande av bättre översikt äro uträkningarna sammanställda i tabellform.

Vatten-, avlopps- och gasledningar:

	Område kvm.	Arb. kostn. kr.	Matr. kostn. kr.	Summa kr.
A	68,000	116,500:—	56,000:—	172,500:—
B 1	131,000	193,000:—	98,000:—	291,000:—
B 2	73,100	110,000:—	49,000:—	159,000:—
C	39,100	63,000:—	39,000:—	102,000:—
D	38,900	63,500:—	34,000:—	97,500:—
E	18,400	31,000:—	20,000:—	51,000:—
F	31,900	56,000:—	24,000:—	80,000:—
G	90,600	118,000:—	61,000:—	179,000:—
S:a	491,000	751,000:—	381,000:—	1,132,000:—

Kostnad kr. 2:31 pr kvm. tomtyta.

N:o 9.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.

Vatten- och avloppsledningar:

	Område kvm.	Arb. kost. kr.	Matr. kostn. kr.	Summa kr.
A	68,000	104,700 : —	38,000 : —	142,700 : —
B 1	131,000	180,500 : —	68,000 : —	248,500 : —
B 2	73,100	94,500 : —	34,000 : —	128,500 : —
C	39,100	58,500 : —	28,000 : —	86,500 : —
D	38,900	59,800 : —	23,000 : —	82,800 : —
E	18,400	29,300 : —	14,000 : —	43,300 : —
F	31,900	53,200 : —	17,000 : —	70,200 : —
G	90,600	114,900 : —	38,500 : —	153,400 : —
S :a	491,000	695,400 : —	260,500 : —	955,900 : —

Kostnad kr. 1 : 95 pr kvm. tomtyta.

Såsom av dessa sammanställningar framgår, motsvarar den genomsnittliga kostnaden för hela Jakobsberg inkl. gasledningar kr. 2 : 31 och exkl. gasledningar kr. 1 : 95 pr kvm. tomtyta.

Emellertid är det, innan ledningar börja anläggas inom Jakobsberg, nödvändigt, att anslutningsavgift för området bestämmes av stadsfullmäktige.

År 1921 beslutade nämligen stadsfullmäktige, att den reglementerade anslutningsavgiften för vatten-, avlopps- och gasledningar, som är fastställd för staden i övrigt och som f. n. utgör 1 kr. pr kvm. tomtyta, ej finge tillämpas för det bergsområde, som i öster begränsas av Djäkneberget, i söder sträcker sig utefter Jakobsbergsgränsen till Solvägen samt i fortsättningen av de inom Hammarby område befintliga gatorna Sol-, Kron- och Stadshagsvägarna till Dünavägen. Detta hade sin grund däri, att den vid samma tid verkställda beräkningen av ledningskostnaderna för staden i sin helhet utvisade, att den rikliga förekomsten av berg inom berörda område, som huvudsakligen utgöres av Jakobsberg, föranledde högre ledningskostnader än för övriga delen av staden.

De tidigare gjorda utredningar, vilka legat till grund för anslutningsavgiftens bestämmande, hava givit till resultat, att staden lämpligen och skäligen bör bestrida 1/3 och den enskilde bidraga med 2/3 i ledningskostnaderna. Två tredjedelar av de nu för Jakobsberg beräknade kostnaderna motsvarar kr. 1 : 54 resp. kr. 1 : 30. I samband med en år 1916 verkställd utredning beslöts dock, att, då avloppsledningarna, vilka ju vore de dyraste, i högre grad än övriga ledningar utgjorde ej endast en de enskilda fastigheternas utan även en hela samhällets angelägenhet, det genomsnittspris per kvm. tomtyta för vatten-, avlopps- och gasledningar, som då efter nyss angivna grund erhölls som bidrag från den enskilde, nämligen 90 öre, skulle sänkas till 75 öre, varigenom också avsågs att bereda en viss lindring för den enskilde. Med tillämpande av samma nedsättning procentuellt taget skulle för Jakobsberg de enskilda bidragen i runda tal bliva kr. 1 : 30 resp. kr. 1 : 08. Nu gällande avgifter för staden i övrigt äro fastställda till 1 kr. för vatten-, avlopps- och gasledningar samt 78 öre för enbart vatten- och avloppsledningar.

De för Jakobsberg beräknade ledningsavgifterna skulle givetvis hava blivit än större, om de ökade kostnader, som kräfts och krävas för erforderliga grövre ledningar för frammatning av vatten och gas till Jakobsberg, resp. avledande av avloppsvätska och dagvatten från området, ävensom eljest Jakobsbergsområdets proportionella andel i de större huvudledningarna till och från området, medräknats. Så har emellertid ej skett, i ändamål att ledningsutsträckningen skulle i görligaste grad underlättas. Ävenledes bör det tagas i betraktande, att tillkomsten av det beslutade vattentornet delvis är en följd därav, att just Jakobsberg på grund av sitt höga läge ej kan, såsom fallet i allmänhet är för övriga delar av staden, få sin vattenförsörjning tillfredsställande ordnad utan vattentorn.

N:o 9. *Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet.*

Då sålunda strängt taget en avsevärd del av vattentornskostnaden bort belasta Jakobsbergsledningarna, men detta ej skett, måste de angivna avgifterna av kr. 1 : 30 resp. kr. 1 : 08 anses vara mycket humant beräknade.

Vatten- och Gasverksstyrelsen förklarar sig sålunda beredd att, så snart planläggningsfrågan är klar, hos stadsfullmäktige framlägga förslag om fastställande av ovan angivna anslutningsavgifter för Jakobsberg.

Ett utbyggande av ledningar inom Jakobsberg torde med hänsyn till de mycket betydande kostnaderna och områdets delvis glesa bebyggelse endast kunna ske etappvis, med början vid södra gränsen, där erforderliga anslutningar först kunna göras till befintliga ledningar. Det är givetvis förbundet med stora svårigheter att redan nu angiva avgränsade områden för olika byggnadsetapper, vilket väl knappast icke heller skulle få någon praktisk betydelse. Det torde i stället bliva nödvändigt att från fall till fall pröva de byggnadsetapper, som med avseende på erforderlig förräntning etc. kunna komma i betraktande.

Västerås den 3 maj 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
KARL JOHANSSON.

Gerh. Geston.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny taxa för stadens ambulansautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av ett av hälsovårdsnämnden i staden utarbetat förslag till bestämmelser och taxa för användning av stadens ambulansautomobil får drätselkammaren vid överlämnande av förslaget för sin del som yttrande i ärendet tillstyrka dess antagande.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 10.
Ang. ny taxa för stadens ambulansautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 februari 1919 fastställde Stadsfullmäktige under § 44 i protokollet taxa för transport med stadens ambulansautomobil, vilken taxa hittills tillämpats.

Numera är emellertid landstingets ambulansbil stationerad ävenledes å brandstationen, och har överenskommelse träffats mellan staden och landstinget om ömsesidigt begagnande av ifrågavarande bilar.

Sedan landstinget fastställt bestämmelser och villkor för anlitande av landstingets ambulansbilar, har hälsovårdsnämnden utarbetat ett förslag till ny taxa för stadens ambulansbil, vilken taxa är i mer överensstämmelse med landstingets taxa än den nuvarande.

Något annat påpekande rörande den nya taxan torde icke vara erforderligt än att grundtaxan satts till 3 kronor för utryckning inom 3 km. från ambulansbilens station och med 30 öre för varje påbörjad kilometer därutöver, dock i intet fall högre avgift än 5 kronor, varigenom sålunda avgiften aldrig kan bliva högre för utryckning inom staden, än den avgift, som enligt nuvarande taxa utgår, eller 5 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså därför, att Stadsfullmäktige ville godkänna följande

FÖRSLAG TILL BESTÄMMELSER OCH TAXA FÖR VÄSTERÅS STADS AMBULANSBIL.

Ordningen för ambulansbilens tillhandahållande:

1) Stadens ambulansbil, som är stationerad å Brandstationen, får i regel endast användas inom stadsområdet.

Dock får i sådana undantagsfall, då Landstingets ambulansbil är utgången eller obrukbar och under tiden *trängande behov* av ambulanstransport föreligger, stadens ambulansbil även användas för *kortare transporter* utom staden och därvid i enlighet med de bestämmelser, som äro utfärdade för Landstingets ambulansbil.

Å andra sidan får vid förhinder för Stadens ambulansbil i stället Landstingets ambulansbil användas inom staden under enahanda villkor, som föreskrivits för stadens.

Behörighet att rekvirera ambulansbil:

2) *Vid sjukdomsfall* tillkommer sådan behörighet läkare ävensom i trängande fall sjuksköterska eller barnmorska.

Vid olycksfall: varje person, som vid rekvisitionen lämnar klar och tydlig uppgift, dels om sitt namn, yrke och hemvist, dels om platsen för olyckshändelsen och dels, så vitt möjligt, om den eller de skadades tillstånd.

Vid smittosamma sjukdomsfall få ambulansbilarne ej användas för transport annat än i sådana undantagsfall, då läkare anser oundvikligt behov därför föreligga. Härvid skall läkaren vid rekvirerandet lämna bilpersonalen noggranna föreskrifter om dels sättet för undvikande av smittorisk och dels sättet för bilens vederbörliga desinfektion.

3) *TAXA:* **N:o 10.**

Ang. ny taxa för stadens ambulansautomobil.

Vid transport av *såväl sjukdoms- som olycksfall* inom staden utgör avgiften Tre kronor för utryckning inom 3 kilometer från ambulansbilens station och med 30 öre för varje påbörjad kilometer därutöver, dock i intet fall högre avgift än 5 kronor.

Medellös eller mindre bemedlad person kan hos Hälsovårdsnämnden ansöka om befrielse från avgiften, varvid utredning emellertid skall lämnas om egna eller försörjningspliktigas ekonomiska förhållanden.

Transporteras samtidigt mer än en sjuk, fördelas avgiften på envar av dem.

Därest ambulansbil rekvirerats, men vid framkomsten ej tages i bruk, erlägges dock stadgad avgift.

Avgifterna skola erläggas till Drätselkontoret.

Övriga bestämmelser:

Ambulansbil får icke rekvireras i andra fall, än då verkligt behov av detta transportmedel föreligger.

Västerås den 14 december 1932.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse till drätselkammaren har Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag anhållit om förtydligande av bolaget enligt ett mellan staden och bolaget under år 1904 träffat avtal medgiven rätt att flytta järnvägens gränslinie emot söder 10 meter ut i Mälaren på sådant sätt, att denna rätt skulle avse äganderätt av området inom den utflyttade gränslinien, i vederlag varemot bolaget skulle till staden återlämna ett enligt samma avtal till bolaget med nyttjanderätt överlämnat område invid Stallhagsparken, avsett till banvaktstuga, vilken nu begärd förklaring skulle utgöra förutsättning för genomförande av markbyte enligt stadsfull-

N:o 11. *Ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet.*

mäktiges beslut den 30 juni 1932, och får drätselkammaren i anledning härav föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta avgiva den av bolaget begärda förklaringen.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den 30 juni 1932 bemyndigade Stadsfullmäktige i Västerås Drätselkammare att i huvudsaklig överensstämmelse med ett från Stockholm—Västerår—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag framställt förslag med bolaget ingå bytesavtal, varigenom staden skulle avstå till bolaget en c:a 12 meter bred markremsa utmed östra sidan av bolagets verkstadsområde i Västerås samt en triangelformig ägofigur invid områdets sydvästra del mot erhållande från bolaget av tvenne triangulära ägofigurer av sistberörda del av verkstadsområdet.

Genomförandet av det sålunda beslutade bytesavtalet har emellertid stött på ett formellt hinder. År 1904 hade mellan Västerås stad och järnvägsbolaget träffats ett avtal rörande ifrågavarande verkstadsområde, enligt vilket avtal järnvägsbolaget medgavs rätt att "flytta" viss "järnvägens gränslinje 10 meter ut i vattnet, för att bereda järnvägsbolaget tillfälle att genom utfyllning erhålla bättre utrymme för ett spår, som är avsett att framdragas bakom lokomotivstallet". I samma avtal användas ifråga om andra områden uttrycken "full äganderätt" och "nyttjanderätt", men den vaga formulering, som fått uttryck i orden "flytta järnvägens gränslinje 10 meter ut i vattnet", har haft till följd, att järnvägsbolaget icke erhållit lagfart å detta område.

Då det nu senast beslutade bytesavtalet till vissa delar berör här omnämnda markremsa, är alltså en nödvändig förutsättning för avtalets fullföljande, att järnvägsbolaget tillerkännes full äganderätt till densamma.

I syte att ordna denna sak hava förhandlingar förts mellan representanter för drätselkammaren och järnvägsbolaget, Därvid har från stadens sida uttalats önskemålet, att järnvägsbolaget måtte till staden återlämna ett enligt 1904 års avtal till järnvägsbolaget med nyttjanderätt överlåtet område om 945 kvm., avsett till banvaktsstuga, och hava representanterna enats om, att en sådan återbäring skulle utgöra lämplig kompensation för det medgivande, staden å sin sida skulle lämna genom att förklara, att järnvägsbolagets besittning av den 10 meter breda markremsan utefter verkstadsområdets södra sida skall hava karaktären av *full äganderätt.*

Järnvägsbolaget, som för sin del intet har att erinra mot en sådan överenskommelse, får därför hemställa, att Drätselkammaren ville vidtaga åtgärder för stadens godkännande av densamma.

Stockholm den 9 januari 1933.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag:
ALBERT KAMPH.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättring av en del av Persbovägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ett vägarbete, som drätselkammaren på grund av vägens växande betydelse som trafikled anser bör komma till utförande, är vidgning och iordningsställande av den s. k. Persbovägen i sträckningen emellan vägen till Tunby och bäcken omedelbart väster om Kristiansborg. Förutom av trafikskäl har vägarbetet nu betydelse som arbetstillfälle.

Kostnaden för vägarbetet har av byggnadschefen bestämts till 7,300 kronor. Drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige för detta vägarbete ville anvisa förslagsvis 7,000 kronor att utgå av i årets budget avsatt anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 23 Februari II.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag från Sundinska donationsfonden till Arbetsstugan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål, däri nämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville av donationsfondens behållning för år 1932 anvisa 1,000 kronor till Västerås arbetsstugas byggnadsfond, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka nämndens framställning.

Västerås den 2 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål avkastning är anvisat 2,500 kronor för Arbetsstugans årliga verksamhet. Vidare användes fondens inkomster för att bestrida kostnaderna för vedutdelning, samt utlämnas slutligen en del understöd till obotligt sjuka. Oaktat nämnden under år 1932 i stor omfattning ökat vedutdelningen, har det likväl — som de nu avslutade räkenskaperna för fonden givit vid handen — uppstått en behållning för 1932 å 1,899 kronor.

Genom enskilda donationer har Arbetsstugan varit i tillfälle att upplägga en fond, avsedd om ej annat så dock till en grundplåt för en blivande nybyggnad. Då nu Sundinska fondens behållning för året kan sätta nämnden över densamma i stånd att lämna Arbetsstugan ett bidrag till dess nybyggnadsfond och donators bestämmelser ej häremot strida, får nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål föreslå,

att stadsfullmäktige ville besluta, att av Sundinska donationsfondens för välgörande

N:o 13.
Ang. anslag från Sundinska donationsfonden till Arbetsstugan.

och allmännyttiga ändamål behållning för år 1932 anvisa 1,000 kronor till Västerås Arbetsstugas byggnadsfond.

Västerås den 11 janurai 1933.

För Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALB. LUNDKVIST.

Eric Plantin.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor angående fortsatt bidrag till läroverket får drätselkammaren, under erinran att framställningen avser anslag för ändamålet enligt oförändrade grunder, såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka den gjorda framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

dels att för tiden 1 juli 1933—30 juni 1934 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor,

dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp, staten anslår för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock att ovanberörda anslag skola i vad de motsva-

ras av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

N:o 14. *Ang. anslag till flickläroverket.*

Västerås den 2 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 2 december 1932 angående ansökningar om statsunderstöd åt privatläroverk (Sv. Förf.-saml. n:o 541 1932) skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas, (enl. mom. 16) "handlingar, som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans underhållande under tid, för vilken statsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder".

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1932—den 30 juni 1933. Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1934 och denna ansökan skall före den 1 mars 1933 till Kungl. Skolöverstyrelsen insändas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1934 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut enligt protokollet den 28 april 1927.

Västerås den 16 januari 1933.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON,
Ordförande.

Hjalmar Thyresson,
Rektor.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av fastigheterna Myggbo N:o 8 samt 9 a och 9 b.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de utredningar och överväganden, vilka för närvarande ständigt pågå inom drätselkammaren i syfte att åstadkomma lämpliga arbetsföretag, som kunna bereda sysselsättning åt de arbetslösa inom staden, har framkommit tanken att framdraga Tegnérgatan i fortsättning österut med anslutning till Stockholmsvägen. Detta vägarbete lämpar sig särskilt väl som vinterarbete på grund av de betydande bergsprängningsarbeten, som ingå däri. Arbetet är visserligen för närvarande ej i och för sig behövligt och skulle ej ifrågasättas till utförande, om icke den betydande arbetslösheten nu nödgade staden att bedriva offentliga arbeten med sikte på en mer eller mindre avlägsen framtid. De stora kostnader, som företaget både direkt och indirekt drager med sig, skulle också hindra företagets igångsättande under vanliga förhållanden. Emellertid bör den nya förbindelsen i en framtid bliva till nytta för avlastande av en del av den allt livligare trafiken på Stora gatan.

En förutsättning för igångsättande av ifrågavarande arbete är, att staden förvärvar en del fastigheter, över vilka trafikleden skall framdragas. Dessa äro för det första fastigheterna Myggbo N:o 8 samt 9 a och 9 b. Trafikledens sträckning blir sådan, att den genomskär och helt sönderstyckar tomterna och även nödvändiggör borttagande av en del hus. Någon annan utväg finnes icke i dessa fall än att staden inköper fastigheterna. Preliminära avtal härom hava också av drätselkammaren träffats med ägarne. Enligt dessa avtal skulle fastigheten N:o 8 Myggbo betinga ett pris av 40,000 kronor och fastigheterna N:ris 9 a och 9 b Myggbo, vilka äro i en ägares hand och nyttjas som en fastighet, 35,000 kronor. Efter gatuutläggningen kunna de egentliga bostadshusen, vilka ligga vid sidan av trafikleden, några år kvarstå och lämna staden en viss hyresinkomst.

Vidare kommer arbetet i fråga att taga i anspråk ett mindre område av Folkets park. Förhandlingar äro inledda med parkens styrelse om förvärv av detta område i utbyte mot en del staden tillhörig mark, som bör läggas till parken. Någon svårighet att härom komma till samförstånd med parkens styrelse synes ej vara för handen.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren dels att med anlitande av medel ur reserverade köpeskillingsmedelsfond, på de villkor drätselkammaren kan finna för staden antagliga, inköpa fastigheterna Myggbo N:o 8 samt Myggbo N:ris 9 a och 9 b, dels ock att från

föreningen Folkets Hus och Park förvärva ett område om c:a 1,000 kvm. av Folkets Park, som erfordras för Tegnérgatans anslutning till Stockholmsvägen, samt de mindre områden i övrigt, som böra avstås till staden för reglering av parkens gränser i utbyte mot staden tillhörig mark, som kan finnas böra tilläggas parkområdet.

N:o 15. *Ang. inköp av fastigheterna Myggbo N:ris 8 samt 9 a och 9 b.*

Västerås den 2 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 16.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet (jfr 1931 N:o 89).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 22 december 1931 till lönenämnden för utlåtande remitterat en framställning från fattigvårdsstyrelsen angående inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet samt lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne januari avgivit det sålunda infordrade utlåtandet, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av handlingarna i ärendet, såsom eget yttrande över framställningen på de skäl lönenämnden anfört, i likhet med lönenämnden föreslå, att framställningen icke må föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 16.

Ang. inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med avgivande av förslag till budget för ålderdomshemmet under år 1932 gjorde fattigvårdsstyrelsen framställning om inrättande vid ålderdomshemmet av ytterligare en befattning som eldare att avlönas å ordinarie stat. Denna framställning blev av stadsfullmäktige vid behandlingen av stadens budget remitterad till lönenämnden för yttrande, och blev i avbidan på stadsfullmäktiges slutliga beslut särskilt anslag till den ifrågasatte nye eldarens avlöning icke upptagen i staten.

Sedan lönenämnden hos fattigvårdsstyrelsen begärt vissa kompletterande uppgifter angående den nya befattningen, har fattigvårdsstyrelsen i skrivelse, som här bifogas, lämnat de begärda uppgifterna samt ytterligare motiverat behovet av denna nyanställning.

För egen del har lönenämnden med hänsyn till, att tidsläget icke inbjuder till inrättande av nya tjänster, ansett framställningen icke böra föranleda annan åtgärd än att fattigvårdsstyrelsen hänvisas till att tillsvidare och i mån av behov anlita extra hjälp för skötseln av värmeledningen vid ålderdomshemmet med anlitande av för fattigvårdsstyrelsen tillgängliga medel. Härutinnan har ifrågasatts om icke någon av eldarne å stadens båtar skulle härför kunna anlitas.

Under åberopande härav föreslår lönenämnden, att stadsfullmäktige under anslutning till detta förslag till frågans provisoriska lösande ville besluta, att framställningen i övrigt icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 11 januari 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

I anledning av Lönenämndens utdrag av protokoll den 20 juni 1932 angående eldarebefattning vid ålderdomshemmet, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Styrelsen har tänkt sig uppdelningen av lönen för ifrågavarande eldarebefattning på så sätt, att för förmånen av bostad och vivre skulle från den föreslagna kontanta lönen 2,640: — kr. avgå 900: — kr.

Lönenämnden har funnit det anmärkningsvärt, att under det en anstalt, som varmbadhuset med dess under hela året kontinuerliga drift redde sig med allenast en eldare, behov av två eldare, avlönade å ordinarie stat, skulle föreligga för driften vid ålderdomshemmet. Härtill vill fattigvårdsstyrelsen anföra, att gjorda jämförelser givit vid handen, att driften vid ålderdomshemmet pågår under betydligt längre del av dygnet än vid varmbad-

huset. Sålunda pågår eldningen av ångtryckpannorna vid varmbadhuset tiden kl. 9,30 f. m.—8 e. m. under det att den vid ålderdomshemmet *måste* under vintertid pågå tiden kl. 5 f. m.—omkring kl. 12 e. m. samt sommartid kl. halv 6 f. m.—omkring kl. 8 e. m. Vid varmbadhuset äro såväl maskinisten som eldaren fria varje söndag, då däremot driften vid ålderdomshemmet pågår under söndagarna lika som under vardagarna. Detta innebär en högst väsentlig skillnad ifråga om arbetstid. Därtill kan anföras att maskinisten och eldaren därjämte måste utföra betydande reparationsarbeten å ledningar m. m.

N:o 16. *Ang. inrättande av ytterligare en eldarebefattning vid ålderdomshemmet.*

På grund härav samt då det i längden icke låter sig göra att ifrågavarande befattningshavare åläggas så lång tjänstgöringstid, som f. n., är det enligt fattigvårdsstyrelsens mening erforderligt, att ännu en eldare anställes.

Västerås den 19 okt. 1932.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EINAR KEIJSER.

Axel Norén.

N:o 17.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. anställande av en nattsjuksköterska vid ålderdomshemmet (jfr. 1932 N:o 89).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1932 till lönenämnden för utlåtande remitterat en av fattigvårdsstyrelsen vid framläggande av sitt statförslag för år 1933 gjord framställning om anställande av en nattsköterska vid ålderdomshemmets sjukhus samt lönenämnden nu avgivit utlåtande i ärendet, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle att jämväl yttra sig över framställningen, för sin del tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 17.
Ang. anställande av en nattsjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava enligt beslut den 19 december 1932 till lönenämnden för yttrande remitterat en framställning av fattigvårdsstyrelsen om anställande av en nattsköterska vid ålderdomshemmets sjukhus i avbidan varpå och på stadsfullmäktiges slutliga beslut i ärendet i fattigvårdens budget för innevarande år reservationsvis uppförts anslag för denna sköterskas avlöning, och får lönenämnden nu under erinran, att stadsfullmäktige vid fastställelse av budgeten för år 1932 anvisat ett anslag å 600 kronor för anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde att huvudsakligen anlitas för nattjänstgöring och under uttalande, att lönenämnden fattat nu föreliggande framställning på sådant sätt, att genom anställande av en nattsköterska detta sjukvårdsbiträde skulle kunna indragas, för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 11 januari 1933.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 18.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. anställande av ytterligare en fattigvårdstillsyningsman (jfr. 1932 N:o 89).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle taga del av lönenämndens yttrande över en av stadsfullmäktige den 19 december 1932 vid behandling av stadens budget för innevarande år till lönenämnden remitterad framställning av fattigvårdsstyrelsen angående anställande till en början å extra stat av ytterligare en tillsyningsman, får drätselkammaren för sin del i likhet med lönenämnden tillstyrka anställande tillsvidare av en sålunda avlönad tillsyningsman.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 18. *Ang. anställande av ytterligare en fattigvårdstillsyningsman.*

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 december 1932 har lönenämnden att avgiva utlåtande över en av fattigvårdsstyrelsen vid framläggande av dess förslag till budget gjord framställning angående anställande till en början å extra stat av ytterligare en tillsyningsman, och får lönenämnden såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillsvidare en sålunda avlönad tillsyningsman skall tillsättas.

Västerås den 11 januari 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 19.

Drätselkammarens och lönenämndens utlåtanden ang. inrättande av ytterligare en mätareavläsarebefattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 december 1932 har drätselkammaren och lönenämnden att avgiva yttrande över en av vatten- och gasverksstyrelsen gjord framställning om inrättande å fast lönestat med inplacering i 23 lönegruppen av ytterligare en avläsarebefattning vid stadens tekniska verk, och får drätselkammaren i likhet med lönenämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över till lönenämnden enligt beslut av stadsfullmäktige den 19 december 1932 remitterad framställning av vatten- och gasverksstyrelsen om inrättande å fast lönestat med inplacering i 23 lönegruppen av

N:o 19.
Ang. inrättande av ytterligare en mätareavläsarebefattning.

ytterligare en avläsarebefattning vid stadens tekniska verk, får lönenämnden för sin del tillstyrka framställningen.

Västerås den 11 januari 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För avläsning av vatten-, gas- och elektriska mätare hos tekniska verkens abonnenter finnas sedan år 1923 tre man anställda på ordinarie stat, vilken personal i samband med avläsningen, som sker 1 gång i kvartalet, även utskriver räkningarna. Sedan berörda år har antalet mätare ökat från 12,600 till 18,600 eller i runt tal med 50 proc. Visserligen hava under årens lopp arbetsbesparande maskiner, såsom adresseringsmaskin etc. anskaffats, men fordras på grund av mätareantalets stora ökning numera fyra avläsare.

Abonnentökningen har varit kraftigast inom villasamhällena, där avläsningen kräver mera tid än i centralaste staden med sina tätt liggande hus och många abonnenter inom samma byggnad.

Avläsarepersonalen är upptagen i lönestatens 23 lönegrupp med en begynnelselön av 3,000 och slutlön av 3,657 kr. Då under senaste tiden fyra man oavbrutet erfordrats för avläsningen, anser styrelsen, att även en fjärde avläsare bör upptagas på ordinarie stat.

På grund av det anförda hemtsäller Vatten- & Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om inrättandet av ännu en avläsarebefattning vid stadens tekniska verk, att upptagas i den för avläsarna bestämda lönegruppen i allmänna lönestaten.

Västerås den 8 december 1932.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 20.

Drätselkammarens m. fl. förberedande yttranden ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av remiss enligt beslut av stadsfullmäktige den 26 januari innevarande år av ett av särskilda sakkunnige avgivet förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet ansluta sig till lönenämndens däri avgivna utlåtande.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen genom resolution den 29 december 1932 lämnat stadsfullmäktige tillfälle att före den 1 mars innevarande år avgiva yttrande över ett av särskilda sakkunnige utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnes ställning i städer och stadsliknande samhällen samt stadsfullmäktige genom beslut den 26 nästlidne januari efter sedan hälsovårdsnämnden yttrat sig i frågan remitterat ärendet för ytterligare beredning till lönenämnden får lönenämnden nu däri anföra följande.

För innehållet i förslaget och den härifrån avvikande mening, som en reservant bland de sakkunnige anmält samt de olika alternativens förhållande i kostnadshänseende sins emellan och till stadens nuvarande kostnader för läkarevården, har redogörelse lämnats uti hälsovårdsnämndens utlåtande.

Lönenämnden hänvisar härtill med den anmärkningen, att den för fri läkarevård upptagna kostnaden, som avser befattningshavare och beräknad till 6,500 kronor, förrycker jämförelsen, då det ej är ovillkorligt, att stadsläkarne skola utöva densamma utan beroende på lönestatsbestämmelser, som kunna ändras och på vad blivande instruktion härom kan innehålla.

Lönenämnden har förbigått detaljerna i de olika förslagen och begränsar sitt yttrande till desammas bärande principer, och får vad angår fördelning mellan stat och kommun av kostnaderna för läkarnes avlöning uttala som sin mening, att starka skäl tala för en anslutning till den av hälsovårdsnämnden hävdade uppfattningen, att befattningen som stadsläkare med hän-

N:o 20. Ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

syn till dess uppgifter med den allmänna hälso- och sjukvården på sätt som gäller för befattningen som provinsialläkare bör helt avlönas av staten.

Vad åter angår distriktsläkarebefattningen och i anledning därav att de sakkunnige förutsätta, att i en stad av Västerås storlek skulle behövas två sådana befattningar, synes bestämmanderätten angående antalet, som givetvis är beroende av de uppgifter, som i fastställd instruktion åläggas sådan befattning, böra helt förbehållas stad. Visserligen hava de sakkunniga icke ifrågasatt annat, men då de göra en beräkning av antalet behövliga befattningar bör för att denna beräkning icke vid förslagets antagande skall fastlåsas, vederbörande stads frihet härutinnan särskilt framhävas — så mycket mera viktigt vad Västerås stad angår som en pågående utredning angående omorganisation av stadens tjänsteläkarebefattningar synes komma att inriktas på en begränsning av antalet distriktsläkare. Vad angår fördelningen av avlöningen emellan stat och kommun bör statsbidraget anpassas efter de allmänna hälso- och sjukvårdsuppgifter, som instruktionsvis för befattningen bestämmas och icke, såsom i förslaget skett, fixeras till halva grundlönen jämte ålderstillägg med visst maximibelopp. Beträffande tillsättningen av distriktsläkaretjänsten ansluter sig lönenämnden till hälsovårdsnämndens uttalande, att stadsfullmäktige böra tillerkännas denna rätt inom ett av Kungl. Medicinalstyrelsen uppgjort förslag.

Lönenämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville göra till sitt eget uttalande vad lönenämnden här anfört.

Västerås den 8 februari 1933.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden, som anmodats avgiva förberedande yttrande över ett av särskilda sakkunnige utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnes ställning i städer och stadsliknande samhällen, får härmed anföra följande.

Ifrågavarande sakkunnigeutredning har föranletts av en framställning från svenska stadsläkareföreningen, vari påtalats den bristande enhetligheten i fråga om stadsläkarnes tjänsteställning, avlöningsförhållanden och tjänsteuppgifter, och utredningens syfte har enligt givna direktiv varit att undersöka möjligheterna att skapa bättre likställighet och mera likartade föreskrifter i dessa avseenden. De sakkunnige hava emellertid icke kunnat enas om ett gemensamt förslag, utan stadsläkarnes särskilda representant har uppgjort ett eget förslag, som i väsentliga hänseenden skiljer sig från det av majoriteten framlagda. Enligt *majoritetens förslag* bör i en stad av Västerås storlek finnas en stadsläkare tillsatt av Kungl. Maj:t efter stadsfullmäk-

Ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

tiges och medicinalstyrelsens hörande, samt två distriktsläkare, tillsatta av medicinalstyrelsen efter hälsovårdsnämndens hörande. Avlöning till dessa befattningshavare skall fastställas av Kungl. Maj:t och utgå på det sätt, att av statsmedel utgår beträffande stadsläkare ett mot halva grundavlöningen svarande belopp, dock högst 3,250 kronor, och beträffande distriktsläkare 1,500 kronor ävensom för samtliga läkare ålderstillägg, under det att staden skall ansvara för återstående delar av lönerna samt för semesterersättningarna. Såväl stads- som distriktsläkare skola vara skyldiga att *mot särskild ersättning* bestrida fattigsjukvård ävensom läkarvård vid epidemisjukhus, dispensärer, folkskolor och stadens häkte.

Enligt *reservantens förslag* skall landet i dess helhet, alltså såväl städer som landsbygd, indelas i distrikt för besörjandet av den allmänna hälso- och sjukvården. Därest stad kommer att bliva eget distrikt, vilket måste antagas bliva fallet med Västerås, skall i staden finnas en stadsläkare, vilken skall vara jämnställd med provinsialläkare och helt avlönas av staten. En stad av Västerås' storlek skall därjämte indelas i distrikt, i vilka skola anställas stadsdistriktsläkare. Dessa skola helt avlönas av staden. Fattigsjukvård o. d. skulle ombesörjas av läkarna mot särskild ersättning.

Innan Hälsovårdsnämnden övergår att yttra sig över förslagen, vill Nämnden meddela, huru förslagen komma att verka i ekonomiskt hänseende för Västerås stad. Stadens nuvarande kostnader för ifrågavarande ändamål uppgå till följande belopp, nämnligen för löner, däri inbegripet kostnader för den öppna fattigvården 16,569 kronor, för den slutna fattigsjukvården 1,600 kronor och för den fria läkarvården 6,500 kronor eller tillhopa 24,669 kronor. Enligt sakkunnigemajoritetens förslag skulle dessa kostnader uppgå till, för löner 7,600 kronor, för fattigsjukvården 10,500 kronor och i övrigt 6,500 kronor eller tillhopa 24,600 kronor. En beräkning av kostnaderna enligt reservantens förslag giver vid handen, att desamma torde stanna vid omkring 19,550 kronor.

Då det gäller att taga ställning till de helt olika förslag, som nu föreligga, kan hälsovårdsnämnden icke finna annat än att de synpunkter, som beträffande stadsläkartjänsterna framförts i reservationsförslaget, äro principiellt riktiga. Ombesörjandet av den allmänna hälso- och sjukvården är en statlig uppgift och någon anledning att i detta avseende göra skillnad mellan stad och landsbygd förefinnes icke. Stadsläkarnes uppgifter äro i stort sett att jämnställa med provinsialläkarnes och, liksom denne är en helt statlig tjänsteman, bör även stadsläkaren vara det. Ett förstatligande av stadsläkartjänsterna skulle visserligen innebära en radikal brytning med nuvarande förhållanden, men då den nuvarande organisationen bygger huvudsakligen på historiska skäl, utan sakligt underlag, torde förstatligandet icke kunna föranleda några berättigade anmärkningar. En tendens i nutiden är ju även, att i skatteutjämnande syfte till staten återföra de allmänna verksamhetsgrenar, som enligt sin natur äro statliga, och även med hänsyn härtill är det önskvärt att å statsverket överflytta ansvaret för stadsläkarnes avlönande.

Vad angår de föreslagna distriktsläkartjänsterna, synes däremot sakkunnigemajoritetens förslag innebära den lyckligaste lösningen. Det torde nämn-

N:o 20. Ang. de civila tjänsteläkarnes ställning i städerna och stadsliknande samhällen.

ligen icke kunna bestridas, att, om än distriktsläkarnes huvudsakliga uppgift är att tillgodose kommunala behov, det dock är ett statligt intresse, att fast anställda tjänsteläkare finnas att tillgå i tillräckligt antal. Detta förhållande utgör i och för sig ett tillräckligt motiv, för att staten genom bidrag till tjänsternas avlönande skall uppmuntra inrättande av dem. Därtill kommer, att den eftersträvade enhetligheten icke torde kunna uppnås, utan att staten deltager i avlönandet av distriktsläkarne.

De önskemål, som ovan anförts, komma emellertid, därest desamma skola förverkligas, att medföra avsevärda utgifter för statsverket, och även om deras tillgodoseende måste anses principiellt riktigt, torde man därför icke kunna räkna med deras genomförande under närmaste tiden. Städerna kunna säkerligen icke räkna med större bidrag från statens sida än vad sakkunnigemajoriteten föreslagit. Därest dessa tjänster, såsom majoriteten önskat, skola utformas som halvkommunala befattningar, synes det dock rimligt, att städerna tillerkännas större inflytande vid tjänsternas tillsättande än förslaget avser. Såsom en lämplig väg härutinnan kan tänkas, att stadsfullmäktige tillerkännas rätt att välja tjänsteläkare inom ett av medicinalstyrelsen uppsatt förslag.

Beträffande förslagens detaljer vill hälsovårdsnämnden endast framhålla, att kravet på 27 tjänsteår för åtnjutande av full pension med hänsyn till den sannolika befordringsåldern synes alltför hög och torde såsom reservanten föreslagit böra nedsättas till 23 tjänsteår, samt att den föreslagna övergångstiden synes alltför långt tillmätt och bör väsentligt reduceras.

Västerås den 25 januari 1933.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

RESOLUTION.

Överlämnas till ordföranden i Västerås stadsfullmäktige, som anmodas lämna stadsfullmäktige i staden tillfälle avgiva yttrande över bifogade av tillkallade sakkunniga utarbetat förslag angående de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen; införväntande Konungens befallningshavande det begärda yttrandet före den 1 mars 1933.

Västerås slott i landskansliet den 29 december 1932.

På länsstyrelsens vägnar:

David Wilén. *E. Holmqvist.*

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggande av Tegnérgatan närmast Stockholmsvägen såsom statskommunalt reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari har drätselkammaren hemställt om bemyndigande att göra en del fastighetsförvärv såsom förutsättning för framdragande av Tegnérgatan österut till Stockholmsvägen. Därvid har drätselkammaren redogjort för sina synpunkter beträffande arbetets utförande och framhållit, att det borde komma till stånd såsom reservarbete i ändamål att bereda sysselsättning åt arbetslösa. Beträffande den form av reservarbete, som ifrågavarande företag bör få, anser drätselkammaren att det bör utföras såsom ett statskommunalt arbete, då staden härigenom kan påräkna statlig hjälp till bestridande av kostnaderna för vid arbetet utgående arbetslöner, en hjälp, varav staden ännu mera än tidigare, är i stort behov på grund av den starkt ökade arbetslösheten.

Sedan nu utredning och kostnadsberäkning verkställts angående arbetet i fråga, får drätselkammaren framlägga förslag om dess utförande. Kostnadsberäkningen slutar på en summa av 70,000 kronor, därav omkring 47,000 kronor i arbetslöner och 23,000 kronor i kostnader för materialier och transporter. På staden ankommande kostnader, vilka i avbidan på arbetslöshetskommissionens beslut om statsbidrag ännu icke kunna beräknas, torde tillsvidare böra bestridas av tillgängliga medel.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utläggande av Tegnérgatan mellan Viktoriagatan och Stockholmsvägen för en beräknad kostnad av 70,000 kronor att utföras som statskommunalt reservarbete och att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader,

samt att uppdraga åt drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skola gäldas.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av fastigheterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Oden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed förelägga stadsfullmäktige förslag angående inköp för stadens räkning av fastigheterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Oden eller det närmast söder om rådhuset liggande fastighetskomplexet, där den s. k. Rådhusbuffén är inrymd.

Såsom stöd för sitt förslag vill drätselkammaren erinra följande.

Vid olika tillfällen har fråga varit uppe om tillbyggnad av det nuvarande rådhuset samt om nybyggnad av rådhus. Ävenså har förslag framställts om sådan stadsplaneändring, att därigenom den nuvarande rådhusplatsens fribelägenhet komme att tryggas. Frågan om rådhusets framtida tillbyggnad eller nybyggnad av rådhus kommer givetvis att bliva föremål för ingående överläggningar och olika meningar torde självfallet därvid komma att göra sig gällande. Emellertid synes det vara av vikt att stadens vederbörande vid dessa överväganden icke skola hindras i sitt ställningstagande därav, att staden ej förfogar över nödigt tomtutrymme eller tvingas att för realiserandet av ett eljest önskligt förslag förvärva nödigt tomtutrymme till pris som kan finnas betungande. Nu erbjuder sig ett tillfälle att inköpa ovan angivna fastigheter till förmånligt pris. Den mellan drätselkammaren och ägaren preliminärt överenskomna köpesumman är 72,500 kronor. Fastigheternas sammanlagda taxeringsvärde är 83,000 kronor, därav 53,000 kronor för den till 2,350 kvm. uppgående tomtmarken och 30,000 kronor för byggnaderna. Hyresavkastningen från fastigheterna uppgår enligt säljarens uppgift för närvarande till 6,350 kronor pr år.

Drätselkammaren får på grund av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 72,500 kronor och på de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, för stadens räkning inköpa fastigheterna N:ris 2 och 3 i kvarteret Oden,

samt att köpeskillingen skall tillsvidare gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 23.

Drätselkammarens förberedande yttrande ang. förslag till ny väglagstiftning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Sedan stadsfullmäktige av Konungens befallningshavande i länet lämnats tillfälle att avgiva yttrande över av 1929 års vägsakkunnige avgivet betänkande med förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. hava stadsfullmäktige den 29 september 1932 remitterat detta betänkande för utlåtande till drätselkammaren.

Drätselkammaren får nu i ärendet anföra följande.

För innehållet i förslaget har en av de sakkunnige Drätseldirektören Theofil Öberg härstädes, lämnat en utförlig redogörelse uti häft. 6 av Svenska stadsförbundets tidskrift för år 1932. Som stadsfullmäktige hava tillgång till denna tidskrift hänvisar drätselkammaren till detta referat.

För egen del anser drätselkammaren, att de framlagda förslagen på ett väl avvägt sätt utskifta skyldigheterna i fråga om byggande av väg och underhåll av väg och att förslagen därför kunna läggas till grund för en ny lagstiftning i ämnet.

I fråga om den länsstyrelse tillagda befogenheten, att före lagens ikraftträdande fastställa vilka inom stads område belägna vägar äro att anse som allmänna, är viktigt att enhetliga grunder tillämpas inom hela landet, så att icke den åsyftade likformigheten spränges genom strängare bedömande på ett håll än på ett annat vid här omförmälda prövning.

Beträffande väghållningsskyldigheten inom Västerås stad, är den enligt menighetsbeslut den 28 mars 1929 med därå den 24 januari 1930 meddelad fastställelse reglerad på sådant sätt, att staden åtagit sig all underhållskyldighet av till allmänt underhåll indelade vägar emot att de underhållsskyldige åtagit sig att i stället för naturaunderhåll årligen till stadskassan inbetala kontant ersättning kallad vägskatt, debiterad efter samma grund, som tillämpas inom Tuhundra härad och i förhållande till de underhållsskyldige fastigheternas taxeringsvärden.

Då de sakkunnige på till synes goda skäl lämnat möjlighet för stad öppen att få lagens ikraftträdande, vad angår nu gällande bestämmelser angående underhållsskyldighetens fullgörande in natura eller genom avgift efter prövning av Kungl. Maj:t genom årlig avskrivning uppskjuten under tio år (§ 95 i lag om vägdistrikt) bör enligt drätselkammarens förmenande härtill knytas det önskemålet, att där såsom härstädes ifrågavarande skyldighet nyligen och rättvisligen reglerats, sådant uppskov måtte bliva den regelmässiga övergången till den nya lagstiftningen.

Drätselkammaren, som fått del av vad magistraten över lagförslagen anfört, ansluter sig till i magistratens utlåtande gjort uttalande, att bestäm-

N:o 23. Ang. förslag till ny väglagstiftning.

melken rörande rätt för landshövding eller den han i sitt ställe förordnar, att närvara vid behandling å sammanträde med stadsfullmäktige av ärende hörande till vägväsendet, är onödig med den möjlighet för länsstyrelsen, som föreligger att på andra vägar utöva inflytande på den kommunala vägpolitiken och den ämbetsmässiga förvaltning, som numera karakteriserar städernas styrelser.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville såsom sitt yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren här anfört.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 24.

Beredningsutskottets m. fl. utlåtanden ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m. (jfr. 1932 N:o 60).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten till stadsfullmäktige överlämnat förslag dels till ordningsstadga dels ock till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för staden under hemställan, att stadsfullmäktige ville antaga det första förslaget samt avgiva yttrande, huruvida det sistnämnda förslaget föranledde några erinringar, hava stadsfullmäktige genom beslut den 25 augusti 1932 remitterat de båda förslagen för yttrande till beredningsutskottet, drätselkammaren, hamnstyrelsen, byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden, barnavårdsnämnden, brandstyrelsen, folkskolestyrelsen, planteringsnämnden, torghandelskommittén och trafikkommittén.

Sedan nu samtliga styrelsers, nämnders och kommittéers yttranden över förslagen till beredningsutskottet överlämnats, får beredningsutskottet, efter genomgång av förslagen och de mot desamma framställda erinringarne och under hänvisning till i de olika yttrandena framlagd motivering för dessa erinringar och de ändringsförslag vari de utmynna, för sin del i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville

dels antaga förslaget till ordningsstadga med ändringar och tillägg sålunda:

§ *3 mom. 10,*

att i detta mom. ordet ”varor” utbytes emot orden ”passagerare eller gods” enligt trafikkommitténs förslag.

N:o 24. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

§ 4 mom. 3 punkt 3,

att detta mom. erhåller följande lydelse ”att låta sig dragas av annat fordon, att då motorfordon eller fordon för dragare nalkas färdas i bredd samt att eljes färdas flere än 2 i bredd” i enlighet med av trafikkommittén gjord erinran.

§ 4 mom. 5 och 6,

att dessa mom., på de skäl drätselkammaren anfört, uteslutes ur stadgan.

§ 13 stycket 2,

att ordet ”bör” utgår och ersättes med ordet ”skall” enligt byggnadsnämndens förslag.

§ 21,

att efter ordet ”magistratens” tillägges orden ”och drätselkammarens” enligt drätselkammarens förslag.

§ 23,

att ingressen skall lyda sålunda: ”I byggnad befintlig hiss, som användes annorledes än i rörelse eller arbetsföretag etc.” enligt byggnadsnämndens förslag.

§ 25 mom. 3,

att enligt barnavårdsnämndens förslag ingressen skall lyda ”det är förbjudet för gossar och flickor under 15 år etc.”.

§ 26,

att paragrafen skall erhålla följande lydelse ”utan magistratens tillstånd må skottlossning icke äga rum annat än å särskild skjutbana” enligt drätselkammarens förslag;

dels ock förorda följande ändringar och tillägg till förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter.

§ 1 sista stycket,

att efter ordet ”Skarpskyttebron” skall tilläggas orden ”och gångbron invid järnvägsbron över Svartån” enligt trafikkommitténs förslag.

§ 3 mom. 1,

att högsta tillåtna hastighet å Apotekarebron, Skerikesbron och Turbinbron skall vara 20 km. pr timma.

N:o 24.

Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

§ *4*,

att enligt förslag av trafikkommittén efter ordet "förbjuden" tillägges orden "å Kyrkbacken utom i Gymnastikgränd och Norra Ringvägen".

§ *7*,

att i anledning av vad folkskolestyrelsen anfört såsom önskemål att få vissa gator upplåtna för kälkbacksåkning å stadens västra område, efter ordet "allenast" tillägges orden "å Kronvägen och Idrottsvägen".

§ *9 mom. 1 a)*,

att i anledning av att handel med kött- och fläskvaror är förbjuden å här angiven plats från den 1 juli 1935 efter orden "torgets mitt" inskjutes orden "intill den 1 juli 1935."

§ *11 mom. a)*,

att tiden för sopning ändras till mellan kl. 2 och 8 eftermiddagen.

§ *12 mom. 4*,

att i anslutning till drätselkammarens erinran, att sättet för bestämmande av läget för avstjälpningsplatser är angivet i § 16 ordningsstadgan för rikets städer, mom. måtte uteslutas.

§ *13 mom. 2 sista stycket*,

att orden "en decimeter" ändras till orden "12 cm." enligt byggnadsnämndens och brandstyrelsens förslag.

§ *17 mom. 1*,

att detta mom. enligt drätselkammarens förslag erhåller följande lydelse: "Allt fiske i Svartån är förbjudet inom stadens planlagda område samt norr därom intill Skerikesbron."

Försåvitt de avgivna utlåtandena i övrigt innehålla förslag till ändringar i de av magistraten framlagda förslagen och särskilt vad angår mått på skyltar — § 18 i förslaget till ordningsstadga — samt Djäknebergets och andra platsers upplåtelse till bollsparkning och idrott — § 8 i förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter, — har beredningsutskottet icke funnit skäl föreligga ansluta sig till dessa ändringsförslag.

Beredningsutskottet har vid beredningen av ärendet tagit del av vissa önskemål, framförda av Västeråsortens Trädgårdsmannasällskap angående torghandelns ordnande utan att dessa önskemål föranlett någon särskild åtgärd från Beredningsutskottets sida.

Västerås den 13 februari 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 24. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.*

Sedan stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 beslutat inhämta drätselkammarens m. fl. kommunala delegationers utlåtanden över av magistraten upprättade förslag till särskild ordningsstadga samt särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för staden, får drätselkammaren för sin del i ärendet anföra följande.

Ordningsstadgan.

§ 4. mom. 5 och 6. Drätselkammaren ifrågasätter, huruvida de skäl, magistraten anfört för bibehållande av föreskrifterna om skyldigheten att å velociped föra inregistreringsnummer äro tillräckligt starka gent emot den olägenhet och kostnad för allmänheten, som dessa föreskrifter innebära, i synnerhet om de skola noggrannt och till alla delar efterlevas, vilket synes vara en nödvändig förutsättning för att de skola vara till den nytta som med dem avses, och får drätselkammaren därför föreslå, att ifrågavarande föreskrifter icke upptagas i den nya stadgan.

§ 21. Föreskriften, att bensinstationernas pumpanordningar å trafikled icke få förekomma utan magistratens tillstånd, bör kompletteras så till vida, att tillstånd jämväl av drätselkammaren bör erfordras. Det gäller nämligen här ett ekonomiskt utnyttjande av det staden tillhöriga trafikområdet, för vilket staden såsom för närvarande sker bör betinga sig ersättning. Drätselkammaren föreslår därför den ändring i förevarande § att efter ordet ”magistratens” inskjutes orden ”och drätselkammarens”.

§ 26. Beträffande det här föreslagna förbudet utan magistratens tillstånd mot skottlossning med skjutvapen å stadens område annat än å särskild anordnad skjutbana får drätselkammaren meddela, att drätselkammaren har utarrenderat jakträtten å större delen av de i stadens besittning varande utmarksområdena. Likaså utövas jakt å större delen av stadens landsbygdsområde i övrigt. Drätselkammaren förmodar visserligen, särskilt vid beaktande av innehållet i § 31 om stadgans giltighetsområde, att förslaget icke avser att lägga hinder i vägen för utövande av lovlig jakt å härför lämpliga delar av stadens område. I och för klarläggande härav synes dock en ändring i förslaget önskvärd. Detta torde enklast kunna ske genom borttagande i § 26 av uttrycket ”å stadens område”. Drätselkammaren föreslår sålunda, att § 26 gives följande ändrade lydelse: ”Utan magistratens tillstånd må skottlossning icke äga rum annat än å särskilt anordnad skjutbana.”

Trafik- och ordningsföreskrifterna.

§ 8. I fråga om bollsparkning och andra idrottsövningar å Djäknebergsslätten vidhåller drätselkammaren sin den 14 juli 1932 till magistraten uttalade uppfattning, att lekar och andra idrottsövningar där böra vara tillåtna för allmänna läroverkets och högre folkskolans elever, dock att fotbollspel, diskus- slägg- och spjutkastning icke böra få förekomma, men att i övrigt all slags idrott bör vara förbjuden å ifrågavarande plats.

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Utöver vad magistraten i motiveringen till förevarande paragraf anfört torde förtjäna erinras, att stadsfullmäktige den 26 maj 1921 uttalat sig bland annat för att idrottsövningar av vad slag de vara månde avlystes från Djäknebergsslätten samt att Konungens befallningshavande genom resolution den 10 augusti 1921, intagen i stadsfullmäktiges protokoll för den 29 september 1921, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges nyssberörda beslut fastställt ordningsföreskrifter rörande Djäkneberget. Vid det år 1928 av magistraten lämnade medgivandet om utövande av idrott å Djäknebergsslätten i viss utsträckning synes tillvaron av nämnda ordningsföreskrifter hava förbisetts. I varje fall hava stadsfullmäktige icke hörts, innan medgivandet lämnades. Slutligen må framhållas, att i överensstämmelse med stadsfullmäktiges uttalande den 28 mars 1923 det står fritt för stadens skolungdom att under vederbörlig ledning begagna den nya idrottsplatsen Arosvallen för övningar i all slags idrott alla vardagar intill kl. 4 e. m. utan någon som helst avgift, frånsett skridskoåkningen vintertid, då någon mindre avgift uttages för täckande av särskilda kostnader för skridskobanans vidmakthållande.

Beträffande idrottsövningar å de två övriga i stadgandet omförmälda, såsom allmänna platser betecknade områdena, det ena söder om Pilgatan och öster om Regementsvägen samt det andra söder om Stohagsvägen och väster om nedfartsvägen till Stensborgs växthus, så torde till en början böra erinras, att ingendera platsen på något sätt konstituerats såsom allmän. Tvärtom torde enligt den allmänna meningen båda platserna våra avsedda till att indelas i byggnadskvarter och tomter, den förra för industriella och liknande ändamål och den senare för bostadskvarter. Preliminära planläggningsförslag med sådant syfte finnas också sedan länge uppgjorda. Under sådana förhållanden är det enligt drätselkammarens mening icke lämpligt att i offentlig stadga fastslå, att platserna skola vara tillgängliga för idrottsutövning. Drätselkammaren har dock intet emot att dessa två platser tillsvidare begagnas för övande av idrott, men anser olämpligt att någon formlig upplåtelse för ändamålet lämnas, då förhållanden när som hälst kunna inträffa, som nödvändiggöra andra dispositioner, och då erfarenheten visat, att en dylik upplåtelse lätt vill utveckla sig till monopol eller företrädesrätt för vissa idrottssammanslutningar. På grund av nu angivna skäl anser drätselkammaren, att förevarande paragraf allenast bör innehålla ett stadgande om att å sådana platser, där idrottsövningar vederbörligen medgivits, diskus-, slägg- eller spjutkastning likväl icke må äga rum samt att idrottsövningarne ej må fortgå efter kl. 10 e. m.

§ 11. För att all den gatusopning, som det ankommer på stadens byggnadsledning att ombesörja, skall medhinnas, bör sopningen kunna påbörjas ett par timmar tidigare än kl. 4 e. m.

Drätselkammaren förordar därför sådan ändring i punkt a) att sopningen skall äga rum mellan kl. 2 och 8 e. m.

§ 12. mom. 4. Drätselkammaren önskar bestämt uttala sig mot, att avstjälpning av snö och is medgives å de föreslagna platserna uppe i staden eller dess närhet. Erfarenheten har visat, att dessa avstjälpningsplatser bliva, jämte av snö och is, uppfyllda med allehanda skräp och orenlighet, som

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

visserligen ej synes så mycket under vintern, men så mycket mer efter snöns bortsmältning. Beträffande den s. k. Bergstrandska jorden torde väl drätselkammaren ej kunna förhindra dess användande för ändamålet, men i fråga om övriga platser synes dock medgivande av drätselförvaltningen såsom representant för jordägareintresset vara erforderligt. Enligt § 16 ordningsstadgan för rikets städer må avstjälpning, varom nu är fråga, ske på sådana ställen, som av magistraten efter samråd med drätselkammaren anvisas. Det förefaller därför som den föreslagna bestämmelsen kunde helt utgå. Men anses det lämpligt att något stadgande förefinnes, torde detsamma endast böra innehålla anvisning till, jämte de allmänna avstjälpningsplatserna, isen på sjön nedanför Sjöhatten och nedanför järnvägsövergången vid hyttan.

§ 17. För fredande av de vilda änderna i Svartån synes det nödvändigt, att även annat fiske än kräftfiske förbjudes i Svartån inom stadsplanen samt norr därom upp till Skerikesbron, och hemställer drätselkammaren att första stycket ändras i överensstämmelse härmed och erhåller följande lydelse: ”Allt fiske i Svartån är förbjudet inom stadens planlagda område samt norr därom intill Skerikesbron.”

I övriga här ovan ej berörda delar har drätselkammaren så vitt på drätselförvaltningen ankommer, intet emot de framställda förslagen att erinra.

Västerås den 9 januari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 till bland annat hamnstyrelsen för yttrande remitterat ett av magistraten uppgjort förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad samt förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

I § 12 mom. 4 i förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad har magistraten såsom avstjälpningsplats för snö och is bland annat anvisat isen på sjön nedanför Sjöhatten. Denna bestämmelse torde lätt kunna tolkas så att avstjälpning får försiggå inom pråmån och från östra kajen. Så har visserligen hittills skett, men önskar hamnstyrelsen, att detta tillstånd upphör. Den snö och is, som stjälpes här innehåller massor av grus och orenlighet, och ett faktum är, att en långsam igenslamning på bottnen nedanför kajerna skett till följd av den avstjälpning, som förekommit.

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Utan att ingå på frågan om, varest avstjälpningsplatser för snö och is skola anordnas, får hamnstyrelsen för sin del anhålla om rent förbud mot avstjälpning av snö och is från hamnens kajer, inom de egentliga hamnbassängerna och farlederna.

Hamnstyrelsen tillstyrker bifall till bestämmelserna i § 14 inom samma förslag angående upptagande av is. Någon annan bestämmelse inom de bägge förslagen föranleder icke något yttrande från hamnstyrelsens sida.

Västerås den 13 januari 1933.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 avgiva yttrande över av magistraten i staden upprättade förslag dels till särskild ordningsstadga dels ock till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för staden och får i anledning härav anföra följande.

A. *Beträffande ordningsstadgan.*

§ *13 mom. 2.*

Då byggnadsnämnden anser, att husägare bör åläggas ovillkorlig skyldighet att som säkerhetsåtgärd anlita biträde vid snöskottning å tak, föreslår byggnadsnämnden att ordet ”bör” utbytes mot ordet ”skall”.

§ *18 mom 1.*

I avseende å mått för skylt, som utan byggnadsnämndens tillstånd får uppsättas gälla för närvarande sådana bestämmelser, att skylt uppsatt lägre än 2,5 m. må framskjuta högst 15 centimeter från gatu- eller tomtlinje och högre än 2,5 meter högst 30 centimeter.

Såsom förhållandena utvecklat sig och hota utveckla sig beträffande skyltning synes ej anledning föreligga att släppa efter på kontrollen härav, som magistratens förslag skulle innebära, varför nämnden anser någon ändring i vad härutinnan nu gäller icke vara befogad, och får förty föreslå att i mom. 1 måttet 15 cm. och i mom. 2 måttet 30 cm. bibehållas.

§ *23.*

I rörelse och arbetsföretag använd hiss är underkastad årlig inspektion i anslutning till av Kungl. Socialdepartementet utfärdade föreskrifter och genom särskilt förordnande inspektörer. Att lägga detta slags hissar under ytterligare en inspektion, synes vara obehövligt, och bör paragrafen avse

inspektion av alla andra hissar, vare sig de begagnas av ägare och dennes husfolk eller av andra.

N:o 24. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.*

Byggnadsnämnden föreslår därför, att paragrafen såsom ingress erhåller följande lydelse:

"Inom byggnad befintlig hiss, som användes annorledes än i rörelse eller arbetsföretag, skall innan den tages i bruk etc."

B. *Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter.*

§ *13 mom. 2.*

Byggnadsnämnden anser, att föreslagen höjd 10 cm. å siffror, angivande nummer på hus, är i minsta laget, och hemställer därför om sådan ändring, att orden "en decimeter", utbytes emot orden "12 cm.".

Med nu av byggnadsnämnden ifrågasatta ändringar har nämnden ingen erinran att göra emot fastställelse av förslagen.

Västerås den 9 november 1932.

För Byggnadsnämnden:

CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 till bland annat hälsovårdsnämnden för yttrande remitterat ett av magistraten uppgjort förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad samt förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

Sedan hälsovårdsnämnden tagit del av § 12 i förslaget till särskild ordningsstadga samt §§ 11 och 12 i förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter, får hälsovårdsnämnden, då bestämmelserna i angivna paragrafer synas vara de, som beröra hälsovårdsnämndens verksamhet, för sin del tillstyrka bifall till desamma.

Västerås den 12 oktober 1932.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom utdrag av sitt protokoll av den 25 sistlidne augusti för yttrande remitterat till barnavårdsnämnden av Magistraten upprättat förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m., har nämnden förehaft sagda stadga, i den mån den berör nämndens verksamhet, till behandling den 12 innevarande december.

Barnavårdsnämnden har därvid funnit önskvärt, att ifråga om 25 § 3 mom. åldersgränsen för gossar, som å gator eller andra allmänna platser eller å utskänkningsställen eller andra offentliga lokaler till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat, höjes till 15 år, särskilt bl. a. med hänsyn därtill, att minderåriga gossar eljest skulle få tillfälle att bevista barnförbjudna biograf- och andra filmförevisningar.

Västerås den 16 dec. 1932.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.
Ordf.

Axel Norén.

Utdrag av protokoll, hållet vid Brandstyrelsens i Västerås sammanträde den 11 oktober 1932.

§ 26.

Av stadsfullmäktige genom beslut den 25 nästlidne augusti till brandstyrelsen för yttrande remitterade förslag av magistraten till särskild ordningsstadga samt särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för staden, beslöt brandstyrelsen icke skulle föranleda annat yttrande, än att brandstyrelsen ansåge bestämmelsen i § 13 i det sistnämnda förslaget rörande höjd å siffror angivande adressnummer å fastighet böra ändras på sådant sätt, att minsta höjden å sådana siffror skulle vara 12 centimeter i stället för 10 centimeter enligt förslaget.

Som ovan

In fidem:

Ragnar Tenow.

N:o 24. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.*

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 7 okt. 1932.

§ 111.

Genom remiss till folkskolestyrelsen hade stadsfullmäktige anmodat styrelsen att avge yttrande över magistratens förslag ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad. Styrelsen, som förutsatte, att yttrandet ifråga avsåge sådana anordningar, som ur skolans synpunkt kunde ha betydelse, förklarade sig icke hava något att erinra mot förslaget med undantag för § 7 i kap. "Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad". Förutom de i nämnda § för kälkbacksåkning tillåtna vägarna och gatorna önskar styrelsen, att Kronvägen och Idrottsvägen samt Drottninggatan jämväl måtte medtagas. Backarna i de angivna gatorna ha sedan gammalt använts för kälkbacksåkning av barnen i Hammarby och Jakobsberg.

Västerås som ovan.

Em. Granér.

Justeras:

Rich. Söderquist. *John Lundgren.* *Gösta Sjöberg.*

Rätt ur protokollet, betygar:

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 till bland annat planteringsnämnden för yttrande remitterat ett av magistraten uppgjort förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad samt förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

Beträffande först förslaget till särskild ordningsstadga för Västerås stad har planteringsnämnden ansett, att yttrande av nämnden bör avgivas rörande bestämmelserna i §§ 15, 28 och 29.

Planteringsnämnden tillstyrker bifall till bestämmelserna i angivna paragrafer.

Vad angår förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad, så har planteringsnämnden efter föredragning av förslaget funnit, att yttrande från nämnden torde erfordras beträffande bestämmelserna i paragraferna 1, 7, 8, 10, 16.

Planteringsnämnden tillstyrker bifall till bestämmelserna i §§ 1 och 7.

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Beträffande bestämmelsen i § 8 rörande bollsparkning och andra idrottsövningar å Djäknebergsslätten så har magistraten ju i motiveringen till förslagen lämnat en noggrannare redogörelse över denna frågas tidigare behandling, varför något upprepande härav icke torde erfordras. Planteringsnämnden vill nu frångå sin tidigare i ärendet intagna ståndpunkt samt tillstyrka bifall till magistratens förslag, såväl vad rör bollsparkning och andra idrottsövningar å Djäknebergsslätten, som ock å andra av magistraten angivna platser.

Mot beslutet har reservation dock anförts av herr Viktor Larsson, som påyrkat, att idrottsövningar m. m. å Djäknebergsslätten icke skulle få bedrivas annat än under lärares överinseende.

Planteringsnämnden tillstyrker bifall till bestämmelserna i § 10 mom. 3 samt till bestämmelserna i § 16 mom. 3, det kan dock ifrågasättas om icke i mom. 3 § 16 bör intagas uppgift om, att camping är tillåten å Östra holmen.

Slutligen får planteringsnämnden meddela, att planteringsnämnden funnit lämpligt, att drätselkammaren förbjöde allt fiske i Svartån mellan Kvarnbron och Järnvägsbron, då härigenom ett visst skydd för fågellivet skulle uppstå. Påståendet låter visserligen något egendomligt, men torde det bland stadens fågelvänner vara allmänt bekant, att fisket tages till förevändning för att komma änderna till livs.

Under förutsättning av beslut av drätselkammaren i den riktningen skulle en omredigering av § 17 bliva erforderlig.

Västerås den 11 oktober 1932.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 till bland annat torghandelskommittén för yttrande remitterat ett av magistraten uppgjort förslag till särskild ordningsstadga för Västerås stad samt förslag till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

Sedan torghandelskommittén tagit del av § 9 i förslaget till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter, får torghandelskommittén, då bestämmelserna i angivna paragraf synas vara de enda i förslaget, som beröra kommitténs arbete, för sin del tillstyrka bifall till desamma.

Västerås den 28 november 1932.

För Torghandelskommittén:

R. V. HULT.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 24.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Sedan Trafikkommittén genom Stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1932 erhållit i uppdrag att inkomma med yttrande över Magistratens förslag angående Särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m. av den 22 augusti 1932 n:r 60, får Trafikkommittén, i vad rör den del av ärendet, som omfattar bestämmelser om trafikförhållandena anföra följande.

Särskild ordningsstadga för Västerås stad.

Trafikbestämmelser.

§ *3 mom. 10.* Ordet ”varor” bör ersättas med ”passagerare” eller ”gods”.

§ *3 mom. 12.* I detta sammanhang anser sig Trafikkommittén böra fästa uppmärksamheten vid, att omnibuslinjernas hållplatser och droskstationerna givas sådana lägen i förhållande till gatukorsningarna, att här avsedd föreskrift kan effektueras även av till omnibus- och drosktrafiken hörande fordon. Hälst böra sålunda omnibushållplatserna vara belägna före passerandet av en gatukorsning, vilket icke överallt är genomfört.

§ *4 mom. 3.* Enär gällande nådig vägtrafikstadga föreskriver i 7 § 1 mom., att ”Velocipedåkande må ej, då motorfordon eller fordon för dragare nalkas, färdas i bredd utan skola följa efter varandra”, bör tredje att-satsen omformuleras i överensstämmelse härmed.

Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

§ *1 sista meningen.* Gångbron invid järnvägsbron över Svartån har så obetydlig bredd, att velocipedåkning över densamma ej bör vara tillåten. Meningen bör enligt kommitténs åsikt erhålla följande lydelse: ”Å Skarpskyttebron och gångbron invid järnvägsbron över Svartån är all etc.”

§ *3 mom. 1.* Den för Apotekar-, Skerikes- och Turbinbron föreskrivna hastigheten av 15 km. i timmen är tämligen svår att hålla, utan att särskilda åtgärder vidtagas vid framförandet av vissa slags motorfordon. Hållfastheten hos nämnda broar är säkerligen sådan, att de väl kunna tåla vid den obetydliga ökning av påkänningen, som utgöres av en höjning av hastigheten med 5 km. i timmen. I anledning härav föreslås, att hastighetsinskränkningen även å nämnda broar sättes till 20 km. i timmen.

§ 4. Kyrkbacken med sina trottoarfria och ytterligt smala gator, där en parkerad bil nästan helt avstänger gatan eller hindrar i husen boende att öppna fönstren, är av lätt insedda skäl icke överallt lämplig för parkering. Sådan bör endast vara tillåten i Gymnastikgränden och å Norra Ringvägen.

Området för förbjuden parkering av motorfordon bör sålunda utökas så att Kyrkbacken utom Gymnastikgränden och Norra Ringvägen inrymmas häri.

N:o 24. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad.*

Slottsgatan är väl smal i förhållande till den jämförelsevis livliga trafiken, som därstädes framgår Stora gatan västerifrån till järnvägsstationen och hamnen, för att jämväl upptagas av parkerade motorfordon.

Då Trafikkommittén emellertid erfarit, att fråga om Slottsgatans breddning varit föremål för behandling inom drätselkammaren, påkallar kommittén, som eljes så skulle gjort i anledning härav, icke parkeringsförbud å Slottsgatan.

Västerås den 6 februari 1933.

För Trafikkommittén:
WALTER MURRAY.

Eric Plantin.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt änkan efter en f. d. kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har delgivits lönenämndens framställning angående beviljande av understöd åt Änkan Emma Charlotta Löf och får såsom sitt yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Fru Emma Charlotta Löf — änka efter förre rörläggaren vid de tekniska verken Carl Gottfrid Löf — hos Vatten- och Gasverksstyrelsen begärt att få åtnjuta pension enligt reglemente för pensionering av stadens arbetare, har styrelsen överlämnat denna begäran till lönenämnden för den åtgärd den kunde föranleda och får lönenämnden nu underställa ärendet stadsfullmäktiges avgörande och därvid anföra följande.

Rörläggaren Löf avgick ur arbetet under år 1928, alltså före antagandet av nu gällande pensionsreglemente. Då Löf enligt reglementets bestämmelser icke kunde pensioneras, blev på förslag av lönenämnden Löf enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 november 1930 från avgången ur anställningen tillerkänd ett årligt understöd av 1,100 kronor, därvid detta beräknades till ungefär det pensionsbelopp, som Löf skulle ha ägt uppbära, därest han kvarstått i tjänst vid pensionsreglementets tillkomst. N:o 25. *Ang. understöd åt änkan efter en f. d. kommunalarbetare.*

Vid det förhållande, att förutsättningen för familjepension är, att anställning är förenad med pensionsrätt och så ej var förhållandet med Löf, är hans änka icke berättigad till pension. Det synes emellertid vara med rättvisa och billighet förenligt att då hjälp givits efter avgång ur tjänst under de förhållanden, som förelegat beträffande Löf, änka tillerkännes understöd förutsatt att hennes utkomstmöjligheter icke på annat sätt äro tryggade, och har lönenämnden därför icke något att erinra emot, att änkan Löf tillerkännes ett årligt understöd. Uträknat på det pensionsunderlag, varefter Löfs understöd utmätts, skulle detta bliva i runt tal 600 kronor årligen.

Lönenämnden förеslår alltså, att änkan Löf tilldelas ett årligt understöd från mannens död å 600 kronor, varå icke skall utgå dyrtidstillägg, att bestridas av uttaxerade medel i de tekniska verkens stat.

Västerås den 8 februari 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 26.

Lönenämndens förberedande yttrande ang. lagstiftning möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 25 nästlidne januari har Konungens befallningshavande i länet anmodat stadsfullmäktige att senast den 1 nästkommande mars avgiva yttrande såvitt däri avsåges brandpersonal över en framställning till chefen för Kungl. Socialdepartementet från Svenska kommunalarbetareförbundet att Statsrådet måtte vidtaga åtgärder för undanröjande av i nuvarande lagstiftning förefintliga hinder för slutande av kollektivavtal för landets anstalts-, sjukhus- och brandpersonal samt att ifrågavarande personals arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftningsåtgärder bliva reglerade i överensstämmelse med nuvarande arbetstidslagstiftning.

N:o 26. Ang. lagstiftning möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 26 i samma månad anmodat lönenämnden att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får lönenämnden nu anföra följande.

I framställningen från Svenska kommunalarbetareförbundet har vad angår brandpersonal anförts följande:

"Som personalen vid städernas brandkårer numer i stor utsträckning är ansluten till förbundet, har detsamma likaledes för denna grupp sökt få tjänstevillkoren ordnade genom kollektivavtal. Redan år 1918 inlämnade förbundet förslag till avtal för brandmännen i städerna Gävle, Hälsingborg, Jönköping, Karlstad, Uppsala, Örebro, Malmö m. fl. Dessa förslag avvisades i allmänhet av de kommunala myndigheterna; endast Uppsala stadsfullmäktige beslöt tillmötesgå personalorganisationens begäran. Beslutet blev emellertid överklagat hos Kungl. Maj:ts Befallnigshavande i länet, som förmenade, att stadsfullmäktige, enligt gällande brandstadga, icke äro befogade att genom avtal med brandpersonalen binda sin beslutanderätt ifråga om det reglemente för brandkåren, där bestämmelser för brandstyrkan skola meddelas, och upphävde sålunda länsstyrelsen stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut. Detta länsstyrelsens beslut överklagades sedan i sin tur av Uppsala stadsfullmäktige hos Regeringsrätten, som i meddelat utslag lämnade klagomålen utan avseende. På grund härav har sedermera av förbundet till vederbörande kommunala myndigheter gjorda framställningar om avtal i de flesta fall helt avvisats och endast vid några platser vunnit beaktande i så måtto, att avlöningar, tjänstgöringstiden, ersättningar vid sjukdom och olycksfall intagits i upprättade avtal.

Då av här omförmälda utslag av Regeringsrätten att döma, ett träffande av kollektivavtal för brandmän således icke synes förenligt med gällande lag, anser förbundet även i detta hänseende en lagändring påkallad.

Som här ovan berörd personal icke fått sina arbetstidsförhållanden begränsade genom lag, bedja vi i detta sammanhang vördsammast få anföra:

— —

I avseende å den verksamhet, som utövas av städernas brandväsen, synes denna hänföras till sådana företag, varå lagen om arbetstidens begränsning icke skulle äga tillämpning, och äro följaktligen tjänstgöringsförhållandena för brandmännen vid landets yrkesbrandkårer ej reglerade av denna lag. De skäl, som vid skilda tillfällen — senast vid 1928 års riksdag — anförts i väckta motioner om arbetstidslagens tillämpning på brandkårspersonalen, ha hittills icke vunnit riksdagens beaktande, sak samma ifråga om hemställan vid 1928 års riksdag, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om verkställande av utredning till 1930 års riksdag rörande tjänstgöringsförhållandena vid de fasta brandkårerna.

I saknad sålunda av genom Kungl. Maj:t föranstaltad utredning, tillåta vi oss härmed åberopa av förbundet i ärendet verkställda utredningar, jämväl i samma avseende av brandchefen i Stockholm verkställd undersökning. Denna, som tillsamman omfattar 22 städer, utvisar, att i 7 städer (Stockholm, Göteborg, Norrköping, Hälsingborg, Borås, Karlskrona och Gävle) uttages en tjänstgöringstid enligt regeln 48 timmars tjänst och 24

timmars fritid, i 5 städer (Malmö, Örebro, Jönköping, Lund och Uppsala) 72 timmars tjänst och 24 timmars fritid, i 9 städer (Eskilstuna, Halmstad, Kristiansstad, Luleå, Sundsvall, Umeå, Västerås och Östersund) 96 timmars tjänst och 24 timmars fritid samt i 1 stad (Trelleborg) 96 timmars tjänst och 38 timmars fritid. Den genomsnittliga tjänstgöringstiden vid sex av de förstnämnda sju städerna utgör sålunda 112 timmar per vecka samt vid en, nämligen Stockholm, där tjänstgöringstiden på grund av en extra fridag vart 9:de dygn utgör under tiden 16 september—14 maj 93 timmar och under den övriga tiden 112 timmar per vecka; vid nästföljande fem städer 126 timmar per vecka samt vid de därpå följande 9 städerna 134,7 timmar per vecka, och slutligen vid Trelleborg 108 timmar per vecka. Den effektiva arbetstiden per dag varierar vid ifrågavarande städer från lägst 4 till högst 7,5 timmar, eller i medeltal 6,5 timmar per dag.

N:o 26. *Ang. lagstiftning möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.*

De arbeten, som under denna effektiva arbetstid utföres, äro fullt jämförliga med inom hantverk och industrien förekommande. Dessutom skall under tjänstgöringstiden i övrigt verkställas eldsläckning, ambulanstransporter, skötsel av hästar och motorfordon, telegrafvakter m. m., vilket ju även till stor del kan betraktas som effektivt arbete. Därjämte torde förtjäna framhållas, att brandmännen under den tjänstefria tiden — undantagandes semestertiden — äro skyldiga att vid eventuell eldsvåda inställa sig till tjänstgöring, och äga de till följd härav icke rätt att under fritiden lämna resp. städers brandskyddsområden utan särskilt tillstånd.

Som jämförelse må anföras, att i 71 tyska städer med fasta brandkårer uttages tjänstgöringstiden efter regeln 24 timmars tjänst och 24 timmars ledighet, motsvarande ungefärligen 34 timmars tjänst per vecka, och i 13 städer 8 timmars tjänst och 16 timmar fritt, eller 56 timmar per vecka, i London varannan vecka 9 och varannan vecka 15 timmars tjänst resp. ledighet, motsvarande en genomsnittlig tjänstgöringstid av 84 timmar per vecka, i Köpenhamn 24 timmars tjänst och 24 timmar fritt samt var sjunde vecka därjämte 2 extra fridygn, eller 4 gånger 24 timmars ledighet i en följd, motsvarande en tjänstgöring av i medeltal 72 timmar per vecka.

Som bekant har tidigare polis- och brandväsendet i vårt land varit så intimt sammankopplat, att till och med i ett flertal städer dessa tjänster voro kombinerade och utövades av en och samma person. För polismännen har sedermera, genom den nya polislagens tillkomst, arbetstiden för dessa blivit fastställd, innebärande, att polisman, som huvudsakligast har att fullgöra patrullerings-, vakt- eller inspektionstjänst, skall tjänstgöra i medeltal högst 48 timmar per vecka.

Även om tjänstgöringsförhållandena för brandpersonalen icke kunna regleras på enahanda sätt som arbetstiden inom industrien så torde likväl, med hänsyn till de ständigt ökade fordringarna på brandmännens kunnighet och duglighet i såväl praktiskt som tekniskt hänseende, jämväl, med hänsyn till den enerverande och oftast livsfarliga tjänstgöringen, torde en genom lag fastställd begränsning av brandmännens tjänstgöringstid vara erforderlig."

— —

N:o 26.
Ang. lagstiftning möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.

Som av här lämnade redogörelse för innehållet i framställningen framgår avses med densamma, att få brandpersonalens tjänsteförhållanden reglerade genom kollektivt avtal i egentlig mening således, att icke blott såsom härstädes skett genom ett avtal vid sidan av lönestaten bestämmelserna för dess tillämpning fått avtals karaktär utan även skyldigheterna i tjänsten i detalj skulle normeras. En sådan avtalsform anser lönenämnden icke vara förenlig med anställning å fast lönestat.

Fast lönestat med därtill hörande bestämmelser och i vederbörlig ordning tillkomna instruktioner och reglementen med därvid knutet ansvar i tjänsten kan icke förenas med ett avtal i kollektiv form med dess ofta vaga och tid efter annan växlande bestämmelser angående skyldigheter i en tjänst. Med denna inriktning till spörsmålet fast lönestat — kollektivt avtal — skulle ett införande av detta senare som anställningsform för brandpersonal böra föranleda denna personals utbrytning ur lönestaten.

Vad som än vidare gör det kollektiva avtalet i här berört sammanhang mindre tilltalande, är att den samhällsuppgift, som är förbehållen brandpersonal på grund av dess stora vikt och betydelse måste få sin avspegling i offentligrättslig lagstiftning och att en tillämpning av ett kollektivt avtal innebär frön till konflikter med denna lagstiftning.

Beträffande uppgifterna i framställningen angående brandpersonalens tjänstgöringstider — häri har inräknats all tid med undantag av fridygn, således även brandmannens vistelse i hemmet mellan fridygnen — framgår av här bilagd redogörelse av brandchefen i staden att tjänstgöringstiden härstädes icke är av så betungande karaktär, att den påkallar någon ändrad lagstiftning.

På nu anförda grunder finner lönenämnden ett bifall till den föreliggande framställningen vara förenad med så stora olägenheter, att lönenämnden avråder härifrån och anhåller att stadsfullmäktige ville ansluta sig till denna uppfattning.

Västerås den 16 februari 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

P. M.

angående manskapets vid yrkesbrandkåren i Västerås tjänstgöring.

Den effektiva arbetstiden (verkstadstjänst, gymnastik, övningar m. m.) är enligt avtal 6 timmar, lördagar och dag före helgdag 4 timmar. Den övriga delen av dygnet har manskapet vakttjänst, vilket innebär, att de ej få avlägsna sig längre bort från brandstationen och bostäderna, än att utryckningssignaler för eldsvådor och ambulanstransporter uppfattas. Per-

mission efter den effektiva arbetstidens slut sökes ofta och beviljas i viss utsträckning.

Vart femte dygn är helt fritt, men vederbörande ha skyldighet att, därest de under fridygnet ämna lämna staden, därom underrätta å brandkårens vaktrum.

Tjänstgöringsförhållandena äro ej fullt lika som i Stockholm och sex andra i utredningen namngivna städer med 48 timmars tjänst och 24 timmars fritid, ty i dessa städer får manskapet, gifta och ogifta, hyra bostäder var som helst i staden och de två tjänstgöringsdygnen äro de bundna vid stationen (nattetid förlagda i logement) och permission åtnjutes endast för måltider.

N:o 26. *Ang. lagstiftning möjliggörande kollektiva avtal för brandpersonalen m. fl.*

Västerås den 13 februari 1933.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 30 Mars. III.

N:o 27.

Brandchefens årsberättelse för 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1932.

Västerås den 1 mars 1933.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 dec. 1931 30,649 och den 31 dec. 1932 30,915 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 2,885, därav 678 inom och 2,207 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 dec. 1932 kronor 132,657,500: —.

Organisation och personal.

Ingen förändring har inträffat bland yrkesbrandkårens personal.

N:o 27. *Brandchefens årsberättelse för 1932.*

Brandstationen.

Då behovet av utvidgade lokaler för brandväsendet alltmera gjort sig gällande, ha Stadsfullmäktige tillsatt en kommitté, för att i samband med fråga om utvidgning av polisväsendets lokaler utarbeta förslag till nybyggnader.

Brandredskap.

Automobilmotorsprutan av märket Renault har i flera avseenden visat sig olämplig för brandkårsbruk, ehuru den genomgått upprepade reparationer. Vagnen har därför utbytts mot ett Ford-lastbilschassis och å detta har inmonterats Renaultvagnens centrifugalpump med ny evakueringspump och den nya vagnen, som företrädesvis är avsedd för landsutryckning, har utrustats med utdragsstege, 700 m. tryckslang, 3 st. kemiska eldsläckningsapparater av olika typer, Dräger syrgasapparat och diverse mindre redskap. Kostnaderna för denna omändring ha bestritts med medel från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Följande brandfordon ha stått utrustade å brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 automobil med 1250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,

1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil).

I reserv: 1 redskapsautomobil, två ångsprutor, 1 mek. stege m. m.

Under året har anskaffats 4 st. Degea gasmasker, 2 st. koloxidfilter, 320 m. tryckslang med kopplingar och diverse mindre redskap.

Brandtelegrafen.

Inga större felaktigheter å brandtelegrafen ha inträffat. Ett nytt arbetsströmsbatteri med torrelement har installerats i stället för det galvaniska batteriet.

Vattenledningen.

Den stora omändringen av stadens vattenledning har under året fortskridit. Nya huvudledningar från Hässlö ha anlagts och tornbygget påbörjats, varjämte ledningarna utdragits till Kristiansborgs- och Malmabergsområdena samt inom området öster om Djuphamnsvägen. 24 nya brandposter ha tillkommit.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kr. 69,132: 30.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 201 transporter, därav vid sjukdomsfall 168 och vid olycksfall 33.

Med Landstingets ambulansautomobil har utförts 338 transporter, därav vid sjukdomsfall 326 och vid olycksfall 12.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar,

8,30—9 fm. frukost,

9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har, utom arbeten för brandkårens egen räkning, utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri. Ett brandbilskarosseri för Köpings stads brandkår, brandstegar för Vara och Heby brandkårer, A. S. E. A. och enskilda personer ha tillverkats. Karosseriet till den nya utryckningsautomobilen har även utförts å kårens verkstäder. Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kr. 10,581: 24, enligt följande fördelning:

Smedjan	3,891 : 56
Snickareverkstaden	2,893 : 35
Skräddareverkstaden	407 : 25
Skomakareverkstaden	1,577 : 58
Brandtelegrafen	1,160 : 32
Diverse arbeten	651 : 18
Summa Kr.	10,581 : 24
Avgår för material	3,228 : 47
Vinsten utgör Kronor	7,352 : 77

N:o 27.
Brandchefens årsberättelse för 1932.

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, underhåll av brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kr. 3,136 : 26, varå en vinst av kr. 2,295 : 65 uppstått.

Brandkårens hjälp har tagits i anspråk för länspumpningar av pråmar och källare, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 40 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	29
för trängrök och förmodad eldfara	3
för soteld	9
Summa	41

Borgarbrandkåren har deltagit i eldsläckning en gång.

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 5, i sex fall 2 och i sju fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 2,116 m.

Alarmeringen har i tre fall skett med anlitande av brandtelegrafen, i övriga fall genom telefon eller bud.

Brandskåpen ha provats en gång i veckan. Stationens larm- och belysningsledningar hava provats två gånger och ringledningarna till borgarbrandkåren en gång varje dygn.

Tabellariskt sammandrag över utryckningar under år 1932 bifogas.

Västerås den 28 februari 1933.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

N:o 27. *Brandchefens årsberättelse för 1932.*

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
1	Jan.	2	5,44 em.	Malmabergsgatan 26	Boningshus	Telefon
2	„	16	1,44 em.	Skolgatan 8	„	„
3	„	25	3,30 em.	Hamnområdet	Kafferosteri	„
4	„	27	11,40 em.	Allégatan 6	Ångpannehus	„
5	Febr.	1	7,18 fm.	Eriksberg	Boningshus	„
6	„	3	7,20 em.	Skultunavägen 56	„	„
7	„	10	8,30 em.	Djäknebergsgatan 1	„	„
8	„	11	10,30 fm.	Stora gatan 2 g	Butik å nedre botten	„
9	„	20	9,50 fm.	Stora gatan 43	Butikslokal 1 tr. upp	„
10	„	20	2,23 em.	Smedjegatan 7	Boningshus	„
11	„	26	7,30 fm.	Kungsängen	Avstjälpningsplats	„
12	„	29	7,53 fm.	Gideonsbergs gård	Kök i bostad	„
13	Mars	8	5,36 em.	Stora gatan 53	Bostad	Bud
14	„	19	2,16 em.	Svantegatan 8	Under huset	Telefon
15	April	30	12,10 fm.	Kungsängen	Avstjälpningsplats	Bud
16	Maj	3	11,25 fm.	Boda, Lillhärad	Uthuslänga	Telefon

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1932.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Soteld.			
"			
Gnistor från skorsten.			Eld i taket. Släckt vid brandkårens framkomst.
Gnistor från ångpannefyren.	Städernas Allm.	141: —	I ångpannehuset vid Västerås Träförädling hade eld uppstått i en del tomsäckar, upplagda ovanpå ångpannan. Släcktes med en slangledning från brandpost.
Soteld.			
"			
"			
"			Sotet i en bristfälligt igensatt rökgång hade antänts och eldslågor slagit ut genom väggen.
Obekant.	Städernas Allm. Skåne.	5,225: —	Eld i ett leksakslager, till stor del bestående av celluloidartiklar. Släckt med två ledningar från brandpost.
Soteld.			
Glödande aska.			Eld i sopor och fyllning. Släckt med två ledningar från motorspruta.
Överhettning från spisrör.	Västmanl. läns brandstodsbolag	94: 50	Möbler och sängkläder, som fattat eld, släcktes med några pytsar vatten.
Förmodad trossbottenbrand.			
Barns lek med eld.	Städernas Allm.	25: —	Eld i stickor och skräp innanför stenfoten, troligen antänt av okynne. Släckt med en ledning från brandpost.
Oförsiktighet.			Eld i sopor och avfall, troligen orsakad av oförsiktighet vid sopbränning. Släckt med en ledning från motorspruta.
Gnistor från lokomobil.	Västmanl, läns brandstodsbolag Västmanl. läns nya brandstodsbolag	23,950: — 6,551: —	Boningshusen, som voro i fara att antändas, skyddades med en ledning från motorspruta, placerad vid olika brunnar.

N:o 27.
Brandchefens årsberättelse för 1932.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
17	Maj	26	8,08 em.	A.S.E.A., Isolationsfabr.	Torktorn i impregneringsavdelningen	Telefon
18	Juni	13	9,16 em.	Sv. Metallverken	Kontorsbyggnad å vinden	„
19	„	16	5,50 em.	Tibble, Skultuna	Boningshus	„
20	„	18	7,50 em	Ö. Kyrkogatan 5	Boningshus	„
21	„	22	9,15 em.	Hantverkaregat. 4	Magasin	„
22	Juli	8	1,15 em.	Lunda, Badelunda	Skogsmark	„
23	„	14	3,15 em.	Banvallen vid Sandgärdet.	Gräsmark	„
24	Aug.	14	1,15 em.	A.S.E.A., Mekaniska verkstaden.	Kolskjul, kompressorhus m. m.	Brandskåp och telefon
25	„	14	2,25 em.	Frihetsvägen 4.	Boningshus	Brandskåp
26	„	23	11,04 em.	Vasagatan 24	Motorcykel	Bud
27	Sept.	2	9,50 fm.	Stenbo, n. o. Nordanby	Skogsmark	Telefon

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1932.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Obekant.	Skandia m. fl. tariffbolag		Eld i maskineri och papper å nedre botten. Släckt med en ledning från brandpost och en från motorspruta vid bassängen.
Överslag från elektrisk ledning.	Norrland m. fl. tariffbolag	2,460: —	Eld i elektriska ledningar och takpanelen. Släckt med en slangledning och kemiska eldsläckningsapparater. Vid reparationsarbete å taket hade en spik genom taket inslagits i den elektriska ledningen.
Felaktig rökgång.	Västmanl. läns brandstodsbolag	37,035: —	Mangårdsbyggnaden var övertänd; med en ledning från motorspruta skyddades de övriga husen. Eftersläckningen övertogs av Skultuna brandkår.
Misstänkt rök			Ingen eldfara.
Gnistor från svetsning			Eld i golvplankor, som uppbrötos och släcktes med kolsyrespruta och några pytsar vatten.
Skogseld			Den utryckta avdelningen deltog i släckningsarbetet, tills eldfaran var över.
Gnistor från tåg.			Eld i gräset å banvallen; dämpades med skyfflar.
Självantändning oljedränkta sopor,	Städernas Allm. Tariffbolag (Skandia) Allm. Brand Svitjod	5,985: — 25,150: — 2,565: — 13: —	Alarm från tre brandskåp. Kol- och kompressorhusen voro övertända och elden hade spritt sig till delar av tunnplåtslageriet och smedjan. Kl. 1,25 fm. exploderade flera syrgasbehållare, som stodo i kolskjulet; två av dessa flögo i luften jämte taket å de antända trähusen. Sekundärbränder uppstodo i plåtverkstadens tak och vid stadens förråd. Släckt med 2 ledningar från brandpost och 3 från 2 motorsprutor vid brandpost. Vid explosionen skadades brandchefen och en brandman.
Vårdslöshet	Västmanl. läns nya brandstodsbolag	150: —	Ett elektriskt strykjärn, som glömts med ström på, hade antänt golvet m. m. Släckt med kolsyrespruta. Den skyldige bötfälld.
Obekant.			Släckt vid framkomsten.
Bränning av sopor			Ingen eldfara.

N:o 27.
Brand-chefens års-berättelse för 1932.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarme-ringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
28	Sept.	5	11,35 fm.	Malmabergsgat. 22	Bostad	Telefon
29	„	9	11,10 em.	Vedbo, S:t Ilian	Gjuteribyggnad	„
30	„	14	11 em.	Kungsängen	Avstjälpningsplats.	Bud
31	„	17	8,10 em.	Vallby friluftsmuseum	Boningshus	Telefon
32	Okt.	4	5,15 em.	Pilgatan vid Viksängsvägen	Automobil	„
33	„	14	6,22 fm.	Tegnérgatan 1 (Karlsdal 15)	Boningshus	„
34	„	14	7,10 em.	Stora gatan 19	Biograf	„
35	„	19	6,20 em.	Hallstahammar	Bensintappstation	„
36	„	29	12,50 em.	Slottsgatan vid Stadsparken	Lastautomobil	„
37	Nov.	3	12,45 em.	Stora gatan 72	Tvättinrättning	„
38	Dec.	16	2,51 em.	Föreningsgatan 24	Boningshus	„
39	„	21	8,40 fm.	Tegnérgatan 30	„	„
40	„	26	3,01 em.	Stadshagsvägen 40	„	Brandskåp
41	„	30	4 fm.	Spännarhyttan	Träkolsupplag	Telefon

eldsvådetillbud och alarmeringar under år 1932.

N:o 27. *Brandchefens årsberättelse för 1932.*

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Exploderande fotogenkök.			Motbud.
Överhettning från gjuteriugn.	Veritas Samarbete	2,500: — 5,000: —	Gjuteriet var tillspillogivet. Med en ledning från motorspruta skyddades närliggande hus och halmstackar.
Het aska	Svitjod	50: —	Eld i sopor och skräp. Släckt med en grenad ledning från motorspruta.
Överhettning från fotogenlampa.	Svea	126: 20	Eld i innertaket å n. b. Vid brandkårens framkomst nästan släckt av vaktmästaren.
Obekant			Släckt vid framkomsten.
Överhettning från kamin.	Städernas Allm. Skandia Svitjod	1,100: — 60: — 615: 10	Kläder, som för torkning upphängts ovanför en kamin, hade antänts, varifrån elden spritt sig till hela rummet. Släckt med två ledningar från brandpost.
Oförsiktighet			Under pågående föreställning hade filmen fattat eld därigenom att skyddsluckan för ljuset genom oförsiktighet frånslagits. Den i apparaten insatta filmen förstördes.
Läcka å rör och kortslutning i belysningskablar			Från bensinpumpen hade en hög eldslåga slagit upp och brunnit länge, men hade vid den utryckta avdelningens framkomst slocknat.
Överslag i kablar.			Eld i motorn; släckt vid framkomsten.
Soteld			
"			
"			
Obekant	Svitjod	2,533: 06	Eld i en mellanvägg på n. b. och 1 tr. upp. Släckt med två ledningar från brandpost och kolsyrespruta. Brandchefen och en brandmästare utryckte för ledning av släckningsarbetet.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 30 Mars. IV.

N:o 28.

Drätselkammarens utlåtande ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten till stadsfullmäktige för vederbörlig behandling hänskjutit en skrivelse från en av länets landsting tillsatt särskild kommitté med hemställan, att stadsfullmäktige ville uttala sig för att, därest en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län komme till stånd, bidraga till kostnaderna för anstalten med ett årligt belopp av 3,000 kronor, samt stadsfullmäktige den 26 sistlidne januari beslutat remittera framställningen till drätselkammaren för utlåtande, får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har vid sin inställning till den hos stadsfullmäktige gjorda framställningen icke ingått i någon prövning rörande den ifrågasatta anstaltens behövlighet eller lämplighet, enär detta är en fråga, som åtminstone i första hand ankommer på landstinget, hos vilket frågan blivit väckt, utan endast bedömt framställningen ur stadens ekonomiska synpunkt. Drätselkammaren har därvid kommit till den uppfattningen, att under förutsättning att landstinget vid sitt slutliga ställningstagande till spörsmålet skulle anse det hos landstinget väckta förslaget böra realiseras, landstinget även ensamt bör svara för rättshjälpsanstaltens ekonomi.

Enligt den i framställningen till stadsfullmäktige uppgjorda årsbudgeten för rättshjälpsanstalten erfordras för täckande av dess till 18,260 kronor beräknade utgifter utöver inkomster av statsbidrag och inflytande ersättningar för rättshjälp, tillhopa 7,700 kronor, ett anslag av skattemedel å 10,560 kronor. I förhållande till landstingets samlade skatteunderlag är detta sistnämnda anslagsbelopp av ungefär samma storleksordning, som det äskade bidraget från Västerås stad skulle betyda i stadens budget.

Härtill kommer emellertid, att de skattskyldiga i Västerås bidraga till landstingsskatten i länet med en dryg tredjedel. Det synes därför vara fullt tillräckligt, om stadens innevånare, som knappt utgöra en femtedel av länets hela invånareantal, bidraga till rättshjälpsanstalten, som dock är avsedd att bliva en landstingets institution, med sin andel i landstingsskatten. Det är visserligen så, att framställningar, sådana som den föreliggande, enligt vad drätselkammaren erfarit, riktats till åtskilliga andra kommuner i länet, men resultatet av dessa framställningar blir sannolikt, att icke så liten del av kommunerna avböja att lämna bidrag. Det framstår då som en

N:o 28.

Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

oegentlighet, att en del kommuner lämna bidrag och andra icke alldeles oberoende av den större eller mindre nytta deras invånare kunna anses hava av anstalten. Under alla förhållanden kommer emellertid den väsentliga delen av det erforderliga anslagsbeloppet att stanna å landstinget och sålunda enligt vad ovan framhållits, även om icke särskilt bidrag lämnas, till betydande del drabba de skattskyldiga i Västerås stad.

För frågans ytterligare bedömande har drätselkammaren från Svenska stadsförbundet inhämtat uppgifter, huruvida de svenska städerna antingen själva inrättat rättshjälpsanstalter eller lämnat bidrag till kostnaderna för dylika, av vederbörande landsting anordnade anstalter. Från Stadsförbundets utredning i ärendet torde följande förtjäna omnämnas. Hittills hava inalles sju offentliga rättshjälpsanstalter med statsunderstöd inrättats, nämligen i de utom landsting stående städerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Hälsingborg samt i Örebro län och Norrbottens län. Av dessa har dock anstalten i Norrbottens län avvecklats redan efter tre års verksamhet. På några håll hava därjämte tillkommit anstalter för liknande ändamål men utan statsunderstöd. Av dessa torde endast en vara stadskommunal, nämligen rättshjälpsanstalten i Eskilstuna. I intet fall synes hittills hava förekommit, att någon stad lämnat bidrag till kostnaderna för dylik av vederbörande landsting anordnad anstalt. Däremot hava sådana bidrag varit ifrågasatta från några landstings sida, vilka haft frågor om upprättande av rättshjälpsanstalter under omprövning, men sedermera synes hava åtminstone tillsvidare uppgivit tanken därpå. Sålunda gjordes år 1923 framställningar i detta syfte av Blekinge läns landsting till Karlskrona stad och av Värmlands läns landsting till Karlstads stad. I förra fallet tillstyrkte drätselkammaren och beredningsutskottet ett årligt bidrag av 1,500 kronor till en i Karlskrona förlagd rättshjälpsanstalt för länet. Framställningen avslogs emellertid av stadsfullmäktige. I Karlstad avstyrktes framställningen av såväl drätselkammaren som beredningsutskottet och avslogs av stadsfullmäktige. Därjämte hava Jämtlands läns landsting och Jönköpings läns landsting (resp. åren 1920 och 1924) uppdragit åt sina förvaltningsutskott att förhandla med resp. Östersunds stad och Jönköpings stad om medverkan i förevarande hänseende, utan att dock några förslag härutinnan kommit under stadsfullmäktiges behandling i de bägge städerna. Beträffande den ovan omförmälda rättshjälpsanstalten i Eskilstuna, vilken inrättats enbart för Eskilstuna stad och drives utan statsunderstöd, kom densamma till stånd genom beslut av stadsfullmäktige vid statbehandlingen för år 1932, varvid för anstaltens uppehållande anvisades ett anslag av stadens medel å 1,500 kronor. Föreståndarskapet utövas såsom bisyssla av en inom stadsförvaltningen anställd jurist. Anslaget har för innevarande år höjts till 2,000 kronor.

Med stöd av det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att framställningen icke må föranleda till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Emot drätselkammarens beslut i ärendet har reservation anförts av kammarens ledamöter Herrar Lundkvist och Eklund, vilka för sin del, utan

N:o 28.
Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

att närmare uttala sig ifråga om beloppets storlek, ansett att staden borde tillmötesgå den gjorda framställningen.

Västerås den 2 mars 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

De av 1932 års landsting utsedda kommitterade för utredning av frågan om upprättande av en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län får härmed vördsamt anhålla, att Magistraten ville från stadsfullmäktige i staden infordra yttrande över den i närslutna skrivelse gjorda hemställan.

Västerås den 31 december 1932.

På kommitterades vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Carl-Elof Lindgren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid 1932 års sammanträde med Västmanlands läns landsting beslöt landstinget i anledning av väckt motion att genom en särskild kommitté låta utreda frågan om upprättande av en offentlig rättshjälpsanstalt för länet.

Kommitterade, som preliminärt behandlat frågan, hava därvid funnit det ur flera synpunkter önskvärt, att en dylik anstalt kommer till stånd inom Västmanlands län. Nutidens omfattande och svåröverskådliga lagstiftning gör det praktiskt taget omöjligt för lekmannen att behärska ens det rättsområde, som berör hans eget verksamhetsfält. För den ekonomiskt välsituerade betyder detta förhållande mindre, då han i regel är i stånd att anskaffa erforderlig hjälp för utförande av hans talan, men för de mindre bemedlade och obemedlade ställer sig saken annorlunda. Talrika exempel finnas, att en medellös person förlorat sin rätt på grund av bristande kännedom om gällande lagbestämmelser eller oförmåga att på ett riktigt sätt framföra sin sak. Dessa omständigheter hava sedan länge kommit det att framstå som en plikt för samhället att ingripa för att bringa

N:o 28.

Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

obemedlade personer kostnadsfri rättshjälp. Genom lagen den 19 juni 1919 om fri rättegång har sålunda möjlighet beretts part, som icke äger tillgång till gäldande av de med rättegång förenade kostnader eller efter deras utgivande skulle sakna erforderliga medel för eget och närståendes uppehälle, att erhålla fri rättegång. Denna förmån innebär, att parten befrias från utgivande av alla med rättegången förenade kostnader, såsom delgivningskostnader, ersättningar till vittnen m. m. samt att parten, där så erfordras, kan på statsverkets bekostnad erhålla juridiskt biträde. Redan vid tillkomsten av 1919 års lag förutsattes emellertid, att densamma skulle kompletteras genom inrättande av offentliga rättshjälpsanstalter, bekostade av landsting eller kommuner och understödda av statsmedel. Lagstiftningen om fri rättegång avser nämligen endast rättegångar vid domstol. Fri rättshjälp kan sålunda icke erhållas i alla de ärenden, som icke föranleda rättegång, t. ex. beträffande exekutiva ärenden, införsel i lön, utmätning, fattigvårdsärenden, skatteärenden m. m., oaktat dessa ärenden ofta nog för den enskilde kunna hava lika stor betydelse som många rättegångsfrågor. Därtill kommer, att lagstiftningen om fri rättegång kan vara ägnad att framdriva onödiga processer, under det att en rättshjälpsanstalt är ägnad att motverka en sådan tendens och i stället bidraga till ökat antal förlikningar. Därest nämligen en enskild advokat biträder en obemedlad part, har han oftast utsikt att erhålla någon ersättning för sitt arbete endast om han förer saken till rättegång, då kan han förordnas till biträde på statsverkets bekostnad, men föreståndaren för en rättshjälpsanstalt, som åtnjuter sitt årliga arvode, saknar denna anledning att föra saken till process utan torde ofta vara benägen att i båda parternas intresse söka åstadkomma förlikning.

Ovan anförda omständigheter och de undersökningar, som kommitterade verkställt, hava bibringat kommitterade den övertygelsen, att en rättshjälpsanstalt skulle fylla en viktig uppgift inom länet. Därest en dylik anstalt kan komma till stånd, synes densamma förslagsvis böra organiseras på följande sätt. Anstaltens personal bör bestå av en jurist som föreståndare och ett skrivbiträde. Anstaltens kontor bör förläggas i Västerås och föreståndaren bör vissa dagar i varje månad hava mottagningar å andra orter inom länet, t. ex. två dagar i Sala samt en dag i Arboga, Köping, Kungsör och Västanfors.

Som ovan nämnts utgår visst statsbidrag till offentliga rättshjälpsanstalter. Sålunda ersätter statsverket kostnader för postporto, telefon, telegram och resor och därjämte utgår bidrag av statsmedel intill hälften av det belopp, som återstår, sedan från anstaltens sammanlagda årsutgifter för avlöningar, skrivmateriel och tryckningskostnader dragits vissa ersättningsbelopp. Utredning pågår emellertid om ökade statsbidrag till rättshjälpsanstalter och så snart den statsfinansiella situationen förbättras, torde större statsbidrag vara att förvänta. Utöver statsbidrag erhåller anstalten inkomster genom de ersättningsbelopp, som av hjälpsökande återgäldas eller på grund av domstols beslut inflyter till anstaltens personal för lämnat biträde i rättegång. Med ledning av uppgifter från redan existerande rättshjälpsanstalter hava kommitterade förslagsvis beräknat kostnaderna för en anstalt inom länet enligt följande grunder:

N:o 28.

Ang. bidrag till en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län.

Utgifter:

Föreståndare	10,000 : —
Skrivbiträde	3,000 : —
Semesteranslag	400 : —
Lokalhyra, värme, belysning	1,600 : —
Städning	360 : —
Postporto, telefon m. m.	1,000 : —
Skrivmateriel, trycknings-kostnader	500 : —
Juridisk litteratur	300 : —
Resor	600 : —
Oförutsedda utgifter ..	500 : —
Summa	18,260 : —

Inkomster:

Statsbidrag	4,200 : —
Ersättning för rättshjälp	3,500 : —
Återstår	10,560 : —
Summa	18,260 : —

Ehuru den ifrågasatta anstalten är avsedd för länet i dess helhet, är det uppenbart att de orter inom länet, varest anstalten kommer att bedriva sin verksamhet, erhålla den största nyttan av anstaltens inrättande. Särskilt komma invånarna i Västerås stad, där anstaltens kontor skulle komma att förläggas, att draga stor nytta av densamma. Det har därför synts kommitterade skäligt, att staden med något belopp, förslagsvis 3,000 kronor årligen, skulle bidraga till kostnaderna för anstalten.

På grund av vad här ovan anförts våga kommitterade hemställa, att stadsfullmäktige ville uttala sig för att, därest en offentlig rättshjälpsanstalt för Västmanlands län kommer till stånd, bidraga till kostnaderna för anstalten med ett årligt belopp av 3,000 kronor.

Svar utbedes om möjligt före den 1 april 1933.

Västerås den 23 december 1931.

På kommitterades vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

N:o 29.

Drätselkammarens utlåtande ang. ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Grimm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom magistratens resolution den 28 juli 1932 med föranledande av erinringar från Kungl. Byggnadsstyrelsen i fråga om av stadsfullmäktige den 21 december 1931 beslutad ändring i stadsplanen för kvarteret Grimm anmodats taga detta ärende under förnyad omprövning samt byggnadsnämnden, som den 25 augusti samma år fått handlingarne i ärendet till sig remitterade för förberedande behandling, avgivit utlåtande i frågan, hava stadsfullmäktige den 23 nästlidne februari remitterat handlingarne i ärendet till drätselkammaren för yttrande.

I anledning härav får drätselkammaren efter besiktning på platsen och närmare tagen del av till ärendet hörande handlingar och kartor tillstyrka det av byggnadsnämnden nu framlagda förslaget och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta,

att antaga sådan ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Grimm i överensstämmelse med den byggnadsnämndens yttranden åtföljande av stadsingeniören Gösta Smitt i oktober 1932 upprättade kartan med därå gjorda markeringar, dels att den enligt nuvarande stadsplan gällande bestämmelsen om förgård i kvarteret emot Rudbecksgatan skall utgå, dels ock att för bebyggandet av ifrågavarande kvarter skola gälla de av byggnadsnämnden föreslagna vid dess utlåtande fogade stadsplanebestämmelserna, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet göra framställning om fastställelse å stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Västerås den 2 februari 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. N:o 29.

Ang. ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Grimm.

Den 21 december 1931 beslöto stadsfullmäktige efter förslag av byggnadsnämnden godkänna förslag till indelning av byggnadskvarteret Grimm i tomter i överensstämmelse med en av stadsingeniören Gösta Smitt i juni 1931 upprättad karta samt att i anslutning till å denna karta angiven markering antaga vissa byggnadsbestämmelser för kvarteret, avseende dettas bebyggande med slutet byggnadssätt och fasader emot kvarteret omgivande gator.

Sedan byggnadsnämnden jämlikt bemyndigande underställt detta beslut Kungl. Maj:t för fastställelse samt Kungl. Byggnadsstyrelsen efter remiss i avgivet yttrande framställt vissa erinringar emot de föreslagna byggnadsbestämmelserna har länsstyrelsen genom resolution den 27 juni 1932 lämnat stadsfullmäktige tillfälle taga ärendet under förnyad omprövning.

Sedan stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 beslutat överlämna ärendet för förberedande utlåtande till byggnadsnämnden, får byggnadsnämnden nu däri anför följande.

Under den omarbetning av de föreslagna byggnadsbestämmelserna, som föranletts av Kungl. Byggnadsstyrelsens erinringar, har ägaren av kvarteret, Professor C. E. Bergstrands sterbhus anmält sig vilja ändra planen för dess bebyggande på sådant sätt, att i stället för mot gatorna fasadställda hus skulle inom kvarteret uppföras s. k. lamellhus, och att härefter avfattade ändrade byggnadsbestämmelser måtte bliva för kvarteret antagna.

Då enligt byggnadsnämndens förmenande stadsbilden skulle vinna på ett dylikt byggnadssätt, har byggnadsnämnden ingen erinran att göra mot en dylik ändrad byggnadsplan. Nämnden har därför i samråd med vederbörande i Kungl. Byggnadsstyrelsen låtit utarbeta nya byggnadsbestämmelser.

Sedan ärendet i sitt nya skick behandlats jämlikt föreskrifterna uti 19 § i Kungl. Byggnadsstadgan den 20 november 1931, utan att inom tid för anmärkningars avgivande någon anmärkning till nämnden inkommit, får byggnadsnämnden härmed överlämna handlingarna i ärendet, kompletterade med karta över kvarteret under hemställan, att stadsfullmäktige i anslutning till å denna karta gjord markering ville dels godkänna den ändring av stadsplanen för kvarteret Grimm, att förgårdsmark mot Rudbecksgatan må bebyggas, dels ock antaga bestämmelser för bebyggelsen av kvarteret Grimm, återgivna å bilaga till denna skrivelse samt giva byggnadsnämnden i uppdrag att för fastställelse underställa vederbörande myndighet detta beslut.

Västerås den 20 februari 1933.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

N:o 29.

Ang. ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Grimm.

STADSPLANEBESTÄMMELSER FÖR KVARTERET GRIMM.

§ 1.

Med prickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 2.

Inom med III och siffra i romb betecknat område får byggnad endast uppföras för bostadsändamål.

Byggnad skall uppföras till den höjd i meter över Stockholms slusströskel, som siffran i romben angiver och får icke innehålla mer än 3 våningar. Vind får icke inredas.

§ 3.

Med korsprickning betecknat område får icke bebyggas annat än med uthus eller mindre gårdsbyggnad.

§ 4.

Å för bebyggelse avsett område inom kvarteret får endast uppföras byggnader, som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Avståndet mellan uthus o. d. mindre gårdsbyggnad samt mellan dylik och huvudbyggnad å samma tomt må icke understiga 4,5 meter.

§ 6.

Uthus och dylik mindre gårdsbyggnad får icke uppföras till högre höjd än 2,5 meter.

§ 7.

Tak å byggnad får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Huvudbyggnad får icke uppföras av trä.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid fastställande av stadens budget för innevarande år beslöto stadsfullmäktige anslå ett belopp av 50,000 kronor till fortsatt gäldande av en del av kostnaden för arbetet med stensättning av Köpingsvägen mellan järnvägskorsningen vid Hammarby och Saltängsbron, att utgå till ett beräknat belopp av 25,000 kronor av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående del likaledes 25,000 kronor av uttaxerade medel.

Nu har emellertid Kungl. Maj:t enligt bilagda beslut den 3 februari 1933 vid fördelningen av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel för innevarande år tilldelat staden endast 16,600 kronor.

På grund härav och då Kungl. Maj:t den 15 januari 1932 medgivit, att till ifrågavarande vägarbete må utgå intill 50 proc. av hela anläggningskostnaden, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att så till vida ändra sitt beslut den 19 december 1932 angående gäldande av kostnad för stensättning i Köpingsvägen, att härtill skall för år 1933 anvisas ett belopp av 33,200 kronor att gäldas med 16,600 kronor av staden tillerkänd andel i städernas automobilskattemedels utjämningsandel och till återstående del ävenledes 16,600 kronor av uttaxerade medel,

samt att därigenom i 1933 års budget uppkommande överskott å anslagen till väghållning, 8,400 kronor, må överföras till 1933 års förslagsanslag.

Västerås den 2 mars 1933.

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen.

Genom beslut den — — — — — — — — — — — — — — — —

Kungl. Maj:t tilldelar, i anledning av föreliggande framställningar, av tillgängliga medel, ingående i städernas utjämningsandel av automobil-

N:o 30.

Ang.ändring av stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.

skattemedel, dels bidrag till ändamål och med belopp, som framgå av härvid fogad förteckning, — — — — — — — — —.

Därjämte förklarar Kungl. Maj:t, att de ytterligare bidrag, vilka enligt vad i bifogade förteckning angivits må tilldelas vissa företag, skola utgå i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer och allenast i den mån medel bliva för ändamålet tillgängliga.

Kungl. Maj:t uppdrager slutligen åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att utöva erforderlig kontroll rörande användning för avsett ändamål av de bidrag som beviljats för beläggning med gatsten från statens förråd av vissa vägar och gator, ävensom att meddela de närmare bestämmelser, som i sådant hänseende kunna finnas erforderliga.

Detta får jag, på nådigste befallning, härigenom meddela väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till kännedom och efterrättelse.

Stockholm den 3 februari 1933.

Henning Leo.

|Nils Bolinder.

Angående bidrag av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

F. Wenberg.

Bestyrkes: Västerås slott i landskansliet den 17/2 1933.

På tjänstens vägnar:

E. Holmqvist.

FÖRTECKNING

över bidrag från städernas utjämningsandel av under budgetåret 1931—1932 influtna automobilskattemedel.

		Bidrag Kronor
	Arboga.	
1.	Asfaltbeläggning av Nygatan från Dragmansgatan till Järntorgsgatan, vilket arbete beräknats kosta 8,200 kronor	4,100:—

— —

	Sala.	
46.	Fortsättande av omläggning av vägen Sala—Broddbo, vilket arbete beräknats kosta 296,000 kronor och till vilket genom Kungl. Maj:ts beslut den 7 februari 1930, den 6 mars	

1931 och den 15 januari 1932 anvisats sammanlagt 120,000 kronor .... 40,000: — N:o 30. *Ang. ändring av stadsfullmäktiges föregående beslut om anslag till stensättning av en del av Köpingsvägen.*

— —

Västerås.

71. Fortsättande av omläggning, förbättring och stensättning av Köpingsvägen från järnvägskorsningen vid Hammarby till den s. k. Saltängsbron, vilket arbete beräknats kosta 130,000 kronor och till vilket genom Kungl. Maj:ts beslut den 15 januari 1932 anvisats 20,000 kronor .... 16,600: —

— —

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. befattningen som tillsyningsman över handeln med rusdrycker.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för kännedom till stadsfullmäktige överlämna ett meddelande från härvarande systembolag, att Kungl. Kontrollstyrelsen föreskrivit att från och med innevarande år arvode åt tillsyningsman över handeln med rusdrycker härstädes, i stadens budget för innevarande år uppfört såsom inkomst å polisverkets stat med 2,600 kronor, icke längre skall utgå av bolagets medel, och får drätselkammaren i fråga om detta uppdrag och dess förhållande till polisverket hänvisa till bilagda promemoria.

Västerås den 9 februari 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

P. M.

ang. tillsyningsman för handeln med rusdrycker.

1911 20/12 beslöto stadsfullmäktige, med avslag å magistratens förslag om inrättande av en ny överkonstapelstjänst, i 1912 års stat anvisa ett belopp av 1,950 kronor såsom avlöning åt en polisman i underbefälsställning

N:o 31.

Ang. befattningen som tillsyningsman över handeln med rusdrycker.

med uppdrag att såsom tillsyningsman övervaka utminutering och utskänkning av rusdrycker m. m. samt för vidare utredning genom beredningsutskottet m. fl. uppskjuta frågan hur med denna angelägenhet vidare skulle ordnas.

1912 28/3. Efter antecknande av att spritbolaget beslutat att såsom bidrag till befattningshavarens avlöning för år 1912 anslå 500 kronor, beslöto stadsfullmäktige att en tillsyningsman för all handel inom staden med brännvin, vin och öl samt tillagade alkoholfria drycker och svagdricka skulle av magistraten tillsättas, att antaga lönestat för befattningen lika med den för överkonstapel gällande samt att antaga instruktion för befattningen. Sista punkten i instruktionen innehåller bl. a., att då tillsyningsmannens tjänstetid ej upptages av den tjänstgöring, som åligger honom som tillsyningsman, han skall anmäla sig hos vedebörande polisbefäl till polistjänst.

1914 17/12. Enligt meddelande vid behandlingen av staten för 1915 hade spritbolaget på framställning av drätselkammaren beslutat höja sitt bidrag till tillsyningsmannens avlöning till 1,200 kronor.

1918 28/12. I staten för 1919 upptages tillsyningsmannen ej särskilt efter de övriga befattningshavarne vid poliskåren, utan bland överkonstaplarne under beteckningen: "Tre överkonstaplar, tillsyningsmannen över rusdryckshandteringen inräknad — — —".

1920 29/12. Sedan systembolaget åtagit sig att ersätta staden med 2/3 av tillsyningsmannens avlöning, upptogs i 1921 års budget i detta hänseende ett belopp av 4,000 kronor.

1921 30/12. I 1922 års stat är tillsyningsmannen upptagen under beteckningen "3 överkonstaplar — — —".

1926 28/12. Vid statbehandlingen för 1927 anför polischefen bl. a. "För närvarande tjänstgör en överkonstapel såsom systembolagets tillsyningsman. Visserligen synes det mig rättvist, att systembolaget helt och hållet avlönade en tjänsteman, som huvudsakligen användes i dess tjänst, men vill jag, med hänsyn till att denne polisman genom övervakandet av ordningen å restauranger, utskänkningsställen, kaféer och dylikt delvis fullgör åligganden, som åvila polisen, icke motsätta mig att tillsyningsmannatjänsten utövas av en polisman med lön uppförd å polisens stat och med rätt för staden att därför såsom hittills av systembolaget uppbära visst bidrag". Polischefen begärde samtidigt inrättande av två nya överkonstapelsbefattningar i samband varmed en inspektionskonstapelsbefattning skulle indragas. Denna framställning blev icke bifallen.

Vid statbehandlingen för år 1928 anför polischefen, efter att hava framhållit behovet av fyra överkonstapelsbefattningar vid poliskåren, bl. a. följande: "I ordningspolisens stat finnas för närvarande uppförda 3 överkonstaplar, men har en av dem tjänstgjort såsom systembolagets tillsyningsman. Sedan oktober 1922 hava därför 2 inspektionskonstaplar tjänstgjort såsom överkonstaplar, men utan att åtnjuta med dylik tjänst förenade löneförmåner. Skall systembolaget fortfarande anlita en polisman såsom tillsyningsman, måste därför systembolaget lämna samma ersättning, som utgår till denne i polisväsendets stat, så att nödig vikarie i samma grad må kunna under sagda tjänstgöring för honom anställas. Då behovet av 4 överkonstapelsbefattningar är oavvisligt, anser jag mig därför skyldig med-

N:o 31.

Ang. befattningen som tillsyningsman över handeln med rusdrycker.

dela, att jag från 1928 års början icke kan medgiva, att den överkonstapel, som nu tjänstgör såsom tillsyningsman, fortsätter därmed, om ej full ersättning lämnas, utan nödgas jag, därest ej avlöningsförmånen i överkonstapelsgraden på sådant sätt kan erhållas för vikarie åt honom, återkalla medgivandet för honom att vidare tjänstgöra såsom tillsyningsman". Polischefens framställning om ökat antal överkonstaplar och vad därmed sammanhängde föranledde ingen åtgärd från vare sig polisnämndens eller stadsfullmäktiges sida. I budgeten för 1928 är upptaget särskild avlöningsstat för tillsyningsmannen jämte två överkonstaplar.

1928 28/12. Vid statbehandlingen för 1929 anför polischefen såsom motiv för inrättande av en ny överkonstapelstjänst bl. a. följande: "I 1928 års stat begärdes anslag för två nya överkonstapelsbefattningar vid ordningspolisen, men som det begärda anslaget ej beviljades ordnades överkonstapelsfrågan tills vidare så, att överkonstapeln Viktor Karlsson, som under en följd av år tjänstgjort som tillsyningsman över rusdryckshandteringen i staden, i huvudsak befriades från denna befattning och beordrades att tjänstgöra som överkonstapel vid ordningspolisen. Förutvarande tillsyningsmannen fullgör å polisvaktkontoret eller å Systembolaget, då så påkallas de inre arbeten, som förut varit med tjänsten förenade. Den yttre tillsynen å kaféer och dylikt fullgöres av kriminalavdelningen. Genom denna åtgärd, som vidtagits i samråd med Systembolagets styrelse, kan en av de överkonstapelsbefattningar, som uppehållits på förordnande, anses fylld". Häröver anför polisnämnden, att den åtgärd angående den vid systembolaget såsom tillsyningsman tjänstgörande överkonstapelns återgående till polisverket, som polischefen i sitt betänkande till 1928 års budget förutsatte, komme att bliva en nödvändighet, vore vidtagen, varför vid ordningspolisen disponerades över tre överkonstaplar, varigenom en lättnad vunnits i överkonstaplarnas arbetsbörda. Polisnämnden avstyrkte den nya, fjärde, överkonstapelstjänsten. Den nya tjänsten tillstyrktes av magistraten, som beträffande tillsyningsmannen yttrade, att genom företagen omläggning av tillsyningsmannatjänsten anslag funnes för tre överkonstaplar. Drätselkammaren avstyrkte den nya överkonstapelstjänsten utan att yttra sig särskilt om tillsyningsmannen. Stadsfullmäktige avslogo framställningen om den nya tjänsten. Bidrag från systembolaget till tillsyningsmannens avlöning upptogs allt fortfarande såsom inkomst i budgeten.

De senare åren har en av kriminalkonstaplarne haft förordnande att jämte utövandet av egen tjänst vara tillsyningsman. Sedan denne kriminalkonstapel under år 1932 avgått med pension har i avvaktan på kontrollstyrelsens ställningstagande till frågan vidare förordnande som tillsyningsman ej meddelats.

Från och med år 1933 utgår enligt beslut av Kungl. Kontrollstyrelsen icke vidare från systembolaget något bidrag till avlöning av tillsyningsman. Sådant bidrag är dock upptaget i 1933 års budget för staden.

N:o 31.

Ang. befattningen som tillsyningsman över handeln med rusdrycker.

Utdrag av protokoll, hållet vid Styrelsens för Systembolaget i Västerås sammanträde den 30 december 1932.

Närvarande: Herrar Ordföranden, Andersson, Håvberg, Palmén och Hygrell, ävensom ordförandens suppleant Herr Hägwall och bolagets disponent Herr Barklund.

§ 2.

a) —

b) Skrivelse till bolaget den 3 december 1932, genom vilken Kontrollstyrelsen föreskrivit, att från och med år 1933 arvode åt tillsyningsman över handeln med rusdrycker i Västerås icke längre finge av bolagets medel utgå. Styrelsen beslöt lämna meddelanden om vad sålunda förekommit till polischefen och drätselkammaren i Västerås.

Justerat:
Fritz Eklund.

In fidem:
Theofil Öberg.

Rätt utdraget intyga:

B. Werdelin. *K. Kjelldahl.*

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och för fortsatt försäljning av tomter å Kristiansborg, varå efterfrågan fortfarande är stor, har drätselkammaren låtit uppgöra styckningsplan för den del av egendomen, som är belägen norr om huvudbyggnaden och väster om den nyanlagda väg, som utgör fortsättning av Kristiansborgsallén, med området uppdelat i tre kvarter.

Försäljning av tomter inom detta område skulle ske efter i huvudsak samma grunder, som försäljningen inom det öster om den nyanlagda vägen belägna området med kostnaden för anläggningen av gator utslagen å tomterna och inlagd i köpeskillingen. Med hänsyn till att marken här är lämp-

ligare för byggnadsändamål och billigare att bebygga än å nyssnämnda område, har drätselkammaren ansett ett något högre markpris böra åsättas, och är detta förslagsvis inklusive kostnaden för gatuanläggningen fastställd till 3 kronor 25 öre pr. kvm., vilket är 65 öre högre än priset på marken inom det andra redan exploaterade området.

N:o 32.
Ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

Utöver köpeskillingen skulle köpare hava att till de tekniska verken gälda vanlig avgift för tomts anslutning till stadens ledningar.

Drätselkammaren avser nu att få anslag anvisat för gatuanläggningen samt en förklaring avgiven av stadsfullmäktige att hinder icke föreligger för stadens tekniska verk att som förberedelser för områdets exploatering påbörja utläggning av ledningar inom området.

Enligt plan för exploateringen skulle gatuanläggningen även inbegripa utläggning av en förbindelseled från Persbovägen väster om Kristiansborgs gård och fram till det område, varom nu är fråga och avser här nedan begärt anslag även att täcka kostnaden för denna förbindelseled.

Med meddelande, att kostnaden för gatuanläggningen enligt utredning av stadens byggnadschef belöper å 50,000 kronor samt att styckningsplanen godkänts av byggnadsnämnden och stadsplanekommittén, får drätselkammaren härmed i vad anslag för exploatering av området och avseende gatuanläggningen ankommer på drätselkammaren att begära, med överlämnande av handlingarne i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville för anläggning av gator inom nu till försäljning ifrågasatt område av Kristiansborgs egendom anvisa ett anslag å förslagsvis 50,000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel, ävensom avgiva förklaring, att hinder icke föreligger för stadens tekniska verk att vidtaga åtgärder för utläggning av stadens ledningar till och inom området.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

UTREDNING RÖRANDE GATOR Å BYGGNADSOMRÅDE VID KRISTIANSBORG.

Kostnadsberäkning.

Mästargatan mellan f och m.

Matjordschaktning	600 m²	à kr. 0:25	150:—
Fyllning	300 m³	à kr. 4:—	2,400:—
Makadam	270 m³	à kr. 6:—	1,620:—
Grus	270 m³	à kr. 6:50	1,755:—
Vältning	1,800 m²	à kr. 0:50	900:—
Diverse och oförutsedda kostnader			775:—
		Summa Kronor	7,600:—

N:o 32.

Ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

Gesällgatan mellan g och n.

Schaktning	330 m³ à kr.	4:50	1,485:—
Matjordsschaktning	600 m² à kr.	0:25	150:—
Fyllning	150 m³ à kr.	4:—	600:—
Makadam	240 m³ à kr.	6:—	1,440:—
Grus	240 m³ à kr.	6:50	1,560:—
Vältning	1,600 m² à kr.	0:50	800:—
Diverse och oförutsedda utgifter			765:—
		Summa Kronor	6,800:—

Lärlingsgatan mellan h och o.

Trädfällning	8 st. à kr.	20:—	160:—
Schaktning inkl. transport	60 m³ à kr.	4:50	270:—
Matjordsschaktning	1,000 m² à kr.	0:25	250:—
Fyllning	30 m³ à kr.	4:—	120:—
Makadam	210 m³ à kr.	6:—	1,260:—
Grus	210 m³ à kr.	6:50	1,365:—
Vältning	1,400 m² à kr.	0:50	700:—
Diverse och oförutsedda kostnader			475:—
		Summa Kronor	4,600:—

Bomans gata mellan i och p.

Trädfällning	18 st. à kr.	20:—	360:—
Schaktning inkl. transport	200 m³ à kr.	4:50	900:—
Matjordsschaktning	600 m² à kr.	0:25	150:—
Fyllning	150 m³ à kr.	4:—	600:—
Makadam	200 m³ à kr.	6:—	1,200:—
Grus	200 m³ à kr.	6:50	1,300:—
Vältning	1,300 m² à kr.	0:50	650:—
Diverse och oförutsedda utgifter			540:—
		Summa Kronor	5,700:—

Gatan mellan e—f—g—h—i.

Schaktning inkl. transport	2,400 m³ à kr.	4:50	10,800:—
Makadam	440 m³ à kr.	6:—	2,640:—
Grus	440 m³ à kr.	6:50	2,860:—
Vältning	2,900 m² à kr.	0:50	1,450:—
Diverse och oförutsedda kostnader			1,950:—
		Summa Kronor	19,700:—

Gatan mellan e och k.

N:o 32.

Ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

Fyllning	1,200 m^3	à kr.	1:—	1,200:—
Makadam	220 m^3	à kr.	6:—	1,320:—
Grus	220 m^3	à kr.	6:50	1,430:—
Vältning	1,440 m^2	à kr.	0:50	720:—
Diverse och oförutsedda kostnader				530:—
			Summa Kronor	5,200:—

Tomtmark =	880 m^2	
	870 „	
	855 „	
	860 „	
	855 „	
	815 „	
	860 „	5,995 m^2
	945 m^2	
	725 „	
	725 „	
	725 „	
	840 „	
	725 „	
	725 „	
	725 „	
	725 „	
	785 „	7,645 m^2
	960 m^2	
	696 „	
	696 „	
	696 „	
	696 „	
	820 „	
	730 „	
	696 „	
	696 „	
	696 „	
	696 „	
	755 „	8,833 m^2

N:o 32.

Ang. anläggning av vägar m. m. för exploatering av ett nytt bostadsområde vid Kristiansborg.

960 m²	
805 „	
805 „	
805 „	
805 „	
805 „	
910 „	5,895 m²
S:a c:a 28,368 m²	28,368 m² (0,87 kr. pr m² tomtmark).

För områdets fulla utnyttjande krävas endast gatorna f—m; g—n; h—o samt i—p och är kostnaden för dessa kronor 24,700:—, men i gatunätet ingår ytterligare gatorna e—f—g—h—i och e—k, vilka likvisst även beröra andra områden och därför ej nu medtagits annat än i form av kostnadsuppgifter. Detta senare, därest någon del av anläggningskostnaden anses böra påföras nu förevarande område.

Västerås den 16 mars 1933.

Gösta Smitt.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillstånd för staden att konvertera 1922 års obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för kännedom överlämna Kungl. Maj:ts beslut angående tillstånd för staden att upplägga ett obligations- eller reverslån å 1,765,000 kronor för inlösen av den 1 juni 1933 utelöpande del av stadens under år 1922 upplagda obligationslån.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

N:o 33.

Ang. tillstånd för staden att konvertera 1922 års obligationslån.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 19 januari 1933 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 27 oktober 1932 fattade beslut, anhållit, att staden, som med stöd av Kungl. Maj:ts den 13 april 1922 lämnade medgivande den 1 juni samma år upplagt ett 40-årigt obligationslån å 2,000,000 kronor, måtte erhålla tillstånd att för inlösen av den 1 juni 1933 utelöpande del av nämnda lån upptaga obligations- eller reverslån å en miljon sjuhundrasextiofemtusen kronor, att amorteras under tjugunio år.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 4 februari 1933 avgivit yttrande i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 3 mars 1933.

Ernst Wigforss.

Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 januari innevarande år verksamheten för lindrande av arbetslösheten inom staden för årets första kvartal, även omfattat utdelning av hyreshjälp till arbetslösa, vartill bidrag av statsmedel lämnats med hälften, har arbetslöshetskommittén i här bilagd skrivelse efter en redogörelse för arbetslöshetens omfattning och hyreshjälpsverksamheten hittills föreslagit, att denna hjälpverksamhet måtte få fortgå även under innevarande års andra kvartal, och får drätselkammaren

N:o 34. *Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.*

som eget yttande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen och att alltså stadsfullmäktige ville besluta,

att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under 2:dra kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1933 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow,

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från Arbetslöshetskommittén och sedan Drätselkammaren i ärendet yttrat sig, hava Stadsfullmäktige den 26 januari 1933 beslutat att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under 3 månader enligt de bestämmelser, som meddelades av Statens Arbetslöshetskommission och i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, Arbetslöshetskommittén i sin framställning angivit anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Sedan framställning gjorts till Statens Arbetslöshetskommission, har kommissionen medgivit Västerås stad att anordna hyreshjälpverksamhet med statsbidrag för månaderna januari, februari och mars samt därför beviljat ett statsbidrag på högst 4,725 kronor.

Verksamheten har alltså hittills förlagts till de tre månaderna januari, februari och mars. Kostnaderna för verksamheten uppgå i runt tal till 10,500 kronor och skulle på stadens del sålunda förslagsvis kunna beräknas 5,800 kronor.

Enligt de upplysningar som erhållits under hand från Statens Arbetslöshetskommission torde hyreshjälpverksamhet komma att bedrivas även under 2:dra kvartalet 1933 med bidrag av statsmedel, varför kommittén fö-

reslår, att även Västerås stad under angivna kvartal bedriver sådan verksamhet. N:o 34.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Av de ovan angivna siffrorna framgå, att kostnaderna för verksamheten under 1:sta kvartalet med omkring 4,500 kronor understiga de av arbetslöshetskommittén beräknade kostnaderna vid ansökningens ingivande under januari månad innevarande år.

Antalet arbetslösa har emellertid från angivna tid ökat från 598 till 852, vilket förhållande återspeglar sig i den omständigheten, att Arbetslöshetskommittén erhållit Statens Arbetslöshetskommissions tillstånd att under angivna tid öka arbetslöshetsunderstödsverksamheten från 275 personer till 550 personer.

Att erhålla en säker grund för bedömandet av kostnaderna för hyreshjälpverksamheten är enligt Arbetslöshetskommitténs erfarenhet från tidigare år, då sådan verksamhet bedrevs synnerligen svårt, vilket också framgår av den felberäkning, som gjorts för 1:sta kvartalet 1933.

Emellertid vill det synas Arbetslöshetskommittén, som om ett anslagsbelopp för 2:dra kvartalet till samma storlek som under 1:sta kvartalet borde kunna vara tillfyllest, då man väl bör kunna räkna med någon nedgång i verksamheten på vårsidan, om man lägger äldre erfarenheter till grund för denna förmodan.

Under hänvisning till det anförda får Arbetslöshetskommittén hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att hyreshjälp med statsbidrag skall utdelas under 2:dra kvartalet 1933 enligt samma bestämmelser och riktlinjer, som under 1:sta kvartalet,

dels ock att Stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under angivna kvartal anvisa förslagsvis 7,000 kronor,

ävensom bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som av Stadsfullmäktige anvisats.

Västerås den 14 mars 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredning om nybyggnad för folkskolan vid Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som till drätselkammaren överlämnats för förberedande behandling, har folkskolestyrelsen med anmälan om att folkskolans ökade lokalbehov måste tillgodoses, i avseende varå ifrågasatts uppförande av en nybyggnad för folkskolan förlagd å Herrgärdsskolans tomt, hemställt om medgivande att närmare utreda denna fråga med kostnaden härför täckt av tillgängliga medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren får såsom yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot att en dylik utredning, förutsättningslös även i avseende å frågan, huruvida det påstådda behovet föreligger, kommer till stånd med möjlighet beredd för drätselkammaren att däri från början deltaga genom utsett ombud, och får drätselkammaren under denna förutsättning tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning dels därav att en del av de lokaler, som användas för undervisningen i slöjd för gossar, befinna sig i ett mycket dåligt skick, dels därav att vissa andra lokalbehov föreligga för folkskolans räkning, har folkskolestyrelsen till övervägande upptagit frågan om hur nämnda lokalbehov lämpligen borde tillgodoses. Då den byggnad, vari arbetsstugan är inrymd, dömts att försvinna, står även denna inför frågan, hur lokaler för dess behov skola erhållas. Det har därvid framstått som en naturlig sak att undersöka, om ej lokalfrågan för såväl folkskolan som arbetsstugan borde lösas i ett sammanhang. Vid överläggning härom mellan representanter för de båda institutionerna har denna utväg synts ändamålsenlig, så myrket mer som man härigenom kunde få gemensam användning för vissa lokaler, t. ex. slöjdsal för gossar och bespisningsutrymmen.

Beträffande lokalbehovets omfattning får styrelsen erinra om att tvenne salar för träslöjd erfordras i stället för de i Norra slöjdskolan inrymda. Som motivering för avslag på folkskolestyrelsens begäran om någon upp-

snyggning av nämnda lokaler, anförde drätselkammaren följande i sitt yttrande till stadsfullmäktige över förslaget till 1932 års budget: "Då det väl torde få anses ganska sannolikt, att denna gamla byggnad icke kan kvarstå så särdeles länge, finner drätselkammaren oekonomiskt, att byggnaden påkostas något extra underhåll." Sedan dess ha snart två år gått, och förfallet fortsätter.

N:o 35. *Ang. utredningom nybyggnad för folkskolan vid Herrgårdsskolan.*

Även lokaler för skomakerislöjden, nu inrymda i gården Stora torget 4, torde väl med hänsyn till den nämnda gårdens ovissa, framtida öde böra beredas plats i den ifrågasatta nybyggnaden. Av de båda salar, som för ändamålet nu behövas, bör dock den ena iordningsställas för metallslöjd, enär behov för framtiden ej föreligger av mer än en lärare i skomakerislöjd. En sådan omläggning av slöjdundervisningen torde bli nödvändig, då en av de ord. lärarne i skomakerislöjd om ett par år inträder i pensionsåldern.

Vidare är folkskoleexpeditionen i behov av ökat utrymme. Folkskolinspektören saknar f. n. eget tjänsterum, en olägenhet, som med hänsyn till de många ärenden av konfidentiell natur han har att handlägga, är särskilt påfallande. Därjämte saknas arkiv. Skolans handlingar få ligga och mögla bort nere i skolans källare.

Även åt skolläkare och skolsyster bör inrättas ett par mindre rum, det ena för ljusbehandling av klena barn.

Därest arbetsstugans behov av lokaler skall tillgodoses genom ifrågavarande byggnadsprojekt, förslå ej de utrymmen för barnbespisningen, som skolan disponerar i gården Kaplansgatan 4. Kök, ett större matrum samt skafferi, vilka lokaler lämpligen kunna förläggas till källaren, torde komma att erfordras. För arbetsstugan enbart behövs vidare en större sal med avklädningsrum samt möjligen ett mindre rum för föreståndarinnan.

Dessutom önskar styrelsen framhålla behovet av en samlingssal för folkskolan. En sådan torde utan alltför stora kostnader kunna inredas på vinden.

Förutom ovannämnda utrymmen tillkomma förrådsrum, avklädningsrum, sanitetsutrymmen samt pann- och kolrum.

Beträffande byggnadens förläggning har styrelsen funnit, att den del av Herrgärdsskolans tomt, som vetter åt den blivande Tessingatan, bäst lämpar sig. Genom att placera huset där, behöver man endast obetydligt inkräkta på den egentliga lekplanen, enär det erforderliga tomtutrymmet huvudsakligen upptages av uthus och en trädplantering. Härigenom frigöres tomten, där Norra slöjdskolan är belägen, till försäljning. Arbetsstugans styrelse har meddelat, att den är villig att i byggnadsföretaget satsa sin byggnadsfond, c:a 10,000 kronor.

Några kostnadskalkyler har styrelsen ej kunnat uppgöra, då förslagsskisser härför torde vara oumbärliga. Avsikten med denna framställning är också att få stadsfullmäktiges medgivande till att låta uppgöra dylika. Medel härtill torde med största sannolikhet bli tillgängliga genom statens utjämningsbidrag till kostnaderna för folkskoleväsendet. Dessa bidrag äro ej upptagna för senare hälften av 1933, enär man vid budgetens uppgörande ej visste, om de skulle komma att utgå. Regeringen föreslår emellertid, att nämnda bidrag skola utgå även för budgetåret 1933—1934. Med hän-

N:o 35. *Ang. utredningom nybyggnad för folkskolan vid Herrgärdsskolan.*

syn till den allmänna strävan att lätta kommunernas skattetryck lär någon tvekan om denna frågas öde ej behöva råda.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige hehagade medgiva styrelsen att uppgöra förslagsskisser till en byggnad, förlagd till Herrgärdsskolans tomt och omfattande de lokaliteter, som härovan nämnts,

att låta kostnadsberäkna byggnadsprojektet, samt

att utgifterna för här berörda arbete finge bestridas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Västerås den 8/3 1933.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparationsarbeten i folkskolans bostadshus vid Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som härmed överlämnas, har folkskolestyrelsen anhållit om anvisande av ett anslag å 2,000 kronor att gäldas av å skolbudgeten tillgängliga medel för utförande av en del omändringsarbeten i den till bostäder åt befattningshavare vid Herrgärdsskolan upplåtna fastigheten inom kvarteret Frej, och får drätselkammaren, som icke har något att erinra emot anslagets beviljande, men som vad angår frågan varav detsamma skall utgå, anser, att det bör anvisas av det i innevarande års stat avsatta förslagsanslaget och icke såsom folkskolestyrelsen ifrågasatt av medel, som ännu ej ställts till folkskolans förfogande, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla framställningen med anslaget 2,000 kronor, anvisat att utgå av nyssnämnda förslagsanslag.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 36.

Ang. reparationsarbeten i folkskolans bostadshus vid Herrgärdsskolan.

Vaktmästaren vid Herrgärdsskolan, A. Ekström, har hos folkskolestyrelsen anhållit att få sin bostad utökad med ett rum och tambur, enär han hittills varit synnerligen trångbodd. Styrelsen är i tillfälle vitsorda, att så varit och är fallet. Hans bostad består av ett rum och kök utan vare sig tambur eller några som helst garderober. I ersättning för bristande utrymme har han uppburit från staden kr. 325: — pr år. För hans ganska stora familj är emellertid de nuvarande bostadsutrymmena alldeles otillräckliga, och då tillfälle yppat sig att få denna olägenhet avlägsnad, anser styrelsen, att man bör begagna sig härav. Självfallet bör kontantbidraget indragas från den tidpunkt föreskriven bostad tillhandahålles. De härför erforderliga utrymmen kunna lämpligen tagas från den bredvidliggande lägenhet, som framlidne folkskollärare Dahlberg bebott, och som därefter kommer att utgöras av två rum och kök samt tambur. Ändringen kräver ej annat arbete än flyttning (stängning och upptagning) av ett par dörrar samt i ordningsställande av en garderob i den blivande tamburen.

I samband med att nämnda arbete utföres, har styrelsen funnit lämpligt föreslå, att w. c.-anordningar införas i fastigheten. För de sanitära behoven är det f. n. mycket primitivt ordnat i gårdens uthus. Det torde därför endast vara en tidsfråga, när andra bekvämlighetsinrättningar måste iordningsställas. Det ställer sig då ur kostnadssynpunkt fördelaktigare att få arbetet härmed utfört i samband med det övriga, detta så mycket mer som avloppsrören i en del av fastigheten i varje fall måste ersättas av nya, på grund av att de äro totalt sönderrostade.

Kostnaderna för samtliga dessa omändringar ha, som framgår av bilagda förslag, beräknats till 2,000: — kr. Styrelsen föreslår, att ifrågavarande utgifter bestridas av tillgängliga medel på folkskolans stat. Dessa medel utgöras, som i annat sammanhang berörts, av statens utjämningsbidrag till kostnaderna för folkskoleväsendet under senare hälften av 1933.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade medgiva folkskolestyrelsen att utföra ovannämnda arbeten och att för ändamålet anvisa ett belopp av 2,000 kr., att gäldas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Västerås den 9 mars 1933.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

N:o 37.

Drätselkammarens och hamnstyrelsens yttranden ang. försäljning av ett hamnmagasin och köp av fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kv. (jfr. 1932 N:o 97).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 19 december 1932 av ett förslag av drätselkammaren att avhända staden hamnmagasin N:o 3 genom försäljning av magasinet till Aktiebolaget Hakon Swenson härstädes, därvid i likviden skulle ingå bolaget tillhöriga fastigheterna tomterna N:ris 142 och 146 B inom södra kvarteret, beslöto stadsfullmäktige remittera förslaget för ytterligare beredning till hamnstyrelsen och drätselkammaren.

Sedan hamnstyrelsen nu i avgivet yttrande avstyrkt förslaget får drätselkammaren, på grund av det läge vari frågan härigenom råkat och de betänkligheter emot en försäljning som i stadsfullmäktige vid frågans förbehandling framfördes, och enär drätselkammaren med sitt förslag icke avsett annat än att få frågan ingående och utförligt prövad, härmed återkalla sitt förslag och alltså föreslå, att stadsfullmäktige ville från vidare behandling avskriva detsamma.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 196 i dess vid sammanträde den 19 december 1932 förda protokoll hava stadsfullmäktige i anledning av en hemställan från drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att i överensstämmelse med ett föreliggande anbud och under villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, till A.-B. Hakon Swenson försälja stadens hamnmagasin N:o 3 med tomt samt av bolaget inköpa fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kvarteret, remitterat framställningen till hamnstyrelsen och drätselkammaren för ytterligare beredning.

Hamnstyrelsen får i ärendet anföra följande:

Styrelsen finner det mindre välbetänkt, att staden avhänder sig mark som är belägen omedelbart utefter stadens kajer, då — om också ej nu — i framtiden staden kan vilja vidtaga anordningar utefter kajerna, vilka an-

ordningar då kunna hämmas genom en tidigare gjord försäljning av mark utefter kajerna.

N:o 37.
Ang. försäljning av ett hamnmagasin och köp av fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kv.

Hamnstyrelsen kan vidare icke finna, att fördelarna av förvärvet av de ifrågavarande tomterna N:ris 142 och 146 B södra kv. äro så stora, att desamma överväga nackdelarna av, att staden avhänder sig äganderätten av mark utefter hamnkajen.

I anledning härav får hamnstyrelsen föreslå,

att stadsfullmäktige ville besluta, att drätselkammarens förslag om försäljning till A.-B. Hakon Swenson av hamnmagasin N:o 3 med tomt samt inköp av bolaget av fastigheterna N:ris 142 och 146 B södra kvarteret icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Västerås den 3 februari 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 38.

Drätselkammarens m. fl. utlåtanden ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 25 februari 1932 för yttrande och förslags avgivande till nykterhetsnämnden och drätselkammaren överlämnat en av magistraten i staden verkställd utredning i frågan huruledes av nykterhetsnämnden verkställda utredningar i körkortsfrågor lämpligast borde utföras, får drätselkammaren, sedan nykterhetsnämnden i ärendet avgivit förnyat yttrande och efter att hava tagit del av detsamma, för sin del däri anföra följande.

Drätselkammaren har fattat remissen såsom avseende icke fråga om beviljande av anslag för här berörda utredningar, enär anslagsfrågan avgjorts genom stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1932 att avslå nykterhetsnämndens framställning därom utan mera en meningsyttring angående omfånget av dessa utredningar.

Då drätselkammaren i sitt yttrande över anslagsframställningen i samband med avgivande av förslag till budget för staden för år 1932 anfört,

N:o 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

att drätselkammaren ansåge att av nykterhetsnämnden begärda upplysningar borde kunna lämnas av nämndens tillsyningsman utan särskild gottgörelse, var denna åsikt fotad på den uppfattningen, att dessa upplysningar icke behövde föregås av en utredning av så omfattande karaktär och arbetet härmed vara så betungande, att särskild avlönad hjälp måste ställas till nykterhetsnämndens förfogande.

Av den av magistraten verkställda utredningen eller av vad i ärendet i övrigt förekommit har drätselkammaren icke föranletts att ändra denna sin en gång intagna ståndpunkt, och får drätselkammaren därför för sitt vidkommande fortfarande hålla på densamma.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 febr. 1932 till Nykterhetsnämnden för yttrande och förslagsvis avgivande remitterat frågan huruvida utredningar i körkortsfrågan lämpligast skola utföras.

Nykterhetsnämnden får med handlingarnas återställande förklara att nykterhetsnämnden i frågan intager den ståndpunkt, som nämnden tidigare intagit och som Stadsfullmäktige genom sitt beslut den 28 januari 1932 att avslå en framställning från nykterhetsnämnden om särskilt anslag för körkortsutredningar, icke biträtt.

Nykterhetsnämnden anser sålunda fortfarande att utredningen angående körkortssökandes nykterhetsförhållanden måste vara synnerligen noggrann och tillförlitlig, då givetvis det största avseende fästes vid nykterhetsnämndens yttrande.

Magistraten säger också i sitt yttrande: ”För att detta syfte skall kunna uppnås, kräves en samvetsgrann undersökning angående körkortsaspirantens nykterhetsförhållanden och det torde ur flera synpunkter vara lämpligast att denna undersökning verkställes av det organ, som tillskapats för att övervaka nykterhetstillståndet i samhället, nämligen nykterhetsnämnden.” Senare framhåller magistraten ”att denna utredning icke bör uppdragas åt polisman utan åt något av nämnden anställt, avlönat biträde.”

Nykterhetsnämnden har sedan flera år tillbaka haft särskild tillsyningsman anställd, vars ordinarie befattning varit och fortfarande är kriminalöverkonstapel. Om nu utredningar i körkortsärenden skall verkställas genom nykterhetsnämndens tillsyningsman, eller, som denna lämpligare efter nya alkoholistlagens ikraftträdande bör benämnas, övervakare, så anser nykterhetsnämnden att det föga torde hava med saken att göra om denna tillsy-

ningsman för tillfället är polisman, då han i alla händelser av nykterhetsnämnden anses vara kompetent för dess utredningar och icke i egenskap av polisman verkställer desamma. Denna nykterhetsnämndens uppfattning anser nykterhetsnämnden icke på något sätt vara stridande mot magistratens åsikt i frågan.

N:o 38. *Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.*

Nykterhetsnämnden får sålunda förklara, att nykterhetsnämndens åsikt i likhet med magistratens är att dessa utredningar skola verkställas genom något av nykterhetsnämnden anställt, avlönat biträde, och att det därvid icke torde spela någon roll, vilken ordinarie befattning detta biträde innehar.

Västerås den 20 februari 1933.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 januari 1932 hava Stadsfullmäktige jämte det Stadsfullmäktige avslagit en av nykterhetsnämden gjord framställning om ett särskilt anslag å 200 kronor att utgå såsom arvode åt nämndens tillsyningsman för de utredningar, som han efter uppdrag av nykterhetsnämnden verkställde i körkortsfrågor — tillika beslutat att hos Magistraten anhålla om utredning rörande de av nykterhetsnämnden ifrågasatta undersökningarna och på vad sätt de lämpligen skulle kunna utföras. I anledning härav får Magistraten anföra följande.

Enligt 14 § mom. 2 c i Kungl. Maj:ts motorfordonsförordning den 20 juni 1930 skall den, som önskar erhålla körkort för förande av motorfordon, förete, bland annat, intyg av polismyndigheten å den eller de orter inom riket, varest sökanden under de senaste två åren varit mantalsskriven, att han gjort sig känd för ett nyktert levnadssätt, ävensom att han med hänsyn till sina personliga förhållanden i övrigt icke kan anses olämplig såsom förare av motorfordon. Jämlikt samma lagrum skall, innan sådant intyg utfärdas, vederbörande nykterhetsnämnd samt, där så finnes erforderligt, jämväl annan, som äger kännedom i saken, av polismyndigheten höras över sökandens nykterhetsförhållanden.

För tolkning av dessa föreskrifter torde det vara nödvändigt att först granska förarbetena till gällande motorfordonsförordning. Bestämmelserna om att nykterhetsintyg skola utfärdas av polismyndighet och om hörande av nykterhetsnämnd sakna motsvarighet i tidigare gällande motorfordonsförordningar. Uti 1923 års förordning, vilken gällde närmast före den nuvarande, stadgades endast att den, som sökte körkort, skulle bifoga intyg, som kunde av länsstyrelsen godtagas, att sökanden gjort sig känd för nykterhet, ordentlighet och ett hänsynsfullt uppträdande och dylika intyg kun-

N:o 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

de med gällande verkan utfärdas även av privata personer. Under förarbetena till 1930 års förordning framhölls emellertid med skärpa, att, då onykterhet utgjorde en av de vanligaste orsakerna till olyckshändelser och överdådig framfart överhuvud, det måste krävas, att de som missbrukade rusdrycker, i görligaste mån förhindrades från att erhålla körkort samt att en noggrann undersökning om körkortssökandes nykterhetsförhållanden därför borde föregå utfärdande av körkort. Till de sakkunniga, som utarbetade förslag till gällande förordning, inkom även framställning från representanter för nykterhetsnämnder och nykterhetsnämndssammanslutningar i åtskilliga län, däri dessa hemställde, att föreskrift måtte meddelas, att nykterhetsnämnd alltid skulle höras innan körkort utfärdades, och såsom skäl härför framhölls, att nykterhetsnämnden borde enligt sina åligganden bättre än någon annan kunna bedöma, och känna till inom samhället boende personers nykterhetsförhållanden. De sakkunniga ansågo sig emellertid icke böra föreslå obligatoriskt hörande av nykterhetsnämnderna, därvid som motiv anfördes, att flertalet körkortssökande befunno sig i åldern mellan 18 och 25 år samt att personer i denna ålder endast undantagsvis gjort sig skyldiga till sådant missbruk av rusdrycker, att nykterhetsnämderna haft anledning att företaga närmare undersökning om deras förhållande i nykterhetshänseende. Det av de sakkunniga år 1929 framlagda förslaget till ny motorfordonsförordning upptog också endast föreskrift, att nykterhetsintyg skulle utfärdas av polismyndighet, men innehöll ej någon bestämmelse om hörande av nykterhetsnämnderna i körkortsfrågor.

I de yttranden, som avgåvos över nyssnämnda förslag och i vilka i allmänhet underströks vikten av noggrann undersökning angående vederbörandes nykterhetsförhållanden, framhölls från en del myndigheter, däribland kontrollstyrelsen, att polismyndighet före utfärdande av nykterhetsintyg borde göra en undersökning i saken, bland annat genom hänvändelse till nykterhetsnämnd, för att kunna på grundval av de rent faktiska upplysningar, som därvid lämnades, bilda sig en uppfattning om vederbörande. Föredragande departementschefen fann emellertid ej skäl att förorda införande av några föreskrifter vare sig om att nykterhetsintyg skulle utfärdas av polismyndighet eller om hörande av nykterhetsnämnd, utan ansåg, att bestämmelserna i 1923 års förordning medgåve en smidigare anpassning efter de förhandenvarande förhållandena än de sakkunnigas förslag. I det av Kungl. Maj :t för 1930 års riksdag framlagda förslaget till ny motorfordonsförordning upptogs i överensstämmelse härmed icke någon föreskrift om nykterhetsnämnds hörande i körkortsärende.

Då förslaget underställdes riksdagens prövning, väcktes inom båda kamrarna motion, vari hemställdes, bland annat, att föreskrift skulle meddelas om att polismyndighet före utfärdande av nykterhetsintyg i körkortsärende, skulle hos nykterhetsnämnd och systembolag samt möjligen annan, som kunde antagas äga god kännedom i saken, göra sig underrättad om sökandes kvalifikationer i nykterhetshänseende. Andra lagutskottet, som behandlade förslaget, betonade att det ur trafiksäkerhetens synpunkt vore synnerligen viktigt, att myndigheterna redan vid beviljande av rätt att föra motorfordon hade så stora garantier som möjligt för att körkortsaspiranten hade gjort sig känd för ett nyktert levnadssätt samt att polismyndighet vore bäst skic-

kad att åstadkomma en tillförlitlig utredning i detta avseende. Utskottet ansåg även att föreskrift borde meddelas, att polismyndighet skulle, innan nykterhetsintyg utfärdades, höra nykterhetsnämnd, då denna bättre än någon annan myndighet torde kunna bedöma de inom samhället boende personernas nykterhetsförhållanden. Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets förslag och enligt riksdagens önskan upptogs i den nya motorfordonsförordningen förut angivna bestämmelse om hörande av nykterhetsnämnd i körkortsfrågor.

N:o 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

De förarbeten, som sålunda ligga till grund för gällande motorfordonsförordning, kunna icke sägas med tydlighet utvisa, huru omfattande nykterhetsnämndernas undersökningar i körkortsfrågor böra vara. Man kan tänka sig antingen att nykterhetsnämnd till polismyndigheten endast bör lämna en uppgift, huruvida nämnden haft anledning att taga befattning med vederbörande sökande eller ej, eller också att nykterhetsnämnden bör verkställa en grundlig undersökning och därefter avgiva ett bestämt utlåtande, huruvida nämnden anser körkort böra tilldelas sökande eller icke. Åtskilligt av vad som förekommit under förordningens utarbetande tyder på, att nykterhetsnämnd bör inskränka sig till att endast lämna de faktiska upplysningar, om vilka nämnden genom sin verksamhet kan hava kännedom, och i så fall skulle någon särskild undersökning från nämndens sida icke vara påkallad. Därest nykterhetsnämnd skulle stanna vid att endast lämna dylika uppgifter, vore dock nämndens hörande i de flesta fall ganska meningslöst, då de personer, mot vilka nämnden haft anledning ingripa, säkerligen redan äro kända för polismyndigheten. Syftet med den nya motorfordonsförordningens föreskrifter i dessa delar är att såvitt möjligt förhindra att personer, vilka kunna befaras missbruka spritdrycker, erhålla rättighet att föra motorfordon. Man vill med andra ord på ett tidigt stadium förekomma alla de olyckshändelser, som förorsakas av onyktra automobilförare, och lagens mening är ingalunda, att endast de, som kunna betraktas som alkoholister, skola förvägras körkort. För att detta syfte skall kunna uppnås, kräves en samvetsgrann undersökning angående körkortsaspirantens nykterhetsförhållanden och det torde ur flera synpunkter vara lämligast, att denna undersökning verkställes av det organ, som tillskapats för att övervaka nykterhetstillståndet i samhället, nämligen nykterhetsnämnden. Förordningens ordalag lägga ej heller hinder i vägen för det angivna tillvägagångssättet. Magistraten vill därför som sin mening uttala, att nykterhetsnämnd i körkortsfrågor bör avgiva ett på verkställd undersökning grundat, bestämt tillstyrkande eller avstyrkande yttrande över vederbörandes ansökan om körkort.

Fråga uppkommer då, huru nykterhetsnämndens utredning bör verkställas. Därvid är först att märka, att i många fall någon särskild undersökning icke är erforderlig, då sökande är känd för nämnden eller någon av dess ledamöter och nämnden redan på grund härav kan avgiva sitt omdöme. Vidare förtjänar anmärkas, att nykterhetsnämnden icke torde kunna avkräva sökanden ersättning för eventuell utredning. Enligt motorfordonsförordningen skall nämligen polismyndighetens nykterhetsintyg utfärdas avgiftsfritt och detta förutsätter uppenbarligen, att de undersökningar, som föregå intygets utfärdande, ävenledes skola ske utan kostnad för sökanden.

N:o 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Det torde icke kunna ifrågasättas att ålägga nykterhetsnämndens ordförande eller någon dess ledamot att, då undersökning befinnes erforderlig, verkställa densamma. En undersökning kan ofta vara ganska tidsödande och betungande och man kan ej kräva, att en ledamot i en kommunal nämnd skall utan ersättning utföra dylikt arbete. Däremot kan man tänka sig att någon i kommunens tjänst anställd tjänsteman skulle kunna åläggas att verkställa undersökningar. Därvid ligger närmast till hands att tänka på poliskårens medlemmar, men däremot tala flera skäl. Först och främst skulle det vara en tämligen onödig omgång, om polismyndigheten, som har att utfärda nykterhetsintyg, skulle vända sig till nykterhetsnämnden med begäran om utredning och nämnden i sin tur skulle uppdraga utredningen åt en polismyndigheten underordnad tjänsteman. I så fall kunde polismyndigheten lika väl själv ombesörja utredningen. Vidare torde det icke vara meningen, att nykterhetsnämndens undersökning skall erhålla karaktären av polisutredning, vilket emellertid tydligen lätt skulle bliva fallet, om polisman anlitades därför. Slutligen skulle polismannen erhålla en dubbelställning, i det att han kanske finge verkställa utredning först åt nämnden och därefter å tjänstens vägnar åt sin överordnade. Med hänsyn härtill anser Magistraten, som saknar anledning att nu ingå på frågan om polismans lämplighet som tillsyningsman, det icke vara lämpligt att ålägga polisman att i körkortsfrågor verkställa utredning åt nykterhetsnämnden.

Därest man utgår från att nykterhetsnämnden skall verkställa en självständig utredning i körkortsfrågor, torde såvitt Stadsfullmäktige ej anse sig kunna ålägga någon annan kommunal tjänsteman än polisman ifrågavarande arbete, annan utväg ej stå öppen, än att nämnden, såsom skett i flera andra städer, därför anlitar någon frivillig kraft, som för sitt arbete bör åtnjuta något mindre arvode. I gällande alkoholistlag, vilken reglerar nykterhetsnämndernas arbetsuppgifter, förutsättes också, att nämnd för sitt arbete behöver avlönade biträden. Någon svårighet att erhålla biträde av lämplig person, vilken av ovan anförda skäl ej bör vara polisman, torde icke föreligga, då för uppdragets fullgörande huvudsakligen krävas, förutom förmåga att skriftligen avfatta en rapport, omdöme, takt och social ansvarskänsla

Såsom en sammanfattning av den verkställda utredningen får Magistraten alltså som sin mening uttala, att nykterhetsnämnden, där så erfordras, bör i körkortsfrågor verkställa självständig utredning samt att denna utredning icke bör uppdragas åt polisman utan åt något av nämnden anställt, avlönat biträde.

Mot förestående utlåtande, som avfattats enligt borgmästaren Bergquists, rådmannen Ödmans och t. f. rådmannen Berglinds mening, har rådmannen Åsberg reserverat sig och avgivit särskilt yttrande, vilket bifogas.

Västerås rådhus den 18 februari 1932.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Helge Cronholm.

N:o 38.

Ang. arvode för vissa undersökningar åt nykterhetsnämndens tillsyningsman.

Jag är ense med Magistratens flertal därom att självständig utredning i körkortsfrågor bör ske genom nykterhetsnämndens försorg. Däremot kan jag icke instämma uti flertalets uttalade åsikt om ett allmänt förbud mot att denna utredning anförtros åt polisman. Det synes mig också kunna ifrågasättas om utredningen i körkortsfrågor bör uppdragas åt särskild person, utan synes det mig fastmer lämpligt, att, såsom hittills skett utredningen anförtros åt nämndens tillsyningsman, vilken genom denna sin verksamhet väl får anses vara den, som bäst äger kännedom om nykterhetsförhållandena i staden. Enligt min mening tillkommer det nykterhetsnämnden att avgöra, vem som skall utses till tillsyningsman, och för detta val bör enbart vara bestämmande, huruvida personen är lämplig för uppdraget; han må sedan vara polisman eller icke. Att en person endast av den orsaken att han är polisman skulle anses olämplig såsom nykterhetsnämndens tillsyningsman, kan jag icke finna riktigt, därest han eljest har förutsättningar för att väl fylla de fordringar som måste ställas på en sådan. Skulle en sådan åsikt genomföras, kan väl även med lika skäl ifrågasättas, huruvida överhuvudtaget en polisman kan vara ledamot av nykterhetsnämnden. För närvarande är en polisman ledamot och en suppleant i nämnden. Det kan även med skäl ifrågasättas huruvida ett beslut om inskränkning, på sätt nu föreslagits uti nämndens rätt att utse medhjälpare för utredning av frågor inom nykterhetsnämndens verksamhet kan anses lagligen grundat.

Den hittills utgående ersättningen till nykterhetsnämndens tillsyningsman synes mig med den kännedom jag har om det därmed förenade arbetet icke för hög, snarare tvärtom. För det ökade arbetet med utredning i körkortsfrågor som pålagts eller kommer att åvila honom synes jämväl ersättning böra utgå. Å andra sidan får man akta sig för att anställningen såsom tillsyningsman utvecklar sig till en självständig tjänstebefattning, utan bör tillsyningsmannen vara en nykterhetsnämndens förtroendeman med rätt till viss lägre ersättning för den tid tidsspillan och det besvär, som uppdraget medför. Skulle nu såsom Magistratens flertal föreslagit, utredningen i körkortsfrågor anförtros åt ett särskilt avlönat biträde eller skulle såsom också i Magistratens skrivelse ifrågasättes detta uppdrag av Stadsfullmäktige åläggas någon kommunal tjänsteman, är fara värt, att, samtidigt som kostnaderna för nykterhetsnämndens verksamhet ökas, tillsyningsmannen förlorar sin karaktär att vara en nämndens förtroendeman, och i stället blir en dess tjänsteman.

Västerås den 18 februari 1932.

Victor Åsberg.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed, under tillstyrkan av däri framställt förslag, till stadsfullmäktiges prövning överlämna närlagda skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen rörande bestämmande av beloppet för anslutningsavgifterna till stadens allmänna ledningar för år 1933.

Västerås den 16 mars 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige skall varje år beslut därom fattas, efter vilka avgifter anslutning till stadens allmänna ledningar skall utgå och får vatten- och gasverksstyrelsen med anledning härav meddela dels att dessa avgifter under de senaste åren utgått efter 1 kr. 10 öre per kvm. tomtyta och dels att rådande prislägen med avseende på arbetskraft och material för närvarande ej giva anledning föreslå någon ändring. Denna framställning avser givetvis staden i allmänhet med undantag för Jakobsbergsområdet, beträffande vilket område Stadsfullmäktige nyligen fattat beslut om särskilda anslutningsavgifter. Med anledning härav föreslår vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att ledningsanslutningsavgifterna med undantag för Jakobsbergsområdet för år 1933 skola utgå efter samma beräkning som för 1932, eller alltså efter 1 kr. 10 öre per kvm. tomtyta, varav för avlopp 44 öre för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

Västerås den 23 februari 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.
/Gerh. Geston.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 27 April. V.

N:o 40.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1932, ävensom årsberättelser från Stadsläkarne, Köttbesiktningsbyrån, Bostadsinspektrisen samt 1:ste Tillsyningsmannen.

Västerås den 18 mars 1933.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

Eric Plantin.

Arsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1932.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 12 ggr. under året. Handlingarna protokollförda i 272 paragrafer.

Några förändringar beträffande Nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för Nämnden eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan, ha ej förekommit.

Diarieförda ärenden: 138.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna invånare vid årets början: 30,657, därav 14,897 män och 15,760 kvinnor.

Kyrkoskrivna invånare vid årets slut: 30,928, därav 14,994 män och 15,934 kvinnor.

Antal under året levande födda: 340, därav 183 män och 157 kvinnor.
Antal under året döda personer: 328, därav 160 män och 168 kvinnor.
Antal döda barn under 1 års ålder: 23, därav 11 män och 12 kvinnor.
Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 5 st. sänkbrunnar av stålplåt i en grusås omkring en halv mil från staden. Ledningsvattnet rikligt och dess godhet utan anmärkning.

I gårdarna i stadens ytterområden, där mer eller mindre väl anordnade grävda brunnar finnas, ha här och var klagomål betr. brunnsvattnet förekommit, men genom tillsyningsmännens anvisningar avhjälpts. Endast i ett fall har Nämnden måst ingripa.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Avloppsförhållandena från en del gårdar i stadens ytterområden äro givetvis ganska otillfredsställande, så länge de sakna anslutning till stadens avloppsnät. En del av dessa olägenheter, särskilt beträffande det föregående år omnämnda förstadsområdet, ha under året avhjälpts genom utdragning dit av stadens rörnät. Beträffande ett annat och större förstadsområde har frågan om rörnätsutdragning under flera år varit föremål för överläggningar, men tycks nu först ha kommit i ett mera aktuellt skede.

Samhällets kloaknät:

Allmänna ledningar	56,505	meter.
Enskilda ledningar	8,201	„
Summa	64,706	„

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning.

I centralare stadsdelar genom stadens renhållningsverks försorg, i ytterområdena genom resp. gårdsägares försorg.

Missförhållandena ha föranlett anmärkningar av tillsyningsmännen i 39 fall, varigenom rättelse kunnat åstadkommas utan Nämndens särskilda ingripande.

Antal våningsklosetter: 3,996, varav 3,838 w. c. i 898 fastigheter.

Bortforsling genom Renhållningsverket har skett i 1,588 gårdar, genom gårdsägarnes i ytterområdena försorg i 520 gårdar.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, synnerligen olämpligt belägen och i tämligen förfallet skick. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl.

Torvpudretten användes huvudsakligen för stadens eget lantbruk, men försäljes också till andra lantbrukare.

b) Renhållning av gårdar och gator.

Tredelningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet. Bortforslingen här genom Renhållningsverket.

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utom det bebyggda stadsområdet. N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Svinmaten går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Gödselsopor till stadens lantbruk. Skräpsopor till hamnutfyllningar.

Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar på missförhållanden i 228 fall, vilka avhjälpts utan Nämndens ingripande utom i 4 fall, varav 2 föranlett till åtal.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus 10, alla utom stadsplanen.

Fähus 6, alla utom stadsplanen.

Stall 78, därav 47 inom stadsplan och 31 utom.

Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett till anmärkningar av tillsyningsmännen och rättats efter anvisningarna. I 4 fall måste Nämnden ingripa.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplatser.*

3 begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Sanitära missförhållanden betr. upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar ha ej förekommit utom beträffande en kemisk tvättinrättning, som utan nämndens tillstånd inrättats i källaren inom ett större bostadshus och förorsakade obehag för ovanför boende genom buller och inträngande gaser. Nämnden förbjöd mot vite rörelsens fortsättande därstädes. Den har sedan förlagts till annan lokal, som av Nämnden godkänts.

Ytterligare anmälan om anläggande av nya fabriker eller näringar enligt § 24 av hälsovårdsstadgan har ej förekommit.

Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsynsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2,104.

Under året ha av enskilda uppförts:

86 nya boningshus, varav	7	lägenheter	à 1 rum och kokvrå,
	1	„	à 2 rum och kokvrå,
	116	„	à 1 rum och kök,
	73	„	à 2 rum och kök,
	44	„	à 3 rum och kök,
	12	„	à 4 rum och kök,
	5	„	à 5 rum och kök och därutöver.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Av Västerås stad 16 enkelrum med kokvrå.
Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.
Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.
Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.
Antal bostadsinspektioner under året .... 2,173.
Diverse förfrågningar och klagomål .... 247.
Avhjälpta missförhållanden .... 138.

G. *Samlingslokaler.*

Beträffande utrymme, luftväxling, uppvärmning etc. i skolor, nöjes- och andra samlingslokaler ha anmärkningar ej förekommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 91,805 bad, varav för:
Skolbarn: billighetsbad med simhall 5,004,
simundervisningsbad 8,814,
Folkbad: billighetsbadstu 27,131.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har f. ö. anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel:*

Köttbesiktningstvång finnes. Offentligt slakthus ej. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

Slakterier: 3 st. därav intet under s. k. offentlig kontroll.

Mjölkkontrollen ordnad genom tillsyningsmännen med biträde av Kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

	vid årets början	nedlagda	tillkomna	S:a
Slakterier	3,	0,	0,	3,
Korvfabriker och charkuterier	29,	1,	0,	28,
Bagerier o. konditorier	35,	4,	5,	36,
Mejerier	1,	0,	0,	1,
Mjölkmagasin	88,	3,	7,	92,
Kött- och charkuteributiker	28,	0,	2,	30,
Övriga matförsäljningsställen	99,	3,	3,	99.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Osnygg köttransport	anmärkningar	10,	därav till åtal	0,
Slakterier	„	2,	„ „ „	0,
Korvfabriker etc.	„	18,	„ „ „	1,
Bagerier etc.	„	30,	„ „ „	0,
Mejerier	„	0,	„ „ „	0,
Mjölkmagasin	„	25,	„ „ „	0,
Köttbutiker etc.	„	6,	„ „ 2	0,
Övriga matförsäljningsställen	„	6,	„ „ „	0,

Av bryggerier och läskedrycksfabriker finnas resp. 3 och 6.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak: tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	4	—	—	1	3
häst	—	—	—	—	
svin	4	—	—	—	4
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	—	—	—	—	—
Korv	4	—	—	—	4
Andra födoämnen	—	—	—	—	—

Tillsyn av matserveringsställen:

83 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varav 6 med gravare anmärkningar, av vilka 4 måste anmälas till Nämnden för ingripande.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen härstädes. 623 mjölk- och 203 gräddprov ha därvid undersökts. I ett fall har varning meddelats av Nämnden för undermålig fetthalt i saluhållen mjölk. Årskostnaden för undersökningarna har uppgått till 1,200 kr.

Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för Nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av 20 Juni 1918.*

Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924.

Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

L. *Åtgärder i anledning av lag av 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittorening för tuberkulos ägt rum = 28.
Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.

Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har lett till ympningsresultat i alla fallen.

Övriga åtgärder: Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Fattigvårdsinrättning med särskild sjukavdelning, som inrymmer, utom vanliga sjukavdelningar med inalles 42 sängar, en tuberkulosavdelning på 19 sängar samt en sinnessjukavdelning på 16 sängar. Inalles = 77.

Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: Staden har en mindre barnasyl för 12 barn. Dessutom har av staden under 1931 inrättats en s. k. barnavårdscentral för fria läkareråd ang. uppfödning och vård av spädbarn. Antalet där under året inskrivna utgjorde 246.

Enskild förening har ett mindre barnhem och en barnkrubba.

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar hos Nämnden: 1 veterinär såsom föreståndare för köttbesiktningsbyrån, 1 bostadsinspektris, 3 tillsyningsmän, tillika desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor.

Laboratorium: Kemiska stationen härstädes.

P. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

Ingen anmälan till Nämnden. En i staden boende kvacksalvare har emellertid av 1:ste stadsläkaren anmälts hos allmänne åklagaren och står under åtal.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Uppgift om sinnessjuka och sinnesslöa.

Västerås den 25 febr. 1933.

CARL THUNSTRÖM.
Hälsovårdsnämndens ordförande.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden år 1932.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom. vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber .... 11 fall Nervfeber .... 1 „ Epid. hjärnfeber .... 3 „ Vågfeber .... 4 „ Ak. barnförlamning .... 3 „ S:a 22 fall Inga extra åtgärder vidtagna.
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	22.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	Alla vårdade å Epidemisjukhuset.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	Intagna å Epid. sjukhuset för observation för: Skarlakansfeber .... 3 fall Paratyfus .... 2 „ Vågfeber .... 7 „
6. Åtgärder för a) smittrening enligt 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Vanliga desinfektions- och isoleringsåtgärder. Cyangasbehandling utförd i 338 rum.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	En privat cyankammare vid en auktionslokal har tagits i bruk 46 ggr. (möbler, kläder m. m.)
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen.

Västerås den 25 febr. 1933.

CARL THUNSTRÖM.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås.

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911	Mankön									
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder	Summa mankön
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	—	—	—	2	1	—	3
Mässling	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kikhosta	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Influensa	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	1	—	—	—		—	1
Tuberkulos a) Lungsot	—	1	—	—	1	11	2	3	—	18
b) Annan tuberkulos	—	—	1	—		—	1	—	—	2
Syfilis b) Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Blodbildande organens och blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sockersjuka		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	3	8	—	11
Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	2	1	—	—	—	3	—	4	—	10
Sinnessjukdomar	—	-		—	—	—	—	—	—	—
Kronisk hjärtsjukdom	—	—		1	—	1	3	10	—	15
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	1	—	—	—	—	17	—	18
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	—	—	—	—	—	—	-	6	—	6
Akut lunginflammation	1	—	1	—	—	—	—	7	—	9
Andra andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	2	1	—	—	—	—	—	1	—	4
Blindtarmsinflammation	—	1		2	—	—	—	—	—	3
Tarmhinder och tarmbråck	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3
Urin- och könsorganens sjukdomar	1	—	—	—	—	1	3	4	—	9
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	1	—	—	—	—	-	—	—	1
Kräfta	—	—	—	—	—	1	1	18	—	20
Svulster av andra slag	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Olyckshändelse eller våda	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4
Självmord	—	—	—	—	—	4	1	—	—	5
Summa	11	5	3	4	3	26	21	87	—	160

under år 1932 enligt dödsbevisen.

Kvinnkön										
Under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därefter	Okänd ålder	Summa kvinnkön	Summa summarum
5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	9
—	—	—	—	—	—	—	13	—	13	18
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
1	—	—	—	—	2	2	—	—	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	3
—	—	—	—	2	5	3	4	—	14	32
—	1	1	—	1	—	—	1	—	4	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	2	1	—	—	3	4
—	—	—	—	—	—	1	4	—	5	5
—	—	—	—	—	—	3	7	—	10	21
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	1	2	4	18	—	25	40
—	—	—	1	—	—	1	8	—	10	28
2	—	—	—	—	—	—	6	—	8	14
—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	12
—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	3
3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	4
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	1	4	—	5	8
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	10
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	3	5	22	—	30	50
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	5
—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	8
12	1	1	1	5	18	29	101	—	168	328

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1932.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomsavtyning	1	1	1	3	3	—	2	—	2	2	—	3	18
Mässling	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kikhosta	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Influensa	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Nervfeber + Paratyfus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lungsot	5	4	2	3	1	2	1	3	3	3	2	3	32
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	2	—	1	1	1	3	—	1	1	2	—	2	14
Akut lunginflammation	1	1	—	2	1	—	—	1	1	—	1	4	12
Akut mag- och tarminflammation ..	—	1	2	—	—	2	1	1	—	—	—	—	7
Självmord	1	—	2	1	—	2	—	—	1	—	1	—	8

Årsberättelse från 1:ste Stadsläkaren i Västerås för år 1932.

I.

I. *Befolkningsförhållanden inom samhället.*

1. Antal kyrkoskrivna invånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	26,822,	(12,971 m. och 13,851 kv.)
i S:t Ilians församling	2,138,	(1,054 „ „ 1,084 kv.)
i Lundby församling	1,697,	(872 „ „ 825 kv.)
Summa	30,657,	(14,897 m. och 15,760 kv.)

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	26,969,	(13,000 m. och 13,969 kv.)
i S:t Ilians församling	2,219,	(1,096 „ „ 1,123 kv.)
i Lundby församling	1,740,	(898 „ „ 842 kv.)
Summa	30,928,	(14,994 m. och 15,934 kv.)

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	287,	(156 m. och 131 kv.)
i S:t Ilians församling	31,	(16 „ „ 15 kv.)
i Lundby församling	22,	(11 „ „ 11 kv.)
Summa	340,	(183 m. och 157 kv.)

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	595, (	143 m. och	152 kv.)
i S:t Ilians församling	16, (	7 „ „	9 kv.)
i Lundby församling	17, (	10 „ „	7 kv.)
Summa	328, (	160 m. och	168 kv.)

4. Antal döda barn under 1 års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	21, (	10 m. och	11 kv.)
i S:t Ilians församling	2, (	1 „ „	1 kv.)
i Lundby församling	0, (	0 „ „	0 kv.)
Summa	23, (	11 m och	12 kv.)

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

1. De epidemiska sjukdomarna enligt § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen ha under detta år liksom under de senaste 9 åren visat sig fortfarande i avtagande såväl inom staden som ock inom närmast kringliggande landsbygd.

Av *Skarlakansfeber* har sålunda förekommit endast 11 fall under året, alla dessutom lindriga, intet dödsfall.

Av *Difteri*, som t. ex. under åren 1900 till omkring 1920 vanligen framträdde årligen i en eller två, då och då ganska omfattande epidemier, har under det nu gångna året ej förekommit ett enda fall.

Av *Nervfeber* förekom 1 svårt fall i jan., vilket medförde dödlig utgång. Smittokällan osäker.

Av *Akut barnförlamning* förekom 3 fall, varav 2 visade sig mycket lindriga betr. förlamningssymptomen. Intet dödsfall.

I *Epidemisk hjärnfeber* insjuknade 3, varav 2 fall svårt och ledde till döden, det tredje återgick till full hälsa.

Av *Undulantfeber (Kastsjuka)* förekom 4 fall, varav 1 mycket långvarigt. Alla till full hälsa. Denna sjukdom, som numera förekommer i några fall varje år och ådrages genom infektion förmedels mjölk från kastsjuka kor, skulle de insjuknade ha undgått, om de iakttagit den förståndiga regeln att endast förtära sin mjölk eller grädde pastöriserad eller kokt.

De åtgärder, som utom isolering å sjukhus vidtagits gentemot vidarespridningen av ovan upptagna epidemiska sjukdomar, ha som vanligt varit: Desinficering i hemmen och ställande av misstänkta under isolerad observation.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

2. Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder:

Av inkomna rapporter från i staden praktiserande läkare framgår:

Av *Mässling* förekom under årets första 5 månader en epidemi med av läkarne anmälda 218 fall, varav 1 dödsfall. Då sjukdomen i allmänhet synes ha uppträtt i lindrig form, kan man som vanligt antaga att minst lika många fall förekommit, som ej föranlett rådfrågande av läkare.

Av *Påssjuka* ha endast förekommit inalles 5 fall, under årets 4 första månader. En fortsättning från en mindre epidemi från föregående året.

Av *Kikhosta* ha anmälts 128 fall, med 1 dödsfall. I allmänhet uppges sjukdomen ha varit av relativt lindrig natur.

Av *Influensa* ha anmälts endast 97 fall, varav dock 7 dödsfall. Epidemien förekom som vanligt under årets första månader, jan.—maj. Utom de av läkarne anmälda ha givetvis förekommit en hel del sjukdomsfall, som ej läkarebehandlats och således ej rapporterats. Sjukdomen var av den lindrigare arten och dödsfallen synes ha inträffat bland åldringar.

Akut lunginflammation inrapporterad med 34 fall, varav 12 dödsfall.

Av de vanliga förkylningssjukdomarna: Halsfluss, luftrörs- och tarmkatarrer torde förekomsten ha varit ungefär den vanliga.

Man kan alltså i sjuklighetshänseende karaktärisera det gångna året såsom rätt gynnsamt för stadens befolkning.

Vad dödsfallen under året beträffar, ha

i *Kräfta* avlidit 50 personer (20 män och 30 kvinnor), föregående år 35.

I *Svulster* av annat slag 3.

I *Tuberkulos* ha avlidit 38 personer (20 män och 18 kvinnor), därav i *lungtuberkulos* 32 (18 män och 14 kvinnor), i *annan tubekulos* 6 (2 m. och 4 kv.).

Såsom bidrag till Tuberkulosföreningens verksamhet har staden som vanligt anslagit 4,000 kr.

Av *Könssjukdomar* har inrapporterats 93 fall av Gonorrhé (63 m. och 30 kv.). Av dessa ha 75 angivits såsom infekterade i Västerås, övriga å andra orter. Av 51 anmälda smittokällor ha 37 tagits under behandling här.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

Apoteket Hjortens lokaler ha under året undergått e nstörre omändring och upprustning. Ny innehavare tillträdde 1:sta april. För övrigt intet att anföra.

2. Barnmorskeväsendet: Intet särskilt att anföra.

3. Skyddskoppympning: 2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Inalles ha 352 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:
1. För hälso- och sjukvård: Med tjänsten förenade inspektioner och uppdrag från Hälsovårdsnämnden.
2. För rättsmedicinskt ändamål m. m. ha ej förekommit.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Antalet här kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 134, varav 56 m. och 78 kv. Av de sjuka vårdades 23 i enskilt hem, 15 å försörjningsanstalt, 8 å upptagningsanstalt och 88 å sinnessjukhus.
Antalet sinnesslöa uppgick till 35, varav 20 m. och 15 kv. Av de sjuka vårdades 6 i enskilt hem, 25 å sinnesslöanstalt, 3 å försörjningsanstalt och 1 å sinnessjukhus.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

1931 inrättades av staden en s. k. Barnavårdscentral för läkareråd ang. uppfödande och vård av spädbarn under 1 års ålder. Rätt talrikt anlitad. Stadsdistriktsläkaren har fungerat som läkare därstädes. För övrigt intet att anföra.

VIII.

Den 31 dec. 1932 inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:

E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare, ej praktiserande.
G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
K. Nylén, provinsialläkare.
C. Thunström, 1:ste stadsläkare.
C. Idar, 2:dre stadsläkare.
J. Lundblad, t. f. stadsdistriktsläkare, fängelseläkare.
L. Norrlin, överläkare vid Centrallasarettet, kir. avd.
T. Björkroth, underläkare vid Centrallasarettet, kir. avd.
G. Redell, underläkare vid Centrallasarettet, kir. avd.
A. Bjure, överläkare vid Centrallasarettet, med. avd.
J. Lundius, underläkare vid Centrallasarettet, med. avd.
J. Floom, underläkare vid Centrallasarettet, med. avd.
A. Renander, läkare vid Centrallasarettet, röntgenavd.
I Behring, läkare vid Centrallasarettet, patolog. avd.
M. Sjögren, läkare vid Tuberkulossjukhuset.

N:o 40. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932,

G. Wingren, fältläkare å reservstat, läkare vid 1:sta flygkåren.
E. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare.
F. Kugelberg, privatpraktiserande läkare.

2. Tandläkare:

E. Adolpson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttropp (skoltandläkare), E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape, K. Hylén, O. Boberg.

3. Sjukgymnaster:

Överstelöjtnant K. Wallenius, Major G. Nordencreutz, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt, gymnastiklärare, A. Tersmeden, E. Johansson, fru Thora Wittbom, fröken Elisabeth Arvedson, gymnastiklärarinna, fröken Karin Borgqvist, extra gymnastiklärarinna, fröken Ulla Jönsson, fru Märta Lindhé-Landqvist, fröken Karin Andersson, fröken Else Andersson.

4. Fältskärer: Ingen.

5. Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: fröken Hilda Pihlgren, fru Anna Berggren, fru Anna Ågren.

b) Kommunalt anställda: Fru Julia Wahlberg-Strömberg för Barkarö socken.

c) Å Centrallasarettet anställda: fröken Anna Kans, fröken Greta Jonsson, fröken Margit Edén.

d) Ej praktiserande: fru Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska, fröken Augusta Björkegren.

6. Sjuksköterskor:

a) Av staden anställda:
Stadssjuksköterskor: Anna Ekström, Lilly Kallin, Elin Karlsson, Sigrid Sandén (alla godkända).
Sköterskor å Ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Vera Andersson, Märta Lindgren (alla godkända).

b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson (godkänd).

c) I enskild sjukvårdstjänst: Anna Eriksson, Edit Eriksson (godkända), Helny Kjellin, Gunhild Gustavsson (ej godkända).

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar?
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa.
5. Uppgifter ang. medicinalpersonalen.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
7. Översikt av smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
8. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem)
9. Stadsdistriktsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från Polikliniken för könssjukdomar).
10. Uppgifter enligt diariet för könssjuka.
11. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
12. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
13. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.

Västerås den 25 febr. 1933.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Översikt av gängse sjukdo-

Sjukdomar	Januari		Februari		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
Scharlakansfeber	3	—	1	—	—	—	1	—	2	—
Mässling	10	—	48	—	78	—	75	—	7	1
Påssjuka	1	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Kikhosta	18	—	17	—	12	—	16	—	7	—
Influensa	12	—	22	—	35	1	28	6	—	—
Nervfeber	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Undulantfeber	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akut inflammation i luftstrupe och luftrör	115	2	87	—	46	1	126	1	63	1
Akut lunginflammation	2	1	4	1	2	—	3	2	2	1
Lungsäcksinflammation	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	19		22	1	10	2	6	—	7	—
Summa	183	4	202	2	185	4	261	9	89	4

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer							
										Inre lösning av efterbörden verkställd av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av			
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor och frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Trubbig hake använd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
4	87	76	9	2	21	66	87	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—

Uppgifter den 31 dec. 1932 angående läkare och tand-

Provinsialläkardistrikt, E. provinsialläkardistrikt, Stad, Köping och Municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	13	4	1	18	—	18	13	—
Västerås provinsialläkardistrikt	1	—	—	1	—	1	—	—
Summa	14	4	1	19	—	19	13	—

mar i Västerås år 1932.

Juni Insjuknade	Juni Döde	Juli Insjuknade	Juli Döde	Augusti Insjuknade	Augusti Döde	Sept. Insjuknade	Sept. Döde	Oktober Insjuknade	Oktober Döde	Nov. Insjuknade	Nov. Döde	Dec. Insjuknade	Dec. Döde	Summa Insjuknade	Summa Döde
2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	11	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
4	—	2	—	5	1	2	—	12	—	17	—	16	—	128	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	
—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	2
36	3	23	—	33	1	27	1	56	2	41	—	54	2	707	14
1	—	1	—	1	1	2	1	3	—	6	1	7	4	34	12
1	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	9	—
14	2	61	—	24	—	9	1	11	—	10	1	7	—	200	7
58	5	90	—	63	3	43	3	85	3	76	2	85	6	1420	45

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1932.

Fall av eklampsi	Fall av trångt bäcken	Fall av föreligg. moderkaka	Fall av livmoderbristning	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor, förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24, mom. 2 och 4)	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Födda barn: Antal	Gossar	Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	72	—	—	72	15	72	36	36	32	31	2	4	1	—	1	1

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Sjukgymnaster, legitimerade: m.	kv.	Barnmorskor: Distrikts- och reservbarnmorskor	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	Sjuksköterskor: Distriktssköterskor anställda av landsting	Distriktssköterskor anställda av kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m.m. fast anställda sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	Anmärkningar
6	7	3	—	3	1	1	—	1	4	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	7	3	—	3	3	1	—	1	4	2	—

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1932.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	Summa
1	Västerås	D:r G. Fjellander, Västerås	3	—	3
2	„	„ C. Thunström, „	1	—	1
3	„	„ C. Idar „	13	1	14
4	„	„ „ „	288	—	288
5	„	„ J. Lundblad, „	3	—	3
6	„	„ G. Wingren, „	26	1	27
7	„	„ K. Nylén „	13	1	14
8	„	„ I. Lundius, „	1	—	1
9	„	„ A. Eriksson, Kil	1	—	1
		Summa	349	3	352

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 9 journalutdrag över förut icke ympade personer till förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 25 februari 1933.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 dec. 1932, kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

	Antal	Hemort: landsbygd	Hemort: stad	Kön: män	Kön: kvinnor	Civilstånd: ogift	Civilstånd: gift¹)	Ålder: under 20 år	Ålder: 20—40 år	Ålder: över 40 år	Vårdas å: enskilt eller däremot svarande hem	Vårdas å: enskild anstalt	Vårdas å: anstalt för sinnesslöa: obildbara	Vårdas å: anstalt för sinnesslöa: bildbara	Vårdas å: försörjnings-anstalt	Vårdas å: upptagnings-anstalt för sinnessjuka²)	Vårdas å: statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka	134	—	134	56	78	93	41	19	69	46	23	—	—	—	15	8	88
Summa		134		134		134		134			134						
B. Sinnesslöa...	35	—	35	20	15	35	—	21	11	3	6	—	6	19	3	—	1
Summa		35		35		35		35			35						

¹) Hit hänföras även änklingar, änkor och frånskilda makar.
²) Tillhörande landsting eller kommun, som ej i landsting deltaga.

Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås stad år 1932 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita: Primaria			Secundaria			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	9	—	—	—
Stockholms län, landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Uppsala län, stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Blekinge län, stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Älvsborgs län, landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län, stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	28	75	—	—	—
Västmanlands län, landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	30	93	—	—	—

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom i Västerås under år 1932 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades kön	ålder: under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis	—	män	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea	63	män	—	—	—	10	21	18	13	—	1	—	—
	30	kvinnor	—	—	—	6	16	6	1	1	—	—	—
Ulcus molle	—	män	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Uppgifter för år 1932 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor								Antal anmälningar enl. § 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandlade enl.			Resultat Antal som					
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgång till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
22	4	17	1	9	1	12	—	—	93	51	10	12*	—	1	3	37	—	12	29

*) Övriga 29 vid anmälandet uppgivna såsom ”redan under behandling”.

Västerås den 8 Februari 1933.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1932.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal: Vid årets början	Under året: nedlagda	Under året: inrättade	Vid årets slut
Slakterier	3	0	0	3
Korvfabriker	29	1	0	28
Charkuteributiker	28	0	2	30
Bagerier	35	4	5	36
Karamellfabriker	2	1	2	3
Brödbutiker	14	0	1	15
Mejerier	1	0	0	1
Mjölkbutiker	88	3	7	92
Smör-, ägg- och ostbutiker	3	1	0	2
Speceributiker	66	2	2	66
Fiskbutiker	6	0	0	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	0	0	10
Näringsställen	67	3	12	76

I ovanstående äro ej medräknade platserna i saluhallen.

Rak- och frisérsalonger funnos vid årets början 16 st., 2 hava nedlagts och 2 tillkommit under året.

Lump-, hud- och benupplag voro 9 till antalet, 2 ha upphört och 1 tillkommit.

Tillsynen har omfattat:

Gårdar och avträden	9,692	besök.
Stall	295	„
Fähus	13	„
Svinhus	12	„
Lump-, hud- och benupplag	135	„
Avstjälpningsplatser	14	„
Avlopp och diken	22	„
Godsmagasin	18	„
Salubodar	2,544	„
Salutorg	264	„
Bagerier och karamellfabriker	438	„
Mjölkförsäljningsställen	1,275	„
Slakterier och korvfabriker	1,482	„
Näringsställen	83	„
Rak- och frisérsalonger	15	„
Arbetsställen för minderåriga	18	„

Övriga göromål:

Desinfektioner	45	st.
Provtagning	34	„
Anhållande av födoämnen	12	„
Expeditionstjänst	306	„
Diverse arbeten	321	„

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Osnygg köttransport	10	—	—
Charkuterier	18	—	—
Charkuteributiker	6	—	—
Bagerier och konditorier	30	3	—
Mjölkbutiker	25	2	—
Näringsställen	6	4	—
Stall, fähus och svinhus	7	—	—
Gårdsrenhållning	84	2	2
Bristande hämtning av sopor	74	—	—
Avträden och urinkurar	39	—	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	6	4	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	70	—	—

Beslagtagna födoämnen.

Antalet beslag å saluhållna födoämnen utgör 12, varav 11 på grund av förskämning och 1 av annan orsak. Sammanlagda vikten å dessa varor, vilka oskadliggjorts, uppgår till 166,7 kg.

Ett fall av färgad korv har anmälts till åtal.

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid Kemiska stationen i Västerås. Resultaten av undersökningarna framgå av nedanstående tabell.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	623	583	40	5,70	1,95	3,48
Tunn grädde	130	130	—	25,20	16,00	19,00
Tjock grädde	73	73	—	49,40	33,00	42,00

En handlande, som vid tre olika tillfällen under loppet av trettio dagar saluhållit mjölk, hållande lägre fetthalt än lagstadgade 3 %, har av Nämnden erhållit varning.

Brunnsvatten har varit föremål för kemisk analys i två fall. I det ena av dessa befanns vattnet utan anmärkning, medan i det andra föroreningar i så hög grad förekom att vattnet ansågs odugligt till hushållsförbrukning.

Desinfektioner, N:o 40.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1932.

utförda under året, uppgå till 45, därav i anledning av tuberkulos 28, skarlakansfeber 10 och annan orsak 7. Förutom kläder och dylikt, som därvid behandlats i smittade hem, ha 45 rum och 19 kök desinfekterats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling utförts i 338 rum. Dessutom har cyankammaren tagits i bruk 46 ggr för behandling av möbler, kläder m. m.

Den kommunala tillsynen enligt lag om arbetarskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag handhavt. Tillsynen omfattar 16 inspektioner, fördelade på 11 dagar. Arbetsställena: hantverk 10, handel 5 och övrig verksamhet 1. Därjämte har ett par dagar åtgått till assistens åt yrkesinspektör under dennes tjänsteförrättningar i staden. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1933.

Ernst Berggren.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1932.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	601
	Antal återbesök	1,572
	Summa	2,173

Diverse förfrågningar och klagomål	247
Avhjälpta missförhållanden	143
1 stuga på 1 rum och kök utdömd	1
Summa	491

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. m.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts utom ovan upptagna i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarna ej vid tillfället kunnat anträffas.

Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås den 1 februari 1932.

Lisa Bruér.
Bostadsinspektris

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1932.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	Anm.
Sköterskorna för betalande pat:r.				
Anna Ekström......	927	39	27	
Lilly Kallin.........	804	46	48	
Sköterskorna för obemedlade.				
Elin Karlsson......	1418	—	6	Dessutom: Specialbehandlingar (Insulininjektioner, massage etc.) i sköterskans bostad, 650 besök.
Sigrid Sandén......	1017	—	6	Dessutom: Sköterska å Könspolikliniken alla vardagar 2–3 tim.

Årsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1932.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånareantalet i distriktet torde fortfarande överskrida hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1931 utgjorde 30,657 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst, hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1932. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt vidtagas.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Offentlig skyddskoppympning företogs i februari månad på grund av hotande smittofara från Malmö stad, och ympades då 289 st. förut ej vaccinerade barn.

2. Ingen rättsmedicinsk undersökning.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

V. *Intet av vikt att anföra.*

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1932.

Västerås i jan. 1933.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1932.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Endast nödvändiga reparationer.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Anställning av ytterligare ett biträde ("löpande").

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Förslag till anställande av en nattsjuksköterska.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag[2]	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen[3]
intagna[1]	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
163	72	28,473	81	77	83	70	118

[1] Från föregående år kvarliggande medräknas ej. [2] Antalet underhållsdagar divideras med antalet dagar som sjukhuset varit öppet under året. [3] Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932

II. *Inkomster.*

Anm.: Räkenskaperna gemensamma för hela anstalten.

III. *Utgifter.*

Anm.: Se ovan!

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska à	1,563: —	+ fritt vivre
2 sjuksköterskor à	1,230: —	„
1 vårdare	3,306: —	
2 biträden à	810: —	„
1 „ „	720: —	„
1 „ „	660: —	„
3 „ „	600: —	„

Den övriga personalen (husmor, maskinist, köks- och tvättpersonal) är gemensam för hela anstalten.

Västerås i jan. 1933.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1932 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	3	8	1	6
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Septichæmia. Pyosepticæmia. Abscessus. Phlegmone	1	—	—	—
Influenza epidemica	4	1	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	26	20	11	8
Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis	25	20	11	8
Tuberculosis organorum aliorum	1	—	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	1	1	—	—
Anæmia perniciosa progressiva	—	1	—	1
Hæmophilia	—	1	—	1
Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	1	1	—	1
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia meningum cerebri	1	—	1	—
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	4	7	4	6
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
Hemiplegia	3	1	1	—
Paraplegia	—	1	—	—
Epilepsia	1	—	—	—
Hysteria	—	2	—	—
Neurasthenia	5	2	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	21	16	—	1
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	4	—	1
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	9	4	4	1
Arteriosclerosis. Endarteritis	20	10	8	4
Trombosis. Embolia	2	—	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	3	—	—	—
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	7	—	1	—
Asthma bronchiale	1	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	1	—	1	—
Bronchopneumonia acuta	6	2	4	2
Emphysema pulmonum	2	—	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	1	1	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	1	—	—	—
Gastritis chronica	1	3	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	1	—	—
Entero-colitis chronica	—	1	—	—
Cholelithiasis	—	1	—	—
Icterus. Icterus catarrhalis	1	—	—	—
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1	—	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	—	—	—
Nephrolithiasis	1	—	—	—
Cystitis	—	1	—	—
Könsorganens sjukdomar.				
Hypertrophia prostatæ	1	—	—	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myitis. Rheumatismus musculorum	4	—	—	—
Synovitis. Arthritis	2	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	2	4	—	1
Arthritis deformans	2	1	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	—	—	—
Hudens sjukdomar.				
Eczema	1	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—
Furunculosis. Furunculus	–	1	—	—
Svulster.				
Sarcoma	—	1	—	—
Carcinoma (samtliga fall)	2	3	2	3
ventriculi	2	1	2	1
genitalium	—	1	—	1
mammæ	—	1	—	1

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Årsberättelse från Stadsdistriktsläkaren i Västerås för år 1932

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.

2. Innevånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de anmälningspliktiga sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott. Rätt talrika fall av mässling och kikhosta förekommo under årets första månader, vilka dock alla hade godartat förlopp.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktion har distriktsläkaren att ombesödja läkarvården å polikliniken för könssjukdomar. Av bifogad redogörelse framgår att frekvensen varit större än något föregående år sedan poliklinikens öppnande.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V.—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt av gängse sjukdomar.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1933.

JOSEF LUNDBLAD,
t. f. stadsdistriktsläkare.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.

För år 1932.

I. a) Läkare och hans vikarie för den manliga och kvinnliga avdelningen: D:r Bladini till 1/3. Med. lic. J. Lundblad som vikarie under febr. månad: från 1/3, under vakans: D:r Lundblad med. d:r Idar som vikarie under en månad.

b) Sköterskor, antal: En.

c) Övrig personal: En städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar m. m.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter:		
a) manliga	104	3
därav nytillkomna under året	93	2
b) kvinnliga	41	1
därav nytillkomna under året	37	1
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1,887	6
medeltal per mottagning	6,18	—
b) av kvinnliga patienter	1,306	1
medeltal per mottagning	4,28	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: vardagar (utom lördag) 17—17,30, lörd. 13—13,30.

b) för kvinnliga patienter: vard. (utom lördag) 17,30—18, lörd. 13,30—14.

Under månaderna juni, juli och augusti har mottagningstiden på onsdagar varit densamma som lördagar.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokalen m. m.)

JOSEF LUNDBLAD,
t. f. Poliklinikföreståndare.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

Årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1932.

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Undertecknad får härmed överlämna årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1932.

Verksamheten har fortgått i de gamla lokalerna, trots det att stadsfullmäktige för mer än 2 år sedan anslogo medel för uppförandet av nya lokaler.

Ingen personaländring har under året ägt rum.

31,002 djurkroppar ha varit föremål för besiktning. Av dessa ha 218 helt beslagtagits och oskadliggjorts, 776 ha frigivits efter kassation av förändrade organ eller delar. Vikten av det beslagtagna och oskadliggjorda köttet har uppgått till 17,641 kg. Därjämte ha 2,058 st. organ beslagtagits och oskadliggjorts.

2 svinkroppar ha överlämnats till respektive ägare efter sterilisering.

Angående tillförseln under de olika månaderna ävensom beslagsorsakerna hänvisas till närslutna bilagor.

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsmän: *Oswald Hultén. Martin Jonsson.*

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 1 mars 1932.

MARTIN JONSSON.
Förste besiktningsveterinär.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av: Storboskap $^1/_1$	Storboskap $^1/_2$	Större kalv $^1/_1$	Större kalv $^1/_2$	Mindre kalv $^1/_1$	Mindre kalv $^1/_2$	Får, get $^1/_1$	Får, get $^1/_2$	Svin $^1/_1$	Svin $^1/_2$	Spädgris $^1/_1$	Spädgris $^1/_2$	Häst $^1/_1$	Häst $^1/_2$	Föl $^1/_1$	Föl $^1/_2$
Januari	217	23	362	19	516	5	9	—	422	807	5	—	20	—	—	—
Februari	225	26	368	18	401	10	9	—	448	1,116	2	—	19	1	—	—
Mars	230	21	494	16	421	10	77	3	465	1,254	3	—	20	1	—	—
April	213	32	468	22	523	8	19	—	368	1,371	2	—	13	—	—	—
Maj	194	24	488	21	339	9	13	—	380	1,105	1	—	11	1	—	—
Juni	166	18	536	15	195	4	21	—	317	802	1	—	13	—	1	—
Juli	192	17	531	15	278	4	27	—	339	711	1	—	19	—	—	—
Augusti	185	16	477	21	244	11	43	—	426	689	2	—	14	—	1	—
September	258	25	527	19	299	10	129	3	536	884	1	—	19	1	—	—
Oktober	214	24	424	15	424	10	79	1	385	815	—	—	25	1	—	—
November	234	35	417	14	497	12	66	—	468	1,056	?	—	33	4	—	—
December	230	38	563	26	483	17	29	—	818	778	16	—	13	2	—	—
Summa	2.538	299	5,655	221	4,620	110	521	7	5,372	11,388	37	—	219	11	2	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																					
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Häst		
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever
Januari	46	46	59	31	228	34	2	2	4	1	—	—	—	—	—	134	132	216	5	—	—	—
Februari	39	39	53	30	227	35	2	2	2	10	—	—	—	—	—	87	87	151	4	-	—	—
Mars	46	45	65	35	236	40	—	—	—	10	—	—	—	—	—	89	89	203	1	—	—	—
April	23	23	39	18	213	22	2	2	4	15	—	-	—	—	—	77	77	188	—	1	1	1
Maj	38	36	52	30	203	32	—	—	1	20	—	—	—	—	—	78	78	213	2	—	—	—
Juni	20	19	34	16	166	17	—	—	9	18	—	—	—	—	—	9	9	92	1	—	—	—
Juli	20	19	35	12	174	15	1	—	—	22	1	—	—	—	—	13	13	173	—	—	—	—
Augusti	37	37	48	18	196	19	2	2	3	31	1	—	—	—	—	38	38	199	—	—	—	—
September	56	61	68	37	154	48	—	—	-	27	—	—	—	—	—	87	87	226	2	1	2	1
Oktober	37	37	47	23	217	34	3	3	2	16	1	14	14	14	13	127	127	199	—	—	—	—
November	50	52	64	35	236	50	1	1	1	19	—	—	—	—	—	149	149	279		1	3	1
December	32	32	54	26	237	27	3	—	1	24	—	2	1	1	1	124	124	310	9	1	1	1
Summa	444	446	618	311	2587	393	16	12	27	213	3	16	15	15	14	1012	1010	2444	24	4	7	4

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter				Helt förstörda		Summa djur varå beslag gjorts	
		kassation av förändrade organ eller delar		särskild behandling					
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	2,837	376	—	—	—	34	—	410	—
Större kalv	5,876	87	—	—	—	7	—	94	—
Mindre kalv	4,730	15	—	—	—	157	—	172	—
Får eller get	528	—	—	—	—	2	—	2	—
Svin	16,760	284	—	2	—	13	—	299	—
Spädgris	39	—	—	—	—	3	—	3	—
Häst	230	14	—	—	—	2	—	16	—
Föl	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	31,002	776	2,50	2	—	218	0,70	996	3,21

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
	Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
										Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap	111	4	261	87	227	328	14	3	20	5,178	31	3	5,852	11,030
Större kalv	—	—	11	3	10	162	—	—	—	32	7	—	385	417
Mindre kalv	—	—	159	—	159	320	—	—	—	27	156	1	3,094	4,121
Får, get	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	2	—	33	33
Svin	52	12	14	2	14	34	22	1	4	682	13	—	671	1,353
Spädgris	—	—	3	—	3	6	—	—	—	-	3	—	43	43
Häst	1	—	3	—	3	6	—	—	—	224	2	—	420	644
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	164	16	446	92	416	860	36	4	24	7,143	214	4	10,498	17,641

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter steriliseringen				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt (Före behandlingen)
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	
Svin	2	—	142	104	2	—	142
Summa	2	—	142	104	2	—	142

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Beslagsrapport från Köttbesiktnings-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia)	1	—	—	1	2	—	—	2	56	—	—	56	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	51	—	—	51	—	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis) .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	201	191	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Engelska sjukan (Rachitis))	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis) ..	6	6	—	—	76	76	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	47	47	—	—	2	2	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott)	46	46	—	—	1	1	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	5	5	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	49	39	—	10	6	6	—	—	4	3	—	1	—	—	—	—
Utmärgling	4	—	—	4	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- eller blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	1	1	—	—	—	—	—	—	15	—	—	15	—	—	—	—
Abnorm lukt	12	3	—	9	1	—	—	1	21	—	—	21	2	—	—	2
Förorening	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	-	—	—	—	—
Summa	410	376	—	34	94	87	-	7	172	15	—	157	2	—	—	2
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,837				5,876				4,730				528			

byrån i Västerås för år 1932.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning. De förändrade organen förstörda				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
100	96	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102	3	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—
24	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
71	71	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
56	56	—	—	1	1	—	—	6	6	—	—		—	—	—	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	20	—	4	2	—	—	2	8	6	—	2	—	—	—	—	8	—	—	11	—
1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	36	1
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—
2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	2	—
299	284	2	13	4	1	—	3	16	12	—	2	—	—	—	—	218	3	—	58	1
16,760				39				230				2				4.589	271	60	4,500	15

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för år 1932.

Sjukhuset tillhör Västmanlands läns landsting.
och deras omgivning:
Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna.
Mindre reparations- och målningsarbeten.
Mathållning: Oförändrad.
Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Ersättning av utrangerade.
Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Oförändrade.
Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Ombyte av 1 sköterskebiträde, 1 kokerska, 1 köksbiträde.
Följande viktigare åtgärder hava blivit föreslagna: Inga.
Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Inga.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal[1]) ordinarie sängar vid årets slut	Antal[2]) patienter under året: intagna	Antal[2]) patienter under året: avlidna	Underhållsdagar för samtliga vårdade[3])	Medeltal vårdade för dag[4])	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medeltal av sjukhusvistelsen, dagar[5])		Dagavgift Kr.	Intagna	Underhållsdagar
96	142	5	2,531	7	13	18	Halvenskilt rum	5: —	1	61

[1]) Antal, enl. vilket statsbidragets storlek beräknas.
[2]) Till patienter räknas även sådana personer, som intagits med stöd av epidemilagen 3 § 3 mom.
[3]) Inberäknas även underhållsdagar för friska personer, som åtföljt de sjuka, uppgår antalet till ....
[4]) Medeltalet erhålles om antalet underhållsdagar divideras med det antal dagar, sjukhuset varit öppet under året.
[5]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

II. *Inkomster.*

	Kronor
Anslag av landsting	31,489: 04
Statsbidrag för sjukhusets drift	4,627: —
Patientavgifter	335: —
Summa inkomster	36,451: 04

N:o 40. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad per underhållsdag, öre
Avlöning (i stat upptagna) vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter	20,481: 75	809
Läkemedel (för inre och yttre behandling)	400: 57	16
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar), bandage	25: —	1
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. dyl.	50; —	2
Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	60: —	2
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial)	882: 22	35
Patienters och personals utspisning	4,883: 52	193
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	5,634: 79	223
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	611: —	24
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	490: 95	19
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars) underhåll, reparationer	2,619: 99	104
Diverse utgifter: Hyror och räntor, onera	311: 25	12
Summa utgifter	36,451: 04	1,440

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Tillträtt befattningen år	Lön Kr.	Andra förmåner
1 läkare	1910	4,500	
1 syssloman	1921	675	
1 husmoder	1919	1,320	+ 3 ålderstillägg à 140 + fritt vivre
3 avdeln.-sköterskor	1907—08—18	1,200	+ 3 „ à 120 + „
2 sköterskebiträden	1928—30	600	+ 3 „ à 60 + „
1 kokerska	1932	660	+ 3 „ à 80 + „
2 köksbiträden	1923—32	540	+ 3 „ à 60 + „
1 tvätterska	1926	600	+ 3 „ à 60 + „
1 gårdskarl	1915	810	+ 3 „ à 90 + „
1 vaktmästare	1917	2,100	+ 3 „ à 220 + fri bostad, värme och lyse.

N:o 40.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1932.

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna m.	Intagna kv.	Avlidna m.	Avlidna kv.	Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna m.	Intagna kv.	Avlidna m.	Avlidna kv.
a. I epidemilagen avsedd sjukdom.					*b. Andra sjukdomar.*				
Scarlatina	6	19	—	—	Morbilli	4	5	—	—
Difteria	1	2	—	—	Varicelle	1	—	—	—
Typhus abd.	2	—	1	—	Feber av obest. art	—	1	—	—
Paratyphus	—	1	—	—	Angina tous.	12	21	—	—
Meningitis epid.	2	1	1	1	Ædema laryngis ac.	—	1	—	—
Polyomyelitis ac.	8	1	1	—	Bronchopneumonia ac.	—	1	—	1
Febris undulans	3	2	—	—	Pleuritis ac.	2	—	—	—
Influensa	2	—	—	—	Tuberculosis pulsn.	1	—	—	—
Icterus infectiosus	—	2	—	—	„ abdominis	1	—	—	—
					Enteritis ac.	—	2	—	—
					Poelonychritis ac.	—	1	—	—
					Febris rheumatica	1	—	—	—
					Sepsis	—	1	—	—
					Erysipelas facici	—	1	—	—
					Ecrema ac.	—	1	—	—
					Coxitis ac. supp.	—	1	—	—

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna män	Intagna kvinnor
Scarlatina	15	7
Paratyphus	1	1
Febris unduians	4	4

Västerås den 1 mars 1933.

CARL THUNSTRÖM.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 27 April. VI.

N:o 41.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1932 avgiva följande

Berättelse.

A. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar med undantag av 7 dagar under sommaren då det var stängt för diverse reparationer.

Antalet baddagar har utgjort 298 och antalet serverade bad 91,805. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 296 baddagar med 89,473 serverade bad. Medeltalet serverade bad pr dag har under året utgjort 308 mot 302 under år 1931. Antalet serverade bad har således ökat med 2,332 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 8,814 st., dels ock bad för arbetslösa 1,401 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

N:o 41. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Tabell med parallellsiffror för år 1931 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	Under år 1931			Under år 1932		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,606	1,577	3,183	1,171	1,129	2,300
I kl. karbad med massage	136	256	392	95	234	329
I kl. halvbad	8	13	21	—	12	12
II kl. karbad	2,762	3,624	6,386	2,759	3,638	6,397
II kl. karbad med massage	463	394	857	514	390	904
II kl. halvbad	60	42	102	49	64	113
I kl. badstu	1,906	376	2,282	2,033	326	2,359
I kl. badstu med borstning	1,842	113	1,955	1,936	128	2,064
I kl. badstu med massage	7	1	8	3	1	4
Simhall med värmestuga, vinter	4,975	2,614	7,589	4,915	2,544	7,459
D:o, fredag och lördag	7,712	5,201	12,913	7,756	5,483	13,239
D:o, för skolungdom	1,241	1,142	2,383	1,843	1,519	3,362
Elektriskt ljusbad	44	15	59	55	4	59
D:o, med borstning	3	1	4	1	1	2
D:o, med massage	91	18	109	34	14	48
Bågljusbad med dusch	113	48	161	88	31	119
D:o, med halvbad	70	5	75	37	19	56
D:o, med karbad	60	19	79	23	16	39
Kolsyrebad I gr.	3	1	4	—	—	—
D:o II gr.	26	—	26	28	1	29
D:o, III gr.	1	—	1	—	—	—
Syrgasbad	—	9	9	—	7	7
Billighetsbadstu	18,632	6,641	25,273	19,372	7,358	26,730
D:o för arbetslösa	413	—	413	1,396	5	1,401
Simhall med värmestuga och solbad	6,575	3,700	10,275	6,331	3,640	9,971
Simsällskapet	873	55	928	876	39	915
Elementarskolan	2,333	1,377	3,710	2,660	1,173	3,833
Folkskolan	643	562	1,205	714	457	1,171
Seminariet	—	131	131	—	69	69
Summa bad	52,598	27,935	80,533	54,689	28,302	82.991
Bad för simundervisningen	4,843	4,097	8,940	4,485	4,329	8,814
Summa bad	57,441	32,032	89,473	59,174	32,631	91 805
Hundbad			36			20

N:o 41. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Beräknad inkomstsstat för år 1932 jämte verkliga utgifter:
Mot beräknad inkomst .... 70,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster 67,457: 02
således kr. 2,542: 98 under den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1932 jämte verkliga utgifter:

	1932 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Avlöningar och pensioner	35.440: —	33.971 10
Bränsle	10.000. —	8.721: 18
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	2,788: 27
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	508: 77
Anskaffning och underhåll av linne	200: —	51: 25
Underhåll av fastigheten	6 000: —	12.369: 53
Underhåll av pannor och ledningar	4,000: -	4,774: 08
Tvätt, extra tvätthjälp	500: —	685: 60
Renhållning och städning	150: —	234 17
Skriv och trycksaker	600: —	684: 50
Telefon och samtal	250: —	232: —
Läkarearvode och sjukvård	100: —	29: —
Brandförsäkringspremier	250: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremie	170: —	163: 30
Förbrukningsartiklar	4,500: —	4,497: 02
Utskylder	1,500: —	1,338: —
Oförutsedda utgifter	240: —	26: 20
Kronor	67,000: —	71,224: 70

Då det visat sig att ett större antal bad kunde serveras, därest ankomna badgäster hade tillgång till flera avklädningshytter, vilka tidvis rätt länge togos i anspråk för de badandes av- och påklädning, har styrelsen under budgetåret låtit omändra hela inredningen i I klassens badavdelning, så att i stället för förutvarande 6 avklädningshytter, eller en för varje badkar, har genom bättre tillvaratagande av utrymmet och någon minskning av hytternas bredd åstadkommits 8 hytter och således 2 i reserv, dit badgäster kunna hänvisas för avklädning och omedelbart taga badkaren i anspråk efter sedan nytt bad hunnit tillredas.

Detta i förening med kakelbeklädnad av väggarna och omläggning av golven i samma avdelning har gjort, att anslaget till underhåll av fastigheten så väsentligt överskridits.

Reparationerna medförde även, att en hel del av ledningarna måste omläggas, vilket menligt inverkade på anslaget till pannor och ledningar samt även, och icke i ringa mån på inkomstsiffran, då de dyrare baden under större delen av sommaren icke kunde serveras.

N:o 41. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1932.*

B. Kallbadhuset.

Kallbadhuset öppnades den 6 juni och stängdes den 8 september. Antalet baddagar har utgjort 95.

De badandes antal har varit:

Betalande		8,885 personer
Fribad för gossar	3,694	
Fribad för flickor	3,633	7,327
Summa		16,212 personer

Under år 1931 voro de badande:

Betalande	7,948	
Fribadare	6,498	14,446 personer

Ökningen under året utgör således 1,766 personer.

	Beräknade	Verkliga
Inkomster:		
Badavgifter	1,925: —	1,598: 10
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	75: —	113: 88
Summa	2.000: —	1,711: 98
Utgifter:		
Avlöningar och arvode	1,040: —	956: —
Annonser och trycksaker	150: —	46: 25
Isväckning och diverse arbeten	3,500: —	1,547: 11
Utskylder	160: —	—
Brandförsäkringspremier	100: —	87: 18
Oförutsedda utgifter	90: —	35: 33
Summa	5,040: —	2.671: 87

Västerås den 27 mars 1933.

På Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

|B. Falk.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. inredning av en eldarebostad vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av närlagda framställning från fattigvårdsstyrelsen, som härmed överlämnas till stadsfullmäktiges prövning, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte med bifall till den gjorda framställningen till bestridande av kostnaden för inredning av en bostad om ett rum och kök vid ålderdomshemmet åt den därstädes anställde eldaren anvisa förslagsvis 4,000 kronor, att utgå av det i 1933 års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 6 april 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt budgetförslag för år 1933 har fattigvårdsstyrelsen hemställt om ett anslag å 4,000: — kronor till inredning å arbetsavdelningens vind av bostadslägenhet åt eldaren vid ålderdomshemmet. Samtidigt föreslogs inrättande av ytterligare en eldarebefattning.

Drätselkammaren har i sitt yttrande över budgetförslaget bl. a. föreslagit att med inredning av lägenhet åt sagde befattningshavare borde anstå intill dess frågan om inrättning av en ny eldarebefattning vore avgjord av stadsfullmäktige, vilket förslag blev fullmäktiges beslut. Sedermera har stadsfullmäktige avslagit framställningen om inrättande av föresagda nya eldarebefattning.

På grund härav och då sålunda endast en eldare är anställd vid ålderdomshemmet samt denna omständighet nödvändiggör, att denne är boende vid hemmet för att vid förefallande behov vara till hands, har frågan om inredning av bostadslägenhet åt gift befattningshavare ytterligare aktualiserats, särskilt som nuvarande innehavaren av tjänsten står i begrepp att ingå äktenskap.

Såsom i budgetförslaget angavs har kostnaden för inredning av bostad om ett rum och kök beräknats till 4,000: — kronor.

N:o 42.
Ang. inredning av en eldarebostad vid ålderdomshemmet.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte till inredning av 1 rum och kök för eldaren å arbetsavdelningens vind vid ålderdomshemmet bevilja ett förslagsanslag av 4,000: — kr.

Västerås den 16 mars 1933.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EINAR KEIJSER.
Ordf.

|Axel Norén.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom bostadsområden vid Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen med hemställan om anslag till ledningar till och inom byggnadsområden vid Kristiansborg, får drätselkammaren under tillstyrkande av framställningen och med det förtydligande tillägget att framställningen avser vatten-, avlopps- och gasledningar hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom dels det område av Kristiansborg, som är beläget norr om Persbovägen och öster om Kristiansborgsallén och som exploaterats för bostadsändamål enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1931 och dels det område av samma egendom, som ligger norr om tomten för gårdens huvudbyggnad och väster om Kristiansborgsallén och som skall iordningställas för tomtförsäljning enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1933, ävensom sammanbindning av ledningarne i Kristiansborgsallén med ledningarne i Tessingatan anvisa ett belopp av 79,000 kronor,

att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 april 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 43. *Ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom bostadsområden vid Kristiansborg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 maj 1931 fattade stadsfullmäktige beslut om anläggande av ledningar inom det numera utbyggda området av Kristiansborg öster om Kristiansborgsallén samt att kostnaderna härför tills vidare skulle förskottsvis bestridas av tillgängliga medel.

Kostnaderna för denna ledningsanläggning, som med undantag av några serviser nu fullbordats, hava uppgått till 68,372 kronor. Då enskilda bidraget utgjort 25,454 kr., blir stadens andel i runt tal 42,900 kr.

För närvarande föreligger förslag till utbyggnad av ännu ett område av Kristiansborg, väster om Kristiansborgsallén. Ledningskostnaderna äro för detta område beräknade till 66,500 kr., däri inberäknat 9,500 kr. för sammanbindning av ledningarna i Tessingatan och Kristiansborgsallén, vilken sammanbindning erfordras dels för avloppssystemet och dels för bättre matning av gas. Det enskilda bidraget till ledningskostnaderna skulle uppgå till 30,400 kr. och stadens andel till 36,100 kr., vilken summa räntas och amorteras av inkomsterna från föreslagna byggnadsområde.

Enligt föregående uppgår det erforderliga anslaget till berörda ledningsutbyggnader till 79,000 kr., som lämpligen bör bestridas med anslag ur tekniska verkens amorteringsfond.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för här angivna ledningsanläggningar inom Kristiansborg anvisa 42,900 kr. för redan utfört ledningsarbete öster om Kristiansborgsallén samt 36,100 kr. för ledningsarbeten inom det nya tomtområdet väster om nämnda gata och för sammanbindning av ledningar i Kristiansborgsallén och Tessingatan, eller summa 79,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 april 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av två transformatorkiosker samt utdragning av elektriska ledningar till och inom ett bostadsområde vid Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i anledning av vatten- och gasverksstyrelsens framställning till stadsfullmäktige angående anslag till två transformatorkiosker och utdragning av elektriska ledningar till och inom det nya bostadsområdet vid Kristiansborg väster om Kristiansborgsallén, får härmed tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Västerås den 6 april 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av ökade belastningar på växelströmssystemet har det visat sig nödvändigt att utföra två nya transformatorkiosker, därav en vid Köpingsvägen i närheten av Tennishallen och en vid Kristiansborg i korsningen av Sundinsgatan och Persbovägen. Den förra betingas av den alltjämt ökade anslutningen i Västra förstaden, varigenom belastningen därstädes ökat från 27 kilowatt år 1928 till 120 kilowatt år 1932. Den senare nödvändiggöres av bebyggelse på nya områden vid Kristiansborg. I samband med ovanstående föreslår styrelsen utbyggnad av elektriska ledningar inom det nya byggnadsområdet vid Kristiansborg, väster om Kristiansborgsallén.

Kostnaderna äro beräknade till:

för kiosken vid Köpingsvägen med tillhörande ledningar kr.		6,000: —
för kiosken vid Kristiansborg med tillhörande ledningar kr.		5,150: —
för ledningar inom det nya byggnadsområdet väster om Kristiansborgsallén .... kr.	5,600: —	
varifrån avgår enskilt bidrag .... kr.	3,050: —	2,550: —
Summa Kronor		13,700 :—

Styrelsen anser, att erforderligt anslag bör utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

N:o 44.
Ang. anordnande av två transformatorkiosker samt utdragning av elektriska ledningar till och inom ett bostadsområde vid Kristiansborg.

att Stadsfullmäktige ville besluta om anläggande av två transformatorkiosker, varav den ena vid Köpingsvägen i närheten av Tennishallen, den andra vid Kristiansborg i korsningen av Sundinsgatan och Persbovägen, ävensom anläggande av elektriska ledningar inom byggnadsområdet vid Kristiansborg väster om Kristiansborgsallén samt att för dessa ändamål anvisa 13,700 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 6 april 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyresbidrag åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda till stadsfullmäktige ställda framställning från arbetslöshetskommittén angående anslag till hyreshjälp åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1933 får drätselkammaren, under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut i samma ämne den 26 januari och den 3 mars innevarande år beträffande årets 1:sta och 2:dra kvartal samt den redogörelse för verksamheten för 1:sta kvartalet, som lämnats av kommittén till sistnämnda stadsfullmäktigesammanträde (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34), för sin del tillstyrka den nu föreliggande framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa med statsbidrag under 3:dje kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av 7,000 kro-

N:o 45.
Ang. hyresbidrag åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1933.

nor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1933 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 18 april 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från arbetslöshetskommittén och sedan drätselkammaren i ärendet yttrat sig, hava stadsfullmäktige den 30 mars 1933 beslutat att för utdelande av hyreshjälp med statsbidrag under 2:dra kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av förslagsvis 7,000 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1933 års budget, samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Sedan framställning gjorts till Statens Arbetslöshetskommission har kommissionen medgivit Västerås stad att anordna hyreshjälpsverksamhet med statsbidrag för månaderna april, maj och juni samt därför beviljat ett statsbidrag å högst 5,000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser för statsbidrags erhållande till hyreshjälpsverksamhet, skall ansökning vara kommissionen tillhanda senast 6 veckor före den tid, då verksamheten skall igångsättas, och skall ansökan vara åtföljd av kommunens beslut i frågan.

Ansökan om statsbidrag för hyreshjälpsverksamhet under 3:dje kvartalet 1933 skall alltså vara kommissionen tillhanda före den 15 maj innevarande år, varför kommittén nödsakas redan nu hos stadsfullmäktige göra framställning om beviljandet av kommunalt anslag för sådan verksamhet under 3:dje kvartalet 1933.

Någon ekonomisk redogörelse över verksamheten under 2:dra kvartalet kan sålunda icke nu lämnas, utan får kommittén endast meddela, att kommittén tror sig kunna uppehålla hyreshjälpsverksamheten under 3:dje kvartalet med kommunalt anslag å 7,000 kronor, eller samma belopp, som av stadsfullmäktige beviljats för 1:sta och 2:dra kvartalen innevarande år.

Under hänvisning till det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 45. *Ang. hyresbidrag åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1933.*

dels att hyreshjälp med statsbidrag skall utdelas under 3:dje kvartalet 1933 enligt samma bestämmelser och riktlinjer som under 1:sta och 2:dra kvartalen,

dels ock att stadsfullmäktige måtte för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under angivna kvartal anvisa förslagsvis 7,000 kronor,

ävensom bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om bidrag till samma belopp, som av stadsfullmäktige anvisats.

Västerås den 12 april 1933.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionering av änkan efter f. hälsovårdstillsyningsmannen Holtz.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda till stadsfullmäktige ställda skrivelse från lönenämnden med förslag angående beviljande av pension åt änkan efter f. hälsovårdstillsyningsmannen Holtz, får drätselkammaren tillstyrka lönenämndens framställning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tilldela under februari 1933 avlidne f. hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz änka fru Anna Josefina Holtz en årlig pension från och med den 1 mars 1933 under hennes återstående livstid av 800 kronor, att utgå av uttaxerade medel å hälsovårdsnämndens stat.

Västerås den 18 april 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

N:o 46.
Ang. pensionering av änkan efter f. hälsovårdstillsyningsmannen Holtz.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Fru Anna Josefina Holtz, änka efter Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz, anhållit om hälsovårdsnämndens medverkan för att hon måtte komma i åtnjutande av pension, har hälsovårdsnämnden överlämnat denna framställning för vidare åtgärd till lönenämnden.

Lönenämnden får nu i ärendet anföra följande:

Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz avgick ur tjänst den 1 januari 1927 och blev pensionerad enligt de regler för pensionering av stadens befattningshavare som då tillämpades och som från fall till fall anslöto sig till ett föreliggande pensioneringsförslag.

Om alltså frågan om pensionering av änkefru Holtz icke kan avgöras enligt nu gällande reglemente för pensionering av stadens befattningshavare på grund av bestämmelse, att rätt till familjepension är knuten till rätt för befattningshavare att erhålla pension och skyldighet för denne, att för familjepensionering erlägga årlig pensionsavgift, bör detta icke utesluta möjligheten för Fru Holtz att erhålla pension. Stadsfullmäktige har nämligen förut i regel beviljat änkepension i med detta likartade fall.

Enligt nu gällande pensionsstat är änka efter hälsovårdstillsyningsman berättigad till en årlig pension à 822 kronor.

Med detta som beräkning för pensionsbelopp föreslår lönenämnden att stadsfullmäktige ville besluta tilldela änkefru Holtz, vilken är född den 21 november 1858, en årlig pension från den 1 mars 1933 à 800 kronor att utgå av uttaxerade medel i Hälsovårdsnämndens budget.

Västerås den 11 april 1933.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Med meddelande att f. hälsovårdstillsyningsmannen Carl Alfred Holtz avled den 8 februari 1933, får Hälsovårdsnämnden med överlämnande av bilagda framställning från änkan efter Holtz hemställa, att lönenämnden ville hos stadsfullmäktige utverka pensionsunderstöd för henne själv från den 1 mars 1933.

Västerås den 11 april 1933.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
Ordförande.

Eric Plantin.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

N:o 46. *Ang. pensionering av änkan efter f. hälsovårdstillsyningsmannen Holtz.*

Undertecknad, änka efter f. hälsovårdstillsyningsman Carl Alfred Holtz, får härmed vördsamt anhålla om Hälsovårdsnämndens bemedling för erhållande av pension från staden.

Västerås den 6 mars 1933.

Vördsamt
Anna Josefina Holtz.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. förtidspensionering av en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från lönenämnden får drätselkammaren tillstyrka den däri gjorda framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att med dispanserande från bestämmelsen i § 2 mom. c. i gällande reglemente för pensionering av stadens arbetare tillerkänna Rörmontören K. A. Hedkvist en årlig pension av 1,950 kronor från avgången ur stadens arbete, vilken avgång lämpligen må bestämmas till den 30 april 1933, att bestridas av inflytande inkomster från stadens tekniska verk.

Västerås den 18 april 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har Vatten- och Gasverksstyrelsen, med överlämnande av en till styrelsen ställd ansökan av Rörmontören vid vatten- och gasverken K. A. Hedkvist att efter avgång från tjänst på grund av ge-

N:o 47. *Ang. förtidspensionering av en kommunalarbetare.*

som sjukdom föranledd arbetsoförmåga få åtnjuta pension, hemställt, att lönenämnden ville genom framställning till stadsfullmäktige utverka pension åt Hedkvist.

Lönenämnden får nu i ärendet anföra följande.

Av handlingarne bifogat läkareintyg är styrkt, att Hedkvist på grund av kronisk sjukdom för framtiden är oförmögen till arbete.

Enligt bestämmelser i gällande reglemente för pensionering av stadens arbetare, vilka äro likalydande med bestämmelser i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare, berättigar sjukdom, som icke bevisligen är ådragen i tjänst — och alltså sådan varom här är fråga — icke till pension under annan förutsättning, än att vederbörande genom sjukdomen under mer än 3/4 av tre på varandra följande år varit och av förvaltningsstyrelse, varunder denne lyder, med stöd av läkareutlåtande anses vara för framtiden oförmögen att sköta sitt eller annat likställt eller likartat arbete i stadens tjänst. Bestämmelserna härom, som återfinnas i § 2 mom. c. i reglementet, kompletteras av bestämmelsen i § 4 mom. 2 angående skyldighet för arbetare att sedan sådant konstaterande skett avgå från anställning.

Som Hedkvist icke uppnått den för rätt till pension stadgade levnadsåldern, 65 år, skulle han alltså, om han nu avginge ur tjänst, icke vara berättigad till pension.

Det kan icke förnekas, att stora olägenheter äro förenade med, att där förhållandena, som i här föreliggande fall med till visshet gränsande sannolikhet icke medgiva ett återinträde i tjänst, befattningshavare eller arbetare skall med bibehållande av befattning eller anställning behöva en karenstid av 3 år med sjukledighet så gott som hela tiden för att kunna pensineras.

Lönenämnden anser därför, att pensionsbestämmelserna på denna punkt böra omarbetas till större anpassning för fall av här antydd karaktär, och ämnar lönenämnden framdeles framlägga förslag härom.

Lönenämnden har emellertid ansett, att frågan om pensionering av Hedkvist icke skulle behöva uppskjutas i avbidan på sådan ändring, i all synnerhet som Hedkvist redan innehar för erhållande av full pension erforderligt antal tjänstår och han, om han kvarstår i tjänst med sjukledighet under ytterligare 3 år, skulle vara berättigad att erhålla full pension.

Enligt pensionsreglementet skall full pension utgå med 65 % å pensionsunderlaget, som för montörer är 3,000 kronor, och således årligen utgöra 1,950 kronor.

Lönenämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna Hedkvist från avgången ur tjänst en årlig pension å 1,950 kronor, att bestridas av tillgängliga medel i de tekniska verkens stat.

Västerås den 11 april 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 47. *Ang förtidspensionering av en kommunalarbetar.*

Vatten- och Gasverksstyrelsen överlämnar härmed för Lönenämndens prövning närslutna ansökan om pension från rörmontören vid vatten- och gasverken K. A. Hedqvist. Såsom av läkarintyg från doktor Ohlin framgår, är Hedqvist på grund av kronisk hjärtsjukdom hädanefter oförmögen till arbete.

Hedqvist, som är född den 9 maj 1873, har sedan den 1 nov. 1899 oavbrutet varit anställd i gasverkets tjänst och har alltså en tjänstetid av över 33 år. Sina göromål har han städse fullgjort på ett synnerligen hedrande sätt. Enär Hedqvist ännu ej uppnått den förålderspension stadgade åldern 65 år, ej heller uppfyller de i § 2, mom. c av gällande pensionsreglemente uppställda villkoren för erhållande av förtidspension, hemställer styrelsen att Lönenämnden ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om pension åt Hedqvist.

I anslutning till ifrågavarande fall tillåter sig styrelsen samtidigt föreslå Lönenämnden omarbetning av bestämmelserna angående förtidspension, enär de med nuvarande formulering ej kunna tillämpas på de olika fall, som förekomma.

Västerås den 6 mars 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Under åberopande av närslutna läkareintyg och då jag blivit oförmögen att utföra med min tjänst förenade göromål får jag härmed vördsamt hemställa om avsked med pension.

Västerås den 14 februari 1933.

K. A. Hedkvist.

Att kommunalarb. Aug. Hedqvist, född den 9 maj 1873 från Västmannagatan 29, Västerås, på grund av kron. hjärtsjukdom är oförmögen att hädanefter arbeta, intygas härmed på heder och samvete.

Västerås den 14 febr. 1933.

Oscar Ohlin,
f. d. prov.-läkare.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ytterligare ett varuskjul vid den äldre hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att taga del av hamnstyrelsens närlagda framställning angående uppförande av ytterligare ett varuskjul vid östra kajen i den äldre hamnen, får såsom eget yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till hamnstyrelsens framställning.

Västerås den 18 april 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos Hamnstyrelsen har A.-Bol. Eric Holmströms Efterträdare Athos Falk, hemställt, att styrelsen ville upplåta magasinsutrymme för förvaring av gods, som till staden ankommer med en regulier Hamburglinje, och för vilken linje bolaget är ombud.

Något disponibelt magasinsutrymme för uthyrning finnes ej, varför den enda möjligheten för att tillmötesgå bolagets framställning är att låta uppföra ett nytt hamnskjul av trä å östra kajen.

Detta skjul skulle erhålla samma storlek, som de två hittills varande skjulen å denna kaj, vilka skjul äro uthyrda till A.-Bol. Västerås Spedition, samt erhålla sin plats öster om dessa. Det senast, år 1928, uppförda skjulet, till vars uppförande Stadsfullmäktige anvisade 3,000 kronor betingade en uppföringskostnad av endast kr. 2,519. Kostnaderna kunna väl innevarande år uppskattas till ungefär samma belopp som år 1928, men då därtill kommer att i skjulet skall beredas ett mindre utrymme för tullverkets behov torde något större anslag nu böra beräknas än vad kostnaderna uppgingo till år 1928, förslagsvis 3,000 kr. Årliga hyresbeloppet för skjulet kommer att utgå efter c:a 10 % på verkliga uppföringskostnaden.

På grund av det anförda får Hamnstyrelsen hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta att

för uppförande av ett varuskjul av trä å östra kajen anvisa ett belopp av förslagsvis 3,000 kr. att gäldas av hamnens inkomster.

Västerås den 3 februari 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 49.

Beredningsutskottets förnyade yttrande ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m. (jfr. 1932 N:o 60 och 1933 N:o 24).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 23 februari innevarande år att till beredningsutskottet återremittera ärendet angående särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m., får beredningsutskottet nu ytterligare anföra följande.

Beträffande särskild ordningsstadga för Västerås stad.

§ *3 mom. 10.* Magistraten har föreslagit följande lydelse: "Å plats, varest enligt magistratens kungörelser parkering av fordon icke är tillåten, får fordon icke lämnas stående i trafikled utom vid kortare uppehåll under färd för avhämtande eller avlämnande av varor eller för uträttande av annat tillfälligt ärende."

Trafikkommittén har föreslagit den ändringen, att ordet "varor" ersättes med orden "passagerare eller gods."

Beredningsutskottet förordar bifall till detta ändringsförslag och hemställer, att bestämmelsen måtte få följande ändrade lydelse: "Å plats, varest enligt magistratens kungörelser parkering av fordon icke är tillåten, får fordon icke lämnas stående i trafikled utom vid kortare uppehåll under färd för avhämtande eller avlämnande av passagerare eller gods eller för uträttande av annat tillfälligt ärende."

§ *4 mom. 3.* Enligt magistratens förslag stadgas efter ingressen: "Det är velocipedåkande förbjudet" i tredje att-satsen: "att färdas flera än två i bredd eller att låta sig dragas av annat fordon."

Beredningsutskottet föreslår i överensstämmelse med vad trafikkommittén anfört med stöd av 7 § 1 mom. i gällande vägtrafikstadga, att ifrågavarande att-sats erhåller följande ändrade formulering: "att låta sig dragas av annat fordon, att, då motorfordon eller fordon för dragare nalkas, färdas i bredd samt att eljest färdas flera än två i bredd."

§ *4 mom. 5 och 6.* I dessa mom. har enligt magistratens förslag återupptagits och i viss mån skärpts i nuvarande velocipedstadga förekommande bestämmelser om förande av inregistreringsnummer å velocipeder. Drätselkammaren har på anförda grunder föreslagit, att ifrågavarande föreskrifter icke upptagas i den nya stadgan.

Beredningsutskottet ansluter sig härutinnan till drätselkammarens uppfattning och föreslår, att mom. 5 och 6 måtte utgå.

N:o 49.
Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

§ *13 andra stycket.* Paragrafen i fråga innehåller föreskrifter om snöskottning från tak. I andra stycket stadgas enligt magistratens förslag följande: ”Vid dylikt arbete å hustak bör varje arbetare hava ett biträde med uteslutande uppgift att medelst en kring arbetarens liv fästad lina, som är med andra ändan slagen om något fast föremål, betrygga dennes säkerhet.”

I överensstämmelse med vad byggnadsnämnden föreslagit hemställer beredningsutskottet, att bestämmelsen så tillvida skärpes, att ordet ”bör” ersättes med ordet ”skall”.

§ *18 mom. 1 och 2.* Enligt magistratens förslag skola ifrågavarande stadganden hava följande lydelse:

”1. Skylt skall vara av hållbart material och säkert fastsättas samt må, då den sättas lägre än 2,5 meter från marken, ej framskjuta mera än 20 centimeter från husvägg eller plank.

2. Skylt, som uppsättes högre än nyss nämnts, må framskjuta högst 1 meter från husvägg eller plank; dock må byggnadsnämnden efter därom i varje särskilt fall gjord framställning medgiva längre utsprång för i gång varande s. k. skyltur, apoteksskylt eller annan skylt, vilkens uppsättande kan anses medföra gagn för allmänheten.”

Byggnadsnämnden har härutinnan under erinran, att i avseende å mått för skylt, som utan byggnadsnämndens tillstånd får uppsättas, för närvarande gäller, att skylt uppsatt lägre än 2,5 m. må framskjuta högst 15 cm. från gatu- eller tomtlinie och högre än 2,5 m. högst 30 cm., förklarat sig anse någon ändring i rådande bestämmelser icke vara befogad och därför föreslagit, att i mom. 1 måttet 15 cm. insättes i stället för av magistraten föreslagna 20 cm. och i mom. 2 måttet 30 cm. i stället för 1 m. enligt magistratens förslag.

Beredningsutskottet anser sig härutinnan — dock med viss tvekan — böra tillstyrka magistratens förslag.

§ *21.* Magistraten har föreslagit följande lydelse: ”Utan magistratens tillstånd får icke å gata eller annan allmän plats anordnas ledning för pumpning av bensin eller luft från fastighet till motorfordon.”

Drätselkammaren har under erinran, att det här är fråga om ekonomiskt utnyttjande av stadens gatumark, hemställt, att även drätselkammarens tillstånd borde erfordras för tillstånd av ifrågavarande slag.

Med instämmande i drätselkammarens hemställan får beredningsutskottet sålunda föreslå det tillägg i paragrafen, att efter ordet ”magistratens” inskjutes orden ”och drätselkammarens.”

§ *22.* Denna paragraf har enligt magistratens förslag följande lydelse: ”Då yttre reparation av hus pågår, utan att platsen utanför huset är inhägnad, skall genom försorg av den, som är ansvarig för byggnadsföretagets behöriga utförande på lämpligt sätt övervakas, att olyckshändelse eller större olägenhet för allmänheten icke vållas av arbetet.”

Sedan beredningsutskottet erhållit kännedom om, att byggnadsnämnden utarbetat förslag till ny byggnadsordning för staden och att däri i avseende å rätten att uppsätta byggnadsställningar o. dyl. hänvisas till denna para-

graf, får beredningsutskottet föreslå, att till paragrafen lägges som första mom. följande bestämmelse: N:o 49. Ang särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

"Å gata och allmän plats må byggnadsställningar, förvaringsplank o. dyl. uppföras endast därest magistraten efter prövning av behovet finner skäl att därtill lämna tillstånd, varvid skall bestämmas, huru stor del av gatan eller den allmänna platsen, som får för ändamålet tagas i anspråk, samt den tid, inom vilken platsen skall vara avröjd och iordningsställd, skolande detta tillstånd för att bliva gällande uppvisas å polisstationen."

§ *23.* Enligt magistratens förslag skall denna § erhålla följande lydelse: "Inom byggnad befintlig hiss, som är upplåten att begagnas av andra än byggnadens ägare och hans husfolk, skall, innan den tages i bruk, på ägarens bekostnad besiktigas av sakkunnig person efter byggnadsnämndens förordnande samt därefter minst en gång om året undergå liknande besiktning; och är ägaren skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som byggnadsnämnden till förebyggande av olycksfall kan finna nödigt meddela."

Byggnadsnämnden har härutinnan erinrat, att i rörelse och arbetsföretag använd hiss vore underkastad årlig inspektion i anslutning till av Kungl. Socialdepartementet utfärdade föreskrifter och genom särskilt förordnade inspektörer samt under erinran, att det syntes obehövligt att lägga detta slags hissar under ytterligare en inspektion men att paragrafen borde avse inspektion av alla andra hissar, vare sig de begagnades av ägaren och dennes husfolk eller av andra, föreslagit, att paragrafens ingress komme att erhålla följande lydelse: "Inom byggnad befintlig hiss, som användes annorlunda än i rörelse eller arbetsföretag, skall, innan den tages i bruk, etc."

Beredningsutskottet tillstyrker i denna del byggnadsnämndens ändringsförslag.

§ *25 mom. 3.* har enligt magistratens förslag följande lydelse:

"Det är förbjudet för gossar under 14 år och flickor under 15 år att från kl. 8 e. m. till kl. 8 f. m. å gator eller andra allmänna platser eller å utskänkningsställen eller andra offentliga lokaler till salu utbjuda eller utdela tryckalster, blommor, kramvaror eller annat."

Beredningsutskottet får här i överensstämmelse med barnavårdsnämndens uttalande föreslå följande ändrade lydelse av ingressen till momentet: "Det är förbjudet för barn under 15 år etc."

§ *26.* Enligt Magistratens förslag lyder denna §: "Å stadens område må icke utan magistratens tillstånd skottlossning med skjutvapen äga rum annat än å särskilt anordnad skjutbana."

Drätselkammaren har i ändamål att uttrycket "å stadens område" icke må föranleda missförstånd i den riktningen, att eljes lovlig jakt skulle förhindras samt under hänvisning till innehållet i § 31 beträffande stadgans tillämpningsområde, föreslagit en omredigering av stadgandet.

Med tillstyrkande av drätselkammarens förslag får beredningsutskottet hemställa, att paragrafen erhåller följande lydelse: "Utan magistratens till-

N:o 49. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

stånd må skottlossning med skjutvapen icke äga rum annat än å särskild skjutbana."

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige slutligen ville i förevarande del av ärendet besluta att för sin del med iakttagande av ovan omförmälda av beredningsutskottet förordade ändringar antaga det föreliggande förslaget till särskild ordningsstadga för Västerås.

Beträffande särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad.

§ *1. sista stycket.* Enligt magistratens förslag lyder stycket: "Å Skarpskyttebron är all annan trafik än gångtrafik förbjuden."

Beredningsutskottet förordar i enlighet med vad trafikkommittén föreslagit, att efter ordet "Skarpskyttebron" inskjutas orden "och gångbron invid järnvägsbron över Svartån."

Utskottet uttalar härvid det önskemålet, att förbudet framdeles vad angår gångbron vid järnvägen måtte i samband med en eventuell breddning av bron kunna upphävas.

§ *3 mom. 1.* Här har enligt magistratens förslag stadgats vissa hastighetsinskränkningar för trafik med motorfordon å en del gator och allmänna platser och skulle i sådant avseende gälla en högsta tillåten hastighet av 20 km. pr timme för Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan, Slottsgatan mellan Stora gatan och Kungsgatan, Smedjegatan och Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgtan samt av 15 km. pr. timme för Apotekarebron, Skerikesbron och Turbinhusbron.

Trafikkommittén har beträffande hastighetsinskränkningen å de angivna broarne framhållit, att en så låg fart som 15 km. pr. timme är svår att hålla och att broarne syntes kunna bära den ökade påkänning, som bleve en följd av en höjning av hastigheten med 5 km. pr. timme, samt på grund härav förordat, att högsta tillåtna hastigheten jämväl för dessa broars del måtte sättas till 20 km. pr. timme.

Beredningsutskottet tillstyrker härutinnan trafikkommitténs ändringsförslag.

§ *4 andra stycket.* Här har i förslaget angivits vissa trafikleder och platser, där parkering av motorfordon är förbjuden.

I likhet med trafikkommittén föreslår beredningsutskottet, att parkeringsförbudet även måtte gälla den huvudsakliga delen av stadsområdet Kyrkbacken och att sålunda efter ordet "förbjuden" insättas orden "å Kyrkbacken utom i Gymnastikgränd och Norra Ringvägen."

§ *7.* Enligt magistratens förslag lyder denna paragraf: "Inom stadens tättbebyggda delar är kälkbacksåkning tillåten endast å Djäknebergets vägar samt i Skepparbacken och å Kristinagatans övre del, därvid å sistnämnda gator vakt skall anordnas vid tillöpande tvärgator."

Folkskolestyrelsen har härutinnan uttalat den önskan, att även Kronvägen och Idrottsvägen samt Drottninggatan böra vara tillåtna för kälkbacksåkning.

N:o 49. Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.

Beredningsutskottet anser för sin del, att denna önskan bör kunna tillmötesgås, dock ej beträffande Drottninggatan, vilken numera är upplåten för regelbunden omnibustrafik, och får utskottet sålunda föreslå den ändring av paragrafen, att efter ordet ”allenast” tilläggas orden ”å Kronvägen och Idrottsvägen.”

§ *8.* Magistratens förslag har följande lydelse: ”Bollsparkning och andra idrottsövningar må inom stadens tättbebyggda områden icke bedrivas å andra allmänna platser än å Djäknebergsslätten, å den öppna platsen söder om Pilgatan och öster om Regementsvägen samt å den öppna platsen söder om Stohagsvägen och väster om nedfartsvägen till Stensborgs växthus, å Djäknebergsslätten endast av skolungdom. Å dessa platser får dock icke diskus-, slägg- eller spjutkastning äga rum och idrottsövningarna må icke fortgå efter kl. 10 e. m.”

Drätselkammaren har härutinnan dels beträffande Djäkneberget uttalat, att lekar och andra idrottsövningar där böra vara tillåtna för allmänna läroverkets och högre folkskolans elever, dock att fotbollspel, diskus-, slägg- och spjutkastning icke böra få förekomma, men att i övrigt all slags idrott bör vara förbjuden på ifrågavarande plats, dels ock beträffande de två övriga i stadgandet omförmälda områdena, under erinran att dessa platser icke kunde betecknas såsom allmänna, uttalat, att det icke vore lämpligt att i offentlig stadga fastslå, att platserna skola vara tillgängliga för idrottsutövning, varemot drätselkammaren icke hade något emot att dessa två platser tillsvidare begagnades för övande av idrott utan formlig upplåtelse. På angivna skäl har drätselkammaren ansett, att paragrafen i förevarande del allenast borde innehålla ett stadgande om att å sådana platser, där idrottsövningar vederbörligen medgivits, diskus-, slägg- eller spjutkastning likväl ej finge äga rum samt att idrottsövningarne ej finge fortgå efter kl. 10 e. m.

Planteringsnämnden har tillstyrkt magistratens förslag, dock har en av nämndens ledamöter reservationsvis påyrkat, att idrottsövningar å Djäknebergsslätten icke skulle få bedrivas annat än av skolungdom under lärares överinseende.

Beredningsutskottet får beträffande Djäkneberget förorda magistratens förslag samt i fråga om övriga platser drätselkammarens ändringsförslag. Enligt beredningsutskottets mening skulle paragrafen förslagsvis erhålla följande lydelse:

”Bollsparkning och andra idrottsövningar må å Djäknebergsslätten bedrivas endast av skolungdom. I övrigt må idrottsövningar inom stadens tättbebyggda områden icke utövas å andra platser än sådana, där medgivande därtill lämnats av magistraten och markens ägare. Diskus-, slägg- eller spjutkastning må dock icke äga rum vare sig å Djäknebergsslätten eller å övriga platser, där idrottsövningar medgivits, och skola idrottsövningarne vara avslutade senast kl. 10 e. m.”

N:o 49
Ang. särskild ordningsstadga för Västeråsstad m. m.

§ *9 mom. 1 a.* Magistratens förslag innehåller i förevarande del, att för torghandel med kött- och fläskvaror skall anvisas södra delen av Stora torget öster om Köpmangatans förlängning.

Med anledning av att torghandel med sådana varor blir förbjuden från och med den 1 juli 1935 föreslår utskottet, att detta markeras i bestämmelsen på så sätt, att efter det i stadgandet förekommande uttrycket "torgets mitt" inskjutas orden "intill den 1 juli 1935."

§ *11 punkt a) första stycket.* Här stadgas enligt magistratens förslag följande: "Sopning och rengöring skall äga rum varje onsdag och lördag å tid mellan klockan 4 och 8 eftermiddagen eller, om helgdag då inträffar, nästföregående dag."

Med instämmande i vad drätselkammaren härutinnan föreslagit förordar beredningsutskottet, att tiden för sopningen ändras till mellan kl. 2 och 8 e. m.

§ *12 mom. 4.* Här har i förslaget införts hänvisningar till vissa platser dels på land och dels i sjön för avstjälpning av snö och is.

Drätselkammaren, som bestämt uttalat sig mot, att sådan avstjälpning medgives å de föreslagna platserna uppe i staden eller dess närhet, har med hänvisning till stadgandet i § 16 ordningsstadgan för rikets städer, att avstjälpning, varom nu är fråga, må ske på sådana ställen, som av magistraten efter samråd med drätselkammaren anvisas, uttalat sig för att den föreslagna bestämmelsen borde helt utgå.

Beredningsutskottet ansluter sig till drätselkammarens mening och föreslår för sin del, att momentet utgår ur förslaget.

§ *13 mom. 2 sista meningen.* Magistratens förslag innehåller följande stadgande: "Adressnummer skall anbringas mot allmän plats tätt över eller invid huvudingång eller port genom målning å vägg eller på plåt eller metall eller ock på annat tjänligt sätt; och skola siffrorna vara minst en decimeter höga."

I likhet med byggnadsnämnden och brandstyrelsen föreslår beredningsutskottet, att orden "en decimeter" ändras till orden 12 cm."

§ *17.* Enligt magistratens förslag förbjudes kräftfiske inom stadens planlagda område samt meddelas, att på grund av vederbörande vattenrättsägares bestämmande allt fiske är förbjudet i Svartån mellan Slottsbron och den nedanför järnvägsbron befintliga bron, ävensom metning från sistnämnda bro.

Med beaktande av vad planteringsnämnden och drätselkammaren härutinnan anfört och föreslagit vill beredningsutskottet förorda, att paragrafen erhåller följande lydelse: "Allt fiske i Svartån är förbjudet inom stadens planlagda område samt norr därom intill Skerikesbron."

Beredningsutskottet hemställer slutligen i nu förevarande del av ärendet, att stadsfullmäktige ville såsom yttrande över det uppgjorda förslaget

till särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad tillstyrka, att detsamma måtte bliva fastställt med ovan angivna, av beredningsutskottet förordade ändringar.

N:o 49. *Ang. särskild ordningsstadga för Västerås stad m. m.*

Västerås den 19 april 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 50.

Beredningsutskottets utlåtande ang. utredning om nytt rådhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 23 februari innevarande år avgiva yttrande över en av stadsfullmäktiges ordförande Herr Lundkvist väckt motion med förslag, att stadsfullmäktige måtte besluta att lämna i uppdrag åt en särskild av stadsfullmäktige vald kommitté att efter verkställd utredning utarbeta och för stadsfullmäktige framlägga förslag om uppförande av ett nytt rådhus i staden, och får beredningsutskottet, som finner frågans vikt och betydelse påkalla en utredning som den ifrågasatta, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville med bifall till motionen besluta tillsätta en kommitté med detta uppdrag, bestående av 7 personer samt till ledamöter häri utse Herrar motionären tillika sammankallande, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Överingenjören Oscar Hellman, Direktören Axel Sundström, Byggmästaren Fritz Eklund, Förste Baningenjören Carl Henning och Sjukbesökaren Einar Keijser.

Västerås den 19 april 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens rådhusbyggnad är, som en var utan vidare torde inse, alldeles otillräcklig för sitt ändamål. Under de senaste årtiondena hava tid efter annan utflyttningar från rådhuset skett av den ena kommunala institutionen efter den andra, så att numera endast där finnas kvar magistraten och

N:o 50. *Ang. utredning om nytt rådhus.*

rådhusrätten samt stadskansliet och byggnadschefs-(stadsingeniörs)kontoren jämte sammanträdesrum för stadsfullmäktige och en del kommunala styrelser, vilka sammanträdesrum därjämte dagligen användas som arbetslokaler och väntrum. Lokaliteterna äro även för de kvarvarande institutionerna otillräckliga och i flera avseenden oändamålsenliga. Att lokalernas otillräcklighet menligt inverkar på det arbete, som skall bedrivas inom dem, ligger i öppen dag. Än större är olägenheten av att institutioner och förvaltningsgrenar, vilka hava behov av kontinuerlig förbindelse med varandra, äro förlagda till skilda fastigheter. Även för allmänheten är lokalsplittringen anledning till tidsförlust och besvär.

Sedan länge har Västerås stad sökt ordna sin kommunala organisation i centraliserande riktning. Inrättandet av det centrala stadskansliet och drätseldirektörstjänsten samt förläggandet av folkskolans och tekniska skolans kassa- och räkenskapsväsen till stadskamrerarekontoret äro exempel härpå. Fördelarne av denna centralisering neutraliseras dock i viss mån av den ovan berörda lokalitetssplittringen. Och än vidare är splittringen och de därmed följande mer eller mindre provisoriska anordningarne i lokalhänseende ägnade att försvåra och förhindra ett vidare fortgående på centraliseringens väg. Härutinnan må särskilt framhållas, att mycket synes tala för inrättande av ett för alla stadens ekonomiska förvaltningar gemensamt kassa- och räkenskapsväsen. Fördelarne härav ur synpunkten av enhetlighet och likformighet samt ordnad kontroll i alla hänseenden, torde knappast behöva diskuteras, lika litet som fördelarne för den stora allmänheten, vartill kommer att det gemensamma lokalbehovet blir mindre än det sammanlagda splittrade. I detta sammanhang torde förtjäna erinras därom, att stadsfullmäktige den 28 augusti 1930 i likhet med de kommunala styrelser, vilkas utlåtande av stadsfullmäktige infordrades, tillstyrkt en framställning till Kungl. Maj:t från Svenska stadsförbundet om sådan lagändring, att kommunens anslagsbeviljande myndighet skulle äga full frihet att genomföra en centralisation av kassa- och räkenskapsväsen för kommunens förvaltning i dess helhet.

Utöver det ovan sagda om fördelarna av att lokalt koncentrera den löpande förvaltningen må framhållas, att de lokaler, som måste finnas tillgängliga för sammanträden och konferenser av olika slag, bättre kunna utnyttjas, om de äro förlagda till en och samma byggnad, än då sammanträdesrum måste anordnas för de särskilda styrelserna i anslutning till vederbörande förvaltningar i skilda delar av staden.

På i huvudsak de skäl, som jag ovan i korthet angivit, är jag övertygad, att frågan om åstadkommande av en gemensam nybyggnad för magistraten och rådhusrätten samt den kommunala förvaltningen i mera egentlig mening eller sålunda uppförande av ett nytt rådhus när som hälst bör tagas upp till ingående och slutgiltig prövning och att frågans lösning icke bör undanskjutas längre tid än som kräves för en noggrann och allsidig utredning samt en i övrigt omsorgsfull beredning.

Frågan om ett nytt rådhus är långt ifrån ny. En verkställd undersökning visar, att den vid skilda tillfällen varit föremål för övervägande sedan mer än 30 år tillbaka. Det skulle här föra för långt att närmare redogöra för frågans tidigare behandling. I härvid fogad P. M. ges emeller-

tid en kortfattad redogörelse härför. Det förberedande arbete, som sålunda särskilt inom drätselkammaren uträttats, torde kunna bliva till väsentlig nytta vid den slutliga beredning, som denna framställning avser.

N:o 50. *Ang. utredning om nytt rådhus.*

Ovan har angivits att ett nytt rådhus borde utgöra en central för samhällets judiciella, administrativa och i övrigt förvaltande institutioner. Jämte rådhusrätten och magistraten skulle där sålunda beredas utrymmen för de dem underlydande organen: stadsfogden och kronouppbördskassören med erforderliga biträden. Vad polisen beträffar kan det däremot ifrågasättas, huruvida denna institution, såsom vid tidigare utarbetade rådhusprojekt varit avsett, behöver eller bör förläggas till rådhuset. Starka skäl synas tala för, att polisen jämte brandverket, vilken senare institution ej heller har så mycket gemensamt med den övriga kommunala förvaltningen, får sin lokalfråga ordnad genom en tillbyggnad av den för nämnda båda institutioner gemensamma och för deras verksamhet välbelägna nuvarande fastigheten. Den särskilda kommitté, som för närvarande enligt ett nyligen fattat stadsfullmäktigebeslut sysslar med nyss berörda fråga, lärer också enligt vad jag erfarit hava kommit till den uppfattningen, att denna fråga hälst bör lösas efter nu nämnda linie. Den nya rådhusbyggnaden skulle i övrigt kunna mottaga den kommunala förvaltningen i dess helhet. Stadskamrerarekontoret och fattigvårdsbyrån, som nu hava provisoriska lokaler inom olika fastigheter, visserligen nära rådhuset, men dock tillräckligt avläget för försvårande av ett önskvärt samarbete, skulle återinflytta i den gemensamma förvaltningsbyggnaden. Vidare borde dit förläggas de tekniska verkens kontor och administration i övrigt. Det förslag, som förberedelsevis varit uppe om byggandet av en särskild ny kontorsbyggnad för de tekniska verken, för vilka liksom för en del andra förvaltningsgrenar frågan om tidsenliga lokaler är trängande, skulle därmed förfalla. Både ekonomiska och förvaltningstekniska skäl synas mig avgjort tala för en lokal anslutning för de tekniska verkens del till den övriga kommunala administrationen. Lantegendomsnämndens kontor vid Kristiansborg är ur allmänhetens synpunkt och även eljest illa beläget. Enbart fördelar äro att vinna av dess förflyttning till ett nytt rådhus. Slutligen borde där beredas utrymme för en del andra kommunala anstalter, såsom hälsovårdsbyrån, deklarationskontoret m. fl.

Om de ovan angivna synpunkterna torde väl knappast behöva uppkomma några större meningsskiljaktigheter. Så mycket mer komma åsikterna sannolikt att gå i sär, då det gäller att bestämma platsen för ett nytt rådhus. Olika alternativ hava härutinnan framkommit vid den hittills verkställda utredningen. Här skall icke i denna del av spörsmålet framställas något bestämt förslag. Frågan bör noga skärskådas ur olika synpunkter.

Den beredning, som jag med denna min framställning önskar få till stånd, är av den stora vikt och intresse, att den bör verkställas av en av stadsfullmäktige tillsatt särskild kommitté. Då skilda synpunkter från åtskilliga institutioners sida böra få göra sig gällande vid den blivande utredningen, kan kommittén icke göras alltför fåtalig. Förslagsvis torde sju ledamöter kunna anses vara ett lämpligt antal. Det synes vara av betydelse enligt vad ovan framhållits, att den blivande kommittén i samarbete med

N:o 50. *Ang. utredning om nytt rådhus.*

lönenämnden ägnar sin uppmärksamhet åt de organisatoriska spörsmål, som kunna hava samband med lokaldispositionerna i det nya rådhuset.

Med stöd av det ovan anförda tillåter jag mig föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att lämna i uppdrag åt en särskild av stadsfullmäktige vald kommitté att efter verkställd utredning utarbeta och för stadsfullmäktige framlägga förslag om uppförande av ett nytt rådhus i Västerås.

Västerås den 21 februari 1933.

ALB. LUNDKVIST.

P. M.

Den 25 januari 1900 förelåg hos stadsfullmäktige yttrande av en kommitté, som den 31 maj 1899 tillsatts med uppdrag att utreda frågan om uppförande av nytt rådhus. Kommittén ansåg, att denna fråga borde lösas i sammanhang med anskaffande av ny festvåning, lokaler för spritbolaget och hotell m. m., samt anhöll om uppdrag att verkställa utredningen efter dessa linjer. Remiss till drätselkammaren.

Den 29 november 1906 hade magistraten hemställt, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att efter samråd med magistraten inkomma med utredning angående de ändringar, som borde företagas i rådhuset för att däri bereda ökat utrymme och lämpligare lokaler för magistraten samt drätselkammaren och stadsingeniörskontoret, ävensom stadsfullmäktige. Bifall.

Den 31 oktober 1907 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren anslå 50,000 kronor till restaurering av rådhuset. Under diskussionen framfördes yrkande om återremiss till kommittén för utredning rörande en större utvidgning av rådhuset.

Den 28 januari 1909 beviljades 3,000 kronor såsom tilläggsanslag för reparationskostnaden.

Den 30 oktober 1913 förelåg hos stadsfullmäktige en framställning från magistraten om åtgärder för beredande av ökat utrymme för rådhusrätten och magistraten samt kronouppbördskassören. I skrivelsen erinras om den nytillkomna tjänstemannen, stadsnotarien, som behövde eget rum, vidare om det alltför otillräckliga utrymme som disponerades av kronokassören, att inga rum funnos för åklagare och vittnen, om behovet av vigselrum och att arkivutrymmet började bliva otillräckligt. Slutligen påpekades att även drätselkammaren och stadsingeniörs- och byggnadskontoren hade för små utrymmen och att behov förefunnes av ökat antal sammanträdesrum. — Remiss till drätselkammaren.

Den 13 november 1913 beslöt drätselkammaren bordlägga ärendet.

Den 12 mars 1914 återupptogs frågan i drätselkammaren. Då hade stadsombudsmannen i samråd med byggnadschefen uppgjort ett förslag med skisser till utvidgning av rådhuset genom uppförande av en flygelbyggnad utefter Hamngatan. Vissa erinringar emot rumsanordningen framställdes, men frågans lösning i den föreslagna riktningen vann erkännande. Återremiss till förslagsställarne för vidare utarbetande av förslaget.

N:o 50. *Ang utredning om nytt rådhus.*

Den 23 mars 1914 förelåg utarbetade ritningar över tillbyggnaden. Det framhölls, att vaktmästarbostad även borde inrymmas i densamma. Bordlagt för vidare utarbetning.

Den 9 april 1914 hade ritningen omändrats i anledning av det sista beslutet. Bordlagt.

Den 4 juni 1914 beslöt drätselkammaren uppdraga åt Arkitekten Hahr att uppgöra skisser till tillbyggnaden, upptagande de utrymmen, som funnos upptagna i de förut preliminärt av drätselkammaren godkända planritningarne.

Den 11 mars 1915 förelåg för granskning av Hahr utarbetade ritningar, avseende utökning av lokalerna i rådhuset genom dess påbyggnad med en våning. Bordlagt.

Den 14 maj 1915 beslöt drätselkammaren anmoda Hahr att uppgöra ritningar till drätselkammarens ursprungliga förslag.

Den 10 februari 1916 förelåg av Hahr upprättade ritningar till den förut föreslagna flygelbyggnaden, upptagande i nedre våningen lokaler för magistratens ledamöter och tjänstemän samt för stadskamreraren, ävensom lägenhet för en vaktmästare och i övre våningen lokaler för drätselkammaren, sammanträdesrum samt tjänsterum för stadsarkitekten och stadsingeniören. Drätselkammaren uppdrog åt byggnadschefen att utreda kostnaderna för tillbyggnaden.

Den 11 maj 1916 föredrogs i drätselkammaren byggnadschefens kostnadsberäkning å tillbyggnaden, slutande å 82,000 kronor exklusive kostnader för korkmattor och kassavalvsdörrar. Byggnadschefen hade vidare anfört, att genom tillbyggnaden förtoges rådhusets monumentala karaktär, samt framhållit besvärligheter med anledning av grundförhållandena. — Frågan bordlades ånyo.

Den 29 juni 1916 beslöt drätselkammaren efter en längre överläggning med hänsyn till de dåliga grundförhållandena invid rådhuset samt då en tillbyggnad invid Hamngatan komme att äventyra rådhusets enhetliga utseende uppge tanken på denna tillbyggnad samt utreda frågan om en del provisoriska tjänstelokaler i Gaggeska huset.

Den 12 oktober 1916 förehades frågan åter i drätselkammaren, därvid drätselkammaren beslöt, att förslaget om lösningen av rådhusfrågan genom en tillbyggnad av nuvarande rådhuset, i vad frågan ankomme på drätselkammaren, skulle förfalla, varjämte drätselkammaren, som ansåg, att frågan borde lösas genom nybyggnad av ett rådhus, uppdrog åt stadsombudsmannen Öberg att verkställa utredning angående de lokaler, som borde inrymmas i en ny rådhusbyggnad. I en samma dag till stadsfullmäktige avlåten skrivelse, vari framställdes förslag om beredande av nya tjänsteloka-

N:o 50. *Ang. utredning om nytt rådhus.*

ler för kronouppbördskassören och stadskamreraren i en rådhuset närliggande byggnad, lämnade drätselkammaren meddelande till stadsfullmäktige rörande sin ovan angivna ståndpunkt i rådhusbyggnadsfrågan (Stadsfullmäktiges handlingar 1916, sid. 300).

Den 12 mars 1917 uppdrog drätselkammaren åt ombudsmannen och byggnadschefen att upprätta förslag till de förändringar inom rådhuset som betingades av kronouppbörds- och stadskamrerarekontorets utflyttning därifrån.

Den 31 maj 1917 fattade stadsfullmäktige beslut på drätselkammarens förslag om ändrade dispositioner av lokalerna i rådhuset i anledning av utflyttningen.

Vid budgetbehandlingen 1917 hade magistraten framhållit behovet av ökade lokaler för polisverket, i anledning varav stadsfullmäktige den 20 december 1917 beslöto uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med magistraten och brandstyrelsen verkställa utredning angående föreliggande behov av ökade lokalutrymmen för såväl polis- som brandverket. Vid behandling av remissen den 10 januari 1918 beslöt drätselkammaren, som fann denna fråga hava samband med rådhusbyggnadsfrågan, uttala, att drätselkammaren ansåg det lämpligt, att erforderliga utrymmen för polisen förlades till ett blivande nytt rådhus. Vidare uttalade sig drätselkammaren för, att perspektivskisser utarbetades avseende förslag att förlägga det nya rådhuset dels vid Fiskartorget och dels på västra sidan om ån i närheten av Bondegatan.

Den 20 april 1918 hölls enligt drätselkammarens beslut den 11 april 1918 ett sammanträde i frågan mellan ledamöterna i magistraten, drätselkammaren och brandstyrelsen för att få frågan allsidigt belyst.

Med ledning av drätselkammarens beslut den 10 januari 1918 och diskussionen vid ovanberörda sammanträde den 20 april 1918 utarbetades av stadsombudsmannen Öberg och stadsarkitekten Hahr förslag till nytt rådhus i 4 alternativ, belysta av utav Hahr utförda skissritningar samt modell till det i utredningen förordade förslaget. Förslagsställarnes utredning framlades i ett utlåtande till drätselkammaren den 2 april 1919. Utredningen avsåg, som nämnts, fyra alternativ med olika förläggningsplatser, nämligen: I) vid Stora torget, ungefär där Zimmermanska gården och Casinogården nu ligga, II) på västra sidan om Svartån mitt emot Stora torget mellan Svartån och Källgatan, III) vid Fiskartorgets östra sida inom kvarteret Nestor och IV) å den nuvarande rådhustomten. Av dessa alternativ förordades utan tvekan det sistnämnda. Förslaget innefattade emellertid inga kostnadsberäkningar. På grund av den samtidigt inträdande våldsamma kristiden med ty åtföljande ekonomiska påfrestningar för staden, blev frågan icke upptagen till ingående behandling inom drätselkammaren under de närmaste åren, och har, frånsett några icke protokollförda diskussioner och nedan antecknade åtgärder sedan dess fått vila.

Den 18 november 1920 beslöt drätselkammaren honorera Hahr för hans arbete med utredningen 5,000: — kronor.

Den 9 mars 1922 tillsatte drätselkammaren en kommitté (ordförande, vice ordförande, Edv. Karlsson och Lundkvist), med uppdrag att taga del

av de verkställda utredningarne och bilda sig ett omdöme om de riktlinjer, som borde följas vid lösandet av frågan. **N:o 50.** *Ang. utredning om nytt rådhus.*

Den 27 oktober 1932 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté för utredning av frågan om ökade utrymmen för brand- och polisverket, därvid även skulle övervägas, om polisen lämpligen borde förläggas till ett blivande nytt rådhus.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 26 Maj. VII.

N:o 51.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. ny sotningstaxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan brandstyrelsen till stadsfullmäktige för antagande överlämnat förslag till ny sotningstaxa för staden samt stadsfullmäktige genom beslut den 19 december 1932 överlämnat detta för utlåtande till beredningsutskottet, får utskottet nu i ärendet anföra följande.

Efter remissen har brandstyrelsen i skrivelse den 28 mars 1933, som till Beredningsutskottet direkt överlämnats, på anförda skäl föreslagit viss ändring i brandordningen för staden samt i det förut överlämnade förslaget till ny sotningstaxa.

I avseende å den sålunda av brandstyrelsen ändrade framställningen har beredningsutskottet efter övervägande ansett sig kunna tillstyrka densamma. Det framgår av brandstyrelsens utredning, att i avseende å taxan och för så vitt sotningsåtgärder däri förut varit avgiftsbelagda, det nya förslaget icke innebär några väsentligare avvikelser och att beträffande sotning av anordningar, som förut ej i taxan upptagits, de föreslagna avgifterna kunna anses vara väl avpassade. För den föreslagna ändringen i sotningsfristen har brandstyrelsen enligt beredningsutskottets förmenande anfört bärande skäl.

Beredningsutskottet får alltså för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville, med bifall till brandstyrelsens framställning, besluta,

dels att § 28 mom. 3 och 4 i brandordningen för staden skall utbytas mot följande bestämmelse: "till 45 dagar i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och bakning samt till rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning".

dels ock antaga följande

SOTNINGSTAXA FÖR VÄSTERÅS STAD

att gälla från månaden näst efter den, varunder fastställelse av taxan meddelas av Konungens Befallningshavande i länet.

Skorstensfejare i staden äger uppbära betalning för verkställt sotningsarbete:

I. *Å sotningsdistriktens inre områden:*

För pipa till spisel, pannmur, kakelugn eller kamin 0:50

För rensning av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.

N:o 51. *Ang. ny sotningstaxa.*

För sotning av spis		0:20
„ „ „ kakelugn med rör		0:20
„ „ „ pannmur		0:50
„ „ „ kamin med rör		
	a) intill tre meter	0:20
	b) mellan tre och sex meter	0:30
	c) över sex meter	0:40
För sotning av Åga-spis eller liknande eldstad		1:50
„ „ „ värmeledningsspis		1:50
„ „ „ värmepanna i kök		1:—
„ „ „ värmepanna i våning		1:50
„ „ „ centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:		
A. i en- och tvåfamiljshus:		
	a) om pannan saknar rökkanaler	1:50
	b) om pannan har 2—6 rökkanaler	2:25
	c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	3:—
B. i medelstora hyres- och bostadshus:		
	med en panna	5:—
	med två pannor	7:50
C. i större hyres- och bostadshus:		
	med 1 panna	9:—
	med 2 pannor	12:—
	med 3 pannor	15:—
	med 4 pannor	18:—

II. *Å sotningsdistriktens yttre områden:*

För sotningsarbete, som utföres å dessa områden, erlägges 75 % högre avgift än ovan angivits för distriktens inre områden.

För sotning och rensning, som skorstensfejare anmodas att utföra å andra tider än de i brandordningen anbefallda, utgår för inställelsen en extra ersättning av kr. 1:50.

För sotningsarbete, som på begäran utföres mellan kl. 7 em. och 6 fm. betalas 125 % förhöjning och för sön- och helgdagsarbete 100 % förhöjning.

För annan än här omnämnd sotning och rensning utgår ersättning efter överenskommelse och bestämmes denna ersättning, där parterna ej kunna om densamma enas, av brandstyrelsen.

Västerås den 19 april 1933.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 51. *Ang. ny sotningstaxa.*

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 december 1932 överlämnade brandstyrelsen till stadsfullmäktige för antagande förslag till revidering av taxan å avgifter för sotning inom staden. Förslaget avsåg att, med bibehållande av de i § 28 i brandordningen för staden fastställda sotningsfristerna, komplettera taxan med bland annat bestämmelser angående avgifter för sotning inom sotningsdistriktens yttre områden och avgifter för sotning av värmepannor och centraluppvärmningsapparater, samt att, vad anginge sotning av s. k. Agaspis, med stöd av § 28 mom. 4 i brandordningen, få sotningsfristen bestämd till 3 månader — i detta sistnämnda avseende skulle beslut av stadsfullmäktige icke vara påkallat.

Sedan förslaget avgivits hava stadens skorstensfejaremästare anhållit om brandstyrelsens övervägande om ändring i vissa sotningsfrister, vilken ändring skulle vara en medelväg emellan brandstyrelsens förslag och vad skorstensfejarmästarne begärt. Ändringen skulle innehålla ett sammanförande av anordningar med en sotningsfrist av 6 veckor, och anordningar med en sotningsfrist av 2 månader till en gemensam sotningsfrist av 45 dagar, med reducering av taxan för sotning av centraluppvärmningsapparater med vad därtill hörer enligt det förut ovan lämnade förslaget, varierande mellan 10 och 25 %. Denna ändring skulle enligt skorstensfejaremästarnes mening dels innebära en rationalisering av sotningsarbetet samt en lättnad för allmänheten. Som det nu är med olika sotningsfrister för vanliga köksspisar och eldstäder och för centraluppvärmningsanordningar, är möjligheten av samtidig sotning av spisar och centraluppvärmningsanordningar i samma fastighet mestadels utesluten — i stället för en tur blir det två, ofta tätt efter varandra, medförande ödslande med arbetskraft och obehag för fastighetsägare och hyresgäster. Ifråga om ändringens förhållande till kostnaderna, motväges den tätare sotningen av värmeledningar av nedsättningen i taxan och den i förhållande till den förlängda sotningsfristen minskade utgiften för spissotningen.

Brandstyrelsen har vid övervägande av detta ändringsförslag funnit åtskilligt som talar för detsamma. Onekligen ha olägenheter för allmänheten varit förenade med de nuvarande olika sotningsfristerna för här ifrågavarande anordningar och då härtill kommer att den tätare sotningen av värmeledningsanordningarne med nedsatt taxa för fastighetsägarne icke medför ökade kostnader — ett exempel: 6 sotningar av panna med 2—6 rökkanaler à 3 kr. per gång = 18 kronor per år à kr. 2:25 pr. gång 8 gånger pr år = 18 kronor, klargör detta — har brandstyrelsen icke ansett sig böra ställa sig avvisande till de föreslagna ändringarne.

Brandstyrelsen får alltså föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom tillägg till och ändring uti det förut överlämnade förslaget antaga dels följande ändrade lydelse av § 28 mom. 3 och 4 i brandordningen för staden: "till 45 dagar i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och bakning samt till rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning", dels ock sådan taxa

N:o 51. Ang. ny sotningstaxa.

för sotning av centraluppvärmningsapparat, som angives å bilaga till denna skrivelse.

Västerås den 28 mars 1933.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

För sotning av centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:

A.	i en- och två-familjshus:	
	a) om pannan saknar rökkanaler	1:50
	b) om pannan har 2—6 rökkanaler	2:25
	c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	3:—
B.	i medelstora hyres- och bostadshus:	
	med en panna	5:—
	med två pannor	7:50
C.	i större hyres- och bostadshus:	
	med 1 panna	9:—
	med 2 pannor	12:—
	med 3 pannor	15:—
	med 4 pannor	18:—

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under åberopande av härvid återgående remiss angående förslag till ny sotningstaxa för Västerås får magistraten meddela, att magistraten för närvarande icke har någon erinran att framställa mot förslaget, men att magistraten förbehåller sig rätt att, sedan ärendet blivit av stadsfullmäktige slutligen behandlat, avgiva det yttrande, vartill magistraten kan finna sig föranlåten.

Västerås rådhus den 9 januari 1933.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Karl Elof Lindgren.

N:o 51.
Ang. ny sotningstaxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Taxan å avgifter för sotning inom staden är i behov av omarbetning. I det skick, vari den nu föreligger, har den varit gällande sedan år 1917 — den fastställdes av länsstyrelsen den 25 oktober detta år — och företer för närvarande allenast den ändring från fastställelsen, att enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 oktober 1919, avgiften för sotning av pipa med lina höjts från 40 till 50 öre. Vad som nu påkallar taxans omarbetning är, att taxan på grund av tillkomsten av ny brandstadga och brandordning samt genom att staden växt ut åt landsbygden genom inkorporering och ävenså genom värmetekniska framsteg blivit i vissa avseenden föråldrad. Brandstyrelsen har vidtagit åtgärder för att få taxan bättre anpassad till de nuvarande förhållandena och därför tillsatt en kommitté med uppdrag att i samråd med stadens skorstensfejaremästare närmare utreda frågan.

Sådan utredning föreligger nu i det att nämnda kommitté till brandstyrelsen överlämnat förslag till sotningstaxa för Västerås stad, med därtill hörande motivering jämte i ärendet avgivet yttrande av stadens båda skorstensfejaremästare.

För egen del har brandstyrelsen funnit det framlagda förslaget icke föranleda några erinringar, och får, med avlämnande av handlingarne i ärendet och under hänvisning till den för förslaget avgivna motiveringen, vari jämväl lämnas en närmare redogörelse för avvikelserna från nu gällande taxa, hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga och hos vederbörlig myndighet därefter låta för fastställelse underställa till handlingarne fogat förslag till sotningstaxa för Västerås stad.

Västerås den 15 december 1932.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Brandstyrelsen gav den 18 januari 1932 undertecknade i uppdrag att verkställa utredning för komplettering av gällande taxa för sotning inom staden, vilken taxa bl. a. saknar bestämmelser ang. avgifterna för sotning inom sotningsdistriktens yttre områden och avgifter för sotning av värmepannor och centraluppvärmningsapparater samt s. k. Aga-spisar.

Sedan vi erhållit gällande sotningstaxor från några med Västerås jämförliga städer och lämnat stadens skorstensfejare tillfälle att yttra sig i saken, har från dessa inkommit en skrivelse, vars innehåll skorstensfejarna sedermera med kommitterade fått tillfälle genomgå. Av denna skrivelse med dess bilagor framgår, att skorstensfejarne även begärt en ändring i sotningsfristerna för vissa eldstäder samt en — om än obetydlig — höjning av taxan i en del punkter.

N:o 51. *Ang. ny sotningstaxa.*

Vad den ifrågasatta ändringen av *sotningsfristerna* beträffar, anse kommitterade, (vilkas uppdrag för övrigt ej innefattar utredning i detta avseende) att ej tillräcklig motivering föreligger härför; antalet soteldar har minskats de senare åren och inga klagomål över för långa sotningsfrister ha kommit till brandstyrelsens eller brandchefens kännedom. Kommitterade vilja dock föreslå, att i enlighet med skorstensfejarnas förslag sotningsfristen för s. k. Aga-spis eller liknande eldstad sättes till *tre månader*, och anse vi, att detta kan ske utan ändring i brandordningen genom beslut av brandstyrelsen med stöd av brandordningen § 28 mom. 4, enär det endast rör sig om några få eldstäder.

Sotningstaxan av den 25 okt. 1917 höjdes under den s. k. kristiden ett par gånger. F. n. kvarstår endast den av stadsfullmäktige den 27 oktober 1919 beslutade höjningen från 1 jan. 1920 för sotning av pipor med lina till 50 öre. Kommitterade anse, att denna avgift måste kvarstå lika och gälla för piporna till alla i mom. 1 i nuvarande sotningstaxa uppräknade eldstäder.

Beträffande rengöring och rensning enl. mom 2, anse vi, att för samtliga vanliga kokspisar bör gälla samma avgift, förslagsvis 20 öre.

Avgifterna för övriga, här uppräknade eldstäder anse vi böra bibehållas oförändrade. För sotning av Aga-spis eller liknande eldstad samt för sotning av värmeledningsspisar, värmepannor och centraluppvärmningsapparater tillstyrka vi — efter att ha tagit del av den indelning av eldstäderna och de avgifter, som förefinnas i andra städer — skorstensfejarnes förslag till taxa. Om avgifterna delvis satts något högre än på andra orter, kan detta försvaras med, att skorstensfejarna här i staden, i olikhet med vad annars är fallet, ej ha någon nämnvärd fast lön (endast 25 kr.).

Taxa för sotningsdistriktens yttre områden har hittills ej funnits, enär den rena landsbygden i Lundby och S:t Ilians socknar ej var inkorporerad, då sotningstaxan upprättades. Brandstadgan åligger emellertid stadens skorstensfejare att ombesörja denna sotning (sotningsfrist enligt brandordningen 3 år) och ha kommitterade med hänsyn till de omkostnader som uppkomma för transporter, dagtraktamenten m. m. ansett skäligt tillstyrka det av skorstensfejarne begärda tillägget av 75 % å avgifterna.

De avgifter för extra sotning samt natt- och söndagsarbete, som föreslagits, hava betingats av bestämmelser i kollektivavtal mellan skorstensfejarne och deras arbetare.

Kommitterade bilägga ”förslag till sotningstaxa för Västerås stad”.

Västerås den 28 okt. 1932.

Einar Gelin. *J. R. Keijser.* *Olof Clarholm.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 51.
Ang. ny sotningstaxa.

Taxan å avgifter för sotning inom staden är i behov av omarbetning. I det skick, vari den nu föreligger, har den varit gällande sedan år 1917 — den fastställdes av länsstyrelsen den 25 oktober detta år — och företer för närvarande allenast den ändring från fastställelsen, att enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 oktober 1919, avgiften för sotning av pipa med lina höjts från 40 till 50 öre. Vad som nu påkallar taxans omarbetning är, att taxan på grund av tillkomsten av ny brandstadga och brandordning samt genom att staden växt ut åt landsbygden genom inkorporering och ävenså genom värmetekniska framsteg blivit i vissa avseenden föråldrad. Brandstyrelsen har vidtagit åtgärder för att få taxan bättre anpassad till de nuvarande förhållandena och därför tillsatt en kommitté med uppdrag att i samråd med stadens skorstensfejaremästare närmare utreda frågan.

Sådan utredning föreligger nu i det att nämnda kommitté till brandstyrelsen överlämnat förslag till sotningstaxa för Västerås stad, med därtill hörande motivering jämte i ärendet avgivet yttrande av stadens båda skorstensfejaremästare.

För egen del har brandstyrelsen funnit det framlagda förslaget icke föranleda några erinringar, och får, med avlämnande av handlingarne i ärendet och under hänvisning till den för förslaget avgivna motiveringen, vari jämväl lämnas en närmare redogörelse för avvikelserna från nu gällande taxa, hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga och hos vederbörlig myndighet därefter låta för fastställelse underställa till handlingarne fogat förslag till sotningstaxa för Västerås stad.

Västerås den 15 december 1932.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Brandstyrelsen gav den 18 januari 1932 undertecknade i uppdrag att verkställa utredning för komplettering av gällande taxa för sotning inom staden, vilken taxa bl. a. saknar bestämmelser ang. avgifterna för sotning inom sotningsdistriktens yttre områden och avgifter för sotning av värmepannor och centraluppvärmningsapparater samt s. k. Aga-spisar.

Sedan vi erhållit gällande sotningstaxor från några med Västerås jämförliga städer och lämnat stadens skorstensfejare tillfälle att yttra sig i saken, har från dessa inkommit en skrivelse, vars innehåll skorstensfejarna sedermera med kommitterade fått tillfälle genomgå. Av denna skrivelse med dess bilagor framgår, att skorstensfejarne även begärt en ändring i sotningsfristerna för vissa eldstäder samt en — om än obetydlig — höjning av taxan i en del punkter.

N:o 51.
Ang. ny sotningstaxa.

Vad den ifrågasatta ändringen av *sotningsfristerna* beträffar, anse kommitterade, (vilkas uppdrag för övrigt ej innefattar utredning i detta avseende) att ej tillräcklig motivering föreligger härför; antalet soteldar har minskats de senare åren och inga klagomål över för långa sotningsfrister ha kommit till brandstyrelsens eller brandchefens kännedom. Kommitterade vilja dock föreslå, att i enlighet med skorstensfejarnas förslag sotningsfristen för s. k. Aga-spis eller liknande eldstad sättes till *tre månader*, och anse vi, att detta kan ske utan ändring i brandordningen genom beslut av brandstyrelsen med stöd av brandordningen § 28 mom. 4, enär det endast rör sig om några få eldstäder.

Sotningstaxan av den 25 okt. 1917 höjdes under den s. k. kristiden ett par gånger. F. n. kvarstår endast den av stadsfullmäktige den 27 oktober 1919 beslutade höjningen från 1 jan. 1920 för sotning av pipor med lina till 50 öre. Kommitterade anse, att denna avgift måste kvarstå lika och gälla för piporna till alla i mom. 1 i nuvarande sotningstaxa uppräknade eldstäder.

Beträffande rengöring och rensning enl. mom 2, anse vi, att för samtliga vanliga kokspisar bör gälla samma avgift, förslagsvis 20 öre.

Avgifterna för övriga, här uppräknade eldstäder anse vi böra bibehållas oförändrade. För sotning av Aga-spis eller liknande eldstad samt för sotning av värmeledningsspisar, värmepannor och centraluppvärmningsapparater tillstyrka vi — efter att ha tagit del av den indelning av eldstäderna och de avgifter, som förefinnas i andra städer — skorstensfejarnes förslag till taxa. Om avgifterna delvis satts något högre än på andra orter, kan detta försvaras med, att skorstensfejarna här i staden, i olikhet med vad annars är fallet, ej ha någon nämnvärd fast lön (endast 25 kr.).

Taxa för sotningsdistriktens yttre områden har hittills ej funnits, enär den rena landsbygden i Lundby och S:t Ilians socknar ej var inkorporerad, då sotningstaxan upprättades. Brandstadgan åligger emellertid stadens skorstensfejare att ombesörja denna sotning (sotningsfrist enligt brandordningen 3 år) och ha kommitterade med hänsyn till de omkostnader som uppkomma för transporter, dagtraktamenten m. m. ansett skäligt tillstyrka det av skorstensfejarne begärda tillägget av 75 % å avgifterna.

De avgifter för extra sotning samt natt- och söndagsarbete, som föreslagits, hava betingats av bestämmelser i kollektivavtal mellan skorstensfejarne och deras arbetare.

Kommitterade bilägga ”förslag till sotningstaxa för Västerås stad”.

Västerås den 28 okt. 1932.

Einar Gelin. *J. R. Keijser.* *Olof Clarholm.*

FÖRSLAG TILL SOTNINGSTAXA FÖR VÄSTERÅS STAD.

N:o 51. *Ang. ny sotningstaxa.*

Skorstensfejare i staden äger uppbära betalning för verkställt sotningsarbete:

I. *Å sotningsdistriktens inre områden:*

För pipa till spisel, pannmur, kakelugn eller kamin		0:50
För rensning av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.		
För sotning av	spis	0:20
„ „ „	kakelugn med rör	0:20
„ „ „	pannmur	0:50
„ „ „	kamin med rör	
	a) intill tre meter	0:20
	b) mellan tre och sex meter	0:30
	c) över sex meter	0:40
För sotning av	Aga-spis eller liknande eldstad	1:50
„ „ „	värmeledningsspis	1:50
„ „ „	värmepanna i kök	1:—
„ „ „	värmepanna i våning	1:50
„ „ „	centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:	
	A. i en- och tvåfamiljshus	
	a) om pannan saknar rökkanaler	2:—
	b) om pannan har 2—6 rökkanaler	3:—
	c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	4:—
	B. i medelstora hyres- och bostadshus:	
	a) med en panna	6:—
	b) med två pannor	9:—
	C. i större hyres- och bostadshus:	
	a) med 1 panna	10:—
	b) med 2 pannor	15:—
	c) med 3 pannor	20:—
	d) med 4 pannor	25:—

II. *Å sotningsdistriktens yttre områden:*

För sotningsarbete, som utföres å dessa områden, erlägges 75 % högre avgift än ovan angivits för distriktens inre områden.

För sotning och rensning, som skorstensfejare anmodas att utföra å andra tider än de i brandordningen anbefallda, utgår för inställelsen en extra ersättning av kr. 1:50.

För sotningsarbete, som på begäran utföres mellan kl. 7 em. och 6 fm. betalas 125 % förhöjning och för sön- och helgdagsarbete 100 % förhöjning.

För annan än här omnämnd sotning och rensning utgår ersättning efter överenskommelse och bestämmes denna ersättning, där parterna ej kunna om densamma enas, av brandstyrelsen.

N:o 52.

Drätselkammarens och Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelser ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 januari 1933 hava stadsfullmäktige samtidigt med att stadsfullmäktige fastställt avgiften för anslutning till stadens ledningar för vatten, avlopp och gas av Jakobsbergsområdet till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren remitterat fråga om sättet för den fastställda anslutningsavgiftens erläggande.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i anledning av denna remiss nu avgivit förslag i ärendet får drätselkammaren, med överlämnande av detta och på de skäl vatten- och gasverksstyrelsen anfört som grund för förslaget, för egen del såsom utlåtande i ärendet tillstyrka förslagets antagande.

Beträffande en detalj i förslaget har drätselkammaren emellertid icke stått enig.

Bestämmelsen i mom. 7 om skyldighet för ägare av jämväl obebyggd tomt, som ej träffat uppgörelse med staden om anslutning vid ledningarnes framdragning att erlägga en med 5 % årlig ränta förhöjd anslutningsavgift, därest anslutning sker senare än nyss sagts, har av en minoritet inom drätselkammaren ansetts vara en orättvisa mot fastighetsägare inom Jakobsbergsområdet, alldenstund någon skyldighet att erlägga räntetillägg numera icke föreligger vid anslutning under samma förhållanden av obebyggd tomt inom övrig del av stadsområdet.

Då drätselkammaren emellertid vid votering rörande denna punkt i förslaget med 5 röster mot 4 anslutit sig till vad vatten- och gasverksstyrelsen härutinnan föreslagit, har detta föranletts därav, att ledningsanläggningen inom Jakobsbergsområdet med en anslutningsavgift av 1 krona 30 öre pr. kvm. för staden icke kan förväntas bli räntabel i den omfattning, som är fallet med ledningsanläggning i andra delar av staden och som i allmänhet utgör en förutsättning för en ledningsutsträckning.

I detta hänseende må erinras, att enligt den utredning, som låg till grund för stadsfullmäktiges beslut angående bestämmande av anslutningsavgiften för Jakobsberg anslutningsavgiften för övrig del av staden av 1 krona pr kvm. för vatten, avlopp och gas bort motsvaras av minst 1 krona 54 öre för Jakobsbergsområdets del och att en nödvändig ekonomisk förutsättning för ledningsutläggning över huvud taget å Jakobsberg är, att så vitt möjligt all tomtmark från början anslutes. I avseende å räntabiliteten har därför det föreslagna räntetillägget en icke oväsentlig uppgift att fylla.

N:o 52. Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.

Såsom förut nämnts har drätselkammarens beslut föregåtts av votering och har emot beslutet anmälts reservation av Herrar vice ordföranden, Bäckman, Keijser och Edv. Karlsson under yrkande, att mom. 7 i förslaget måtte bringas i överensstämmelse med de allmänna bestämmelserna och alltså erhålla följande lydelse:

"Skulle inom ett byggnadsområde ägare av bebyggd tomt icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid, som omförmäles i punkt 5."

Västerås den 4 maj 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 26 januari 1933 under § 16 i dess då förda protokoll beslutat dels att för Jakobsbergsområdets del, på sätt detta område närmare angivits i en utredning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen till stadsplanekommittén, anslutningsavgiften för stadens vatten-, avlopps- och gasledningar tillsvidare skulle per kvm. tomtyta utgå efter 44 öre för vattenledning, 57 öre för avloppsledning och 29 öre för gasledning, eller tillhopa en krona 30 öre för samtliga dessa slag av ledningar, dels ock att uppdraga åt drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen att framlägga närmare förslag rörande ledningsavgifternas erläggande.

Vatten- och gasverksstyrelsen får nu i ärendets senare del anföra följande.

Enligt nu gällande villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma fastställda av stadsfullmäktige den 20/12 1916 med ändringar den 29/6 1922 och den 27/5 1926 skola anslutningsavgifterna gäldas genast vid ledningsanläggningens påbörjande, dock må fastighetsägare då fråga är om anslutning till samtliga slags ledningar, om han så önskar erlägga endast en tredjedel av anslutningsavgiften genast vid arbetets påbörjande och återstoden genom årliga eller kvartalsvis skeende lika stora avbetalningar under en tid av fem, eller om vatten- och gasverksstyrelsen därtill lämnar medgivande, tio år jämte 6 % årlig ränta å oguldet belopp.

Dessa bestämmelser lämpa sig för stadsområden, inom vilka i stort sett tomtindelning skett på så sätt, att tomterna innehålla för bebyggelse lämplig areal på 700—1500 m² och där endast i undantagsfall tomtregleringar behöva göras.

N:o 52.

Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.

Som bekant är modern tomtindelning i regel icke gjord å Jakobsbergsområdet, utan finnas tomter med ett ytinnehåll ända upp till 6000 m². Härjämte har man att vänta, att genom upprättandet av plan för området förändringar i gatusträckningarna komma att uppstå, i sin tur medförande ändrade äganderättsförhållanden genom de nuvarande tomternas styckning i det ena eller andra avseendet.

I och med allmänna ledningars utdragande till området och dess planläggande efter nutida grundsatser, har man sålunda att vänta en oavbruten ny tomtindelning inom området.

Ur alla synpunkter — såväl för vatten- och gasverksstyrelsens del som ock för blivande säljare och köpare av tomter — torde det, då man från början måste utgå ifrån att anslutningsavgifterna skola erläggas efter hela tomtarealen, bliva lämpligast att söka vinna sådana bestämmelser för anslutningsavgifternas erläggande, att säljare och köpare av tomter vid varje tidpunkt själva kunna beräkna den anslutningsavgift, som åvilar varje tomt eller tomtdel, samt att anslutningsavgiften på grund av tomternas storlek icke blir för en stor del av fastighetsägarne allt för betungande.

Detta syfte torde icke kunna ernås utan att — för den händelse anslutningsavgiften icke med en gång erlägges — det årliga amorteringsbeloppet jämte räntan å oguldet belopp kommer att under hela amorteringstiden utgöra ett oförändrat belopp, helst uttryckt i helt öretal per kvm. räknat, samt att amorteringstiden sättes väsentligt längre än för stadsområdet i övrigt.

För att stimulera till ledningsanslutning och underlätta erläggandet av anslutningsavgifterna, vill styrelsen sålunda förorda, att stadsfullmäktige bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att medgiva anslutningsavgifternas erläggande genom 20-årig amortering.

För bestämmande av räntefot å ogulden anslutningsavgift och årligt amorteringsbelopp under en tid av 20 år och efter en anslutningsavgift av kr. 1:30 per kvm. tomtyta, har styrelsen sålunda utgått ifrån, att annuiteten bör vara konstant och uttryckt i *helt* antal ören per kvm. tomtyta, under det att räntefoten — som icke bör allt för mycket avvika från 6 % — icke nödvändigtvis behöver vara ett helt tal.

De företagna beräkningarna hava visat att med 20 års amorteringstid och 6 % ränta, annuiteten skulle hava blivit cirka 11,15 öre per kvm. tomtyta.

För att emellertid uppfylla förut uppställda önskemål om annuitetens beräknande efter helt öretal, har denna föreslagits till exakt 11 öre per kvm. tomtyta, vilket ger en räntefot obetydligt under 6 % eller 5,82 %.

Annuitetens erläggande bör enligt styrelsens förmenande uppdelas på två betalningsterminer, nämligen den 30/6 och den 31/12. Då annuiteterna helst böra löpa per jämnt kalenderår föreslår styrelsen, att amorteringen börjar erläggas först kalenderåret efter det, varunder anslutning skett, och att under anslutningsåret endast erlägges ränta å anslutningsavgiftens kapitalbelopp, men under detta år efter jämnt *6 %*, räknat från den dag, servisledningarna tillkopplats.

N:o 52.

Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.

Vid fastställandet av anslutningsavgiften av kr. 1:30 per kvm. tomtyta förutsattes, att vederbörande fastighetsägare erlade avgift för hela sitt arealinnehav.

I ändamål att framkalla största möjliga anslutning från början vid varje etapp av ledningsutbyggandet synes det styrelsen nödvändigt att föreskriva, att även för obebyggd tomt anslutningsavgiften årligen skall höjas med 5 % från den tid anslutning kunnat verkställas till dess anslutning sker.

Det bör vidare påpekas att för den, som så önskar amorteringstiden givetvis kan förkortas genom vederbörlig inbetalning av matematiska värdet av en eller flera annuiteter.

Slutligen torde väl här böra klarläggas, att en eventuell förändring av de allmänna villkoren och bestämmelserna för anslutning av stadens ledningar med ty åtföljande förändring av räntefoten måste medföra att även för nytillkommande anslutningar inom Jakobsbergsområdet efter en sådan eventuellt inträdd förändring måste räknas med en fallande eller stigande annuitet.

Vad styrelsen här föreslagit ifråga om anslutningsavgifternas erläggande inom Jakobsbergsområdet och vad som ifråga om ledningarnas utsträckande i övrigt behöver iakttagas, har av styrelsen sammanförts till bilagda "villkor och bestämmelser för utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten-, avlopp och gas och anslutningar till desamma inom Jakobsbergsområdet", vilka bestämmelser i allt vad som här icke särskilt angivits i tillämpliga delar överensstämma med de bestämmelser, som tidigare äro fastställda för staden i övrigt.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att stadsfullmäktige ville

med godkännande av vad styrelsen föreslagit rörande erläggandet av anslutningsavgift inom Jakobsbergsområdet fastställa bilagda "villkor och bestämmelser för utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas och anslutning till desamma inom Jakobsbergsområdet."

Västerås den 11 februari 1933.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

Eric Plantin.

N:o 52.

Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.

VILLKOR OCH BESTÄMMELSER ANGÅENDE UTSTRÄCKNING AV STADENS ALLMÄNNA LEDNINGAR FÖR VATTEN, AVLOPP OCH GAS OCH ANSLUTNINGAR TILL DESAMMA INOM JAKOBSBERGSOMRÅDET.

Dessa villkor och bestämmelser skola tillämpas för det bergsområde, som i öster begränsas av Djäkneberget, i söder sträcker sig utefter Jakobsbergsgränsen till Solvägen samt i fortsättningen av de inom Hammarby område befintliga gatorna Sol-, Kron- och Stadshagsvägen till Dünavägen, dock med undantag för de tomter, som redan utan förbehåll om högre avgifter anslutits till redan befintliga ledningar i de gator, som begränsa nämnda område.

1:o) Stadens ledningar, inklusive serviser till tomtgräns för avlopp, vatten och gas, utdrages till och inom bebyggda eller för bebyggande avsedda områden, i den mån Stadsfullmäktige pröva sådana anläggningar behövliga och anslå erforderliga medel till gäldande av stadens andel i kostnaderna för desamma, varvid i första hand stadens egna områden böra tillgodoses.

2:o) Vid prövning av dylika frågor skola i övrigt såsom regel följande huvudgrunder beaktas:

a) Ledningarna framdragas successivt från utgångspunkterna för desamma;

b) Indelning till kvarter, tomter och trafikleder av det område, som är i fråga, skall vara uppgjord eller godkänd av stadens vederbörande myndighet;

c) Den gatumark, omfattande även öppna platser, som ingår i av stadsfullmäktige godkänd plan för reglering av området, skall överlämnas till staden, innan ledningsarbetet får påbörjas, därvid gäller, att den del av samma mark, som, om området låge inom stadsplan, skulle av vederbörande tomtägare ersättas, skall överlåtas kostnadsfritt och övrigt gatumark mot den ersättning, varom överenskommelse träffas mellan markens ägare och staden.

d) Anmälningar om anslutning till de ifrågasatta ledningarna skola hava skett eller inom närmaste framtiden kunna påräknas i så stor utsträckning, att stadens anläggningskostnad för ledningarna kan genom förbrukningsavgifterna från de anslutna abonnenterna förräntas och amorteras.

e) Utsträckning av stadens ledningar må i allmänhet endast ske för gas-, vatten- och avloppsledningar i ett sammanhang.

3:o) Anläggningskostnaderna för ledningar, som sålunda utdragas, fördelas mellan staden och vederbörande fastighetsägare på sätt nedan närmare angives.

4:o) Såsom bidrag till kostnaderna för ledningarna, vilka anläggas av staden och bliva stadens egendom, erlägga fastighetsägarna en anslutningsavgift för en gång, utgörande i regel för vatten-, avlopps- och gasledningar 130 öre, för vatten- och avloppsledningar 101 öre, därav enbart för vatten-

ledning 44 öre, för avloppsledning 57 öre och för gasledning 29 öre. Därest å fastighet, som förut har anslutning till allmän ledning, för vilken anslutningsavgift ej erlagts, företages nybyggnad eller om- eller tillbyggnad, allt i sådan omfattning, att ny eller grövre servisledning till fastigheten måste anläggas, skall anslutningsavgift för sådan ledning betalas.

N:o 52. *Ang. sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet.*

5:o) Å anslutningsavgiften erlägges ränta efter 6 % från anslutningsdagen till löpande kalenderårs slut, vilken ränta erlägges senast den 31 december samma år. Från och med påföljande kalenderår erlägges ränta och amortering å anslutningsavgiften under 20 år med en annuitet à 11 öre per kvm. tomtyta, vilken annuitet erlägges med ena hälften av den senast den 30 juni och andra hälften senast den 31 december varje år. Om fastighetsägare så önskar, må han förkorta amorteringstiden genom att inbetala det matematiska värdet av en eller flera annuiteter. Till säkerhet för betalningarnas ordentliga fullgörande äger staden rätt att genast vid försummad inbetalning avbryta anslutningarna och hålla ledningarna avkopplade, till dess betalningen av förfallna kapital- och räntebelopp fullgjorts.

Fastighetsägare är skyldig att till Vatten- och Gasverksstyrelsen överlämna inteckning i fastigheten, till beloppet motsvarande minst den oguldna anslutningsavgiften och liggande inom sådant värde av fastigheten, att den av styrelsen kan anses utgöra betryggande säkerhet för stadens fordran, ägande dock styrelsen undantagsvis i sist berörda avseende godkänna annan säkerhet än inteckning eller ock åtnöjas med endast den säkerhet, som rätten till avstängning innebär;

6:o) Servisers anläggande inom tomtgräns bekostas ensamt av fastighetsägaren och ombesörjes av denne;

7:o) Skulle inom det område, som avses i dessa bestämmelser, ägare av tomt, vare sig bebyggd eller obebyggd, icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid, som omförmäles i punkt 5.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvode åt arbetslöshetskommitténs revisorer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens arbetslöshetskommitté har i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 sistlidne mars, som ingivits till drätselkammaren för förberedande behandling, hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja de av stadsfullmäktige utsedda två revisorerna för granskning av kommitténs hjälpverksamhet för deras revisionsarbete under år 1932 ett arvode av 120 kronor vardera

N:o 53.
Ang. arvode åt arbetslöshetskommitténs revisorer.

att utgå med sammanlagt 240 kronor av innevarande års arbetslöshetsanslag.

Drätselkammaren har i ärendet inhämtat yttrande av revisorerna för stadens allmänna räkenskaper och hava dessa tillstyrkt kommitténs framställning.

Med förmälan i sammanhang härmed, att drätselkammaren i anledning av en annan men till drätselkammaren ställd framställning från arbetslöshetskommittén och efter tillstyrkan av stadens revisorer medgivit, att till den av revisorerna tillsatta siffergranskaren för de å stadskamrerarekontoret förda räkenskaperna må från och med den 1 januari innevarande år och tillsvidare utgå ett tilläggsarvode av 25 kronor i månaden för det ökade arbete, siffergranskningen av arbetslöshetskommitténs räkenskaper och verifikationer medför, att bestridas av arbetslöshetsanslaget, får drätselkammaren nu överlämna till stadsfullmäktiges prövning förstberörda framställning och därvid förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till densamma.

Västerås den 11 maj 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Revision av arbetslöshetskommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet, sålunda omfattande såväl ren understödsverksamhet, hyreshjälpsverksamhet som ock den verksamhet, kommittén bedriver genom statskommunala arbeten, ombesörjes av tre revisorer, därav en förordnad av Konungens befallningshavande samt två förordnade av stadsfullmäktige.

Den av Konungens befallningshavande förordnade revisorn, har av Statens Arbetslöshetskommission tillerkänts ett arvode för under år 1932 verkställd revision å 120 kronor.

Arbetslöshetskommittén finner skäligt, att samma arvode tillerkännes var och en av de av stadsfullmäktige tillsatta revisorerna, varför arbetslöshetskommittén hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta bevilja var och en av de av stadsfullmäktige utsedda revisorerna för granskning av arbetslöshetskommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet ett arvode för år 1932 å 120 kronor; och alltså för ifrågavarande ändamål av innevarande års arbetslöshetsanslag anvisa 240 kronor.

Västerås den 16 mars 1933.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. koncession åt omnibustrafik inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det av magistraten godkända av stadens trafikkommitté på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1928 med två enskilda personer träffade avtalet om utövande av omnibustrafik inom staden utgår den 31 augusti innevarande år. Trafikkommittén är sysselsatt med att bereda frågan om denna angelägenhets ordnande från den 1 nästkommande september. Under det förberedande arbetet har, enligt vad drätselkammaren erfarit, framkommit, att koncession å omnibustrafik av här ifrågavarande slag rätteligen och lagligen bör meddelas av länsstyrelsen och icke såsom hittills skett i Västerås av stadsfullmäktige och magistraten. Vidare är situationen nu sådan, att ansökningar om koncession från den 1 september 1933 inkommit dels till trafikkommittén från den ena av de nuvarande koncessionärerna och dels till magistraten från det aktiebolag, som för de två koncessionärernas räkning utövar trafiken.

Under här nämnda förhållanden synes det vara nödvändigt, att från stadens sida åtgärd vidtages i ändamål, att staden beredes större inflytande än vad nuvarande lagstiftning medger vid ordnandet av ifrågavarande angelägenhet. På grund av den korta tid, som kvarstår av löpande koncessionstid är det ej möjligt att avvakta resultatet av ett förslag till ändring av gällande lag i syfte att bereda städernas myndigheter större bestämmanderätt än nu vid beviljande av tillstånd till omnibustrafik inom städerna. Enda sättet för staden att erhålla sådant inflytande synes vara att staden själv söker erhålla koncession å trafiken. Drätselkammaren avser med denna framställning att få stadsfullmäktiges bemyndigande att vidtaga åtgärder i sagda syfte. Huruvida staden sedan skall, om koncession erhålles — härtill synes den böra hava företrädesrätt på grund av att stadsfullmäktige kunna anses även representera den trafikerande allmänheten och då på staden närmast torde ankomma att vidtaga en del anordningar å och vid trafiklederna som betingas av omnibustrafiken — själv utöva trafiken eller, såsom de nuvarande koncessionärerna gjort, låta ombesörja den genom annan, är drätselkammaren ej nu beredd att uttala sig om. Detta synes dock böra vara en andrahandsangelägenhet, till vilken drätselkammaren torde få tillfälle att återkomma framdeles.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens område.

Västerås den 11 maj 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda revisionsberättelse rörande Västmanlands läns arbetsförmedlings förvaltning år 1932 får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige jämlikt revisorernas tillstyrkan ville för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Västerås den 4 maj 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Västmanlands läns Arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1932, få efter fullgjort arbete avgiva följande berättelse.

VINST- OCH FÖRLUSTKONTO.

Inkomster.

Per	Ingående Balans Konto	1,769 : 76
	Landstingets Konto	14,000 : —
	Västerås stads Konto	3,200 : —
	Arboga stads Konto	400 : —
	Köpings stads Konto	600 : —
	Sala stads Konto	800 : —
	Statsbidragets Konto	3,854 : 42
	Räntor	65 : 87
	Kronor	24,690 : 05

Utgifter.

An	Löners Konto	17,153 : —
	Bränsle, lyse och städning	1,230 : 63
	Postavgifters Konto	149 : 50
	Transport	18,533 : 13

N:o 55. Ang. revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1932.

Transport	18,533 : 13
Telefonavgifters Konto	1,620 : 55
Diverse Konto	302 : 99
Dagtraktaments och resekostnads Konto	115 : 95
Annonsers Konto	87 : 28
Trycksakers Konto	35 : —
Hyrors Konto	2,400 : —
Utgående Balans Konto	1,595 : 15
Kronor	24,690 : 05

UTGÅENDE BALANS KONTO.

Tillgångar.

Svenska Handelsbankens Konto	1,597 : 96
Kronor	1,597 : 96

Skulder:

Diverse personers Konto	2 : 81
Vinst och Förlust Konto	1,595 : 15
Kronor	1,597 : 96

Enär under revisionens förlopp ingen anledning till anmärkning mot räkenskapsföringen och förvaltningen förekommit, få vi tillstyrka ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid revisionen omfattar.

Västerås i mars 1933.

För Landstinget:
A. L. Vretholm.

För Hushållningssällskapet:
Thor Richter.

För Västerås stad:
Georg Leontein.

N:o 56.

Beredningsutskottets och nykterhetsnämndens yttranden ang. ny oktroj för systembolaget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet, som enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 januari innevarande år har att jämte Nykterhetsnämnden avgiva utlåtande över en av delägarne i härvarande systembolag hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om fortsatt oktroj för systembolaget under åren 1934—1936 får härmed efter att hava tagit del av Nykterhetsnämndens i ärendet avgivna yttrande för egen del hemställa, att Stadsfullmäktige däri ville fatta beslut i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden föreslagit och alltså även godkänna de av Nykterhetsnämnden ifrågasatta detaljbestämmelserna beträffande utminuteringen och utskänkningen.

Västerås den 17 maj 1933.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 25 i dess vid sammanträde den 26 januari 1933 förda protokoll, hava stadsfullmäktige till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande remitterat Systembolagets i Västerås hos Konungens befallningshavande i länet gjorda framställning om rättighet att inom staden utöva detaljhandel med rusdrycker under åren 1934—1936.

De nuvarande oktrojbestämmelserna äro fastställda för åren 1931—1933. Stadsfullmäktiges beslut i frågan återfinnes under § 112 i stadsfullmäktiges protokoll för den 30 maj 1930.

Vad först oktrojtiden angår, så får nykterhetsnämnden, då under de tidigare oktrojtiderna inga olägenheter visat sig av den 3-åriga oktrojtiden utan i motsats därtill fördelar, då bolaget genom den längre oktrojtiden blivit satt i tillfälle att mera konsekvent ordna sin handel efter oktrojbestämmelserna och Kungl. Kontrollstyrelsens föreskrifter, tillstyrka den begärda oktrojtiden.

I bolagets redogörelse angives, huru bolaget önskar ordna detaljhandel med rusdrycker, nämligen genom två utminuteringsrättigheter och genom åtta utskänkningsställen. Bolaget innehar redan nu två utminuteringsrättigheter, av vilka dock endast den ena hittills tagits i anspråk.

Enligt nykterhetsnämndens uppfattning skulle det icke vara ur vägen att under onsdagar och lördagar samt före helger öppethölles ett andra utminuteringsställe för att undvika köbildningar.

N:o 56. *Ang. ny oktroj för systembolaget.*

Om den nu sjunkande rusdrycksomsättningen skulle verka i motsatt riktning, så borde dock Systembolaget söka vidtaga sådana anordningar vid sitt nuvarande utminuteringsställe, att en särskild utgång anordnades, så att ej trängseln bleve så stor, som nu är fallet.

Nykterhetsnämnden tillstyrker sålunda även i år beviljandet av två utminuteringsrättigheter.

Under den nuvarande oktrojtiden innehar Systembolaget sju utskänkningsrättigheter, men hemställer för den kommande oktrojtiden om åtta sådana.

I redogörelsen över hur Systembolaget tänkt sig att bedriva verksamheten angives, att bolaget icke ämnar taga den ifrågasatta nya utskänkningsrättigheten i anspråk, innan omständigheterna sådant påfordrar.

Nykterhetsnämnden anser sig dock icke, även om bolagets uttalande innebär en viss garanti, kunna tillstyrka, att ännu en utskänkningsrättighet medgives utan håller före, att de nuvarande sju rättigheterna må vara tillfyllest.

Bolaget begär, att den i rusdrycksförordningen fastställda maximikvantiteten för uttag av spritdrycker per motbok och månad, eller 4 liter måtte få gälla även för bolagets verksamhetsområde.

Nykterhetsnämnden anser emellertid, att de nuvarande ransoneringsbestämmelserna, vilka under den förflutna oktrojtiden visat sig fördelaktiga, böra bliva gällande även under den nya oktrojtiden, och att sålunda den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskränkes till i regel (högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser.

Systembolagets styrelseberättelse för år 1932, giver vid handen att av hela antalet motböcker vid årets slut utgjorde 14,923, å endast 1,161 finnes hel inköpsrätt, motsvarande 7,8 % proc. av hela motboksstocken.

I övrigt förordar nämnden bibehållandet av hittillsvarande detaljbestämmelser för utminuteringen och utskänkningen.

Nykterhetsnämnden får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville för sin del besluta

att Systembolaget i staden medgives rätt att under åren 1934—1936 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

N:o 56.
Ang. ny oktroj för systembolaget.

I. att nämnda rätt skall avse:

1:o) två utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna:
ett vid eller i närheten av Stora torget och ett vid eller in ärheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster.

2:o) sju utskänkningsställen för spritdrycker och vin;
a) tre inom norra och södra kvarteren,
b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde,
c) ett å ett utvärdshus,
d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga och oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skola gälla följande bestämmelser:

1) Beträffande utminuteringen:
Den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskränkes till i regel högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underlåter att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, äger dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall, rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering må till den, som ej fyllt 25 år och icke har eget hushåll en-

N:o 56.
Ang. ny oktroj för systembolaget.

dast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och bör utminutering över huvud taget av rusdrycker icke ske till annan än den, som fullgör skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjuter understöd av allmänna medel och ej brister i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2) Beträffande utskänkningen: Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkommande kvantitet av rusdrycker, må icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förrän efter fyra timmar.

I fråga om utskänkning av spritdrycker och vin skall i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskriver, samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunna utfärdas.

Härjämte föreslår Nykterhetsnämnden, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att Systembolaget tillhåller föreståndare för bolagets egna utskänkningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänkes spritdrycker.

Västerås den 15 maj 1933.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL NORÉN.

Eric Plantin.

RESOLUTION.

Remitteras till magistraten i Västerås, som anmodas att över ansökningen infordra yttrande från stadsfullmäktige där i staden samt med deras yttrande jämte eget utlåtande och remissakten därefter hit inkomma.

Västerås slott i landskansliet den 9 januari 1933.

På tjänstens vägnar:
E. Holmqvist.

N:o 56. *Ang. ny oktroj för systembolaget.*

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Härmed får Systembolaget i Västerås, som bildats och består av undertecknade bolagsmän och som har till uteslutande ändamål att efter därtill i behörig ordning erhållen rättighet i Västerås stad idka handel med rusdrycker i enlighet med gällande rusdrycksförsäljningsförordning och i övrigt meddelade föreskrifter, vördsamt anhålla om rättighet att inom Västerås stads kommun utöva detaljhandel med de i § 1 av Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under åren 1934—1936.

Intyg om delägarnes behörighet att idka rörelsen, bolagets stadgar samt redogörelse för, hur bolaget ämnar bedriva sin verksamhet bifogas.

Tillika få vi anmäla, att bolagsmannen Gustaf Holm redan från och med 1933 års ingång avgått ur bolaget samt att i hans ställe från samma tidpunkt inträtt undertecknad Sundström.

Västerås den 2 jan. 1933.

Martin Jonsson.	*Otto Oest.*	*Thor Richter.*
Axel Sundström.	*Johan Svensson.*	*J. R. Keijser.*
C. A. Palmén.	*John Hygrell.*	*Theofil Öberg.*

BOLAGSORDNING
för
SYSTEMBOLAGET I VÄSTERÅS.

§ 1.
Bolagets ändamål.

Bolaget har till ändamål att efter därtill i behörig ordning erhållen rättighet uti Västerås stad och eventuellt andra kommuner idka handel med rusdrycker i enlighet med gällande rusdrycksförsäljningsförordning och i övrigt meddelade föreskrifter.

Bolagets styrelse har sitt säte i Västerås.

I fråga om användandet av bolagets vinst och av bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning skall vad i gällande rusdrycksförsäljningsförordning finnes stadgat vinna tillämpning.

§ 2.
Bolagsstämman.

Bolaget består av minst nio bolagsmän.

Bolagsstämman sammanträda årligen till två ordinarie bolagsstämmor, den ena senast inom maj månads utgång för att taga del av bolagets räken-

skaper och förvaltning samt revisorernas berättelse och den andra i november månad för val av styrelseledamöter och suppleanter samt en revisor med suppleant.

N:o 56. *Ang. ny oktroj för systembolaget.*

Till extra bolagsstämma sammanträda bolagsmännen på styrelsens kallelse, då minst tre styrelseledamöter eller då minst tre bolagsmän, av dem som ej hava säte i styrelsen, så önska.

I kallelsen till extra bolagsstämma skola de ärenden anges, som föranlett sammankallandet och få på extra bolagsstämma inga andra ärenden förekomma till behandling.

Vid samtliga bolagsstämmor fordras för beslutets giltighet, att minst två tredjedelar av bolagssmännen äro närvaranden

Kallelse till bolagsstämma sker skriftligen minst åtta dagar före stämman, och skall kallelse utfärdas av styrelsens ordförande.

Bolagsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller, om han är förhindrad närvara, av den till levnadsåren äldste närvarande bolagsmannen, varpå förrättas val av ordförande vid dagens bolagsstämma.

Vid lika röstetal äger ordföranden utslagsröst.

Vid bolagsstämma äga av myndigheter utsedda styrelseledamöter närvara samt deltaga i överläggningarna, men ej i besluten.

Vid bolagsstämmans sammanträden skall genom styrelsens försorg protokoll föras över besluten.

§ 3.

Val.

Alla val ske med slutna sedlar eller medelst acklamation, om så av alla samtliga närvarande beslutas.

§ 4.

Styrelsen.

Bolagets styrelse skall bestå av fem ledamöter och fem suppleanter, valda i enlighet med vad gällande rusdrycksförsäljningsförordning därom stadgar.

Ledamöter och suppleanter, som skola utses av delägarna i bolaget, väljas vid ordinarie bolagsstämman i november för följande kalenderår. Avgående ledamot eller suppleant kan återväljas.

Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse så ofta omständigheterna därtill föranleda.

Styrelsen är beslutför utan att samtliga ledamöter äro tillstädes, så vida tre ledamöter äro om beslutet ense.

Vid lika röstetal inom styrelsen äger ordföranden utslagsröst.

Rätt att teckna bolagets firma tillkommer, förutom styrelsen, två styrelseledamöter i förening eller ock en styrelseledamot och person utom styrelsen, som denna utser, i förening.

Bolagets direktör, disponent eller föreståndare har, även om han ej är medlem av styrelsen, skyldighet att övervara styrelsens sammanträden samt

N:o 56. Ang. ny oktroj för systembolaget.

äger rätt att därvid väcka förslag och göra framställningar i ärenden, som röra bolaget och dess angelägenheter, att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att avgiva sin reservation till protokollet.

§ 5.

Förlag.

Bolagets rörelse bedrives med förlag av på styrelsens gemensamma borgen upplånade medel.

§ 6.

Bolagsmännens ersättande.

Om bolagsman avlider eller av annan anledning avgår äga de kvarvarande att i den avgångnes ställe antaga annan bolagsman, som dock av vederbörande myndighet skall godkännas.

§ 7.

Räkenskaper.

Bolagets räkenskaper skola den 31 december varje år i fullständigt bokslut sammanföras. Bokslutet skall vara verkställt senast den 1 mars påföljande år, då räkenskaperna jämte därtill hörande handlingar ävensom av styrelsen avgiven förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkning och balansräkning för senaste räkenskapsåret skola för granskning överlämnas till revisorerna.

§ 8.

Revision.

Granskning av bolagets förvaltning och räkenskaper verkställas av tre revisorer på sätt i gällande rusdrycksförsäljningsförordning finnes stadgat. Den av delägarna i bolaget utsedde revisorn jämte suppleanten för honom väljes årligen å ordinarie bolagsstämma i november för tiden intill nästa ordinarie novemberstämma.

§ 9.

Årsstämning.

Vid bolagets upplösning skall årsstämning å bolagets borgenärer sökas.

Västerås den 2 jan. 1933.

Martin Jonsson.	*Otto Oest.*	*Thor Richter.*
Axel Sundström.	*Johan Svensson.*	*J. R. Keijser.*
C. A. Palmén.	*John Hygrell.*	*Theofil Öberg.*

REDOGÖRELSE.

N:o 56. *Ang. ny oktroj för systembolaget.*

för hur Systembolaget i Västerås ämnar bedriva sin verksamhet för detaljhandel med rusdrycker i Västerås under den ifrågasatta oktrojtiden åren 1934—1936.

Verksamheten skall avse försäljning, utminutering och utskänkning av spritdrycker och vin.

Bolaget innehar för närvarande för detaljhandeln med rusdrycker i Västerås dels två utminuteringsrättigheter för spritdrycker och vin, dels sju utskänkningsrättigheter för spritdrycker och vin, nämligen tre, som utövas i stadshotellbyggnaden och av vilka två äro sammanslagna till den av bolaget självt bedrivna serveringen, en å restaurant Klippan eller Möllers salong, en i Stadsparken, en å ön Elba och en s. k. rörlig rättighet.

För alla eventualiteter torde det, såsom under nuvarande oktroj är medgivet, ehuru medgivandet ej begagnats, vara lämpligt förutse två utminuteringsställen för spritdrycker och vin.

Vad utskänkningsställenas antal beträffar och då först de för spritdrycker, varmed även utan vidare följer rättighet att utskänka vin, innehar bolaget som ovan nämnts för närvarande sju, av vilka en av dem, som utövas i stadshotellsfastigheten, får överflyttas till södra kvarteret. Detta medgivande torde, av skäl, som tidigare anförts böra kvarstå även för nästa oktrojperiod. Men då därtill kommer, att någon ny rättighet ej får medgivas under oktrojtiden och nära fyra år komma att förflyta till dess utgång, torde det, med hänsyn till att nya förhållanden inom denna tid kunna tänkas uppkomma, som betinga inrättandet av ännu en restaurant eller värdshus, vara lämpligt att förutse ytterligare därutöver en rättighet.

Bolaget avser sålunda för bedrivande av sin verksamhet två utminuteringsställen för spritdrycker och vin samt åtta utskänkningsställen för spritdrycker och vin.

I sammanhang härmed vill bolaget nämna, att den ifrågasatta nya utskänkningsrättigheten icke är ämnad att tagas i anspråk, innan omständigheterna sådant påfordra, samt att bolagets förfarande att sålunda icke genast för allmänheten öppna alla de försäljningsställen, å vilka bolaget förklarat sig önska bedriva sin rörelse, enligt bolagets förmenande överensstämmer med författningens mening, samt för övrigt jämväl förestavas av nödvändigheten att, i händelse tillfälliga eller oförutsedda legitima behov av utskänkning av något slag av rusdrycker skulle yppa sig under den tid, för vilken bolaget erhåller rättighet till detaljhandel med dylika drycker, kunna tillmötesgå sådana behov.

Vidkommande grunderna för försäljningsställenas förläggning synes, utöver vad ovan nämnts, sannolikt icke någon förändring i de nuvarande förhållandena vara av behovet påkallat beträffande de nu utövade rättigheterna. Därför synes det dock icke vare sig nödvändigt eller lämpligt att utan vidare fastslå de nuvarande lokalerna såsom givna, enär det icke är uteslutet, att förhållanden kunna komma att inträffa, vilka göra en eller annan förändring nödvändig.

N:o 56.
Ang. ny oktroj för systembolaget.

Försäljningsställenas belägenhet angivas fördenskull sålunda:

1:o) *Utminuteringsställena för spritdrycker och vin:*
ett vid eller i närheten av Stora torget och *ett* vid eller i närheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) *Utskänkningsställena för spritdrycker och vin:*
tre inom norra och södra kvarteren, *två* inom västra kvarteret, därav *ett* i ett parkområde, *ett* å ett utvärdshus, *ett* eventuellt i någon å central plats nytillkommande restaurantlokal samt *en* s. k. rörlig rättighet, att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

Ifråga om alla utskänkningsställena skall gälla, att de ej förläggas inom eller invid kasernområde eller lägerplats och att de ej heller förläggas så nära eller anordnas så, att de kunna verka störande för förut befintliga gudstjänst- eller andaktslokaler.

Att grunderna för förläggningen av vissa försäljningsställen icke kunnat av bolaget angivas närmare än som skett, har sin orsak däri, att bolaget anser det olämpligt att i förväg binda sig för vissa lokaler eller fastigheter eller ifråga om förhyrning vara beroende av vissa fastighetsägare.

Å utskänkningsställena för spritdrycker och vin avser bolaget utskänkning i den omfattning, som Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker medgiver samt med iakttagande av de föreskrifter Kungl. Kontrollstyrelsen kan finna nödigt meddela.

Beträffande ransoneringen för utminuteringen och restriktionsbestämmelserna för utskänkningen få vi framhålla såsom vår bestämda uppfattning, att dessa förhållanden böra vara lika överallt i landet och anordnas efter Kungl. Kontrollstyrelsens för hela riket gällande föreskrifter, framför allt i de fall, där inskräkningar utöver de i lagen stadgade befinnas erforderliga och är det vår mening, att bolagets verksamhet i berörda hänseenden bör bedrivas i enlighet med nämnda grundsatser.

Utom två eller eventuellt tre utskänkningsrättigheter för spritdrycker och vin, vilka bolaget har för avsikt att självt utöva, ämnar bolaget överlåta övriga utskänkningsrättigheter till enskilda personer, men vill bolaget förbehålla sig rätt, att, om så av dess styrelse prövas lämpligt självt utöva ytterligare någon eller några rättigheter.

VÄSTERÅS 1932,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1933. Den 26 Maj. VIII.

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1932.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1932.

Huvudräkning.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års redogörelse		36,006,370 : 67
Inkomster under året:		
Drätselkammaren enligt redogörelse	6,800,816 : 12	
Köttbesiktningsbyrån	31,559 : 22	
Reserverade köpeskillingsmedel	60,828 : 30	
Hamnen	131,948 : 83	
Djuphamnen	83,845 : 31	7,108,997 : 78
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalningar å lån	446,831 : 44	
Inköp av fastigheter	21,911 : 48	
Förhöjda värden å fastigheter	49,763 : 50	
Inköp av inventarier	53,719 : 20	
Kapitalavbetalningar å andel i lån för nämnder och styrelser enligt särskilda redogörelser	232,313 : 08	804,538 : 70
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Reserverade köpeskillingsmedel	33,220 : 52	
Hamnen	19,049 : 89	52,270 : 41
	Transport	43,972,177 : 56

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

		Transport	43,972,177 : 56
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder		15,471,335 : 55	
Andra lån och skulder		3,948,657 : 71	
Ogulden köpeskilling		96,404 : 32	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål		1,357,115 : 29	
Fonderade medel		952,967 : 92	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser		6,911,724 : 74	28,738,205 : 53
		Kronor	72,710,383 : 09

Kredit:

Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års redogörelse			26,891,413 : 10
Utgifter under året:			
Drätselkammaren enligt redogörelse		6,725,732 : 30	
Köttbesiktningsbyrån		27,509 : 48	
Reserverade köpeskillingsmedel		94,048 : 82	
Hamnen		150,998 : 72	
Djuphamnen	143,919 : 12		
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	60,073 : 81	83,845 : 31	7,082,134 : 63
Värdeminskningar under året:			
Kapitalavbetalning å lån		215,956 : 15	
Inkomst av försålda fastigheter	53,093 : 50		
Nedskrivning å värdet av d:o	43,861 : 48		
Mark utlagd till gator och allmänna platser	40,620 : --	137,574 : 98	
Avskrivning å inventarier		257,701 : 44	611,232 : 57
Inkomster utöver utgifter i årets stat:			
Överskott i årets stat		75,083 : 82	
Köttbesiktningsbyrån		4,049 : 74	79,133 : 56
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		17,926,032 : 05	
Inventarier		789,726 : 80	
Materialier		122,884 : 25	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		5,765,735 : 93	
Förråd och andra naturapersedlar		131,378 : 30	
	Transport	24,735,757 : 33	34,663,913 : 86

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

	Transport	24,735,757 : 33	34,663,913 : 86
I bank innestående		1,338,825 : 44	
Fordingar		8,669,657 : 07	
Förskotterade medel		3,280,286 : 87	
Kontant		21,942 : 52	38,046,469 : 23
		Kronor	72,710,383 : 09

Inkomster:

Behållning i 1930 års stat			42,778 : 30

Räntor och aktier:

Obligationslån		276,294 : 95	
Andra amorteringslån		116,805 : 31	
Andra lån och skulder		81,054 : 75	
Aktier		4,950 : —	479,105 : 01

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån		137,369 : 72	
Andra amorteringslån		78,586 : 43	215,956 : 15

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:

Allmänna fattigvården		83,850 : 59	
Alderdomshemmet		132,606 : 16	216,456 : 75

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper			22,833 : 13

Folkskolan:

Statsbidrag		399,719 : 21	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2,000 : —	
Arrendemedel		37 : —	
Hyresmedel		6,513 : 88	
Övriga inkomster:			
Försålda hyvelbänkar	38 : 75		
Telefonavgifter	47 : 20		
Skomakerislöjd	1,595 : 20		
Försåld kakelugn	7 : —		
Skolköken	24 : 39		
Försäljning av varm mjölk	490 : 75		
Slöjdmaterial för flickor	1,736 : 98		
Terminsavgifter	250 : —		
Försålda tandvårdsbroschyrer	34 : —		
Försålda latrinkärl	90 : —	4,314 : 27	412,584 : 36
		Transport	1,389,713 : 70

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

		Transport	1,389,713 : 70

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag		9,097 : 50	
Skomakerislöjd		93 : 35	9,190 : 85

Högre folkskolan:

Statsbidrag			17,956 : 27

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Lärlings- och yrkesskolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	30,292 : 13		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,077 : 92		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1,115 : 22		
Stipendier	2,725 : 99	36,211 : 26	
Landstingsbidrag		4,000 : —	
Avkastning av donationer och fonder		365 : —	
Lärjungeavgifter		12,864 : 24	
Säljbar produktion		5,061 : 91	
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning, renhållning och städning		1,812 : 93	
Hyra för utlånade stolar m. m.		44 : 77	
Övriga inkomster		5 : 40	60,365 : 51

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören		1,300 : —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen		511 : —	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		1,000 : —	
Protokollslösen		434 : —	
Telefonavgifter		236 : —	3,481 : —

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Automobilskattemedel, ordinarie	75,000 : —		
Årligt bidrag av A.-B. Yngve Swenson för omläggning av del av Stora gatan	300 : —		
Inkomster för utförda arbeten med stensättning å Karlsgatan	471 : 01	75,771 : 01	
Transport		75,771 : 01	1,480,707 : 33

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Transport		75,771 : 01		1,480,707 : 33
Vägar:				
Automobilskattemedel		77,662 : 66		
Vägskatt		6,195 : 28		
Inkomster av:				
Dammbindningsmedel .	75 : —			
Gatuarbeten vid Hammarby	217 : 25			
Grusning å Jakobsberg	64 : —			
Underhåll av väg till Malma grustag	3,887 : 26	4,243 : 51	88,101 : 45	
Planteringar:				
Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av av kyrkogårdarna m. m.		4,500 : —		
För vård av Slottsparken		1,000 : —		
Försäljningsmedel och växtdekorationer ..		4,485 : —		
För vård av parken vid Asea		500 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten ..		36 : —	10,521 : —	
Gatubelysning:				
Skadeståndsersättning från Försäkr. A.-B. Freja		70 : 45		
För belysning å hamnen		840 : —	910 : 45	
Gaturenhållning:				
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna		1,000 : —		
Avgift från hamnen för renhållning å hamnområdet		1,800 : —		
Från Landstinget för renhållning vid Epidemisjukhuset		68 : 90		
Grus från upplag		4,639 : 10	7,508 : —	182,811 : 91

Renhållningsverk:

Försäljning av:		
Stallströ och sopor	1,924 : 40	
Torvmullspudrett	4,916 : 70	
Torvmull	334 : —	
Hämtningsavgifter	44,044 : 75	
Försäljning av kärl	866 : —	
Hyresinkomst	366 : 64	
Transport	52,453 : 53	1,663,519 : 24

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

	Transport	52,453 : 53	1,663,519 : 24
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		2,819 : 12	
Transport av svinmat		1,500 : —	
Diverse inkomster		195 : 13	56,966 : 74

Svingård:

Försäljning av fläsk			25,550 : 08

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			84,679 : 72

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			200,463 : 74

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			386,012 : 83

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			786,810 : 62

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Badavgifter m. m.		1,711 : 98	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		67,457 : 02	
Båttrafiken:			
Persontrafik	16,278 : 76		
Godstrafik	157 : 25	16,436 : 01	
Grustaget vid Malma:			
Inkomst av grusförsäljning		35,891 : 15	121,496 : 16

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna		6,130 : 51	
Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen		3,000 : —	
Ersättning för skötsel och tillsyn av enskildas brandskåp		135 : —	
Garagehyra för stadens lastbilar		200 : —	
	Transport	9,465 : 51	3,325,499 : 13

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Transport			9,465 : 51	3,325,499 : 13
Hyresmedel för befäl och manskap			6,940 : 25	
Ersättning för eldning åt polisen			100 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			187 : —	
Diverse inkomster			1,339 : 72	18,032 : 48

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Stadshotellet		72,980 : 73		
Sundinska huset		11,804 : 16		
Tullhuset		450 : —		
Paviljongen i Stadsparken		2,500 : —		
Gårds- och tomtfastigheter		164,808 : 52		
Hamnmagasinen		20,974 : 02		
Hamnplanen		25,737 : 21		
Hamnpaviljongen		3,500 : —		
Kabinettet		1,521 : 75		
Omnibustrafikstation		3,100 : —		
Auktionsinkomster för rivna fastigheter		1,685 : —		
Diverse inkomster		18 : 72	309,080 : 11	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg		2,639 : 88		
Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong å Elba	6,500 : —			
å östra holmen	2,000 : —	8,500 : —		
Arrenden för:				
östra utmarken	12,260 : 56			
Västra utmarken	3,580 : —	15,840 : 56		
Viksäng		385 : —		
Diverse arrenden		1,560 : 08		
Arrende för fiskvatten		235 : —		
Hyresmedel		24,705 : 11		
Hyra för Klockartorpet		1,250 : —		
Utdelning från Norrbo allmänning		26 : 25		
Arrende för potatislotter		899 : 20	56,041 : 08	

Lantegendomar under eget bruk:

Diverse jordbruksprodukter		76,136 : 81		
Ladugården		12,141 : 50		
Körningar		19,367 : 45		
Trädgården vid Malma		800 : —		
Transport		108,445 : 76	365,121 : 19	3,343,531 : 61

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport	108,445 : 76	365,121 : 19	3,343,531 : 61
Hyror	3,140 : 22		
Arrende för potatislotter	380 : 05		
Försålda djur	13,218 : 80		
Diverse	2,791 : 33	127,976 : 16	

Skogar:

Årets skogsavverkning		13,176 : 73	506,274 : 08

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		50 : —	
Återbetald lön		72 : 64	
I avräkning å inbetalda sportler:			
Debetsedelslösen	3,000 : —		
Landstingsprovision	7,000 : —	10,000 : —	10,122 : 64

Polisväsen och Fångvård:

Statsbidrag för:			
Reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,240 : —		
avlöning till 2 kriminalpoliser	8,652 : —	11,892 : —	
Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,590 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		110 : —	
Telefonavgifter		20 : —	14,612 : —

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter			6,921 : —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Inbetalda revisionsarvoden	3,200 : —		
Diverse inkomster	798 : 15	3,998 : 15	

Byggnadsnämnden:

Avgifter för förrättningar m. m.		4,546 : 95	

Automobiler:

Inkomster av körningar	25,749 : —		
Ersättning av Fattigvårdsstyrelsen för försäkringsavgift	113 : —	25,862 : —	34,407 : 10
		Transport	3,915,868 : 43

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

		Transport	3,915,868 : 43

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		1,287 : 13	
För ett exemplar av Svenska Stadsförbundets tidskrift		12 : —	
Ersättning för skada av "Trafik"		43 : 98	
Lagsökningskostnader för vägskatt		18 : 80	
Försäkringsavgift från Vedgården		135 : 66	
Arbetslöshet:			
Ersättning för resor och kläder	2,186 : 90		
Statsbidrag till understödsverksamheten	40,341 : 13	42,528 : 03	44,025 : 60

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913	17,346 : —	
Källarfrihetsmedel	349 : 89	17,695 : 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel	88 : —	
Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	104 : 12	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.	19 : 50	
Överskott å förrådsrörelsen	5,129 : 77	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	1,963 : 70	11,305 : 09

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	8,100 : —	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	802 : 55	
Skogsaccis	62 : 56	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	2,767,600 : 38	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare	141 : 69	
Statsbidrag för av exekutionsbetjänt Th. N. förskingrade medel	2,965 : 27	
Nöjesskatt	32,248 : 66	2,811,921 : 11
	Kronor	6,800,816 : 12

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Utgifter:

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	451,155: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	60,782: 17	
bostadslånefonden	23,365: 22	
reverslån	176,164: 54	
Andra lån och skulder	109,833: 01	
Lånekostnader: provisioner m. m.	3,331: 65	824,631: 59

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	327,000: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	22,127: 22	
bostadslånefonden	11,095: 13	
reverslån	86,609: 09	446,831: 44

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	469,939: 64	
Ålderdomshemmet	237,069: 99	707,009: 63

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		99,930: 21

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter	46,795: 46	
Anskaffning och underhåll av inventarier	6,732: 51	
Löner och arvoden	615,756: 29	
Pensioner	14,846: 06	
Premier för olycksfallsförsäkring	609: 76	
Skolträdgårdarna	7,938: 94	
Fri undervisningsmaterial	30,515: 81	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	2,544: 23	
Tandkliniken	21,408: 25	
Trycknings- och annonskostnader	1,136: 84	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,992: 32	
Skolresor	1,585: 50	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	5,009: 24	
Vatten, värme och belysning	30,764: 88	
Skolbad	4,538: 79	
Transport	792,164: 88	2,078,402: 87

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport	792,164 : 88	2,078,402 : 87
Renhållning	8,831 : 02	
Diverse utgifter	16,149 : 67	
Räntor	33,827 : 62	
Kapitalavbetalningar	27,538 : 82	878,522 : 01

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	12,600 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	
Fri undervisningsmaterial	2,452 : 80	
Trycknings- och annonskostnader	71 : 25	
Städning och renhållning	268 : 37	
Material till förråden samt div. utgifter	130 : 95	16,123 : 37

Högre folkskolan:

Undervisningsmaterial	1,113 : 18	
Löner och arvoden	26,667 : 34	
Trycknings- och annonskostnader	227 : 90	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.	607 : 50	
Bibliotek	161 : 50	28,777 : 42

Allmänna läroverket:

Underhåll av fastighet	1,891 : 63	
Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —	
Arvode för simundervisning	430 : 02	
Terminsavgifter	103 : 60	
Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i gymnasiet	635 : 18	
Ersättning för simundervisningsbad	450 : —	5,510 : 43

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,797 : 24		
Arvode för simundervisn.	345 : —		
Fyllnadspension åt fröken Hwasser	785 : 94		
Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450 : —	4,378 : 18	
Transport		4,378 : 18	3,007,336 : 10

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport		4,378 : 18	3,007,336 : 10
Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamheten .	3,000 : —		
Biblioteket	13,500 : —	16,500 : —	
Lärlings- och yrkesskolorna:			
Rektorsarvode	2,500 : —		
Övriga lärarearvoden	43,955 : 24		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial ...	4,155 : 84		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	2,229 : 33		
Bibliotekskostnader	376 : 97		
Förbrukning av råvaror ..	5,754 : 73		
Avlöning till lärjungar för produktivt arbete	560 : 75		
Stipendier och premier	3,090 : 99		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	9,350 : 75		
Administrationskostnader ..	2,363 : —		
Pensioner	992 : 52		
Övriga utgifter	2,061 : 41	77,391 : 53	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	100,269 : 71

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	44,241 : 50		
Pensioner	3,159 : 71		
Övriga utgifter	22,530 : 33	69,931 : 54	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	4,131 : —		
Övriga utgifter	464 : 79	4,595 : 79	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning ..	523 : 29		
Lokalhyra	600 : —		
Telefonavgifter	45 : 23		
Lön till sjuksköterska	196 : —		
Diverse utgifter	336 : 74	1,701 : 26	76,228 : 59
		Transport	3,183,834 : 40

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

		Transport	3,183,834 : 40

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator samt avgäld för nubbstensbrott	20,136 : 93		
Breddning av:			
Stora gatan i Oxbacken	47,354 : 72		
Kopparbergsvägen	24,540 : 70		
Stensättning å:			
Södra esplanaden	11,796 : 02		
Utanbygatan mellan Engelbrektsgatan och Skolgat..	14,367 : 68		
Kostnad för utläggning av gator i kvart. Petra o. Olga	11,598 : 85	129,794 : 90	
Vägar:			
Grusning av vägar samt andra vägförbättringar ..	67,465 : 28		
Stensättning å Köpingsvägen väster om järnvägskorsningen	40,000 : —		
Kostnad för färdigställande av Hemdalsvägen öster om Folkets park	29,036 : 28		
Fyllning av diket i Pilgatan	10,040 : 94		
Kostnader från år 1931 för permanentebläggning av Stockholmsvägen	21,200 : —	167,742 : 50	
Planteringar:			
Löner och arvoden	17,227 : —		
Pensioner	3,219 : —		
Skötsel och underhåll	72,279 : 91	92,725 : 91	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	22,011 : 43		
Elektrisk belysning	42,491 : 40		
Anskaffning av lampor m. m.	6,442 : 79	70,945 : 62	
Gaturenhållning:			
Renhållning och sopning		23,972 : 43	485,181 : 36
		Transport	3,669,015 : 76

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

			Transport	3,669,015 : 76

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster			60,073 : 81

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier..	5,112 : 22	
Löner och arvoden	88,013 : 08	
Inköp av torvmull	2,629 : 85	
Stallet	5,525 : 70	
Övriga utgifter	19,443 : 54	120,724 : 39

Svingård:

Kraftfoder	15,072 : 13	
Avlöningar	3,082 : 75	
Transport av svinmat och övriga körningar	3,000 : —	
Ved, lyse, reparationer och diverse	5,291 : 75	
Hyra för ladugården vid Malma	1,000 : —	
Hyra för svingårdsanläggningen	5,000 : —	32,446 : 63

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	108,647 : 22

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse	176,484 : 19

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	379,813 : 23

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	540,059 : 06

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Avlöningar	956 : —			
Övriga utgifter	1,715 : 87	2,671 : 87		
	Transport		2,671 : 87	5,087,264 : 29

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

	Transport	2,671:87	5,087,264:29	
Varmbadhuset:				
Avlöningar och pensioner ..	33,971:10			
Bränsle	8,721:18			
Elektr. belysning och kraftström	2,788:27			
Anskaffning och underhåll av inventarier	508:77			
Anskaffning och underhåll av linne	51:25			
Underhåll av:				
fastighet	12,369:53			
pannor och ledningar	4,774:08			
Diverse utgifter	8,040:52	71,224:70		
Båttrafiken:				
Underhåll och reparationer	632:16			
Löner och arvoden	8,707:55			
Anskaffning och underhåll av inventarier	21:25			
Driftkostnader:				
Smöroljor, fotogen och trassel..				
451:93				
Bränsle 1,708:20	2,160:13			
Diverse utgifter	434:05	11,955:14		
Malma grustag:				
Underhåll av väg	3,887:26			
Egentliga driftkostnader ..	21,306:14			
Ränta	3,897:75			
Kapitalavbetalning	6,300:—			
Avgäld för grustäkt	500:—	35,891:15	121,742:86	

Brandväsen:

Pensioner	4,828:50		
Löner och arvoden	97,671:—		
Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna	3,008:09		
Diverse utgifter	20,800:85	126,308:44	
	Transport	5,335,315:59	

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

		Transport		5,335,315 : 59

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	1,906 : 97		
Polis- och brandstation	9,610 : 41		
Stadshotellet	36,647 : 33		
Sundinska huset	11,145 : 21		
Tullhuset	268 : 63		
Paviljongen i Stadsparken	1,718 : 77		
Gårds- och tomtfastigheter	85,906 : 34		
Hamnmagasinen	2,508 : 74		
Hamnplanen och materialgården	7,190 : 81		
Hamnpaviljongen	833 : 98		
Kabinettet	2,160 : 79		
Omnibustrafikstationen	3,100 : —	162,997 : 98	

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier	460 : 70		
Arrenden	10,437 : —		
Löner och arvoden	47,708 : 01		
Produkter av egen skörd	23,560 : 87		
Underhåll och reparationer	4,312 : 37		
Övriga utgifter	30,769 : 10		
Grundförbättringar	413 : 75		
Svingården vid Nordanby	9,881 : —	127,542 : 80	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg	7,871 : 17		
Hästholmarna	7,135 : 71		
Diverse jordägor	20,706 : 20	35,713 : 08	

Skogar:

Löner och arvoden	2,423 : 80		
Övriga utgifter	9,292 : 19	11,715 : 99	337,969 : 85

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,438 : 41	
Löner och arvoden	55,619 : 18	
Renhållning	1,581 : 18	
Belysning	412 : 83	
Transport	59,051 : 60	5,673,285 : 44

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Transport		59,051 : 60	5,673,285 : 44
Uppvärmning		881 : 85	
Trycknings- och annonskostnader		2,295 : 25	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,030 : 26	
Olycksfallsförsäkringspremie		22 : 05	
Läkarearvode		49 : 25	
Telefonavgifter		1,159 : 70	
Kostnader för val		298 : 10	
Oförutsedda utgifter		438 : 85	66,226 : 91

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		925 : 55	
Löner och arvoden		42,546 : 09	
Pensioner		7,962 : —	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra för tjänstelokal	750 : —		
Renhållning	769 : 74		
Belysning	121 : 76		
Uppvärmning	195 : 75	1,837 : 25	
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200 : —		
Renhållning	504 : 36		
Belysning	68 : 34		
Uppvärmning	131 : —	1,903 : 70	
Övriga utgifter:			
Tryck- och annonskostnader	1,662 : 29		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	809 : 95		
Olycksfallsförsäkringspremie	33 : 28		
Läkarearvode	9 : —		
Till exekutionsbitr. för hållande av cyklar	150 : —		
Telefonavgifter	662 : 10		
Kollektivförsäkr. för uppbördsmedel	150 : —		
Distribuering av kronodebetsedlar	755 : 60		
Oförutsedda utgifter	86 : 70	4,318 : 92	59,493 : 51
		Transport	5,799,005 : 86

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

			Transport	5,799,005 : 86

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,531 : —	
Löner och arvoden		220,525 : 28	
Pensioner		9,807 : 19	
Renhållning		1,257 : —	
Belysning		655 : 99	
Uppvärmning		1,401 : —	
Övriga utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring	635 : 04		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarb.	1,873 : 67		
Läkarearvoden	1,140 : —		
Telefonavgifter	1,845 : 20		
Oförutsedda utgifter	1,453 : 41		
Fångars vård och förplägnad å straffängelset	632 : 62		
Hyra för bårhus	300 : —		
Inköp av 2 cyklar och en skrivmaskin	700 : —		
Renovering och nyanskaffning av möbler	468 : 50	9,048 : 44	245,225 : 90

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden i Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter	268 : —		
Arvode åt ordföranden	600 : —		
Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —		
För läkarebetyg och läkareundersökningar	295 : —		
Annonser och kungörelser	75 : 75		
Papper, blanketter och div. utgifter	357 : 48	3,996 : 23	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		89 : —	
D:o i Lundby		61 : —	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		15,705 : —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		29,999 : 06	
Extra avskrivning av äldre restantier å grundavgifter		6,080 : 04	55,930 : 33
		Transport	6,100,162 : 09

Transport 6,100,162 : 09

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,810 : 15		
Löner och arvoden	132,243 : 29		
Pensioner	15,898 : —		
Renhållning	2,229 : 40		
Belysning	551 : —		
Uppvärmning	1,279 : 94		
Distribuering av debetsedlar	563 : 96		
Tryck- och annonskostnader	7,432 : 13		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,255 : 11		
Olycksfallsförsäkringspremier	44 : 31		
Premie för inbrotts- och garantiförsäkring	203 : 75		
Telefonavgifter	2,273 : 60		
Hyra för tjänstelokaler	1,200 : —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,062 : 18		
Stallet	4,425 : 75	173,472 : 57	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	325 : 50		
Löner och arvoden	20,871 : 96		
Pensioner	6,092 : —		
Kostnader för besiktningar	362 : 45		
Hantlangning	1,531 : 47		
Telefon och postavgifter	91 : —		
Annonskostnader	363 : 60		
Rit- och skrivmaterial	674 : 65		
Lösen av resolutioner samt div. utgifter	249 : 70	30,562 : 33	

Automobiler:

Underhåll och reparationer	2,341 : 38		
Löner och arvoden	6,255 : 60		
Driftkostnader	4,529 : 71		
Diverse utgifter	2,304 : 36		
Transport	15,431 : 05	204,034 : 90	6,100,162 : 09

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport	15,431 : 05	204,034 : 90	6,100,162 : 09
Amortering å inköpt lastautomobil enl. Stadsfullmäktiges beslut 28/6 1928 och 27/8 1931	10,430 : 95	25,862 : —	229,896 : 90

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:

Arbetsstugan	1,500 : —	
Barnkrubban	3,500 : —	
Barnhemmet	1,000 : —	
Natthärbärget	300 : —	
Arbetsförmedlingen	3,200 : —	
Västerås sjukkassors fortsättningskassa	3,748 : —	
Västerås sjukkassor och fortsättningskassa	22,751 : 25	
Barnhemmet Sparvboet	600 : —	
D:o hyra för butik	800 : —	
Frälsningsarméns Slumverksamhet	800 : —	
Frilufts- och folkkonserter	2,000 : —	
Arosgårdens verksamhet ..	3,000 : —	
Nykterhetsnämnden	815 : 60	
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet ..	2,000 : —	
Skollofskolonier	11,000 : —	
Västerås gymnastikförening	1,000 : —	
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —	
Västmanlands konstförening	2,500 : —	
Svenska Brandskyddsföreningen	50 : —	63,564 : 85

Taxeringsnämnderna:

Traktamentsersättning	1,719 : 90		
Biträde åt ordförandena ..	700 : —		
Lyse och städning i byrålokalen	52 : 22		
Annonsering	95 : —		
Skrivmaterial och diverse ..	85 : 27	2,652 : 39	
Transport		66,217 : 24	6,330,058 : 99

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

	Transport	66,217 : 24	6,330,058 : 99
Diverse utgifter:			
Olycksfallsförsäkringspremier för stadens arbetare ..	4,783 : 38		
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	3,032 : 74		
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,818 : —		
Prenumerationsavgift å Svenska Stadsförbundets tidskrift	732 : —		
Representationskostnader ..	509 : 56		
Omkostnader för resor och mindre utredningar	1,961 : 90		
Kostnader för utsättande av smörbord	260 : 82		
Avskrivning å makadam ..	25,000 : —		
Amortering å kostnaden för uppförande av pensionärshem	36,000 : —	74,098 : 40	
Arbetslöshet:			
Resor, dagtraktamenten och kläder	12,585 : 75		
Reservarbeten för arbetslösa	57,677 : —		
Bespisning för arbetslösa ..	1,223 : 50		
Anvisningar för utbekommande av matvaror	25,363 : 50		
Understöd med statsbidrag	55,197 : 18		
Kostnader för ungdomsarbetslöshet	1,200 : —		
Administrationskostnader ..	4,311 : 10		
Hyresbidrag åt arbetslösa arbetare	755 : 88		
Annonser, trycksaker och skrivmaterial	1,115 : 16	159,429 : 07	299,744 : 71

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:

Kostnader för varmvattenberedare i högre ollm. läroverket	355 : 54	
Transport	355 : 54	6,629,803 : 70

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport	355 : 54	6,629,803 : 70	
Arbeten å strandskoningen väster om ån ..	8,122 : 31		
Diverse mindre gatuarbeten samt reparation av strandskoningen väster om ån enligt Stadsfullmäktiges beslut 19/12 1932 § 194	21,800 : —		
Kostnader för porträtt i olja av domprosten Fåhræus	2,125 : —		
Omorganisation av poliskåren	1,905 : 77		
Flodinsgatans västra del, "branta backen"	1,592 : 37		
Annonskostnader ang. lån från bostadskreditkassan	108 : —		
Kostnader för uppförande av varmbadhus i Lundby	3,400 : —		
Inköp av möbler för polisen	1,298 : 50		
Inköp av prismor till kronan i stadsfullmäktigesalen	450 : —		
Iordningställande av badplatser å Östra holmen	9,695 : 28		
Kostnader för elektr. belysning å Arosgården	143 : —		
Stensättning av en del i Vasagatan	1,516 : 84		
Utläggning av en del i Metallvägen	2,081 : 87		
Kostnader för anordnande av en ny omnibuslinie Vega—Jakobsberg	8,334 : 12		
Anslag till ny musikpaviljong i Vasaparken	8,000 : —		
Avsättning av medel till reningsverk enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/1 1932 § 5	25,000 : —	95,928 : 60	6,725,732 : 30

Överskott i 1932 års stat:

Behållning till år 1933	75,083 : 82
Kronor	6,800,816 : 12

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET:

Utgifter under året:

Löner och arvoden		19,947 : 33	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	527 : 10		
Telefonavgifter	214 : 65		
Tvätt	229 : 50		
Underhåll av byggnader	486 : 30		
Hyra	5,000 : —		
Premie för olycksfallsförsäkring	81 : 14		
Diverse	1,023 : 46	7,562 : 15	27,509 : 48
		Transport	27,509 : 48

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

		Transport	27,509 : 48
Utgående Balans Konto:			
Behållning till år 1933			17,435 : 27
		Kronor	44,944 : 75

KREDIT.

Ingående Balans Konto:		
Behållning från år 1931		13,385 : 53
Inkomster under året:		
Influtna besiktningsavgifter	31,544 : 70	
Ränta	14 : 52	31,559 : 22
	Kronor	44,944 : 75

Reserverade köpeskillingsmedel:

DEBET:

Utgifter under året:				
Lagfartskostnader och lösen av protokoll			1,358 : 50	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		21,911 : 48		
D:o för gatumark m. m.		4,895 : 70	26,807 : 18	
Kostnader för gatuarbeten å:				
Kristiansborgsområdet	9,703 : 15			
Föreningsgatan	366 : 80			
Bäcken vid Remontplatsen	6,269 : 77			
Södra Esplanaden	439 : —			
Väg till Kraftverket	217 : 09			
Kryddgårdsgatan	3,497 : 24			
Gästgivarevägen	1,108 : 19			
Fiskaregatan	2,345 : 16			
Rusthållarevägen	1,312 : 77			
Herdegatan	17 : 28			
Vasagatans fortsättning	33,595 : 39		58,871 : 84	
Hyra för Köttbesiktningsbyrå m. m.			5,436 : —	
Anslutningsavgift för avloppsledning i Malmabergsgatan			184 : 60	
Kostnader för gatubelysning å Kristiansborgsområdet			1,362 : 50	
Avskrivning å räntefordran			28 : 20	94,048 : 82
Utgående Balans Konto:				
Behållning till år 1933				917,910 : 04
			Kronor	1,011,958 : 86

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1931		951,130: 56

Inkomster under året:

Köpeskilling för försålda fastigheter	51,331: 50	
Ersättning för gatumark	2,320: —	
Ränta å oguldna köpeskillingar	6,714: 33	
Försåld matjord från gatuarbete vid Vasagatan	126: —	
Återlämnad material från arbetet med Bäcken vid Remontplatsen	336: 47	60,828: 30
	Kronor	1,011,958: 86

Hamnrörelsens Drift Konto:

DEBET.

Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar.

1932 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär 23/2 1928 (5:te året)	1,000: —	
1932 års amortering å kostnaden för tillbyggnad av varuskjulen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930	2,800: —	3,800: —

Underhåll och reparationer:

Underhåll av kajer, dukdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,698: 42	
Ombyggnad av östra kajen	31,745: 88	
Förstärkning av återstående del av stora piren till fyren	8,383: 62	
Grusning å hamnen	127: 08	
Underhåll av hamnskjulen	38: 49	
Drift och underhåll av motorbåten	329: 44	47,322: 93

Löner och arvoden		16,304: 82

Övriga utgifter:

Hamnkontoret	2,036: 19	
Belysning å hamnen	1,420: 09	
Renhållning	1,864: 55	
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar	250: —	
	Transport	67,427: 75

N:o 57. *Dräiselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

		Transport	67,427 : 75	
Olycksfallsersättning för F. Svanström ..		48 : —		
Premie för Olycksfalls- och ansvarsförsäkring		789 : 46		
Diverse och oförutsedda utgifter		412 : 03		
Brandstodsavgifter		44 : 37	6,864 : 69	
Bogserbåten "Thor":				
Avlöningar och driftsutgifter m. m.		12,239 : 86		
Amortering å inköpssumman		8,000 : —	20,239 : 86	
Ränta å:				
1907 års lån	4,379 : 63			
1931 „ „	4,091 : —			
1928 „ „	8,448 : 61			
1929 „ „	6,650 : —			
Hamnens balanserade underskott Kr. 89,773 : 39 à 4,5 %	4,039 : 80	27,609 : 04		
Kapitalavbetalning å:				
1907 års lån	5,725 : —			
1928 „ „	6,420 : 75			
1929 „ „	2,230 : —			
1931 „ „	2,898 : 26	17,274 : 01	44,883 : 05	

Hamnmaskiner:

Löner och arvoden	8,258 : 73		
Driftkostnader:			
Strömförbrukning	1,336 : 14		
Underhåll och reparationer	1,976 : 05		
Diverse utgifter	12 : 45	11,583 : 37	150,998 : 72

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:			
Underhåll och reparationer	7,798 : 70		
Övriga utgifter	9,881 : 91		
Ränta å lån	91,677 : 96		
Kapitalavbetalningar	15,860 : 56	125,219 : 13	
	Transport	125,219 : 13	150,998 : 72

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

	Transport	125,219 : 13	150,998 : 72
Hamnmaskiner:			
Underhåll av kranmaskiner	1,814 : 46		
Löner och arvoden	5,579 : 29		
Driftkostnader m. m.	11,145 : 39		
Diverse	160 : 85	18,699 : 99	143,919 : 12
		Kronor	294,917 : 84

Kredit:

Hamnrörelsens Drift Konto:

Hamnavgifter för varor av:			
Ångfartyg i regelbunden trafik	33,809 : 70		
Andra fartyg	41,031 : 47	74,841 : 17	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	11,452 : 51		
Segelfartyg	2,031 : 50		
Pråmar	2,681 : 50	16,165 : 51	
Hyra för:			
Båtplatser	5,880 : —		
Upplagsplatser	346 : 35		
Varuskjul	1,825 : —		
Mark upplåten för fotogenmagasin	7,800 : —		
Återlämnad material	257 : 45	16,108 : 80	
Hamnmaskiner:			
Kranhyror	12,908 : 92		
Markhyra för kran n:r 3	150 : —		
Diverse	444 : 75	13,503 : 67	
Bogserbåten "Thor":			
Trafikinkomster		11,329 : 68	131,948 : 83

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Hamnavgifter för varor:			
Ankommande	20,473 : 89		
Avgående	795 : 75	21,269 : 64	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	14,654 : 20		
Pråmfartyg	3,045 : 20	17,699 : 40	
	Transport	38,969 : 04	131,948 : 83

Transport			38,969 : 04	131,948 : 83	
Hyra för upplagsplatser	2,943 : 56				
Hyra för upplagsplatser	5,000 : —	7,943 : 56			
Hyra för hamnarbetarnas lokal		700 : —			
Skol		4 : 20			
Grus		530 : 45			
Stenmjöl		20 : 50	9,198 : 71		
Kranhyror:					
Kran X		23,400 : 71			
Kran XI		11,166 : 50			
Malmtippen		466 : 23	35,033 : 44		
Diverse			212 : 15		
Malmlossningsanordningar			431 : 97	83,845 : 31	215,794 : 14

Hamnens underhålls- och reparationsfond:

Utgifter utöver inkomster att gäldas av kommande års inkomster ...... 19,049 : 89

Utgifters och Inkomsters Konto:

Utgifter utöver inkomster för djuphamnen .... 60,073 : 81

Kronor 294,917 : 84

Hamnbyggnadens Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års början för hamnbyggnaden .... 472,750 : 69

Kronor 472,750 : 69

Kredit:

Kapital Konto:

1932 års kapitalavbetalning å lån för hamnbyggnaden .... 17,274 : 01

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års slut för hamnbyggnaden .... 455,476 : 68

Kronor 472,750 : 69

N:o 57, *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Hamnmaskiners Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års början för hammmaskiner .... 14,400: —

Kronor 14,400: —

Kredit:

Kapital Konto:

1932 års kapitalavbetalning å lån för hamnmaskiner .... 900: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års slut för hamnmaskiner .... 13,500: —

Kronor 14,400: —

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års början för djuphamnsbyggnaden 927,508: 13

Kronor 927,508: 13

Kredit:

Kapital Konto:

1932 års kapitalavbetalning å lån 15,860: 56

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1932 års slut för djuphamnsbyggnaden 911,647: 57

Kronor 927,508: 13

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren 89,773: 39

Hamnrörelsens Drift Konto:

Utgifter utöver inkomster i årets rörelse 19,049: 89

Kronor 108,823: 28

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Kredit:

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	108,823 : 28
Kronor	108,823 : 28

Redogörelse

för i 1932 års bokslut uppkommet överskott i jämförelse med staten för samma år.

Å följande huvudtitlar har uppstått överskott:

Räntor m. m.	33,108 : 98	
Kapitalavbetalningar å lån	8,032 : 41	
Fattigvård	15,250 : 95	
Folkskola	31,619 : 87	
Fortsättningsskola	567 : 48	
Högre folkskola	495 : 35	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter	7,940 : 80	
Avloppsledningar	10,032 : 50	
Elektricitetsverk	57,851 : 56	
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	849 : 13	
Oförutsedda utgifter	31,391 : 40	
Diverse inkomster	3,280 : 09	
Skatter och liknande avgifter	47,502 : 27	227,922 : 79

medan följande huvudtitlar lämnat brist:

Barnavård	805 : 08	
Allmänt läroverk	630 : 43	
Hälso- och sjukvård	8,767 : 59	
Gator, vägar, planteringar o. d.	37,934 : 45	
Hamnen	4,985 : 79	
Renhållningsverk och svingård	7,698 : 66	
Vattenledningsverk	5,220 : 45	
Gasverk	24,200 : 40	
Andra kommunens affärsföretag	206 : 70	
Brandväsen	172 : 21	
Fastighetsförvaltning	37,706 : 91	
Magistrat och rådhusrätt	936 : 91	
Polisväsen och fångvård	6,067 : 90	
Auktionsväsen	100 : —	
Allmänna pensionsförsäkringen	3,909 : 33	
Övriga förvaltningskostnader	2,385 : 05	
Anslag och bidrag till diverse ändamål	11,111 : 11	152,838 : 97
	Överskott Kronor	75,083 : 82

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Kapital-Konto.

Debet.

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andel i lån:

Kyrkokassan	3,287 : 06		
Fattigvården	22,685 : 36		
Folkskolan	24,997 : —		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	105,816 : 05		
Hamnbyggnaden	17,274 : 01		
Hamnmaskiner	900 : —		
Djuphamnsbyggnaden	15,860 : 56		
Malma grustag	6,300 : —		
Diverse personer	18,836 : 11	215,956 : 15	
Inkomst av försålda fastigheter		53,093 : 50	
Nedskrivning av värdet å försålda fastigheter		43,861 : 48	
Mark utlagd till gator och allmänna platser		40,620 : —	
Avskrivningar å inventarier under året:			
Drätselkammaren	67,957 : 62		
Hamnen	8,684 : 17		
Djuphamnen	3,678 : —		
Fattigvården	1,006 : 31		
Lärlings- och yrkesskolan	3,489 : 56		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	172,885 : 78	257,701 : 44	611,232 : 57
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,308,263 : 70
		Kronor	9,919,496 : 27

Kredit.

Ingående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets början			9,114,957 : 57
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		446,831 : 44	
Inköp av fastigheter	21,911 : 48		
Förhöjda värden å d:o	49,763 : 50	71,674 : 98	
Inköp av inventarier:			
Hamnen	488 : 87		
Drätselkammaren	43,441 : 44		
Fattigvården	600 : —		
Lärlings- och yrkesskolan	9,188 : 89	53,719 : 20	
	Transport	572,225 : 62	9,114,957 : 57

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

	Transport	572,225 : 62	9,114,957 : 57
Kapitalavbetalningar å andel i lån:			
Fattigvården	31,888 : 48		
Folkskolan	27,538 : 82		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	172,885 : 78	232,313 : 08	804,538 : 70
		Kronor	9,919,496 : 27

Utgående Balans Konto.

Tillgångar:

Fastigheter:

Fastigheter enligt fastighetsbok		7,985,400 : —	
Hamnbyggnader		2,689,700 : —	
Fattigvården		1,287,135 : —	
Folkskolorna		2,250,000 : —	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		3,713,797 : 05	17,926,032 : 05
Inventarier:			
Inventarier enligt förteckning vid:			
Drätselkammaren		429,588 : 64	
Hamnen		84,208 : 70	
Djuphamnen		24,305 : —	
Fattigvården		80,600 : —	
Barnavårdsnämnden		5,249 : 83	
Folkskolorna		105,599 : 66	
Lärlings- och yrkesskolan		45,918 : 93	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		14,256 : 04	789,726 : 80
Materialier:			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket			122,884 : 25
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:			
Aktier i:			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000 : —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.	99,000 : —		
D:o	1,843,160 : —		
Saua — Gysinge — Gävle Järnvägs A.-B.	2 : —		
Västerås Teater A.-B.	2 : —		
A.-B. Arbetarebostäder	300,000 : —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	1,020,250 : —	3,562,414 : —	
	Transport	3,562,414 : —	18,838,643 : 10

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Transport		3,562,414: —	18,838,643: 10
Järnvägsmedelsfonden		612,787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	922,586: 26		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	239,769: 90	1,162,356: 16	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		220,772: 25	
Fattigvårdens fonder		168,997: 57	
Folkskolans fonder		38,408: 37	5,765,735: 93
Förråd och andra naturapersedlar:			
Makadam		30,373: 38	
Grus		1,633: 40	
Diverse byggnadsmaterialier		19,491: 25	
Lantegendomarnas förråd		67,047: 84	
Renhållningsverkets d:o		400: —	
Skogsprodukter		9,524: 51	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		2,907: 92	131,378: 30
I bank innestående:			
Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken för Västerås stads donationsjordsfond		5,318: 58	
Fattigvårdens checkräkning i A.-B. Jordbrukarbanken		3,466: 75	
D:o postgirokonto		1,914: 07	
Drätselkammarens postgirokonto		5: —	
Lärlings- och yrkesskolan		9,278: 77	
A.-B. Jordbrukarbankens checkräkning		1,318,842: 27	1,338,825: 44
Fordringar:			
För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1932 års slut:			
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	3,215,390: 99		
Folkskolestyrelsen	665,138: 11		
Fattigvårdsstyrelsen	897,340: 58		
Kyrkorådet	76,491: 01		
Hamnstyrelsen	1,380,624: 25	6,234,984: 94	
Restantier å progressivskatt		164: 09	
Västerås Fattigvårdsstyrelse	45,401: 39		
Västerås Kyrkokassa	5,520: 95		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000: —		
Västerås Teater A.-B.	15,000: —		
A.-B. Arbetarebostäder	213,000: —		
Västerås Masugns A.-B.	69,515: 53		
Transport	351,437: 87	6,235,149: 03	26,074,582: 77

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Transport		351,437 : 87	6,235,149 : 03	26,074,582 : 77
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats		111,100 : —		
Hamnen		34,689 : 40		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket		837,122 : 62		
Renhållningsverket		4,064 : 75		
Drätselkammarens utestående fordringar		21,836 : 12		
Diverse personer		87,719 : 57	1,447,970 : 33	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:				
Västerås stads Fattigvård		82,624 : 54		
Västerås stads Barnavårdsnämnd		27,665 : 38		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk		611,524 : 09		
D:o D:o		264,723 : 70	986,537 : 71	8,669,657 : 07
Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:				
För utförda arbeten å:				
Malma grustag		71,654 : 97		
Nordanby gårds uthusbyggnad		51,922 : 64		
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund		70,674 : 90		
Omläggning av Tunbyvägen för idrottsplatsen		2,452 : 81		
Om- och tillbyggnad av brandstation		5,701 : 69		
Uppförande av omnibustrafikstation		13,040 : 65		
Tillbyggnad av folkskolehuset vid Hammarby		5,000 : —		
Uppförande av pensionärshem		58,016 : 65		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats		36,555 : 14		
Statskommunala arbetsföretaget vid:				
Bergslagsvägen	117,207 : 08			
Eriksberg — Kristiansborg	27,334 : 66			
Listavägen	8,265 : 24	152,806 : 98		
Omändringsarbeten i Stadshotellet		87,359 : 80		
Omändringsarbeten i Flickläroverket		32,421 : 96		
Stensättning av Kopparbergsvägen		848 : 61		
Omändringsarbeten i Allmänna läroverket		12,000 : —	600,456 : 80	
Gator, vägar, planteringar o. d.			139,214 : 27	
Hamnens underhålls- och reparationsfond			108,823 : 28	
Renhållningsverket			16 : —	
Fastighetsförvaltningen			11,731 : 52	
Övriga förvaltningskostnader			11,590 : 31	
Vägunderhållskostnader			217,056 : 04	
Skatter och liknande avgifter			100,000 : —	
Västerås Folkskolor			18,890 : —	
Konto pro diverse			95,668 : 13	
		Transport	1,303,446 : 35	34,744,239 : 84

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

	Transport	1,303,446 : 35	34,744,239 : 84
Förskotterade medel att gäldas genom lån:			
Diverse anläggningskostnader enligt Drätselkammarens räkenskaper		1,976,840 : 52	3,280,286 : 87
Kontant:			
Drätselkammaren		1,021 : 09	
Renhållningsverket		19,464 : 45	
Fattigvården		364 : 06	
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket		1,092 : 92	21,942 : 52
		Kronor	38,046,469 : 23

Skulder:

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:			
1896 års 3,6 % obl. lån	40,000 : —		
1902 „ 4 % „ „	820,000 : —		
1907 „ 4½ % „ „	1,165,000 : —		
1910 „ 4½ % „ „	1,995,000 : —		
1922 „ 5 % „ „	1,792,000 : —		
1924 „ 5 % „ „	857,000 : —		
1929 „ 5 % „ „	2,614,000 : —	9,283,000 : —	
Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1916 års 4¾ % lån	199,016 : 50		
1917 „ 4¾ % „	203,427 : 87		
1918 „ 4¾ % „	290,694 : 95		
1918 „ 5¼ % „	295,653 : 20		
1920 „ 6 % „	187,108 : 81	1,175,901 : 33	
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:			
1920 års 4 % lån	140,509 : 16		
1921 „ 4 % „	66,197 : 84		
1925 „ 5 % „	26,336 : 10		
1926 „ 5 % „	33,943 : 32		
1927 „ 5 % „	44,197 : 06		
1928 „ 5 % „	61,545 : 90		
Transport	372,729 : 38	10,458,901 : 33	

	Transport	372,729 : 38	10,458,901 : 33
1929 „ 5 % „		37,941 : 76	
1930 „ 5 % „		67,847 : 50	
1931 „ 5 % „		20,167 : 87	498,686 : 51

Amorteringslån, upptagna år 1926 från:

Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	179,524 : 76	
Sveriges Allmänna Sjukkassa och Begravningsfond	179,524 : 76	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag	286,937 : 41	645,986 : 93

Amorteringslån, upptagna år 1928 från:

Kopparbergs läns Sparbank	434,825 : 30	
Svenska Livförsäkringsbolaget	123,490 : 40	
Bollnäs Sparbank	21,741 : 22	
Gävle Stads Sparbank	86,965 : 06	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	434,825 : 28	1,101,847 : 26

Amorteringslån, upptaget år 1931 från:

Kungl. Postsparbanken		852,913 : 52

Amorteringslån, upptagna år 1932 från:

Kungl. Postsparbanken	663,000 : —	
Västmanlands läns Landsting	250,000 : —	
Fonder under drätselkammarens förvaltning	1,000,000 : —	1,913,000 : —
		15,471,335 : 55

Andra lån och skulder:

Upplånta medel från:			
Fonder under drätselkammarens förvaltning	49,468 : 10		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —		
Folkskolans fonder	12,000 : —	66,468 : 10	
A.-B. Västeråsbanans Intressenter:			
Förlagsräkning	266,529 : 61		
Låneräkning	1,843,160 : —	2,109,689 : 61	
Transport		2,176,157 : 71	15,471,335 : 55

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

	Transport		2,176,157 : 71	15,471,335 : 55
Sveriges Centralförening för idrottens främjande			7,500 : —	
A.-B. Jordbrukarbanken: Lån som upptagits för inbetalning av 1922 års lån			1,765,000 : —	3,948,657 : 71

Ogulden köpeskilling:

Västerås stads Sparbank: Inteckningslån för fastigheten:			
n:r 86 Västra kv.	10,000 : —		
n:r 8 Sommarro	20,000 : —	30,000 : —	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening: Inteckningslån för fastigheten n:r 39 Norra kv.		17,482 : 40	
Västmanlands läns Knektlegomedelskassa: Inteckningslån för egendomen Malma ..		25,925 : 07	
Tomtägareföreningen Västra Förstaden: Resterande köpeskilling för tomten n:r 116 Hammarby stadshage		1,996 : 85	
Fabrikör Arvid Svensson: Resterande köpeskilling för fastigheten n:ris 2 och 3 kv. Laura		21,000 : —	96,404 : 32

Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:

För järnvägsövergång till nya hamnen ..	46,958 : 92	
Brandstodsersättning för fastigheter vid Hovdestalund	287 : 56	
Hyror för år 1933, som influtit under år 1932	14,140 : 33	
Hans Borgströms donation för iordningsställande av Skenvretsgatan	2,000 : —	
Behållning å anslag för uppförande av ekonomibyggnad vid Karlslund	6,654 : 28	
Behållning å anslag till kostnader för avloppsbrunnar i Västra förstaden	1,211 : 84	
Behållning av inbetald likvid för renhållningsarbeten vid Epidemisjukhuset ...	12 : 96	
Utdelning av kapitalbehållningen från Strömsholms Våg- och lastageplats	15,000 : —	
Folkskolan, statsbidrag för år 1932	18,890 : —	
Köttbesiktningsbyråns behållning	17,435 : 27	
Transport	122,591 : 16	19,516,397 : 58

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

Transport		122,591 : 16	19,516,397 : 58	
Gator, vägar, planteringar o. d.		147,831 : 11		
Brandväsendet		4,416 : 19		
Västerås stads Barnavårdsnämnd		1,657 : 52		
Reserverade köpeskillingsmedel		917,910 : 04		
Behållning i årets anslag att reserveras till 1933 för:				
Reningsverk	25,000 : —			
Musikpaviljong i Vasaparken	7,923 : 15			
Div. mindre gatuarbeten samt strandskoningen väster om Svartån	11,974 : 61	44,897 : 76		
Progressivskatt		164 : 09		
Överskott i stater:				
Behållning i 1931 års stat ..	42,563 : 60			
Behållning i 1932 års stat	75,083 : 82	117,647 : 42	1,357,115 : 29	
Fonderade medel:				
Folkskolans fonder		5,352 : 76		
Hamnmaskiners fonderade medel		536 : 70		
Västerås stads pensionsfond		106,700 : 05		
Västerås stads donationsjordsfond		5,818 : 58		
Lundby Magasinsfond		1,000 : —		
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel		220,772 : 25	952,967 : 92	
Skulder enligt särskilda redogörelser från:				
Fattigvården		1,183,078 : 56		
Folkskolan		770,317 : 11		
Lärlings- och yrkesskolan		9,278 : 77		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket		4,949,050 : 30	6,911,724 : 74	28,738,205 : 53
Kapital Konto:				
Kapitalbehållning vid årets slut				9,308,263 : 70
			Kronor	38,046,469 : 23

Västerås den 26 april 1933.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1932:	Inkomster:	Utgifter:	Behållning 31/12 1932:
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,618 : 79	2,280 : 93	2,317 : 50	45,582 : 22
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —	250 : —	250 : —	5,000 : —
Curry Treffenbergs fond ..	2,000 : —	100 : —	100 : —	2,000 : —
Gustaf Vahlbecks gåva	3,045 : 38	151 : 61	135 : —	3,061 : 99
Västerås Gilles donationsfond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Magistratens Ämbets- o. Tjäntemäns reservfond	70,727 : 46	3,432 : 86	1,310 : —	72,850 : 32
Engvallska donationsfonden	32,251 : 14	1,507 : 62	1,449 : —	32,309 : 76
Altinska fonden	4,000 : 04	200 : —	199 : 75	4,000 : 29
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200 : —	400 : —	400 : —	10,200 : —
Ol. Norelii testamentsfond ..	31,561 : 65	1,478 : 08	1,478 : 08	31,561 : 65
A. Engströms donationsfond	10,000 : —	420 : —	420 : —	10,000 : —
Zimmermanska donationsfonden	86,253 : 47	4,189 : 75	14,353 : 81	76,089 : 41
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	178,275 : 78	13,889 : 11	11,739 : 18	180,425 : 71
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Bilschielska testamentsfonden	822 : 96	40 : 92		863 : 88
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	191,594 : 62	9,351 : 44	8,069 : 15	192,876 : 91
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen ..	11,000 : —	540 : —	540 : —	11,000 : —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Torngrenska fonden	428,876 : 14	21,532 : 64	16,450 : —	433,958 : 78
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	29,104 : 29	3,386 : 10	1,972 : 47	30,517 : 92
Carolina Hygrells donationsfond	37,363 : 17	1,875 : 50		39,238 : 67
Mark Modins minne	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Doktor P. O. Linds fond	10,000 : —	500 : —	500 : —	10,000 : —
Katarina Molls fond	2,916 : 13	143 : 03		3,059 : 16
Transport	1,196,611 : 02	65,969 : 59	61,983 : 94	1,200,596 : 67

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1932.*

	Behållning 1/1 1932:	Inkomster:	Utgifter:	Behållning 31/12 1932:
Transport	1,196,611 : 02	65,969 : 59	61,983 : 94	1,200,596 : 67
Mobergska guldbröllopsfonden	34,885 : 73	1,740 : 72	1,430 : 10	35,196 : 35
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,321 : 70	609 : 04	636 : —	10,294 : 74
Orströms donationsfond	7,298 : 30	360 : 36	294 : 65	7,364 : 01
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000 : —	750 : —	750 : —	15,000 : —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	29,135 : 83	1,446 : 22	1,020 : 25	29,561 : 80
Abraham Hülphers testamentsfond	3,744 : 90	185 : 93		3,930 : 83
Vretmanska donationsfonden	1,109 : 76	55 : 48	55 : 48	1,109 : 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,643 : 61	81 : 20	67 : 50	1,657 : 31
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000 : —	1,000 : —	1,000 : —	20,000 : —
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000 : —	2,500 : —	2,500 : —	50,000 : —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,452 : 85	1,564 : 87	1,475 : —	29,542 : 72
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2,833 : 78	101 : 65		2,935 : 43
Major Meurlings fond	4,716 : 75	235 : 84	235 : 84	4,716 : 75
G. Sällings donationsfond ..	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Karin Möllers donationsfond	4,914 : 17	245 : 71	245 : 71	4,914 : 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,011 : 12	1,080 : 50	1,080 : —	18,011 : 62
Stadskamrer Bernh. Carlssons donationsfond	47,598 : 84	2,549 : 18	2,549 : 33	47,598 : 69
Theresia Möllers donationsfond	4,625 : —	231 : 25	231 : 25	4,625 : —
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	21,589 : 61	1,082 : 98	672 : 59	22,000 : —
Augusta Berglunds vängåva	25,893 : 37	1,131 : 23	1,038 : 55	25,986 : 05
Kronor	1,532,386 : 34	83,071 : 75	77,416 : 19	1,538,041 : 90

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 24 februari 1933.

OSCAR ANDERSSON.

VÄSTERÅS 1933,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 21 Juni. IX.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens åtagande att hålla läroverkshus för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren, som härmed överlämnas, har rektor vid härvarande högre allmänna läroverk anhållit om bestämd uppgift, huruvida stadsfullmäktiges beslut rörande läroverkets ombildning till högre samläroverk innebure, att staden åtagit sig att anskaffa lokaler för ytterligare parallellavdelningar utöver de i Kungl. cirkuläret den 22 december 1927 beräknade 23 klassavdelningarne. Då den begärda uppgiften lämpligen bör lämnas av stadsfullmäktige, får drätselkammaren härmed överlämna ärendet till stadsfullmäktiges avgörande och därvid för egen del anföra följande.

Till belysning av förevarande fråga torde det vara nödigt att bringa i erinran en del av vad som tidigare förekommit vid och i samband med stadsfullmäktiges av rektor åberopade åtagande.

Efter enkel bordläggning den 24 september 1931 beslöto stadsfullmäktige den 29 oktober samma år bland annat förklara, att staden — under förutsättning att eventuellt erforderlig lokalutökning på sätt i en reservation till ett i ärendet avgivet kommittébetänkande angivits eller på annat sätt kunde åstadkommas — från och med den 1 juli 1932 ikläddе sig skyldighet att tillhandahålla erforderliga lokaler för ett högre samläroverk i Västerås, ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor vid detsamma. Beslutet fattades enligt ett av beredningsutskottet avgivet förslag, däri utskottet i avseende å motiveringen endast hänvisade till de skäl, som åberopats i berörda kommittéreservation. I denna reservation hänvisas i fråga om lokalbehovet till det yttrande, som avgivits av högre allmänna läroverkets kollegium samt göras en del approximativa kostnadsberäkningar på grundvalen därav. Det sålunda åberopade kollegiiyttrandet innehåller härom bland annat dels den uppgiften, att i Kungl. Maj:ts cirkulär den 22 december 1927 föreskrives i enlighet med riksdagens beslut samma år, att högre allmänna läroverket i Västerås efter genomförd omorganisation skulle omfatta 23 klassavdelningar mot 19 före omorganisationen, dels ock det uttalandet, att flickor under inga förhållanden kunde mottagas i realskolan, förrän skolan vore försedd med en ny stor samlingssal samt med så många stora klassrum, att den kunde möta alla eventualiteter, samt att *den sålunda måste hava 13 klassrum med plats för 35 lärjungar (realskoleklasserna) och därutöver 10*

N:o 58.

Ang. stadens åtagande att hålla läroverkshus för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås.

rum med plats för 30 elever (gymnasieringarne). Varken i kollegiiyttrandet eller reservationen finnes någon som helst antydan om något eventuellt behov av ytterligare klassavdelningar.

Redan av det nu anförda torde tydligt framgå, att stadsfullmäktige icke åtagit sig vidsträcktare byggnadsskyldighet för det till samläroverk ombildade läroverket än vad som erfordras för de angivna 23 klassavdelningarne.

Emellertid har vid en senare tidpunkt vid behandling i stadsfullmäktige av en annan läroverket berörande fråga åtagandet ytterligare förklarats. I juni 1932 framlade drätselkammaren förslag till vissa ändringsarbeten i läroverkets huvudbyggnad för åstadkommande därstädes av en del större klassrum. Därvid hänvisades till en skrivelse till drätselkammaren från läroverkets rektor av den 18 oktober 1931. I berörda skrivelse, som visserligen avlåtits, innan stadsfullmäktiges principiella beslut i samläroverksfrågan fattades, men som inkom till drätselkammaren först sedan dess sammanträden under månaden avhållits och sålunda icke förelåg hos stadsfullmäktige vid samläroverksfrågans avgörande, framhöll rektor, efter att hava redogjort för det närmast föreliggande lokalbehovet som påkallat de av drätselkammaren sedermera förordade omändringarne i huvudbyggnaden, att, om flickor skulle tagas emot i realskolan, man antingen kunde under alla förhållanden nöja sig med det i den fastställda organisationsplanen fixerade antalet klassavdelningar (23) och låta gossar och flickor konkurrera om platserna eller också hos Kungl. skolöverstyrelsen begära inrättande av nya parallellavdelningar i realskolan, med påföljd, att läroverket komme att erhålla intill 28 klassavdelningar, i fråga varom rektor dock för sin del pricipiellt fann lyckligast om gränsen droges något snäft. I anledning av rektors berörda uttalande erinrade drätselkammaren, att utredningen i samläroverksfrågan och stadsfullmäktiges därpå grundade åtagande icke förutsatt annat, än att samläroverket ej skulle omfatta större antal klassavdelningar, 23 stycken, än som även eljest följde av läroverksreformen. Drätselkammarens framställning godkändes av stadsfullmäktige den 30 juni 1932 utan meningsskiljaktighet, varav väl också får antagas följa, att stadsfullmäktige anslutit sig till drätselkammarens nyssberörda erinran.

Med den nu lämnade redogörelsen, som hämtats ur stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 24 september 1931 N:o 71 och den 30 juni 1932 N:o 49, torde stadens intagna ståndpunkt i fråga om läroverkets omfattning vara klarlagd.

Det synes icke enligt drätselkammarens mening kunna komma i fråga, att stadsfullmäktige nu skulle i anledning av den stora tillströmningen av inträdessökande till 1:sta klassen i den 5-åriga realskolan utvidga sitt åtagande. Konsekvenserna av ett beslut i denna riktning kunna ej i ett nu överblickas. Härför skulle ovillkorligen fordras en omfattande utredning. Redan ett läroverk med 23 klasser blir ett stort läroverk med sina intill 755 lärjungar. Ytterligare en parallellinie i den 5-åriga realskolan skulle kunna utöka elevantalet till 930. Det kan antagas, att den nuvarande starka efterfrågan på elevplatser är en mera tillfällig företeelse. I varje fall bör några års erfarenhet härutinnan avvaktas, innan frågan om ytterligare utvidgning av läroverket eventuellt upptages till mera ingående prövning.

N:o 58.

Ang. stadens åtagande att hålla läroverkshus för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås.

Att märka är också, att inträdet till den 4-åriga realskolan, som enligt läroverksreformen skulle, såsom normalt ledande från den avslutade folkskolekursen, hava företräde framför den 5-åriga, icke är så eftersökt och att klasserna därför åtminstone icke ännu bliva fyllda i den 4-åriga skolan. Denna torde sålunda kunna emottaga åtminstone en del av överskottet från den 5-åriga skolan. Slutligen är det uppenbart, att en eventuell utvidgning av läroverket skulle ställa staden inför ett synnerligen svårlöst och så dyrbart byggnadsproblem, att dess lösande åtminstone under nuvarande bekymmersamma tid måste anses uteslutet.

Med stöd av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville förklara

att stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 att åtaga sig byggnadsskyldighet för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås avsett ett läroverk med 23 klassavdelningar enligt Kungl. cirkuläret den 22 december 1927.

Västerås den 1 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid nu avslutade anmälningar till inträde i högre allmänna läroverket ha såväl till den femåriga som till den fyraåriga realskolans första klass anmält sig flera lärjungar, än det är möjligt att mottaga. Till den femåriga realskolans första klass ha anmälts 99 inträdessökande, därav 57 gossar och 42 flickor. Ehuru det kan antagas, att en del av dessa icke bliva vid proven godkända, är det troligt, att åtskilligt flera approberas, än klassens två parallellavdelningar kunna rymma. (Maximiantalet i en klass är 35). Enligt läroverksstadgan skall rektor, om sådant inträffar, ingå till Skolöverstyrelsen och föreslå åtgärd. Det kan då förväntas, att han föreslår inrättande av ytterligare en parallellavdelning. Inom ramen av tillgängliga anslag kan Skolöverstyrelsen bifalla ett sådant förslag. Som jag emellertid icke vet, om Stadsfullmäktiges beslut rörande läroverkets ombildning till högre samläroverk innebär, att Staden åtagit sig att anskaffa lokaler för ytterligre parallellavdelningar utöver de i Kungl. cirkulär den 22 dec. 1927 beräknade 23 klasserna, kan jag icke föreslå sådan åtgärd utan att först ha erhållit upplysning om denna sak. Jag vänder mig därför till

N:o 58. *Ang. stadens åtagande att hålla läroverkshus för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket i Västerås.*

Drätselkammaren med vördsam hemställan, att Drätselkammaren måtte vidtaga de åtgärder, som krävas, på det jag, för den händelse frågan om flera parallellavdelningar skulle bli aktuell, måtte med säkerhet veta, vad jag har att rätta mig efter. Jag har ansett det nödvändigt att ingå med denna hemställan redan innan det visar sig, hur stort lärjungeantalet blir, enär principfrågan nödvändigt måste vara avgjord i god tid före höstterminens början. Det torde böra påpekas, att inrättande av en ny parallellavdelning i klass 1^5 med säkerhet kan beräknas medföra den konsekvensen, att läroverket med tiden får 27 eller 28 klassavdelningar i stället för 23. Anledningen till ökningen av antalet lärjungar är uppenbarligen att söka i beslutet om flickors tillträde till läroverket.

Västerås den 13/5 1933.

Vördsamt
S. Landtmanson,
rektor.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av värmeledning i vaktmästarebostaden vid Korsängsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av folkskolestyrelsens, här bifogade förnyade framställning om anslag till införande av centralvärmeledning i vaktmästarebostaden vid Korsängsskolan, får drätselkammaren, som funnit sig icke vidare böra motsätta sig denna framställning, tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta

att av tillgängliga medel på folkskolans stat ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett belopp av intill 800 kronor för anordnande av värmeledning i Korsängsskolans vaktmästarebostad.

Västerås den 1 juni 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 59. *Ang. införande av värmeledning i vaktmästarebostaden vid Korsängsskolan.*

I samband med framläggandet av förslag till budget för innevarande år hade folkskolestyrelsen hemställt om anslag till införande av centraluppvärmning i vaktmästarebostaden vid Korsängsskolan. Anledningen härtill var, att bostaden visat sig hart när omöjlig att uppvärma samt krävde i förhållande till sin storlek alltför höga bränslekostnader. Drätselkammaren hade avstyrkt förslaget med den motiveringen, att det var otillräckligt utrett, och stadsfullmäktige beslöt i enlighet med drätselkammarens hemställan.

Då emellertid styrelsen alltjämt anser, att dess förslag har starka sakliga skäl för sig, har den upptagit frågan till förnyad omprövning. Vid den ytterligare undersökning, som gjorts, har det visat sig, att något måste göras åt bostaden av hänsyn till den familj, som bebor densamma. Ändock att bränslekostnaden för 2 rum och kök uppgingo till resp. kr. 255 : 50 och 223 : — för åren 1931 och 1932, har normal rumstemperatur ej kunnat erhållas. Styrelsen har ej kunnat finna annat, än att detta huvudsakligen måste bero på att fastigheten är av sten och fribelägen samt med uppvärmningshärden i byggnadens centrum. Centraluppvärmning med elementen placerade vid ytterväggarna synes kunna avhjälpa bristen. Då kostnaderna härför beräknats till 790 kr., torde det enligt all erfarenhet kunna sägas, att förslaget även ur ekonomisk synpunkt är försvarbart. Sedan riksdagen beslutat att även för budgetåret 1933—1934 anvisa s. k. utjämningsbidrag till kostnaderna för folkskoleväsendet, får styrelsen, därest dess förslag bifalles, föreslå att kostnaderna täckas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt folkskolestyrelsen

att låta införa centraluppvärmning i vaktmästarebostaden i Korsängsskolan,

samt att kostnaderna härför få gäldas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Västerås den 15/5 1933.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle taga del av bifogade framställning från kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet angående anslag till anskaffande av fullständiga ritningar m. m, till en tillbyggnad vid nuvarande polis- och brandstationen, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

"Då kommittén i sin skrivelse i princip angivit sin ställning till frågan, på vad sätt ifrågavarande byggnadsprojekt bör finna sin lösning, har även drätselkammaren ingående övervägt denna angelägenhet. Det synes därvid vara fråga om två alternativa linier, den ena avseende en större tillbyggnad utmed Klockaregatan å den nuvarande tomten, enhälligt omfattad av utredningskommittén, och den andra avseende brandstationens flyttning till en ny tomt vid Vasagatans fortsättning i höjd med nya Idrottsplatsen, enligt ett av stadens byggnadschef framfört förslag.

Drätselkammarens flertal har i fråga om dessa alternativ anslutit sig till kommitténs uppfattning, för vilken även om byggnadschefens förslag i visst avseende kan synas tilltalande, övervägande skäl tala. Härförutom bör enligt drätselkammarens mening vitsord förlänas åt den åsikt, vartill kommitténs ledamöter under sitt utredningsarbete kommit, grundad som den måste anses vara på kunnighet och erfarenhet inom de områden, varom här är fråga. Härtill kommer, att, även om kostnaderna med avseende å brandverkets lokaler enligt byggnadschefens alternativ kunna komma att ställa sig något lägre än det andra alternativet större delen av byggnaderna skulle utföras av trä och sålunda dels enligt all erfarenhet kräva större underhåll än och dels icke komma att hava samma livslängd som den av kommittén föreslagna stenbyggnaden, samt att man med byggnadschefens alternativ måste räkna med betydligt högre kostnader för tillgodoseende av polisens lokalbehov än enligt kommittéförslaget. Även från ekonomisk synpunkt synes sålunda ett avgjort företräde böra givas åt kommitténs förslag.

Drätselkammaren vill sålunda i huvudsak tillstyrka kommitténs förslag. I fråga om anslag till den av kommittén ifrågasatta fortsatta utredningen håller dock drätselkammaren före, att detta bör beviljas i en mera bestämd form än kommittén föreslagit. Drätselkammaren föreslår sålunda i detta hänseende, att ett till beloppet begränsat anslag anvisas. Då, enligt vad som upplysts, avsikten är, vilket drätselkammaren också finner riktigt, att ritningar med tillhörande beskrivning rörande tekniska konstruktioner för byggnadsföretaget skola utföras å byggnadschefskontoret och sålunda icke föranleda staden någon särskild kostnad, utan alltså anslaget skall avse gäldandet av kostnaderna för det egentliga arkitektarbetet, vilket i huvudsak kan angivas omfatta de redan utförda skissritningarna samt

huvud-, arbets- och detaljritningar ävensom arbetsbeskrivning och den arkitektoniska tillsynen, anser drätselkammaren ett anslag å högst 10,000 kronor vara tillräckligt för ändamålet. N:o 60. *Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.*

På grund av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad till och ornändringar i den nuvarande polis- och brandstationen, i vad härför erfordras arkitektbiträde, på sätt ovan närmare angivits, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å högst 10,000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kan varda av stadsfullmäktige beslutat.

Emot drätselkammarens beslut i ärendet har reservation anförts av drätselkammarens ledamöter Karl Johansson och Sjölander, vilka för sin del yrkat, att den fortsatta utredningen även borde avse det av byggnadschefen föreslagna alternativet.

Västerås den 8 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 27 oktober 1932 beslutat uppdraga åt en särskild kommitté att verkställa utredning angående tillgodoseende av föreliggande behov av förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet samt till Stadsfullmäktige inkomma med de yttranden och förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Det kommitterade av Stadsfullmäktige lämnade uppdraget har till en början föranlett kommittén att noggrant undersöka, huruvida ett verkligt behov av förbättring och utökning av lokalerna för polisverket och brandväsendet föreligger.

Sedan upplysningar införskaffats om polisverkets och brandväsendets önskemål i detta hänseende, och dessa noggrant prövats, har kommittén

N:o 60.

Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.

kommit till den uppfattningen, att skäliga önskemål icke kunna tillmötesgås utan nybyggnad.

Genom förhyrning av staden har större delen av brandverkets personal beretts bostad inom andra stadens fastigheter. Personalens förläggning utom brandstationen är ju ur flera synpunkter synnerligen olämplig.

Brandverkets redskapshall, belägen i fastighetens södra del mot Stora torget, är icke tillräckligt rymlig för brandverkets redskap.

Vad polisverket beträffar, så har ju ävenledes genom förhyrning lokaler måst anskaffas för såväl statspolisen som ordonnansavdelningen inom annan fastighet.

Kriminalpolisens lokaler belägna å fastighetens gård, äro som bekant såväl otidsenliga som för små. Även ordningspolisen är i behov av ökade utrymmen. Arrestlokalerna äro synerligen ohygieniska och har som bekant riksdagens justitieombudsman redan för ett par år sedan framställt erinringar emot desamma.

I anledning av uttalanden i samband med kommitténs tillsättande har kommittén haft att bedöma, huruvida polisverket borde beredas lokaler inom ett eventuellt nytt rådhus, men har kommittén, med hänsyn till att polisstationens nuvarande läge är fördelaktigt, att polisens arbete är av sådan natur, att det icke torde vara nödigt att förlägga detsamma inom en ny rådhusbyggnad, att med säkerhet ett nytt rådhus' lokaler torde komma att utnyttjas av andra kommunala institutioner, samt att slutligen en dylik kombination skulle alltför länge fördröja lösandet av polisverkets lokalfråga, funnit sig icke böra förorda en sådan anordning.

Sedan kommittén sålunda blivit övertygad om nödvändigheten av, att polisverket och brandväsendet beredas förbättrade och utökade lokaler, har det för kommittén gällt att taga ställning till, huruvida sådana lokaler böra beredas angivna institutioner på den tomt inom kv. Idolf, där den nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden är uppförd.

Härvid spelar frågan om Klockaregatans framdragande mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan en avgörande roll.

Denna fråga har som bekant varit föremål för Stadsfullmäktiges behandling, och har också av Stadsfullmäktige beslutats gatans framdragande, men har detta beslut, beroende på närmare byggnadsbestämmelser för kvarterets bebyggande m. m. ännu icke av Kungl. Maj:t fastställts. Emellertid torde det väl knappast vara att befara, att hinder komma att resas för förverkligandet av Stadsfullmäktiges beslut.

Utgående härifrån har sålunda kommittén underkastat frågan om polis- och brandstationernas kvarblivande å den nuvarande tomten, bedömande.

Då kommitterade utgått ifrån att göra den nuvarande huvudbyggnadens nedre våning med brandverkets redskapshallar uteslutande tillgänglig för polisverkets behov, har tyngdpunkten i bedömandet kommit att ligga däri, huruvida brandverkets utryckningshallar kunde anordnas mot den blivande Klockaregatan, sett ur brandteknisk synpunkt.

Sedan brandverkets talesmän inom kommittén förklarat, att Klockaregatans tilltänkta bredd medgiver utryckningar emot densamma, kunna sålunda icke längre några betänkligheter resas i detta hänseende, varför kommittén därefter låtit stadsarkitekten utföra skissritningar i två alternativ,

N:o 60. *Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.*

avseende bebyggelse av den nuvarande tomten. Det ena alternativet innebär uppförande av ett större byggnadskomplex såväl åt Klockaregatan som åt Vasagatan. Det andra alternativet avser endast bebyggelse mot Klockaregatan, med en 3-våningars byggnad.

De preliminära kostnadsberäkningarna och även andra synpunkter hava emellertid föranlett kommittén att anse, att bebyggelse endast mot Klockare gatan är att föredraga.

Vidare har kommittén prövat ett förslag huvudsakligen tillkommet på initiativ av stadens byggnadschef, avseende brandstationens förflyttande från den nuvarande tomten till plats vid den under utläggning varande Vasagatan ungefär omedelbart väster om Idrottsplatsen och i huvudsak innebärande, att kring centralt anordnade redskapshallar och gymnastiksal skulle uppföras bostäder för brandmännen av envåningstyp med högst 6 lägenheter i varje byggnad.

Detta byggnadschefens förslag har såsom av det ovan anförda redan framgår icke vunnit kommitténs bifall.

Mot detta kommitténs beslut har byggnadschefen anfört avvikande mening och därvid anfört,

1:o) att anledning finnes misstänka ruttnande pålrust under nuvarande brand- och polisstationen, i det att golvet under stora utryckningshallen sjunkit vid ett par tillfällen och byggnadens hjärtmur rapporterats sprucken för några år sedan;

2:o) att avsevärd kostnad måst nedläggas för grundförstärkning vid nybyggnaden;

3:o) att en nybyggnad å den nuvarande platsen låser fast läget för brandstationen i ett livligt trafikcentrum för oöverskådlig tid framåt, varjämte

4:o) vida bättre utryckningsvägar ej minst till industriområdena framdeles kunna erhållas, därest nytt läge för brandstationen valdes i trakten av stadens idrottsplats, där då dessutom

5:o) en hel del anordningar exempelvis en gymnastiksal gemensamt kunde utnyttjas och sålunda

6:o) kostnaderna för anläggningen än ytterligare reducerades, ehuru de redan nu vore lägre för den sålunda föreslagna nya tomten där

7:o) utvidgningsmöjligheter erhölles medgivande, att brandmännen sysselsattes inom med deras verksamhet sammanhängande yrke, d. v. s. såsom smeder, bilreparatörer, snickare m. m.;

8:o) att brandmännen och deras familjer finge verkligt goda bostäder och ej behövde leva på sätt och vis kasernerade, därtill i en byggnad med ett större garage av detta slag.

N:o 60.
Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.

Byggnadschefen ansåge tillgången till en trädgård och en god rymlig lekplan för barnen vara att föredraga framför den centrala bostadens behag samt

9:o) att den centrala tomten ägde ett större exploateringsvärde än vad taxeringen utvisade, ett värde, som ökades med åren samt att marken i stadens ytterområden i huvudsak erhölle ekonomisk betydelse genom exploateringen och därför under ännu många år framåt i rätt stor grad kunde disponeras för liknande stadens behov, utan att detta innebure större utgift än den, som alltid följde med ordnandet av gator och ledningar.

Kommittén har, även om vid en blivande undersökning, byggnadschefens farhågor rörande de dåliga grundförhållandena skulle bekräftas, ansett, att fördelarna av brandstationens förläggande till den nuvarande platsen väga över denna nackdel. Kommittén, anser, att brandstationens centrala läge är av den allra största betydelse, och att dess nuvarande läge göra utryckningana till industriområdena och andra stadsområden, speciellt de västra betydligt enklare, än om brandstationen förlades till trakten av idrottsplatsen.

Vad byggnadschefen anfört beträffande gymnastiksal, må ju vara gott och väl, men det torde icke vara obekant, att efter läroverkets förändring till samläroverk behovet av ökade utrymmen för gymnastikundervisning äro trängande, särskilt för flickor. I så fall skulle en värdefull tillgång till gymnastiklokal i läroverkets omedelbara närhet vinnas genom nybyggnaden å brandstationens nuvarande tomt..

Beträffande jämförelsen mellan kostnaderna för brandstationens uppförande vid Vasagatan norrut, eller å den nuvarande tomten, vill kommittén framhålla att, då de beräknade kostnaderna torde vara av så preliminär natur och med hänsyn till, vad som nedan vidare anföres det måste anses olämpligt att i detta sammanhang därpå ingå, kommittén avstår från att yttra sig därom, helst som skillnaden i byggnadschefens beräkningar icke är alltför stor och måhända helt evalveras genom ökade kostnader för omändringar i brandstationsbyggnaden för polisverkets räkning, därest brandstationen skulle förläggas till annan tomt.

Å den nuvarande brandstationstomten finnas redan uppförda olika verkstadslokaler, varför en eventuell brandstationsförflyttning skulle nödvändiggöra uppförande av nya sådana, och de redan befintliga skulle icke kunna vidare utnyttjas.

Kommitterade anse sig vidare böra framhålla, att frågan i hela dess vidd icke är löst enbart genom brandstationens förflyttande till Vasagatan norrut utan at då alltjämt kvarstår frågan om anskaffande av tidsenliga och utökade lokaler för polisverket.

Vad byggnadschefen anfört beträffande det större exploateringsvärdet av tomten inom kvarteret Idolf, så torde — om nu ett sådant större värde verkligen föreligger — knappast detsamma kunna komma att av staden ekonomiskt utnyttjas, då man näppeligen kan förmoda, att staden skulle till enskilda komma att avyttra detta markområde, utan att detsamma i alla

händelser skulle komma att tagas i anspråk för något annat stadens behov.

N:o 60. *Ang. anslag till utredning för till- och ombyggnad vid polis- och brandstationen.*

Med det anförda har kommittén avsett att påvisa orsakerna till, att byggnadschefens förslag icke kommit kommittén att ändra sin tidigare ståndpunkt.

För att emellertid få de verkliga byggnadskostnaderna fastställda, anser kommittén det nödvändigt, att fullständiga entreprenadhandlingar, d. v. s. ritningar och arbetsbeskrivning till det av kommittén preliminärt godkända förslaget upprättas för att sedan dessa entreprenadhandlingar må kunna läggas till grund för avgivandet av preliminära entreprenadanbud.

För detta ändamål har kommittén trätt i underhandlingar med stadsarkitekten för att få utrönt kostnaderna för entreprenadhandlingarnas erhållande, och har därvid träffat den preliminära överenskommelse med stadsarkitekten, att han för upprättande av dessa handlingar skulle erhålla 3¼ % på den verkliga byggnadskostnaden, och skulle som byggnadskostnad därvid även räknas kostnad för förändringarna inom den nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden.

Under åberopande av det anförda, och då kommittén, som ovan nämnts, har den bestämda uppfattningen att lokalfrågan för polis- och brandväsendet måste lösas genom nybyggnad å den nuvarande polis- och brandstationens tomt i ett sammanhang och utan sammankoppling med frågan om uppförande av nytt rådhus, så får kommittén hemställa, att Stadsfullmäktige för närvarande ville besluta bemyndiga kommittén att låta uppgöra fullständiga entreprenadhandlingar till en eventuell nybyggnad för polis- och brandverket inom kvarteret Idolf, varefter kommittén sedermera kommer att underställa Stadsfullmäktige ärendet för slutligt avgörande.

Västerås den 26 maj 1933.

För kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Plantin.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning från Västerås Teateraktiebolag om fortsatt understöd för åren 1933 och 1934 får drätselkammaren anföra följande.

Såsom bolaget i sin skrivelse anfört, har staden under de senaste fyra åren understött dess ekonomi genom årliga bidrag. Då detta första gången beviljades eller den 30 dec. 1929 framhöll drätselkammaren vid sitt tillstyrkande av bolagets ansökan bland annat, att staden tidigare understött bolaget i form av borgen för en del av bolagets skulder och som direkt långivare åt bolaget, att staden på grund av sitt majoritetsinnehav av bolagets aktier vore närmast till att taga hand om verksamheten, om bolaget på grund av ekonomiska svårigheter ej kunde fortbestå, att stadsfullmäktige förut i samband med långivningen till bolaget förberetts på att få ekonomiska utlägg för den fortsatta teaterverksamheten samt att den hjälp, som drätselkammaren då tillstyrkte, borde vara till tiden begränsad, så att stadsfullmäktige skulle hava möjlighet att tid efter annan pröva behovet av fortsatt understöd. I enlighet med drätselkammarens förslag anslogo stadsfullmäktige vid nämnda tillfälle i understöd åt bolaget 5,000 kronor för vartdera av åren 1929 och 1930.

Vid behandlingen av understödsfrågan den 30 april 1931, då stadsfullmäktige för åren 1931 och 1932 beviljade bolaget ett understöd, motsvarande den från föreställningar å teatern inflytande nöjesskatten, hade drätselkammaren endast åberopat sin ovan omförmälda tillstyrkan samt det förhållandet, att bolaget för sin ekonomi vore i behov av fortsatt hjälp.

Då drätselkammaren även nu tillstyrker bolagets begäran, kan drätselkammaren också inskränka sig till att hänvisa till den av bolaget lämnade redogörelsen för dess ekonomi, vilken styrkes och kompletteras av de därvid fogade styrelseberättelserna, samt därutöver meddela, att vid beräkningen av stadens nettointäkt av nöjesskatt i innevarande års budget icke medtagits någon nöjesskatt från tillställningar å teatern.

På grund av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för åren 1933 och 1934, bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 8 juni 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 61. *Ang. fortsatt understöd åt Västerås Teater-aktiebolag.*

Under de fyra senaste åren har Västerås Teateraktiebolag åtnjutit understöd från staden för upprätthållande av sin ekonomi. Detta understöd utgick under åren 1929 och 1930 såsom direkta anslag från stadskassan med 5,000 kronor årligen. Under åren 1931 och 1932 har det återigen utgått i form av restitution av den nöjesskatt, som härflutit från tillställningar å teatern, samt utgjort år 1931 kronor 5,115: 74 och år 1932 kronor 7,585: 75.

Då bolaget nu hemställer om fortsatt understöd, får bolaget åberopa de välvilliga uttalanden, som legat till grund för stadsfullmäktiges förutvarande beslut i ämnet den 30 december 1929 och den 30 april 1931, varutinnan hänvisas till stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 87 år 1929 och N:o 30 år 1931, samt ytterligare framhålla, att den fortsatta hjälp, som bolaget nu tillåter sig påkalla, är en nödvändig förutsättning för bortarbetande av bolagets stora balanserade förlust, uppgående enligt senaste bokslut till kronor 35,358: 28 och återbetalning av bolagets tillfälliga, för dess likviditet synnerligen besvärande upplåning, varibland 15,000 kronor till stadskassan.

På grund av det anförda och under hänvisning till de två senaste årens förvaltningsberättelser, vilka här bifogas, hemställer bolaget

att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka att för åren 1933 och 1934 Västerås Teateraktiebolag beviljas ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 31 maj 1933.

Västerås Teateraktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation i f. d. seminariet för tillhandahållande av en del provisoriska lokaler åt h. allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1933 har drätselkammaren träffat avtal med landstingets förvaltningsutskott om inköp av fastigheten Ingrid N:o 1, f. d. seminariefastigheten, i Västerås. Köpet är emellertid beroende av landstingets godkännande. I avbidan härpå har emellertid staden den 1 sistlidne april tillträtt fastigheten.

Förvärvet av ifrågavarande fastighet är föranlett av stadens skyldighet att tillhandahålla undervisningslokaler för det alltjämt och i synnerhet efter ombildning till samläroverk växande högre allmänna läroverket.

Den av stadsfullmäktige tillsatta särskilda kommittén för utredning av läroverkets lokalbehov har i bifogade skrivelse hemställt om vidtagande av vissa reparations- och andra åtgärder för att inom fastigheten må kunna beredas en del provisoriska lokalutrymmen för läroverket, som äro behövliga under närmaste läsår.

Drätselkammaren får under tillstyrkande av kommitténs framställning föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande av en del nödtorftiga reparationer med flera arbeten i f. d. seminariebyggnaden för beredande därstädes av en del provisoriska lokaler för högre allmänna läroverket av 1933 års förslagsanslag anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

Västerås den 8 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Kommitterade för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov få härmed, sedan läroverkets rektor meddelat, att, enligt vad han för närvarande kunde bedöma, läroverket för nästa läsår hade behov av en eller två lärosalar utöver de i läroverksbyggnaderna tillgängliga, anhålla, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka anslag till en första

nödtorftig reparation i f. d. seminariet m. fl. anordningar därstädes i och för tillgodoseende av nämnda behov. Enligt byggnadschefens närlagda utredning erfordras för detta ändamål ett belopp av 3,000 kronor.

N:o 62. *Ang. reparation i f. d. seminariet för tillhandahållande av en del provisoriska lokaler åt h. allm. läroverket.*

Vid det förhållande, att stadens köp av seminariefastigheten ej ännu är definitivt, i det att härför erfordras landstingets godkännande av den av dess förvaltningsutskott avslutade försäljningen, är det icke tillrådligt att å fastigheten nedlägga större kostnader än som med nödvändighet erfordras för det nu ifrågavarande tillfälliga behovet.

Västerås den 6 juni 1933.

För kommitterade:

ALB. LUNDKVIST.

Theofil Öberg.

N:o 63.

Drätselkammarens m. fl. skrivelser ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren, som enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 november 1924 har att avgiva yttrande över en då i stadsfullmäktige väckt motion angående ändrad instruktion för tjänsteläkarne i staden nu tagit del av det i anledning av denna motion av hälsovårdsnämnden framlagda förslaget till indragning av stadsdistriktsläkarebefattningen och i samband härmed till ny lönereglering och ny instruktion för stadens övriga tjänsteläkare samt av det i anledning av detta förslag av lönenämnden avgivna yttrande får härmed såsom eget utlåtande i ärendet föreslå stadsfullmäktige bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit med följande ändring i avseende å ny instruktion för tjänsteläkarne i staden.

Vad hälsovårdsnämnden anfört angående behovet av utökad semester för tjänsteläkarne samt angående olämpligheten av att tjänsteläkarne därunder tjänstgöra för varandra har drätselkammaren ansett vara så vägande, att drätselkammaren beträffande denna del av instruktionen funnit sig böra förorda vad hälsovårdsnämnden föreslagit och hemställer alltså att § 6 i instruktionen erhåller av hälsovårdsnämnden föreslagen lydelse:

”Tjänsteläkarne äga, efter därom hos magistraten gjord framställning, och när hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behö-

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

riga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet.

Semestertiden skall, intill dess tjänsteläkarne fyllt 45 år, utgöra 35 dagar samt därefter 45 dagar.

Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda skall annan legitimerad läkare än stadens tjänsteläkare förordnas, att under semester uppehålla tjänsteläkarebefattningen, och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas."

Västerås den 12 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Lönenämnden beretts tillfälle avgiva yttrande över ett av Hälsovårdsnämnden i anledning av motion och efter beredning av en särskild delegation avgivet förslag till indragning av den nu vakanta distriktsläkarebefattningen och till därav föranledd ny instruktion för tjänsteläkarne i staden, i samband varmed även skulle genomföras ny lönereglering för dessa, får Lönenämnden nu anföra följande:

I avseende å frågan om indragning av distriktsläkarebefattningen samt ny lönereglering för förste och andre stadsläkarebefattningen, tillstyrker Lönenämnden, vad Hälsovårdsnämnden härutinnan föreslagit, ävenså dess förslag till ny instruktion för stadens tjänsteläkare med följande avvikelser:

Lönenämnden anser, att tjänsteläkarne i avseende å semesterförmån icke böra ställas bättre än övriga stadens befattningshavare i med dem jämförlig tjänsteställning, vilka icke äro berättigade till längre semester än 1 månad årligen, och ansluter sig alltså till delegerades förslag om bibehållande av en månads semester och skyldighet att under semestertid tjänstgöra för varandra.

I avseende å tjänsteläkarnes förhållande till rätt för patient att erhålla läkemedel på stadens bekostnad, har Hälsovårdsnämnden med avvikelse från delegerades förslag ifrågasatt ett bibehållande av nuvarande bestämmelser med en mindre formell omarbetning.

Lönenämnden anser i likhet med de delegerade att hittills gällande bestämmelser saklöst kunna bortfalla. Då det väl knappast förekommer, att stadens tjänsteläkare utövar läkarvård å stadens bekostnad utan att förvissa sig om att patienten är härtill berättigad, synes läkemedelsrekvisitionen utan större olägenhet kunna försiggå under liknande former.

Lönenämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige i anslutning till Hälsovårdsnämndens omorganisationsförslag ville besluta

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

att befattningen som distriktsläkare skall indragas,

att förste stadsläkarebefattningen skall placeras i lönestatens 43:de och andre stadsläkarebefattningen i lönestatens 40:de lönegrupp från och med den dag ny innehavare av förste stadsläkarebefattningen tillträder sin befattning,

samt att antaga följande ändrade instruktion för stadens tjänsteläkare.

I. *Allmänna bestämmelser.*

§ 1.

Närmaste tillsyn och handhavandet av hälso- och sjukvården inom staden åligger av staden anställda tjänsteläkare, nämligen en förste stadsläkare och en andre stadsläkare.

§ 2.

Tjänsteläkarne hava beträffande nedan i §§ 11 och 12 mom:n 6 nämnd läkarvård var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av Hälsovårdsnämnden. Tjänsteläkarne få ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt.

§ 3.

Tjänsteläkarne hava att i utövning av sin tjänst ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i gällande allmän instruktion för läkare, med de tilllägg och den fördelning i göromålen, som i denna särskilda instruktion finnas angivna.

§ 4.

I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande, gäller för stadens tjänsteläkare, vad därom finnes stadgat i § 46 av gällande allmänna läkarinstruktion den 19 december 1930.

§ 5.

I fråga om tjänstledighet för stadens tjänsteläkare gäller, vad därom för stadsläkare är stadgat i gällande allmänna instruktion för läkare, ävensom i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestat.

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ 6.

Tjänsteläkarne äga efter därom hos Magistraten gjord framställning och när Hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske åtnjuta semester en månad årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet och med skyldighet för den andre tjänsteläkaren att jämte egen tjänst utan särskild ersättning uppehålla den tjänstlediges befattning.

§ 7.

I fråga om tjänsteläkarne tillkommande löneförmåner dessa förmåners uppdelning i lön och tjänstgöringspengar, avlöningens utgående under tjänstledighet, samt skyldighet att mot åtnjutande av pension avgå från tjänst, skall gälla vad i lönestaten och pensionsreglementet för stadens befattningshavare i allmänhet eller stadsläkare särskilt är eller varder stadgat.

§ 8.

Tjänsteläkarne skola varje söckendag vara att anträffa på bestämd tid och plats varom underrättelse genom Hälsovårdsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

Å sön- och helgdagar skall en av tjänsteläkarne enligt överenskommelse dem emellan hava mottagning för allmänheten.

§ 9.

Tjänsteläkare må ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande innehava annan ordinarie tjänst eller tjänstebefattning, som medför sådan tjänstgöringsskyldighet utom staden, att den kan verka hindrande för fullgörande av hans befattning i stadens tjänst. Stadens tjänsteläkare må ej samtidigt lämna staden, därest ej med annan legitimerad läkare överenskommelse träffats om tjänstens behöriga uppehållande under tiden.

§ 10.

I avseende å tjänsteåliggande skola tjänsteläkarne vara skyldiga underkasta sig de förändringar, som kunna bliva i vederbörlig ordning stadgade.

II. *Särskilda tjänsteåligganden.*

§ 11.

Förste stadsläkaren, som är chef för den under Hälsovårdsnämnden lydande personalen åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga än även:

1:o) att, därest ej annorlunda förordnas verkställa rättsmedicinska undersökningar;

2:o) att från andre stadsläkaren samt från övriga i staden praktiserande läkare i början av varje månad inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid Hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av sålunda erhållna uppgifter;

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

3:o) att utöva tillsyn över inom staden befintliga sinnessjuka och sinnesslöa, vilka icke äro intagna å offentlig eller med vederbörligt tillstånd inrättad enskild anstalt;

4:o) att, efter vederbörligt förordnande, verkställa de besiktningar, som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade;

5:o) att, efter anmodan samt även eljest, då han så anser lämpligt, närvara vid fattigvårdsstyrelsens- och barnavårdsnämndens sammanträden, med rätt att i överläggningen men ej, för så vitt han icke är ledamot, i besluten deltaga;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig läkarvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt *dels*, när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

8:o) att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevandet av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

§ 12.

Andre stadsläkaren åligger särskilt:

1:o) att handhava läkarvården vid fattigvårdens ålderdomshem med tillhörande sjukhus med skyldighet att besöka desamma minst tre gånger i veckan och även eljest vid kallelse, ävensom föra särskild journal över därstädes intagna sinnessjuka;

2:o) att ägna första vård åt personer, vilka såsom skadade eller sjuka omhändertagits av polisen, och, då sådant erfordras, utfärda intyg om deras hälsotillstånd eller behovet av deras intagande å allmän sjukvårdsinrättning, med rätt att härför åtnjuta ersättning av den sjuke eller skadade, därest denne ej är att anse såsom medellös;

3:o) att tillhandagå hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren med nödiga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom sitt tjänstgöringsdistrikt, som kunna

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, samt för vederbörande anmäla de olägenheter, för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras;

4:o) att, då så påfordras, närvara vid hälsovårdsnämndens, barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens sammanträden:

5:o) att den 1:a i varje månad till förste stadsläkaren lämna uppgifter å de under sistförflutna månad av andre stadsläkaren behandlade eller eljest kända, bland stadsbefolkningen, inträffade sjukdomsfall;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig läkarvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt *dels*, när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

8:o) att då så av vederbörande myndigheter prövas lämpligt, mot den ersättning, som utgår av statsmedel, taga befattning med de åtgärder, som i lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juli 1918, åligger stadsläkare;

9:o) att i övrigt inom sitt distrikt ägna tillsyn åt efterlevande av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

§ 13.

Utöver de under §§ 11 och 12 stadgade tjänsteåligganden äro såväl förste som andre stadsläkaren skyldig ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat, instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarvård på stadens bekostnad, emot ersättning varom särskild överenskommelse träffats.

Västerås den 8 juni 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 november 1924 under § 143 i dess då förda protokoll, i anledning av en motion angivna dag av herrar Kättström och Aron Eriksson av innehåll, att Stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt lönenämnden och drätselkammaren att efter hälsovårdsnämndens hörande utreda och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till sådan ändrad instruktion för förste stadsläkaren och om så visade sig erforderligt även för andre stadsläkaren och distriktsläkaren, att en lämplig arbetsfördelning åstadkommes, och att den läkarvård, för vilken särskilda arvoden nu utginge, t. ex. vid ålderdomshemmet och folkskolorna i möjligaste mån inrymdes i vederbörande stadsläkares ordinarie åligganden i stället för den förste stadsläkaren förut åvilande från den 1 januari 1925 av landstinget övertagna epidemivården, beslutat remittera motionen till hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren, och dessa kommunala institutioner i sin tur uppdragit åt en särskild med stadens nuvarande borgmästare sedermera förstärkt delegation, samt denna delegation avgivit ett betänkande jämte förslag till instruktion för tjänsteläkarna i Västerås, så får hälsovårdsnämnden, som i första hand satts i tillfälle att taga del av betänkandet och förslaget, med överlämnande härav för sin del anföra följande.

Delegerades betänkande utmynnar i ett förslag om indragning av nuvarande stadsdistriktsläkaretjänsten och överförande av dennes distrikt på 1:ste stadsläkaren jämte hans övriga åligganden, och med bibehållande av 2:dre stadsläkaretjänsten med i huvudsak oförändrat skick.

Sedan hälsovårdsnämnden infordrat skriftliga yttranden i frågan från de nuvarande 3 tjänsteläkarne och tagit del av dessa, beslöt nämnden med 4 röster mot 3 att i princip godtaga de delegerades förslag om endast två läkaretjänster, men framhölls såsom önskemål, att vid 1:ste stadsläkaretjänstens besättande företräde bör lämnas sökande, som företer specialutbildning i allmän hygien.

Emot nämndens majoritets beslut att godtaga de delegerades förslag, anmäldes reservation av Herrar Thunström, Oest och Jonsson, vilken reservation skriftligen bifogas.

I fråga om instruktionsförslaget så har hälsovårdsnämnden en del erinringar att framställa, för vilka erinringar här nedan lämnas motivering vid genomgåendet av delegerades instruktionsförslag paragraf efter paragraf.

§ *1.* Lika med § 1 i delegerades förslag.

§ *2.* Då 1:ste stadsläkaren har vissa tjänsteåligganden, som beröra hela stadsområdet, torde skyldigheten till distriktstjänstgöring enligt denna paragraf böra förtydligas genom hänvisning till vad därom särskilt nedan stadgas. Hälsovårdsnämnden föreslår därför, att § 2 erhåller följande lydelse:

”Tjänsteläkarne hava beträffande nedan i §§ 12 och 13 mom:n 6 nämnd läkarevård var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av hälsovårdsnämnden. Tjänsteläkarne få ej utan hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt.”

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ *3.* Lika med § 3 i delegerades förslag.

§ *4.* Lika med § 4 i delegerades förslag.

§ *5.* Lika med § 5 i delegerades förslag.

§ *6.* Genom bestämmelserna i denna paragraf regleras tjänsteläkarnes semester. Hälsovårdsnämnden är enig med delegerade därom, att semestern skall uttagas under det löpande året. Beträffande semestertiden, som av delegerade föreslagits till en månad i likhet med nuvarande instruktion, så har hälsovårdsnämnden däremot avvikande mening, i det hälsovårdsnämnden enhälligt anser, att dessa tjänster genom den nya instruktionens tillkomst bliva så betungande, att semestertidens längd bör före 45 års ålder utsträckas till 35 dagar och därefter till 45 dagar. Den sist angivna semestertidens längd är i nära överensstämmelse med vad för provinsialläkare är gällande.

Delegerade föreslå, att bestämmelsen om, att därest annan legitimerad läkare förordnas att under semestertid uppehålla tjänsteläkarebefattning, ersättning skall utgå till vikarien från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning skall anvisas, bör bortfalla, då enligt delegerades åsikt, svårigheter icke torde uppstå för ömsesidig vikariatstjänstgöring under semester. Vid behandling av denna detalj i förslaget, har hälsovårdsnämnden starkt ifrågasatt, huruvida ej vore lämpligare att i stället stadga förbud för den ene tjänsteläkaren att under semester tjänstgöra för den andre. Enligt *hälsovårdsnämndens* åsikt, är semesterprincipens mening, att befattningshavare under sådan tid skall förskaffa sig rekreation och torde därmed vara föga vunnet, om en befattningshavare månaden före eller månaden efter det han åtnjutit semester skall åläggas dubbel arbetsbörda. Genom den föreslagna indragningen av distriktsläkaretjänsten hava dessutom de kvarvarande tjänsteläkarnes arbetsåligganden blivit så omfattande, att det näppeligen torde kunna åläggas endast en tjänsteläkare att, om också endast under en månad, ombesörja dessa. Emellertid har hälsovårdsnämnden ansett sig böra avstå från tanken på ett bestämt förbud mot vikariatstjänstgöring, utan velat giva bestämmelsen en något mer modifierad form. De 2 ledamöter i hälsovårdsnämnden, Herrar Wass och Bergquist, som deltagit i utarbetandet av delegerades förslag, hava i detta hänseende frångått sin tidigare ståndpunkt. Under hänvisning till det anförda får hälsovårdsnämnden alltså enhälligt föreslå, att § 6 erhåller följande lydelse:

”Tjänsteläkarne äga, efter därom hos Magistraten gjord framställning, och när hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet.

Semestertiden skall, intill dess tjänsteläkarne fyllt 45 år, utgöra 35 dagar samt därefter 45 dagar.

Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda skall annan legitimerad läkare än stadens tjänsteläkare förordnas, att under semester uppehålla tjänsteläkarebefattningen, och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas.”

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ *7.* Lika med § 7 i delegerades förslag.

§ *8.* Hälsovårdsnämnden anser, att den nuvarande och även i delegerades förslag förekommande bestämmelser om, att tjänsteläkarne dagligen skola vara att anträffa, bör mildras på så sätt, att under sön- och helgdagar endast en av tjänsteläkarne skall hava mottagning för allmänheten. I följd härav föreslår hälsovårdsnämnden, att paragrafen erhåller följande lydelse:

"Tjänsteläkarne skola varje söckendag vara att anträffa å bestämd tid och plats, varom underrättelse genom hälsovårdsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

Å sön- och helgdagar skall en av tjänsteläkarne, enligt överenskommelse dem emellan, hava mottagning för allmänheten."

§ *9.* Lika med § 9 i delegerades förslag.

§ *10.* Delegerade hava föreslagit uteslutande av bestämmelserna i § 10 i den nuvarande läkareinstruktionen, vilka bestämmelser reglera vederbörande tjänsteläkares rätt att på stadens bekostnad rekvirera nödiga läkemedel. I allmänna läkareinstruktionen, § 49, finnes angivet, att i stadskommunernas särskilda läkareinstruktioner bör införas stadgande om villkoren för åtnjutande av läkemedel på stadens bekostnad. Från tjänsteläkarne påpekades, att förhållanden dagligen förekomma, då rekvisitionsrätt av läkemedel från tjänsteläkarnes sida är absolut nödvändig, enär vederbörande förvaltningsexpeditioner endast äro öppna under förmiddagarna, och att efter den tiden läkemedelsrekvisitioner för dessa icke kunna erhållas. Hälsovårdsnämnden har ansett detta påpekande vara i sin ordning, och torde icke heller några olägenheter uppstå, om sådan rekvisition erhåller påteckning om den sjukes namn och bostad, ävensom om de förvaltningsorgan, vartill den sjuke hör. Med instämmande även av de 2 delegerade, Herrar borgmästaren och Wass, föreslår alltså hälsovårdsnämnden enhälligt, att stadganden om villkor för åtnjutande av läkemedel på stadens bekostnad bibehålles, och att dessa stadganden ingå som § 10 i instruktionsförslaget samt erhålla följande lydelse:

"Vederbörande tjänsteläkare äga att på stadens bekostnad utskriva och rekvirera nödiga läkemedel och dylikt åt sjuka, som styrkt, antingen att de åtnjuta understöd av stadens fattigvård, eller på annat sätt visat sin behörighet att erhålla läkemedel på stadens bekostnad.

Skulle likväl sjukdomen kräva läkemedels skyndsamma användande, må tjänsteläkare förordna om dess utlämnande på stadens bekostnad, även om dylikt intyg ej är för handen.

Rekvisitioner av läkemedel och sjukvårdsförnödenheter på stadens bekostnad skola av läkaren påtecknas med den sjukes namn och bostad, ävensom det förvaltningsorgan, vartill den sjuke hör."

§ *11.* Lika med § 10 i delegerades förslag, eller alltså § 11 i nuvarande instruktion.

§ *12.* Hälsovårdsnämnden anser det onödigt att betona 1:ste stadsläkarens chefsställning gentemot 2:dre stadsläkaren, samt föreslår därför, att ingressen erhåller följande lydelse,

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

"1:ste stadsläkaren, som är chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen, åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga än även:

§ *12 mom. 1.* Då det speciellt beträffande i staden förekommande obduktioner är lämpligast, att den vid Centrallasarettet härstädes anställde, därför specialutbildade patologen utför dessa, bör ordet "stadgas" utbytas mot "förordnas", varför hälsovårdsnämnden föreslår, att mom. 1 erhåller följande lydelse:

"att, därest ej annorlunda förordnas, verkställa rättsmedicinska undersökningar."

Återstående del av § 12 lika med § 11 i delegerades förslag".

§ *13.* Lika med § 12 i delegerades förslag.

§ *14.* Lika med § 13 i delegerades förslag.

Hälsovårdsnämnden får alltså uttala sin anslutning i princip till de delegerades förslag angående omregleringen av stadsläkaretjänsterna, men får beträffande instruktionsförslaget föreslå följande ändringar:

att § 2 erhåller följande lydelse:

"Tjänsteläkarne hava beträffande nedan i §§ 12 och 13 mom:n 6 nämnd läkarevård var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av hälsovårdsnämnden.

Tjänsteläkarne få ej utan hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt."

att § 6 erhåller följande lydelse:

"Tjänsteläkarne äga efter därom hos magistraten gjord framställning och när hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske åtnjuta semester årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet.

Semestertiden skall till dess tjänsteläkarne fyllt 45 år, utgöra 35 dagar samt därefter 45 dagar.

Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda skall annan legitimerad läkare än stadens tjänsteläkare förordnas,

att under semester uppehålla tjänsteläkarebefattningen och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas";

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

att § 8 erhåller följande lydelse:

"Tjänsteläkarne skola varje söckendag vara att anträffa å bestämd tid och plats, varom underrättelse genom hälsovårdsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

Å sön- och helgdagar skall en av tjänsteläkarne, enligt överenskommelse dem emellan, hava mottagning för allmänheten."

att § 10 erhåller följande lydelse:

"Vederbörande tjänsteläkare äga att på stadens bekostnad utskriva och rekvirera nödiga läkemedel och dylikt åt sjuka, som styrkt, antingen att de åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller på annat sätt visat sin behörighet att erhålla läkemedel på stadens bekostnad.

Skulle likväl sjukdomen kräva läkemedels skyndsamma användande, må tjänsteläkare förordna om dess utlämnande på stadens bekostnad, även om dylikt intyg ej är för handen.

Rekvisitioner av läkemedel och sjukvårdsförnödenheter på stadens bekostnad skola av läkaren påtecknas med den sjukes namn och bostad, ävensom det förvaltningsorgan, vartill den sjuke hör";

att § 11 erhåller samma lydelse som § 10 i delegerades förslag,

att i § 12 ingressen erhåller följande lydelse:

"1:ste stadsläkaren, som är chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga än även",

att § 12 mom. 1 erhåller följande lydelse:

"att därest ej annorlunda förordnas verkställa rättsmedicinska undersökningar",

att återtående del av § 12 erhåller samma lydelse som § 11 i delegerades förslag,

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne

att § 13 erhåller samma lydelse som § 12 i delegerades förslag,

samt att § 14 erhåller samma lydelse som § 13 i delegerades förslag.

Hälsovårdsnämnden biträder de delegerades förslag, att 1:ste stadsläkarebefattningen skall placeras i lönestatens 43:dje och 2:dre stadsläkarebefattningen i lönestatens 40:de lönegrupp, allt att träda i tilllämpning från och med den dag, då ny innehavare av 1:ste stadsläkaretjänsten tillträder sin befattning.

Västerås den 9 maj 1933.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
Ordförande.

/*Eric Plantin.*

RESERVATION.

Vid sammanträde den 19/4 beslöt Hälsovårdsnämnden med 4 röster mot våra 3 att uttala sin anslutning till det förslag till omorganisation av stadsläkaretjänsterna härstädes, som framlagts av särskilda delegerade.

Som undertecknade betr. den föreslagna omorganisationen äro av helt annan mening än Nämndens majoritet, ha vi anmält vår reservation mot beslutet och få som skäl därför anföra följande:

Vi vilja härvid först framhålla som en egendomlighet, att ingen representant från läkaresidan adjungerats eller hörts vid de delegerades behandling av en fråga som den föreliggande, vilken uteslutande berör läkareförhållanden.

Delegerades förslag går ut på en indragning av en distriktsläkaretjänst och överflyttande av de åligganden, som åvila denna tjänst, på förste stadsläkaren såsom utfyllnad till hans övriga åligganden, samt bibehållande av andre stadsläkaretjänsten med i huvudsak oförändrat skick. Alltså endast 2 tjänsteläkare mot f. n. 3.

Enligt vår åsikt bör en förste stadsläkare i en så stor stad som Västerås och med dess omfång och fortskridande utveckling kunna ägna *sin huvudsakliga verksamhet* åt den allmänna hygienen och genom sitt sakkunniga arbete häri gagna samhället. Vi anse detta vara uppgifter, som böra tillräckligt motivera en förste stadsläkaretjänst såsom sådan utan belastning

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

med läkarevårdsdistrikt. Genom ett sådant distriktstillägg enl. de delegerades förslag synes enl. vår mening förste stadsläkaren *till övervägande del* nödgas förbruka sina krafter på sjukvårdande verksamhet, vilket över huvud taget ej torde vara den egentligen avsedda meningen med förste stadsläkareinstitutionen. Skötseln av ett samtida läkarevårdsdistrikt med den därtill i första hand hörande tjänsteskyldigheten till ständig vakthållning inom distriktet synes oss bli så pass betungande för förste stadsläkaren, att den verkar alltför hindrande för hans initiativkraft för den allmänna hygienen.

De båda nu tjänstgörande distriktsläkarne ha också i sina utlåtanden till Hälsovårdsnämnden över delegerades förslag till sammanslagning av förste stads- och distrikts-läkaretjänsterna uttalat som sina åsikter, att detta ej torde innebära någon förbättring, möjligen tillbakagång för den allmänna hygienen, och att den nuvarande ordningen och arbetsfördelningen mellan stadens 3 tjänsteläkare vida är att föredraga i stadens intresse.

Även enligt vår mening torde det ha visat sig, att det nuvarande 3-läkaresystemet med dess arbetsfördelning fungerat på ett i det stora hela så tillfredsställande sätt, att någon ändring i enlighet med de delegerades förslag för närvarande ej är av behovet påkallad, varför vårt yrkande utgår på dess bibehållande.

Men i vilket organisationssystem, som än kan komma att beslutas, anse vi representanter, att förste stadsläkaren icke bör tilldelas distrikt samt att för tjänsten bör fordras special-utbildning i allmän hygien.

Västerås den 8 Maj 1933.

Martin Jonsson. *Otto Oest.* *Carl Thunström.*

Undertecknad, som till alla delar instämt i här ovan anförda reservation, anser emellertid, att frågan om endast en stadsläkare även bör upptagas under närmare utredning och omprövning.

Västerås den 8 Maj 1933.

Carl Thunström.

Till Drätselkammaren, Lönenämnden och Hälsovårdsnämnden.

Genom beslut den 27 november 1924 under § 173 i dess då förda protokoll hava Stadsfullmäktige, i anledning av en motion angivna dag av herrar Kättström och Aron Eriksson av innehåll, att Stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt lönenämnden och drätselkammaren, att efter hälsovårdsnämndens hörande utreda och för stadsfullmäktige framlägga förslag till sådan ändrad instruktion för 1:ste stadsläkaren, och om så visade sig erforderligt även för 2:dre stadsläkaren och distriktsläkaren, att en lämplig arbetsfördelning åstadkommes och att den läkarevård, för vilken särskil-

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne:*

da arvoden nu utginge, t. ex. vid ålderdomshemmet och folkskolorna, i möjligaste mån inrymdes i vederbörande stadsläkares ordinarie åligganden i stället för den 1:ste stadsläkaren förut åvilande, från den 1 januari 1925 av landstinget övertagna epidemivården, beslutat remittera motionen för yttrande till hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren.

Dessa kommunala institutioner hava i sin tur uppdragit åt en särskild delegation, bestående av undertecknade, Lundkvist för drätselkammaren, Sundström för lönenämnden och Wass för hälsovårdsnämnden, att förbereda ärendet och till ovan angivna institutioner inkomma med förslag. Delegationen har sedermera med sig adjungerat undertecknad Bergquist.

Delegationen får i ärendet anföra följande.

Frågan synes delegationen nu vara lämplig att avgöra, då stadsdistriktsläkaretjänsten efter doktor Lennart Bladinis avgång från tjänsten icke är med ordinarie innehavare besatt utan uppehålles på vakansförordnanden tillsvidare intill 1933 års utgång, och då 1:ste stadsläkaren Carl Thunström, som är född den 20/9 1868, enligt gällande instruktion och pensionsreglementet för stadens befattningshavare ingår i pensionsåldern under september 1933.

Delegationen har i en skrivelse till hälsovårdsnämnden den 14 december 1932 i fråga rörande fortsatt anstånd med återbesättande av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås föreslagit, att sådant anstånd skulle begäras, på det att under år 1933 ny tjänsteläkareinstruktion kunde bliva utarbetad, samt även antytt, att delegationen icke vore främmande för tanken att föreslå indragning av stadsdistriktsläkaretjänsten.

Den nu gällande instruktionen för stadens tjänsteläkare är av Kungl. Medicinalstyrelsen fastställd den 2 mars 1920.

Instruktionen innehåller i sammandrag följande:

1:ste stadsläkaren, som saknar distrikt, är skyldig att verkställa rättsmedicinska undersökningar, att handhava epidemivården, att från övriga läkare i staden inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden och uppgöra sammandrag däröver, att vara hälsovårdsnämnden behjälplig vid tillsynen av sinnessjuk- och sinnesslövården, att ägna tillsyn åt fosterbarnsvården, att verkställa besiktningar enligt lag om arbetarskydd, att närvara vid fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens sammanträden samt att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevandet av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadgar och föreskrifter.

2:dre stadsläkaren åligger, att handhava läkarevården vid stadens fattigvårdsinrättning, att ägna första vården åt personer, vilka som skadade eller sjuka omhändertagits av polisen, att tillhandagå hälsovårdsnämnden och 1:ste stadsläkaren med nödiga upplysningar m. m., att då så påfordras närvara vid hälsovårdsnämndens, fosterbarnsnämndens, barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens sammanträden, att den första dagen i varje månad lämna rapport rörande av honom behandlade sjukdomsfall, att utan särskild ersättning, *dels* meddela erforderlig läkarevård åt inom hans tjänstgöringsdistrikt boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljes styrka sin oförmåga att själva bekosta sin läkarevård och *dels* när så erfordras utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg, ägande läkaren likväl rätt, att genom stadens fattigvårds-

styrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga och sjuka från främmande kommun, att då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkaretillsyn icke åtnjutits, eller eljes företaga likbesiktning och utfärda dödsattest, samt att i övrigt inom sitt distrikt ägna tillsyn åt efterlevande av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

Distriktsläkaren har, med undantag av läkarevården vid stadens fattigvårdsinrättning samt vården av personer, som omhändertagits av polisen, samma åligganden som 2:dre stadsläkaren, men är dessutom skyldig att vid förfall för honom fullgöra även nämnda särskilda skyldigheter. Distriktsläkaren åligger därjämte, att, då så av vederbörande myndigheter prövas lämpligt, taga befattning med åtgärder, som i lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juni 1918 åligger stadsläkare.

Slutligen äro såväl 1:ste och 2:dre stadsläkarne som distriktsläkaren skyldiga att ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat och instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarevård på stadens bekostnad, emot ersättning, varom särskild överenskommelse träffats.

Av de 1:ste stadsläkaren tillkommande särskilda tjänsteåliggandena har som bekant fr. o. m. år 1925, på grund av att epidemisjukvården även för stadens del övertagits av landstinget, skyldigheten att handhava epidemivården inom staden icke utövats av förste stadsläkaren i denna hans egenskap.

Det synes delegationen lämpligt, att 1:ste stadsläkaren tillföres annat tjänsteåliggande än detta nu bortfallna och torde då ligga närmast till hands, att denne liksom 2:dre stadsläkaren tilldelas sjukvårdsdistrikt.

Genom en sådan åtgärd bliver tydligen distriktsläkaretjänsten obehövlig särskilt som den s. k. poliklinikvården, varför ersättning utgår av statsmedel, icke ovillkorligen behöver anknytas till stadsläkaretjänst.

I denna fråga torde härutöver böra framhållas, att efter fastställandet av 1920 års läkareinstruktion, som bekant lasarettet här i staden betydligt utvidgats så att numera åtta läkare äro där anställda mot tidigare två. En hel del andra tjänsteläkare än kommunens hava här sin verksamhet, varjämte flera privatpraktiserande läkare finnas. Något skäl föreligger sålunda icke för att staden skall anställa en läkare enbart eller huvudsakligen för att erforderlig tillgång på läkarekrafter skola finnas i samhället. Med all säkerhet finnas aspiranter på poliklinikläkarebefattningen, därest 2:dre stadsläkaren icke skulle vara benägen övertaga denna uppgift.

Utgående från sin uppfattning, att distriktsläkaretjänsten utan olägenhet kan indragas, har delegationen uppgjort förslag till ny tjänsteläkareinstruktion, innefattande allmänna bestämmelser och särskilda tjänsteåligganden för 1:ste och 2:dre stadsläkarne. Förslaget jämföres här nedan med nu gällande instruktion. I delegationens slutyrkande äro de nuvarande och föreslagna instruktionerna för tydlighetens skull jämsides uppställda.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

I paragrafen är endast en mindre redaktionell ändring vidtagen.

§ 2.

Även i denna paragraf är endast en mindre redaktionell ändring vidtagen.

§ 3.

Ingen ändring föreslås.

§ 4.

Då ny allmän läkareinstruktion utfärdats har äldre datum nu utbytts mot nytt.

§ 5.

I mom. 1, som reglerar förhållanden rörande tjänstledighet, är ingen annan förändring vidtagen än att hänvisning skett jämväl till stadens lönestatsbestämmelser samt att mom. 2 uteslutits, då allmänna läkareinstruktionen täcker de nuvarande bestämmelserna i detta moment.

§ 6.

Den nu gällande bestämmelsen om, att tjänsteläkare äger åtnjuta semester två månader vartannat år, därest han så önskar, bör bortfalla, då det ligger i sakens natur, att semester bör uttagas under löpande år.

Nuvarande bestämmelse, att därest annan leg. läkare förordnas att under semestertid uppehålla tjänsteläkarebefattning, ersättning skall utgå till vikarien från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning skall anvisas, bör enligt delegationens mening bortfalla, då svårigheter icke torde uppstå för ömsesidig vikariatstjänstgöring under semester.

§ 7.

Vid nu gällande instruktions uppgörande saknades pensionsreglemente för stadens befattningshavare, varför i paragrafen endast tillagts hänvisning till pensionsreglementet.

§ 8.

Ingen förändring är vidtagen.

§ 9.

Ingen förändring är heller här vidtagen.

§ 10.

N:o 63. Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ 10 i *nuvarande* instruktion, som reglerar läkarnes rekvisitionsrätt av läkemedel, kan bortfalla. Det torde ligga i sakens natur, att läkaren vid fattigvårdsinrättningen äger rekvirera läkemedel dit. Rekvisition av läkemedel från läkarens sida för distriktens sjuka eller kommunalanställda förekommer ej, utan endast utskrivning av recept. Rekvisitionen av läkemedel verkställes genom vederbörande förvaltningsorgan.

§ 10 i den *föreslagna* instruktionen innefattar samma bestämmelse som § 11 i den nuvarande.

(§ 12.)

Bestämmelserna i § 12 i den nuvarande instruktionen angående pensionering äro ersatta av bestämmelsen i § 7 och kunna alltså utgå.

II. *Särskilda tjänsteåligganden.*

§ 11.

(§ 13 i nuvarande instruktion).

I ingressen till paragrafen är endast en redaktionell ändring gjord.

I mom. 1 rörande rättsmedicinska undersökningar är ingen förändring gjord.

Nuvarande instruktion innehåller i mom. 2 bestämmelser rörande epidemivården.

Då staden icke längre utgör eget epidemidistrikt skola dessa bestämmelser utgå.

Mom. 2 i förslaget, som motsvarar mom. 3 i gällande instruktion, överensstämmer frånsett en mindre redaktionell förändring med sistnämnda stadgande.

I mom. 3 i förslaget, som motsvarar mom. 4 i nuvarande instruktion, vilket senare stadgande omnämner 1:ste stadsläkarens skyldighet att vara hälsovårdsnämnden behjälplig vid tillsynen av inom staden befintliga sinnessjuka m. m. har på grund av ändrad lagstiftning stadgats skyldighet för 1:ste stadsläkaren att utöva tillsynen över inom staden befintliga sinnessjuka och sinnesslöa i privat vård.

Bestämmelserna i mom. 5 i nuvarande instruktion, som avser 1:ste stadsläkarens tillsyn över utackorderade barn m. m. äro obehövliga på grund av nya barnavårdslagens bestämmelser.

Mom. 4. i förslaget överensstämmer helt med mom. 6 i nu gällande instruktion.

Mom. 5 i förslaget upptager oförändrat stadgandena i mom. 7 i nuvarande instruktion.

Som mom. 6 i den föreslagna instruktionen har upptagits stadganden rörande den föreslagna distriktstjänstgöringen för förste stadsläkaren. Här föreskrives sålunda skyldighet för honom att utan särskild ersättning meddela erforderlig läkarevård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljes styrka sin

N:o 63. Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

oförmåga, att själva bekosta sin läkarvård, samt att när så erfordras utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg, ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun.

Mom. 7 i förslaget, vilket stadgande är en följd av skyldigheten för 1:ste stadsläkaren att ombesörja sjukvård inom visst distrikt, föreskriver i likhet med vad nu gäller för 2:dre stadsläkaren skyldighet att då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom under vilken läkaretillsyn icke åtnjutits, eller eljes på anmodan å ort och ställe som vederbör företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest.

Mom. 8 i förslaget motsvarar samma moment i gällande instruktion.

§ 12.

2:dre stadsläkaren.

Mom. 1 i förslaget innehåller stadgande rörande ombesörjandet av läkarevård vid ålderdomshemmet, som fattigvårdens försörjningsinrättning numera kallas, med tillhörande sjukhus. I momentet, som motsvarar mom. 1 i nuvarande instruktion har besöksskyldigheten utökats från en till minst tre gånger i veckan. Den sålunda föreslagna ökade besöksskyldigheten är i verkligheten redan genomförd i enlighet med stadsfullmäktiges nedan omförmälda beslut den 28 mars 1923 i samband med beviljandet av särskilt arvode åt 2:dre stadsläkaren.

Mom. 2 i förslaget, som innehåller stadganden rörande vård av personer, som omhändertagits av polisen har bibehållits oförändrad.

Mom. 3 i förslaget, som innehåller stadganden rörande skyldighet gentemot hälsovårdsnämnden och 1:ste stadsläkaren m. m. har även bibehållits oförändrad.

Mom. 4 i förslaget, som avser skyldighet att närvara vid vissa sammanträden, bibehålles med en mindre redaktionell ändring oförändrad.

Mom. 5 i förslaget, som innehåller bestämmelser om viss rapportskyldighet, bibehålles oförändrad.

Mom:en 6 och 7 i förslaget, som innehålla stadganden om sjukvård inom distriktet bibehållas oförändrade.

Som nytt mom. 8 i förslaget inträder bestämmelse om poliklinikvården.

Mom. 9 i förslaget innehåller samma bestämmelser som mom. 8 i nuvarande instruktion rörande tillsyn av den allmänna hälsovården.

Slutligen intages såsom § 13 i förslaget de stadganden, som återfinnas i § 16 i nuvarande instruktion rörande sjukvård åt stadens befattningshavare m. m.

Delegationen får härefter övergå till behandling av frågan om avlöning åt stadsläkarne.

1:ste stadsläkaren. Befattningen är för närvarande i lönehänseende placerad i lönestatens 37:de lönegrupp med en begynnelselön av 5,520 kronor med tre ålderstillägg å 309 kronor efter resp. 3, 6 och 9 år. Då 1:ste stadsläkaren har överinseendet över stadens allmänna hälsovård och är chef

för hälsovårdsförvaltningens tjänstemän, samt då han enligt den föreslagna instruktionen ålägges arbetsuppgifter, vilka i förhållande till hans åligganden enligt nu gällande instruktion i ökad grad torde hindra honom i utövandet av privatpraktik, har delegationen ansett skäligt, att befattningen intages i lönestatens 43:de lönegrupp med en begynnelselön av 7,140 kronor och tre ålderstillägg à 372 kronor efter resp. 3, 6 och 9 år.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

2:dre stadsläkarens avlöning utgår för närvarande enligt lönestatens 34:de lönegrupp med en begynnelselön av 4,830 kronor och tre ålderstillägg à 285 kronor efter resp. 3, 6 och 9 år.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28/3 1923 utgår dessutom tillsvidare åt den nuvarande innehavaren av befattningen ett tilläggsarvode à 1,600 kronor för ökade göromål vid Ålderdomshemmets sjukhus. Anslaget beviljades, som ovan nämnts, med förbehåll, om ökad besöksskyldighet. Då nuvarande 2:dre stadsläkaren uppbär samtliga ålderstillägg, uppgår den avlöning han för närvarande åtnjuter av stadskassan till 7,285 kronor (5,685 + 1600 = 7,285). Härvid är dock att märka, att tilläggsarvodet à 1,600 kronor icke ingår i det för pension beräknade pensionsunderlaget, utan att detta underlag endast svarar mot slutavlöningen i 34:de lönegruppen, 5,685 kronor.

Delegationen föreslår, att det nuvarande tilläggsarvodet förändras till ordinarie löneförmån. Mot en slutavlöning av 7,285 kronor svarar närmast lönestatens 40:de lönegrupp, som med en begynnelselön av 6,240 kronor och 3 ålderstillägg à 336 kronor ger en slutavlöning 7,248 kronor. Delegationen föreslår, att 2:dre stadsläkarebefattningen placeras i denna lönegrupp. Härigenom skulle visserligen den nuvarande befattningshavaren åsamkas en årlig löneminskning av 37 kronor. Denna obetydliga löneminskning uppväges dock enligt delegationens åsikt mer än väl av den fördelen, att 2:dre stadsläkaren får inräkna det nuvarande lönetillägget i pensionsunderlaget och således erhåller betydligt högre pension. Pensionsbeloppet för befattningshavare i 34:de lönegruppen uppgår nämligen till 3,696 kronor och familjepensionen för ensam änka till 1,137 kronor. I den föreslagna lönegruppen uppgår däremot pensionsbeloppet till 4,713 kronor och familjepensionen för ensam änka till 1,509 kronor.

Under åberopande av det anförda får delegationen härmed för prövning och avgörande framlägga bilagda förslag till ny instruktion för tjänsteläkarne i Västerås samt tillika föreslå, att densamma må träda i tillämpning från och med den dag, då ny innehavare av 1:ste stadsläkaretjänsten tillträder sin befattning, att från och med angivna dag, den nuvarande distriktsläkarebefattningen indrages, samt att likaledes från och med angivna dag den ändringen i den tidigare fastställda lönestaten vidtages, att 1:ste stadsläkarebefattningen placeras i lönestatens 43:de och 2:dre stadsläkarebefattningen i lönestatens 40:de lönegrupp.

Västerås den 3 februari 1933.

Axel Sundström. *Alb. Lundkvist.*
J. O. Wass. *Thorwald Bergquist.*
/Eric Plantin.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

SÄRSKILD INSTRUKTION FÖR TJÄNSTELÄKARNE I VÄSTERÅS.

Prövad och godkänd av Kungl. Medicinalstyrelsen den 2 mars 1920.

I. *Allmänna bestämmelser.*

§ 1.

Närmaste tillsyn och handhavandet av hälso- och sjukvården inom staden åligger av staden anställda tjänsteläkare, nämligen en förste stadsläkare, en andre stadsläkare och en eller flera distriktsläkare.

§ 2.

Av tjänsteläkarne hava andre stadsläkaren o. distriktsläkarne var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av Hälsovårdsnämnden. Dessa läkare få ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt.

§ 3.

Tjänsteläkarne hava att i utövningen av sin tjänst ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i gällande allmänna instruktion för läkare, med de tillägg och den fördelning i göromålen, som i denna särskilda instruktion finnas angivna.

§ 4.

I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande gäller för stadens tjänstläkare, vad därom finnes stadgt i § 46 av gällande allmänna läkarinstruktion den 30 december 1911.

Förslag till

SÄRSKILD INSTRUKTION FÖR TJÄNSTELÄKARNE I VÄSTERÅS.

I. *Allmänna bestämmelser.*

§ 1.

Närmaste tillsyn och handhavandet av hälso- och sjukvården inom staden åligger av staden anställda tjänsteläkare, nämligen en förste stadsläkare och en andre stadsläkare.

§ 2.

Tjänsteläkarne hava var sitt tjänstgöringsdistrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av Hälsovårdsnämnden. Tjänsteläkarne få ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt tjänstgöringsdistrikt.

§ 3.

Lika med vidstående § 3.

§ 4.

I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande gäller för stadens tjänsteläkare, vad därom finnes stadgat i § 46 av gällande allmänna läkarinstruktion den 19 december 1930.

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ 5.

I fråga om tjänstledighet för stadens tjänsteläkare gäller, vad därom för stadsläkare är stadgat i gällande allmänna instruktion för läkare.

Är tjänsteläkare tillfälligtvis av sjukdom eller annat laga förfall hindrad att förrätta sin tjänst, skall hans tjänst under tiden, till dess vikarie hunnit förordnas, uppehållas efter Magistratens bestämmande av någon av de övriga tjänsteläkarne.

§ 6.

Tjänsteläkarne äga, efter därom hos Magistraten gjord framställning och, när Hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester, antingen en månad årligen eller två månader vartannat år, med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet och med skyldighet för den av de övriga tjänsteläkarne, som Magistraten efter Hälsovårdsnämndens förslag därtill förordnar, att jämte egen tjänst utan särskild ersättning uppehålla den tjänstlediges befattning. Förordnas annan legitimerad läkare att under tiden uppehålla tjänsteläkarebefattningen utgår ersättning till denna från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas.

§ 7.

I fråga om tjänsteläkarne tillkommande löneförmåner, dessa förmåners uppdelning i lön och tjänstgöringspengar samt avlöningens utgående under tjänstledighet, skall gälla vad i lönestaten för stadens

§ 5.

I fråga om tjänstledighet för stadens tjänsteläkare gäller, vad därom för stadsläkare är stadgat i gällande allmänna instruktion för läkare, ävensom i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestat.

§ 6.

Tjänsteläkarne äga, efter därom hos magistraten gjord framställning och, när hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester en månad årligen, med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet och med skyldighet för den andre tjänsteläkaren att jämte egen tjänst utan särskild ersättning uppehålla den tjänstlediges befattning.

§ 7.

Ifråga om tjänsteläkarne tillkommande löneförmåner, dessa förmåners uppdelning i lön och tjänstgöringspengar, avlöningens utgående under tjänstledighet samt skyldighet att mot åtnjutande av pension

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

befattningshavare i allmänhet eller stadsläkare särskilt är eller varder stadgat.

§ 8.

Tjänsteläkarne skola dagligen vara att anträffa å bestämd tid och plats, varom underrättelse genom Hälsovårdsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

§ 9.

Tjänsteläkare må ej utan Hälsovårdsnämndens medgivande inneha-va annan ordinarie tjänst eller tjänstebefattning, som medför sådan tjänstgöringsskyldighet utom staden, att den kan verka hindrande för fullgörande av hans befattning i stadens tjänst. Stadens tjänsteläkare må ej samtidigt lämna staden, därest ej med annan legitimerad läkare överenskommelse träffats om tjänstens behöriga uppehållande under tiden.

§ 10.

Vederbörande tjänsteläkare äger att på stadens bekostnad rekvirera nödiga läkemedel och dylikt för stadens epidemisjukhus och fattigvårdsinrättning samt åt sjuka, som styrkt, antingen att de åtnjuta understöd av stadens fattigvård, eller på annat sätt visat sin behörighet att erhålla läkemedel på stadens bekostnad.

Skulle likväl sjukdomen kräva läkemedels skyndsamma användande, må tjänsteläkare förordna om dess utlämnande på stadens bekostnad, även om dylikt intyg ej är för handen.

Rekvisitioner av läkemedel och sjukvårdsförnödenheter på stadens

avgå från tjänst, skall gälla vad i lönestaten och pensionsreglementet för stadens befattningshavare i allmänhet eller stadsläkare särskilt är eller varder stadgat.

§ 8.

Lika med vidstående § 8.

§ 9.

Lika med vidstående § 9.

Utgår.

N:o 63.
Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

bekostnad skola, för upplysning om den inrättning eller den person, de avse, av läkaren påtecknas med inrättningens namn eller den sjukes namn och bostad ("Epidemisjukhuset, Fattiggården" etc.)

§ 11.

I avseende å tjänsteåliggande skola tjänsteläkarna vara skyldiga underkasta sig de förändringar, som kunna bliva i vederbörlig ordning stadgade.

§ 10.

Lika med vidstående § 11.

§ 12.

Tjänsteläkare skall vid fyllda 65 år vara skyldig att, såvitt ej stadsfullmäktige på hans egen begäran och efter Hälsovårdsnämndens tillstyrkande annorlunda beslutar, avgå från sin befattning mot åtnjutande av pension enligt de grunder, som äro eller bliva fastställda för pensionering av stadens befattningshavare.

Utgår, jämför § 7.

II. *Särskilda tjänsteåligganden.*

§ 13.

Förste stadsläkaren, som är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under Hälsovårdsnämnden lydande personalen, åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga, än även:

1:o) att, därest ej annorlunda stadgas, verkställa rättsmedicinska undersökningar;

2:o) att, därest staden utgör eget epidemidistrikt eller överenskommelse med staden och

II. *Särskilda tjänsteåligganden.*

§ 11.

Förste stadsläkaren, som är förman för andre stadsläkaren och chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen, åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga, än även:

1:o) att, därest ej annorlunda förordnas verkställa rättsmedicinska undersökningar;

Utgår.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

landstinget sådan förutsätter, handhava läkarvården vid stadens epidemisjukhus samt utöva tillsyn däröver;	
3:o) att från stadens tjänsteläkare samt från övriga i staden praktiserande läkare i början av varje månad inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid Hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av sålunda erhållna uppgifter;	2:o) att från andre stadsläkaren samt från övriga i staden praktiserande läkare i början av varje månad inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av sålunda erhållna uppgifter;
4:o) att vara Hälsovårdsnämnden behjälplig vid tillsynen av inom staden befintliga sinnessjuka och sinnesslöa, vilka icke äro intagna å offentlig eller med vederbörligt tillstånd inrättad enskild anstalt;	3:o) att utöva tillsyn över inom staden befintliga sinnessjuka och sinnesslöa, vilka icke äro intagna å offentlig eller med vederbörligt tillstånd inrättad enskild anstalt;
5:o) att söka inhämta upplysningar om det sätt, varpå inom staden utackorderade barn, i synnerhet späda sådana, vårdas, och däråt ägna tillsyn, samt att vara fosterbarnsnämnden behjälplig vid utövandet av dess åligganden enligt lagen om fosterbarns vård;	Utgår.
6:o) att, efter vederbörligt förordnande, verkställa de besiktningar, som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade;	4:o) att, efter vederbörligt förordnande, verkställa de besiktningar, som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade;
7:o) att, efter anmodan samt även eljest, då han så anser lämpligt, närvara vid Fattigvårdsstyrelses och Barnavårdsnämnds sammanträden, med rätt att i överläggningen men ej, för så vitt han icke är ledamot, i besluten deltaga;	5:o) att, efter anmodan samt även eljest, då han så anser lämpligt, närvara vid fattigvårdsstyrelsens och barnavådsnämndens sammanträden, med rätt att i överläggningen men ej, för så vitt han icke är ledamot, i besluten deltaga;

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

	6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig läkarvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt *dels*, när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;
	7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;
8:o) att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevandet av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.	8:o) att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevandet av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.
§ 14.	§ 12.
Andre stadsläkaren åligger särskilt:	*Andre stadsläkaren åligger särskilt:*
1:o) att handhava läkarvården vid stadens fattigvårdsinrättning med skyldighet att besöka densamma minst en gång i veckan och även eljest vid kallel-	1:o) att handhava läkarvården vid fattigvårdens ålderdomshem med tillhörande sjukhus med skyldighet att besöka desamma minst tre gånger i veckan

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

se, ävensom föra särskild journal över därstädes intagna sinnessjuka;

2:o) att ägna första vård åt personer, vilka såsom skadade eller sjuka omhändertagits av polisen och, då sådant erfordras, utfärda intyg om deras hälsotillstånd eller behovet av deras intagande å allmän sjukvårdsinrättning, med rätt att härför åtnjuta ersättning av den sjuka eller skadade, därest denne ej är att anse såsom medellös;

3:o) att tillhandagå Hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren med nödiga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom sitt tjänstgöringsdistrikt, som kunnat menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, samt för vederbörande anmäla de olägenheter, för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras;

4:o) att då så påfordras, närvara vid hälsovårdsnämnds, fosterbarnsnämnds, barnavårdsnämnds och fattigvårdsstyrelses sammanträden;

5:o) att den 1:e i varje månad till förste stadsläkaren lämna uppgifter å de under sistförflutna månad av honom behandlade eller eljest kända, bland stadsbefolkningen, inträffade sjukdomsfall;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig lä-

och även eljest vid kallelse, ävensom föra särskild journal över därstädes intagna sinnessjuka;

2:o) att ägna första vård åt personer, vilka såsom skadade eller sjuka omhändertagits av polisen och, då sådant erfordras, utfärda intyg om deras hälsotillstånd eller behovet av deras intagande å allmän sjukvårdsinrättning, med rätt att härför åtnjuta ersättning av den sjuke eller skadade, därest denne ej är att anse såsom medellös;

3:o) att tillhandagå hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren med nödiga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom sitt tjänstgöringsdistrikt, som kunna menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, samt för vederbörande anmäla de olägenheter, för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras;

4:o) att, då så påfordras, närvara vid hälsovårdsnämndens, barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens sammanträden;

5:o) att den 1:e i varje månad till förste stadsläkaren lämna uppgifter å de under sistförflutna månad av andre stadsläkaren behandlade eller eljest kända, bland stadsbefolkningen, inträffade sjukdomsfall;

6:o) att utan särskild ersättning *dels* meddela erforderlig lä-

karvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt

dels, när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

8:o) att i övrigt inom sitt distrikt ägna tillsyn åt efterlevande av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

karvård åt inom tjänstgöringsdistriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård, samt

dels, när så erfordras, utfärda för erhållande av fattigvårdsunderstöd erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

7:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest.

8:o) att, då så av vederbörande myndigheter prövas lämpligt, mot den ersättning, som utgår av statsmedel, taga befattning med de åtgärder som i lag angående åtgärder, mot utbredning av könssjukdomar den 20 juli 1918 åligger stadsläkaren;

9:o) att i övrigt inom sitt distrikt ägna tillsyn åt efterlevande av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

N:o 63.

Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.

§ 15.

Distriktsläkare åligger särskilt, vad som i föregående paragraf under mom. 3—8 är för andra stadsläkaren stadgat.

Vid förfall för andre stadsläkaren är distriktsläkare även skyldig fullgöra, vad enligt mom. 1 och 2 av § 14 åligger andre stadsläkaren.

Vidare åligger det distriktsläkare, att då så av vederbörande myndigheter prövas lämpligt, taga befattning med de åtgärder, som i lag angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar den 20 juni 1918 stadsläkare åligger, ävensom eljest utföra, vad av Hälsovårdsnämnden åt distriktsläkare uppdragas.

Utgår.

§ 16.

Utöver de under §§ 13—15 stadgade tjänsteåligganden äro såväl förste och andre stadsläkarne som distriktsläkaren eller distriktsläkarne skyldiga ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat, instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarvård på stadens bekostnad, emot ersättning varom särskild överenskommelse träffats.

§ 13.

Utöver de under §§ 11 och 12 stadgade tjänsteåligganden äro såväl förste som andre stadsläkaren skyldig ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat, instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarvård på stadens bekostnad, emot ersättning varom särskild överenskommelse träffats.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av att Stadsfullmäktige från och med ingången av nästkommande år träffat ny uppgörelse med Landstinget angående förhyrande av epidemisjukhuset och därvid uteslutit den i nu gällande kontrakt omtvistade klausulen om förste stadsläkarens skyldighet beträffande vården av de å sjukhuset intagna patienterna och då förste stadsläkaren härigenom erhåller en avsevärd minskning i sina enligt instruktionen åliggande arbetsuppgifter, hemställes,

att Stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga åt Lönenämnden och Drätselkamma-

ren att, efter Hälsovårdsnämndens hörande, utreda och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till sådan ändrad instruktion för förste stadsläkaren, och, om så visar sig erforderligt, även för andra stadsläkaren och distriktsläkaren, att en lämplig arbetsfördelning åstadkommes och att den läkarvård, för vilken särskilda arvoden nu utgå, t. ex. vid ålderdomshemmet och folkskolorna, i möjligaste mån inrymmas i vederbörande stadsläkares ordinarie åligganden i stället för den förste stadsläkaren förut åvilande från den 1 januari 1925 av Landstinget övertagna epidemivården.

N:o 63. *Ang. indragning av distriktsläkaretjänsten samt ny instruktion och lönestat för 1:ste och 2:dre stadsläkarne.*

För Socialdemokratiska Stadsfullmäktigegruppen:

K. Kättström. *Aron Eriksson.*

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. vakanssättning av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle avgiva yttrande över en hemställan av magistraten, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka nådigt tillstånd att låta anstå med återbesättande av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten härstädes, får drätselkammaren i likhet med lönenämnden tillstyrka framställningen.

Västerås den 12 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

N:o 64.
Ang. vakanssättning av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed till stadsfullmäktige överlämna och tillstyrka en framställning av magistraten,

att stadsfullmäktige ville besluta at hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att låta anstå med återbesättande med ordinarie befattningshavare av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten i avbidan på framtida omorganisation av befattningarna vid nämnda myndigheter.

Västerås den 8 juni 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten i Västerås genom assessorn Helge Cronholms den 22 augusti 1932 timade frånfälle blivit vakant, anmälde magistraten i skrivelse den 29 i samma månad till lönenämnden i staden detta förhållande samt framhöll därvid såsom sin mening, att för det dåvarande ej förelåge anledning till omorganisation av befattningen, men att i blivande befattningshavares förordnande borde inryckas bestämmelse om skyldighet för denne att underkasta sig ändrade föreskrifter rörande de med befattningen förenade åliggandena.

I anledning av denna skrivelse förekommo mellan magistratens representant och lönenämnden ingående överläggningar angående omedelbar omorganisation av assessorsbefattningen, därvid lönenämnden slutligen fann sig icke hava anledning att då föreslå stadsfullmäktige sådan omorganisation utan böra avvakta möjligheten att lägga denna omorganisation efter större linjer än som då kunde komma i fråga. Lönenämnden meddelade i skrivelse den 14 oktober 1932 magistraten sin uppfattning och uttalade däri såsom sitt önskemål, bland annat, att befattningen tillsvidare och i avbidan på förhållanden, möjliggörande en större omorganisation, skulle uppehållas på förordnande.

Med hänsyn till det önskemål, som sålunda uttalats av lönenämnden, beslöt magistraten den 21 oktober 1932, att assessorstjänsten skulle vakanssättas i avbidan på framtida omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten, varefter vakansförordnandet i vederbörlig ordning kungjordes till ansökan ledigt.

Magistratens beslut fattades enligt borgmästare Bergquists samt rådmännen Ödmans och Hedenströms mening, under det att rådmannen Åsberg

var skiljaktig och förklarade bland annat att, enär för det dåvarande någon omorganisation vid rådhusrätten och magistraten icke av lönenämnden ifrågasatts, utan dylik syntes göras beroende av först senare inträffande omständigheter, samt att vakanssättande för obestämd tid måste anses innebära synnerliga olägenheter, han icke kunde medverka till magistratens beslut.

N:o 64. *Ang. vakanssättning av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten.*

Då assessorsbefattningen finnes upptagen i den av Kungl. Maj:t fastställda arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås, kräves rätteligen för giltighet av beslutet om befattningens vakanssättning tillstånd av Kungl. Maj:t. På grund härav och då en genomgripande omorganisation av samtliga ifrågavarande befattningar med hänsyn bland annat till de omfattande förändringar rörande rättegångsväsendet som förestå, och vilkas inverkan på behovet av befattningshavare icke ännu kan förutses, ej lämpligen nu kan äga rum, får magistraten hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att låta anstå med återbesättande med ordinarie befattningshavare av assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten i avbidan på framtida omorganisation av befattningarna vid nämnda myndigheter.

Västerås rådhus den 8 maj 1933.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Carl-Elof Lindgren.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 21 Juni. X.

N:o 65.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Drätselkammaren får härmed efter tagen del av vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932 och den skrivelse, varmed denna överlämnats till stadsfullmäktige, tillstyrka styrelsens i sagda skrivelse gjorda framställning.

Västerås den 1 juni 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av styrelseberättelse för 1932 får vatten- och gasverksstyrelsen anföra följande.

Utlägg för räntor hava för samtliga verk understigit de beräknade, beroende på lägre räntefot och minskat behov av rörelsekapital. Å andra sidan hava en del utgiftsposter ökat, bl. a. pensioner på grund av ökat antal pensionärer, ävensom utgifter för sjukdom och olycksfall, varjämte olycksfallsförsäkringen stigit till högre belopp än som beräknades.

Rådande depressionstider hava medfört mindre inkomster än som kalkylerades för vatten- och gasverken, varemot resultaten blevo bättre än de beräknade vid elektricitetsverket och avloppsledningarna.

Sammanställning över beräknade och verkliga resultat under redogörelseåret.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.
Vattenverket ...	210,000: —	200,463: 74	180,800: —	176,484: 19	29,200: —	23,979: 55
Gasverket	443,000: —	386,012: 83	412,600: —	379,813: 23	30,400: —	6.199: 60
Elektr. verket...	758,000: —	786,810: 62	549,100: —	540,059: 06	208,900: —	246,751: 56
	1,411,000: —	1,373,287: 19	1,142,500: —	1,096,356: 48	268,500: —	276,930: 71
Avloppsledningarna, avgår					34,000: —	23,967: 50
				Vinst Kronor	234,500: —	252,963: 21

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Verkens gemensamma resultat blev sålunda, att vinsten översteg den beräknade med kr. 18,463 : 21.

Uppställningen över nyanläggningar utvisar en besparing på anslag av lånemedel å kr. 10,055 : 95.

För 1932 anhöll styrelsen om ett anslag av 25,000 kr. att utgå ur amorteringsfonden och att användas för diverse mindre ledningsutsträckningar och serviser. Såsom av den i styrelseberättelsen intagna uppställningen över nyanläggningar framgår, har en brist å kr. 1,308 : 28 uppstått, sedan från 1931 besparade medel, kr. 12,726 : 50, även tagits i anspråk.

I övrigt framgår av berättelsen ekonomiska och driftstekniska resultat, ävensom de omfattande nyanläggningar, som utfördes under redogörelseåret.

Styrelsen får slutligen hemställa,

att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa kr. 1,308 : 28 till täckande av brist i 1932 års anslag för ledningar samt därjämte godkänna styrelsens åtgärd att för samma ändamål använda besparade medel från 1931, kronor 12,726 : 50.

Västerås den 29 maj 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Styrelseberättelse för år 1932.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	106,503 : —	109,302 : 16
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	36,400 : —	43,696 : 37

VATTENVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Vatten- och mätarehyror	208,000 : —	198,338 : 74
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —	1,200 : —
Installationer m. m.	800 : —	925 : —
Kronor	210,000 : —	200,463 : 74

Utgifter:

Driftkostnader	30,000 : —	28,870 : 49
Underhållskostnader	21,200 : —	20,855 : 33
Avlöningar	27,728 : —	29,336 : 58
Diverse utgifter	14,850 : —	15,773 : 65
Ränta och amortering	83,300 : —	76,677 : 65
Avskrivning av fordringar	450 : —	402 : 94
Inköp av vattenmätare	3,272 : —	4,567 : 55
	180,800 : —	176,484 : 19
Inkomster utöver utgifter	29,200 : —	23,979 : 55
Kronor	210,000 : —	200,463 : 74

N:o 65. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.*

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:	Enl. budget	Enl. bokslut
Avgifter för vattenklosetter	82,225 : —	84,679 : 72
Kronor	82,225: —	84,679: 72

Utgifter:		
Driftkostnader	18,900 : —	11,666 : 13
Underhållskostnader	11,700 : —	14,368 : 28
Avlöningar	14,975 : —	14,476 : 02
Diverse utgifter	45,575 : —	40,510 : 43
Ränta och amortering	67,350 : —	64,203 : 79
	116,225 : —	108,647 : 22
Utgifter utöver inkomster	34,000 : —	23,967 : 50
Kronor	82,225 : —	84,679 : 72

GASVERKET.

Inkomster:	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	22,600 : —	21,961 : 43
Gas- och mätarehyror	324,000 : —	282,159 : 53
Koks och tjära	95,300 : —	80,511 : 87
Installationer	1,100 : —	1,380 : —
Kronor	443,000 : —	386,012 : 83

Utgifter:		
Driftskostnader	163,700 : —	136,553 : 26
Underhållskostnader	39,000 : —	36,291 : 99
Avlöningar	61,939 : —	63,858 : 22
Diverse utgifter	20,041 : —	20,337 : 07
Ränta och amortering	114,200 : —	107,809 : 55
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	442 : 79
Inköp av gasmätare	12,720 : —	14,520 : 35
	412,600 : —	379,813 : 23
Inkomster utöver utgifter	30,400 : —	6,199 : 60
Kronor	443,000 : —	386,012 : 83

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	39,500 : —	41,634 : 66
Elektrisk ström och mätarehyror	718,000 : —	744,392 : 67
Installationsarbeten	500 : —	783 : 29
Kronor	758,000 : —	786,810 :62

Utgifter:		
Driftskostnader	177,000 : —	169,452 : 74
Underhållskostnader	103,600 : —	107,810 : 79
Avlöningar	80,100 : —	81,984 : 63
Turbinhusdriften	4,900 : —	6,857 : 20
Diverse utgifter	46,100 : —	49,948 : 74
Ränta och amortering	115,900 : —	113,581 : 35
Avskrivning av fordringar	1,500 : —	1,704 : 28
Inköp av elektriska mätare	20,000 : —	8,719 : 33
	549,100 : —	540,059 : 06
Inkomster utöver utgifter	208,900 : —	246,751 : 56
Kronor	758,000 : —	786,810 : 62

N:o 65. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1932 samt amortering under åren 1912—1932.

	Byggnader, maskiner, ledningar	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1932 ..	1,375,486: 94	66,656: 57	1,442,143: 51
Bokfört värde 31/12 1932	952,576: 56	1: —	952,577: 56
Amortering åren 1912—1932	422,910: 38	66,655: 57	489,565: 95
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. 1932	1,481,936: 89	227.344: 41	1,709,281: 30
Bokfört värde 31/12 1932	1,060,595: 59	1: —	1,060,596: 59
Amortering åren 1912—1932	421,341: 30	227,343: 41	648,684: 71
Elektr.-verket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1932 ..	1,650,484: 40	408.547: 28	2,059,031: 68
Bokfört värde 31/12 1932	761,411: 21	1: —	761,412: 21
Amotering åren 1912—1932	889,073: 19	408,546: 28	1,297,619: 47
Avloppsledningarna.			
Anläggningsvärde t. o. m. år 1932	1,084,835: 22	—	1,084,835: 22
Bokfört värde 31/12 1932	863,090: 13	—	863,090: 13
Amortering åren 1912—1932	21,745: 09	—	21,745: 09
	Byggnader	Inventarier	Summa
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.	Kronor	Kronor	Kronor
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1932 ..	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde 31/12 1932	29,896: —	3,253: 04	33,149: 04
Amortering åren 1912—1932	8,882: 91	84,313: 64	93,196: 55

N:o 65. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Nyanläggningar 1932.

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Lånemedel:				
På diverse anslag besparade medel vid 1932 års början	—	—	596: 15	+ 596: 15
Besparade medel av 1919 års lån, enl. utredning	—	—	10,055: 95	+ 10,055: 95
Nyanläggningar, fullbordade år 1932:				
Utökning av gasverkets ugnsbatteri med 2 st. 3-kammarugnar	30/4 1931	160,000: —	160,000: —	—
Överskott på ovan redovisade anslag	—	10,652: 10	—	—
Kronor	--	170,652: 10	170,652: 10	+ 10,652: 10
Amorteringsfonden:				
Besparade medel från år 1931	—	—	12,726: 50	+ 12,726: 50
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	22/12 1931	38,128: 54	25,000: —	— 13,128: 54
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Agnegatan	28/5 1931	5,946: 58	5,900: —	— 46: 58
Vatten-, avlopps- och gasledningar för kv. Pollux	28/4 1932	14,898: 56	12,900: —	— 1,998: 56
Transformatorstation jämte högspänningsjordkabel och fördelningsledningar vid Nya Idrottsplatsen	28/5 1931	15,268: 71	15,000: —	— 268: 71
Diverse elektr. ledningsanläggningar, nämligen mellan Oskaria och Hyttan, utefter Pilgatan öster om järnvägen samt norrut med anslutning till ledningar vid f. d. V:ås Ullspinneri	28/5 1931	6,392: 39	7,800: —	+ 1,407: 61
Brist i anslag	—	—	1,308: 28	—
Kronor	—	80,634: 78	80,634: 78	— 1,308: 28

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1930	1931	1932	1930 o. 1931		1931 o. 1932	
				Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,215,760	1,219,681	1,328,398	3,921	0,3	108,717	8,9
För industriella behov	393,367	382,183	265,110	−11,184	−2,8	−117,073	−30,6
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	67,000	67,000	68,000	—	0,0	1,000	1,5
Summa	1,676,127	1,668,864	1,661,508	−7,263	−0,4	−7,356	−0,4

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd:

N:o 1 (äldsta brunnen) 0,30; användes ej under året.

N:o 2 och 3 1,51 m.

Aggregaten N:o 1 och 2 (kolvpumparna) användes ej under året.

Aggregat N:o 3 (centrifugalpump) arbetade 1,934 timmar och uppfordrade 353,093 kbm., gör 50,7 lit. per sek.

Aggregat N:o 4 (centrifugalpump) arbetade 5,207 timmar och uppfordrade 1,308,415 kbm., gör 69,8 lit. per sek.

Elektrisk strömförbrukning 538,788 kWh., motsvarande 324,3 kWh. per 1,000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 4°, högst 11° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 6,449 kbm. (12/7).
medel 4,540 kbm.
lägsta 3,146 kbm. (20/3).

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	66,437
	Under året lagda ledningar	6,949	—
	Under året kasserade ledningar	200	6,749
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	—	73,186
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	—	2,600
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1932		—	75,786
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,310	—
Smidesjärnsledningar		6,650	9,960
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1932 ..		—	85,746

År 1932 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter					S:a meter
	14"	10"	8"	6"	4"	
Norr- väster och söder om kv. Pollux	—	—	125	—	342	467
Tråddragaregatan mellan Filaregatan och Borraregatan	—	—	55	—	45	100
Borraregatan från Tråddragaregatan söder ut	—	—	—	—	103	103
Filaregatan från Tråddragaregatan söder ut	—	—	—	—	85	85
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	—	134	134
Hagaföreningen i Hagagatan, Gjutaregatan och Urhagsgatan	—	—	40	57	600	697
Myggbogatan från Pilgatan till Tegnérgatan	—	—	—	90	170	260
Stjärnhöksgatan från Myggbogatan väster ut	—	—	—	—	20	20
Torsgatan mellan Baldersgatan och Odengatan	—	—	—	—	108	108
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	—	—	59	202	261
Vasagatan mellan Linnégatan och Norra Ringvägen	—	—	65	—	—	65
Transport	—	—	285	206	1,809	2,300

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Ledningssträckor	Meter					S:a meter
	14"	10"	8"	6"	4"	
Transport	·	—	285	206	1,809	2,300
Vasagatan från Persbovägen norr ut	—	—	200	—	—	200
Föreningsgatan från Norra Ringvägen norr ut	—	—	—	48	—	48
Eriksgatan från Palma 6 väster ut .	—	—	—	70	17	87
Västmannagatan mellan Eriksgatan och Svantegatan	—	—	—	130	—	130
Hammarbygatan mellan Drottninggatan och Solvägen	—	—	80	—	—	80
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	—	—	55	55
Fullerövägen från Narvavägen öster ut	—	—	—	—	70	70
Pistolvägen från Frankegatan väster ut	—	—	—	—	77	77
Rusthållarevägen från Herdegatan norr ut	—	—	—	120	—	120
Herdegatan mellan Rusthållarevägen och Frankegatan	—	—	—	—	115	115
Kryddgårdsgatan från Aspgatan väster ut	—	—	—	75	—	75
Vattenledning till Hyttan	—	—	—	82	—	82
Nya huvudvattenledningen från Hesslö:						
Å sträckan Hamre—Hesslö	2,390	—	—	—	—	2,390
I Norra Ringvägen mellan Loviseberg och Blåsbovägen	—	1,120	—	—	—	1,120
Summa	2,390	1,120	565	731	2,143	6,949

År 1932 kasserade vattenledningar.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Ledningssträckor	Meter 5"	Meter 4"	S:a meter
Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Blåsbovägen	75	—	75
Eriksgatan från Palma 6 till Västmannagatan	—	70	70
Västmannagatan från Eriksgatan norr ut	—	55	55
Summa	75	125	200

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1,290 till 1,414.
Brandposter: Antalet brandposter ökades från 355 till 377.
Vattenserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 3 st.
Utanför stadens planlagda område utfördes 34 st.
Vatten lämnas till utanför kommunen belägna Hamre egendom och Hesslö flygfält.

Den under år 1931 påbörjade utvidgningen av vattenverket har fortgått under hela året. Huvudledningen från Hesslö till staden färdigställdes med undantag av två växelstationer. I Hesslö utfördes en grupp av fem rörbrunnar jämte samlingsledningar, ävensom samlingsledning jämte ventilkammare till sänkbrunn I. I pumpstationen borttogos de två gamla suggasaggregaten och inmonterades två nya centrifugalpumpar och härför erforderliga ledningar för vatten, ävensom elektrisk utrustning, evakuerings- och tryckutjämningsanläggning. På Djäkneberget påbörjades uppförandet av det nya vattentornet. Av gördelledningen genom staden utfördes större delen av sträckan mellan Kristiansborgsallén och Svartån samt nedre delen i Lustigkullagatan.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	52,765
Under året lagda ledningar	3,155	—
Under året kasserade ledningar	170	2,985
Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	—	55,750
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	8,209	—
Under året kasserade ledningar	167	8,042
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1932	—	63,792

År 1932 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter				S:a meter
	18"	15"	12"	9"	
Norr, väster och söder om kv. Pollux	—	—	125	342	467
Tråddragaregatan mellan Filaregatan och Borraregatan	—	—	—	100	100
Borraregatan från Tråddragaregatan söder ut	—	—	—	103	103
Filaregatan från Tråddragaregatan söder ut	—	—	—	85	85
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	—	90	90
Hagaföreningen i Hagagatan, Gjutaregatan och Urhagsgatan	—	—	272	385	657
Torsgatan mellan Baldersgatan och Odengatan	—	—	—	108	108
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	—	—	230	230
Vasagatan mellan Linnégatan och Norra Ringvägen	—	65	—	—	65
Vasagatan från Persbovägen norr ut	200	—	—	—	200
Vasagatan från Engelbrektsplan söder ut	—	—	—	83	83
Norra Ringvägen mellan Vasagatan o. Blåsbovägen	—	—	—	140	140
Föreningsgatan från Norra Ringvägen norr ut	—	—	—	48	48
Eriksgatan från Palma 6 väster ut	—	—	70	17	87
Västmannagatan mellan Eriksgatan o. Svantegatan	—	—	130	—	130
Hammarbygatan mellan Drottninggatan och Solvägen	—	—	—	80	80
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	—	55	55
Fulleröväqen från Narvavägen öster ut	—	—	—	70	70
Pistolvägen från Frankegatan väster ut	—	—	—	77	77
Rusthållarevägen från Herdegatan norr ut	—	—	—	90	90
Herdegatan mellan Rusthållarevägen och Frankegatan	—	—	—	115	115
Kryddgårdsgatan från Aspgatan väster ut	—	—	—	75	75
Summa	200	65	597	2,293	3.155

Under året kasserade avloppsledningar.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Ledningssträckor	Meter 9"
Norra Ringvägen mellan Vasagatan o. Blåsbovägen	45
Eriksgatan från Palma 6 till Västmannagatan	70
Västmannagatan från Eriksgatan norr ut	55
Summa	170

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 3 st.
Utom stadens planlagda område utfördes 34 st.

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1931 3,427 st.
Antal uppsatta under året ...... 411 „
Antal den 31 dec. 1932 .... 3,838 st.

I kloakpumpstationen vid Södra Esplanaden borttogos de tre gamla centrifugalpumpaggregaten och ersattes med två vertikala propellerpumpar för en kapacitet vardera av 280 kbm. per timme. De nya pumparna äga stora genomloppskanaler och äro därför mindre känsliga för grövre partiklar, vilket medfört förenkling i skötseln av pumpstationen.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

GASVERKET.

		År		Jämförelse mellan åren 1931 o. 1932	
		1931	1932	+ —	%
Förgasade kol	ton.	5,120	5,287	167	3,2
Tillverkad gas	kbm.	1,938,290	1,919,400	—18,890	—1,0
Gasutbyte per 1,000 kg. kol	„	378,6	363,1	—15,5	—4,1
Koks från ugnarna	hl.	75,816	82,734	6,918	9,1
Koks till undereldning	„	18,039	19,540	1,501	8,3
Koks till ångpannorna	„	600	388	212	35,3
Koks till försäljning	„	57,177	62,806	5,629	9,8
Koks till försäljning pr 1,000 kg. kol	„	11,2	11,9	0,7	6,3
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	16,5	17,4	0,9	5,5
Erhållen tjära	kg.	194,000	254,600	60,600	31,2
Erhållen tjära per 1,000 kg. kol	„	37,9	48,2	10,3	27,2
Antal laddningar	st.	3,003	3,170	167	5,6
Kol per laddning	kg.	1,705,0	1,667,8	— 37,2	—2,2
Gasförbrukning per år och invånare	kbm.	63,5	62,3	—1,2	—1,9

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1931		1932		Jämförelse mellan åren 1931 och 1932	
	kbm.	%	kbm.	%	Ökn. resp. minskn.	
	av årsförbrukningen				kbm.	%
Offentlig belysning	107,227	5,5	107,094	5,6	—153	—0,1
Enskild värme och lysgas	1,647,613	85,1	1,649,851	85,9	2,238	0,1
Gasverkets eget behov	5,081	0,3	4,228	0,2	—853	—16,8
Felmätningar och förluster	178,109	9.1	158,527	8,3	—19,582	—10,4
Summa	1,938,030	100	1,919,700	100	—18,330	0,9

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Gasledningarna.

		Meter	S:a meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	—	47,147
	Under året lagda ledningar	3,603	—
	Under året kasserade ledningar	193	3,410
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	—	50,557
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1931	6,258	--
	Under året kasserade ledningar	78	6,180
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1932 .		—	56,737

Gasförbrukning per dygn: största 7,160 kbm. (23/12).
medel 5,245 kbm.
minsta 3,320 kbm. (26/6).

År 1932 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter			Summa meter
	8"	6"	4"	
Norr, väster och söder om kv. Pollux	—	125	342	467
Tråddragaregatan mellan Filaregatan och Borraregatan	—	55	45	100
Borraregatan från Tråddragaregatan söde ut	—	—	103	103
Filaregatan från Tråddragaregatan söder ut	—	—	85	85
Frejagatan från Malmabergsgatan öster ut	—	—	134	134
Hagaföreningen i Hagagatan, Gjutaregatan och Urhagsgatan	—	94	600	694
Myggbogatan från Pilgatan till Tegnérgata	—	—	260	260
Stjärnhöksgatan från Myggbogatan väster ut	—	—	20	20
Torsgatan mellan Baldersgatan och Odengatan	—	—	108	108
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	78	220	298
Vasagatan mellan Linnégatan och Norra Ringvägen	65	—	—	65
Vasagatan från Persbovägen norr ut .	—	210	—	210
Transport	65	562	1,917	2,544

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Ledningssträckor	Meter			Summa meter
	8"	6"	4"	
Transport	65	562	1,917	2,544
Norra Ringvägen mellan Vasagatan o. Blåsbovägen	—	180	—	180
Föreningsgatan från Norra Ringvägen norr ut	—	—	48	48
Djäknegatan från Skolgatan norr ut .	—	—	22	22
Eriksgatan från Palma 6 väster ut ..	—	70	17	87
Västmannagatan mellan Eriksgatan o. Svantegatan	—	130	—	130
Hammarbygatan mellan Drottninggatan och Solvägen	80	—	—	80
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	55	55
Fullerövägen från Narvavägen öster ut	—	—	70	70
Pistolvägen från Frankegatan väster ut	—	—	77	77
Rusthållarevägen från Herdegatan norr ut	—	120	—	120
Herdegatan mellan Rusthållarevägen och Frankegatan	—	—	115	115
Kryddgårdsgatan från Aspgatan väster ut	—	75	—	75
Summa	145	1,137	2,321	3,603

År 1932 kasserade gasledningar.

N:o 65. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Ledningssträckor	Meter 2"
Norra Ringvägen mellan Vasagatan o. Blåsbovägen	68
Eriksgatan från Palma 6 till Västmannagatan	70
Västmannagatan från Eriksgatan norr ut	55
Summa	193

Antalet gatulyktor motsvarade 253 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1931 5,920 st.
Ökning under året 62 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1932 5,982 st., därav 3,456 automatmätare.
Gasserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
D:o utom planlagda området utfördes 30 st.
Varmvattenberedarnas antal ökades från 717 till 734 st.

Av de under år 1931 uppförda 2 st. 3-kammarugnarna togs den ena i bruk i januari och har sedan dess oavbrutet varit i drift.

Vid ångpannehuset företogs en mindre tillbyggnad för beredande av ökat utrymme för pannor och smedja jämte förvaringsrum för material.

Kokssorteringsverket utökades med anordning för sortering även av 8—15 mm. koks och med transportband för utforsling av koksstybb.

Verkets tjärcentrifug var försliten och ersattes med en separator av de Lavals fabrikat.

Varmhållning av vattnet i gasklockans kar har förut skett medelst ånga från en liggande ångpanna, tillverkad år 1887 och tidigare använd i gamla vattenverket. Som pannan var utbränd, måste den kasseras, varvid den ersattes med två 9 kvm. varmvattenpannor med tillhörande pumpsystem för cirkulation av varmvattnet. De nya pannorna äro inrättade för kokseldning, varjämte den ena av dem även är utrustad med brännare för gaseldning. En dylik värmeanläggning kräver som bekant ringa tillsyn.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1931—1932	
	1931	1932	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	242,202	268,605	26,403	10,9
Motorgeneratorerna exkl. förluster .	1,722,248	1,590,942	−131,306	−7,6
Totalt exkl. förluster	1,964,450	1,859,547	—104,903	—5,3
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad .	2,834,882	3,377,422	542,540	19,1
D:o till omformning	2,054,882	1,974,518	—80,364	—3,9
Från Älvkarleby totalt	4,885,308	5,351,940	466,632	9,6
Batteri, urladdning	11,760	8,706	—3,054	—26
Batteriförluster	3,920	2,902	—1,018	—26
Förluster vid omformning	218,219	210,562	—7,657	—3,5
Förluster vid utjämning	29,076	56,626	27,550	92,5
Magnetiseringsström	44,489	53,574	9,085	20,4

Förluster i ledningsnäten hava icke kunnat beräknas på grund av förskjutning i avläsningsterminerna för verkets abonnenter.

Levererad ström.

	År 1931	År 1932	Jämförelse mellan åren 1931—1932 Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubeysning:				
20 % likström och 80 % växelström	175,858	204,764	28,906	16,4
Till enskild belysning:				
Likström	760,237	707,021	—53,216	—7,0
Växelström	1,640,454	1,687,258	46,804	2,9
Till kraft:				
Likström	844,012	514,422	—329,590	—39,1
Växelström	1,196,278	1,494,426	298,148	24,9
Egen förbrukning:				
Belysning	9,925	10,154	229	2,3
Kraft och värme	60,496	34,951	—25,545	—42,2
Totalt	4,687,260	4,652,996*)	—34,264	—1,3

*) Siffrorna missvisande på grund av förskjutning i avläsningsterminerna för verkets abonnenter.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

Total anslutning år 1932.

		Anslutn. 31/12 1931	Ökning 1932	Anslutning den 31 dec. 1932		
Belysning.						
Gatubelysning.						
Likström: Glödlampor	st.	81	3	84		
	kw.	17	1			18
Växelström: Glödlampor	st.	347	29	376		
	kw.	54	5			59
					S:ma kw.	77
Enskild belysning.						
Likström: Glödlampor	st.	42,707	—11	42,696		
	kw.	1,156	—5			1,151
Båglampor	st.	14		14		
	kw.	36				36
Växelström: Glödlampor	st.	52,156	4,748	56,904		
	kw.	1,573	143			1,716
Båglampor	st.	5		5		
	kw.	5				5
					S:ma kw.	2,908
Kraft.						
Likström: Motorer	st.	786	65	851		
	hkr.	1,864	10		1,874	
	kw.	1,542	14			1,556
Växelström: Motorer	st.	1,251	168	1,419		
	hkr.	2,599	208		2,807	
	kw.	2,124	153			2,277
					S:ma kw.	3,833
Diverse apparater.						
Likström	st.	2,236	208	2,444		
	kw.	1,739	92			1,831
Växelström	st.	3,452	499	3,951		
	kw.	1,700	390			2,090
					S:ma kw.	3,921

Den 31 dec. 1932 motsvarade alltså hela anslutningen i kw. 10,739,
varav likström 4,592,
och växelström 6,147.

Transformatorer.

Från 1,7—500 kVA, 6,300 volt: 89 st. om tillsammans 5,880,4 kVA.

Mätare.

	Likström:	Växelström:
Den 31 dec. 1931	4,335	5,851
Ökning under året	37	336
Den 31 dec. 1932	4,372	6,187
Summa	10,559	

Under året utförda elektriska servisledningar.

Jordkabel	16 serviser
Luftledning	88 „
Summa	104 serviser

Antal abonnenter den 31 dec. 1932.

	År 1931:	År 1932:
På taxa 6 (ackordslampor)	359	331
På taxa 7 (nattström)	29	29
På taxa 8 (hushållstaxan)	1,386	1,307
På taxa 8a (nya hushållstaxan)	1,500	2,268

Utförda ledningsarbeten.

I samband med ombyggnad av Vattenverket i Hesslö nedlades 4,280 m. högspänningsjordkabel, 3×50 kvmm. från en befintlig kopplingskiosk öster om Västerås Kraftverk vid Viksäng till Vattenverket, ävensom 5,986 m. 10-trådig manöverkabel från Elektricitetsverket till Vattenverket.

Elektriska luftledningar anlades för kvarteren Pius, Primus och Pyramus invid Malmaberg samt för nya byggnadsområdet öster om Kristiansborg.

Ledningsnätet inom Övre Rosenhill förstärktes.

Till följd av vägbreddning flyttades hög- och lågspänningsledningarna vid Vega.

Transformatoranläggningar m. m.

I stadens vattenverk vid Hesslö anordnades en transformatorstation om 2×300 kVA jämte hög- och lågspänningsutrustning i förening med anläggningar för fjärrmanövrering och automatisk drift av vattenverkets maskiner, bestående av 3 st. centrifugalpumpar.

N:o 65.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1932.

I kloakpumpstationen i Södra Esplanaden ombyggdes hög- och lågspänningsanläggningarna, varvid en ny transformator om 50 kVA inmonterades.

Tuberkulossjukhusets transformatorstation ombyggdes.

Hamre gårds transformatorstation (stolptransformator) ombyggdes till tegelkiosk.

Vid gamla hamnen anlades en ny transformatorstation om 20 kVA.

För Haga- och Frejaföreeningarna ersattes stolptransformatorn med en transformator i plåtkiosk.

Västerås den 6 maj 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 31 Augusti. XI.

N:o 66.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Berättelse

över

Västerås stads Fattigvård för år 1932.

Jämlikt fastställt reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1932.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 12 ordinarie sammanträden, varvid avhandlats 1,160 protokollförda ärenden. Fattigvårdens förvaltningsutskott har haft 15 sammanträden, varvid 123 protokollförda ärenden handlagts.

Under berättelseåret har Måleriföreståndaren Albert Lundkvist på grund av hopade göromål avgått som ordförande i fattigvårdsstyrelsen, vilket uppdrag han innehaft sedan år 1925 efter att dessförinnan från den 20/12 1919 hava varit v. ordförande i styrelsen samt distriktschef i första fattigvårdsdistriktet. Herr Lundkvist har för fattigvårdens bästa nedlagt ett intresserat och högt skattat arbete under ett för fattigvården betydelsefullt utvecklingsskede.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Antalet understödstagare, som under året åtnjutit fattigvård, har under året utgjort sammanlagt 2,577, vilket utgör 8 % av stadens folkmängd, varav 6,7 % kommer på yttre fattigvården. En ökning av understödstagarnas antal har i jämförelse med näst föregående år inträtt med 0,99 %. De totala kostnaderna för understödsändamål ha undergått någon ökning. Däremot de genomsnittliga understödskostnaderna fördelade per person och år minskat från 408:95 för 1931 till 391:96 kr. för 1932.

Till de relativt höga fattigvårdskostnaderna medverkar i viss mån den ringa tillgången på sunda och billiga mindre bostäder, som gör att styrelsen i åtskilliga fall nödgas utgiva högre hyresbidrag än fallet skulle bliva om mindre och därmed billigare bostäder stode till buds.

Arbetslösheten har även föranlett ökade understödsanspråk, jämfört med de närmast föregående åren.

N:o 66. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.*

För undanrödjande av obehöriga mantalsskrivningar i staden har under året 355 sådana mantalsskrivningar företrädesvis rörande personer som kunnat befaras falla fattigvården till last, överklagats.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter m. m. har tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett i huvudsaklig överensstämmelse med av anstaltsläkaren godkänd och av fattigvårdsstyrelsen fastställd utspisningsstat.

Enskilda personer och korporationer ha vid flera tillfällen, ofta i samband med anordnad underhållning, förplägat undrstödstagarne.

Hemmets pastor har i regel hållit gudstjänst varannan söndag samt andaktsstunder två gånger i veckan.

Antalet under året intagna vårdtagare utgör 366, vilket är 1,3 % av stadens folkmängd.

I övrigt hänvisar fattigvårdsstyrelsen till följande, huvudsakligen siffermässiga, uppgifter.

Västerås i maj 1933.

EINAR KEIJSER.

/*Axel Norén.*

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.*

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Anmaningsskrivelser	129	112	150	172	131	106	136	132	143	166	200
Svar å anmaningsskrivelser	104	96	98	136	111	108	130	131	175	179	238
Summa	233	208	248	308	242	214	266	263	318	345	438

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet:*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Fattigvårdsmål:													
Ansökningar	46	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45	40
Påminnelser	138	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111	86
Förklaringar	167	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72	111
Summa	351	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228	237
Mantalsskrivningsmål:													
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364	355
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283	234
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	41
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668	630

Dessutom har från Fattigvårdsbyrån under året utgått 1,787 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda i äktenskap	2	1	—	1	9	3	16
utom äktenskap	—	—	1	—	—	—	1
Summa	2	1	1	1	9	3	17
Ogifta, äldre personer utan tillh. barn	111	128	18	23	116	65	461
med tillhörande barn	—	35	—	11	—	20	66
Summa	111	163	18	34	116	85	527
Tillhörande barn	27	24	10	8	21	5	95
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd utan tillhörande barn ...	95	95	21	21	21	21	274
med tillhörande barn	49	49	13	13	83	83	290
Summa	144	144	34	34	104	104	564
Tillhörande barn	56	67	12	27	107	89	358
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd utan tillhörande barn	9	11	4	2	25	22	73
med tillhörande barn	7	18	—	1	—	3	29
Summa	16	29	4	3	25	25	102
Tillhörande barn	13	13	2	—	4	4	36
Änklingar, änkor eller frånskilda utan tillhörande barn	65	258	17	24	25	29	418
med tillhörande barn	1	78	—	9	3	4	95
Summa	66	336	17	33	28	33	513
Tillhörande barn	69	73	9	4	10	10	175
Summa direkta understödstagare......	339	673	74	105	282	250	1723
Summa tillhörande barn.................	165	177	33	39	142	108	664
Samtliga understödstagare..............	612	850	107	144	424	358	2495
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	62	118	28	30	92	92	422

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	43	40
Under året på annat sätt avgångna	36	52
Till nästa år kvarvarande	334	686
Summa	413	778

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på				Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt				
Varaktigt understödda:								
Barn, direkt understödda:								
i äktenskap	—	2	—	1	—	1	—	4
utom äktenskap	—	—	—	—	—	1	—	1
Vuxna män:								
Ogifta	53	36	3	12	1	36	—	141
Gifta	24	5	1	16	—	165	—	211
Änklingar eller frånskilda	43	1	—	1	—	45	—	90
Vuxna kvinnor:								
Ogifta	46	33	2	18	1	128	—	228
Gifta	17	5	—	14	—	182	—	218
Änkor eller frånskilda	42	5	1	14	—	333	—	395
Tillhörande barn	5	—	—	—	—	410	—	415
Summa varaktigt understödda	230	87	7	76	2	1301	—	1703
Tillfälligt understödda:								
Barn, direkt understödda	—	—	—	5	—	1	—	6
Vuxna personer	69	5	—	152	—	341	29	596
Tillhörande barn	2	—	—	—	—	266	4	272
Summa tillfälligt understödda	71	5	—	157	—	608	33	874
Samtliga understödstagare	301	92	7	233	2	1909	33	2577

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig Arb.-förmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjnin.-pliktiges död	Försörjnin.-pliktiges avvikande	Andra orsaker	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äkenskap	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
utom äktenskap	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Vuxna män:										
ogifta	14	4	—	—	—	·	—	—	—	18
gifta	28	9	1	—	—	—	—	—	—	38
änklingar eller frånskilda	10	7	—	—	—	—	—	—	—	17
Vuxna kvinnor:										
ogifta	23	9	2	—	—	—	—	—	—	34
gifta	27	8	1	—	—	—	—	—	1	37
änkor eller frånskilda	18	5	—	—	—	—	8	—	2	33
Summa	120	42	5	—	—	—	9	—	3	179
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Vuxna män	197	9	62	—	—	1	—	—	4	273
Vuxna kvinnor	173	10	60	—	—	1	—	—	3	247
Summa	382	19	122	—	—	2	—	—	7	532

Tablå över understödets värde och varaktighet.

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Vård å fattigv.-anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:					
a) Direkt understödda barn:					
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	641	641	36
I sina hem understödda	624	—	—	624	17
Summa	624	—	641	1,265	53
b) Äldre personer utan tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	98,763	—	98,763	1,175
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	37,926	37,926	944
Utackorderade i enskilt hem......	—	—	540	540	24
I sina hem understödda	159,302	—	27,097	186,399	5,813
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt................	15,992	9,169	8,734	33,895	821
Summa	175,294	107,932	74,297	357,523	8,777
c) Äldre personer med tillhörande barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt	—	1,843	—	1,843	24
I sina hem understödda	80,186	—	20,133	100,319	2,461
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt................	7,127	1,956	4,215	13,298	273
Summa	87,313	3,799	24,348	115,460	2,758
Tillfälligt understödda:					
Intagna på fattigvårdsanstalt......	—	4,839	—	4,839	—
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	7,839	7,839	—
I sina hem understödda	9,685	—	8,070	17,755	—
På annat sätt understödda.........	—	—	509	509	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt................	2,782	2,185	6,780	11,747	—
Summa	12,467	7,024	23,198	42,689	—
Summa för samtliga understödstagare	275,698	118,755	122,484	516,937	11,588

N:o 66. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarv. från föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda:							
i äktenskap	—	—	—	—	1	—	1
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	1	—	1
Ogifta äldre personer	2	4	—	3	3	8	20
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	6	6	2	2	6	8	30
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	—	—	—
Änklingar, änkor eller frånskilda	4	13	1	1	—	1	20
Samtliga understödstagare	12	23	3	6	9	17	71
Därav personer, som erhållit:							
kommunalt pensionstillskott	10	22	3	6	—	—	41
kommunalt sjukvårdsbidrag	2	1	—	—	10	17	30

Direkta understödstagare, varaktigt understödda.

	m.	kv.
Under året avlidna	1	—
Under året på annat sätt avgångna	2	1
Till nästa år kvarvarande	12	28
Summa	15	29

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna å sjukv.-anstalt	Understödda i hemmet	Summa
Varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Ogifta	—	2	2
Gifta	—	8	8
Änklingar eller frånskilda	—	5	5
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	—	7	7
Gifta	—	8	8
Änkor eller frånskilda	—	14	14
Summa varaktigt understödda	—	44	44
Tillfälligt understödda:			
Barn, direkt understödda	1	1	2
Vuxna personer	26	2	28
Summa tillfälligt understödda	27	3	30
Samtliga understödstagare	27	47	74

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna män:			
Gifta	1	1	2
Änklingar eller frånskilda	1	—	1
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	1	2	3
Gifta	1	1	2
Änkor eller frånskilda	1	—	1
Summa	5	4	9
Tillfälligt understödda:			
Barn, direkt understödda	1	—	1
Vuxna män	9	—	9
Vuxna kvinnor	17	—	17
Summa	27	—	27

N:o 66. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Tablå över understödets värde och varaktighet.

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:				
Äldre personer utan tillhörande barn:				
I sina hem understödda	10,777: —	—	10,777: —	400
Summa	10,777 :—	—	10,777: —	400
Tillfälligt understödda:				
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	4,044: —	4,044: —	—
I sina hem understödda	258: —	—	258: —	—
Summa	258: —	4,044: —	4.302: —	--
Summa för samtliga understödstagare	11,035: —	4,044: —	15,079: —	400

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
„ 1916	—	—	5,45 „
„ 1917	—	—	5.95 „
„ 1918	—	—	5,91 „
„ 1919	—	—	5.76 „
„ 1920	—	—	5 59 „
„ 1921	—	—	6,96 „
„ 1922	—	—	9,91 „
„ 1923	—	—	10 „
„ 1924	—	—	10,05 „
„ 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
„ 1926	7,12 „	0,89 „	8,01 „
„ 1927	6,66 „	1.35 „	8,01 „
„ 1928	6,82 „	1,02 „	8,02 „
„ 1929	6,16 „	1,27 „	7,43 „
„ 1930	5,79 „	1,04 „	6.83 „
„ 1931	5,83 „	1,18 „	7,01 „
„ 1932	6.7 „	1,3 „	8 „

Under året har i 5 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 1 fall lett till inställande i arbete.

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer										
	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter ..	231	221	198	207	172	145	235	174	181	211	216
Å Sanatorium	29	34	33	46	37	31	25	31	14	20	30
Å Sinnesslöanstalter	17	18	19	23	8	11	13	14	15	16	19
Å Hospital	29	33	41	39	41	52	46	48	43	73	79
Å Epileptikerhem	1	1	1	1	3	3	3	3	4	4	2
Å Eugeniahemmet	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Å Kuranstalter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Å andra vårdanstalter	4	5	12	15	10	18	26	34	19	25	20
Summa	315	316	305	332	271	260	348	294	276	349	437

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1930, 1931 och 1932, fördelat distriktsvis.

Distrikts n:r	År 1930			År 1931			År 1932		
	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person
N:o 1 ...	16,196: 09	437: 73	368; 09	18,273: 40	522: 09	380: 75	19,349: 51	552: 84	439: 76
„ 2 ...	20,682: —	470: 08	430: 87	23 032: 50	479: 84	418: 77	19,788: 12	439: 74	421: 02
„ 3 ...	17,845: 66	482: 31	349: 91	21,301: 29	591: 70	484: 12	20,013: 29	513: 16	400: 87
„ 4 ...	22,784: —	506: 31	299: 79	26.259: 50	583: 54	397: 87	25,793: 85	573: 15	368: 48
„ 5 ...	12,862: 50	378: 30	321: 56	11,443: —	497: 52	381: 43	10,807: 59	469: 89	372: 68
„ 6 ...	20,377: 50	566: 04	304: 14	21,065: 50	585: 15	438: 86	20,095: 38	528: 82	401: 91
„ 7 ...	18,912: 50	472: 81	420: 28	18,887: 50	510: 47	472: 18	16,384; 96	468: 14	431: 18
„ 8 ...	17,812: 50	508: 94	395: 83	21,799: 65	558: 96	419: 22	19,946: 73	524: 91	398: 93
„ 9 ...	7,268: 50	484: 56	316: 01	7,147: 50	510: 53	340: 36	7,499: 76	499: 98	374; 99
„ 10 ...	7,828: 25	460: 48	372: 77	7,503: --	468: 93	394: 89	7,133; 78	475: 58	324: 26
„ 11 ...	13,846: —	576: 91	355: 02	15,540: —	680: 86	370; –	16,230: 50	676: 27	377: 45
Genomsnittskostnad ..	16,037: 77	485: 86	357: 66	17,477: 53	544: 50	408: 95	16,640; 32	520: 23	391: 96

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1932.

År	Brutto-utgifter Kronor	Inkomster Kronor	Netto-utgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr	
				Invånare	Bev. kr.
År 1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916	111.985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
„ 1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919	322,480: 29	7,716: 32	315.764: 68	11: 05	0: 75
„ 1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11; 90	0: 64
„ 1921	411,528: 47	2,249: 99	409.278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 06	14: 68	1: 97
„ 1925	496,233; 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926	467,713 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
„ 1928	438,237: 89	54.050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
„ 1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
„ 1930	420,774 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
„ 1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
„ 1932	469,939; 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal år 1932:

Kvarvarande sedan år 1931	190	
Under året intagna	176	366
Under året avgångna genom döden	77	
Under året avgångna genom utskrivning	106	183
Vid årets slut kvarvarande	183	
därav 104 män, 74 kvinnor och 5 barn.		

Av under året intagna personer tillhöra 40 män, 36 kvinnor och 7 barn annat fattigvårdssamhälle.

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkor	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	13	—	—	5	—	—	18
Pensionärer mellan 16—20 år	6	—	—	3	—	—	9
„ „ 20—30 år	17	—	—	18	1	1	37
„ „ 30—40 år	20	5	—	9	8	—	42
„ „ 40—50 år	12	6	1	12	3	1	35
„ „ 50—60 år	20	3	1	9	2	3	38
„ „ 60—70 år	21	5	8	10	4	5	53
„ „ 70—80 år	16	12	19	10	9	19	85
„ „ 80—90 år	5	6	15	4	2	13	45
över 90 år	—	—	1	—	—	3	4
Summa	130	37	45	80	29	45	366

Dessa 366 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 68,161 underhållsdagar, varå 28,473 belöpa sig å 130 män, 106 kvinnor och 5 barn, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldsta av under året vårdade män var änklingen Håkan Nilsson, född år 1841 och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom född år 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	21	25	46
Blinda och litet seende	5	1	6
Lama och ofärdiga	12	7	19
Ständigt sängliggande	49	41	90
Lungsjuka	27	23	50
Lungsjuka barn	4	1	5
Ålderstigna och sjukliga	48	31	79
Minderåriga barn	9	4	13
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	8	15	23
Arbetsföra	26	9	35
Summa	209	157	366

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Pensionärernas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, vedsågning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, sadelmakeri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, säcklagning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 50,607 kg., därav privat 32,949 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1922—1932.

Varor	1922 Kr.	1923 Kr.	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.
Rågmjöl	24: 75	19: 75	20: —	26: 37	19: 63	22: —	28: —	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75
Rågsikt	34: 25	29: 75	28: 87	34: 50	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: —	26: 25	26: 50
Vetemjöl	39: 50	41: —	37: 50	44: —	41: 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35
Korngryn	29: 50	25: 75	28: 35	30: 25	23; —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19; 38
Ärter	27: —	36: 75	32: 50	30; 12	25: 75	34· 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50
Fläsk	225: —	195: —	139: —	182: 50	176: 73	136: 62	158: —	163: 85	230: 25	99: —	89: 88
Sill	35: 50	32: 75	36: 75	43: —	31: 88	28: 50	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19; 94
Havregryn	40: 75	38: 88	35: 62	37: 63	32: —	31: 75	35: —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50
Risgryn	52: —	51: —	56; —	55: 75	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83
Kaffe	188: 75	337: 50	330: —	298: 25	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50
Socker	132: —	98: 38	82: 50	65: 63	55: —	59: 63	51: 75	43: 50	36: —	31: —	35: 38
Br. bönor	65: 50	46: 50	47: 75	42: 75	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75
Margarin	176: 25	154: —	131: —	131: 25	128: 63	119: —	107: 75	94: 25	86: 87	74: 75	72: 50
Farrin	131: —	88: —	79: 75	58: 50	48: 50	51: 75	44· 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1932.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	För understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1.144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274,890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1932.

År	Bruttokostnad		Summa Kronor	Nettokostnad		Summa Kronor
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor		Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	
1915	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,665: 77	322.480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386,089: 05	490,552: 88

Tabell, som utvisar hur kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare		På varje bevillnings-krona	
	Antal invånare	Netto kronor	Antal bevillningskronor	Netto kronor
År 1915 enligt 1914 års taxering ..	21,941	5: 85	129,804	1: 01
„ 1916 „ 1915 „ „ ..	23,237	5: 86	145,280	1: 07
„ 1917 „ 1916 „ „ ..	24,403	7: 66	197,761	1: 08
„ 1918 „ 1917 „ „ ..	25,408	11: 83	379,490	1: 26
„ 1919 „ 1918 „ „ ..	28,571	13: 71	419,136	1: 07
„ 1920 „ 1919 „ „ ..	30,633	15: 56	565,794	0: 84
„ 1921 „ 1920 „ „ ..	30,662	16: 66	454,494	1 13
„ 1922 „ 1921 „ „ ..	30,377	18: 75	294,147	1: 94
„ 1923 „ 1922 „ „ ..	30,021	21: 20	222,748	2: 48
„ 1924 „ 1923 „ „ ..	29,920	17: 11	222,740	2: 29
„ 1925 „ 1924 „ „ ..	29,215	18: 15	245,128	2: 16
„ 1926 „ 1925 „ „ ..	29,058	16: 80	277,758	1: 76
„ 1927 „ 1926 „ „ ..	29,119	16: 52	281,858	1: 78
„ 1928 „ 1927 „ „ ..	29,578	16: 39	294,721	1: 64
„ 1929 „ 1928 „ „ ..	29,969	16: 60	324,948	1: 53
„ 1930 „ 1929 „ „ ..	30,394	16: 10	362,516	1: 35
„ 1931 „ 1930 „ „ ..	30,649	15: 72	375,128	1: 28
„ 1932 „ 1931 „ „ ..	30,914	15: 87	356,952	1: 37

Kommunens anslag till fattigvården.

	Mantals-skrivna invånare	Kommunens anslag Kronor	Fördelad på varje	
			Mantals-skriven inv. Kronor	Bevillnings-krona Kronor
1915	32,029	125,100: 20	5: 43	0: 96
1916	24,307	138,685: 73	5: 74	0: 96
1917	25,779	157,760: 49	6: 12	0: 79
1918	28,864	245,810: 17	8: 51	0: 65
1919	28,949	422,380: 59	14: 59	1: 01
1920	29,346	568,675: 65	19: 38	1: 01
1921	30,647	527,684: 83	17: 22	1; 15
1922	30,156	556,931: 54	18: 47	1: 89
1923	29,630	544,314: 50	18: 37	2: 44
1924	29,688	504,068: 79	16: 98	2: 26
1925	29,472	545,920: 06	18: 51	2: 22
1926	29,058	488,285: 07	16: 81	1: 76
1927	29,051	476,228: 57	16: 39	1: 69
1928	29,180	484,862: 70	16: 61	1: 64
1929	29,892	497,502: 25	16: 64	1: 53
1930	30,320	489,465: 59	16: 14	1: 35
1931	30,525	481,758: 23	15: 45	1: 28
1932	30,627	490,552: 88	16: 02	1: 28

N:o 66. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

Tablå över fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1932.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	1,288,787 : 03	
Inventarier	80,000 : —	
Obligationer	117,000 : —	
Utlånade fondmedel	51,814 : 04	
Fordringar av främmande kommuner	30,307 : 47	
Fordringar av Landstinget	39,826 : 77	
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarebanken å fattigvårdens och barnavårdsnämndens gemensamma konto	10,475 : 52	
Reserverade medel	754 : 28	
Innestående å postgiro	3,226 : 02	
Kontant i kassan	986 : 86	1,623,177 : 99

Inkomster under året:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren	490,552 : 88	
Ersättning av landstinget och staten	48,683 : 44	
Diverse inkomster och återbetalningar	35,167 : 15	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande patienter, landstinget, staten och främmande kommuner och diverse inkomster	132,606 : 16	707,009 : 63

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån	31,888 : 48	
Värdeökningar, som motsvaras av inköpta inventarier för fattigvårdsbyrån	600 : —	32,488 : 48

Skulder vid årets slut:

Fondmedel	169,621 : 41	
Obligationslån	627,748 : 90	
Amorteringslånet år 1928	269,591 : 68	
Restaureringslånet av år 1929	70,674 : 90	
Av främmande kommuner förskotterade medel	40 : 28	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	45,401 : 39	1,183,078 : 56
	Summa Kronor	3,545,754 : 66

N:o 66.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Fondmedel	169,280 : 63	
Obligationslån	639,581 : 29	
Amorteringslånet av år 1928	280,444 : 65	
Västerås Drätselkammare, anslag för restaurering	79,878 : 02	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	34,567 : —	1,203,751 : 59

Utgifter under året:

Yttre fattigvården:

Löner och arvoden	24,738 : 30	
Understödskostnader	293,124 : 64	
Anstaltsvård	55,837 : 76	
Kommunala bidrag för yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott	15,080 : 59	
Diverse omkostnader	81,158 : 35	469,939 : 64

Ålderdomshemmet:

Räntor och amorteringar	81,370 : 61	
Löner och arvoden	37,034 : 97	
Pensioner	1,540 : 50	
Hushållet	44,062 : 34	
Renhållning	8,623 : 70	
Underhåll och anskaffning av inventarier	4,203 : 22	
Bränsle, lyse och vatten	19,301 : 17	
Förbrukningsartiklar	505 : 73	
Beklädnad	3,910 : 99	
Diverse omkostnader	4,061 : 56	
Sjukvård	7,451 : 49	
Underhåll av fastigheter	8,461 : 89	
Underhåll av trädgård och planteringar	4,389 : 79	
Stall och hönshus	2,629 : 60	
Tvättinrättningen	8,083 : 43	
Begravningskostnader	1,439 : —	237,069 : 99

Värdeminskning under året:

Avskrivning av fastighetsvärdet	252 : 03	
Reserverade medels konto, avföres	754 : 28	1,006 : 31
	Transport	1,911,767 : 53

N:o 66. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1932.*

Transport		1,911,767 : 53
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	1,287,135 : —	
Inventarier	80,600 : —	
Obligationer	117,000 : —	
Utlånade fondmedel	51,997 : 57	
Fordringar av främmande kommuner	28,074 : 90	
Fordringar av Landstinget	54,228 : 05	
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarebanken	3,466 : 75	
Innestående å postgiro	1,914 : 07	
Fordran av Arbetslöshetskommittén	321 : 59	
Kontant i kassan	364 : 06	1,625,101 : 99
Förskotterat till barnavårdsnämnden		8,885 : 14
Summa Kronor		3,545,754 : 66

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början	Under året		Behållning den 31/12 1932
		Inkomster	Utgifter	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Malmströmska fonden	10,000: —	500: —	350: —	10,150: —
Beate Louise Vougts fond	10,000: —	500: —	300: —	10,200: —
Anders Nordlövs fond	453: 80	18: 90		472: 70
P. Bilchiers fond	829: 44	36: 97	—	866: 41
Hedda Hoffmans fond	730: 72	36: 50	24: 35	742: 87
Sofia E. Sjöbergs fond	4,691: 50	231: 04	250: —	4,672: 54
Anna Sjöbergs fond	268: 15	13: 41	—	281: 56
Alex. Mossbergs fond	513: 51	25: 67	5: —	534: 18
Ulrika Godenius fond	1,974: —	98: 70	94: —	1,978: 70
Johanna Hallströms fond	2,595: 57	129: 78	125: —	2,600: 35
Anna Helena Almströms fond	4,000: —	200: —	200: —	4,000: —
Regina Möllers fond	5,074: 75	287: 38	225: —	5,137: 13
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	23: 43	23: 43	500: —
C. G. Vretmans o. h. g. fond	3,411: 62	156: 50	50: —	3,518: 12
Joh. Gust. Berglunds fond	119,011: 54	5,974: 11	6,051: 60	118,934: 05
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	67: 53	32: 78	67: 51	32: 80
Fanny Johanssons fond	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Summa Kronor	169,122: 13	8,515: 17	7,991: 54	169,621: 41

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 31 Augusti. XII.

N:o 67.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Berättelse

över

Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1932.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden, varvid avhandlats 237 protokollförda ärenden. Den inom nämnden utsedda delegationen med uppgift företrädesvis att taga befattning med minderåriga, som anmälts för förseelser, har haft tre sammanträden.

Men utgången av året har ledamoten i nämnden, Tapetseraremästaren Carl Bäckman avgått. Herr Bäckman har tillhört nämnden alltsedan dess tillblivelse och under alla dessa år nedlagt ett synnerligen intresserat arbete.

Barnavårdsnämndens verksamhet ifråga om samhällsvård och skyddsuppfostran samt därtill hörande registerföring, kassarörelse och bokföring m. m. är förlagt till fattigvårdsbyrån. Fattigvårdssysslomannen har dessutom fungerat som nämndens sekreterare och ombudsman.

Fosterbarnsinspektionen har verkställts av den kvinnliga barnavårdsmannen och barnavårdssystern.

Avdelningen för nämndens verksamhet rörande barn utom äktenskap har arbetat efter samma grunder, som under näst föregående år. Härom lämnas i det följande närmare uppgifter.

Barnavårdscentralens vergsamhet har rönt allmänhetens intresse, vilket framgår av bifogad redogörelse. Doktor Josef Lundblad har under året varit förordnad som dess läkare.

Beträffande nämndens verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande tablåer och uppgifter.

Västerås i juni 1933.

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

N:o 67.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år har samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Vid 1932 års början		519
Under året utfärdade:		
Därav för inflyttade från annan kommun	32	
För inom kommunen skrivna	60	92
Summa		611
Under året upphörda		81.
Därav på grund av:		
Barnen fyllt 16 år	11	
Barnens död	3	
Föräldrarnas giftermål	32	
Barnens adoption	8	
Överflyttning till annan kommun	25	
Andra orsaker	2	
Kvarvarande vid årets slut		530

Fastställande av faderskap och underhållsbidrag:

Antal fall där faderskapet erkänts i godo	55
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	3
Ej avtal enär omedelbar vigsel	1
Rättegång pågår	1

Trolovning har konstaterats i 35 fall.

Mot barnafadern vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		9
Därav inställd å Arbetshemmet	1	
Uppskov beviljad	5	
Ej anträffad med föreläggelse	1	
Handräckning ej beviljad	2	

Underhållsbidrag:

N:o 67. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

I uppfostringsbidrag har till byråns kassa inbetalts kronor 40,507: — och utbetalts samma summa, varav till Nämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 8,949: 66.

Granskningen av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper har under året verkställts av vik. ombudsmannen E. Johansson och föreståndaren C. Scott.

Antal fall där barnet vid 1932 års slut vistades:

År	Modern	Fadern	Båda föräldr.	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Barnhem
1918	19	—	1	2	14	1
1919	6	—	5	8	2	—
1920	20	—	4	7	9	1
1921	21	1	4	6	3	1
1922	8	—	2	10	9	—
1923	14	—	3	3	9	—
1924	12	—	3	6	4	1
1925	11	1	6	7	5	2
1926	8	—	4	7	2	1
1927	7	—	4	2	8	—
1928	13	—	10	6	6	1
1929	22	—	3	9	3	—
1930	18	—	8	8	5	—
1931	27	1	7	10	8	—
1932	42	—	7	6	10	—
Summa	248	3	71	97	97	8

Dessutom vårdades ett barn å sinnesslöanstalt, två å lasarett, två väntades i början av år 1933. I ett fall kvarstod barnavårdsmannen vid årsskiftet för ett dödfött barn, enär den ekonomiska uppgörelsen icke var fullgjord.

De utomäktenskapliga födelserna inom Västerås utgjorde under året 17 % av samtliga födelser.

Västerås i mars 1933.

Carl E. Scott,
föreståndare.

N:o 67.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål:

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Anmaningsskrivelser	48	21	31	26	43	52	22
Svar å anmaningsskrivelser	18	10	22	21	39	27	36
Ansökningar hos Länsstyrelsen	21	14	12	18	28	31	13
Påminnelser hos Länsstyrelsen	27	49	63	72	84	93	97
Förklaringar hos Länsstyrelsen	7	8	7	19	49	41	34
Summa	121	102	135	156	243	244	212

Dessutom har från nämnden under året utgått 529 skrivelser i olika ärenden.

N:o 67. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran m. m.

Antalet utackorderade barn utgör 251, varav 140 äro utackorderade på landsbygden, nordligast i Norrberke och sydligast vid Rydö Bruk i sydligaste Småland, samt de övriga i Västerås stad. Fosterhemmen hava inspekterats av sekreteraren och bostadsinspektrisen, vilken senare jämväl verkställt förundersökningar av fosterhem och barn, som anmälts för förseelser, utackordering av för samhällsvård och skyddsuppfostran omhändertagna barn samt övervakning av barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran eller eljest vore i behov av sådan övervakning.

Utackorderingsavgifterna utgå med i regel högst 25: — kr. i månaden. Förhållandet emellan fosterhem och barn är i regel mycket gott. Fem barn, utackorderade av andra kommuners barnavårdsnämnder, ha måst förflyttas, enär fosterhemmen icke voro lämpliga.

De för samhällsvård omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

	Antal	Barnens börd		Barnens kön		Hemmens beskaffenhet	
		u. ä.	i. ä.	Flickor	Gossar	Goda	Mycket goda
I staden utackorderade	111	56	55	67	44	61	48
Å landsbygden utackorderade	140	100	40	75	65	101	36
Summa	251	156	95	142	109	162	84

För skyddsuppfostran omhändertagna under året:

	Gossar	Flickor	Summa
I enskilda hem	5	7	12
På barnhem	7	3	10
På skyddshem	7	4	11
Summa	19	14	33

Dessutom ha 12 barn, som anmälts för olika förseelser, tilldelats varning jämlikt bestämmelserna i 23 § i lagen om samhällets barnavård. 10 barn ha stått under övervakning.

N:o 67.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1932.

Avd. II.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1932 stått 152 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. I i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 38 varit födda inom äktenskap samt 114 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i Barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De få kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 16.

Antal barn vid årets början	108
Därav i fosterhem	96
Därav på barnhem	12
Under året tillkomna	44
Därav i fosterhem	38
Därav på barnhem	6
Under året avgångna	39
Därav enär barnet flyttat från staden	6
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	6
Därav enär barnet omhändertagits av modern	7
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	3
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	14
Därav enär barnet adopterats	2
Därav enär barnet avlidit	1
Antal barn vid årets slut	113
Därav i fosterhem	100
Därav på barnhem	13

Antal besök under året: 416.

Västerås i mars 1933.

Svea Sandberg. *Elsa Hultgren.*

N:o 67.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Avd. III.

Berättelse över verksamheten vid Västerås Barnavårdscentral år 1932.

Under året ha varit inskrivna 246 barn.
Av dessa kvarstående sedan föregående år: 92.
Nyinskrivna under år 1932: 154.
Av de under Centralens uppsikt stående barnen voro:
198 födda inom äktenskap.
48 födda utom äktenskap.
Fosterbarnens antal var 15.
Uppfödning: Enbart bröstet : 143.
Blandad uppfödning: 60.
Enbart flaska: 43.
Hälsotillståndet bland barnen har i stort sett varit gott.
Av smittosamma sjukdomar ha inträffat: 4 fall av mässling.
12 fall av kikhosta.
2 fall av vattenkoppor.

Dödsfall ha varit 2. I ena fallet var dödsorsaken konvulsioner. I andra fallet var dödsorsaken tuberkulos.

Det sistnämnda barnet var sjukt redan vid inskrivningen i Centralen.

Under året ha utskrivits 115 barn;

Enär barnet har fyllt ett år	100
Enär barnet avflyttat från staden	7
Enär barnet avlidit	2
Enär föreskrifterna och råden ej följts	6
Till år 1933 kvarstå	131

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 660 undersökningar ha utförts.

Medeltal besök pr mottagning 13,46.

Sköterskan har avlagt 2,559 besök i hemmen.

Avgift (5: — kr. per kvartal eller 2: — kr. pr månad) har erlagts för 65 inskrivna, vilka sammanlagt erlagt 566: — kr., som inlevererats till Barnavårdsnämndens kassa. Av mindre bemedlade erlägges ingen avgift.

Västerås i januari 1933.

Josef Lundblad,
leg. läkare.

N:o 67.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1932.

UTGIFTER:

Utackorderade barn:		
a) Samhällsvård	35,834 : 30	
b) Skyddsuppfostran å skyddshem och i enskilda hem	10,125 : 35	45,959 : 65
Anstalts- och sjukvård:		
1. Lasarettsvård	786 : 50	
2. Sinnesslövård	2,371 : 31	
3. Vanförevård och vård å Allm. barnhuset	285 : 75	
4. Poliklinisk vård	173 : 10	3,616 : 66
Vård å Mellansjö skolhem		1,764 : 31
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder:		15,612 : 40
Löner och arvoden:		
Löner och arvoden för personalen för barnavårdsbyrån		12,347 : 04
Barnavårdscentralen:		
Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren		3,680 : —
Diverse utgifter:		
Hyra, städning och bränsle	1,600 : —	
Postporto	250 : —	
Telefon	275 : 20	
Tidskrifter, trycksaker och annonser m. m.	590 : 38	
Diverse resekostnader	324 : 15	
Avgifter till Riksförsäkringsanstalten	50 : —	
Avgifter till Västmanlands läns Fattigvårds- och barnavårdsförbund	155 : 55	3,245 : 28
Diverse utgifter för Barnavårdscentralen		226 : 56
Barnhemmet Sommarro 8:		
Hushållet	3,593 : 68	
Löner och arvoden	3,125 : 50	
Beklädnad	1,594 : 61	
Bränsle, lyse och vatten	1,168 : 71	
Hyra	2,500 : —	
Underhåll av inventarier	385 : 81	
Telefon	110 : —	
Förbrukningsartiklar och diverse utgifter	1,000 : —	13,478 : 31
	Summa Kronor	99,930 : 21

INKOMSTER:

N:o 67. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1932.*

Landstinget, ersättning för skyddsuppfostran		7,308 : 61
Landstinget, ersättning för sjukvård		2,559 : 74
Återbetalning av enskilda:		
För sjukvård	654 : 13	
Utackorderade barn	6,846 : 12	
I andra kommuner boende, vårdade	2,435 : 60	9,935 : 85
Barnhemmet:		
Återbetalning av främmande barnavårdsnämnder och enskilda	1,161 : 73	
Av statsmedel	1,297 : 20	2,458 : 93
Barnavårdscentralen:		
Inkomst av avgifter		570 : —
Västerås stads Drätselkammare:		
Uttaxerade medel för barnavårdsnämnden		77,097 : 08
	Summa Kronor	99,930 : 21

VÄSTERÅS 1933,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 31 Augusti. XIII.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning och breddning av Tegnérgatan söder om Korsängsskolan såsom statskommunalt reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från drätselkammaren den 9 februari innevarande år hava stadsfullmäktige beslutat bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utläggande av Tegnérgatan mellan Viktoriagatan och Stockholmsvägen för en beräknad kostnad av 70,000 kronor att utföras som statskommunalt reservarbete och att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader samt att uppdraga åt drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skulle gäldas.

Drätselkammaren får till en början anmäla, att vägsträckan något felaktigt angivits, i det att kostnadsberäkningen avsåg sträckningen av Tegnérgatan mellan en punkt 50 meter väster om Myggbogatan och Stockholmsvägen.

Efter framställning från arbetslöshetskommittén har Statens Arbetslöshetskommission sedermera — den 13 mars 1933 — beviljat statsbidrag till kostnader för arbetslöner vid ifrågavarande arbetsföretag med 35 % och pågår som bekant nu detta arbete.

Drätselkammaren har nu låtit uppgöra kostnadsförslag för breddning av Tegnérgatan från nuvarande arbetsföretags västra ändpunkt 50 meter väster om Myggbogatan fram till Malmabergsgatan, d. v. s. den del av Tegnérgatan, som ligger söder om Korsängsskolans tomt och skolträdgård.

Kostnadsförslaget utvisar, att totalkostnaderna uppgå till 16,700 kronor, varav på rena arbetskostnader falla 9,721 kronor och 50 öre och på transport- och materialkostnader m. m. 6,978 kronor och 50 öre.

Som bekant har ny Kungl. kungörelse angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet utkommit den 26 juni 1933, och kungörelsens bestämmelser trätt i kraft den 1 juli innevarande år.

I denna kungörelse § 11 fastslås arbetslinjens principiella företräde bland olika förekommande former av hjälpverksamhet, ävensom att härvid statskommunala reservarbeten företrädesvis böra anordnas.

Årets riksdag har som bekant medgivit, att numera statsbidrag även under vissa förutsättningar kan komma ifråga till kostnaderna för material, transporter och arbetsledning vid statskommunala reservarbeten.

N:o 68.

Ang. omläggning och breddning av Tegnérgatan söder om Korsängsskolan såsom statskommunalt reservarbete.

I detta fall torde kunna ifrågasättas ett statsbidrag på 50 % av samtliga kostnader.

Drätselkammaren framlägger nu förslag om ifrågavarande arbetes utförande, samt får dessutom anmäla, att drätselkammaren, sedan Statens Arbetslöshetskommission avslagit en framställning från stadens arbetslöshetskommitté om tillstånd till utökad understödsverksamhet och sålunda i stället ökade arbetsmöjligheter äro av stort behov, för ärendets skyndsammare handläggning redan bemyndigat stadens arbetslöshetskommitté att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om tillstånd att utföra ifrågavarande arbete såsom statskommunalt reservarbete med 50 % statsbidrag på samtliga kostnader.

På staden ankommande kostnader, vilka i avbidan på arbetslöshetskommissionens beslut om statsbidrag ännu icke kunnat fastställas, torde tillsvidare böra bestridas av tillgängliga medel.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att med godkännande av vad drätselkammaren redan åtgjort bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för omläggning och breddning av Tegnérgatan söder om Korsängsskolan för en beräknad kostnad av 16,700 kronor, att utföras som statskommunalt reservarbete och av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga kostnader, samt att uppdraga åt drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt på staden ankommande kostnader för detta arbete slutligen skola gäldas.

Drätselkammaren får i detta sammanhang meddela Stadsfullmäktige att drätselkammaren redan på ett tidigt stadium av frågan bringat till folkskolestyrelsens kännedom, att en breddning av Tegnérgatan, som skulle komma att taga i anspråk en del av den mark, som disponerades för Korsängsskolans skolträdgård, vore sannolik.

Västerås den 13 juli 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa under 4:de kvartalet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda till stadsfullmäktige ställda framställning från arbetslöshetskommittén angående anslag till hyreshjälp åt arbetslösa för 4:de kvartalet 1933 får drätselkammaren under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut i samma ämne den 26 januari och den 30 mars samt den 27 april innevarande år beträffande årets 1:sta, 2:dra och 3:dje kvartal för sin del tillstyrka den nu föreliggande framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa med statsbidrag under 4:de kvartalet innevarande år enligt hittills tillämpade grunder anvisa ett belopp av 6,000 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1933 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till ifrågavarande verksamhet med samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 17 augusti 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i § 48 i kungörelsen angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet den 26 juni 1933 kan, såsom hittills hyreshjälp beviljas familjeförsörjare, som åtnjuter dagunderstöd.

Skillnaden i den nya och den gamla arbetslöshetskungörelsen är sålunda, att hyreshjälp icke längre kan tilldelas arbetslös, som är hänvisad till statligt eller statskommunalt reservarbete.

N:o 69.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa under 4:de kvartalet.

Enär ansökan om statsbidrag till beredande av hyreshjälp för 4:de kvartalet innevarande år skall vara Statens Arbetslöshetskommission tillhanda 6 veckor före ingången av det kalenderkvartal, ansökningen avser, så får arbetslöshetskommittén i Västerås redan nu hos stadsfullmäktige hemställa om medel för hyreshjälpsverksamhets bedrivande under 4:de kvartalet, ävensom meddela, att arbetslöshetskommittén till Statens Arbetslöshetskommission till den 15 innevarande månad insänt ansökan om statsbidrag för hyreshjälp med reservation för stadsfullmäktiges godkännande av denna framställning.

Hyreshjälpsverksamheten beräknas av kommittén under 4:de kvartalet komma att omfatta 200 familjeförsörjare under varje månad med ett genomsnittligt bidrag av 20 kronor per månad, eller tillsammans 4,000 kronor per månad, vilket för 4:de kvartalet ger ett sammanlagt hyreshjälpsbelopp av 12,000 kronor.

Enligt § 50 i arbetslöshetskungörelsen utgår statsbidrag till hyreshjälp med hälften av envar person tilldelad hyreshjälp.

Under åberopande av det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville,

för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under 4:de kvartalet 1933 anvisa 6,000 kronor av arbetslöshetsanslaget, ävensom bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om motsvarande anslag.

Västerås den 10 augusti 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

/*Eric Plantin.*

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till arbetslöshets-verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 sistlidne juli har stadens arbetslöshetskommitté efter redogörelse över kostnaderna för arbetslöshetens bekämpande under 1:sta halvåret 1933, varav framgår, att kostnaderna för stadens del för dagunderstöd, hyresbidrag, arbetslöshetskurser, utrustning, förvaltning m. m., eller med andra ord, den arbetslöshetsverksamhet, som icke omfattar reservarbeten, uppgå till i runt tal 95,000 kronor och att sålunda av det i budgeten för innevarande år avsatta arbetslöshetsanslaget å 120,000 kronor återstode omkring 25,000 kronor, hemställt, att stadsfullmäktige ville för den rena arbetslöshetsverksamheten utom reservarbeten under senare halvåret 1933 anvisa förslagsvis ytterligare 75,000 kronor.

Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Av den av arbetslöshetskommittén lämnade redogörelsen framgår tydligt, att anslag för ändamålet måste anvisas.

Av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov återstår visserligen ännu ett betydande belopp, som måhända skulle kunna användas för ändamålet, men då det ännu är svårt att överskåda omfattningen av kostnaderna för arbetslöshetsverksamheten under 2:dra halvåret, vilka kunna påverkas av många olika faktorer, och andra anslagskrav på förslagsanslaget kunna tänkas ifrågakomma, anser drätselkammaren lämpligast, att det nu äskade anslaget anvisas att tillsvidare utgå av tillgängliga medel, och att med slutligt beslut om dess gäldande får anstå till den tidpunkt, då budgeten för år 1934 uppgöres.

Drätselkammaren får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren,

att av tillgängliga medel ställa till arbetslöshetskommitténs förfogande ett belopp av 75,000 kronor för arbetslöshetsverksamhet under senare halvåret 1933, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att vid framläggande av förslag till budget för år 1934 föreslå Stadsfullmäktige, huru erforderliga beloppet slutligen skall gäldas.

Västerås den 17 augusti 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

[Eric Plantin.

N:o 70.
Ang. anslag till arbetslöshetsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arbetslöshetskommittén får härmed bringa till stadsfullmäktiges kännedom till vilket belopp, kostnaderna för understödsverksamhet m. m. samt reservarbeten uppgå till under 1:sta halvåret 1933.

1. Understödsverksamhet, Hyreshjälp, Kursverksamhet, Förvaltningskostnader m. m.

		Utgifter	Inkomster	Förväntade statsbidrag —30/6 1933
Resor, dagtraktamenten,			statsbidrag	334:50
utrustning, trycksaker			av enskilda c:a	1,000:—
m. m.	7,170:15		utrustn. i lager	390:90
Resor			713:65	1,725:40
Ortstillägg	556:15	7,726:30		
Städning		140:—		
Dagunderstöd:				
Matanvisningar	22,701:80			
D:o för kursdeltagare ..	9,342:30			
Kontantunderstöd	106,467:98			
D:o för kursdeltagare	393:90	138,905:98	52,225:59	17,269:45
Hyresbidrag		24,165:11	4,765:62	5,000:—
Förvaltningskostnader		3,765:78		
Avlöningar till lagbasar vid arbetspliktsarbeten		957:20		
Kurser:				
Lärarelöner	6,126:—			6,126:—
Materialier	1,208:23	7,334:23		
	Kronor	182,994:60	57,704:86	30,120:85

För första halvåret 1933 kunna inkomsterna sålunda beräknas till kr. 87,825:71 och stadens nettoavgift blir alltså ungefär kr. 95,168:89 för samma tid.

2. Kostnaderna under 1:sta halvåret 1933 för reservarbeten äro följande:

Statskommunala arbetsföretag vid:

I. Rätning och delvis omläggning av Kopparbergsvägen mellan Eriksberg och Enbacken:

Nettoutgifter per den 31/12 1932	117,207:08
Utgifter under 1:sta halvåret 1933	1,970:—
Summa kostnader	119,177:08

Arbetet är avslutat. Då i statsbidrag bekommits kronor 29,421 : 03, har den verkliga kostnaden för arbetets utförande uppgått till 148,598 : 11 mot beräknade 196,000 : — kronor.

N:o 70. *Ang. anslag till arbetslöshetsverksamhet.*

II. Anläggande av ny väg Eriksberg—Kristiansborg:

Nettoutgifter per den 31/12 1932		27,334 : 66
Utgifter under 1:sta halvåret 1933	66,125 : 99	
Statsbidrag för jan.—april 1933	10,979 : 81	
Alltså nettoutgifter för 1:sta halvåret 1933		55,146 : 18
	Summa kostnader	82,480 : 84

Kostnaderna äro beräknade till 165,800 kronor och skola enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1932 bestridas av tillgängliga medel för att framdeles gäldas efter beslut av stadsfullmäktige.
I statsbidrag för månaderna maj och juni förväntas inflyta c:a 5,498 kronor.

III.

Nettoutgifter per den 31/12 1932		8,265: 24
Utgifter under 1:sta halvåret 1933	11,092 : 09.	
Statsbidrag för jan.—febr. 1933	1,517 : 38	
Alltså nettoutgifter under 1:sta halvåret		9,574 : 71
	Summa kostnader	17,839: 95

Arbetet är avslutat. Kostnaderna beräknades i samband med Skultunavägens omläggning även för Norrbo härads del av vägingenjören till 11,800 kronor. Sedermera hava kostnaderna omräknats till 17,358 kronor. Arbetslönerna hava kommit att något överskrida de beräknade, varför statsbidrag å en mindre del därav icke kan erhållas. I ytterligare statsbidrag kan förväntas omkring 140 kr.

IV. *Tegnérgatan.*

	Inkomster:	Utgifter:	Nettoutgift:
Utgifter under 1:sta halvåret 1933		16,095 : 32	
Statsbidrag för mars—april ..	950 : 20		
Ink. av div. byggnadsavfall ..	25 : —	975 : 20	
Alltså nettoutgifter för 1:sta halvåret			15,120 : 12

Kostnaderna äro beräknade till 70,000 kronor, och skola förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas, på sätt stadsfullmäktige kunna komma att besluta. I statsbidrag för maj och juni månader kan förväntas komma att inflyta c:a 2,500 kronor.

Kommunalt reservarbete.

Vasagatans fortsättning.

Utgifter under 1:sta halvåret .... Kronor 13,365 : 14

N:o 70.
Ang. anslag till arbetslöshetsverksamhet.

En sammanställning av verkliga utgifter, verkliga inkomster och beräknade inkomster för 1:sta halvåret 1933 giver sålunda följande resultat:

	Verkliga utgifter:	Verkliga inkomster:	Beräknade inkomster:
Understödsverksamheten m. m.	182,994 : 60	57,704 : 86	30,120 : 85
Statskommunala arbeten	95,283 : 40	13,472 : 39	8,138 : —
Kommunalt reservarbete	13,365 : 14		
Summa Kronor	291,643 : 14	71,177 : 25	38,258 : 85

Stadens verkliga nettoutgift under 1:sta halvåret bliver alltså kronor 220,465 : 89 och med avdrag för den beräknade inkomsten för samma tid bliver följaktligen den beräknade nettoutgiften för tiden januari—juni 1933 kronor 182,207 : 04.

Stadsfullmäktige hava i budgeten för år 1933 anvisat för "arbetslöshetsverksamhet och reservarbeten" 120,000 kronor.

Av ovanstående framgår, att de beräknade nettokostnaderna för den rena arbetslöshetsverksamheten uppgå till 95,168 kronor 89 öre för första halvåret 1933.

Kostnaderna för Vasagatans fortsättning skola förskotteras ur fonden för reserverade köpeskillingsmedel, samt kostnaderna för statskommunala arbeten gäldas på sätt, stadsfullmäktige sedermera kunna komma att besluta.

Av arbetslöshetsanslaget å 120,000 kronor är sålunda med 1:sta halvårets utgång redan c:a 95,000 kronor förbrukade, varför arbetslöshetskommittén, för vilken det är omöjligt att ens tillnärmelsevis beräkna kostnaderna för arbetslöshetsverksamheten under 2:dra halvåret 1933, hemställer

att för arbetslöshetsverksamhet under senare halvåret 1933 anvisas förslagsvis ytterligare 75,000 kronor.

Västerås den 12 juli 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

/*Eric Plantin.*

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. arbetsplikt för mottagare av arbetslöshetsunderstöd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I närlagda skrivelse till stadsfullmäktige av den 8 innevarande augusti har arbetslöshetskommittén under åberopande av bstämmelserna i den nya arbetslöshetskungörelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd bestämma, att arbetslös skall förrätta en dags s. k. arbetsplikt per vecka.

Av kommitténs motivering framgår, att kommun kan som villkor uppställa för åtnjutande av dagunderstöd, att arbetslös skall under tid motsvarande högst *två* dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

Då drätselkammaren har den uppfattningen, att stadens arbetslöshetskommitté bör, där så befinnes lämpligt och erforderligt, äga rätt utkräva arbetsplikt under den tid, som kungörelsen i ärendet stadgar, så får drätselkammaren på sådant sätt tillstyrka arbetslöshetskommitténs framställning, att drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta,

att arbetslös, som åtnjuter dagunderstöd skall vara pliktig att under tid, motsvarande högst två dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete, samt bemyndiga arbetslöshetskommittén att avgöra, under vilka tider av året, arbetsplikt skall förekomma.

Västerås den 17 augusti 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I § 46 i Kungörelsen angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet den 26 juni 1933 stadgas, att där kommun såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd så föreskriver, den, som åtnjuter

N:o 71.
Ang. arbetsplikt för mottagare av arbetslöshetsunderstöd.

dagunderstöd är pliktig att under tid motsvarande högst två dagars arbetstid per vecka utan särskild ersättning utföra lämpligt kommunalt arbete.

Tidigare har som bekant Statens Arbetslöshetskommission föreskrivit s. k. arbetsplikt som villkor för åtnjutande av dagunderstöd.

Under sommaren förra året och även under innevarande år hava sådana arbetspliktsarbeten förekommit, så har exempelvis vägen till Övre Vega utförts såsom arbetspliktsarbete, planeringar och rensningar vid Djuphamnen hava förekommit samt vidare gallring å området öster om Djuphamnsvägen, söder om järnvägen samt gallring och upptagning av vägar i Åshagen. För närvarande pågå arbetspliktsarbeten i Utmarksgatan och i Hasselvägen. Ett lag är sysselsatt med att rensa stadens områden från berberisbusken samt ett lag med planeringsarbeten å Djuphamnsområdet.

Den här ovan omnämnda kungörelsen har trätt i kraft den 1 juli innevarande år, och har arbetslöshetskommittén i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut i frågan såsom tidigare tillämpat arbetsplikt, motsvarande en dag för varje vecka, som dagunderstöd åtnjutits.

Statens Arbetslöshetskommission påpekar i ett cirkulär av den 6 juli 1933, att bestämmelsen om arbetsplikt bör bringas i tillämpning i största möjliga utsträckning, särskilt under tiden intill vinterns inträde. Arbetsplikten har visat sig vara en icke olämplig prövning av arbetsvilligheten.

Under hänvisning till det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta uppställa såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd,

att arbetslös, som åtnjuter sådant understöd skall utan särskild ersättning förrätta en dags arbetstid per vecka såsom s. k. arbetspliktsarbete samt bemyndiga arbetslöshetskommittén att avgöra, under vilka tider av året arbetsplikt bör förekomma.

Västerås den 8 augusti 1933.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

/Eric Plantin.

N:o 72.

Magistratens skrivelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda revisionsberättelse och räkenskapsredogörelse jämte av Magistraten införskaffade förklaringar överlämnas härmed till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 22 augusti 1933.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Torsten Hagstrand.

Till Magistraten i Västerås.

Den 8 sistlidne maj överlämnade Ni till oss, av Stadsfullmäktige i Västerås utsedda revisorer, Drätselkammarens, Hamnens, Fondernas, Folkskolans, Fattigvårdens och Barnavårdsnämndens, Renhållningsverkets och Lantegendomarnas, Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper samt räkenskaperna för Strömsholms våg för år 1932.

Efter verkställd revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Sedan vi granskat räkenskaperna och tagit del av respektive förvaltningars protokoll, få vi för vederbörande förvaltningar tillstyrka ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Vi vilja dock fästa vederbörandes uppmärksamhet på följande förhållanden:

Revisorerna hava bemärkt att genom Stadsfullmäktiges beslut av den 26 mars 1931 Drätselkammaren bemyndigats att försälja byggnadstomter inom de söder och öster om Valhalla belägna delarna av det s. k. Käringberget. I och med nämnda försäljning förelåg givetvis skyldighet för staden att anlägga gata eller väg för området ifråga. Under senare delen av år 1931 och under år 1932 har också inom området vägarbetet pågått, som resulterat i att vid 1932 års slut halva sträckan mellan Västmanna- och Val-

N:o 72.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

hallagatorna (Gustafsgatans förlängning) färdigbyggts. Kostnaderna härför hava uppgått till kr. 17,947 : 45. Vad som revisorerna härvid särskilt beaktat är, att nämnda vägarbete igångsatts utan att något formellt beslut därom fattas. Först i maj och juli 1932 finnes ärendet upptaget i Drätselkammarens protokoll. Något avtal om nödvändigt markbyte med ägaren av Valhalla har ej träffats. Ej heller har kostnadsförslag uppgjorts och anslag beviljats.

Omtvistligt torde också vara, huruvida den nyanlagda vägens sträckning är sådan, att berättigade hänsyn äro tagna till de olika tomtägarna. Revisorerna kunna ej underlåta att påpeka den självrådighet och det åsidosättande av de beslutande myndigheterna, som vederbörande ådagalagt vid handhavandet av denna fråga.

Särskilt anmärkningsvärt finna revisorerna även, att uppgörelse med markägarna icke göres före ett vägarbetes utförande. Såväl Köpingsvägen som Bergslagsvägen hava utbyggts utan att uppgörelse med markägarna ägt rum. Först i april innevarande år lär sådan uppgörelse ha skett rörande dessa båda trafikleder. Rörande Gustafsgatans förlängning vid Valhalla är uppgörelse med markägaren ännu icke träffad vid tidpunkten för revisionsberättelsens avgivande.

Revisorerna hava beaktat, att antalet av stadskassan bekostade bostadstelefoner är påfallande stort, och föreslå en grundlig utredning i denna fråga.

Det oguldna hyresbeloppet för av staden uthyrda tomter uppgick vid 1932 års slut till kr. 2,835 : 06. Revisorerna föreslå, att vice värden för bostadsfastigheterna får i uppdrag att inkassera tomthyrorna, om dessa icke erlagts till stadskassan inom t. ex. 14 dagar efter förfallodagen.

Att förskott har utbetalts under t. o. m. helt år till två firmor för rengöring av kontorsmaskiner finna revisorerna anmärkningsvärt.

I stadens kassavård finnas följande onumrerade ej underskrivna obligationsblanketter:

8 st. Västerås stads obligationer av år 1896, ser. A à 5,000 : — kronor.
10 st. Västerås stads obligationer av år 1896, ser. B à 1,000 : — kronor.
5 st. Västerås stads obligationer av år 1902, ser. A à 5,000 : — kronor.
5 st. Västerås stads obligationer av år 1902, ser. B à 1,000 : — kronor.

som sålunda ej kommit till användning. De böra makuleras.

Stadens aktier i S. V. B. upptagas till ett värde av kr. 1,843,160 : —, vilket utan tvivel innebär en betydande övervärdering.

Revisorerna föreslå, att järnvägsmedelsfonden, kr. 612,787 : 58, användes till nedskrivning av värdet på aktierna ifråga.

I och med Västerås stads förvärvande av aktiemajoriteten i Västeråsbanan år 1928 torde avsikten hava varit den, att såväl huvudkontoret som huvudadministrationen skulle överflyttas till Västerås. Genom att så ej skett, har staden gått förlustig avsevärda skatteintäkter, vilket revisorerna velat påpeka.

Det i 1931 års revisionsberättelse påpekade förhållandet, att stadens lönereglemente saknar bestämmelser rörande storleken av dagtraktamente vid resor, har ännu ej blivit beaktat.

Vid såväl inköp av varor och material som å arbetens utförande böra skriftliga förseglade anbud infordras och komma till synes i protokoll. Revisorerna erinra om Drätselkammarens uttalande i förklaringen å 1926 års revisionsanmärkning. N:o 72. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.*

Tekniska verkens arkivhandlingar och ritningar förvaras icke på ur brandsäkerhetssynpunkt fullt betryggande plats.

En omändring av nuvarande lokal för arkivet bör kunna göras för en obetydlig kostnad.

Av Gasverksstyrelsens protokoll framgår, att verket åsamkats onödiga utgifter på grund av flyttningen av ett kabelskåp från A. B. Köpmansgårdens fastighet i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan till annan plats. Då det är uppenbart, att muntliga löften om tillstånd att uppmontera för verket behövliga anordningar å enskilda personers fastigheter icke äro betryggande, böra för framtiden skriftliga handlingar upprättas, så att åsyftade utgifter inbesparas.

Bland tekniska verkens fordringar, uppgående till inalles kr. 555,345 : 10, är upptaget ett belopp på cirka 100,000 : — kronor, utgörande "till entreprenörer gjorda utbetalningar för arbeten, som under året icke slutförts". Revisorerna anse, att detta belopp bort påföras nyanläggningar.

Till vattenverket vid Hässlö har under året nedlagts en elektrisk jordkabel för en kostnad av kr. 51,746 : 80. Något anslag härför är icke begärt. Så stora anläggningar som denna böra ej få komma till utförande, förrän Stadsfullmäktigebeslut föreligger.

I D. K:s böcker upptages fordran av tekniska verken,		
för andel i stadens obligations- och amorteringslån med	Kr.	3,215,390 : 99
vartill kommer som förskott å lån utgivna	„	703,595 : 35
	„	3,918,986 : 34
men avgår tekniska verkens amorteringsfond	„	220,772 : 25
(se nedan)	„	3,698,214 : 09
I tekniska verkens redogörelse motsvaras denna stadens fordran av fonderad skuld	„	3,746,150 : 47

Skillnaden Kr. 47,936 : 38 beror på olika ränteberäkning. Tekniska verken ha nämligen använt sig av en medelräntesats på 5,1 %, under det att effektiva räntan stannar vid c:a 4,5 %. Därtill kommer, att tekniska verken räknat ränta även å sin förlagsräkning. — Vi föreslå, att dessa Kr. 47,936 : 38 i tekniska verkens böcker överföras till regleringskontot, och att för framtiden D. K. och tekniska verken före bokslut jämföra sina beräkningar, så att differenser ej behöva uppkomma. Bäst synes oss för övrigt vara, att tekniska verkens bokföring inskränkes till att omfatta endast driftsredovisning. Därigenom skulle också en del *dubbelföringar i D. K:s bokslut och balanskonto* kunna undvikas.

Enligt stadsfullmäktigebeslut skola tekniska verken amortera sina andelar i stadens obligationslån i snabbare takt än staden själv gör. Av skillnaden har bildats — och bildas alltjämt — en fond, och ur denna ha tek-

N:o 72.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

niska verken lånat medel, tillsammans över 800,000 kr., så att av densamma återstår endast Kr. 220,772 : 25. Det är önskvärt, att denna fond redovisas med sitt fulla belopp och endast i D. K :s böcker, icke i tekniska verkens.

Kassa och banktillgodohavanden hava granskats flera gånger under årets lopp av sifferrevisorerna.

Drätselkammarens redogörelse över stadens ekonomiska ställning vid årets slut bifogas. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna.

Siffergranskningen har utförts av herrar Richard Landstätt och Sven E. Svensson.

I revisionen hava samtliga revisorer deltagit. Kapten Robsahm har dock ej deltagit i revisionen av Brandstyrelsens och Sundinska nämndens räkenskaper och herr Bergquist ej i revisionen av Folkskolans räkenskaper.

Västerås i juni 1933.

Georg Robsahm.

Bror Lindberg. *E. Willebrand.* *D. Sjöholm.*

A. Åstedt. *Thure Bergquist.* *Joh. A. Öberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av en del erinringar i revisionsberättelsen för år 1932, som beröra drätselkammarens förvaltning, får drätselkammaren anföra följande.

Beträffande arbetet med utläggande av Gustafsgatans fortsättning söder om Valhalla så är trafikledens sträckning densamma, som fanns angiven å den karta, som förelåg då stadsfullmäktige fattade beslut om tomtförsäljning från området i fråga. Gatan var sålunda därvid till sitt läge planlagd och dess utläggande torde få anses vara en given konsekvens av försäljningsbeslutet, vilket ju icke kunde till fullo verkställas utan ifrågavarande trafikleds öppnande. Drätselkammaren medger visserligen gärna, att ett förbiseende ligger däri, att arbetet igångsatts och fullföljts utan att arbetsplan och kostnadsberäkning dessförinnan upprättats och förelagts vederbörande för godkännande och besluts fattande om arbetets utförande, men å andra sidan bör det framhållas, att någon avsiktlig pliktförsummelse härutinnan ej kan läggas arbetsledningen till last, då den på sätt som skedde igångsatte arbetet. Arbetsledningen betraktade saken klar i och med stadsfullmäktiges beslut och var angelägen att påbörja företaget, som var ett lämpligt vinterarbete, enär vid ifrågavarande tidpunkt rådde brist på arbetsobjekt för den arbetsstyrka drätselkammaren hade anställd vid sina arbeten. För den del av Gustafsgatan, som utlagts, är något markbyte ej nödvändigt, enär den helt framgår på stadens mark. För fortsättningen av gatan västerut erfordras däremot sådant byte. Förhandlingar om detta byte hava inletts, men ännu ej lett till resultat. Emellertid påkallas icke

gatans fortsatta utläggande med hänsyn till möjligheten att bereda utfartsväg för någon av tomterna på området, varför med detta arbete utan större olägenhet kan anstå. N:o 72. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.*

Uppgörelse om förvärv av mark för beslutade omläggningen av Köpingsvägen och Bergslagsvägen träffades med den huvudsakliga markägaren den 22 december 1932. De därav föranledda avstyckningarne ägde rum under våren 1933. Någon skada torde ej hava uppkommit av, att uppgörelsen i detta liksom i många andra liknande fall skedde i efterhand.

Drätselkammaren har intet emot att lämna biträdande vice värden för bostadsfastigheterna i uppdrag att söka indriva även förfallna tomthyror, som ej gäldas å förfallodagen och har i och med behandlingen av denna revisionsberättelse härom fattat beslut. Det stora utestående fordringsbeloppet förklaras till avsevärd del av en inträffad större konkurs, som skall utredas innan likvid sker.

De onumrerade obligationsblanketterna, som äro till för att vid behov användas, givetvis efter behörigt undertecknande och numrering, i stället för eventuellt förkomna obligationer, måste finnas kvar, så länge obligationer finnas utelöpande av resp. lån. Så är ännu fallet beträffande en del av obligationerna till 1902 års lån. I övrigt kunna de i berättelsen omnämnda obligationena makuleras, varom drätselkammaren torde komma att draga försorg.

Den av revisorerna föreslagna värdenedskrivningen av stadens aktier i Stockholm — Västerås — Bergslagens järnväg står i strid med den finansplan, som upprättades, då staden år 1928 genom ett särskilt finansbolag förvärvade majoriteten av aktierna i järnvägsbolaget och varom närmare upplysningar kunna inhämtas i stadsfullmäktiges protokoll och handlingar vid denna frågas behandling samt av drätselkammarens betänkande till 1929 års budget. Stadens äganderätt till ifrågavarande aktier är av formell natur. De nedskrivningar, som eventuellt kunna komma i fråga, böra ske i intressentbolagets och ej i stadens räkenskaper. Drätselkammaren anser sig förhindrad företaga den av revisorerna förordade nedskrivningen.

I fråga om infordrande av anbud vid inköp och utförande av arbeten vill drätselkammaren framhålla, att dess rättesnöre i förevarande avseenden alltid varit att så mycket som möjligt tillgodose stadens intressen. Erfarenheten har emellertid visat, att detta icke alltid sker genom anbudsförfarande. Särskilt när det gäller mindre leveranser och arbeten eller sådana företag, där en noggrann förhandsspecifikation ej är möjlig, är oftast mera att vinna genom underhandsuppgörelser än genom allmän tävlan.

Vad beträffar den bristande överensstämmelse, som i visst hänseende skulle föreligga mellan drätselkammarens och vatten- och gasverksstyrelsens bokslut, vill drätselkammaren meddela, att drätselkammaren anmodat stadskamreraren att efter samråd med kamreraren vid de tekniska verken vidtaga eventuellt erforderliga rättelser.

Västerås den 4 augusti 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

[Eric Plantin.

N:o 72.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

Till Magistraten i Västerås.

Magistraten har den 28 juni innevarande år till Vatten- och Gasverksstyrelsen överlämnat avskrift av stadens revisorers berättelse över bland annat Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper för år 1932, med anmodan att till magistraten inkomma med yttrande.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får i de fall revisionsberättelsen anför anmärkningar mot styrelsens förvaltning anföra följande:

Tekniska verkens arkivhandlingar och ritningar förvaras nu, dels i ett kontorsarkiv, dels i en källarlokal inom Elektricitetsverket.

I kontorsarkivet förvaras protokoll och protokollshandlingar från och med år 1906, huvudböcker från och med år 1915, löpande och föregående års övriga bokföringsböcker, verifikationer och avläsningsböcker samt av ritningar och profiler till vatten-, avlopps- och gasledningarna, ävensom ritningar till elektriska installationer.

Alla övriga handlingar och bokföringsböcker med mera förvaras i källararkivet samt övriga ritningar inom särskilda skåp å expeditionslokalen.

De böcker och ritningar, som ligga i kontorsarkivet, äro förvarade på ur brandsäkerhetssynpunkt fullt betryggande sätt.

Det återstår sålunda att tillse, att övriga böcker och ritningar bliva bevarade under enahanda garanti.

För detta ändamål ämnar styrelsen låta inreda källararkivet så, att det lämnar största möjliga betryggande säkerhet i händelse av eldsvåda.

En del material av olika slag, som för närvarande förvaras i källarlokalens yttre del komma att förflyttas till annan plats.

Dörren till det övriga källarutrymmet kommer att plåtbeslås och samtliga fönster att förses med s. k. trådglas.

Vad beträffar de ritningar, som icke förvaras i kontorsarkivet, så torde man lämpligen vidtaga den åtgärden, att av alla inkommande värdefulla vävritningar tages en ljuskopia, som förvaras i källararkivet. Därigenom vinner man den tryggheten att i händelse en ritning på ett eller annat sätt fördärvas, ett exemplar förvaras på annan plats.

Sedan här nämnda åtgärder vidtagits, torde styrelsen inom verkens nuvarande trånga och otidsenliga lokaler icke kunna åstadkomma lämpligare förvaringssätt.

Revisorerna anmärka på onödiga utgifter i samband med förflyttning av ett kabelskåp.

Denna fördyring har uppkommit på grund av skiljaktiga uppgifter från olika håll.

Styrelsen anser revisorernas uppfattning i övrigt riktig och skall för framtiden i den mån, som det är styrelsen möjligt, tillse, att skriftliga överenskommelser träffas.

Beträffande frågan om till entreprenörer gjorda utbetalningar för arbeten, som under året icke slutförts, så är det i verkens bokföring vanligt, att arbetena färdigställas, innan de upptagas under nyanläggningar. I annat fall erhålles ej önskvärd överskådlighet med avseende på amorteringarna, särskilt som dessa ske efter olika procentsatser för olika anläggningar. Först när en anläggning är färdig och man känner anläggningens verkliga

N:o 72.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1932.

värde, skall den, enligt styrelsens åsikt, upptagas med sin verkliga kostnad under nyanläggningar.

Revisorerna påpeka, att en elektrisk jordkabel nedlagts till vattenverket vid Hesslö utan att anslag av stadsfullmäktige utverkats.

I detta fall får styrelsen meddela, att styrelsen i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 17 februari 1931 i fråga rörande anslag till utvidgningar vid vattenverket omnämnt behovet av ifrågavarande jordkabelledning samt påpekat, att kostnaderna för densamma icke ingingo i den stora kostnadsberäkningen, enär jordkabelanläggningen skulle kunna anses tillhöra elektricitetsverksdriften.

Sedermera har kabel kommit till utförande, utan att anslag härför utverkats av stadsfullmäktige, och detta i sin tur har föranletts därav att styrelsen under det successiva arbetet med utvidgningen av vattenverket vid Hesslö hyst grundad anledning antaga, att kostnaderna för kabelanläggningen skulle kunna gäldas inom ramen av vattenledningsanläggningens huvudanslag jämte överskott från andra beviljade anslag.

På frågans nuvarande ståndpunkt får emellertid styrelsen hemställa, att anslagsfrågan får bero till dess inom styrelsen en bättre överblick vunnits över anslagsåtgärden i de angivna fallen.

Den av revisorerna påpekade bristande överensstämmelsen mellan drätselkammarens och vatten- och gasverksstyrelsens räkenskaper med avseende å de tekniska verkens skuld till drätselkammaren beror icke på den angivna för höga räntesatsen 5,1 % i förhållande till den av dem beräknade medelräntan av cirka 4,5 %, (denna sistnämnda torde rättast böra angivas till 4,75 %), utan i huvudsak därpå, att i drätselkammarens räkenskaper stadskassan ej blivit tillgodoförd den ränta å förskotterade lånemedel under åren 1929—1932, som i Vatten- och Gasverksstyrelsens räkenskaper säkerligen krediterats drätselkammaren. Någon felaktighet har ej uppstått i sammanhang med förräntningen å de tekniska verkens förlagsräkning. Räntesatsen å 5,1 % infördes på sin tid såsom ränta å anläggningarna för att utjämna ett uppkommet underskott i de tekniska verkens amorteringsfond enligt en därav verkställd omfattande utredning. Emellertid har sedermera en del obligationslån konverterats, varför denna ränteöverdebitering nu kan upphöra. Av det uppkomna överskottet, kr. 47,936: 38, behöver därför endast cirka 12,000 kr. tillföras amorteringsfonden. Återstoden, cirka 35,000 kr., tillkommer drätselkammaren såsom under nämnda år uppkommet ränteöverskott och kan efter vederbörlig bokföringsrättelse komma 1932 års bokslut till godo såsom en ökad behållning vid budgetregleringen.

Efter nyss nämnda bokföringsrättelse finnes ingen anledning att eljest vidtaga någon ändring i räkenskapsföringen. Vatten- och Gasverksstyrelsen vill i vad på styrelsen ankommer för framtiden söka tillse, att någon sådan bristande överensstämmelse som ovan omförmälts ej uppkommer.

Västerås den 9 augusti 1933.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

|Folke Heimer.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparations- och ändringsarbeten i de tekniska verkens kontorsbyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 maj innevarande år har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta att låta reparera och omändra tekniska verkens kontorsbyggnad vid Munkgatan och härför bevilja ett anslag å 10,000 kronor, att utgå av verkens driftmedel och fördelas på en tid av 5 år.

Drätselkammaren, som satts i tillfälle att avgiva förberedande utlåtande, får i ärendet anföra följande.

Av Gasverksstyrelsens motivering framgår, att det begärda anslaget å 10,000 kronor skall användas dels för reparation av de nuvarande kontorslokalerna till ett belopp av 3,000 kronor, dels ock till en mindre utvidgning och omändring av kontorslokalerna i sådan omfattning, att desamma därefter nödtorftigt skulle tillfredsställa det nuvarande behovet av utrymme.

Även om det nu pågående kommittéarbetet rörande uppförande av nytt rådhus här i staden måhända skulle komma att lösa frågan om nya lokaler för tekniska verkens förvaltning, så torde väl i alla händelser en dylik lösning ligga så pass långt i framtiden, att drätselkammaren icke nu velat motsätta sig den framställning om behövlig modernisering av vatten- och gasverksstyrelsens förvaltningslokaler, som nu föreligger.

Under hänvisning till det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville

för bestridande av kostnaderna för reparering och omändring av tekniska verkens kontorsbyggnad vid Munkgatan anvisa ett belopp av 10,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas av tekniska verkens driftmedel med 2,000 kronor om året under en tidrymd av 5 år, från och med år 1934.

Västerås den 17 augusti 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

N:o 73.
Ang. reparations o. ändringsarbeten i de tekniska verkens kontorsbyggnad.

Tekniska verkens kontorsbyggnad har en längre tid befunnit sig i ett mindre tillfredsställande skick. En del kontorsrum äro bristfälliga och tarva en genomgripande reparation och lokalerna äro i övrigt otillräckliga och ohygieniska. En välbehövlig omändring har emellertid fått anstå år efter år på grund av de stora anspråk styrelsen haft anledning ställa för arbeten för de olika verkens utvidgning och modernisering.

En reparation av de bristfälliga lokalerna kan icke längre uppskjutas. Kostnaderna för en sådan har beräknats till 3,000 kronor.

I samband härmed och då den påbörjade utredningen om centralicering av de kommunala arbetslokalerna med all sannolikhet ej kan väntas bliva slutförd och realiserad inom de närmaste åren och styrelsen ej anser det försvarligt, att längre låta personalen arbeta under nuvarande ogynnsamma förhållanden, vill styrelsen samtidigt framlägga förslag till en mindre utvidgning och omändring av kontorslokalerna, som nödtorvtigt skulle tillfredsställa det nuvarande behovet. Kostnaderna för denna omändring äro beräknade till kr. 7,000.

Kostnaderna böra påföras verkens underhållskonto och fördelas på en tid av förslagsvis 5 år.

På grund av det här anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta att låta reparera och omändra tekniska verkens kontorsbyggnad vid Munkgatan och härför bevilja ett anslag å 10,000 kr., att utgå av verkens driftmedel och fördelas på en tid av fem år.

Västerås den 11 maj 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 74.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. återkallande av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Norna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 14 oktober 1927 lämnat stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande i anledning av vad Kungl. Byggnadsstyrelsen anfört i avgivet utlåtande den 12 april samma år angående ifrågasatt ändring av stadsplanen fös Västerås beträffande kvarteret Norna och stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 remitterat handlingarna i ärendet till stadsplanekommittén för förberedande yttrande hade stadsplanekommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 april 1933 hemställt, att stadsfullmäktige ville genom byggnadsnämnden återkalla den underdåniga framställningen om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut i ärendet den 28 januari 1926.

Stadsfullmäktige hade den 27 april 1933 under § 82 i dess då förda protokoll beslutat remittera handlingarna i ärendet för ytterligare beredning till byggnadsnämnden och drätselkammaren.

Byggnadsnämnden har nu till drätselkammaren överlämnat utdrag av dess protokoll vid sammanträde den 14 juni innevarande år, varav framgår, att byggnadsnämnden för sin del beslutat på de skäl stadsplanekommittén anfört tillstyrka bifall till stadsplanekommitténs framställning.

Efter tagen del av de till ärendet hörande handlingar, får drätselkammaren med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta genom byggnadsnämnden återkalla den underdåniga framställningen om fastställelse av Stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1926 angående ifrågasatt ändring av stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Norna.

Västerås den 17 augusti 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 14 juni 1933.

§ 234.

Genom beslut den 27 nästlidne april hade stadsfullmäktige för ytterligare beredning till byggnadsnämnden och drätselkammaren överlämnat ett

förslag av stadsplanekommittén med därtill hörande handlingar angående återkallelse av en efter uppdrag av stadsfullmäktige av byggnadsnämnden gjord underdånig framställning om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1926 att antaga ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Norna.

N:o 74. *Ang. återkallande av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Norna.*

Byggnadsnämnden beslöt för sin del på de skäl stadsplanekommittén anfört tillstyrka bifall till framställningen.

Som ovan

In fidem:

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsplanekommittén har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 oktober 1927 avgiva yttrande i anledning därav, att vid underställning av stadsfullmäktiges beslut den 28 januari 1926 att antaga sådan ändring i gällande stadsplan att den mark, varå Västerås teater är belägen skulle såsom ett särskilt kvarter benämt Nora avskiljas från kvarteret Norna och däremellan utläggas en gata, förut å marken redan delvis befintlig under namn av Återvändsgränd, olika meningar varit rådande angående behovet av att samtidigt härmed få särskilda byggnadsbestämmelser, reglerande hushöjden emot denna gata, fastställda.

Härutinnan har byggnadsnämnden, som förut varit i ärendet hörd, under hänvisning därtill att den beslutade ändringen i stadsplanen avsåge att åt det redan bestående förhållandet förläna stadsplanekaraktär såsom sin mening uttalat, att ett sammankopplande av stadsplaneändringen med byggnadsbestämmelser i all synnerhet med hänsyn till att dessas tillämpning inom rimlig tid vore utesluten vore att ge åt ärendet en större räckvidd än detta i och för sig förtjänade.

Å sin sida har Kungl. byggnadsstyrelsen i anslutning till ett i ärendet av Länsarkitekten Dahlander avgivet utlåtande förordat fastställelse av den begärda stadsplaneändringen endast under förutsättning, att byggnadshöjden inom kvarteret Norna begränsades genom särskilda bestämmelser, i avseende varå ifrågasatts, att byggnad å tomterna N:ris 3 och 5 emot gatan icke finge uppföras till större höjd än 4,5 meter och byggnad å tomten N:o 6 icke till större höjd än 7,5 meter, dock att sistnämnda byggnad på en sträcka av 12 meter från hörnet av Slottsgatan finge ha vid denna gata medgiven höjd.

Sedan Länsstyrelsen nu i skrivelse till stadsfullmäktige erinrat om, att svar ännu ej ingått i det till stadsfullmäktige remitterade ärendet med anhållan om meddelande när detsamma kunde förväntas åter, hava stadsfullmäktige genom beslut den 30 nästlidne mars anmodat stadsplanekommittén att yttra sig i anledning av denna skrivelse.

N:o 74.

Ang. återkallande av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Norna.

Anledningen till, att stadsplanekommittén förut icke avgivit begärt yttrande har varit, att frågan om fastställelse av beslutet av stadsplaneändringen kommit i annat läge genom att efter beslutet en revision av stadsplanelagstiftningen varit att vänta och ovisshet om i vilka avseenden denna kunde medföra ändrade förutsättningar för beslutets fastställelse.

Inom stadsplaneväsendet har därefter ny lagstiftning från den 1 januari 1932 trätt i kraft. Häri äro föreskrifter lämnade att bebyggelsen av byggnadskvarter inom stadsplan skall regleras genom stadsplanebestämmelser och att i den mån sådana förut icke finnas fastställda, reglerande bl. a. hushöjd inom kvarter, provisoriska byggnadsföreskrifter skola så fort ske kan och i avbidan på stadsplanebestämmelsers fastställande antagas och fastställas av Kungl. Maj:t.

I denna ordning kommer frågan om byggnadsbestämmelser för kvarteret Norna att såsom detalj i en revision av stadsplanen i dess helhet upptagas och avgöras. Att därför nu fullfölja förenämnda ändringsbeslut som ett särskilt underställningsärenden finner stadsplanekommittén icke vara av behovet påkallat, i all synnerhet som nu icke kan förutses, huruvida den under utredning varande frågan om antagande först av provisoriska byggnadsbestämmelser och därefter av definitiva, kan föranleda en ändring uti de av Kungl. byggnadsstyrelsen föreslagna byggnadshöjderna, och får stadsplanekommittén därför hemställa, att stadsfullmäktige ville i avbidan på slutförande av denna nya utredning och beslut i anledning av densamma låta genom byggnadsnämnden i staden återkalla den underdåniga framställningen om fastställelse å stadsfullmäktiges förberörda beslut den 28 januari 1926.

Västerås den 20 April 1933.

För Stadsplanekommittén:
THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

VÄSTERÅS 1933,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 28 September. XIV.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I av Riksdagen innevarande år upplagt program för bekämpande av arbetslösheten inom riket ingår bl. a. anordnande av statskommunala reservarbeten, varmed förstås arbeten utförda i kommunens regi med åtnjutande av statsbidrag.

Den härstädes rådande arbetslösheten och ovissheten om, huruledes situationen på arbetsmarknaden kommer att gestalta sig har föranlett drätselkammaren att i anledning av skrivelse i ärendet från arbetslöshetskommittén närmare utreda frågan om vilka arbeten, som böra hållas i beredskap för motverkande av arbetslösheten. En av drätselkammaren tillsatt kommitté, vilken samarbetat med delegerade från Vatten- och Gasverksstyrelsen, har, med överlämnande av en del utredningar, föreslagit såsom statskommunala reservarbeten framdragning av avloppsledning från Myggbogatans mynning i Stockholmsvägen över Kungsängen och ut i Mälaren väster om gasverkets tomt jämte anläggning i samband därmed i behövlig omfattning av vatten- och gasledningar, anläggning av kulvert i Persbobäcken från Engelbrektsgatan fram till Valsborg, omläggning och rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta N:o 2 samt ombyggnad av bron över Svartån i landsvägen till Skerike med något ändrat läge i höjd med Gamla vattenverket.

Preliminärt utarbetade kostnadsberäkningar angiva kostnaden för ledningarne över Kungsängen till 77,000 kronor, för kulverten över Persbobäcken, om densamma, som drätselkammaren förordar, utdrages vidare norr ut 150 meter mot Persbovägen till 16,825 kronor, för omläggning och rätning av landsvägen till Skultuna till 34,000 kronor samt för omläggning av bron över Svartån till 210,000 kronor.

Vad angår ordningen för arbetenas utförande håller drätselkammaren före, att Kungsängsledningen med därav föranledda andra ledningsarbeten

N:o 75.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

samt rätning och omläggning av landsvägen till Skultuna böra ha företräde framför de andra föreslagna arbetena samt att kulverten över Persbobäcken såsom i viss mån beroende på den närmare utformningen av stadsplanen för närliggande områden bör i sista hand och beroende på arbetslöshetens omfattning komma till utförande.

De olika föreslagna arbetena hava såsom reservarbeten — varom mera nedan — sitt berättigande och synas i övrigt vara av behovet påkallade, om de också icke under normala förhållanden skulle komma till utförande nu.

Såsom vatten- och gasverksstyrelsen i ett handlingarne bilagt yttrande framhållit skulle ledningen över Kungsängen avlasta avloppsledningen i Pilgatan; vägarbetet i landsvägen till Skultuna avser borttagande av en för trafiken besvärlig S-formig kurva, bron i landsvägen till Skerike skulle ersätta den nuvarande i dåligt stånd befintliga och för trafik mindre lämpliga s. k. Kvarnbron och genom något ändrad förläggning erbjuda en förbättrad infart till staden och kulverten i Persbobäcken, om ock icke i behovshänseende så starkt påkallad, utgöra en fortsättning av hittills utförd kulvertläggning.

I avseende å den nu föreslagna bron över Svartån och de betänkligheter emot dess förläggning, som tilläventyrs kunna förefinnas, vill drätselkammaren framhålla, att bron tillhör en uråldrig landsväg, som alltjämt som förmedlande länk mellan västra och östra stadsområdena kommer att befaras och att densamma enligt det förslag till stadsplan för dessa områden, som finnes utarbetat, kan ansluta sig till stadens väg- och gatunät och till en såväl utefter östra sidan av ån som över Aroslundsområdet mot öster projekterad trafikled — en utbyggnad av stadens trafiknät, som förr eller senare bliver av behovet påkallad.

Den nuvarande arbetslösheten i staden enligt föreliggande rapporter omfattar omkring 750 personer av olika yrkesgrupper. Den ökning av densamma, som inträtt under augusti månad — en månad som i regel förut uppvisat en minskad arbetslöshet — varslar icke om gott för framtiden, även om förhållandet i någon mån kan förklaras av den pågående byggnadskonflikten.

I avseende å möjligheten att erhålla statsbidrag föreligger enligt inhämtade upplysningar sådan möjlighet; beträffande storleken härav skulle denna vara beroende på kostnadens fördelning mellan rena arbetskostnader och materialkostnader, sålunda att större andel å arbetskostnad skulle medgiva större statsbidrag. I detta avseende förtjänar erinras, att avsevärt förhöjda statsbidrag ända till 75 % numera äro att påräkna för vägarbeten, vilket i förevarande fall torde få avseende å vägrätningen vid Hofdesta och ombyggnad av Kvarnbron över Svartån.

Med det anförda som motivering och med överlämnande av handlingarne i ärendet hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande av här förut närmare angivna arbeten för en beräknad kostnad av tillhopa 337,875 kronor, att utföras såsom statskommunala reservarbeten och av tillgängliga medel förskottera för arbetena erforderliga kostnader med uppdrag tillika åt drätsel-

kammaren att framdeles till stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt stadens egna kostnader för dessa arbeten slutligen skola gäldas.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 75.
Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren och undertecknad styrelse utsett en särskild kommitté för utarbetande av förslag rörande sådana anläggningar, som kunna anses lämpliga såsom statskommunala reservarbeten, har denna kommitté såsom sådant arbete föreslagit anläggande av en avloppsledning över Kungsängen till Mälaren med utgångspunkt vid Sommarro och utlopp i sjön väster om gasverkets område och i sammanhang därmed vatten- och gasledningar i en del av samma sträckning, nämligen mellan Sommarro och de över Kungsängen framgående huvudledningarna för vatten och gas.

Stadens östra områden avbörda för närvarande avloppsvätskan genom Pilgatans avlopp, som fortsätter genom Aseas vid samma gata belägna område och vidare genom Södra Esplanaden till den i denna gata belägna underjordiska pumpstationen. På grund av de undan för undan tillkomna byggnadsområdena i stadens östra del är Pilgatans avlopp numera hårt belastat, vilket särskilt gör sig gällande vid starkare regnflöden. En avlastning av denna ledning är, om också icke omedelbart nödvändig, så dock önskvärd och åtgärder härutinnan synas i varje fall bliva påkallade inom de närmaste åren. Denna avlastning skulle bäst ske genom det nu föreslagna avloppet över Kungsängen.

I samband med ett dylikt avlopp böra också vatten- och gasledningar anläggas, ty frammatningen av såväl vatten som gas till stadens nordöstra byggnadsområden är ej fullt tillfredsställande och kan genom dessa anläggningar förbättras.

Kostnaderna äro beräknade till 55,000 kr. för enbart avlopp och 77,000 kronor för samtliga ledningar.

På grund av det anförda vill styrelsen därför förorda det av berörda kommitté framlagda förslaget till utförande.

Västerås den 15 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 75.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I cirkulärskrivelse till arbetslöshetskommittéerna den 6 innevarande juli har Statens Arbetslöshetskommission framhållit, att Kungl. Maj:ts kungörelse angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet den 26 juni 1933 betonar arbetslinjen vid hjälpverksamhet vid arbetslöshet framför understödslinje, samt anmodar kommissionen kommuner där statlig arbetslöshetshjälp anses vara av behovet påkallad att skyndsamt vidtaga åtgärder för lämpliga statskommunala reservarbetens framskaffande, deras planerande och kostnadsberäknande m. m. Avskrift av detta cirkulär bifogas.

I anledning av att arbetslösheten i Västerås fortfarande är stor och att reservarbetet Kristiansborg—Eriksberg icke kan bereda så många arbetslösa som hittills sysselsättning, ävensom i anledning av andra biträdande orsaker, uppvaktade en deputation från arbetslöshetskommittén arbetslöshetskommissionens kanslichef — innan det här omnämnda cirkuläret hade utkommit — för att hos Kommissionen anhålla att understödsverksamheten i Västerås finge utvidgas att omfatta 550 arbetslösa i stället för nu 350.

Arbetslöshetskommittén bilägger här avskrift av deputationens rapport till kommittén, av vilken det framgår, att mycket små utsikter förefinnas för en utvidgad understödsverksamhet. För att bedriva hjälpverksamhet i den utsträckning, som fordras borde det bliva nödvändigt att anordna fler statskommunala arbeten.

Arbetslöshetskommittén får föreslå att som statskommunala reservarbeten anordnas:

I) Uppfartsväg från Skultunavägen till norra ändpunkten av S:t Örjansgatan å Aroslund. I förteckning över beredskapsarbeten äro kostnaderna uppskattade till 50,000 kronor.

II) Ny bro över Svartån för Skerikesvägen vid gamla vattenverket. I förteckning över beredskapsarbeten äro kostnaderna uppskattade till 190,000 kronor.

III) Båthamn vid järnvägsverkstaden. I förteckning över beredskapsarbeten äro kostnaderna uppskattade till 125,000 kronor.

Vidare vill kommittén ifrågasätta om icke anordnande av badplatser å fastlandet, samt framdragande av Bomansgatan skulle kunna ifrågasättas såsom statskommunala arbeten.

Slutligen får kommittén bringa till drätselkammarens kännedom, att kommittén har sig bekant, att hamnstyrelsen hyser mycket intresse för utläggande av dubbelspår från järnvägsstationen till djuphamnen.

Västerås den 20 juli 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

|Eric Plantin.

Till Arbetslöshetskommittén, Västerås.

N:o 75.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

Arbetslöshetskommittén uppdrog vid sammanträde den 12 juli åt kommitténs ordförande och sekreterare att genom uppvaktning hos Statens Arbetslöshetskommission söka åt kommittén erhålla rätt att utdela understöd åt ytterligare 200 arbetslösa från Västerås, däri inbegripet 50 dispenser för avstängda byggnadssnickare.

Besöket, som gick av stapeln måndagen den 17 innevarande månad och varvid avlämnades en skriftlig framställning till kommissionens kanslichef, synes icke komma att medföra önskvärt resultat.

Sedan kommitténs skrivelse föredragits, begärde kanslichefen en del förklaringar, och då kommitténs representanter härunder påpekade, att kommittén ansåg sig på grund av de nya konfliktdirektiven utan vidare hava rätt att, förutsatt att flera platser erhölles, intaga de arbetslösa, som tillhöra och tillhörde grovarbetaregruppen med senaste stadigvarande anställning inom byggnadsarbete, rörarbetare och plåtslagare, så framhöll kanslichefen, att dessa likaväl som byggnadssnickare kunde intagas i verksamheten endast under den förutsättningen, att dispenser erhölles.

Kommitténs representanter framhöllo då, att, om man så får uttrycka sig, rena byggnadsgrovarbetare, i den bemärkelsen, att de *endast* hade sysselsättning vid byggnadsarbeten icke funnos i Västerås, utan att kommittén under flera års tid och även under den sista stora arbetslösheten i Västerås lämnat arbetslöshetshjälp åt dessa grovarbetare utan dispenser, och att kommittén vid den nu pågående byggnadskonfliktens inträdande endast avstängt sådana grovarbetare, som haft sin senaste mer stadigvarande anställning vid ett byggnadsarbete.

Kanslichefen Hagman meddelade då, att kommissionens avstängning av byggnadsarbetare stode kvar, till dess denna avstängning av kommissionen upphävts, och att kommissionen i dagarna komme att utsända förklaringar just i denna fråga, då en del av landets arbetslöshetskommittéer syntes hava fattat den nya arbetslöshetskungörelsen så, att avstängningen nu skulle upphöra.

Kommitténs från kommissionens uppfattning avvikande tolkning av byggnadsgrovarbetarebegreppet och kommitténs tilldelande av understöd åt denna grupp, trodde kanslichefen dock skulle kunna ordnas så, att kommittén efter framställning skulle kunna erhålla rätt att efter dispens utdela understöd åt dessa. Däremot trodde han, att kommissionen icke skulle bevilja dispenser för byggnadssnickare, även om dessa hade varit arbetslösa före konfliktens inträdande.

Kommitténs representanter framhöllo vidare, att kommitténs begäran om ett större antal understödsplatser var beroende därpå, att kommittén anser det så gott som omöjligt att bland de till arbetslöshetshjälp berättigade arbetslösa verkställa en gallring, om de arbetslösa äro arbetslösa under lika förhållanden, d. v. s. att kapital saknas eller att ingen hemmavarande familjemedlem har någon inkomst. Häremot invände kanslichefen, att kommittéerna icke få utgå ifrån, att alla arbetslösa skola hjälpas, utan att det blir nödvändigt för kommittéerna att verkställa en gallring, och nämndes

N:o 75.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombyggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

såsom exempel härpå, att i Stockholm flera tusen arbetslösa icke erhålla någon arbetslöshetshjälp.

Kanslichefen påpekade vidare, att arbetslinjen numera är synnerligen starkt betonad, och att det helt enkelt bleve nödvändigt för kommuner med stor arbetslöshet att anordna statskommunala reservarbeten, och att från kommissionens sida medgivande om rätt till understöd kommer att göras, beroende på kommunernas villighet att anordna statskommunala reservarbeten. Ett cirkulär härom skulle i dagarna komma att tillställas kommittéerna. Detta cirkulär är intaget i Västmanlands läns tidnings upplaga av den 18/7.

Kommitténs representanter redogjorde härefter för de statskommunala reservarbeten, som varit under diskussion vid kommitténs senaste sammanträde, och förklarade kanslichefen, att efter hans uppfattning hinder icke förelåge från kommissionens sida att undandraga anslag för något av de ifrågasatta arbetena, och framhöll han vidare, att han ansåge det vara fördelaktigt för kommunerna att få en hel del arbeten nu utförda, när anslagsbestämmelserna blivit så fördelaktiga, som de i själva verket voro. Vidare framhöll kanslichefen att kommittén ju i dagarna erhållit tillstånd till utvidgad understödsverksamhet.

I avvaktan på innehållet av blivande cirkulär rörande avstängda byggnadsarbetare, torde det knappast kunna åtgöras något mera i frågan, än att inlämna en ren dispensansökan som komplettering till ansökningen om utökat antal understödsplatser, och borde då i sådan framställning betonas, vad kommitténs representanter muntligen anförde rörande vissa grovarbetares mycket svagt betonade karaktär av byggnadsarbetare.

Vidare torde det bliva nödvändigt att för drätselkammaren allvarligt framhålla nödvändigheten av anordnandet av statskommunala reservarbeten, samt att kanslichefen framhöll, att förhållandet, att mark innehaves av kronan eller kyrkan numera icke kan få förhindra ett statskommunalt reservarbetes tillkomst.

Västerås den 18 juli 1933.

JOHAN SVENSSON.

/*Eric Plantin.*

Statens Arbetslöshetskommission. Nr C 204/1933.

Till Arbetslöshetskommittéerna.

Vid angivande av de allmänna principerna för statens åtgärder till motverkande av arbetslösheten har innevarande års riksdag uttalat, att hjälp åt de arbetslösa borde liksom hittills i första hand och i möjligaste utsträckning lämnas genom beredande av arbete. Understödsverksamhet bör således i görligaste mån undvikas. Ett fullföljande av dessa direktiv kräva

N:o 75.

Ang. utförande såsom reservarbeten för arbetslösa av ledningar över Kungsängen, rätning av landsvägen till Skultuna vid Hovdesta, ombgggnad av Kvarnbron och överbyggnad med kulvert av en del av Persbobäcken.

med nödvändighet en väsentlig utvidgning av de statskommunala reservarbetena. *Arbetslöshetskommissionen får därför anmoda kommunerna, att, där statlig arbetslöshetshjälp anses vara av behovet påkallad, skyndsamt vidtaga åtgärder för lämpliga statskommunala reservarbetens framskaffande, deras planerande och kostnadsberäknande m. m.*

Det är av särskild vikt, att sådana kommuner, vilka hittills bringat de arbetslösa hjälp huvudsakligen genom utdelande av understöd, omedelbart vidtaga nu anbefallda åtgärder. Kommissionen torde vid prövning av framställningar om fortsatt understödsverksamhet, efter den 19 instundande augusti, då nu löpande understödsperiod utgår, komma att taga hänsyn till i vad mån statskommunala arbeten kommit till stånd eller förberedas. Vid ingivande av ansökan om statsbidrag till understödsverksamhet torde sålunda besked lämnas om vidtagna åtgärder i detta hänseende.

Vad angår arten av de arbeten, som kunna komma i fråga, hänvisar kommissionen till 21 § i Kungl. kungörelsen n:r 446/1933, varav torde framgå, att valet kan ske även bland arbeten, som hittills icke kunnat komma ifråga som reservarbeten. Härigenom äro möjligheterna för en utökning i åsyftad riktning underlättade.

Kommissionen erinrar även om de nya former för statsbidrag, som numera gälla. Sålunda utgår vid allmänna vägarbetens anordnande som statskommunala arbeten statsbidrag med 75 % av vederbörligen godkänd totalkostnad. Till andra statskommunala arbeten kan didrag i viss omfattning jämväl utgå till material, transporter och arbetsledning. En p. m. till ledning vid ingivande av ansökan om statskommunalt arbete är under utarbetande och kan inom kort på rekvisition erhållas hos kommissionen.

Kommissionen vill i detta sammanhang erinra om bestämmelsen i § 46 av nämnda kungörelse angående kommuns rätt att såsom villkor för åtnjutande av dagunderstöd föreskriva utförande av lämpligt kommunalt arbete under tid, motsvarande högst 2 dagars arbetstid per vecka. Denna bestämmelse bör bringas i tillämpning i största möjliga utsträckning, särskilt under tiden intill vinterns inträde.

Stockholm den 6 juli 1933.

På Statens Arbetslöshetskommissions vägnar:

GUNNAR HUSS.

|R. Wikander.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. utvidgning av marknadsplatsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det område på Kungsängen, som iordningställts som marknadsplats i stället för den till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget under år 1929 försålda kreatursmarknadsplatsen behöver utökas för att fullt tillgodose nuvarande utrymmesbehov. Hittillsvarande olägenhet av det trånga utrymmet kommer att bli än mera markerad efter sedan det område, vartill tivolinöjena nu äro hänvisade, tages i anspråk för annat ändamål och dessa nöjen skulle hänvisas till marknadsplatsen. Därest till området lägges söder därom och intill en över fältet gående gångstig belägen mark, torde nuvarande och framtida behov av utrymmen bliva tillgodosett. Kostnaden för iordningställande av denna tillagda mark skulle enligt beräkning uppgå till 6,000 kronor och lämpligen såsom en följd av försäljningen av kreatursmarknadsplatsen till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å 6,000 kronor att utgå av nyss angivna medel.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för omändringsarbeten i flickläroverkets huvudbyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 maj 1932 anvisade stadsfullmäktige ett anslag å 22,850 kronor för omändring av värmeledning och inrättande av w. c. i högre elementarläroverket för flickor, därvid detta anslag i förhållande till den del, staden ägde i läroverkets huvudbyggnad, bestämdes till 5/6 av den till

27,350 kronor beräknade kostnaden för anordningarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39 1932).

N:o 77. Ang. tilläggsanslag för omändringsarbeten i flickläroverkets huvudbyggnad.

Dessa ändrings- och installationsarbeten jämte därav möjliggjort bättre utnyttjande av lokalerna i byggnadens källarvåning äro nu färdigställda, och har kostnaden för desamma uppgått till 32,453 kronor 46 öre. Merkostnaden — vad som överskjuter den beräknade — har föranletts av en del inredningar i källarvåningen, varigenom utrymmena bättre utnyttjats för undervisningen, vilket den i ärendet av skolstyrelsen gjorda framställningen även åsyftade.

Nu har skolstyrelsen under hänvisning till sin framställning anhållit att staden ville deltaga i den slutliga kostnaden i relation till stadens delägareskap uti huvudbyggnaden, alltså med 5/6 eller med 27,040 kronor. Då härav med förut anvisat anslag täckts 22,850 kronor, skulle tilläggsanslaget enligt framställning bliva 4,190 kronor.

Drätselkammaren har vid det förhållande, att denna framställning överensstämmer med den ståndpunkt, drätselkammaren förut intagit till omändringarne inom skolfastigheten eller att stadens andel i kostnaden skall motsvara stadens del i huvudbyggnaden och att arbetena ifråga avsett en grundförbättring å byggnaden, intet att erinra emot bifall till framställningen och hemställer därför, att stadsfullmäktige ville anvisa ett ytterligare anslag å 4,190 kronor såsom bidrag till kostnaden för de utförda arbetena att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. anstånd med återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som föreståndare för köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren fått del av en av hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige avlåten skrivelse med hemställan, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen göra framställning om anstånd till den 1 juli 1934 med återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som före-

N:o 78. *Ang. anstånd med återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som föreståndare för köttbesiktningsbyrån.*

ståndare för köttbesiktningsbyrån härstädes, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka den av hälsovårdsnämnden föreslagna åtgärden.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Den 1 oktober innevarande år skall föreståndaren för och 1:ste besiktningsmannen vid köttbesiktningsbyrån härstädes veterinären Martin Jonsson avgå med pension.

Som det torde vara stadsfullmäktige bekant, arbetar en enskild organisation för att få anordnat ett större slakthus härstädes med egen besiktningsveterinär, och efter vad det förljudes, har denna organisation tagit rätt så fasta former.

För den händelse ett dylikt slakthus skulle komma till med egen besiktningsveterinär, kommer detta givetvis att i allra högsta grad inverka på omfånget av besiktningarna vid den nuvarande köttbesiktningsbyrån, och kan måhända verka därhän, att den nuvarande föreståndarebefattningen behöver omorganiseras.

I anledning härav finner hälsovårdsnämnden det oklokt att omedelbart efter veterinären Jonssons avgång ur ordinarie tjänst besätta befattningen med ny ordinarie befattningshavare, varför hälsovårdsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige under hänvisning till, vad hälsovårdsnämnden här ovan anfört, ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka anstånd med återbesättandet med ordinarie befattningshavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 juli 1934.

Hälsovårdsnämnden får vidare meddela stadsfullmäktige, att det är hälsovårdsnämndens avsikt att därefter hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa om förordnande för nuvarande föreståndaren att vara t. f. föreståndare till den 1 juli 1934.

Västerås den 24 augusti 1933.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan och del av Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för avgörande en av vatten- och gasverksstyrelsen avlåten framställning angående anvisande av ett anslag å 4,350 kronor för utläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen samt i sistnämnda gata till en längd av c:a 30 meter från Almelundsgatan öster ut, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond, och får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka framställningen.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom kvarteren Jenny och Katarina äro en del gårdar anslutna till privata vatten- och avloppsledningar. Dessa ledningar äro numera otjänliga för sitt ändamål, ty avloppen ligga ej på tillräckligt djup för nybyggnader med källarvåning och vattenrören äro av för klena dimensioner och på grund av hög ålder i dåligt skick, vartill kommer att ledningarna gå mitt igenom tomterna. På grund härav hava gårdsägarna i skrivelse till styrelsen hemställt om att mot gällande villkor erhålla anslutning till stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas. I detta fall avses nya ledningar i Almelundsgatan, vilken utgör en förbindelseled mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen, samt å en kortare sträcka i sistnämnda gata.

Kostnaderna äro beräknade till 9,300 kronor, enskilda bidraget till 4,950 kronor, och skulle stadens andel i kostnaderna alltså bliva 4,350 kronor.

På grund av det anförda och då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag

N:o 79.
Ang. utläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan och del av Köpingsvägen.

av 4,350 kronor för utbyggnad av vatten-, avlopps- och gasledningar i Almelundsgatan mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen samt i sistnämnda gata till en längd av c:a 30 meter från Almelundsgatan öster ut.

Västerås den 7 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggning av delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Utmed Per Olofsgatan i den staden tillhöriga nordvästra delen av kvarteret Barthold å Blåsbo har avstyckats fem tomter, varav redan en blivit försåld. Efterfrågan på tomter i denna del av staden är icke obetydlig och det synes antagligt, att även de övriga fyra tomterna komma att säljas under närmaste tid.

För åstadkommande av erforderlig utfartsväg åt ifrågavarande tomter är det nödvändigt, att de planerade gatorna utmed tomterna ordnas. Dessa gator äro Per Olofsgatan i sträckningen mellan Föreningsgatan och Blåsbovägen samt sistnämnda trafikled i sträckningen mellan Flodinsgatan och Per Olofsgatan kostnaden för gatuutläggningen är uppskattad till 6,700 kronor. Då vid försäljning av tomterna i tomtpriset inräknas på resp. tomter belöpande del av gatuutläggningskostnaden, bör denna kostnad utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

På grund av det anförda och med förmälan, att drätselkammaren i skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen anmodat sagda styrelse att vidtaga åtgärder för anläggande av ledningar i gatudelarne i fråga i anslutning till gatuarbetet, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utläggning av de delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen, som ligga intill kvarteret Barthold, anvisa 6,700 kronor av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari innevarande år har hamnstyrelsen hos Kungl. Maj:t gjort framställning om statsbidrag för utförande av en vågbrytare vid djuphamnen med två tredjedelar av den beräknade byggnadskostnaden 68,000 kronor.

Kungl. Maj:t har den 18 sistlidne augusti fastställt arbetsplanen för ifrågavarande byggnadsföretag samt på vissa villkor som angivits i brev till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, varav utdrag översänts till drätselkammaren och här närlägges, till företaget beviljat ett statsbidrag utan återbetalningsskyldighet å 45,300 kronor att utgå av det av innevarande års riksdag anvisade särskilda anslaget till broar och hamnar. Från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har därjämte till drätselkammaren översänts förslag till kontrakt mellan sagda styrelse å Kronans vägnar och staden rörande arbetets utförande och statsbidragets åtnjutande.

Då sålunda av de inkomna handlingarne framgår, att stadens framställning blivit bifallen, anser drätselkammaren, att ifrågavarande arbete, rörande vars behövlighet hamnstyrelsen lämnat utredning vid det preliminära beslutets fattande (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 N:o 3), bör komma till stånd. Arbetet är avsett att utföras till sin största del från isen och sålunda under vintern. Då det därför är i hög grad beroende av väderleksförhållandena, huruvida arbetet kan slutföras under nästkommande vinter, och även av andra skäl, synes det lämpligast, att arbetet kommer till utförande i stadens egen regi. Den del av den erforderliga byggnadskostnaden, som ankommer på staden, eller 22,700 kronor synes böra i likhet med övriga anläggningskostnader för djuphamnen utgå av lånemedel.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av den vågbrytare vid djuphamnen, till vilket arbete statsbidrag enligt Kungl. Maj:ts beslut den 18 augusti 1933 beviljats med 45,300 kronor, av lånemedel anslå ett belopp av 22,700 kronor,

samt att uppdraga åt drätselkammaren, dels att underställa berörda beslut Kungl. Maj:ts prövning, i vad det avser anslagets gäldande genom lån, dels att av tillgängliga medel förskottera för företaget erforderliga

kostnader, dels ock att i samråd med hamnstyrelsen vidtaga erforderliga åtgärder för arbetets utförande.

N:o 81. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.*

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen får härmed översända avskrift av nådiga brevet den 18 dennes angående statsbidrag till anläggning av vågbrytare vid djuphamnen i Västerås.

Samtidigt bifogas kontrakt i två exemplar för underskrift.

Beträffande i nådiga brevet föreskrivna rapporter angående arbetsstyrkan skola desamma insändas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen senast den 2 i varje månad, varefter styrelsen översänder desamma till kommunikationsdepartementet. Dylika blanketter skola snarast tillställas Eder.

Stockholm den 4 september 1933.

NILS BOLINDER.

/Sven Stenberg.

Till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Med utlåtande den 14 februari 1933 har länsstyrelsen i Kalmar län överlämnat av Västerviks stad gjord framställning, d e l s om statsbidrag till utbyggnad av pir för fiskefartyg i Västerviks hamn, vilket arbete enligt en av ingenjören E. Svensén den 21 december 1932 upprättad plan beräknats kosta 120,000 kronor, d e l s o c k om tillstånd till arbetets påbörjande.

Över denna framställning har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen yttrat sig i skrivelse den 18 juli 1933. I samma skrivelse har styrelsen tillika, så vitt nu upptages till behandling, med överlämnande av planer och ansökningshandlingar jämte utlåtanden av vederbörande länsstyrelser, underställt Kungl. Maj:ts prövning fråga om statsbidrag till följande två hamnföretag, nämligen d e l s ombyggnad av den s. k. järnvägskajen i yttre hamnen i Valdemarsvik samt upprensning av Krogsmålaströmmen i farleden till hamnen för en beräknad kostnad av tillhopa 146,900 kronor enligt en av ingenjören Svensén den 18 februari 1931 uppgjord plan, till vilket företags påbörjande Kungl. Maj:t den 3 juni 1932 lämnat tillstånd, d e l s o c k anläggning av en vågbrytare för Västerås djuphamn, vilket arbete enligt en av byggnads-

N:o 81. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.*

chefen G. Smitt den 15 november 1932 upprättad plan beräknats kosta 68,000 kronor.

I ärendet har arbetslöshetskommissionen yttrat sig den 27 juli 1933. Därjämte hava utlåtanden avgivits beträffande företaget i Västervik av lantbruksstyrelsen den 7 augusti 1933 och beträffande företagen i Valdemarsvik och Västerås av kommerskollegium den 9 i samma månad.

Från socialdepartementet hava därjämte överlämnats vissa handlingar rörande företagen i Västervik och Västerås.

Kungl. Maj:t fastställer de underställda, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordade arbetsplanerna för ifrågavarande företag, nämligen:

— —

2. för anläggning av en vårbrytare för Västerås djuphamn, Västmanlands län, vilket företag beräknats kosta 68,000 kronor.

— —

Den nu meddelade fastställelsen skall icke medföra befrielse för vederbörande att i fråga om byggande i vatten eller eljest ställa sig till efterrättelse vad i sådant hänseende blivit stadgat.

Kungl. Maj:t beviljar, under nedan angivna villkor, statsbidrag utan återbetalningsskyldighet från det av riksdagen för budgetåret 1933—1934 under "Utgifter för kapitalökning. IV. Fonden för förslag till statsverket" anvisade extra reservationsanslaget å sex miljoner kronor till broar och hamnar till de ovan under 1) och 2) angivna företagen, att utgå med högst följande belopp, nämligen:

— —

till vågbrytaranläggningen i Västerås .... 45,300: —

Kungl. Maj:t bemyndigar väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att beträffande de sistnämnda två företag meddela de föreskrifter angående kontroll å och ledning av arbetena m. m., som av styrelsen kunna finnas erforderliga, skolande i övrigt beträffande de nu beviljade bidragen till dessa två företag i tillämpliga delar lända till efterrättelse de villkor och bestämmelser, som gälla beträffande statsbidrag från anslaget till handelshamnar och farleder, med iakttagande tillika, att därest tillstånd av vattendomstol bör inhämtas till utförande av något av företagen eller viss del därav, till vederbörande icke må utbetalas på företaget eller sådan del belöpande statsbidrag, förrän berörda tillstånd erhållits.

— —

Kungl. Maj:t föreskriver dels att för de arbeten, till vilkas utförande statsbidrag nu beviljats, svenskt material skall komma till användning, dels ock att det skall åligga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beträffande företaget i Västervik samt Valdemarsviks köping och Västerås stad beträffande respektive företag därstädes att månatligen avgiva rapport rörande arbets-

styrkan m. m., enligt inom socialdepartementet upprättat och efter rekvisition därstädes (statssekreterarens avdelning) tillhandahållit formulär (blankett n:r 1), vilken rapport skall till kommunikationsdepartementet insändas i tre exemplar senast den 5:e i månaden näst efter den månad, som i rapporten avses, eller, därest arbetet avslutas före utgången av sistnämnda månad, inom 5 dagar från arbetets slut.

N:o 81. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.*

— —

Detta får jag, på nådigste befallning, härigenom meddela väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till kännedom och efterrättelse samt för sökandenas underrättande. Vissa till ärendet hörande handlingar överlämnas härjämte.

Stockholm den 18 augusti 1933.

Torsten Löfgren.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige ville för utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergsgatan och Myggbogatorna anvisa ett belopp av 4,400 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I Stjernhjelmsgatan, som är belägen inom Victoriaföreningens område och sträcker sig mellan Malmabergsgatan och Myggbogatan, består vattenledningen av 1¼" och 1" och avloppet av 6" rör. Ledningarna utfördes såsom privata år 1903 av Victoriaföreningen men övertogos år 1911 av staden; Stadsfullmäktiges protokoll av den 31 augusti 1911 § 120. Vid övertagandet av ledningarna stipulerades, att vid erforderliga utvidgningar och ombyggnader av allmänna ledningar inom föreningens område, fastighetsägarna med avseende på bidrag till kostnaderna vore underkastade de vill-

N:o 82.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan.

kor, som voro antagna eller kunde komma att av Stadsfullmäktige antagas för dylika arbeten.

Berörda ledningar i Stjernhjelmsgatan äro numera i sådant skick, att de behöva ersättas med nya. På grund av rostförträngning förmår vattenröret ej mata tillräckligt med vatten och avloppet är tid efter annan igentäppt och tarvar ständig spolning. Detta gör att en del av fastighetsägarna hos styrelsen hemställt om nya ledningar. Dylika, inberäknat gasledning, kräva en kostnad av 12,500 kr. Då enskilda bidraget uppgår till 8,100 kr., bliver stadens andel 4,400 kr. Genom tillkomsten av vattenklosetter, ökad vattenåtgång och avgivande av gas bliver anläggningen ekonomiskt bärande för staden.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergs- och Myggbogatorna och för detta ändamål anvisa 4,400 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 8 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av elektriska ledningar till Malma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom av närlagda skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen till drätselkammaren framgår, är det erforderligt att ombygga den elektriska ledningen till Malma och förse densamma med en större transformator än den nuvarande m. m.

I olikhet med vad förhållandet är med övriga distributionsledningar äges ifrågavarande ledning ej och underhålles densamma ej heller av elektricitetsverket, utan har ledningen anlagts med medel, som ställts till lantegendomsnämndens och drätselkammarens förfogande för tillgodoseende av Nordanby och Malma gårdars samt grustagets vid Malma behov av elektrisk ström. Det nu utgående strömpriset är beräknat med hänsyn till sag-

N:o 83.
Ang. ombyggnad av elektriska ledningar till Malma.

da förhållanden. Då det alltid blir svårt att rätt fördela underhålls- och, såsom nu ombyggnadskostnaderna på de olika intressenterna och bättre ordning och reda med avseende å denna strömleverans vinnes, om ledningen och allt vad till denna hör äges och underhålles av elektricitetsverket och detta tillgodogör sig alla sina kostnader genom ett lämpligt avpassat strömpris, vilket i detta liksom i övriga fall, då stadens egna institutioner äro avnämare, bör så vitt möjligt motsvara självkostnaden, finner drätselkammaren det riktigast, att det nu erforderliga anslaget ställes till elektricitetsverkets förfogande och att ledningsanläggningen härefter blir en detta verks egendom, som verket har att på vanligt sätt förränta och amortera.

På grund av det sålunda anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ombyggnad av den elektriska ledningen till Malma och vidtagande av de i samband därmed erforderliga anordningar, som äro hänförliga till denna ledningsanläggning, till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ställa ett anslag å 8,250 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan ett nytt sorteringsverk nyligen blivit uppsatt vid Malma grustag, kan högspänningsledningen till Malma ej mera frammata erforderlig elektrisk ström. Linjen utgår från en stolpe strax norr om Loviseberg och består av galvaniserad järntråd. Den är bekostad av stadens lantgårdar, som sålunda äro ägare till och bekostar underhållet av densamma.

Såsom av närslutna utredning och kostnadsförslag framgår, erfordras jämte förstärkning av högspänningslinjen även en avgrening till grusgropen, ny, större transformatorstation och en del motorledningar. Kostnaden för dessa olika ändamål äro beräknade till 8,250 kronor.

Då driftens upprätthållande är beroende av dessa anläggningar, hemställer styrelsen att Drätselkammaren ville gå i författning om anvisande av erforderligt anslag.

Västerås den 12 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till slöjdundervisningen i folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 nästlidne september har folkskolestyrelsen anmält, att på grund av nedsatta statsbidrag från och med den 1 juli 1933 en budgetbrist för innevarande år på omkring 1,500 kronor beräknades uppkomma å folkskolans anslag till slöjdundervisning.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av berörda skrivelse, får i ärendet anföra följande.

Det framgår icke av folkskolestyrelsens skrivelse och har heller icke kunnat av drätselkammaren utrönas, huruvida riksdagens beslut om nedsättning i ifrågavarande statsbidrag har sin grund uteslutande i statliga budgetsvårigheter eller därjämte i den uppfattningen, att de till slöjdundervisningen utgående arvoden vore så höga, att en nedsättning motsvarande minskningen i statsbidraget vore möjlig. Huru härmed än må förhålla sig, anser drätselkammaren det vara nödvändigt på grund av de finansiella svårigheter för vilka även kommunerna äro utsatta och varutinnan Västerås stad icke utgör något undantag, att folkskolestyrelsen, även om det är för sent att göra något beträffande innevarande år, söker finna utvägar för att stadens kostnader för slöjdundervisningen från och med nästa år icke må bliva större än vad de voro före den nu beslutade bidragssänkningen. Härutinnan torde, därest ej den önskvärda utjämningen kan vinnas på annat sätt, ifrågasättas, om icke den slöjdundervisning för gossar, som för närvarande meddelas av ordinarie folkskollärarepersonal på övertid, må kunna mot lägre arvoden än de nu utgående och utan att något vedervågas med avseende å undervisningen anförtros åt arbetskraft bland vederbörande yrkesutövare. Enligt vad drätselkammaren erfarit är en del av verkstadsundervisningen så ordnad vid stadens tekniska skola med gott resultat.

Som ovan antytts torde, vad angår ifrågavarande förhållanden under innevarande år intet annat vara att göra, än att ställa medel till förfogande för utfyllande av den av folkskolestyrelsen beräknade bristen, och får drätselkammaren därför med hänvisning till ovan gjorda uttalande beträffande framtiden, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för täckande av beräknad brist i folkskolans anslag till slöjdundervisningen under innevarande år på grund av minskade statsbidrag anvisa förslagsvis 1,500 kro-

nor av det i årets budget för staden upptagna anslaget till diverse och oförutsedda behov.

N:o 84. *Ang. tilläggsanslag till slöjdundervisningen i folkskolan.*

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 9 sistlidne juni har statsbidraget i slöjd vid folkskolan minskats från kr. 1:08 till 0:90 kr. pr undervisningstimme, i de fall då undervisningen ej bestrides av lärare, vilkens tjänst för beredande av pensionsrätt åt tjänsteinnehavaren är reglerad. I intet fall utgår statsbidrag för mer än 124 t:r pr år, vilket svarar mot ett maximibelopp för slöjdavdelning under ett kalenderår av kr. 133:92 om undervisningen bestrides av lärare, anställd å reglerad tjänst samt kr. 111:60 om undervisningen ombesörjes av annan lärare. Då statsbidraget tidigare utgått med kr. 146:88 pr grupp, kommer minskningen att utgöra resp. 12:96 och 35:28 kr. pr grupp jämte dyrtidstillägg därå. Statsbidrag beräknas kunna erhållas för följande antal grupper: gosslöjden: 58 grupper, därav 33 å det högre bidraget och 25 å det lägre; flickslöjden: 79 grupper, därav 78 å det högre bidraget och en å det lägre. Den totala minskningen i statsbidraget för slöjdundervisningen uppgår till c:a 3,000 kr. pr år, av vilken summa hälften faller på innevarande år.

Då sålunda för år 1933 en budgetbrist å anslaget till slöjdundervisningen på omkring 1,500:— kr. uppkommer, har folkskolestyrelsen beslutat att anmäla förhållandet för stadsfullmäktige.

Västerås den 23/9 1933.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 85.

Drätselkammarens utlåtande ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 maj innevarande år beslöto stadsfullmäktige remittera till drätselkammaren för utlåtande en av Direktören Erik Falk väckt motion om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån omedelbart norr om Ullspinneriet med tillfartsvägar å ömse sidor om ån.

I anledning härav får drätselkammaren nu anföra följande.

Enligt motionen åtföljande ritningar och kostnadsberäkningar skulle den föreslagna spången med tillfartsvägar kunna åstadkommas för en kostnad av 9,200 kronor. Stadens byggnadschef har beräknat kostnaderna för själva brobygget med en något förändrad och förstärkt konstruktion till lägst 6,600 kronor. Lägges härtill de 4,000 kronor, som enligt det motionen åtföljande kostnadsförslaget, beräknats för tillfartsvägarne, skulle anläggningen draga en sammanlagd kostnad av 10,600 kronor.

Drätselkammaren anser emellertid icke, att något större allmänt behov av en brobyggnad av det slag, som här föreslagits, åtminstone för närvarande är för handen. Härtill kommer, att om den nyligen beslutade ombyggnaden av Kvarnbron i Skerikesvägen blir utförd inom den närmaste tiden, kommunikationerna med Vallbymuseet bliva i hög grad förbättrade. För de delar av staden, egentligen endast Aroslund och norra delarne av Blåsbo och Akademivreten, för vilka den föreslagna gångbron skulle bereda en genare väg till Vallby, är avståndet dit icke så långt över den förbättrade Karnbron, att det på något sätt kan verka avskräckande, och i varje fall mycket mindre än för stora delar av staden i övrigt. Det synes därför, som tillräckliga skäl ej skulle föreligga, att staden skulle ikläda sig kostnaderna för den föreslagna förbindelseleden.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa

att den väckta motionen icke må till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 85.

Ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.

Ju mera friluftsmuseet vid Vallby blir ett mål för stadsinvånarnas promenader, ju mera gör sig ock behovet känt av en broförbindelse mellan Vallbyområdet och stadsdelarna på Svartåns östra sida.

Ofta har därför försports den önskningen, att en bro skulle läggas över Svartån på för ändamålet lämplig plats, och hava också undersökningar härutinnan verkställts.

Ånyo framläggas nu resultat av en sådan undersökning, som efter ett av Landshövding Murray i hans egenskap av ordförande i Västmanlands Fornminnesförening givet uppslag till en början gick ut på att pröva lämpligheten av och kostnaderna för en gångbrobyggnad på pontoner eller s. k. flottbro, men som ock utsträckts till att gälla spång på pålbockar, vilken typ tydligen bör vara att föredraga såväl till följd av billigare kostnad som ock med anledning av dess lindrigare underhåll.

Den utredning, som verkställts, tyder på, att utförandet av arbetet med spången och tillförsvägar skulle betinga en kostnad understigande kronor 10,000: — och ändock åt spången giva ett sådant skick, att maximifordringen: 300 kg. belastning per kvm. gångyta blir uppfylld.

Då kostnaden för möjliggörandet av den önskvärda förbindelsen sålunda icke kan anses vara alltför betungande, hemställer jag,

att Stadsfullmäktige ville besluta om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån med väg till densamma från Skultunavägen mellan den tidigare av Ullspinneriet disponerade tomten samt koloniträdgårdsområdet å Biskopsängen, å ena sidan, samt från Vallbyområdet nedanför Hallstahammarsgården, å andra sidan ån.

Västerås den 9 maj 1933.

ERIK FALK.

N:o 86.

Trafikkommitténs skrivelse ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från drätselkammaren den 11 maj innevarande år bemyndigade stadsfullmäktige den 26 maj 1933 drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens områden. Ansökan om sådan rätt ingavs av drätselkammaren till Konungens befallningshavande i länet den 1 juli 1933.

I en den 26 juni 1933 dagtecknad skrivelse har vidare Västerås omnibusaktiebolag hos Konungens befallningshavande i länet hemställt om tillstånd till linjetrafik inom Västerås. Denna framställning har av Konungens befallningshavande den 29 juni innevarande år remitterats till magistraten i Västerås med anmodan, att efter hörande av stadsfullmäktige till Konungens befallningshavande inkomma med yttrande i ärendet.

Magistraten har den 30 i samma månad remitterat bolagets framställning till stadsfullmäktige, och har stadsfullmäktiges sekreterare den 1 därpå följande juli på uppdrag av stadsfullmäktiges ordförande remitterat framställningen till trafikkommittén för förberedande behandling.

Trafikkommittén hemställer, att stadsfullmäktige ville avgiva yttrande i frågan till Konungens befallningshavande i överensstämmelse med närlagda förslag.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Trafikkommittén:

WALTER MURRAY.

/*Eric Plantin.*

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Konungens befallningshavande har den 29 juni 1933 till magistraten i Västerås, med anmodan att efter hörande av stadsfullmäktige till Konungens befallningshavande inkomma med yttrande i ärendet, remitterat en hos Konungens befallningshavande den 26 juni 1933 av Västerås omnibusaktiebolag gjord framställning om tillstånd till linjetrafik inom Västerås, och har magistraten den 30 juni remitterat ärendet till stadsfullmäktige.

På uppdrag av stadsfullmäktiges ordförande har ärendet därefter remitterats till stadsfullmäktiges trafikkommitté för förberedande behandling.

N:o 86. *Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

I denna fråga — koncession å omnibustrafiken i Västerås — föreligger vidare drätselkammarens i Västerås den 1 juli 1933 efter stadsfullmäktiges bemyndigande den 26 maj 1933 gjorda framställning till Konungens befallningshavande om tillstånd att utöva linjetrafik inom Västerås under fem års tid från och med den 1 september 1933.

Slutligen har Västerås stads trafikkommitté på sin tid till Konungens befallningshavande överlämnat dels en av Västerås omnibusaktiebolag hos magistraten i Västerås den 8 maj 1933 gjord framställning om koncession å omnibustrafiken i Västerås till den 1 september 1943, dels ock en framställning av A. Rob. Andersson hos trafikkommittén i Västerås den 6 maj 1933 om koncession å omnibustrafiken från den 1 april 1933 under fem års tid.

Drätselkammarens i Västerås framställning, Västerås omnibusaktiebolags, hos magistraten i Västerås gjorda framställning och A. Rob. Anderssons hos trafikkommittén i Västerås gjorda framställning hava på sin tid av länsstyrelsen remitterats till magistraten i Västerås, som anmodats däröver höra Västerås omnibusaktiebolag. Bolagets i ärendet avgivna yttrande jämte övriga till magistraten remitterade handlingar hava därefter genom magistratens remiss den 31 juli innevarande år överlämnats till trafikkommittén för yttrande.

Trafikkommittén har vid återställande av huvudremissen till stadsfullmäktige funnit lämpligt därvid foga övriga ovanberörda handlingar, vilka också härmed överlämnas.

Stadsfullmäktige få nu i ärendet anföra följande:

Som bekant innehades rätten att utöva omnibustrafiken i Västerås till den 1 september innevarande år av C. O. Karlsson och A. Rob. Andersson på grund av ett med stadens kommunala myndigheter slutet avtal. I avbidan på koncessionsfrågans nu förestående lösning har denna koncession fortsatt att löpa.

Omnibustrafiken har sedan flera år faktiskt utövats av ovannämnda Västerås omnibusaktiebolag.

Till följd av de inkomna ansökningarna upptogos förhandlingar mellan å ena sidan representanter för stadens trafikkommitté och drätselkammaren samt å andra sidan representanter för Västerås omnibusaktiebolag för ernående av en tillfredsställande lösning av koncessionsfrågan. Dessa underhandlingar hava nu lett till, att en överenskommelse mellan parterna träffats, som förutsätter, att drätselkammaren i Västerås skulle erhålla det begärda trafiktillståndet och i övrigt innehåller, att Västerås omnibusaktiebolag skulle på vissa villkor för stadens räkning ombesörja omnibustrafiken. En styrkt avskrift av detta avtal överlämnas härjämte.

I och med denna överenskommelse torde den av Västerås omnibusaktiebolag hos Konungens befallningshavande gjorda framställningen icke längre vara aktuell.

N:o 86. *Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

Då vidare Västerås omnibusaktiebolag, däri den nuvarande koncessionären C. O. Karlsson innehar aktiemajoriteten, i särskild förbindelse, varav styrkt avskrift närslutes, säkerställt A. Rob. Anderssons anställningsförhållanden i bolaget, efter vissa grunder, emot vilka från stadens sida intet är att erinra, torde dennes ansökan att erhålla koncession å omnibustrafiken icke heller böra förtjäna vidare avseende.

På grund av det anförda få stadsfullmäktige sålunda hemställa, att Konungens befallningshavande ville, utan avseende å de av Västerås omnibusaktiebolag och A. Rob. Andersson gjorda framställningarna om koncession å omnibustrafiken i Västerås, bifalla den av drätselkammaren efter stadsfullmäktiges bemyndigande gjorda framställningen om tillstånd att under en tid av fem år utöva linjetrafik med omnibus inom Västerås stad och bestämma, att denna koncessionstid skall taga sin början den 1 november 1933.

AVTAL.

Under förutsättning att av Västerås stads drätselkammare gjord ansökan om tillstånd till linjetrafik med omnibus inom staden under en tid av fem år, räknat från och med den 1 november 1933, vinner Konungens befallningshavandes i Västmanlands län bifall, har emellan drätselkammaren å ena, samt Västerås omnibusaktiebolag, å andra sidan, träffats följande avtal.

§ 1.

Drätselkammaren förbinder sig att under koncessionstiden, räknat från och med den 1 november 1933 utöva omnibustrafiken inom staden genom bolaget.

§ 2.

För trafikens utövande skola följande villkor gälla:

1:o) Trafiken avser tre linjer, nämligen:

Linje I: Köpingsvägen vid Djuphamnsvägen genom Stora gatan och Pilgatan till Folkets Park samt Lasarettsvägen fram till Centrallasarettet och samma väg åter.

Linje II: Korsningen av Urggatan och Malmabergsgatan — Malmabergsgatan — Tegnérgatan — Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Köpmangatan — Stora torget — Västra Kyrkogatan — Skultunavägen till Ullspinneriet och åter samma väg. Vissa turer utsträckas enligt närmare föreskrifter, som meddelas av magistraten, till Kyrkogården vid Hovdestalund.

Linje III: Korsningen av Skallbergsgatan och Tunbyvägen — Tunbyvägen — Gustavsborgsgatan — Kristiansborgsallén — Norra Ring-

vägen — Engelbrektsgatan — Knutsgatan — Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Mileniigatan — Jakobsbergsgatan — Stora gatan och åter. Vändstation skall förläggas till utgångspunkten.

N:o 86. *Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

2:o) Trafiken upprätthålles å linje I med minst fyra omnibusar rymmande minst 30 passagerare vardera, å linje II med minst 2 omnibusar, rymmande minst 22 passagerare vardera och å linje III med minst 2 omnibusar rymmande likaledes minst 22 passagerare vardera. Dessutom skall bolaget för trafikens regelbundna upprätthållande och mötande av tillfälliga trafikbehov till sitt förfogande ständigt hava tillräckligt antal reservvagnar, skolande vad magistraten härutinnan kan finna nödigt föreskriva lända till efterrättelse.

3:o) Trafiken skall å samtliga linjer upprätthållas från senast kl. 7,30 f. m. till kl. 11 e. m. under månaderna oktober — april samt till kl. 11,30 e. m. under månaderna maj — september. Å linje I anordnas minst 10 minuters trafik, å linje II minst tjugo minuters trafik och å linje III ävenledes minst tjugo minuters trafik.

4:o) Passagerareavgiften må icke överstiga tjugo öre per enkel tur å varje linje.
Biljetthäften om 20 biljetter skola säljas till ett pris av högst 3 kronor. Övergång från en linje till en annan skall medgivas mot en särskild tilläggsavgift av 10 öre under åren 1933 och 1934 samt därefter av fem öre.

5:o) Polisman i uniform eller eljest i tjänsteutövning äger begagna omnibus utan ersättning.

6:o) Vid de olika linjerna skola finnas hållplatser så belägna att annan trafik ej störes därav. Hållplatsernas läge bestämmes av magistraten. Vid samtliga hållplatser skall bolaget på sin bekostnad uppsätta med tidtabell försedda anslagstavlor enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av magistraten och enligt av magistraten godkänd modell. Anslagstavlorna skola av bolaget väl underhållas.

7:o) Trafikpersonalen skall under tjänstgöring vara iklädd av magistraten godkänd uniform.

8:o) Den rullande materielen skall vara av gott fabrikat och lämplig typ, samt godkännas av magistraten och skall densamma ständigt hållas i driftsdugligt och förstklassigt skick. Omnibusarna skola vara försedda med skyltar, som tydligt angiva linjernas sträckning och skall omnibus, som går till kyrkogården vid Hovdestalund vara försedd med särskild skylt, som angiver detsamma. Fordonsparken skall minst en gång om året underkastas besiktning av magistraten.
Ansvars- och skadeståndsförsäkring skall av bolaget tagas och under avtalstiden bibehållas till det belopp och i den omfattning, som magistraten bestämmer.

N:o 86.
Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

9:o) I ordningshänseende skall trafiken stå under magistratens överinseende, och skall bolaget förty vara skyldigt att ställa sig till efterrättelse, vad magistraten på grund av bestämmelserna i detta avtal eller eljest på grund av sin tjänstebefogenhet kan finna skäligt att i förevarande avseende föreskriva. Bolaget skall till magistraten anmäla, vilken person, som närmast skall utöva rörelsen.

10:o) Bolaget skall vara skyldigt att underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende å linjesträckningar och turer, som påkallas av trafikbehovet och i vederbörlig ordning fastställas.

§ 3.

Som ersättning för de ökade kostnader för vägunderhåll och dylikt, som åsamkas Västerås stad genom omnibustrafikens bedrivande samt för därav föranledda särskilda anordningar, skall bolaget till drätselkammaren erlägga ett belopp av Fyratusen (4,000) kronor för år, vilket belopp skall gäldas med Ettusen (1,000) kronor senast å sista söckendagen i envar av månaderna januari, april, juli och oktober.

§ 4.

Drätselkammaren åtager sig och bekostar all den sandning, som vintertid erfordras för trafikens nöjaktiga uppehållande.

§ 5.

Bolaget äger icke utan drätselkammarens medgivande överlåta sina rättigheter enligt detta avtal å annan.

§ 6.

Genom detta avtal frikallas C. O. Karlsson och A. Rob. Andersson från all skyldighet att härefter ersätta Västerås stad de kostnader, som under den tid, då de innehaft koncession å omnibustrafik inom staden, förorsakats staden av särskilda, för omnibustrafiken vidtagna anordningar.

§ 7.

Detta avtal må ej under den tid, som avtalet avser av någondera parten uppsägas, men äger Konungens befallningshavande efter framställning av drätselkammaren, därest bolaget befinnes i väsentlig mån eftersätta sina skyldigheter förklara, att avtalet efter viss tid skall upphöra att gälla.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Västerås stads Drätselkammare: För Västerås Omnibusaktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM. C. O. KARLSSON.

/Ragnar Tenow.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark inom kvarteret Greta.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Bryggerigatan öster om byggnadskvarteret Greta skulle ur stadsplanen utgå som gata och såsom tomtmark sammanläggas med byggnadskvarteret Greta.

För ett genomförande av försäljningen av denna mark erfordras ett formellt bemyndigande för drätselkammaren; och hemställer drätselkammaren därför, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja densamma.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en nykterhetskurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har Centralförbundet för nykterhetsundervisning och bestyrelsen för en härstädes under år 1934 påtänkt allmän upplysningskurs i nykterhetsfrågor hemställt om anvisande av ett anslag å 1,000 kronor såsom bidrag till kursomkostnaderna, och får drätselkammaren, med överlämnande av denna framställning med därtill hörande bilagor och under erinran om, att stadsfullmäktige förut anvisat anslag för inom länet hållna dylika kurser med varierande belopp och senast för den härstädes år

N:o 88. *Ang. anslag till en nykterhetskurs.*

1924 hållna kursen 500 kronor, samt föreslå, att stadsfullmäktige ville för begärt ändamål anvisa ett anslag å 500 kronor, att utgå av det i nästkommande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning har till uppgift att främja upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan och med denna sammanhängande etiska, hygieniska och socialetiska spörsmål. Det anordnar i sådant syfte bl. a. allmänna upplysningskurser i alkoholfrågan. T. o. m. innevarande år ha 185 sådana kurser hållits.

Vid organiserandet av dessa kurser har samarbete ägt rum mellan Centralförbundet och alla för ett objektivt upplysningsarbete intresserade, oavsett olika principiella ståndpunkter i övrigt. På grund härav och i enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrift äro religiösa och politiska strider förbjudna vid kurserna. Erfarenheten har också visat, att på det område, varom här är fråga, ett fruktbärande samarbete kan äga rum mellan de olika meningsriktningarna på det nykterhetspolitiska området.

Icke minst under ekonomiskt svåra tider såsom den nuvarande måste upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan bedrivas med största möjliga kraft och planmässighet. Ändamålet med detsamma är nämligen att inskärpa nykterhetens betydelse ur såväl den enskildes som samhällets synpunkt. Med hänsyn härtill och i förhoppning, att ekonomiskt stöd skall kunna lämnas i behövlig omfattning, har Centralförbundet i samråd med intresserade personer beslutat att under år 1934 hålla en ny kurs här i länet. Den kommer att förläggas till Västerås. Tiden för densamma skall närmare bestämmas av Centralförbundet i samråd med den lokala kursbestyrelsen.

Med ledning av erfarenheten från senast hållna kurser ha utgifterna för den planerade kursen beräknats till omkring 5,500 kr. Länets landsting har såsom bidrag till kostnaderna anslagit 500 kr. Detta är emellertid otillräckligt för säkerställandet av kursens ekonomi. Kursens tillkomst beror därför även av det intresse och tillmötesgående, som kan komma att visas av kommuner och korporationer inom länet, av vilka anslag begäras. Anslagen disponeras av Centralförbundet, som svarar för alla utgifter, och som, därest överskott uppstår på någon kurs överför detta till garantifonden för täckande av underskott, varmed man även måste räkna.

Då kursen förlagts till Västerås, hoppas vi, att Stadsfullmäktige skola finna det lämpligt att bevilja bidrag till bestridande av utgifterna för den-

samma. Kursen är visserligen avsedd för hela länet, men det är ju tydligt, att det samhälle, i vilket den hålles, har största nyttan av densamma. Det är då också helt naturligt, att detta samhälle — i förevarande fall Västerås — lämnar ett förhållandevis högre anslag än andra kommuner. Och då landstinget icke ansett sig kunna anslå mer än 500 kr. — vilket blott är en tredjedel av vad som begärdes — blir kursens tillkomst i hög grad beroende av bidraget från Västerås stad.

N:o 88. *Ang. anslag till en nykterhetskurs.*

Beträffande kursens program hänvisas till den bilaga (cirkulär n:r 2 B), som är fogad till denna ansökan. I den redogöres bl. a. för orsaken till, att det måste anstå med programmets utarbetnde till dess anslagsfrågorna blivit avgjorda.

Under åberopande av vad som här anförts samt även med hänvisning till bifogade inbjudan till kursen (cirkulär n:r 1) får Centralförbundet för nykterhetsundervisning och dess kursbestyrelse i Västerås vördsamt anhålla

att Stadsfullmäktige måtte anslå kronor ettusen (1,000) till den planerade allmänna upplysningskursen i Västerås 1934.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen i Västerås:

S. H. Kvarnzelius. *Walter Murray.*
August Ljunggren. *M. Vallander.*

Stockholm och Västerås i sept. 1933.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnats en framställning av lönenämnden angående kommunal tilläggspension till slöjdlärarinnan Elin Hahr från hennes avgång ur tjänst, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till lönenämndens framställning.

Västerås den 19 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 89.
Ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen med underrättelse, att slöjdlärarinnan vid folkskolorna Elin Hahr, av Statens Pensionsanstalt förklarats berättigad uppbära avkortad tjänstepension och att fröken Hahr av styrelsen beviljats avsked från och med den 13 augusti 1933, anhållit att hon måtte beviljas kommunal tilläggspension från och med den 1 nästlidne september.

I avseende på de förhållanden, som inverka på denna pensionering, har folkskolestyrelsen uppgivit, att fröken Hahr vore född den 12/8 1873 samt att hon tjänstgjort vid folkskolorna dels som timlärarinna med en undervisningsskyldighet av 16 timmar i veckan, tiden den 28/2—6/6 1910 och 25/8 1910—6/6 1911, dels som ordinarie slöjdlärarinna från och med 1/7 1911 och till avskedstagandet.

I sin befattning som ordinarie slöjdlärarinna kan fröken Hahr alltså räkna 22 tjänsteår såsom berättigande till pension.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 beslutat, att övningslärare vid folkskolorna skola i avseende å rätt till kommunal tilläggspension vara likställda med folkskolans övriga lärarpersonal, varvid slöjdlärarinna skall jämnställas med småskollärarinna.

Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 fastställda grunder för tilläggspension för folkskolornas lärarkrafter i läsämnen, skall sådan pension utgå med 65 % å ersättning för vedbrand och bostad, ortstillägg samt å ersättning för övertidsläsning med därå belöpande dyrtidstillägg. För småskollärarinna utgår ersättning för vedbrand med 130 kronor för bostad med 550 kronor och för övertidsläsning i högsta lönegraden med 120 kronor, varå dyrtidstillägget är 31 kronor 20 öre samt ortstillägg med 200 kronor. Underlaget för hennes pensionering är alltså tillhopa 1,031 kronor 20 öre. I händelse pensionstagaren icke innehar fullt antal tjänsteår eller 30 år utgår pensionen avkortad efter tjänsteår i förhållande till fullt antal sådana.

Uträknat för fröken Hahr skulle sålunda avkortad pension efter nuvarande bestämmelser utgå med 22/30 delar av 65 % å 1,031 kronor 20 öre, eller i utjämnat belopp med 492 kronor.

Lönenämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta förklara fröken Hahr tillsvidare och så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolornas lärarpersonal och dess pensionering äro gällande berättigad erhålla en årlig kommunal tilläggspension av 492 kronor, att utgå av uttaxerade medel på folkskolans stat.

Västerås den 13 oktober 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 89. *Ang. tilläggs-pension åt en slöjdlära-rinna.*

Sedan statens pensionsanstalt meddelat, att slöjdlärarinnan Elin Hahr förklarats berättigad att uppbära avkortad tjänstepension, att utgå "fr. o. m. månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Hahr avsked fr. o. m. 13/8 1933. Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/9 1933.

Fröken Hahr, som är född den 12/8 1873, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor dels som timlärarinna med en tjänstgöring av 16 t:r i veckan tiden 28/2—6/6 1910 samt tiden 25/8 1910—6 juni 1911, dels som ordinarie slöjdlärarinna fr. o. m. den 1 juli 1911 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 16 juni 1933.

För Västerås folkskolor:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppehållande av 1:ste stadsläkaretjänsten under vakans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna handlingar rörande Förste stadsläkaren Carl Thunströms kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder och därvid för sin del tillstyrka vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 90.

Ang. uppehållande av 1:ste stadsläkaretjänsten under vakans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över här bilagda av hälsovårdsnämnden med eget utlåtande överlämnade framställning av Förste stadsläkaren Carl Thunström att få kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder, får lönenämnden tillstyrka framställningen på sätt av hälsovårdsnämnden föreslagits.

Västerås den 13 oktober 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti en till Hälsovårdsnämnden ingiven, till Stadsfullmäktige ställd skrivelse har förste stadsläkaren i Västerås Carl Thunström, som den 20 innevarande september uppnått 65 års ålder och alltså enligt gällande föreskrifter är skyldig att avgå från sin befattning, anhållit att fortfarande få kvarstå i sin tjänst till dess densamma kunde bliva med ny innehavare besatt.

Med överlämnande av berörda skrivelse får Hälsovårdsnämnden under åberopande av 12 § i nu gällande instruktion för tjänsteläkarna med hänsyn därtill, att förste stadsläkaretjänsten icke torde kunna kungöras ledig förrän den av Stadsfullmäktige antagna nya instruktionen för tjänsteläkarna i Västerås blivit i vederbörlig ordning fastställd, samt att på grund härav ny innehavare av tjänsten säkerligen icke kan tillträda densamma förrän den 1 januari 1934, på det sätt tillstyrka bifall till ansökningen, att doktor Thunström berättigas att kvarstå i tjänsten till sistnämnda dag.

Västerås den 22 september 1933.

Å Hälsovårdsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Thorsten Hagstrand.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att fortfarande få kvarstå i min nu innehavande tjänst, intill dess den kan bli med ny innehavare besatt.

Västerås den 20/9 1933.

Carl Thunström,
1:ste stadsläkare.

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 30 November. XVI.

N:o 91.

Beredningsutskottets yttrande ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Konungens befallningshavande i länet har Kungl. Medicinalstyrelsen i anledning därav, att det personliga privilegiet å apoteket Bävern härstädes genom senaste innehavarens död blivit ledigt påkallat utredning rörande de ändrade fullständigt angivna gränser för detta apoteks förläggningsområde, som numera tilläventyrs kunde anses erforderliga.

Sedan Konungens befallningshavande i anledning av denna skrivelse genom magistraten anmodat bland andra Hälsovårdsnämnden och Stadsfullmäktige i staden att avgiva yttrande i ärendet, hava stadsfullmäktige genom beslut den 28 september innevarande år överlämnat handlingarne för förberedande utlåtande till beredningsutskottet.

I sitt yttrande i ärendet har Hälsovårdsnämnden förklarat sig anse, att något behov av flera än de här i staden nu befintliga två apoteken icke förelåge, ävensom att någon ändring i dessas förläggningsområden icke vore påkallad.

Enligt nu gällande bestämmelser skall apoteket Bävern vara förlagt inom det område av staden, som begränsas av Östra Kyrkogatan, Stora torget, Nedre Kungsgatan, Källgatan och Biskopsgatan, med rätt till apotekets förläggning även vid yttersidorna av Stora torget och av de delar av nämnda gator, som begränsa ifrågavarande område.

Beredningsutskottet ansluter sig till hälsovårdsnämndens uppfattning och får med återställande av handlingarne i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville förklara sig icke påkalla någon ändring uti förläggningsområdet för apoteket Bävern.

Västerås den 24 oktober 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 91.
Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 16 september 1933.

§ 202.

Sedan magistraten med anledning av Länsstyrelsens resolution den 29 juni 1933 till Hälsovårdsnämnden i och för yttrande överlämnat ärendet angående behovet av ett nytt apotek i staden jämte eventuellt förläggningsområde för detsamma, upptogs nu ärendet till handläggning.

Hälsovårdsnämnden beslöt avgiva följande yttrande:

I enlighet med vad Hälsovårdsnämnden tidigare uttalat torde staden icke vara i behov av mer än de redan befintliga två apoteken och bör, därest endast två apotek skola finnas, icke någon ändring ske beträffande deras förläggningsområden.

Om ett nytt tredje apotek skall inrättas måste däremot förläggningsfrågan tagas under omprövning. Apoteket "Hjorten" bör därvid lämpligen vara förlagt på sin nuvarande plats, apoteket "Bävern" förflyttas österut och förläggas inom ett område, som begränsas av Östra Ringvägen, Norra Ringvägen, Engelbrektsgatan, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, samt det nya apoteket få sin förläggningsort i väster inom ett område, som begränsas av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster, med rätt för såväl apoteket Bävern som det nya apoteket att förläggas jämväl vid yttersidorna av de delar av nämnda gator, som begränsa respektive apoteks förläggningsområden.

Mot detta nämndens beslut anförde herr ordföranden reservation i enlighet med innehållet i sin skrivelse till magistraten den 24 augusti 1933, så lydande:

"Till Magistraten i Västerås.

Med anledning av anmodan om yttrande ang. event. förändring av förläggningsområdet inom staden för Apoteket Bävern får undertecknad härmed anföra följande:

En förflyttning av Apoteket Bävern *från dess nuvarande förläggningsområde* synes mig endast böra vidtagas under den förutsättningen, att ett 3:dje apotek beslutas inrättas i staden. Skulle detta emellertid ej bli fallet, så synes mig, att *någon annan förflyttning* än möjligen till en annan plats invid Stora torget ej vore behövlig. Apoteket är nämligen sedan gammalt inhyrt i en av stadens äldre byggningar, där varken fullt lämpade eller tillräckligt rymliga lokaliteter kunnat eller kanske knappast kunna beredas detsamma. Däremot torde det ej vara omöjligt att inom andra fastigheter vid torget åstadkomma sådana bättre lokaler och utrymmen, som numera fordras för ett tidsenligt inrättat apotek.

Skall emellertid ett 3:dje apotek inrättas i staden, så bör enligt min åsikt Băverns förläggningsområde förflyttas ett stycke i nordöstlig riktning, Men detta under den förutsättningen, att det nya apoteket blir förlagt västerut till det område, som under denna frågas behandling förut föreslagits av hör-

då myndigheter och personer, och varvid mitt då avgivna förslag innefattade den centralare punkten. N:o 91. *Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.*

Under denna förutsättning alltså, synes det mig lämpligast, att det nya förläggningsområdet erhölle följande begränsningar:

Vasagatan, Utanbygatan, Nygatan, Kopparbergsvägen, Domkyrkoesplanaden, odh därvid även med placeringsrätt vid yttersidor av dessa gator.

Å bifogade karta har jag för översikts skull markerat gränserna för det av mig nu föreslagna ev. ändrade förläggningsområdet för Bävern, ävensom de nuvarande förläggningsområdena för såväl Bävern som Hjorten, jämte det föreslagna området för det ev. 3:dje apoteket.

Västerås den 24 augusti 1933.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare."

Som ovan

In fidem:
Thorsten Hagstrand.

Rätt utdraget, betygar:
Ex officio:
Eric Plantin.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Jämlikt Kungl. brev den 20 september 1907 åligger det Medicinalstyrelsen att vid uppkommen ledighet å sådant i stad med flera apoteksinrättningar beläget apotek, vars förläggningsområde till gränserna ej förut varit bestämt angivet eller vars med avseende å förläggningsområdet fastställda gränser icke längre kunna anses ändamålsenliga, avgiva underdånigt förslag till fullständiga gränser eller ändring av de förut fastställda gränserna för området. Själv äger emellertid styrelsen på grund av kungl. brev den 25 januari 1924 att, efter hörande av vederbörande myndigheter samt dem, vilkas intressen av frågan beröras, meddela beslut i ärende angående gränser för i stad inrättat apoteks förläggningsområde, där fråga är om sådant bestämmande av ej fullständigt angivna gränser eller sådan ändring av fastställda gränser, som ej nödvändiggör apotekets förflyttning från de lokaler, vari det är inrymt.

Personliga privilegiet å apoteket Bävern i Västerås har genom senaste innehavarens död blivit ledigt.

Enligt Medicinalstyrelsens beslut den 14 februari 1924 skall apoteket Bävern vara förlagt inom det område av Västerås, som begränsas av Östra Kyrkogatan, Stora torget, Nedre Kungsgatan, Källgatan och Biskopsgatan, med rätt till apotekets förläggning även vid yttersidorna av Stora torget och

N:o 91.
Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

av de delar av nämnda gator, som begränsa ifrågavarande område. Apoteket Hjorten i samma stad må jämlikt kungl. brev den 5 februari 1909 icke förläggas nordligare än vid Stora gatan och med Svartån som yttersta gräns åt väster och Allégatan åt öster.

Under åberopande av vad ovan anförts har Medicinalstyrelsen äran härigenom anhålla, att Ni ville *dels* från hälsovårdsnämnden, förste stadsläkaren och stadsfullmäktige i Västerås samt från innehavaren av apoteket Hjorten därstädes införskaffa utredning rörande de ändrade, fullständigt angivna gränser för förläggningsområdet för apoteket Bävern, som numera eventuellt anses erforderliga, *dels och* därefter med erhållna yttranden jämte eget utlåtande till Medicinalstyrelsen inkomma.

Tillika får Medicinalstyrelsen till Eder överlämna handlingarna i ärendet angående ifrågasatt inrättande av ytterligare ett apotek i Västerås, vilka handlingar återförväntas.

NILS FRYKHOLM.

Helmer Roos. */Daniel Heilborn.*

Stockholm den 22 juni 1933.

N:o 92.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 24 november 1932 hava stadsfullmäktige till bland andra beredningsutskottet för yttrande överlämnat en av Herr Hult såsom egen motion upptagen framställning av stadens pensionsnämnd, att stadsfullmäktige ville låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden av lagen d. 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott, och får beredningsutskottet, med återställande av handlingarne i ärendet däribland ett efter remiss av fattigvårdsstyrelsen den 17 maj 1933 avgivet utlåtande, för sin del, under uttalande att en allsidig utredning av förekommande behov av pensionstillskott, där sådan befinnes påkallad, synes kunna vinnas genom ett samarbete emellan fattigvårdsstyrelsen och pensionsnämnden exempelvis genom att i likhet med vad som förekommer på en del orter ansökningar om pensionstillskott av fattigvårdsstyrelsen för yttrande överlämnas till pensionsnämnden och då härigenom allan rättfärdighet vid lagens tillämpning bör vara tillgodosedd och på de skäl fattigvårds-

styrelsen i övrigt anfört i likhet med fattigvårdsstyrelsen hemställa, att framställningen och motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

N:o 92. *Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.*

Beredningsutskottet får tillika anmäla, att Herr Hult vid ärendets behandling anmält reservation under yrkande, att beredningsutskottet måtte tillstyrka motionen.

Västerås den 24 oktober 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.
|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 24 november 1932 till bland andra Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren för yttrande remitterat en av Herr Hult såsom egen motion upptagen framställning av stadens Pensionsnämnd angående åstadkommande av en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning härstädes av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott, får drätselkammaren, efter att hava erhållit del av Fattigvårdsstyrelsens i ärendet den 17 augusti innevarande år avgivna utlåtande och på de skäl i detta utlåtande anförts, för sin del i likhet med Fattigvårdsstyrelsen hemställa, att framställningen och motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 24 sistlidne november, hade Stadsfullmäktige beslutat att bl. a. till fattigvårdsstyrelsen för utlåtande remittera en från Västerås stads pensionsnämnd inkommen, såsom egen motion av herr Hult upptagen framställning, att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott m. m.

I anledning härav får fattigvårdsstyrelsen i ärendet anföra.

Pensionsnämnden har inledningsvis anfört, att möjligheten att bereda kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård, icke synes hava här i staden tillämpats i sådan omfattning, som vid lagens införande avsetts. Härtill vill fattigvårdsstyrelsen endast genmäla, att tillämpningen av lagen ifråga från kommunernas sida är fullständigt frivillig, varför någon viss omfattning av lagens tillämpning knappast kunnat avses vid dess införande.

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Vidare har nämnden såsom sin mening uttalat, att de här i staden fastställda allmänna villkoren för lagens tillämpning, i jämförelse med sådana villkor i andra städer, delvis föranlett en alltför restriktiv tolkning av lagen, ävensom att fattigvårdsbehovet vore väl skarpt markerat. Fattigvårdsstyrelsen vill härutinnan erinra därom, att lagen om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag förutsätter, *dels* att de personer, som tillerkännas kommunalt pensionstillskott "äga uppbära pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 och icke blivit berövade detta på grund av bestämmelserna i 9 § sagda lag", *dels* "finnas vara i behov av fattigvård" samt *dels* inom fattigvårdssamhället "äga hemortsrätt i fråga om fattigvård". De allmänna villkor, som här i staden äro gällande och återfinnas i Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 sept. 1928 § 197, stå i full överensstämmelse med stadgandena i citerade lag. De s. k. värdighetsbestämmelser, som dessutom finnas intagna i de allmänna villkoren, ha stöd i vederbörande departementschefs yttrande till statsrådsprotokollet (K. prop. n:r 135 år 1918). Att i enlighet med nämndens uppfattning giva villkoren en negativ utformning, anser fattigvårdsstyrelsen ur flera synpunkter olämpligt, bl. a. därför, att det torde vara omöjligt, att angiva alla de indikationer, som böra utgöra hinder för erhållande av pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Fattigvårdsstyrelsen har därjämte anledning påpeka, att medel, som anslås för angivet ändamål, skola enligt lagens bestämmelser ställas "till fattigvårdsstyrelsens förfogande", vilket givetvis innebär, att handhavandet av denna hjälpverksamhet icke kan läggas i annan kommunalnämnds eller styrelses händer. Ur synpunkten härav synes lämpligast att anslag härför intages såsom hittills under särskild rubrik i fattigvårdsstyrelsens stat.

För att utröna huruvida och i vilken utsträckning kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag förekommer i andra stadskommuner, har fattigvårdsstyrelsen därom verkställt utredning. Av densamma framgår, att kommunala pensionstillskott enligt senast tillgängliga fattigvårdsstatistik utdelats endast i 31 av landets 114 städer samt kommunala sjukvårdsbidrag i 29. I de flesta av dessa städer beviljas pensionstillskott i ytterst begränsad utsträckning och med blygsamma belopp till varje pensionstagare.

Begränsas jämförelsen till städer med över 13,000 invånare, så har, förutom i Stockholm och Göteborg, kommunalt pensionstillskott utdelats i följande städer med nedan angivna belopp:

Stad	År	Antal personer som erh. kom. pens.-tillskott	Summa utdelade pensionstillskott Kr.	Beräkn. utdelning pr person och månad Kr.	
Malmö	1931	259	73,546	23:66	(appr. ber.)
Jönköping	1929	69	15,000	18:12	„
Lund	1929	77	10,000	10:82	„
Halmstad	1931	92	18,756	16:99	
Karlstad	1931	12	3,320	23:06	
Sundsvall	1931	61	9,872	13:49	
Falun	1930	53	8,217	12:92	
Västerås	1931	34	8,705	22:35	

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Härav framgår, att av 23 städer i sagda storleksgrupp, kommunalt pensionstillskott utdelas i 9 städer, Västerås frånräknad. Av de övriga 14 städerna utdelar 3 pensionstillskott till f. d. kommunalarbetare och i visst fall även till änkor efter dylika och i 11 städer förekommer icke pensionstillskott i någon form. Kommunalt sjukvårdsbidrag förekommer i större utsträckning än pensionstillskott.

Vad Västerås beträffar, så har fattigvårdsstyrelsen genom ett uttalande i januari månad 1921, intaget i Stadsfullmäktiges handlingar den 29 dec. 1921 sid. 619, ställt sig betänksam mot en uppdelning av understöden i dels fattigvård och dels kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård. Sedermera har fattigvårdsstyrelsen, för att tillmötesgå ett speciellt önskemål, i skrivelse till Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 8, år 1925) föreslagit, att f. d. kommunalarbetare, som icke kunna beredas pension i vanlig ordning, måtte genom för ändamålet anvisat anslag i föreskriven ordning beredas möjlighet att erhålla kommunalt pensionstillskott. Detta förslag erhöll Stadsfullmäktiges bifall. Sedermera har fattigvårdsstyrelsen på tillskyndan av pensionsnämnden i staden och pensionsstyrelsen blivit föranlåten att föreslå utvidgning av bestämmelserna ifråga om behörighet till erhållande av kommunalt pensionstillskott. (Stadsfullmäktiges prot. 27/9 1928 § 197). Denna utvidgning har medfört ökning av det antal hjälpbehövande, som kommit i åtnjutande av pensionstillskott. Sålunda utgjorde antalet personer, som åtnjöto pensionstillskott: år 1927 9; år 1928 16; år 1929 16; år 1930 30 samt år 1931 34. Anslagen, som härför under de angivna åren beviljats, hava i ungefär motsvarande mån ökat.

Under den tid, som dessa utvidgade allmänna bestämmelser tillämpats, har fattigvårdsstyrelsens erfarenhet bekräftat tidigare av styrelsen uttalade farhågor ifråga om understödets uppdelning i fattigunderstöd och pensionstillskott. Det har visat sig, att inga som helst skäl tala för en dylik anordning. Båda understödsformerna förutsätta att fattigvårdsbehov föreligger samt att den hjälpbehövande under alla omständigheter måste vända sig till fattigvårdsstyrelsen med begäran om hjälp.

Genom att vid sidan av understödet enligt gällande fattigvårdslag utdela ett understöd, som åsättes en förnämare prägel, har man degraderat den egentliga fattigvården till en nivå, som står i rak motsats till den genom 1918 års fattigvårdslag möjliggjorda humaniseringen av fattigvården, varigenom möjlighet skapats att praktiskt taget avhjälpa varje faktiskt nödläge. Härtill kommer att för erhållande av pensionstillskott förutsättes att pensionstillägg åtnjutes enligt lag 13 juni 1913 om allmän pensionering. Rätt härtill inträder vid viss ålder eller dessförinnan vid inträffad varaktig asbetsoförmåga. Detta gör, att en stor del av dem, som nödgas anlita det allmänna för sin försörjning, innan angivna rätt till pensionstillägg inträder, icke kunna komma ifråga för tilldelning av kommunalt pensionstillskott. Så kan t. ex. en änka med ett eller flera minderåriga barn, som oftast får föra en mera hård kamp för tillvaron än en ensam person, icke så länge hon är frisk och arbetsför komma i åtnjutande av pensionstillägg och därför icke heller kommunalt pensionstillskott, varken för sig själv eller sina minderåriga barn. Ännu bjärtare framträder dualismen, därest av understödstagarna på ett ål-

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

derdomshem en del skulle erhålla vården i form av kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård och andra i form av fattigvård. Fattigvårdsstyrelsen kan sålunda icke finna några humanitära skäl, som tala för understödets gradering utan tvärtom tala just humanitära skäl däremot.

Ett annat bärande skäl av principiell innebörd mot utdelande av understöd i form av pensionstillskott är, att fattigvårdsstyrelsen, som bekant saknar möjlighet att av understödstagare, resp. dennes sterbhus, erhålla återbetalning av understöd, utgivet i denna form, därest understödstagaren skulle komma i en bättre ekonomisk ställning eller sterbhuset uppvisa behållning. Att fattigvårdsstyrelsen på detta sätt icke kan återbekomma gjorda utlägg, där återvinning kan ske, är långt ifrån tilltalande för rättsmedvetandet.

Samma förhållande inträder, därest pensionstillskott beviljas till bestridande av kostnader för vård av kroniskt sjuka, lasaretts-, sanatorie- och hospitalsvård m. m. Landstinget, som eljest är ersättningsskyldigt för sådan vård, befrias genom en sådan hjälpform från ersättningsskyldigheten härutinnan.

I detta sammanhang vill fattigvårdsstyrelsen påpeka, att i skatteutjämningsberedningens principbetänkande föreslås bl. a., att 3/4 av kostnaderna, som utgivits enligt 1 § i lagen om fattigvården för den yttre fattigvården, skall ersättas av vederbörande landsting. Skulle betänkandet ifråga upphöjas till lag, kommer ett fortsatt beviljande av pensionstillskott och sjukvårdsbidrag utan karaktär av fattigvård att innebära en betydande ekonomisk förlust för staden.

Utöver vad här sagts vill fattigvårdsstyrelsen kraftigt betona, att det självfallet icke i och för sig är någon skam att vara fattig samt att den hjälpform, som fattigvårdslagen föreskriver, icke bör avskräcka någon för att begära erforderlig hjälp. Inför samhällets hjälpverksamhet böra alla vara likställda och åtnjuta samma opartiska behandling utan gradering av värdiga och ovärdiga. Det må jämväl i detta sammanhang påpekas, att ett borttagande av alla hämningar, då det gäller att söka understöd av det allmänna, icke skulle uppfordra den enskilde till anlitande av alla lovliga utvägar att skaffa sig sitt uppehälle och ej heller medföra för samhället önskvärda konsekvenser.

Under anförande härav samt med påpekande av att fattigvårdsstyrelsen sökt att genom en objektiv bedömning åstadkomma "en förståndig tillämpning av bestämmelserna i lagen om kommunala pensionstillskott m. m.", har styrelsen velat giva skäl för att någon ändring av här i staden gällande bestämmelser för tillämpningen av sagda lagrum icke är påkallad.

Fattigvårdsstyrelsen hemställer alltså att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 17 maj 1933.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EINAR KEIJSER,
Ordf.

Axel Norén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Genom lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag har möjlighet beretts kommunerna att lämna dem, som åtnjuta pension eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, bidrag utan karaktär av fattigvård. Denna möjlighet synes emellertid icke hava tillämpats i sådan omfattning som vid lagens införande avsetts. De för Västerås stad fastställda bestämmelserna för tillämpning av lagen återfinnas i Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 september 1928, § 197.

En utredning angående lagens tillämpning å andra orter har verkställts av statens pensionsförsäkringskommitté och Kungl. Pensionsstyrelsen. Utdrag av denna utredning finnes införd i Tidskrift för pensionsförsäkringen, årgång 1929, sid. 133 och 214.

En jämförelse med därvid lämnade uppgifter synas giva vid handen, att de här i staden fastställda allmänna villkoren för lagens tillämpning äro något ofullständiga och delvis föranlett alltför restriktiv tolkning. Det bör skarpare betonas att endast förtjänta personer böra komma i åtnjutande av dylikt bidrag. Bestämmelsen härom torde kanske lämpligast givas formen av en uppräkning av vissa kategorier personer, som icke böra ifrågakomma (se Halmstads bestämmelser). Å andra sidan böra personer, berättigade till bidrag i den utsträckning, som stadens ekonomi det medgiver, komma i åtnjutande av bidragen och ej endast i undantagsfall. Fattigvårdsbehovet synes vara väl skarpt markerat i stadens allmänna villkor. Anslagen synes för att betona, att desamma icke hava karaktär av fattigvård böra upptagas i staten exempelvis under rubrik "Sociala ändamål" och således utbrytas ur fattigvårdsstyrelsens stat, även om fattigvården skulle såsom hittills omhänderhava utdelningen.

Anslaget för nästa år har begärts förhöjt med 3,000 kronor till 9,500 kronor.

Fråga är emellertid, om detta belopp för framtiden kan anses tillräckligt.

Pensionsnämnden har under sin verksamhet kommit i beröring med en del ömmande fall, där kommunala pensionstillskott synts särdeles berättigade utan att, såvitt Nämnden vet, dessa personer kommit i åtnjutande av dylikt bidrag. Personer, som ärligt och redligt strävat och slitit i sitt arbete under större delen av sitt liv böra, när sjukdom och ålder tillkomma kunna med anlitande av de möjligheter, som ligga i en förståndig tillämpning av bestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring och i lagen om kommunala pensionstillskott, beredas och om möjligt erhålla tillfälle till något bättre villkor för sin försörjning än vad vid tillämpning av fattigvårdslagens bestämmelser kan beredas dem.

Pensionsnämnden har därför ansett sig böra göra framställning i ärendet och får Nämnden i anslutning till vad ovan anförts hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott.

Västerås den 24 november 1932.

För Västerås Stads Pensionsnämnd:
VICTOR ÅSBERG.

Upptages av mig såsom egen motion.

R. V. Hult.

Stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1928 om kommunala pensionstillskott innehåller:

att kommunalt pensionstillskott beredes personer, som av fattigvårdsstyrelsen prövas vara förtjänta därav samt att för erhållande av sådant tillskott måtte uppställas följande allmänna villkor:

att sökande i fattigvårdshänseende har hemortsrätt härstädes;

att sökande lever i sådana förhållanden, som påkalla fattigvård enligt 1 § fattigvårdslagen;

att sökande är i saknad av anhöriga, som äro pliktiga eller i stånd att bekosta sökandens underhåll, samt

att sökande är känd för ett ordentligt levnadssätt.

Bestyrkes:
Theofil Öberg.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att bolaget liksom förut under de senare åren även i år beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet å 3,400 kronor (förra året 3,300 kronor).

Drätselkammaren föreslår i anledning härav, att stadsfullmäktige, under uttalande av sin tacksamhet för det utlovade bidraget ville på sätt skett under åren 1931 och 1932 besluta, att det utlovade bidraget skall reserveras för ändamål, som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles må komma att bestämma.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Västerås Stadsfullmäktige, Västerås.

N:o 93.
Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag Svitjod i någon större omfattning driva rörelse. Dessa bidrag skola tillsvidare till varje efter styrelsens bepröyande därtill berättigat samhälle utgå dels med 15 kronor för varje påbörjat milliontal av Städernas Allmänna Brandstodsbolags och Svitjods sammanlagda ansvarssummor inom samhället, dels med ytterligare 15 kronor för varje påbörjat tusental kronor av samhällets egna utgifter för sitt brandväsende.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av de båda bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 3,400: — kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 13 oktober 1933.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

C. JUHLIN DANNFELT.

E. Sjöberg.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet för avverkat virke efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre 5-tal ören. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal 8,29 pr skattekrona. I följd härav skulle skogsaccisen för år 1933 efter ovan angivna beräkningsgrund utgå efter 2 kronor 10 öre pr 100 kronor rotvärde. Enligt 1933 års skogsaccislängd för staden uppgår sammanlagda rotvärdet till kronor 4,420: —.

Drätselkammaren hemställer på grund av det anförda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att skogsaccis i Västerås för år 1933 skall utgå med 2 kronor 10 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hyresräkning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne oktober hava stadsfullmäktige efter hemställan av magistraten att utse granskningsmän för en i Kungl. Kungörelse den 16 september 1933 anbefalld hyresräkning i staden samt vidtaga övriga av samma författning föranledda åtgärder med överlämnande av handlingar i ärendet bemyndigat beredningsutskottet och drätselkammaren att i denna angelägenhet företräda stadsfullmäktige.

I en handlingarne bilagd av Kungl. Socialstyrelsen till magistraten avlåten skrivelse har framhållits angelägenheten av att med hänsyn till svårigheterna att under nuvarande förhållanden erhålla frivillig arbetshjälp för granskningsarbetet därför anlitade personer beredas sådan ersättning, som med hänsyn till abetets art och omfattning samt ortens särskilda förhållanden kan befinnas lämplig och skälig.

N:o 95. *Ang. anslag till hyresräkning.*

Sedan enligt vad drätselkammaren erfarit beredningsutskottet för ifrågavarande granskning tillsatt en kommitté på 6 personer, får drätselkammaren under erinran om att vid föregående hyresräkningar — 1926 och 1928 — — ersättning för granskningsman utgått med 1 krona 40 öre i timmen, motsvarande vad ledamot i taxeringsnämnd för sitt arbete uppbär och att anslaget härför då varit bestämt till 800 kronor, föreslå, att stadsfullmäktige ville med arvodet för granskningsmännen bestämt på detta sätt för den hyresräkning, som nu förestår, anvisa ett anslag å förslagsvis 800 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sätt framgår av närlagda framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen har under behandlingen av den ständigt återkommande frågan om åtgärder för beredande av lämplig sysselsättning åt stadens arbetslösa framkommit tanken på att staden nu borde åtminstone göra en början med de arbeten, som höra samman med realiserandet av det tidigare bebådade projektet om anläggande av ett reningsverk för kloakvattnet från staden. Tanken har funnits värd att fullföljas, och den fortsatta utredningen har resulterat uti, att förslag i ämnet nu framlagts av Vatten- och Gasverksstyrelsen. Drätselkammaren, som genom särskilda delegerade deltagit i de förberedande överläggningarne i ärendet och som finner det föreslagna arbetet lämpligt såsom reservarbete, i synnerhet som det kan utföras vintertid och en mycket stor del av kostnaden utgöres av arbetskostnader tillstyrker det framställda förslaget.

N:o 96.
Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.

Vad beträffar gäldandet av de till 171,000 kronor beräknade totalkostnaderna anser drätselkammaren, att sedan kostnaderna efter avdrag av blivande statsbidrag till arbetsföretaget, vilket är avsett att komma till utförande som statskommunalt reservarbete, fastställts, desamma böra, i likhet med vad som bör bliva fallet med det tilltänkta reningsverket i dess helhet gäldas med lånemedel, vilkas förräntning och amortering skola bestridas av medel från w. c.-avgifterna. Tillsvidare torde kostnaderna böra förskotteras av tillgängliga medel.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med Vatten- och Gasverksstyrelsen och stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunalt reservarbete av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk mellan Svartåns mynning och Stensborg jämte erforderlig tillförselledning från den vid Turbinhuset utmynnande avloppsledningen, allt för en beräknad kostnad av 171,000 kronor,

att för arbetets utförande erforderliga kostnader skola förskotteras av tillgängliga medel;

att det må ankomma på drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige avgiva förslag på vad sätt stadens egna kostnader för arbetet slutligen skola gäldas, samt

att uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att fullfölja den påbörjade utredningen om det fullständiga utförandet av ett reningsverk för kloakvätskan.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 96.

Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.

I december 1931 framlade Vatten- och Gasverksstyrelsen för Stadsfullmäktige i samband med fråga rörande avgifter för vattenklosetter en utredning angående anläggande av ett reningsverk i Västerås, vilken utredning baserats på ett av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm utarbetat preliminärt förslag. Utredningen, som är intagen i Stadsfullmäktiges handlingar för 1932, sid. 4, resulterade i att behovet av ett reningsverk inom en snar framtid torde göra sig gällande.

Förslaget till reningsverk omfattar bl. a. en avskärande ledning utefter sjön för upptagande av avloppsvätskan från de på olika punkter belägna utloppen. Då detta ledningsarbete är av stor omfattning och skulle utgöra en synnerligen lämplig arbetsmöjlighet för lindrande av rådande arbetslöshet inom staden och dessutom är av sådan karaktär, att detsamma under nuvarande förhållanden torde kunna påräkna statsbidrag, har styrelsen på nytt tagit upp frågan om anläggande av reningsverket.

I nyssnämnda preliminära förslag föreslår Vattenbyggnadsbyrån verkets förläggande väster ut till någon plats mellan Hyttan och Djuphamnen och anför som skäl härför bl. a. rådande bebyggelse åt detta håll. Efter att mera ingående hava studerat de förhållanden, som höra samman med verkets placering och planläggning, har styrelsen emellertid kommit till den uppfattningen, att ett reningsverk bör förläggas till Kungsängen väster om gasverket. Det område, som här kan ställas till förfogande, består av utfylld mark och lämpar sig ej för bebyggelse med hus för bostäder, men väl för industriella anläggningar, upplagsplatser o. d. Väster ut hava redan stora områden exploaterats för bostadsändamål, och dessutom bör stranden åt detta håll räddas i och för badplatser. Detta sistnämnda förslag medför också en annan fördel, nämligen att den avskärande kulverten kan byggas i en enda sammanhängande ledning till reningsverket, vilket ej är fallet, om verket förlägges väster ut. I sistnämnda fall måste nämligen, såsom framgår av den förut lämnade utredningen, på grund av rådande lutningsförhållanden en pumpstation anläggas vid Svartån för vätskans frammatning till reningsverket. Förlägges däremot verket till Kungsängen, kan erforderlig pumpstation byggas på samma plats som detta, vilket givetvis innebär besparingar med avseende på bl. a. tillsyn av driften.

Nämnda avskärande ledning bör byggas i två etapper, varav den första å sträckan väster om Svartån. Under tiden denna sträcka bygges kan utredning rörande reningsverkets olika detaljer verkställas och anläggningskostnaderna beräknas.

Kostnaderna för en avskärande kulvert från västra staden till Kungsängen inkl. tillförselledningar från ett vid Turbinhuset utmynnande avlopp, från nuvarande kulverten i Hamngatan norr om Järnvägsbron samt från kloakpumpstationen i Södra Esplanaden äro beräknade till inalles 378,000 kronor. För den del väster om Svartån, som först skulle komma till utförande, äro kostnaderna inkl. ledning från Turbinhuset beräknade till

	kr.	171,000 : —
därav arbetskostnader	„	132,000 : —
och materialkostnader	„	39,000 : —

N:o 96. *Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.*

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att ,för det fall skäligt bidrag kan erhållas till berörda ledningsanläggning från Arbetslöshetskommissionen, Stadsfullmäktige ville

dels besluta anläggande av en kulvertledning mellan Svartån och Stensborg med erforderlig tillförselledning från avloppsledningen vid Turbinhuset för en beräknad kostnad av 171,000 kronor,

dels uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att föranstalta om utarbetande av förslag till reningsverk å Kungsängen.

Västerås den 16 november 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 1:sta kv. 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda till stadsfullmäktige ställda framställning från arbetslöshetskommittén angående anslag till hyreshjälp åt arbetslösa för första kvartalet 1934, får drätselkammaren, under hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare under innevarande år fattade beslut i samma ämne tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 1:sta kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarar 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 6,600 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som kommer att upptagas i 1934 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

N:o 97.
Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 1:sta kv. 1934

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som arbetslöshetskommittén i Västerås i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 augusti 1933 anfört, kan fortfarande enligt bestämmelserna i den nya arbetslöshetskungörelsen hyreshjälp beviljas familjeförsörjare, som åtnjuta dagunderstöd.

Enär ansökan om statsbidrag till beredande av hyreshjälp för 1:sta kvartalet 1934 skall vara Statens Arbetslöshetskommission tillhanda 6 veckor före ingången av det kalenderkvartal, ansökningen avser, så får arbetslöshetskommittén i Västerås redan nu hos Stadsfullmäktige hemställa om medel för hyreshjälpsverksamhets bedrivande under 1:sta kvartalet 1934 ävensom meddela, att arbetslöshetskommittén till Statens Arbetslöshetskommission till den 15 innevarande månad insänt ansökan om statsbidrag för hyreshjälp med reservation för Stadsfullmäktiges godkännande av denna framställning.

Hyreshjälpverksamheten beräknas av kommittén under 1:sta kvartalet 1934 komma att omfatta 200 familjeförsörjare under varje månad, med ett genomsnittligt bidrag av 22 kronor per månad eller tillsammans 4,400 kronor per månad, vilket för 1:sta kvartalet 1934 ger ett sammanlagt hyreshjälpsbelopp av 13,200 kronor.

Enligt § 50 i arbetslöshetskungörelsen utgår statsbidrag till hyreshjälp med hälvten av envar person tilldelad hyreshjälp.

Under åberopande av det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa, att Stadsfullmäktige ville,

för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under 1:sta kvartalet 1934 anvisa 6,600 kronor, ävensom bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om motsvarande anslag.

Västerås den 8 november 1933.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

/Eric Plantin.

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen samt reglering av gångarne i Vasaparken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från planteringsnämnden får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen och för påbörjande av reglering av gångarne i Vasaparken anvisa respektive 2,500 och 800 kronor, att utgå av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Området utmed västra sidan av Svartån mellan Skarpskyttebron och Kvarndammen är i sitt nuvarande skick rätt så ovårdat. Trädbeståndet har fått utveckla sig helt fritt. En snårskog har uppstått, som blivit ett tillhåll för diverse sämre element, som blivit till olägenhet i en del avseenden. Barnen i omgivningen hålla gärna till utefter västra åkanten, i det på sina håll grunda vattnet. Närvaron av nyssnämnda mindre önskvärda personer är en anledning till oro för barnens föräldrar.

Planteringsnämnden har därför ansett, att en upprensning av detta område och en enklare väganläggning utefter åstranden skulle göra området tillgängligt för allmänheten samt förta de sämre elementens lust att vidare vistas därstädes. Detta område är enligt planteringsnämndens åsikt av stor skönhet och behag, beläget som det också är i stadens centrum. Anläggningen skulle vara av ganska enkelt slag och skulle, — förutom en upprensning och gallring av vegetationen på sluttningen samt upphuggning av utsikter på ett par platser, så att man kunde se vattnet och forsen från den redan befintliga övre gången på kanten ovanför, — utgöras av en strandskoning av sten på de ställen, där vattnet varje år vid högvatten sköljer bort en del av

slänten, vilket med tiden kan medföra ras av större dimensioner. Vidare skulle anläggas en gång nära stranden, vilken gång förmedelst en trappa vid Kvarndammen skulle sättas i förbindelse med den redan belintliga övre gången. Kostnaderna för dessa arbeten hava av stadsträdgårdsmästaren beräknats till 2,500 kronor.

N:o 98. *Ang. ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen samt reglering av gångarne i Vasaparken.*

Planteringsnämnden har under ett par år hyst tankar på att verkställa omläggning av genomgripande art av promenadgångarna i Vasaparken. Det nuvarande — om man så får uttrycka sig — gångsystemet tillkom under en tid, då man hade för sig, att gångarna i parkerna skulle slingra sig hit och dit, oftast på ett rent meningslöst sätt. Nu för tiden kräves en helt annan gångföring i de offentliga parkerna, i det man anser, att långa böjningar av gångarna ge ökat lugn och värdigare utseende av hela parkanläggningen.

Planteringsnämnden hemställer nu att få påbörja en reglering av gångarna och göra början med den södra stora gången i Vasaparken i samband med omgrävning av ett par gräsmattor därstädes. I samband härmed torde det vara nödvändigt att för att befria delar av parken från de vattensamlingar, som uppstå vid regnflöden nedlägga en avloppsledning omedelbart söder om serveringspaviljongen. Kostnaderna härför hava av stadsträdgårdsmästaren beräknats till 800 kronor.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för ordnandet av området utmed Svartåns västra sida mellan Skarpskyttebron och Kvarndammen anvisa ett belopp av 2,500 kronor, ävensom för påbörjandet av reglering av gångarna i Vasaparken anvisa ett belopp av 800 kronor.

Västerås den 27 oktober 1933.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny gripskopa till djuphamnens portalkran.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från hamnstyrelsen, emot vilken drätselkammaren ej funnit anledning till erinran, och med förmälan, att det begärda anslaget torde kunna utgå av inkomsterna från djuphamnen under innevarande år, vilka inkomster synas komma att uppgå till icke ovä-

N:o 99. *Ang. anskaffande av en gripskopa till djuphamnens portalkran.*

sentligt högre belopp, än som beräknades vid budgetens uppgörande, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för anskaffande av en ny gripskopa för djuphamnens portalkran av djuphamnens inkomster under 1933 anvisa 2,900 kronor.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under år 1928 inköptes en gripskopa till djuphamnens portalkran för en kostnad av 4,400 kronor. Skopan avsågs huvudsakligen för kollossning, men visade sig arbeta mindre smidigt i fartygens lastrum, varför befraktarne på hamnen ogärna använt sig av gripskopan, som dessutom icke kan anses fylla de säkerhetsanspråk i fråga om fara för liv och lem, som man kan ställa på en dylik.

Under sådana förhållanden och då under innevarande år tillverkaren av denna skopa i marknaden utfört en gripskopa av ny modell, som fyller alla rimliga anspråk vid kollossning, har styrelsen, sedan styrelsen besett, hur den ifrågavarande skopan arbetar i Stockholms Värtahamn och därstädes vitsordats skopans goda egenskaper, samt efter det tillverkaren förklarat sig villig återtaga den gamla skopan mot avdrag å blivande likvid med 2,000 kronor, velat hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för inköpande av en ny gripskopa till portalkranen.

Kostnaderna uppgå till följande:

1 st. ny gripskopa	4,600: —	
avgår som likvid för den gamla skopan	2,000: —	
Återstår Summa Kronor		2,600: —
tillkommer tull för den nya skopan c:a		170: —
tillkommer frakt Västerås—Köpenhamn för den gamla skopan c:a		150: —
Summa Kronor		2,920: —

I anledning av det anförda får hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av en ny gripskopa för djuphamnens portalkran anvisa 2,900 kronor.

Västerås den 7 juli 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.
/Eric Plantin.

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av köpeskillingen för fastigheten N:o 1 i kv. Ingrid, f. d. seminariet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 januari 1933 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att för en köpeskilling av 60,000 kronor från Västmanlands läns landsting inköpa fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid, f. d. Seminariet, samt bestämde, att köpeskillingen tills vidare skulle utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag från drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Sedan preliminärt köpeavtal träffats med landstingets förvaltningsutskott, har landstinget enligt till drätselkammaren inkommet meddelande den 6 sistlidne september jämväl för sin del godkänt köpeavtalet.

Med anledning härav har drätselkammaren nu att föreslå, på vad sätt köpeskillingen skall gäldas. Då staden genom detta köp tillförts en varaktig tillgång, som får anses fullt motsvara köpeskillingen, synes det erforderliga anslaget böra utgå av lånemedel.

Drätselkammaren får sålunda föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att köpeskillingen, 60,000 kronor, för den enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1933 inköpta fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid, f. d. Seminariet, skall utgå av lånemedel,

samt att bemyndiga drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Per-Olofsgatan vid kv. Barthold.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 nästlidne oktober beslöto stadsfullmäktige anvisa medel för utläggning av de delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen, som ligga intill kvarteret Barthold. Efter anmodan av drätselkammaren har Vatten- och Gasverksstyrelsen till drätselkammaren framlagt förslag om utsträckning av stadens ledningar till de tomter i kvarteret Barthold, för vilka nämnda gatudelar skulle tjäna som utfartsväg. Förslaget är framställt i två alternativ. Drätselkammaren anser för sin del, att endast det mindre nu bör komma till utförande i avbidan på fortsatt tomtexploatering.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Per Olofsgatan utmed kvarteret Barthold av de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 4,150 kronor.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av Drätselkammarens skrivelse den 5 sistlidne oktober med hemställan att styrelsen ville vidtaga åtgärder för framdragning av gatuledningar i samband med utläggning av Per Olofsgatan och Blåsbovägen vid kvarteret Barthold tillåter sig styrelsen framlägga alternativa förslag rörande ledningsutdragningar. Alt. I, å närslutna karta visat med heldragen röd linje, avser endast utbyggnad av ledningar i Per Olofsgatan i den utsträckning, som erfordras för nuvarande tomtförsäljning, varemot alt. II även inkluderar ledningar för vatten och gas i Blåsbovägen. Då nämligen även denna gata nu skall utläggas, böra samtidigt ledningar dragas för att sedermera ej behöva skada gatan genom grävning, varjämte genom dessa ledningar önskvärd cirkulation erhålles i ledningsnäten.

Beräkningarna hava givit följande resultat:	I	II
Anläggningskostnad	8,500 : —	16,000 : —
Enskilt bidrag	4,350 : —	4,350 : —
Stadens nuvarande utlägg	4,150 : —	11,650 : —
Med nu ifrågasatt exploatering av tomter räntar och amorterar anläggningen	6,000 : —	6,000 : —

Ytterligare 4,300 kvm. tomtmark kan anslutas. När anslutning av denna mark skett, räntar och amorterar anslutningen även ledningsanläggningen i Blåsbovägen.

Vilket förslag Drätselkammaren än kan komma att föreslå, torde erforderliga medel böra utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 16 november 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 101. *Ang. utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Per-Olofsgatan vid kv. Barthold.*

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang inköp av mark av Stockholmsvägen vid Sommarro.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Behovet av att vidga infarten till staden i Stockholms-landsvägen mitt för Folkets park och förbi Sommarro öster ut har med den växande trafiken blivit allt mer framträdande. Den i denna vägsträcka på södra sidan belägna stenmuren, som utgör gräns emot vägen för delar av Sommarro och omedelbart innanför denna stenmur befintliga träd, hindra sikten, samtidigt med att skuggan från dessa senare inverka menligt på vägbanan. Nu angivna omständigheter har föranlett drätselkammaren att undersöka möjligheten av ett förvärv av mark från utefter vägen belägna delar av Sommarro för vägens rätning och vidgning, på sätt framgår av här bilagda karta, och har efter förhandlingar med vederbörande markägare en preliminär och för staden enligt drätselkammarens förmenande antaglig uppgörelse träffats. Det huvudsakliga innehållet i denna uppgörelse, som skulle såsom kartan utvisar, avse förvärv åt staden av 5 kvm. av stadsägan 2028, 16 kvm. av vardera av stadsägorna 2029 och 2034, 215 kvm. av stadsägan 2030 och 235 kvm. av stadsägan 2031 och 100 kvm. av stadsägan 2032, är att staden skulle lösa marken efter ett pris av 4 kronor 50 öre pr kvm. och med skyldighet dessutom för staden att ordna den nya gränsen för fastigheterna emot landsvägen genom läggande av slänt och uppsättande av staket för en kostnad, som beräknats till omkring 4,800 kronor.

Drätselkammaren får med det nu anförda som motivering hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att efter i huvudsak dessa grunder och under de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, åt staden förvärva här ovan omförmälda markområden, avsedda för vidgning av landsvägen till Stockholm, ävensom härvid bestäm-

N:o 102.
Ang. inköp av mark för rätning av Stockholmsvägen vid Sommarro.

ma, att köpeskillingen och kostnaden för ordnandet av de nya fastighetsgränserna skola gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 103.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För återbesättande av kommunala uppdrag, som blivit lediga genom utgången mandattid, avsägelser och av andra orsaker, föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville fatta beslut på sätt nedan närmare angives.

Drätselkammaren.

Beredningsutskottet föreslår återval för tiden 1934—1937 av i tur avgående ledamöterna Byggmästaren Edv. Karlsson, Tapetseraren Carl Bäckman, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och Överingeniören O. Hellman samt till ny ledamot för samma tid efter Veterinären Martin Jonsson, som avböjt återval, Stuveriförmannen Carl Hellström.

Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige måtte för tiden 1934—1937 återvälja i tur avgående ledamöterna Expeditören C. G. Pettersson och Järnarbetaren Josef Widén samt suppleanten Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Hamnstyrelsen.

Med årets slut utgår mandatstiden för ledamoten Metallarbetaren O. Håvberg och suppleanten Verktygsarbetaren Karl Andersson.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1934—1938 av de avgående.

Lönenämnden.

Beredningsutskottet föreslår återval för nästa mandattid av de avgående ledamöterna Direktören Axel Sundström, Tapetseraren Carl Bäckman och Rektorn Hj. Thyresson samt suppleanten Läroverksadjunkten O. Norrman.

Hälsovårdsnämnden.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet föreslår förnyelse av uppdraget för åren 1934—1937 för ledamoten Byggmästaren F. Eklund och suppleanterna Direktören A. Sundström och Länsveterinären O. Hultén samt till ny ledamot för samma tid efter Apotekaren O. Oest, som undanbett sig återval och vars avsägelse tillstyrkes, Lasarettsläkaren Ivar Behring.

Barnavårdsnämnden.

Under omval stå *för lärarekåren:* ledamoten Folkskoleinspektören Em. Granér och dennes suppleant Folkskolläraren G. Leontein, *för fattigvådsstyrelsen:* suppleanten Snickaren Oskar Blomkvist, *för prästerskapet:* ledamoten Komministern Emanuel Nyberg och suppleanten Komministern Nils Berge, *för tjänsteläkarne:* ledamoten Doktorn Josef Lundblad och suppleanten Provinsialläkaren K. E. Nylén, samt *för kommunen i övrigt:* ledamöterna Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Fru Agnes Söderquist samt suppleanterna Fru Helga Jakobsson och Fru Anna Arvidsson. Av dessa har ledamoten för prästerskapet Komministern Emanuel Nyberg avflyttat från staden. Därjämte har suppleanten för ledamot för kommunen i övrigt Lindaren Fredr. Wetter, vars mandattid utgår år 1935, begärt befrielse från uppdraget.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1934—1937 av övriga avgående ledamöter och suppleanter, till ny ledamot för samma tid efter Komministern Emanuel Nyberg Komministern Ernst Enochsson, till suppleant efter Herr Wetter intill utgången av år 1935 Snickaren J. A. Grönberg samt till ordförande i nämnden Folkskoleinspektören Em. Granér, med Folkskolläraren G. Leontein som suppleant.

Fattigvårdsstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att fattigvårdsstyrelsen och dess biträden måtte utses sålunda:

1:sta distriktet:

Distriktschef: Komministern E. Enochsson, *vice distriktschef:* Fru Sara Norén, *Vårdare:* Snickaren J. E. Lindgren, Handlanden E. L. Malm, Fru Helfrid Pettersson, Svarvaren Carl Axel Eriksson och Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson.

2:dra distriktet:

Distriktschef: Exekutionsbetjänten Hugo Karlsson, *vice distriktschef:* Stationskarien C. F. Melin. *Vårdare:* Fru Emma Eriksson, Gjutaren J. R. Björklund, Fru Anna Gelin och Fru Maria Melin.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet:

Distriktschef: Kontoristen Gösta Sjöberg, tillika ledamot i fattigvårdsstyrelsen.

4:de distriktet:

Vårdare: Fru Signe Hedman, Förmannen Josef Brunnsberg, Plåtslagaren Ivar Andersson, Maskinmontören Axel Daun, Fru Edit Axner, Snickeriarbetaren Folke Pettersson och Fru Nanny Brunnsberg.

5:te distriktet:

Distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen: Detektivkonstapeln E. A. Weimer, *vice distriktschef:* Skomakaremästaren Ernfrid Karlsson. *Vårdare:* Fru Karin Hedkvist, Fru Mattis Pettersson, Fröken Anna Jakobsson och Skräddaremästaren V. Tidlund.

6:te distriktet:

Distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen: Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl, *vice distriktschef:* Filaren Verner Jansson. *Vårdare:* Handlanden A. Hæppling, Chauffören H. A. E. Flyckt, Lärarinnan Fanny Bostrand och Fru Vilma Hellström.

7:de distriktet:

Distriktschef och ledamot av fattigvårdsstyrelsen efter Fru Agnes Hedberg som avgår efter avsägelse: Folkskollärarinnan Elsa Pettersson. *Vårdare:* Fastighetsägaren Erik Billert, Lärarinnan Sara Linder, Lärarinnan Maria Ahlström och Plåtarbetaren Emil Johansson.

8:de distriktet:

Vice distriktschef: Fru Ida Olsson. *Vårdare:* Byggnadssnickaren Otto Andersson, Svarvaren Teodor Gräns, Fru Alida Lundin, Avsynaren Ragnar Karlsson och Fru Tora Lundgren.

9:de distriktet:

Distriktschef: Lindaren Fredr. Wetter. *Vårdare:* Lantbrukaren Herman, Nordin, Lägenhetsägaren Manfred Jansson, Muraren Ludvig Gräns och Lantbrukaren Jakob Pettersson.

10:de distriktet:

Distriktschef: Snickaren Oskar Blomkvist, *vice distriktschef:* Muraren O. M. Hellblom. *Vårdare:* Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Arrendatorn Axel Lundgren, Snickaren Axel Johansson och Lantbrukaren F. Rörick.

11:te distriktet:

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Vice distriktschef: Assistenten J. O. Sjöblom, *Vårdare:* Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, Byggnadsarbetaren Johan Arvid Klang, Lindaren Bernh. Vård och Valsverksarbetaren Gunnar Gustafsson.

Samtliga val avse perioden 1934—1937 med undantag för val av Folkskollärarinnan Elsa Pettersson till distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen, som gäller tiden intill 1935 års utgång.

I anledning därav, att Guldsmeden Emil Tengström avsagt sig fortsatt uppdrag att vara ledamot av fattigvårdsstyrelsen, hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige till vice ordförande i styrelsen efter Herr Tengström måtte utse Komministern E. Enochsson.

Folkskolestyrelsen.

I anledning därav, att suppleanten Komministern Emanuel Nyberg avflyttat från staden, föreslår Beredningsutskottet, att stadsfullmäktige till suppleant efter denne intill utgången av år 1935 måtte utse Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren.

Planteringsnämnden:

Sjukbesökaren E. Keijser har avböjt återval.

Beredningsutskottet föreslår att för nästa mandatstid eller åren 1934—1936 måtte till ledamöter utses Redaktören A. Pers, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Folkskolläraren I. Fröier, Förmannen G. F. Lundberg och Fastighetsägaren E. Billert omvalda och Skomakaremästaren J. F. Sjögren samt Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson nyvalda.

Taxeringsnämnderna.

Beredningsutskottet föreslår, att taxeringsnämnderna för år 1934 erhålla följande sammansättning:

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. A. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Fabrikören Otto Pettersson.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingeniören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och 1:ste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Tubdragaren K. Kvist, Sågverksägaren A. Norén och Fastighetsägaren Fritz Nyberg.

Suppleanter: Verkmästaren Gustaf Karlsson, Handelsföreståndaren Axel Andersson och Bryggaren O. M. Hammarström.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren A. Lindström.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Tråddragaren Bernh. Borg och Ingeniören Algot Svensson, den senare nyvald efter kontoristen C. G. R. Sjöberg, som avböjt återval.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och Överingeniören O. Hellman.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingeniören F. O. Berling.

10:de distriktet:

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingenjören Gust. Lundberg och Plåtslagaren C. F. Larsson, den senare nyvald efter Kassören August Jonsson, som under året avlidit.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Löf.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren Herman Falk och Snickaren J. A. Grönberg.

Tillika föreslår beredningsutskottet att suppleanterna skola vara personliga i den ordning ledamöter och suppleanter härovan nämnts.

Pensionsnämnderna.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Ledamoten, Posttjänstemannen E. Östlund och suppleanten Kontoristen Gösta Sjöberg ha avböjt återval. Övriga avgående ledamöter och suppleanter, nämligen: ledamöterna Fru Agnes Söderquist och Tjänstemannen A. Åberg samt suppleanterna Fru Elin Askerlund och Skrivaren A. Andersson föreslås till omval för tiden 1934—1937 samt att till ledamot efter Herr Östlund och till suppleant efter Herr Sjöberg måtte utses för samma tid resp. Ingenjören Hugo Trangeus och Fru Lilly Hansson.

I distriktet för f. S:t Ilians socken.

Suppleanten, Lokomotivföraren Oskar Dahrné är ej längre bosatt inom distriktet.

Beredningsutskottet föreslår för åren 1934—1937 Snick. O. Blomkvist och Muraren Mats Hellblom till ledamöter samt till suppleanter Snickaren J. A. Grönberg och Rörarbetaren Eskil Widén, den förre nyvald efter Herr Dahrné.

I distriktet för f. Lundby socken.

Avgående ledamöterna Lantbrukaren A. Engström och Lindaren Karl Lundin samt suppleanterna Fru Elna Vretlund och Folkskolläraren A. Segerström föreslås till återval för åren 1934—1937.

Förslaget innebär tillika, att suppleanterna äro personliga i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna här blivit angivna.

Nykterhetsnämnden.

Ledamoten och tillika ordföranden i nykterhetsnämnden, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, har avsagt sig fortsatt uppdrag. Övriga i tur avgå-

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

ende äro: ledamöterna Överkonstapeln C. V. Carlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson och Redaktionssekreteraren Henry Karlsson samt suppleanterna Fru Anna Lundell och Fältläkaren Gunnar Wingren.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige måtte för nästa mandatsperiod 1934—1937 utse till ledamöter Överkonstapeln C. V. Varlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson omvalda samt Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson nyvald efter Herr Norén ävensom till suppleanter Fru Anna Lundell, Fältläkaren G. Wingren och Köpmannen Edvin Johansson, den sistnämnde nyvald intill utgången av år 1935 efter förutvarande suppleanten Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Härjämte föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte till ordförande i nämnden utse förutvarande vice ordföranden Sjukvårdaren J. O. Wass och till vice ordförande 2:dre stadsläkaren C. Idar.

Polisnämnden.

Beredningsutskottet föreslår för nästa mandatsperiod 1934—1937 till ledamöter Sjukvårdaren J. O. Wass, Målaren A. Vestling, Drätseldirektören Theofil Öberg, Redaktören Emil Olofsson och Inköpschefen John Lundgren, med Posttjänstemannen E. L. Östlund, Svarvaren C. G. Pettersson, Stadsombudsmannen R. Tenow, Ingeniören Nils A. Ramkvist och Faktorn E. Svedlund som suppleanter för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

Ombud vid mantalsskrivning.

Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström, samt Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Ledamöter: Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren E. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer.

Suppleanter: Byggmästaren Fritz Eklund och Mätningsmannen David Johansson.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Enligt bestämmelse i stadgan för rikets allmänna läroverk skola för av stadsfullmäktige valda ledamöter finnas valda personliga suppleanter. Av ledamöterna har Byggmästaren Fritz Eklund förklarat sig icke vilja emottaga förnyat uppdrag.

Beredningsutskottet föreslår till ledamöter Direktören Erik Falk, omvald, och Posttjänstemannen E. L. Östlund nyvald efter Herr Eklund, samt till suppleanter för Herr Falk Förste Baningeniören C. Henning och för Herr Östlund Muraren Mats Hellblom.

Examensvittnen vid realskoleexamen. **N:o 103.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1934 av Ingeniören H. Håkanson, Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen G. Malmström, Ingeniören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren Gustaf Sund och Rörarbetaren Eskil Widén samt nyval av Redaktionssekreteraren Henry Karlsson efter Parkföreståndaren C. F. Thelander, som avböjt förnyat uppdrag.

Hästuttagningsnämnden.

Till ledamot intill utgången av år 1935 efter f. Landstingsmannen J. F. Olsson, numera död, föreslår beredningsutskottet måtte utses Lantbrukaren Joh. Jansson i Lista.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Samtliga avgående ledamöter nämligen: Fabrikören J. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmkvist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin föreslås till återval för tiden 1934—1935.

Nämnden för Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

I tur avgående ledamöterna: Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Fru Ida Olsson, 1:ste Postiljonen J. E. Wirén, Fastighetsägaren E. Billert och Kaptenen G. Robsahm, föreslås till omval för åren 1934—1935.

Nämnden för Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

I tur att avgå äro: Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ida Olsson.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1934—1935.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1934—1935 av Fröken Hilda Pihlgren, Komministern E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår att de avgående ledamöterna *från tjänstemannaklassen:* Drätseldirektören Theofil Öberg, *från handlande- och hantverkareklassen:* Fabrikören Otto Peterson, samt *från arbetareklassen:* Tapetseraren C. Bäckman måtte återväljas för åren 1934—1935.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Direktören A. Sundström och Fru Agnes Söderquist, som äro i tur att avgå, föreslår beredningsutskottet måtte återväljas för åren 1934—1935.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Med innevarande år utgår mandatstiden för ledamöterna: Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson och Komministern Ernst Enochsson.

Beredningsutskottet föreslår omval av de avgående för åren 1934—1937.

Styrelsen för Västerås högre Elementarläroverk för flickor.

Enligt för läroverket under innevarande år fastställt reglemente skall styrelsen för läroverket väljas så att mandatet börjar och slutar med budgetårs ingång resp. utgång, och skulle alltså mandatet för av stadsfullmäktige valda ledamöter utgå den 1 juli 1934.

Beredningsutskottet föreslår förnyelse efter nämnda tid och intill den 1 juli 1936 av mandatet för Fru Agnes Söderquist och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow samt att såsom suppleant för dem måtte utses Kaptenen G. Robsahm.

Västerås Systembolags styrelse.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1934—1936 av den av stadsfullmäktige valde ledamoten O. Håvberg, med Bokförlagsföreståndaren R. Huit som suppleant.

Revisorer.

Av stadens räkenskaper:

Kaptenen Georg Robsahm har avsagt sig uppdraget som revisor, även försåvitt uppdraget avser granskningen av innevarande års räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige ville, med godkännande av avsägelsen, till revisor av stadens räkenskaper för åren 1933 och 1934 efter Kaptenen Robsahm utse förutvarande suppleanten Inköpschefen John Lundgren.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1934 föreslår beredningsutskottet i övrigt måtte utses Folkskolläraren David Sjöholm, Revisorn A. Åstedt, Kontorsbiträdet Th. Bergquist, Kontorsbiträdet J. A. Öberg, Kassören Gösta Lundberg och Bankkassören Harry Öjve, med Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rikard Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. R. Sjöberg och Kamreraren Fritz Lilliecreutz som suppleanter, den senare nyvald efter Inköpschefen John Lundgren.

Arbetareinstitutets räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1934 av revisorn Ingeniören F. O. Berling och suppleanten Gösta Lundberg.

Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Vattenrättsingeniören A. W. Nordin och Verkmästaren Gustaf Karlsson föreslår beredningsutskottet måtte åter utses.

Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper.

Till revisor för år 1934 föreslås Folkskolläraren G. Leontein samt suppleanten Bokföraren J. E. Vestling.

Flickskolans räkenskaper.

Nuvarande revisorn Folkskolläraren I. Fröier föreslås till omval för år 1934.

Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Omval föreslås för år 1934 av revisorn Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson samt suppleanten Posttjänstemannen E. L. Östlund.

Huvudmän i Västerås stads Sparbank.

De med innevarande års utgång avgående huvudmännen Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström och Byggmästaren F. Eklund föreslår beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1934—1938.

Sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Till sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1934 hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningeniören G. Wallenius och Disponenten Carl Lundius.

Arbetslöshetskommittén.

Ledamöterna: Byggnadssnickaren A. N. Vretholm och Fattigvårdssysslomannen A. Norén samt suppleanten Lindaren Fredr. Wetter ha avsagt sig fortsatt uppdrag. Enligt bestämmelserna i nu gällande författning angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet skola suppleanter finnas till minst halva antalet ledamöter i arbetslöshetskommittén, och skulle alltså med antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté bestämt till nio, finnas valda fem suppleanter för dessa ledamöter.

Beredningsutskottet föreslår att stadens arbetslöshetskommitté för år 1934 måtte få följande av stadsfullmäktige valda sammansättning.

Ledamöter: Byggmästaren Edv. Karlsson, Studieledaren Gust. Sund, Överingeniören K. R. Liljeblad, Målaren A. Vestling, Skolvaktmästaren Einar Gelin, Kontorsbiträdet Axel Grahnqvist och Statens Lantbruksingeniören H. Welin-Berger, Montören Hugo Gustafsson och Överingeniören Oscar Hellman, de två senaste nyvalda efter Herrar Vretholm och Norén.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Suppleanter: Bergsingeniören Gust. Lundberg, Smidesmästaren F. H. Eriksson, Muraren Mats Hellblom, Redaktionssekreteraren Ernst Berg och Rörarbetaren Eskil Widén.

Vidare föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville till revisorer för kommitténs under år 1934 med statsbidrag bedrivna verksamhet återvälja Bankkamreraren Sven Ljungquist och Kassören Gösta Lundberg.

Västerås den 15 november 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

VÄSTERÅS 1933,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 18 December. XVII.

N:o 104.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1934.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a) Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	10,000:—	180:—	
2. „ „ 1902 à 4 %	752,000:—	30,080:—	
3. „ „ 1907 à 4,5 %	1,109,000:—	49,905:—	
4. „ „ 1910 à 4,5 %	1,921,000:—	84,712:50	
5. „ „ 1924 à 5 %	835,000:—	41,750:—	
6. „ „ 1929 à 5 %	2,566,000:—	128,300:—	334,927:50

b) Andra amorteringslån:

Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1. År 1916 à 4¾ %	194,395:59	9,233:79	
2. „ 1917 à 4¾ %	199,016:50	9,453:28	
3. „ 1918 à 4¾ %	284,799:10	13,527:96	
4. „ 1918 à 5¼ %	290,074:76	15,228:92	
5. „ 1920 à 6 %	184,378:42	11,062:71	58,506:66
		Transport	393,434:16

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

			Transport	393,434 : 16
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	136,409 : 53	5,456 : 38	
7.	„ 1921 à 4 %	64,391 : 35	2,575 : 65	
8.	„ 1925 à 5 %	25,702 : 91	1,285 : 15	
9.	„ 1926 à 5 %	33,183 : 49	1,659 : 17	
9a.	„ 1927 à 5 %	43,274 : 47	2,163 : 72	
9b.	„ 1928 à 5 %	60,346 : 20	3,017 : 31	
9c.	„ 1929 à 5 %	37,250 : 22	1,862 : 51	
9d.	„ 1930 à 5 %	66,689 : 88	3,334 : 49	
10.	„ 1931 à 5 %	19,845 : 38	992 : 27	22,346 : 65
	Upptagna lån från:			
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa:			
11.	År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
	Sveriges Allm. Understödsförening:			
12.	År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
13.	År 1926 à 5 %	280,489 : 84	14,024 : 50	
	Kopparbergs läns Sparbank:			
14.	År 1928 à 5 %	416,445 : 20	20,339 : 70	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
15.	År 1928 à 5 %	118,270 : 45	5,776 : 50	
	Bollnäs Sparbank:			
16.	År 1928 à 5 %	20,822 : 19	1,016 : 97	
	Gävle Stads Sparbank:			
17.	År 1928 à 5 %	83,289 : 04	4,067 : 94	
	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
18.	År 1928 à 5 %	416,445 : 22	20,339 : 77	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,5 %	824,195 : 09	37,088 : 78	
	Kungl. Postsparbanken:			
20.	År 1932 à 4,85 %	648,819 : —	31,107 : 15	
	Västmanlands läns Landsting:			
21.	År 1932 à 5 %	244,762 : 50	12,100 : 64	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:			
	År 1932 à 5 %	979,050 : —	48,402 : 76	
		Transport	211,813 : 79	415,780 : 81

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

Transport		211,813 : 79	415,780 : 81
Försäkringsaktiebolaget Skandia:			
23. År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 10	
Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
24. År 1933 à 4½ %	100,000 : —	4,460 : 82	
Svenska Livförsäkringsbolaget:			
25. År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 08	
Svenska Personal-Pensionskassan:			
26. År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
27. År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
28. År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
Livränte- och Kapitalräkningsanstalten för Östergötlands län och stift:			
29. År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
Stockholms Sjukhem:			
30. År 1933 à 4½ %	165,000 : —	7,360 : 35	290,547 : 24
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	75,000 : —	3,750 : —	
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kronor 5,000 : —		20 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		60,000 : —	92,095 : 44
d) Lånekostnader:			
Provisioner			1,250 : —
		Summa Kronor	799,673 : 49

N:o 104. Budgetförslag 1934. Utgifter.

1. B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,000,000 : —	10,000 : —	10,000 : —	
2.	„ „ 1902 à 4 %	2,000,000 : —	752,000 : —	71,000 : —	
3.	„ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000 : —	1,109,000 : —	59,000 : —	
4.	„ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000 : —	1,921,000 : —	77,000 : —	
5.	„ „ 1924 à 5 %	1,000,000 : —	835,000 : —	23,000 : —	
6.	„ „ 1929 à 5 %	2,744,000 : —	2,566,000 : —	50,000 : —	290,000 : —
b)	Amorteringslån:				
	Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4¾ %	250,000 : —	194,395 : 59	4,840 : 40	
2.	År 1917 à 4¾ %	250,000 : —	199,016 : 50	4,620 : 91	
3.	År 1918 à 4¾ %	350,000 : —	284,799 : 10	6,175 : 90	
4.	År 1918 à 5¼ %	350,000 : —	290,074 : 76	5,871 : 31	
5.	År 1920 à 6 %	210,000 : —	184,378 : 42	2,894 : 21	24,402 : 73
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000 : —	136,409 : 53	4,263 : 62	
7.	År 1921 à 4 %	74,240 : —	64,391 : 35	1,878 : 75	
8.	År 1925 à 5 %	30,000 : —	25,702 : 91	664 : 85	
9.	År 1926 à 5 %	37,800 : —	33,183 : 49	797 : 83	
9a.	År 1927 à 5 %	48,191 : 37	43,274 : 47	968 : 72	
9b.	År 1928 à 5 %	65,800 : —	60,346 : 20	1,259 : 69	
9c.	År 1929 à 5 %	39,825 : —	37,250 : 22	726 : 12	
9d.	År 1930 à 5 %	70,000 : —	66,689 : 88	1,215 : 51	
10.	År 1931 à 5 %	20,475 : —	19,845 : 38	338 : 61	12,113 : 70
	Upptagna lån från: Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
11.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	175,490 : 78	4,235 : 68	
	Sveriges Allm. Understödsförening:				
12.	År 1926 à 5 %	200,000 : —	175,490 : 78	4,235 : 68	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
13.	År 1926 à 5 %	319,663 : 33	280,489 : 84	6,769 : 95	
			Transport	15,241 : 31	326,516 : 43

kostnader, dels ock att i samråd med hamnstyrelsen vidtaga erforderliga åtgärder för arbetets utförande.

N:o 81. ***Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.***

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen får härmed översända avskrift av nådiga brevet den 18 dennes angående statsbidrag till anläggning av vågbrytare vid djuphamnen i Västerås.

Samtidigt bifogas kontrakt i två exemplar för underskrift.

Beträffande i nådiga brevet föreskrivna rapporter angående arbetsstyrkan skola desamma insändas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen senast den 2 i varje månad, varefter styrelsen översänder desamma till kommunikationsdepartementet. Dylika blanketter skola snarast tillställas Eder.

Stockholm den 4 september 1933.

NILS BOLINDER.

|Sven Stenberg.

Till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Med utlåtande den 14 februari 1933 har länsstyrelsen i Kalmar län överlämnat av Västerviks stad gjord framställning, d e l s om statsbidrag till utbyggnad av pir för fiskefartyg i Västerviks hamn, vilket arbete enligt en av ingenjören E. Svensén den 21 december 1932 upprättad plan beräknats kosta 120,000 kronor, d e l s o c k om tillstånd till arbetets påbörjande.

Över denna framställning har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen yttrat sig i skrivelse den 18 juli 1933. I samma skrivelse har styrelsen tillika, så vitt nu upptages till behandling, med överlämnande av planer och ansökningshandlingar jämte utlåtanden av vederbörande länsstyrelser, underställt Kungl. Maj:ts prövning fråga om statsbidrag till följande två hamnföretag, nämligen d e l s ombyggnad av den s. k. järnvägskajen i yttre hamnen i Valdemarsvik samt upprensning av Krogsmålaströmmen i farleden till hamnen för en beräknad kostnad av tillhopa 146,900 kronor enligt en av ingenjören Svensén den 18 februari 1931 uppgjord plan, till vilket företags påbörjande Kungl. Maj:t den 3 juni 1932 lämnat tillstånd, d e l s o c k anläggning av en vågbrytare för Västerås djuphamn, vilket arbete enligt en av byggnads-

N:o 81.
Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.

chefen G. Smitt den 15 november 1932 upprättad plan beräknats kosta 68,000 kronor.

I ärendet har arbetslöshetskommissionen yttrat sig den 27 juli 1933. Därjämte hava utlåtanden avgivits beträffande företaget i Västervik av lantbruksstyrelsen den 7 augusti 1933 och beträffande företagen i Valdemarsvik och Västerås av kommerskollegium den 9 i samma månad.

Från socialdepartementet hava därjämte överlämnats vissa handlingar rörande företagen i Västervik och Västerås.

Kungl. Maj:t fastställer de underställda, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordade arbetsplanerna för ifrågavarande företag, nämligen:

— —

2. för anläggning av en vårbrytare för Västerås djuphamn, Västmanlands län, vilket företag beräknats kosta 68,000 kronor.

— —

Den nu meddelade fastställelsen skall icke medföra befrielse för vederbörande att i fråga om byggande i vatten eller eljest ställa sig till efterrättelse vad i sådant hänseende blivit stadgat.

Kungl. Maj:t beviljar, under nedan angivna villkor, statsbidrag utan återbetalningsskyldighet från det av riksdagen för budgetåret 1933—1934 under "Utgifter för kapitalökning. IV. Fonden för förslag till statsverket" anvisade extra reservationsanslaget å sex miljoner kronor till broar och hamnar till de ovan under 1) och 2) angivna företagen, att utgå med högst följande belopp, nämligen:

— —

till vågbrytaranläggningen i Västerås .... 45,300: —

Kungl. Maj:t bemyndigar väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att beträffande de sistnämnda två företag meddela de föreskrifter angående kontroll å och ledning av arbetena m. m., som av styrelsen kunna finnas erforderliga, skolande i övrigt beträffande de nu beviljade bidragen till dessa två företag i tillämpliga delar lända till efterrättelse de villkor och bestämmelser, som gälla beträffande statsbidrag från anslaget till handelshamnar och farleder, med iakttagande tillika, att därest tillstånd av vattendomstol bör inhämtas till utförande av något av företagen eller viss del därav, till vederbörande icke må utbetalas på företaget eller sådan del belöpande statsbidrag, förrän berörda tillstånd erhållits.

— —

Kungl. Maj:t föreskriver dels att för de arbeten, till vilkas utförande statsbidrag nu beviljats, svenskt material skall komma till användning, dels ock att det skall åligga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beträffande företaget i Västervik samt Valdemarsviks köping och Västerås stad beträffande respektive företag därstädes att månatligen avgiva rapport rörande arbets-

styrkan m. m., enligt inom socialdepartementet upprättat och efter rekvisition därstädes (statssekreterarens avdelning) tillhandahållit formulär (blankett n:r 1), vilken rapport skall till kommunikationsdepartementet insändas i tre exemplar senast den 5:e i månaden näst efter den månad, som i rapporten avses, eller, därest arbetet avslutas före utgången av sistnämnda månad, inom 5 dagar från arbetets slut.

N:o 81. *Ang. uppförande av en vågbrytare vid Djuphamnen.*

— —

Detta får jag, på nådigste befallning, härigenom meddela väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till kännedom och efterrättelse samt för sökandenas underrättande. Vissa till ärendet hörande handlingar överlämnas härjämte.

Stockholm den 18 augusti 1933.

Torsten Löfgren.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige ville för utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergsgatan och Myggbogatorna anvisa ett belopp av 4,400 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I Stjernhjelmsgatan, som är belägen inom Victoriaföreningens område och sträcker sig mellan Malmabergsgatan och Myggbogatan, består vattenledningen av 1¼" och 1" och avloppet av 6" rör. Ledningarna utfördes såsom privata år 1903 av Victoriaföreningen men övertogos år 1911 av staden; Stadsfullmäktiges protokoll av den 31 augusti 1911 § 120. Vid övertagandet av ledningarna stipulerades, att vid erforderliga utvidgningar och ombyggnader av allmänna ledningar inom föreningens område, fastighetsägarna med avseende på bidrag till kostnaderna vore underkastade de vill-

N:o 82.
Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan.

kor, som voro antagna eller kunde komma att av Stadsfullmäktige antagas för dylika arbeten.

Berörda ledningar i Stjernhjelmsgatan äro numera i sådant skick, att de behöva ersättas med nya. På grund av rostförträngning förmår vattenröret ej mata tillräckligt med vatten och avloppet är tid efter annan igentäppt och tarvar ständig spolning. Detta gör att en del av fastighetsägarna hos styrelsen hemställt om nya ledningar. Dylika, inberäknat gasledning, kräva en kostnad av 12,500 kr. Då enskilda bidraget uppgår till 8,100 kr., bliver stadens andel 4,400 kr. Genom tillkomsten av vattenklosetter, ökad vattenåtgång och avgivande av gas bliver anläggningen ekonomiskt bärande för staden.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta om utbyggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergs- och Myggbogatorna och för detta ändamål anvisa 4,400 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 8 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av elektriska ledningar till Malma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom av närlagda skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen till drätselkammaren framgår, är det erforderligt att ombygga den elektriska ledningen till Malma och förse densamma med en större transformator än den nuvarande m. m.

I olikhet med vad förhållandet är med övriga distributionsledningar äges ifrågavarande ledning ej och underhålles densamma ej heller av elektricitetsverket, utan har ledningen anlagts med medel, som ställts till lantegendomsnämndens och drätselkammarens förfogande för tillgodoseende av Nordanby och Malma gårdars samt grustagets vid Malma behov av elektrisk ström. Det nu utgående strömpriset är beräknat med hänsyn till sag-

da förhållanden. Då det alltid blir svårt att rätt fördela underhålls- och, såsom nu ombyggnadskostnaderna på de olika intressenterna och bättre ordning och reda med avseende å denna strömleverans vinnes, om ledningen och allt vad till denna hör äges och underhålles av elektricitetsverket och detta tillgodogör sig alla sina kostnader genom ett lämpligt avpassat strömpris, vilket i detta liksom i övriga fall, då stadens egna institutioner äro avnämare, bör så vitt möjligt motsvara självkostnaden, finner drätselkammaren det riktigast, att det nu erforderliga anslaget ställes till elektricitetsverkets förfogande och att ledningsanläggningen härefter blir en detta verks egendom, som verket har att på vanligt sätt förränta och amortera.

N:o 83. *Ang. ombyggnad av elektriska ledningar till Malma.*

På grund av det sålunda anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ombyggnad av den elektriska ledningen till Malma och vidtagande av de i samband därmed erforderliga anordningar, som äro hänförliga till denna ledningsanläggning, till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ställa ett anslag å 8,250 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan ett nytt sorteringsverk nyligen blivit uppsatt vid Malma grustag, kan högspänningsledningen till Malma ej mera frammata erforderlig elektrisk ström. Linjen utgår från en stolpe strax norr om Loviseberg och består av galvaniserad järntråd. Den är bekostad av stadens lantgårdar, som sålunda äro ägare till och bekostar underhållet av densamma.

Såsom av närslutna utredning och kostnadsförslag framgår, erfordras jämte förstärkning av högspänningslinjen även en avgrening till grusgropen, ny, större transformatorstation och en del motorledningar. Kostnaden för dessa olika ändamål äro beräknade till 8,250 kronor.

Då driftens upprätthållande är beroende av dessa anläggningar, hemställer styrelsen att Drätselkammaren ville gå i författning om anvisande av erforderligt anslag.

Västerås den 12 september 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till slöjdundervisningen i folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 nästlidne september har folkskolestyrelsen anmält, att på grund av nedsatta statsbidrag från och med den 1 juli 1933 en budgetbrist för innevarande år på omkring 1,500 kronor beräknades uppkomma å folkskolans anslag till slöjdundervisning.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av berörda skrivelse, får i ärendet anföra följande.

Det framgår icke av folkskolestyrelsens skrivelse och har heller icke kunnat av drätselkammaren utrönas, huruvida riksdagens beslut om nedsättning i ifrågavarande statsbidrag har sin grund uteslutande i statliga budgetsvårigheter eller därjämte i den uppfattningen, att de till slöjdundervisningen utgående arvoden vore så höga, att en nedsättning motsvarande minskningen i statsbidraget vore möjlig. Huru härmed än må förhålla sig, anser drätselkammaren det vara nödvändigt på grund av de finansiella svårigheter för vilka även kommunerna äro utsatta och varutinnan Västerås stad icke utgör något undantag, att folkskolestyrelsen, även om det är för sent att göra något beträffande innevarande år, söker finna utvägar för att stadens kostnader för slöjdundervisningen från och med nästa år icke må bliva större än vad de voro före den nu beslutade bidragssänkningen. Härutinnan torde, därest ej den önskvärda utjämningen kan vinnas på annat sätt, ifrågasättas, om icke den slöjdundervisning för gossar, som för närvarande meddelas av ordinarie folkskollärarepersonal på övertid, må kunna mot lägre arvoden än de nu utgående och utan att något vedervågas med avseende å undervisningen anförtros åt arbetskraft bland vederbörande yrkesutövare. Enligt vad drätselkammaren erfarit är en del av verkstadsundervisningen så ordnad vid stadens tekniska skola med gott resultat.

Som ovan antytts torde, vad angår ifrågavarande förhållanden under innevarande år intet annat vara att göra, än att ställa medel till förfogande för utfyllande av den av folkskolestyrelsen beräknade bristen, och får drätselkammaren därför med hänvisning till ovan gjorda uttalande beträffande framtiden, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för täckande av beräknad brist i folkskolans anslag till slöjdundervisningen under innevarande år på grund av minskade statsbidrag anvisa förslagsvis 1,500 kro-

nor av det i årets budget för staden upptagna anslaget till diverse och oförutsedda behov.

N:o 84. *Ang. tilläggsanslag till slöjdundervisningen i folkskolan.*

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 9 sistlidne juni har statsbidraget i slöjd vid folkskolan minskats från kr. 1:08 till 0:90 kr. pr undervisningstimme, i de fall då undervisningen ej bestrides av lärare, vilkens tjänst för beredande av pensionsrätt åt tjänsteinnehavaren är reglerad. I intet fall utgår statsbidrag för mer än 124 t:r pr år, vilket svarar mot ett maximibelopp för slöjdavdelning under ett kalenderår av kr. 133:92 om undervisningen bestrides av lärare, anställd å reglerad tjänst samt kr. 111:60 om undervisningen ombesörjes av annan lärare. Då statsbidraget tidigare utgått med kr. 146:88 pr grupp, kommer minskningen att utgöra resp. 12:96 och 35:28 kr. pr grupp jämte dyrtidstillägg därå. Statsbidrag beräknas kunna erhållas för följande antal grupper: gosslöjden: 58 grupper, därav 33 å det högre bidraget och 25 å det lägre; flickslöjden: 79 grupper, därav 78 å det högre bidraget och en å det lägre. Den totala minskningen i statsbidraget för slöjdundervisningen uppgår till c:a 3,000 kr. pr år, av vilken summa hälften faller på innevarande år.

Då sålunda för år 1933 en budgetbrist å anslaget till slöjdundervisningen på omkring 1,500:— kr. uppkommer, har folkskolestyrelsen beslutat att anmäla förhållandet för stadsfullmäktige.

Västerås den 23/9 1933.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 85.

Drätselkammarens utlåtande ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 maj innevarande år beslöto stadsfullmäktige remittera till drätselkammaren för utlåtande en av Direktören Erik Falk väckt motion om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån omedelbart norr om Ullspinneriet med tillfartsvägar å ömse sidor om ån.

I anledning härav får drätselkammaren nu anföra följande.

Enligt motionen åtföljande ritningar och kostnadsberäkningar skulle den föreslagna spången med tillfartsvägar kunna åstadkommas för en kostnad av 9,200 kronor. Stadens byggnadschef har beräknat kostnaderna för själva brobygget med en något förändrad och förstärkt konstruktion till lägst 6,600 kronor. Lägges härtill de 4,000 kronor, som enligt det motionen åtföljande kostnadsförslaget, beräknats för tillfartsvägarne, skulle anläggningen draga en sammanlagd kostnad av 10,600 kronor.

Drätselkammaren anser emellertid icke, att något större allmänt behov av en brobyggnad av det slag, som här föreslagits, åtminstone för närvarande är för handen. Härtill kommer, att om den nyligen beslutade ombyggnaden av Kvarnbron i Skerikesvägen blir utförd inom den närmaste tiden, kommunikationerna med Vallbymuseet bliva i hög grad förbättrade. För de delar av staden, egentligen endast Aroslund och norra delarne av Blåsbo och Akademivreten, för vilka den föreslagna gångbron skulle bereda en genare väg till Vallby, är avståndet dit icke så långt över den förbättrade Karnbron, att det på något sätt kan verka avskräckande, och i varje fall mycket mindre än för stora delar av staden i övrigt. Det synes därför, som tillräckliga skäl ej skulle föreligga, att staden skulle ikläda sig kostnaderna för den föreslagna förbindelseleden.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa

att den väckta motionen icke må till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås den 5 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 85.

Ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.

Ju mera friluftsmuseet vid Vallby blir ett mål för stadsinvånarnas promenader, ju mera gör sig ock behovet känt av en broförbindelse mellan Vallbyområdet och stadsdelarna på Svartåns östra sida.

Ofta har därför försports den önskningen, att en bro skulle läggas över Svartån på för ändamålet lämplig plats, och hava också undersökningar härutinnan verkställts.

Ånyo framläggas nu resultat av en sådan undersökning, som efter ett av Landshövding Murray i hans egenskap av ordförande i Västmanlands Fornminnesförening givet uppslag till en början gick ut på att pröva lämpligheten av och kostnaderna för en gångbrobyggnad på pontoner eller s. k. flottbro, men som ock utsträckts till att gälla spång på pålbockar, vilken typ tydligen bör vara att föredraga såväl till följd av billigare kostnad som ock med anledning av dess lindrigare underhåll.

Den utredning, som verkställts, tyder på, att utförandet av arbetet med spången och tillförsvägar skulle betinga en kostnad understigande kronor 10,000: — och ändock åt spången giva ett sådant skick, att maximifordringen: 300 kg. belastning per kvm. gångyta blir uppfylld.

Då kostnaden för möjliggörandet av den önskvärda förbindelsen sålunda icke kan anses vara alltför betungande, hemställer jag,

att Stadsfullmäktige ville besluta om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån med väg till densamma från Skultunavägen mellan den tidigare av Ullspinneriet disponerade tomten samt koloniträdgårdsområdet å Biskopsängen, å ena sidan, samt från Vallbyområdet nedanför Hallstahammarsgården, å andra sidan ån.

Västerås den 9 maj 1933.

ERIK FALK.

N:o 86.

Trafikkommitténs skrivelse ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från drätselkammaren den 11 maj innevarande år bemyndigade stadsfullmäktige den 26 maj 1933 drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens områden. Ansökan om sådan rätt ingavs av drätselkammaren till Konungens befallningshavande i länet den 1 juli 1933.

I en den 26 juni 1933 dagtecknad skrivelse har vidare Västerås omnibusaktiebolag hos Konungens befallningshavande i länet hemställt om tillstånd till linjetrafik inom Västerås. Denna framställning har av Konungens befallningshavande den 29 juni innevarande år remitterats till magistraten i Västerås med anmodan, att efter hörande av stadsfullmäktige till Konungens befallningshavande inkomma med yttrande i ärendet.

Magistraten har den 30 i samma månad remitterat bolagets framställning till stadsfullmäktige, och har stadsfullmäktiges sekreterare den 1 därpå följande juli på uppdrag av stadsfullmäktiges ordförande remitterat framställningen till trafikkommittén för förberedande behandling.

Trafikkommittén hemställer, att stadsfullmäktige ville avgiva yttrande i frågan till Konungens befallningshavande i överensstämmelse med närlagda förslag.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Trafikkommittén:

WALTER MURRAY.

/Eric Plantin.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Konungens befallningshavande har den 29 juni 1933 till magistraten i Västerås, med anmodan att efter hörande av stadsfullmäktige till Konungens befallningshavande inkomma med yttrande i ärendet, remitterat en hos Konungens befallningshavande den 26 juni 1933 av Västerås omnibusaktiebolag gjord framställning om tillstånd till linjetrafik inom Västerås, och har magistraten den 30 juni remitterat ärendet till stadsfullmäktige.

N:o 86.
Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

På uppdrag av stadsfullmäktiges ordförande har ärendet därefter remitterats till stadsfullmäktiges trafikkommitté för förberedande behandling.

I denna fråga — koncession å omnibustrafiken i Västerås — föreligger vidare drätselkammarens i Västerås den 1 juli 1933 efter stadsfullmäktiges bemyndigande den 26 maj 1933 gjorda framställning till Konungens befallningshavande om tillstånd att utöva linjetrafik inom Västerås under fem års tid från och med den 1 september 1933.

Slutligen har Västerås stads trafikkommitté på sin tid till Konungens befallningshavande överlämnat dels en av Västerås omnibusaktiebolag hos magistraten i Västerås den 8 maj 1933 gjord framställning om koncession å omnibustrafiken i Västerås till den 1 september 1943, dels ock en framställning av A. Rob. Andersson hos trafikkommittén i Västerås den 6 maj 1933 om koncession å omnibustrafiken från den 1 april 1933 under fem års tid.

Drätselkammarens i Västerås framställning, Västerås omnibusaktiebolags, hos magistraten i Västerås gjorda framställning och A. Rob. Anderssons hos trafikkommittén i Västerås gjorda framställning hava på sin tid av länsstyrelsen remitterats till magistraten i Västerås, som anmodats däröver höra Västerås omnibusaktiebolag. Bolagets i ärendet avgivna yttrande jämte övriga till magistraten remitterade handlingar hava därefter genom magistratens remiss den 31 juli innevarande år överlämnats till trafikkommittén för yttrande.

Trafikkommittén har vid återställande av huvudremissen till stadsfullmäktige funnit lämpligt därvid foga övriga ovanberörda handlingar, vilka också härmed överlämnas.

Stadsfullmäktige få nu i ärendet anföra följande:

Som bekant innehades rätten att utöva omnibustrafiken i Västerås till den 1 september innevarande år av C. O. Karlsson och A. Rob. Andersson på grund av ett med stadens kommunala myndigheter slutet avtal. I avbidan på koncessionsfrågans nu förestående lösning har denna koncession fortsatt att löpa.

Omnibustrafiken har sedan flera år faktiskt utövats av ovannämnda Västerås omnibusaktiebolag.

Till följd av de inkomna ansökningarna upptogos förhandlingar mellan å ena sidan representanter för stadens trafikkommitté och drätselkammaren samt å andra sidan representanter för Västerås omnibusaktiebolag för ernående av en tillfredsställande lösning av koncessionsfrågan. Dessa underhandlingar hava nu lett till, att en överenskommelse mellan parterna träffats, som förutsätter, att drätselkammaren i Västerås skulle erhålla det begärda trafiktillståndet och i övrigt innehåller, att Västerås omnibusaktiebolag skulle på vissa villkor för stadens räkning ombesörja omnibustrafiken. En styrkt avskrift av detta avtal överlämnas härjämte.

I och med denna överenskommelse torde den av Västerås omnibusaktiebolag hos Konungens befallningshavande gjorda framställningen icke längre vara aktuell.

N:o 86.
Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.

Då vidare Västerås omnibusaktiebolag, däri den nuvarande koncessionären C. O. Karlsson innehar aktiemajoriteten, i särskild förbindelse, varav styrkt avskrift närslutes, säkerställt A. Rob. Anderssons anställningsförhållanden i bolaget, efter vissa grunder, emot vilka från stadens sida intet är att erinra, torde dennes ansökan att erhålla koncession å omnibustrafiken icke heller böra förtjäna vidare avseende.

På grund av det anförda få stadsfullmäktige sålunda hemställa, att Konungens befallningshavande ville, utan avseende å de av Västerås omnibusaktiebolag och A. Rob. Andersson gjorda framställningarna om koncession å omnibustrafiken i Västerås, bifalla den av drätselkammaren efter stadsfullmäktiges bemyndigande gjorda framställningen om tillstånd att under en tid av fem år utöva linjetrafik med omnibus inom Västerås stad och bestämma, att denna koncessionstid skall taga sin början den 1 november 1933.

AVTAL.

Under förutsättning att av Västerås stads drätselkammare gjord ansökan om tillstånd till linjetrafik med omnibus inom staden under en tid av fem år, räknat från och med den 1 november 1933, vinner Konungens befallningshavandes i Västmanlands län bifall, har emellan drätselkammaren å ena, samt Västerås omnibusaktiebolag, å andra sidan, träffats följande avtal.

§ 1.

Drätselkammaren förbinder sig att under koncessionstiden, räknat från och med den 1 november 1933 utöva omnibustrafiken inom staden genom bolaget.

§ 2.

För trafikens utövande skola följande villkor gälla:

1:o) Trafiken avser tre linjer, nämligen:

Linje I: Köpingsvägen vid Djuphamnsvägen genom Stora gatan och Pilgatan till Folkets Park samt Lasarettsvägen fram till Centrallasarettet och samma väg åter.

Linje II: Korsningen av Urggatan och Malmabergsgatan — Malmabergsgatan — Tegnérgatan — Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Köpmangatan — Stora torget — Västra Kyrkogatan — Skultunavägen till Ullspinneriet och åter samma väg. Vissa turer utsträckas enligt närmare föreskrifter, som meddelas av magistraten, till Kyrkogården vid Hovdestalund.

Linje III: Korsningen av Skallbergsgatan och Tunbyvägen — Tunbyvägen — Gustavsborgsgatan — Kristiansborgsallén — Norra Ring-

vägen — Engelbrektsgatan — Knutsgatan — Kopparbergsvägen — Södra Esplanaden — Hamngatan — Fiskartorget — Stora gatan — Hammarbygatan — Drottninggatan — Mileniigatan — Jakobsbergsgatan — Stora gatan och åter. Vändstation skall förläggas till utgångspunkten.

N:o 86. *Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

2:o) Trafiken upprätthålles å linje I med minst fyra omnibusar rymmande minst 30 passagerare vardera, å linje II med minst 2 omnibusar, rymmande minst 22 passagerare vardera och å linje III med minst 2 omnibusar rymmande likaledes minst 22 passagerare vardera. Dessutom skall bolaget för trafikens regelbundna upprätthållande och mötande av tillfälliga trafikbehov till sitt förfogande ständigt hava tillräckligt antal reservvagnar, skolande vad magistraten härutinnan kan finna nödigt föreskriva lända till efterrättelse.

3:o) Trafiken skall å samtliga linjer upprätthållas från senast kl. 7,30 f. m. till kl. 11 e. m. under månaderna oktober — april samt till kl. 11,30 e. m. under månaderna maj — september. Å linje I anordnas minst 10 minuters trafik, å linje II minst tjugo minuters trafik och å linje III ävenledes minst tjugo minuters trafik.

4:o) Passagerareavgiften må icke överstiga tjugo öre per enkel tur å varje linje.
Biljetthäften om 20 biljetter skola säljas till ett pris av högst 3 kronor. Övergång från en linje till en annan skall medgivas mot en särskild tilläggsavgift av 10 öre under åren 1933 och 1934 samt därefter av fem öre.

5:o) Polisman i uniform eller eljest i tjänsteutövning äger begagna omnibus utan ersättning.

6:o) Vid de olika linjerna skola finnas hållplatser så belägna att annan trafik ej störes därav. Hållplatsernas läge bestämmes av magistraten. Vid samtliga hållplatser skall bolaget på sin bekostnad uppsätta med tidtabell försedda anslagstavlor enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av magistraten och enligt av magistraten godkänd modell. Anslagstavlorna skola av bolaget väl underhållas.

7:o) Trafikpersonalen skall under tjänstgöring vara iklädd av magistraten godkänd uniform.

8:o) Den rullande materielen skall vara av gott fabrikat och lämplig typ, samt godkännas av magistraten och skall densamma ständigt hållas i driftsdugligt och förstklassigt skick. Omnibusarna skola vara försedda med skyltar, som tydligt angiva linjernas sträckning och skall omnibus, som går till kyrkogården vid Hovdestalund vara försedd med särskild skylt, som angiver detsamma. Fordonsparken skall minst en gång om året underkastas besiktning av magistraten.

Ansvars- och skadeståndsförsäkring skall av bolaget tagas och under avtalstiden bibehållas till det belopp och i den omfattning, som magistraten bestämmer.

N:o 86. *Ang. fortsatt ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

9:o) I ordningshänseende skall trafiken stå under magistratens överinseende, och skall bolaget förty vara skyldigt att ställa sig till efterrättelse, vad magistraten på grund av bestämmelserna i detta avtal eller eljest på grund av sin tjänstebefogenhet kan finna skäligt att i förevarande avseende föreskriva. Bolaget skall till magistraten anmäla, vilken person, som närmast skall utöva rörelsen.

10:o) Bolaget skall vara skyldigt att underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende å linjesträckningar och turer, som påkallas av trafikbehovet och i vederbörlig ordning fastställas.

§ 3.

Som ersättning för de ökade kostnader för vägunderhåll och dylikt, som åsamkas Västerås stad genom omnibustrafikens bedrivande samt för därav föranledda särskilda anordningar, skall bolaget till drätselkammaren erlägga ett belopp av Fyratusen (4,000) kronor för år, vilket belopp skall gäldas med Ettusen (1,000) kronor senast å sista söckendagen i envar av månaderna januari, april, juli och oktober.

§ 4.

Drätselkammaren åtager sig och bekostar all den sandning, som vintertid erfordras för trafikens nöjaktiga uppehållande.

§ 5.

Bolaget äger icke utan drätselkammarens medgivande överlåta sina rättigheter enligt detta avtal å annan.

§ 6.

Genom detta avtal frikallas C. O. Karlsson och A. Rob. Andersson från all skyldighet att härefter ersätta Västerås stad de kostnader, som under den tid, då de innehaft koncession å omnibustrafik inom staden, förorsakats staden av särskilda, för omnibustrafiken vidtagna anordningar.

§ 7.

Detta avtal må ej under den tid, som avtalet avser av någondera parten uppsägas, men äger Konungens befallningshavande efter framställning av drätselkammaren, därest bolaget befinnes i väsentlig mån eftersätta sina skyldigheter förklara, att avtalet efter viss tid skall upphöra att gälla.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Västerås stads Drätselkammare: För Västerås Omnibusaktiebolag:
AXEL SUNDSTRÖM. C. O. KARLSSON.
/Ragnar Tenow.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark inom kvarteret Greta.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige sådan ändring i den för staden gällande stadsplanen, att Bryggerigatan öster om byggnadskvarteret Greta skulle ur stadsplanen utgå som gata och såsom tomtmark sammanläggas med byggnadskvarteret Greta.

För ett genomförande av försäljningen av denna mark erfordras ett formellt bemyndigande för drätselkammaren; och hemställer drätselkammaren därför, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja densamma.

Västerås den 7 september 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en nykterhetskurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har Centralförbundet för nykterhetsundervisning och bestyrelsen för en härstädes under år 1934 påtänkt allmän upplysningskurs i nykterhetsfrågor hemställt om anvisande av ett anslag å 1,000 kronor såsom bidrag till kursomkostnaderna, och får drätselkammaren, med överlämnande av denna framställning med därtill hörande bilagor och under erinran om, att stadsfullmäktige förut anvisat anslag för inom länet hållna dylika kurser med varierande belopp och senast för den härstädes år

N:o 88. *Ang. anslag till en nykterhetskurs.*

1924 hållna kursen 500 kronor, samt föreslå, att stadsfullmäktige ville för begärt ändamål anvisa ett anslag å 500 kronor, att utgå av det i nästkommande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning har till uppgift att främja upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan och med denna sammanhängande etiska, hygieniska och socialetiska spörsmål. Det anordnar i sådant syfte bl. a. allmänna upplysningskurser i alkoholfrågan. T. o. m. innevarande år ha 185 sådana kurser hållits.

Vid organiserandet av dessa kurser har samarbete ägt rum mellan Centralförbundet och alla för ett objektivt upplysningsarbete intresserade, oavsett olika principiella ståndpunkter i övrigt. På grund härav och i enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrift äro religiösa och politiska strider förbjudna vid kurserna. Erfarenheten har också visat, att på det område, varom här är fråga, ett fruktbärande samarbete kan äga rum mellan de olika meningsriktningarna på det nykterhetspolitiska området.

Icke minst under ekonomiskt svåra tider såsom den nuvarande måste upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan bedrivas med största möjliga kraft och planmässighet. Ändamålet med detsamma är nämligen att inskärpa nykterhetens betydelse ur såväl den enskildes som samhällets synpunkt. Med hänsyn härtill och i förhoppning, att ekonomiskt stöd skall kunna lämnas i behövlig omfattning, har Centralförbundet i samråd med intresserade personer beslutat att under år 1934 hålla en ny kurs här i länet. Den kommer att förläggas till Västerås. Tiden för densamma skall närmare bestämmas av Centralförbundet i samråd med den lokala kursbestyrelsen.

Med ledning av erfarenheten från senast hållna kurser ha utgifterna för den planerade kursen beräknats till omkring 5,500 kr. Länets landsting har såsom bidrag till kostnaderna anslagit 500 kr. Detta är emellertid otillräckligt för säkerställandet av kursens ekonomi. Kursens tillkomst beror därför även av det intresse och tillmötesgående, som kan komma att visas av kommuner och korporationer inom länet, av vilka anslag begäras. Anslagen disponeras av Centralförbundet, som svarar för alla utgifter, och som, därest överskott uppstår på någon kurs överför detta till garantifonden för täckande av underskott, varmed man även måste räkna.

Då kursen förlagts till Västerås, hoppas vi, att Stadsfullmäktige skola finna det lämpligt att bevilja bidrag till bestridande av utgifterna för den-

samma. Kursen är visserligen avsedd för hela länet, men det är ju tydligt, att det samhälle, i vilket den hålles, har största nyttan av densamma. Det är då också helt naturligt, att detta samhälle — i förevarande fall Västerås — lämnar ett förhållandevis högre anslag än andra kommuner. Och då landstinget icke ansett sig kunna anslå mer än 500 kr. — vilket blott är en tredjedel av vad som begärdes — blir kursens tillkomst i hög grad beroende av bidraget från Västerås stad.

N:o 88. *Ang. anslag till en nykterhetskurs.*

Beträffande kursens program hänvisas till den bilaga (cirkulär n:r 2 B), som är fogad till denna ansökan. I den redogöres bl. a. för orsaken till, att det måste anstå med programmets utarbetnde till dess anslagsfrågorna blivit avgjorda.

Under åberopande av vad som här anförts samt även med hänvisning till bifogade inbjudan till kursen (cirkulär n:r 1) får Centralförbundet för nykterhetsundervisning och dess kursbestyrelse i Västerås vördsamt anhålla

att Stadsfullmäktige måtte anslå kronor ettusen (1,000) till den planerade allmänna upplysningskursen i Västerås 1934.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen i Västerås:

S. H. Kvarnzelius. *Walter Murray.*
August Ljunggren. *M. Vallander.*

Stockholm och Västerås i sept. 1933.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnats en framställning av lönenämnden angående kommunal tilläggspension till slöjdlärarinnan Elin Hahr från hennes avgång ur tjänst, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till lönenämndens framställning.

Västerås den 19 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 89.
Ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen med underrättelse, att slöjdlärarinnan vid folkskolorna Elin Hahr, av Statens Pensionsanstalt förklarats berättigad uppbära avkortad tjänstepension och att fröken Hahr av styrelsen beviljats avsked från och med den 13 augusti 1933, anhållit att hon måtte beviljas kommunal tilläggspension från och med den 1 nästlidne september.

I avseende på de förhållanden, som inverka på denna pensionering, har folkskolestyrelsen uppgivit, att fröken Hahr vore född den 12/8 1873 samt att hon tjänstgjort vid folkskolorna dels som timlärarinna med en undervisningsskyldighet av 16 timmar i veckan, tiden den 28/2—6/6 1910 och 25/8 1910—6/6 1911, dels som ordinarie slöjdlärarinna från och med 1/7 1911 och till avskedstagandet.

I sin befattning som ordinarie slöjdlärarinna kan fröken Hahr alltså räkna 22 tjänsteår såsom berättigande till pension.

Stadsfullmäktige hava den 25 augusti 1932 beslutat, att övningslärare vid folkskolorna skola i avseende å rätt till kommunal tilläggspension vara likställda med folkskolans övriga lärarpersonal, varvid slöjdlärarinna skall jämnställas med småskollärarinna.

Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 fastställda grunder för tilläggspension för folkskolornas lärarkrafter i läsämnen, skall sådan pension utgå med 65 % å ersättning för vedbrand och bostad, ortstillägg samt å ersättning för övertidsläsning med därå belöpande dyrtidstillägg. För småskollärarinna utgår ersättning för vedbrand med 130 kronor för bostad med 550 kronor och för övertidsläsning i högsta lönegraden med 120 kronor, varå dyrtidstillägget är 31 kronor 20 öre samt ortstillägg med 200 kronor. Underlaget för hennes pensionering är alltså tillhopa 1,031 kronor 20 öre. I händelse pensionstagaren icke innehar fullt antal tjänsteår eller 30 år utgår pensionen avkortad efter tjänsteår i förhållande till fullt antal sådana.

Uträknat för fröken Hahr skulle sålunda avkortad pension efter nuvarande bestämmelser utgå med 22/30 delar av 65 % å 1,031 kronor 20 öre, eller i utjämnat belopp med 492 kronor.

Lönenämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta förklara fröken Hahr tillsvidare och så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolornas lärarpersonal och dess pensionering äro gällande berättigad erhålla en årlig kommunal tilläggspension av 492 kronor, att utgå av uttaxerade medel på folkskolans stat.

Västerås den 13 oktober 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 89. *Ang. tilläggspension åt en slöjdlärarinna.*

Sedan statens pensionsanstalt meddelat, att slöjdlärarinnan Elin Hahr förklarats berättigad att uppbära avkortad tjänstepension, att utgå "fr. o. m. månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Hahr avsked fr. o. m. 13/8 1933. Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/9 1933.

Fröken Hahr, som är född den 12/8 1873, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor dels som timlärarinna med en tjänstgöring av 16 t:r i veckan tiden 28/2—6/6 1910 samt tiden 25/8 1910—6 juni 1911, dels som ordinarie slöjdlärarinna fr. o. m. den 1 juli 1911 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 16 juni 1933.

För Västerås folkskolor:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppehållande av 1:ste stadsläkaretjänsten under vakans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna handlingar rörande Förste stadsläkaren Carl Thunströms kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder och därvid för sin del tillstyrka vad hälsovårdsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 90.

Ang. uppehållande av 1:ste stadsläkaretjänsten under vakans.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över här bilagda av hälsovårdsnämnden med eget utlåtande överlämnade framställning av Förste stadsläkaren Carl Thunström att få kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder, får lönenämnden tillstyrka framställningen på sätt av hälsovårdsnämnden föreslagits.
Västerås den 13 oktober 1933.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti en till Hälsovårdsnämnden ingiven, till Stadsfullmäktige ställd skrivelse har förste stadsläkaren i Västerås Carl Thunström, som den 20 innevarande september uppnått 65 års ålder och alltså enligt gällande föreskrifter är skyldig att avgå från sin befattning, anhållit att fortfarande få kvarstå i sin tjänst till dess densamma kunde bliva med ny innehavare besatt.

Med överlämnande av berörda skrivelse får Hälsovårdsnämnden under åberopande av 12 § i nu gällande instruktion för tjänsteläkarna med hänsyn därtill, att förste stadsläkaretjänsten icke torde kunna kungöras ledig förrän den av Stadsfullmäktige antagna nya instruktionen för tjänsteläkarna i Västerås blivit i vederbörlig ordning fastställd, samt att på grund härav ny innehavare av tjänsten säkerligen icke kan tillträda densamma förrän den 1 januari 1934, på det sätt tillstyrka bifall till ansökningen, att doktor Thunström berättigas att kvarstå i tjänsten till sistnämnda dag.
Västerås den 22 september 1933.

Å Hälsovårdsnämndens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.
/Thorsten Hagstrand.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att fortfarande få kvarstå i min nu innehavande tjänst, intill dess den kan bli med ny innehavare besatt.
Västerås den 20/9 1933.

Carl Thunström,
1:ste stadsläkare.

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

N:o 91.

Beredningsutskottets yttrande ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Konungens befallningshavande i länet har Kungl. Medicinalstyrelsen i anledning därav, att det personliga privilegiet å apoteket Bävern härstädes genom senaste innehavarens död blivit ledigt påkallat utredning rörande de ändrade fullständigt angivna gränser för detta apoteks förläggningsområde, som numera tilläventyrs kunde anses erforderliga.

Sedan Konungens befallningshavande i anledning av denna skrivelse genom magistraten anmodat bland andra Hälsovårdsnämnden och Stadsfullmäktige i staden att avgiva yttrande i ärendet, hava stadsfullmäktige genom beslut den 28 september innevarande år överlämnat handlingarne för förberedande utlåtande till beredningsutskottet.

I sitt yttrande i ärendet har Hälsovårdsnämnden förklarat sig anse, att något behov av flera än de här i staden nu befintliga två apoteken icke förelåge, ävensom att någon ändring i dessas förläggningsområden icke vore påkallad.

Enligt nu gällande bestämmelser skall apoteket Bävern vara förlagt inom det område av staden, som begränsas av Östra Kyrkogatan, Stora torget, Nedre Kungsgatan, Källgatan och Biskopsgatan, med rätt till apotekets förläggning även vid yttersidorna av Stora torget och av de delar av nämnda gator, som begränsa ifrågavarande område.

Beredningsutskottet ansluter sig till hälsovårdsnämndens uppfattning och får med återställande av handlingarne i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville förklara sig icke påkalla någon ändring uti förläggningsområdet för apoteket Bävern.

Västerås den 24 oktober 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 91.
Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 16 september 1933.

§ 202.

Sedan magistraten med anledning av Länsstyrelsens resolution den 29 juni 1933 till Hälsovårdsnämnden i och för yttrande överlämnat ärendet angående behovet av ett nytt apotek i staden jämte eventuellt förläggningsområde för detsamma, upptogs nu ärendet till handläggning.

Hälsovårdsnämnden beslöt avgiva följande yttrande:

I enlighet med vad Hälsovårdsnämnden tidigare uttalat torde staden icke vara i behov av mer än de redan befintliga två apoteken och bör, därest endast två apotek skola finnas, icke någon ändring ske beträffande deras förläggningsområden.

Om ett nytt tredje apotek skall inrättas måste däremot förläggningsfrågan tagas under omprövning. Apoteket "Hjorten" bör därvid lämpligen vara förlagt på sin nuvarande plats, apoteket "Bävern" förflyttas österut och förläggas inom ett område, som begränsas av Östra Ringvägen, Norra Ringvägen, Engelbrektsgatan, Knutsgatan, Kopparbergsvägen, Östermalmsgatan, samt det nya apoteket få sin förläggningsort i väster inom ett område, som begränsas av Kristinagatan i norr, Västmannagatan i väster, Gustafsgatan i söder och Hållgatan i öster, med rätt för såväl apoteket Bävern som det nya apoteket att förläggas jämväl vid yttersidorna av de delar av nämnda gator, som begränsa respektive apoteks förläggningsområden.

Mot detta nämndens beslut anförde herr ordföranden reservation i enlighet med innehållet i sin skrivelse till magistraten den 24 augusti 1933, så lydande:

"Till Magistraten i Västerås.

Med anledning av anmodan om yttrande ang. event. förändring av förläggningsområdet inom staden för Apoteket Bävern får undertecknad härmed anföra följande:

En förflyttning av Apoteket Bävern *från dess nuvarande förläggningsområde* synes mig endast böra vidtagas under den förutsättningen, att ett 3:dje apotek beslutas inrättas i staden. Skulle detta emellertid ej bli fallet, så synes mig, att *någon annan förflyttning* än möjligen till en annan plats invid Stora torget ej vore behövlig. Apoteket är nämligen sedan gammalt inhyrt i en av stadens äldre byggningar, där varken fullt lämpade eller tillräckligt rymliga lokaliteter kunnat eller kanske knappast kunna beredas detsamma. Däremot torde det ej vara omöjligt att inom andra fastigheter vid torget åstadkomma sådana bättre lokaler och utrymmen, som numera fordras för ett tidsenligt inrättat apotek.

Skall emellertid ett 3:dje apotek inrättas i staden, så bör enligt min åsikt Bäverns förläggningsområde förflyttas ett stycke i nordöstlig riktning. Men detta under den förutsättningen, att det nya apoteket blir förlagt västerut till det område, som under denna frågas behandling förut föreslagits av hör-

då myndigheter och personer, och varvid mitt då avgivna förslag innefattade den centralare punkten.

N:o 91. *Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.*

Under denna förutsättning alltså, synes det mig lämpligast, att det nya förläggningsområdet erhölle följande begränsningar:

Vasagatan, Utanbygatan, Nygatan, Kopparbergsvägen, Domkyrkoesplanaden, odh därvid även med placeringsrätt vid yttersidor av dessa gator.

Å bifogade karta har jag för översikts skull markerat gränserna för det av mig nu föreslagna ev. ändrade förläggningsområdet för Bävern, ävensom de nuvarande förläggningsområdena för såväl Bävern som Hjorten, jämte det föreslagna området för det ev. 3:dje apoteket.

Västerås den 24 augusti 1933.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare."

Som ovan

In fidem:
Thorsten Hagstrand.

Rätt utdraget, betygar:
Ex officio:
Eric Plantin.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Jämlikt Kungl. brev den 20 september 1907 åligger det Medicinalstyrelsen att vid uppkommen ledighet å sådant i stad med flera apoteksinrättningar beläget apotek, vars förläggningsområde till gränserna ej förut varit bestämt angivet eller vars med avseende å förläggningsområdet fastställda gränser icke längre kunna anses ändamålsenliga, avgiva underdånigt förslag till fullständiga gränser eller ändring av de förut fastställda gränserna för området. Själv äger emellertid styrelsen på grund av kungl. brev den 25 januari 1924 att, efter hörande av vederbörande myndigheter samt dem, vilkas intressen av frågan beröras, meddela beslut i ärende angående gränser för i stad inrättat apoteks förläggningsområde, där fråga är om sådant bestämmande av ej fullständigt angivna gränser eller sådan ändring av fastställda gränser, som ej nödvändiggör apotekets förflyttning från de lokaler, vari det är inrymt.

Personliga privilegiet å apoteket Bävern i Västerås har genom senaste innehavarens död blivit ledigt.

Enligt Medicinalstyrelsens beslut den 14 februari 1924 skall apoteket Bävern vara förlagt inom det område av Västerås, som begränsas av Östra Kyrkogatan, Stora torget, Nedre Kungsgatan, Källgatan och Biskopsgatan, med rätt till apotekets förläggning även vid yttersidorna av Stora torget och

N:o 91. *Ang. förläggningsområde för apoteket Bäfvern.*

av de delar av nämnda gator, som begränsa ifrågavarande område. Apoteket Hjorten i samma stad må jämlikt kungl. brev den 5 februari 1909 icke förläggas nordligare än vid Stora gatan och med Svartån som yttersta gräns åt väster och Allégatan åt öster.

Under åberopande av vad ovan anförts har Medicinalstyrelsen äran härigenom anhålla, att Ni ville *dels* från hälsovårdsnämnden, förste stadsläkaren och stadsfullmäktige i Västerås samt från innehavaren av apoteket Hjorten därstädes införskaffa utredning rörande de ändrade, fullständigt angivna gränser för förläggningsområdet för apoteket Bävern, som numera eventuellt anses erforderliga, *dels och* därefter med erhållna yttranden jämte eget utlåtande till Medicinalstyrelsen inkomma.

Tillika får Medicinalstyrelsen till Eder överlämna handlingarna i ärendet angående ifrågasatt inrättande av ytterligare ett apotek i Västerås, vilka handlingar återförväntas.

NILS FRYKHOLM.

Helmer Roos. */Daniel Heilborn.*

Stockholm den 22 juni 1933.

N:o 92.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 24 november 1932 hava stadsfullmäktige till bland andra beredningsutskottet för yttrande överlämnat en av Herr Hult såsom egen motion upptagen framställning av stadens pensionsnämnd, att stadsfullmäktige ville låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden av lagen d. 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott, och får beredningsutskottet, med återställande av handlingarne i ärendet däribland ett efter remiss av fattigvårdsstyrelsen den 17 maj 1933 avgivet utlåtande, för sin del, under uttalande att en allsidig utredning av förekommande behov av pensionstillskott, där sådan befinnes påkallad, synes kunna vinnas genom ett samarbete emellan fattigvårdsstyrelsen och pensionsnämnden exempelvis genom att i likhet med vad som förekommer på en del orter ansökningar om pensionstillskott av fattigvårdsstyrelsen för yttrande överlämnas till pensionsnämnden och då härigenom allan rättfärdighet vid lagens tillämpning bör vara tillgodosedd och på de skäl fattigvårds-

styrelsen i övrigt anfört i likhet med fattigvårdsstyrelsen hemställa, att framställningen och motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Beredningsutskottet får tillika anmäla, att Herr Hult vid ärendets behandling anmält reservation under yrkande, att beredningsutskottet måtte tillstyrka motionen.

Västerås den 24 oktober 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 24 november 1932 till bland andra Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren för yttrande remitterat en av Herr Hult såsom egen motion upptagen framställning av stadens Pensionsnämnd angående åstadkommande av en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning härstädes av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott, får drätselkammaren, efter att hava erhållit del av Fattigvårdsstyrelsens i ärendet den 17 augusti innevarande år avgivna utlåtande och på de skäl i detta utlåtande anförts, för sin del i likhet med Fattigvårdsstyrelsen hemställa, att framställningen och motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 24 sistlidne november, hade Stadsfullmäktige beslutat att bl. a. till fattigvårdsstyrelsen för utlåtande remittera en från Västerås stads pensionsnämnd inkommen, såsom egen motion av herr Hult upptagen framställning, att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott m. m.

I anledning härav får fattigvårdsstyrelsen i ärendet anföra.

Pensionsnämnden har inledningsvis anfört, att möjligheten att bereda kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård, icke synes hava här i staden tillämpats i sådan omfattning, som vid lagens införande avsetts. Härtill vill fattigvårdsstyrelsen endast genmäla, att tillämpningen av lagen ifråga från kommunernas sida är fullständigt frivillig, varför någon viss omfattning av lagens tillämpning knappast kunnat avses vid dess införande.

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Vidare har nämnden såsom sin mening uttalat, att de här i staden fastställda allmänna villkoren för lagens tillämpning, i jämförelse med sådana villkor i andra städer, delvis föranlett en alltför restriktiv tolkning av lagen, ävensom att fattigvårdsbehovet vore väl skarpt markerat. Fattigvårdsstyrelsen vill härutinnan erinra därom, att lagen om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag förutsätter, *dels* att de personer, som tillerkännas kommunalt pensionstillskott "äga uppbära pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 och icke blivit berövade detta på grund av bestämmelserna i 9 § sagda lag", *dels* "finnas vara i behov av fattigvård" samt *dels* inom fattigvårdssamhället "äga hemortsrätt i fråga om fattigvård". De allmänna villkor, som här i staden äro gällande och återfinnas i Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 sept. 1928 § 197, stå i full överensstämmelse med stadgandena i citerade lag. De s. k. värdighetsbestämmelser, som dessutom finnas intagna i de allmänna villkoren, ha stöd i vederbörande departementschefs yttrande till statsrådsprotokollet (K. prop. n:r 135 år 1918). Att i enlighet med nämndens uppfattning giva villkoren en negativ utformning, anser fattigvårdsstyrelsen ur flera synpunkter olämpligt, bl. a. därför, att det torde vara omöjligt, att angiva alla de indikationer, som böra utgöra hinder för erhållande av pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Fattigvårdsstyrelsen har därjämte anledning påpeka, att medel, som anslås för angivet ändamål, skola enligt lagens bestämmelser ställas "till fattigvårdsstyrelsens förfogande", vilket givetvis innebär, att handhavandet av denna hjälpverksamhet icke kan läggas i annan kommunalnämnds eller styrelses händer. Ur synpunkten härav synes lämpligast att anslag härför intages såsom hittills under särskild rubrik i fattigvårdsstyrelsens stat.

För att utröna huruvida och i vilken utsträckning kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag förekommer i andra stadskommuner, har fattigvårdsstyrelsen därom verkställt utredning. Av densamma framgår, att kommunala pensionstillskott enligt senast tillgängliga fattigvårdsstatistik utdelats endast i 31 av landets 114 städer samt kommunala sjukvårdsbidrag i 29. I de flesta av dessa städer beviljas pensionstillskott i ytterst begränsad utsträckning och med blygsamma belopp till varje pensionstagare.

Begränsas jämförelsen till städer med över 13,000 invånare, så har, förutom i Stockholm och Göteborg, kommunalt pensionstillskott utdelats i följande städer med nedan angivna belopp:

Stad	År	Antal personer som erh. kom. pens.-tillskott	Summa utdelade pensionstillskott Kr.	Beräkn. utdelning pr person och månad Kr.	
Malmö	1931	259	73,546	23:66	(appr. ber.)
Jönköping	1929	69	15,000	18:12	„
Lund	1929	77	10,000	10:82	„
Halmstad	1931	92	18,756	16:99	
Karlstad	1931	12	3,320	23:06	
Sundsvall	1931	61	9,872	13:49	
Falun	1930	53	8,217	12:92	
Västerås	1931	34	8,705	22:35	

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Härav framgår, att av 23 städer i sagda storleksgrupp, kommunalt pensionstillskott utdelas i 9 städer, Västerås frånräknad. Av de övriga 14 städerna utdelar 3 pensionstillskott till f. d. kommunalarbetare och i visst fall även till änkor efter dylika och i 11 städer förekommer icke pensionstillskott i någon form. Kommunalt sjukvårdsbidrag förekommer i större utsträckning än pensionstillskott.

Vad Västerås beträffar, så har fattigvårdsstyrelsen genom ett uttalande i januari månad 1921, intaget i Stadsfullmäktiges handlingar den 29 dec. 1921 sid. 619, ställt sig betänksam mot en uppdelning av understöden i dels fattigvård och dels kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård. Sedermera har fattigvårdsstyrelsen, för att tillmötesgå ett speciellt önskemål, i skrivelse till Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 8, år 1925) föreslagit, att f. d. kommunalarbetare, som icke kunna beredas pension i vanlig ordning, måtte genom för ändamålet anvisat anslag i föreskriven ordning beredas möjlighet att erhålla kommunalt pensionstillskott. Detta förslag erhöll Stadsfullmäktiges bifall. Sedermera har fattigvårdsstyrelsen på tillskyndan av pensionsnämnden i staden och pensionsstyrelsen blivit föranlåten att föreslå utvidgning av bestämmelserna ifråga om behörighet till erhållande av kommunalt pensionstillskott. (Stadsfullmäktiges prot. 27/9 1928 § 197). Denna utvidgning har medfört ökning av det antal hjälpbehövande, som kommit i åtnjutande av pensionstillskott. Sålunda utgjorde antalet personer, som åtnjöto pensionstillskott: år 1927 9; år 1928 16; år 1929 16; år 1930 30 samt år 1931 34. Anslagen, som härför under de angivna åren beviljats, hava i ungefär motsvarande mån ökat.

Under den tid, som dessa utvidgade allmänna bestämmelser tillämpats, har fattigvårdsstyrelsens erfarenhet bekräftat tidigare av styrelsen uttalade farhågor ifråga om understödets uppdelning i fattigunderstöd och pensionstillskott. Det har visat sig, att inga som helst skäl tala för en dylik anordning. Båda understödsformerna förutsätta att fattigvårdsbehov föreligger samt att den hjälpbehövande under alla omständigheter måste vända sig till fattigvårdsstyrelsen med begäran om hjälp.

Genom att vid sidan av understödet enligt gällande fattigvårdslag utdela ett understöd, som åsättes en förnämare prägel, har man degraderat den egentliga fattigvården till en nivå, som står i rak motsats till den genom 1918 års fattigvårdslag möjliggjorda humaniseringen av fattigvården, varigenom möjlighet skapats att praktiskt taget avhjälpa varje faktiskt nödläge. Härtill kommer att för erhållande av pensionstillskott förutsättes att pensionstillägg åtnjutes enligt lag 13 juni 1913 om allmän pensionering. Rätt härtill inträder vid viss ålder eller dessförinnan vid inträffad varaktig asbetsoförmåga. Detta gör, att en stor del av dem, som nödgas anlita det allmänna för sin försörjning, innan angivna rätt till pensionstillägg inträder, icke kunna komma ifråga för tilldelning av kommunalt pensionstillskott. Så kan t. ex. en änka med ett eller flera minderåriga barn, som oftast får föra en mera hård kamp för tillvaron än en ensam person, icke så länge hon är frisk och arbetsför komma i åtnjutande av pensionstillägg och därför icke heller kommunalt pensionstillskott, varken för sig själv eller sina minderåriga barn. Ännu bjärtare framträder dualismen, därest av understödstagarna på ett ål-

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

derdomshem en del skulle erhålla vården i form av kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård och andra i form av fattigvård. Fattigvårdsstyrelsen kan sålunda icke finna några humanitära skäl, som tala för understödets gradering utan tvärtom tala just humanitära skäl däremot.

Ett annat bärande skäl av principiell innebörd mot utdelande av understöd i form av pensionstillskott är, att fattigvårdsstyrelsen, som bekant saknar möjlighet att av understödstagare, resp. dennes sterbhus, erhålla återbetalning av understöd, utgivet i denna form, därest understödstagaren skulle komma i en bättre ekonomisk ställning eller sterbhuset uppvisa behållning. Att fattigvårdsstyrelsen på detta sätt icke kan återbekomma gjorda utlägg, där återvinning kan ske, är långt ifrån tilltalande för rättsmedvetandet.

Samma förhållande inträder, därest pensionstillskott beviljas till bestridande av kostnader för vård av kroniskt sjuka, lasaretts-, sanatorie- och hospitalsvård m. m. Landstinget, som eljest är ersättningsskyldigt för sådan vård, befrias genom en sådan hjälpform från ersättningsskyldigheten härutinnan.

I detta sammanhang vill fattigvårdsstyrelsen påpeka, att i skatteutjämningsberedningens principbetänkande föreslås bl. a., att 3/4 av kostnaderna, som utgivits enligt 1 § i lagen om fattigvården för den yttre fattigvården, skall ersättas av vederbörande landsting. Skulle betänkandet ifråga upphöjas till lag, kommer ett fortsatt beviljande av pensionstillskott och sjukvårdsbidrag utan karaktär av fattigvård att innebära en betydande ekonomisk förlust för staden.

Utöver vad här sagts vill fattigvårdsstyrelsen kraftigt betona, att det självfallet icke i och för sig är någon skam att vara fattig samt att den hjälpform, som fattigvårdslagen föreskriver, icke bör avskräcka någon för att begära erforderlig hjälp. Inför samhällets hjälpverksamhet böra alla vara likställda och åtnjuta samma opartiska behandling utan gradering av värdiga och ovärdiga. Det må jämväl i detta sammanhang påpekas, att ett borttagande av alla hämningar, då det gäller att söka understöd av det allmänna, icke skulle uppfordra den enskilde till anlitande av alla lovliga utvägar att skaffa sig sitt uppehälle och ej heller medföra för samhället önskvärda konsekvenser.

Under anförande härav samt med påpekande av att fattigvårdsstyrelsen sökt att genom en objektiv bedömning åstadkomma ”en förståndig tillämpning av bestämmelserna i lagen om kommunala pensionstillskott m. m.”, har styrelsen velat giva skäl för att någon ändring av här i staden gällande bestämmelser för tillämpningen av sagda lagrum icke är påkallad.

Fattigvårdsstyrelsen hemställer alltså att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Västerås den 17 maj 1933.

För Fattigvårdsstyrelsen:
EINAR KEIJSER,
Ordf.

Axel Norén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

Genom lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag har möjlighet beretts kommunerna att lämna dem, som åtnjuta pension eller understöd enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, bidrag utan karaktär av fattigvård. Denna möjlighet synes emellertid icke hava tillämpats i sådan omfattning som vid lagens införande avsetts. De för Västerås stad fastställda bestämmelserna för tillämpning av lagen återfinnas i Stadsfullmäktiges protokoll för den 27 september 1928, § 197.

En utredning angående lagens tillämpning å andra orter har verkställts av statens pensionsförsäkringskommitté och Kungl. Pensionsstyrelsen. Utdrag av denna utredning finnes införd i Tidskrift för pensionsförsäkringen, årgång 1929, sid. 133 och 214.

En jämförelse med därvid lämnade uppgifter synas giva vid handen, att de här i staden fastställda allmänna villkoren för lagens tillämpning äro något ofullständiga och delvis föranlett alltför restriktiv tolkning. Det bör skarpare betonas att endast förtjänta personer böra komma i åtnjutande av dylikt bidrag. Bestämmelsen härom torde kanske lämpligast givas formen av en uppräkning av vissa kategorier personer, som icke böra ifrågakomma (se Halmstads bestämmelser). Å andra sidan böra personer, berättigade till bidrag i den utsträckning, som stadens ekonomi det medgiver, komma i åtnjutande av bidragen och ej endast i undantagsfall. Fattigvårdsbehovet synes vara väl skarpt markerat i stadens allmänna villkor. Anslagen synes för att betona, att desamma icke hava karaktär av fattigvård böra upptagas i staten exempelvis under rubrik "Sociala ändamål" och således utbrytas ur fattigvårdsstyrelsens stat, även om fattigvården skulle såsom hittills omhänderhava utdelningen.

Anslaget för nästa år har begärts förhöjt med 3,000 kronor till 9,500 kronor.

Fråga är emellertid, om detta belopp för framtiden kan anses tillräckligt.

Pensionsnämnden har under sin verksamhet kommit i beröring med en del ömmande fall, där kommunala pensionstillskott synts särdeles berättigade utan att, såvitt Nämnden vet, dessa personer kommit i åtnjutande av dylikt bidrag. Personer, som ärligt och redligt strävat och slitit i sitt arbete under större delen av sitt liv böra, när sjukdom och ålder tillkomma kunna med anlitande av de möjligheter, som ligga i en förståndig tillämpning av bestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring och i lagen om kommunala pensionstillskott, beredas och om möjligt erhålla tillfälle till något bättre villkor för sin försörjning än vad vid tillämpning av fattigvårdslagens bestämmelser kan beredas dem.

Pensionsnämnden har därför ansett sig böra göra framställning i ärendet och får Nämnden i anslutning till vad ovan anförts hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte låta verkställa en allsidig utredning rörande sättet och villkoren för tillämpning här i staden

N:o 92.
Ang. ändrade bestämmelser om kommunala pensionstillskott.

av lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott.

Västerås den 24 november 1932.

För Västerås Stads Pensionsnämnd:
VICTOR ÅSBERG.

Upptages av mig såsom egen motion.

R. V. Hult.

Stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1928 om kommunala pensionstillskott innehåller:

att kommunalt pensionstillskott beredes personer, som av fattigvårdsstyrelsen prövas vara förtjänta därav samt att för erhållande av sådant tillskott måtte uppställas följande allmänna villkor:

att sökande i fattigvårdshänseende har hemortsrätt härstädes;

att sökande lever i sådana förhållanden, som påkalla fattigvård enligt 1 § fattigvårdslagen;

att sökande är i saknad av anhöriga, som äro pliktiga eller i stånd att bekosta sökandens underhåll, samt

att sökande är känd för ett ordentligt levnadssätt.

Bestyrkes:
Theofil Öberg.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att bolaget liksom förut under de senare åren även i år beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet å 3,400 kronor (förra året 3,300 kronor).

Drätselkammaren föreslår i anledning härav, att stadsfullmäktige, under uttalande av sin tacksamhet för det utlovade bidraget ville på sätt skett under åren 1931 och 1932 besluta, att det utlovade bidraget skall reserveras för ändamål, som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles må komma att bestämma.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Västerås Stadsfullmäktige, Västerås.

N:o 93.
Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag Svitjod i någon större omfattning driva rörelse. Dessa bidrag skola tillsvidare till varje efter styrelsens beprövande därtill berättigat samhälle utgå dels med 15 kronor för varje påbörjat milliontal av Städernas Allmänna Brandstodsbolags och Svitjods sammanlagda ansvarssummor inom samhället, dels med ytterligare 15 kronor för varje påbörjat tusental kronor av samhällets egna utgifter för sitt brandväsende.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av de båda bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 3,400: — kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 13 oktober 1933.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:
C. JUHLIN DANNFELT.

E. Sjöberg.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet för avverkat virke efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre 5-tal ören. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal 8,29 pr skattekrona. I följd härav skulle skogsaccisen för år 1933 efter ovan angivna beräkningsgrund utgå efter 2 kronor 10 öre pr 100 kronor rotvärde. Enligt 1933 års skogsaccislängd för staden uppgår sammanlagda rotvärdet till kronor 4,420: —.

Drätselkammaren hemställer på grund av det anförda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att skogsaccis i Västerås för år 1933 skall utgå med 2 kronor 10 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hyresräkning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne oktober hava stadsfullmäktige efter hemställan av magistraten att utse granskningsmän för en i Kungl. Kungörelse den 16 september 1933 anbefalld hyresräkning i staden samt vidtaga övriga av samma författning föranledda åtgärder med överlämnande av handlingar i ärendet bemyndigat beredningsutskottet och drätselkammaren att i denna angelägenhet företräda stadsfullmäktige.

I en handlingarne bilagd av Kungl. Socialstyrelsen till magistraten avlåten skrivelse har framhållits angelägenheten av att med hänsyn till svårigheterna att under nuvarande förhållanden erhålla frivillig arbetshjälp för granskningsarbetet därför anlitade personer beredas sådan ersättning, som med hänsyn till abetets art och omfattning samt ortens särskilda förhållanden kan befinnas lämplig och skälig.

N:o 95. Ang. anslag till hyresräkning.

Sedan enligt vad drätselkammaren erfarit beredningsutskottet för ifrågavarande granskning tillsatt en kommitté på 6 personer, får drätselkammaren under erinran om att vid föregående hyresräkningar — 1926 och 1928 — ersättning för granskningsman utgått med 1 krona 40 öre i timmen, motsvarande vad ledamot i taxeringsnämnd för sitt arbete uppbär och att anslaget härför då varit bestämt till 800 kronor, föreslå, att stadsfullmäktige ville med arvodet för granskningsmännen bestämt på detta sätt för den hyresräkning, som nu förestår, anvisa ett anslag å förslagsvis 800 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 2 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sätt framgår av närlagda framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen har under behandlingen av den ständigt återkommande frågan om åtgärder för beredande av lämplig sysselsättning åt stadens arbetslösa framkommit tanken på att staden nu borde åtminstone göra en början med de arbeten, som höra samman med realiserandet av det tidigare bebådade projektet om anläggande av ett reningsverk för kloakvattnet från staden. Tanken har funnits värd att fullföljas, och den fortsatta utredningen har resulterat uti, att förslag i ämnet nu framlagts av Vatten- och Gasverksstyrelsen. Drätselkammaren, som genom särskilda delegerade deltagit i de förberedande överläggningarne i ärendet och som finner det föreslagna arbetet lämpligt såsom reservarbete, i synnerhet som det kan utföras vintertid och en mycket stor del av kostnaden utgöres av arbetskostnader tillstyrker det framställda förslaget.

N:o 96. *Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.*

Vad beträffar gäldandet av de till 171,000 kronor beräknade totalkostnaderna anser drätselkammaren, att sedan kostnaderna efter avdrag av blivande statsbidrag till arbetsföretaget, vilket är avsett att komma till utförande som statskommunalt reservarbete, fastställts, desamma böra, i likhet med vad som bör bliva fallet med det tilltänkta reningsverket i dess helhet gäldas med lånemedel, vilkas förräntning och amortering skola bestridas av medel från w. c.-avgifterna. Tillsvidare torde kostnaderna böra förskotteras av tillgängliga medel.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med Vatten- och Gasverksstyrelsen och stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunalt reservarbete av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk mellan Svartåns mynning och Stensborg jämte erforderlig tillförselledning från den vid Turbinhuset utmynnande avloppsledningen, allt för en beräknad kostnad av 171,000 kronor,

att för arbetets utförande erforderliga kostnader skola förskotteras av tillgängliga medel;

att det må ankomma på drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige avgiva förslag på vad sätt stadens egna kostnader för arbetet slutligen skola gäldas, samt

att uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att fullfölja den påbörjade utredningen om det fullständiga utförandet av ett reningsverk för kloakvätskan.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 96.

Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.

I december 1931 framlade Vatten- och Gasverksstyrelsen för Stadsfullmäktige i samband med fråga rörande avgifter för vattenklosetter en utredning angående anläggande av ett reningsverk i Västerås, vilken utredning baserats på ett av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm utarbetat preliminärt förslag. Utredningen, som är intagen i Stadsfullmäktiges handlingar för 1932, sid. 4, resulterade i att behovet av ett reningsverk inom en snar framtid torde göra sig gällande.

Förslaget till reningsverk omfattar bl. a. en avskärande ledning utefter sjön för upptagande av avloppsvätskan från de på olika punkter belägna utloppen. Då detta ledningsarbete är av stor omfattning och skulle utgöra en synnerligen lämplig arbetsmöjlighet för lindrande av rådande arbetslöshet inom staden och dessutom är av sådan karaktär, att detsamma under nuvarande förhållanden torde kunna påräkna statsbidrag, har styrelsen på nytt tagit upp frågan om anläggande av reningsverket.

I nyssnämnda preliminära förslag föreslår Vattenbyggnadsbyrån verkets förläggande väster ut till någon plats mellan Hyttan och Djuphamnen och anför som skäl härför bl. a. rådande bebyggelse åt detta håll. Efter att mera ingående hava studerat de förhållanden, som höra samman med verkets placering och planläggning, har styrelsen emellertid kommit till den uppfattningen, att ett reningsverk bör förläggas till Kungsängen väster om gasverket. Det område, som här kan ställas till förfogande, består av utfylld mark och lämpar sig ej för bebyggelse med hus för bostäder, men väl för industriella anläggningar, upplagsplatser o. d. Väster ut hava redan stora områden exploaterats för bostadsändamål, och dessutom bör stranden åt detta håll räddas i och för badplatser. Detta sistnämnda förslag medför också en annan fördel, nämligen att den avskärande kulverten kan byggas i en enda sammanhängande ledning till reningsverket, vilket ej är fallet, om verket förlägges väster ut. I sistnämnda fall måste nämligen, såsom framgår av den förut lämnade utredningen, på grund av rådande lutningsförhållanden en pumpstation anläggas vid Svartån för vätskans frammatning till reningsverket. Förlägges däremot verket till Kungsängen, kan erforderlig pumpstation byggas på samma plats som detta, vilket givetvis innebär besparingar med avseende på bl. a. tillsyn av driften.

Nämnda avskärande ledning bör byggas i två etapper, varav den första å sträckan väster om Svartån. Under tiden denna sträcka bygges kan utredning rörande reningsverkets olika detaljer verkställas och anläggningskostnaderna beräknas.

Kostnaderna för en avskärande kulvert från västra staden till Kungsängen inkl. tillförselledningar från ett vid Turbinhuset utmynnande avlopp, från nuvarande kulverten i Hamngatan norr om Järnvägsbron samt från kloakpumpstationen i Södra Esplanaden äro beräknade till inalles 378,000 kronor. För den del väster om Svartån, som först skulle komma till utförande, äro kostnaderna inkl. ledning från Turbinhuset beräknade till

	kr.	171,000 : —
därav arbetskostnader	„	132,000 : —
och materialkostnader	„	39,000 : —

N:o 96. *Ang. utförande av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk såsom statskommunalt reservarbete.*

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att ,för det fall skäligt bidrag kan erhållas till berörda ledningsanläggning från Arbetslöshetskommissionen, Stadsfullmäktige ville

dels besluta anläggande av en kulvertledning mellan Svartån och Stensborg med erforderlig tillförselledning från avloppsledningen vid Turbinhuset för en beräknad kostnad av 171,000 kronor,

dels uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att föranstalta om utarbetande av förslag till reningsverk å Kungsängen.

Västerås den 16 november 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 1:sta kv. 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda till stadsfullmäktige ställda framställning från arbetslöshetskommittén angående anslag till hyreshjälp åt arbetslösa för första kvartalet 1934, får drätselkammaren, under hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare under innevarande år fattade beslut i samma ämne tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 1 :sta kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarar 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 6,600 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som kommer att upptagas i 1934 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

N:o 97. *Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 1:sta kv. 1934*

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som arbetslöshetskommittén i Västerås i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 augusti 1933 anfört, kan fortfarande enligt bestämmelserna i den nya arbetslöshetskungörelsen hyreshjälp beviljas familjeförsörjare, som åtnjuta dagunderstöd.

Enär ansökan om statsbidrag till beredande av hyreshjälp för 1:sta kvartalet 1934 skall vara Statens Arbetslöshetskommission tillhanda 6 veckor före ingången av det kalenderkvartal, ansökningen avser, så får arbetslöshetskommittén i Västerås redan nu hos Stadsfullmäktige hemställa om medel för hyreshjälpsverksamhets bedrivande under 1:sta kvartalet 1934 ävensom meddela, att arbetslöshetskommittén till Statens Arbetslöshetskommission till den 15 innevarande månad insänt ansökan om statsbidrag för hyreshjälp med reservation för Stadsfullmäktiges godkännande av denna framställning.

Hyreshjälpverksamheten beräknas av kommittén under 1:sta kvartalet 1934 komma att omfatta 200 familjeförsörjare under varje månad, med ett genomsnittligt bidrag av 22 kronor per månad eller tillsammans 4,400 kronor per månad, vilket för 1:sta kvartalet 1934 ger ett sammanlagt hyreshjälpsbelopp av 13,200 kronor.

Enligt § 50 i arbetslöshetskungörelsen utgår statsbidrag till hyreshjälp med hälvten av envar person tilldelad hyreshjälp.

Under åberopande av det anförda får arbetslöshetskommittén hemställa, att Stadsfullmäktige ville,

för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under 1:sta kvartalet 1934 anvisa 6,600 kronor, ävensom bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om motsvarande anslag.

Västerås den 8 november 1933.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

|Eric Plantin.

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen samt reglering av gångarne i Vasaparken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från planteringsnämnden får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen och för påbörjande av reglering av gångarne i Vasaparken anvisa respektive 2,500 och 800 kronor, att utgå av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Området utmed västra sidan av Svartån mellan Skarpskyttebron och Kvarndammen är i sitt nuvarande skick rätt så ovårdat. Trädbeståndet har fått utveckla sig helt fritt. En snårskog har uppstått, som blivit ett tillhåll för diverse sämre element, som blivit till olägenhet i en del avseenden. Barnen i omgivningen hålla gärna till utefter västra åkanten, i det på sina håll grunda vattnet. Närvaron av nyssnämnda mindre önskvärda personer är en anledning till oro för barnens föräldrar.

Planteringsnämnden har därför ansett, att en upprensning av detta område och en enklare väganläggning utefter åstranden skulle göra området tillgängligt för allmänheten samt förta de sämre elementens lust att vidare vistas därstädes. Detta område är enligt planteringsnämndens åsikt av stor skönhet och behag, beläget som det också är i stadens centrum. Anläggningen skulle vara av ganska enkelt slag och skulle, — förutom en upprensning och gallring av vegetationen på sluttningen samt upphuggning av utsikter på ett par platser, så att man kunde se vattnet och forsen från den redan befintliga övre gången på kanten ovanför, — utgöras av en strandskoning av sten på de ställen, där vattnet varje år vid högvatten sköljer bort en del av

slänten, vilket med tiden kan medföra ras av större dimensioner. Vidare skulle anläggas en gång nära stranden, vilken gång förmedelst en trappa vid Kvarndammen skulle sättas i förbindelse med den redan belintliga övre gången. Kostnaderna för dessa arbeten hava av stadsträdgårdsmästaren beräknats till 2,500 kronor.

N:o 98. *Ang. ordnande av strandområdet väster om Svartån mellan Skarpskyttebron och kvarndammen samt reglering av gångarne i Vasaparken.*

Planteringsnämnden har under ett par år hyst tankar på att verkställa omläggning av genomgripande art av promenadgångarna i Vasaparken. Det nuvarande — om man så får uttrycka sig — gångsystemet tillkom under en tid, då man hade för sig, att gångarna i parkerna skulle slingra sig hit och dit, oftast på ett rent meningslöst sätt. Nu för tiden krävas en helt annan gångföring i de offentliga parkerna, i det man anser, att långa böjningar av gångarna ge ökat lugn och värdigare utseende av hela parkanläggningen.

Planteringsnämnden hemställer nu att få påbörja en reglering av gångarna och göra början med den södra stora gången i Vasaparken i samband med omgrävning av ett par gräsmattor därstädes. I samband härmed torde det vara nödvändigt att för att befria delar av parken från de vattensamlingar, som uppstå vid regnflöden nedlägga en avloppsledning omedelbart söder om serveringspaviljongen. Kostnaderna härför hava av stadsträdgårdsmästaren beräknats till 800 kronor.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för ordnandet av området utmed Svartåns västra sida mellan Skarpskyttebron och Kvarndammen anvisa ett belopp av 2,500 kronor, ävensom för påbörjandet av reglering av gångarna i Vasaparken anvisa ett belopp av 800 kronor.

Västerås den 27 oktober 1933.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny gripskopa till djuphamnens portalkran.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från hamnstyrelsen, emot vilken drätselkammaren ej funnit anledning till erinran, och med förmälan, att det begärda anslaget torde kunna utgå av inkomsterna från djuphamnen under innevarande år, vilka inkomster synas komma att uppgå till icke ovä-

N:o 99. *Ang. anskaffande av en gripskopa till djuphamnens portalkran.*

sentligt högre belopp, än som beräknades vid budgetens uppgörande, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för anskaffande av en ny gripskopa för djuphamnens portalkran av djuphamnens inkomster under 1933 anvisa 2,900 kronor.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under år 1928 inköptes en gripskopa till djuphamnens portalkran för en kostnad av 4,400 kronor. Skopan avsågs huvudsakligen för kollossning, men visade sig arbeta mindre smidigt i fartygens lastrum, varför befraktarne på hamnen ogärna använt sig av gripskopan, som dessutom icke kan anses fylla de säkerhetsanspråk i fråga om fara för liv och lem, som man kan ställa på en dylik.

Under sådana förhållanden och då under innevarande år tillverkaren av denna skopa i marknaden utfört en gripskopa av ny modell, som fyller alla rimliga anspråk vid kollossning, har styrelsen, sedan styrelsen besett, hur den ifrågavarande skopan arbetar i Stockholms Värtahamn och därstädes vitsordats skopans goda egenskaper, samt efter det tillverkaren förklarat sig villig återtaga den gamla skopan mot avdrag å blivande likvid med 2,000 kronor, velat hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för inköpande av en ny gripskopa till portalkranen.

Kostnaderna uppgå till följande:

1 st. ny gripskopa	4,600: —	
avgår som likvid för den gamla skopan	2,000: —	
Återstår Summa Kronor		2,600: —
tillkommer tull för den nya skopan c:a		170: —
tillkommer frakt Västerås—Köpenhamn för den gamla skopan c:a		150: —
Summa Kronor		2,920: —

I anledning av det anförda får hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av en ny gripskopa för djuphamnens portalkran anvisa 2,900 kronor.

Västerås den 7 juli 1933.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.
/*Eric Plantin.*

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av köpeskillingen för fastigheten N:o 1 i kv. Ingrid, f. d. seminariet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 januari 1933 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att för en köpeskilling av 60,000 kronor från Västmanlands läns landsting inköpa fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid, f. d. Seminariet, samt bestämde, att köpeskillingen tills vidare skulle utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag från drätselkammaren framdeles kunde komma att besluta.

Sedan preliminärt köpeavtal träffats med landstingets förvaltningsutskott, har landstinget enligt till drätselkammaren inkommet meddelande den 6 sistlidne september jämväl för sin del godkänt köpeavtalet.

Med anledning härav har drätselkammaren nu att föreslå, på vad sätt köpeskillingen skall gäldas. Då staden genom detta köp tillförts en varaktig tillgång, som får anses fullt motsvara köpeskillingen, synes det erforderliga anslaget böra utgå av lånemedel.

Drätselkammaren får sålunda föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att köpeskillingen, 60,000 kronor, för den enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1933 inköpta fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid, f. d. Seminariet, skall utgå av lånemedel,

samt att bemyndiga drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Per-Olofsgatan vid kv. Barthold.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 nästlidne oktober beslöto stadsfullmäktige anvisa medel för utläggning av de delar av Per Olofsgatan och Blåsbovägen, som ligga intill kvarteret Barthold. Efter anmodan av drätselkammaren har Vatten- och Gasverksstyrelsen till drätselkammaren framlagt förslag om utsträckning av stadens ledningar till de tomter i kvarteret Barthold, för vilka nämnda gatudelar skulle tjäna som utfartsväg. Förslaget är framställt i två alternativ. Drätselkammaren anser för sin del, att endast det mindre nu bör komma till utförande i avbidan på fortsatt tomtexploatering.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Per Olofsgatan utmed kvarteret Barthold av de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 4,150 kronor.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av Drätselkammarens skrivelse den 5 sistlidne oktober med hemställan att styrelsen ville vidtaga åtgärder för framdragning av gatuledningar i samband med utläggning av Per Olofsgatan och Blåsbovägen vid kvarteret Barthold tillåter sig styrelsen framlägga alternativa förslag rörande ledningsutdragningar. Alt. I, å närslutna karta visat med heldragen röd linje, avser endast utbyggnad av ledningar i Per Olofsgatan i den utsträckning, som erfordras för nuvarande tomtförsäljning, varemot alt. II även inkluderar ledningar för vatten och gas i Blåsbovägen. Då nämligen även denna gata nu skall utläggas, böra samtidigt ledningar dragas för att sedermera ej behöva skada gatan genom grävning, varjämte genom dessa ledningar önskvärd cirkulation erhålles i ledningsnäten.

Beräkningarna hava givit följande resultat:	I	II
Anläggningskostnad	8,500 : —	16,000 : —
Enskilt bidrag	4,350 : —	4,350 : —
Stadens nuvarande utlägg	4,150 : —	11,650 : —
Med nu ifrågasatt exploatering av tomter räntar och amorterar anläggningen	6,000 : —	6,000 : —

Ytterligare 4,300 kvm. tomtmark kan anslutas. När anslutning av denna mark skett, räntar och amorterar anslutningen även ledningsanläggningen i Blåsbovägen.

Vilket förslag Drätselkammaren än kan komma att föreslå, torde erforderliga medel böra utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 16 november 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 101. *Ang. utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Per-Olofsgatan vid kv. Barthold.*

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang inköp av mark av Stockholmsvägen vid Sommarro.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Behovet av att vidga infarten till staden i Stockholms-landsvägen mitt för Folkets park och förbi Sommarro öster ut har med den växande trafiken blivit allt mer framträdande. Den i denna vägsträcka på södra sidan belägna stenmuren, som utgör gräns emot vägen för delar av Sommarro och omedelbart innanför denna stenmur befintliga träd, hindra sikten, samtidigt med att skuggan från dessa senare inverka menligt på vägbanan. Nu angivna omständigheter har föranlett drätselkammaren att undersöka möjligheten av ett förvärv av mark från utefter vägen belägna delar av Sommarro för vägens rätning och vidgning, på sätt framgår av här bilagda karta, och har efter förhandlingar med vederbörande markägare en preliminär och för staden enligt drätselkammarens förmenande antaglig uppgörelse träffats. Det huvudsakliga innehållet i denna uppgörelse, som skulle såsom kartan utvisar, avse förvärv åt staden av 5 kvm. av stadsägan 2028, 16 kvm. av vardera av stadsägorna 2029 och 2034, 215 kvm. av stadsägan 2030 och 235 kvm. av stadsägan 2031 och 100 kvm. av stadsägan 2032, är att staden skulle lösa marken efter ett pris av 4 kronor 50 öre pr kvm. och med skyldighet dessutom för staden att ordna den nya gränsen för fastigheterna emot landsvägen genom läggande av slänt och uppsättande av staket för en kostnad, som beräknats till omkring 4,800 kronor.

Drätselkammaren får med det nu anförda som motivering hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att efter i huvudsak dessa grunder och under de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, åt staden förvärva här ovan omförmälda markområden, avsedda för vidgning av landsvägen till Stockholm, ävensom härvid bestäm-

N:o 102. *Ang. inköp av mark för rätning av Stockholmsvägen vid Sommarro.*

ma, att köpeskillingen och kostnaden för ordnandet av de nya fastighetsgränserna skola gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 12 oktober 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 103.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För återbesättande av kommunala uppdrag, som blivit lediga genom utgången mandattid, avsägelser och av andra orsaker, föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville fatta beslut på sätt nedan närmare angives.

Drätselkammaren.

Beredningsutskottet föreslår återval för tiden 1934—1937 av i tur avgående ledamöterna Byggmästaren Edv. Karlsson, Tapetseraren Carl Bäckman, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och Överingeniören O. Hellman samt till ny ledamot för samma tid efter Veterinären Martin Jonsson, som avböjt återval, Stuveriförmannen Carl Hellström.

Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige måtte för tiden 1934—1937 återvälja i tur avgående ledamöterna Expeditören C. G. Pettersson och Järnarbetaren Josef Widén samt suppleanten Statens Lantbruksingeniör H. Welin-Berger.

Hamnstyrelsen.

Med årets slut utgår mandatstiden för ledamoten Metallarbetaren O. Håvberg och suppleanten Verktygsarbetaren Karl Andersson.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1934—1938 av de avgående.

Lönenämnden.

Beredningsutskottet föreslår återval för nästa mandattid av de avgående ledamöterna Direktören Axel Sundström, Tapetseraren Carl Bäckman och Rektorn Hj. Thyresson samt suppleanten Läroverksadjunkten O. Norrman.

Hälsovårdsnämnden.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet föreslår förnyelse av uppdraget för åren 1934—1937 för ledamoten Byggmästaren F. Eklund och suppleanterna Direktören A. Sundström och Länsveterinären O. Hultén samt till ny ledamot för samma tid efter Apotekaren O. Oest, som undanbett sig återval och vars avsägelse tillstyrkes, Lasarettsläkaren Ivar Behring.

Barnavårdsnämnden.

Under omval stå *för lärarekåren:* ledamoten Folkskoleinspektören Em. Granér och dennes suppleant Folkskolläraren G. Leontein, *för fattigvårdsstyrelsen:* suppleanten Snickaren Oskar Blomkvist, *för prästerskapet:* ledamoten Komministern Emanuel Nyberg och suppleanten Komministern Nils Berge, *för tjänsteläkarne:* ledamoten Doktorn Josef Lundblad och suppleanten Provinsialläkaren K. E. Nylén, samt *för kommunen i övrigt:* ledamöterna Fattigvårdssysslomannen A. Norén och Fru Agnes Söderquist samt suppleanterna Fru Helga Jakobsson och Fru Anna Arvidsson. Av dessa har ledamoten för prästerskapet Komministern Emanuel Nyberg avflyttat från staden. Därjämte har suppleanten för ledamot för kommunen i övrigt Lindaren Fredr. Wetter, vars mandattid utgår år 1935, begärt befrielse från uppdraget.

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1934—1937 av övriga avgående ledamöter och suppleanter, till ny ledamot för samma tid efter Komministern Emanuel Nyberg Komministern Ernst Enochsson, till suppleant efter Herr Wetter intill utgången av år 1935 Snickaren J. A. Grönberg samt till ordförande i nämnden Folkskoleinspektören Em. Granér, med Folkskolläraren G. Leontein som suppleant.

Fattigvårdsstyrelsen.

Beredningsutskottet föreslår, att fattigvårdsstyrelsen och dess biträden måtte utses sålunda:

1:sta distriktet:

Distriktschef: Komministern E. Enochsson, *vice distriktschef:* Fru Sara Norén, *Vårdare:* Snickaren J. E. Lindgren, Handlanden E. L. Malm, Fru Helfrid Pettersson, Svarvaren Carl Axel Eriksson och Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson.

2:dra distriktet:

Distriktschef: Exekutionsbetjänten Hugo Karlsson, *vice distriktschef:* Stationskarien C. F. Melin. *Vårdare:* Fru Emma Eriksson, Gjutaren J. R. Björklund, Fru Anna Gelin och Fru Maria Melin.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet:

Distriktschef: Kontoristen Gösta Sjöberg, tillika ledamot i fattigvårdsstyrelsen.

4:de distriktet:

Vårdare: Fru Signe Hedman, Förmannen Josef Brunnsberg, Plåtslagaren Ivar Andersson, Maskinmontören Axel Daun, Fru Edit Axner, Snickeriarbetaren Folke Pettersson och Fru Nanny Brunnsberg.

5:te distriktet:

Distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen: Detektivkonstapeln E. A. Weimer, *vice distriktschef:* Skomakaremästaren Ernfrid Karlsson. *Vårdare:* Fru Karin Hedkvist, Fru Mattis Pettersson, Fröken Anna Jakobsson och Skräddaremästaren V. Tidlund.

6:te distriktet:

Distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen: Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl, *vice distriktschef:* Filaren Verner Jansson. *Vårdare:* Handlanden A. Hæppling, Chauffören H. A. E. Flyckt, Lärarinnan Fanny Bostrand och Fru Vilma Hellström.

7:de distriktet:

Distriktschef och ledamot av fattigvårdsstyrelsen efter Fru Agnes Hedberg som avgår efter avsägelse: Folkskollärarinnan Elsa Pettersson. *Vårdare:* Fastighetsägaren Erik Billert, Lärarinnan Sara Linder, Lärarinnan Maria Ahlström och Plåtarbetaren Emil Johansson.

8:de distriktet:

Vice distriktschef: Fru Ida Olsson. *Vårdare:* Byggnadssnickaren Otto Andersson, Svarvaren Teodor Gräns, Fru Alida Lundin, Avsynaren Ragnar Karlsson och Fru Tora Lundgren.

9:de distriktet:

Distriktschef: Lindaren Fredr. Wetter. *Vårdare:* Lantbrukaren Herman, Nordin, Lägenhetsägaren Manfred Jansson, Muraren Ludvig Gräns och Lantbrukaren Jakob Pettersson.

10:de distriktet:

Distriktschef: Snickaren Oskar Blomkvist, *vice distriktschef:* Muraren O. M. Hellblom. *Vårdare:* Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Arrendatorn Axel Lundgren, Snickaren Axel Johansson och Lantbrukaren F. Rörick.

11:te distriktet:

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Vice distriktschef: Assistenten J. O. Sjöblom, *Vårdare:* Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, Byggnadsarbetaren Johan Arvid Klang, Lindaren Bernh. Vård och Valsverksarbetaren Gunnar Gustafsson.

Samtliga val avse perioden 1934—1937 med undantag för val av Folkskollärarinnan Elsa Pettersson till distriktschef och ledamot i fattigvårdsstyrelsen, som gäller tiden intill 1935 års utgång.

I anledning därav, att Guldsmeden Emil Tengström avsagt sig fortsatt uppdrag att vara ledamot av fattigvårdsstyrelsen, hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige till vice ordförande i styrelsen efter Herr Tengström måtte utse Komministern E. Enochsson.

Folkskolestyrelsen.

I anledning därav, att suppleanten Komministern Emanuel Nyberg avflyttat från staden, föreslår Beredningsutskottet, att stadsfullmäktige till suppleant efter denne intill utgången av år 1935 måtte utse Domkyrkosysslomannen Hugo Berggren.

Planteringsnämnden:

Sjukbesökaren E. Keijser har avböjt återval.

Beredningsutskottet föreslår att för nästa mandatstid eller åren 1934—1936 måtte till ledamöter utses Redaktören A. Pers, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Folkskolläraren I. Fröier, Förmannen G. F. Lundberg och Fastighetsägaren E. Billert omvalda och Skomakaremästaren J. F. Sjögren samt Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson nyvalda.

Taxeringsnämnderna.

Beredningsutskottet föreslår, att taxeringsnämnderna för år 1934 erhålla följande sammansättning:

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. A. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Sågverksägaren A. R. Rudén.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Fabrikören Otto Pettersson.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingeniören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och 1:ste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Tubdragaren K. Kvist, Sågverksägaren A. Norén och Fastighetsägaren Fritz Nyberg.

Suppleanter: Verkmästaren Gustaf Karlsson, Handelsföreståndaren Axel Andersson och Bryggaren O. M. Hammarström.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylatorn Oskar Norstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren A. Lindström.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Tråddragaren Bernh. Borg och Ingeniören Algot Svensson, den senare nyvald efter kontoristen C. G. R. Sjöberg, som avböjt återval.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Bokföraren Tage Jonsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Byggnadsarbetaren J. V. Pettersson och Överingeniören O. Hellman.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingeniören F. O. Berling.

10:de distriktet:

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingeniören Gust. Lundberg och Plåtslagaren C. F. Larsson, den senare nyvald efter Kassören August Jonsson, som under året avlidit.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingeniören Ernst Löf.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren Herman Falk och Snickaren J. A. Grönberg.

Tillika föreslår beredningsutskottet att suppleanterna skola vara personliga i den ordning ledamöter och suppleanter härovan nämnts.

Pensionsnämnderna.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Ledamoten, Posttjänstemannen E. Östlund och suppleanten Kontoristen Gösta Sjöberg ha avböjt återval. Övriga avgående ledamöter och suppleanter, nämligen: ledamöterna Fru Agnes Söderquist och Tjänstemannen A. Åberg samt suppleanterna Fru Elin Askerlund och Skrivaren A. Andersson föreslås till omval för tiden 1934—1937 samt att till ledamot efter Herr Östlund och till suppleant efter Herr Sjöberg måtte utses för samma tid resp. Ingeniören Hugo Trangeus och Fru Lilly Hansson.

I distriktet för f. S:t Ilians socken.

Suppleanten, Lokomotivföraren Oskar Dahrné är ej längre bosatt inom distriktet.

Beredningsutskottet föreslår för åren 1934—1937 Snick. O. Blomkvist och Muraren Mats Hellblom till ledamöter samt till suppleanter Snickaren J. A. Grönberg och Rörarbetaren Eskil Widén, den förre nyvald efter Herr Dahrné.

I distriktet för f. Lundby socken.

Avgående ledamöterna Lantbrukaren A. Engström och Lindaren Karl Lundin samt suppleanterna Fru Elna Vretlund och Folkskolläraren A. Segerström föreslås till återval för åren 1934—1937.

Förslaget innebär tillika, att suppleanterna äro personliga i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna här blivit angivna.

Nykterhetsnämnden.

Ledamoten och tillika ordföranden i nykterhetsnämnden, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, har avsagt sig fortsatt uppdrag. Övriga i tur avgå-

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

ende äro: ledamöterna Överkonstapeln C. V. Carlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson och Redaktionssekreteraren Henry Karlsson samt suppleanterna Fru Anna Lundell och Fältläkaren Gunnar Wingren.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige måtte för nästa mandatsperiod 1934—1937 utse till ledamöter Överkonstapeln C. V. Varlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson omvalda samt Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson nyvald efter Herr Norén ävensom till suppleanter Fru Anna Lundell, Fältläkaren G. Wingren och Köpmannen Edvin Johansson, den sistnämnde nyvald intill utgången av år 1935 efter förutvarande suppleanten Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Härjämte föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte till ordförande i nämnden utse förutvarande vice ordföranden Sjukvårdaren J. O. Wass och till vice ordförande 2:dre stadsläkaren C. Idar.

Polisnämnden.

Beredningsutskottet föreslår för nästa mandatsperiod 1934—1937 till ledamöter Sjukvårdaren J. O. Wass, Målaren A. Vestling, Drätseldirektören Theofil Öberg, Redaktören Emil Olofsson och Inköpschefen John Lundgren, med Posttjänstemannen E. L. Östlund, Svarvaren C. G. Pettersson, Stadsombudsmannen R. Tenow, Ingeniören Nils A. Ramkvist och Faktorn E. Svedlund som suppleanter för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

Ombud vid mantalsskrivning.

Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström, samt Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Ledamöter: Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren E. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer.

Suppleanter: Byggmästaren Fritz Eklund och Mätningsmannen David Johansson.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Enligt bestämmelse i stadgan för rikets allmänna läroverk skola för av stadsfullmäktige valda ledamöter finnas valda personliga suppleanter. Av ledamöterna har Byggmästaren Fritz Eklund förklarat sig icke vilja emottaga förnyat uppdrag.

Beredningsutskottet föreslår till ledamöter Direktören Erik Falk, omvald, och Posttjänstemannen E. L. Östlund nyvald efter Herr Eklund, samt till suppleanter för Herr Falk Förste Baningeniören C. Henning och för Herr Östlund Muraren Mats Hellblom.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

N:o 103. Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1934 av Ingeniören H. Håkanson, Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen G. Malmström, Ingeniören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren Gustaf Sund och Rörarbetaren Eskil Widén samt nyval av Redaktionssekreteraren Henry Karlsson efter Parkföreståndaren C. F. Thelander, som avböjt förnyat uppdrag.

Hästuttagningsnämnden.

Till ledamot intill utgången av år 1935 efter f. Landstingsmannen J. F. Olsson, numera död, föreslår beredningsutskottet måtte utses Lantbrukaren Joh. Jansson i Lista.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Samtliga avgående ledamöter nämligen: Fabrikören J. Svensson, Svarvaren B. A. Lundvall, Fabrikören C. Holmkvist, f. Guldsmeden E. Tengström och Stationskarlen C. F. Melin föreslås till återval för tiden 1934—1935.

Nämnden för Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

I tur avgående ledamöterna: Målerіföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Fru Ida Olsson, 1:ste Postiljonen J. E. Wirén, Fastighetsägaren E. Billert och Kaptenen G. Robsahm, föreslås till omval för åren 1934—1935.

Nämnden för Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

I tur att avgå äro: Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Köpmannen Carl Hedberg, Sjukvårdaren J. O. Wass och Fru Ida Olsson.
Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1934—1935.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1934—1935 av Fröken Hilda Pihlgren, Komministern E. Enochsson och Metallarbetaren Gunnar Pettersson.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår att de avgående ledamöterna *från tjänstemannaklassen:* Drätseldirektören Theofil Öberg, *från handlande- och hantverkareklassen:* Fabrikören Otto Peterson, samt *från arbetareklassen:* Tapetseraren C. Bäckman måtte återväljas för åren 1934—1935.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Direktören A. Sundström och Fru Agnes Söderquist, som äro i tur att avgå, föreslår beredningsutskottet måtte återväljas för åren 1934—1935.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Med innevarande år utgår mandatstiden för ledamöterna: Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson och Komministern Ernst Enochsson.

Beredningsutskottet föreslår omval av de avgående för åren 1934—1937.

Styrelsen för Västerås högre Elementarläroverk för flickor.

Enligt för läroverket under innevarande år fastställt reglemente skall styrelsen för läroverket väljas så att mandatet börjar och slutar med budgetårs ingång resp. utgång, och skulle alltså mandatet för av stadsfullmäktige valda ledamöter utgå den 1 juli 1934.

Beredningsutskottet föreslår förnyelse efter nämnda tid och intill den 1 juli 1936 av mandatet för Fru Agnes Söderquist och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow samt att såsom suppleant för dem måtte utses Kaptenen G. Robsahm.

Västerås Systembolags styrelse.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1934—1936 av den av stadsfullmäktige valde ledamoten O. Håvberg, med Bokförlagsföreståndaren R. Huit som suppleant.

R e v i s o r e r.

Av stadens räkenskaper:

Kaptenen Georg Robsahm har avsagt sig uppdraget som revisor, även försåvitt uppdraget avser granskningen av innevarande års räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige ville, med godkännande av avsägelsen, till revisor av stadens räkenskaper för åren 1933 och 1934 efter Kaptenen Robsahm utse förutvarande suppleanten Inköpschefen John Lundgren.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1934 föreslår beredningsutskottet i övrigt måtte utses Folkskolläraren David Sjöholm, Revisorn A. Åstedt, Kontorsbiträdet Th. Bergquist, Kontorsbiträdet J. A. Öberg, Kassören Gösta Lundberg och Bankkassören Harry Öjve, med Bankkamreraren S. Ljungquist, Kamreraren Rikard Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. R. Sjöberg och Kamreraren Fritz Lilliecreutz som suppleanter, den senare nyvald efter Inköpschefen John Lundgren.

Arbetareinstitutets räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1934 av revisorn Ingeniören F. O. Berling och suppleanten Gösta Lundberg.

Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Vattenrättsingeniören A. W. Nordin och Verkmästaren Gustaf Karlsson föreslår beredningsutskottet måtte åter utses.

N:o 103. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper.

Till revisor för år 1934 föreslås Folkskolläraren G. Leontein samt suppleanten Bokföraren J. E. Vestling.

Flickskolans räkenskaper.

Nuvarande revisorn Folkskolläraren I. Fröier föreslås till omval för år 1934.

Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Omval föreslås för år 1934 av revisorn Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson samt suppleanten Posttjänstemannen E. L. Östlund.

Huvudmän i Västerås stads Sparbank.

De med innevarande års utgång avgående huvudmännen Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström och Byggmästaren F. Eklund föreslår beredningsutskottet måtte omväljas för åren 1934—1938.

Sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Till sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1934 hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige måtte föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningeniören G. Wallenius och Disponenten Carl Lundius.

Arbetslöshetskommittén.

Ledamöterna: Byggnadssnickaren A. N. Vretholm och Fattigvårdssysslomannen A. Norén samt suppleanten Lindaren Fredr. Wetter ha avsagt sig fortsatt uppdrag. Enligt bestämmelserna i nu gällande författning angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet skola suppleanter finnas till minst halva antalet ledamöter i arbetslöshetskommittén, och skulle alltså med antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté bestämt till nio, finnas valda fem suppleanter för dessa ledamöter.

Beredningsutskottet föreslår att stadens arbetslöshetskommitté för år 1934 måtte få följande av stadsfullmäktige valda sammansättning.

Ledamöter: Byggmästaren Edv. Karlsson, Studieledaren Gust. Sund, Överingeniören K. R. Liljeblad, Målaren A. Vestling, Skolvaktmästaren Einar Gelin, Kontorsbiträdet Axel Grahnqvist och Statens Lantbruksingeniören H. Welin-Berger, Montören Hugo Gustafsson och Överingeniören Oscar Hellman, de två senaste nyvalda efter Herrar Vretholm och Norén.

N:o 103.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Suppleanter: Bergsingeniören Gust. Lundberg, Smidesmästaren F. H. Eriksson, Muraren Mats Hellblom, Redaktionssekreteraren Ernst Berg och Rörarbetaren Eskil Widén.

Vidare föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville till revisorer för kommitténs under år 1934 med statsbidrag bedrivna verksamhet återvälja Bankkamreraren Sven Ljungquist och Kassören Gösta Lundberg.

Västerås den 15 november 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

VÄSTERÅS 1933,
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 18 December. XVII.

N:o 104.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1934.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1896 à 3,6 %	10,000:—	180:—	
2. „ „ 1902 à 4 %	752,000:—	30,080:—	
3. „ „ 1907 à 4,5 %	1,109,000:—	49,905:—	
4. „ „ 1910 à 4,5 %	1,921,000:—	84,712:50	
5. „ „ 1924 à 5 %	835,000:—	41,750:—	
6. „ „ 1929 à 5 %	2,566,000:—	128,300:—	334,927:50
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾ %	194,395:59	9,233:79	
2. „ 1917 à 4¾ %	199,016:50	9,453:28	
3. „ 1918 à 4¾ %	284,799:10	13,527:96	
4. „ 1918 à 5¼ %	290,074:76	15,228:92	
5. „ 1920 à 6 %	184,378:42	11,062:71	58,506:66
		Transport	393,434:16

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

			Transport	393,434 : 16
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	136,409 : 53	5,456 : 38	
7.	„ 1921 à 4 %	64,391 : 35	2,575 : 65	
8.	„ 1925 à 5 %	25,702 : 91	1,285 : 15	
9.	„ 1926 à 5 %	33,183 : 49	1,659 : 17	
9a.	„ 1927 à 5 %	43,274 : 47	2,163 : 72	
9b.	„ 1928 à 5 %	60,346 : 20	3,017 : 31	
9c.	„ 1929 à 5 %	37,250 : 22	1,862 : 51	
9d.	„ 1930 à 5 %	66,689 : 88	3,334 : 49	
10.	„ 1931 à 5 %	19,845 : 38	992 : 27	22,346 : 65
	Upptagna lån från:			
	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa:			
11.	År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
	Sveriges Allm. Understödsförening:			
12.	År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
13.	År 1926 à 5 %	280,489 : 84	14,024 : 50	
	Kopparbergs läns Sparbank:			
14.	År 1928 à 5 %	416,445 : 20	20,339 : 70	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
15.	År 1928 à 5 %	118,270 : 45	5,776 : 50	
	Bollnäs Sparbank:			
16.	År 1928 à 5 %	20,822 : 19	1,016 : 97	
	Gävle Stads Sparbank:			
17.	År 1928 à 5 %	83,289 : 04	4,067 : 94	
	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
18.	År 1928 à 5 %	416,445 : 22	20,339 : 77	
	Kungl. Postsparbanken:			
19.	År 1931 à 4,5 %	824,195 : 09	37,088 : 78	
	Kungl. Postsparbanken:			
20.	År 1932 à 4,85 %	648,819 : —	31,107 : 15	
	Västmanlands läns Landsting:			
21.	År 1932 à 5 %	244,762 : 50	12,100 : 64	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:			
	År 1932 à 5 %	979,050 : —	48,402 : 76	
		Transport	211,813 : 79	415,780 : 81

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Utgifter.

	Transport		211,813 : 79	415,780 : 81
	Försäkringsaktiebolaget Skandia:			
23.	År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 10	
	Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
24.	År 1933 à 4½ %	100,000 : —	4,460 : 82	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:			
25.	År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 08	
	Svenska Personal-Pensionskassan:			
26.	År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
27.	År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
	Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
28.	År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
	Livränte- och Kapitalräkningsanstalten för Östergötlands län och stift:			
29.	År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
	Stockholms Sjukhem:			
30.	År 1933 à 4½ %	165,000 : —	7,360 : 35	290,547 : 24
c)	Andra lån och skulder: Upplånta medel:			
1.	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	75,000 : —	3,750 : —	
3.	Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4.	Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
5.	Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kronor 5,000 : —		20 : —	
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9.	Ränta å tillfälliga lån		60,000 : —	92,095 : 44
d)	Lånekostnader:			
	Provisioner			1,250 : —
			Summa Kronor	799,673 : 49

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Utgifter.*

1. B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,000,000: —	10,000: —	10,000: —	
2.	„ „ 1902 à 4 %	2,000,000: —	752,000: —	71,000: —	
3.	„ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000: —	1,109,000: —	59,000: —	
4.	„ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000: —	1,921,000: —	77,000: —	
5.	„ „ 1924 à 5 %	1,000,000: —	835,000: —	23,000: —	
6.	„ „ 1929 à 5 %	2,744,000: —	2,566,000: —	50,000: —	290,000: —
b)	Amorteringslån:				
	Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4¾ %	250,000: —	194,395: 59	4,840: 40	
2.	År 1917 à 4¾ %	250,000: —	199,016: 50	4,620: 91	
3.	År 1918 à 4¾ %	350,000: —	284,799: 10	6,175: 90	
4.	År 1918 à 5¼ %	350,000: —	290,074: 76	5,871: 31	
5.	År 1920 à 6 %	210,000: —	184,378: 42	2,894: 21	24,402: 73
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000: —	136,409: 53	4,263: 62	
7.	År 1921 à 4 %	74,240: —	64,391: 35	1,878: 75	
8.	År 1925 à 5 %	30,000: —	25,702: 91	664: 85	
9.	År 1926 à 5 %	37,800: —	33,183: 49	797: 83	
9a.	År 1927 à 5 %	48,191: 37	43,274: 47	968: 72	
9b.	År 1928 à 5 %	65,800: —	60,346: 20	1,259: 69	
9c.	År 1929 à 5 %	39,825: —	37,250: 22	726: 12	
9d.	År 1930 à 5 %	70,000: —	66,689: 88	1,215: 51	
10.	År 1931 à 5 %	20,475: —	19,845: 38	338: 61	12,113: 70
	Upptagna lån från: Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
11.	År 1926 à 5 %	200,000: —	175,490: 78	4,235: 68	
	Sveriges Allm. Understödsförening:				
12.	År 1926 à 5 %	200,000: —	175,490: 78	4,235: 68	
	Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
13.	År 1926 à 5 %	319,663: 33	280,489: 84	6,769: 95	
			Transport	15,241: 31	326,516: 43

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Utgifter.*

			Transport	15,241 : 31	326,516 : 43
	Kopparbergs Läns Sparbank:				
14.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	416,445 : 20	19,299 : 10	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:				
15.	År 1928 à 5 %	142,000 : —	118,270 : 45	5,480 : 95	
	Bollnäs Sparbank:				
16.	År 1928 à 5 %	25,000 : —	20,822 : 19	964 : 97	
	Gävle Stads Sparbank:				
17.	År 1928 à 5 %	100,000 : —	83,289 : 04	3,859 : 82	
	Arbetsgivarnas ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
18.	År 1928 à 5 %	500,000 : —	416,445 : 22	19,299 : 06	
	Kungl. Postsparbanken:				
19.	År 1931 à 4,5 %	881,000 : —	824,195 : 09	29,364 : 59	
20.	År 1932 à 4,85 % ..	663,000 : —	648,819 : —	14,868 : 78	
	Västmanlands Läns Landsting:				
21.	År 1932 à 5 %	250,000 : —	244,762 : 50	5,499 : 38	
	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning:				
22.	År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	979,050 : —	21,997 : 52	
	Försäkringsaktiebolaget Skandia:				
23.	År 1933 à 4½ %	500,000 : —	500,000 : —	8,707 : 30	
	Livförsäkringsbolaget Framtiden:				
24.	År 1933 à 4½ %	100,000 : —	100,000 : —	1,741 : 46	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:				
25.	År 1933 à 4½ %	500,000 : —	500,000 : —	8,707 : 30	
	Svenska Personal-Pensionskassan:				
26.	År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	200,000 : —	3,482 : 92	
	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:				
27.	År 1933 à 4½ %	200,000 : —	200,000 : —	3,482 : 92	
	Kinda Härads Sparbank, Kisa:				
28.	År 1933 à 4½ %	50,000 : —	50,000 : —	870 : 73	
			Transport	162,868 : 11	326,516 : 43

Nio 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

				Transport	162,868 : 11	326,516 : 43
	Livränte- och Kapitalräkningsanstalten för Östergötlands län och stift:					
29.	År 1933 à 4½ %	50,000 : —	50 000 : —		870 : 73	
	Stockholms Sjukhem:					
30.	År 1933 à 4½ %	165,000 : —	165,000 : —		2,873 : 41	166,612 : 25
					Summa Kronor	493,128 : 68

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag		715,617 : 87
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till oförutsedda utgifter för ålderdomshemmet		600 : —
	Summa Kronor	715,017 : 87

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		101,554 : —
	Summa Kronor	101,554 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag			803,996 : 03
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anslaget till reparation å fastigheten vid Västgötegatan 11	3,000 : —		
Å anslaget till slöjdundervisningen	900 : —		
Å anslaget till arvoden åt städerskorna i Djäknebergsskolan	160 : —	4,060 : —	
Tillkommer:			
Å pension till f. slöjdlärarinnan Elin Hahr		142 : —	3,918 : —
		Summa Kronor	800,078 : 03

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		15,400 : —
	Summa Kronor	15,400 : —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag			27,003 : 50
	Summa Kronor		27,003 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		1,500 : —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920	2,000 : —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430 : —	
4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	200 : —	2,630 : —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450 : —
Summa Kronor		4,580 : —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre flickskola:			
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan 5½ % å 30,000 : — eller kronor 1,650 : —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932		2,800 : —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345 : —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis		800 : —	
4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450 : —	4,395 : —
b) Arbetareinstitutet:			
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (28/5 1933)		3,000 : —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13,500 : —	16,500 : —
c) Tekniska skolan (läsåret 1934—1935:			
Enligt styrelsens förslag:			
1. Rektorsarvode	2,500 : —		
2. Övriga lärararvoden	47,500 : —	50,000 : —	
2a. Pension åt f. Slöjdläraren A. Svensson	2,985 : —		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000 : —	1,985 : —	
Transport		51,985 : —	20,895 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

	Transport	51,985 : —	20,895 : —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell ..	4,000 : —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,500 : —	
5.	Bibliotekskostnader*)	400 : —	
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	4,250 : —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	1,000 : —	
8.	Andra premier samt stipendier	300 : —	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	8,000 : —	
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode) ..	2,400 : —	
11.	övriga utgifter	2,000 : —	76,835 : —

*) Tillkommer 400 : — in natura.

d) Elektrotekniska fackskolan:

1.	Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —
	Summa Kronor	99,730 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 62,694 : —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 4,511 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 27,068 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 1,420 : —

Summa Kronor 95,693 : —

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

1.	Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	15,000 : —	
	Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	15,150 : —
	Transport		15,150 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Utgifter.*

Transport		15,150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Stensättning eller annan permanentbeläggning i:			
Vasagatan mellan Engelbrektsplan och Utanbygatan	13,000 : —		
Kristinagatan mellan Källgatan och Djäknebergsgatan	17,500 : —		
Stora gatans norra gren till Jakobsbergsgatan	15,500 : —		
Utanbygatan med plan från Herrgärdsgatan till Kopparbergsvägen	11,000 : —		
Anordnande av parkeringsplats vid Vasagatan och Tessingatan	5,400 : —		
Komplettering av Herrgärdsgatans utläggning mellan Utanbygatan och Rudbecksgatan	2,700 : —	65,100 : —	80,250 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar	40,000 : —	
Gäldande av kostnad för stensättning av Köpingsvägen	56,800 : —	
Gäldande av kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen	50,000 : —	146,800 : —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	77,832 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Anslaget till trädplantering vid vägen till nya gasverket	300 : —	77,532 : —

6 D. Gatubelysning.

a) Gatubelysning		21,600 : —	
b) Elektrisk belysning	45,300 : —		
Avgår belysning vid hamnen	840 : —	44,460 : —	
c) Anskaffning av elektriska lampor		920 : —	66,980 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m.m.) å gator och allmänna platser	20,000 : —	
3. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	4,368 : —	24,368 : —
Summa Kronor		395,930 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

7. Avloppsledningar.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	52,100 : —
Summa Kronor	52,100 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	139,055 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	139,189 : 17
Summa Kronor	278,244 : 17

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	116,266 : 42

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000 : —
Summa Kronor	151,266 : 42

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	206,600 : —
Summa Kronor	206,600 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	406,700 : —
Summa Kronor	406,700 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	562,800 : —
Summa Kronor	562,800 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	66,000 : —
Transport	69,300 : —

	Transport	69,300 : —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga Litt. 17 D.	12,725 : —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga Litt. 17 F.	34,931 : 41
Summa Kronor	116,956 : 41

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	123,309 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer:	
Ersättning till vattenledningsverket för skötsel av brandposterna ..	1,200 : —
Summa Kronor	124,509 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1. Underhåll av fastigheten	1,000 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —	
3. Brandförsäkringspremier	100 : —	1,600 : —

b) Polis- och Brandstationen:

1. Underhåll av fastigheten	2,000 : —	
2. Brandförsäkringspremie och vattenavgift	500 : —	
4. Gaturenhållning	150 : —	
5. Sotning	100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockargårdens tomt	300 : —	3,050 : —

c) Stadshotellet:

Räntor och amorteringar:
Andel i obligationslån:
1 års ränta 25,977 : 08
1 års amort. 12,080 : 69 38,057 : 77 .

Transport	4,650 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

		Transport	4,650 : —
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut 25/4 och 27/10 1932, 2:dra året	15,700 : —	20,700 : —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12,000 : —	
4. Skatter		5,000 : —	
5. Brandförsäkringspremier		400 : —	
6. Renhållning		900 : —	
7. Sotning		300 : —	
8. Vattenavgift		1,000 : —	40,300 : —

d) Sundinska huset:

1. Underhåll av fastigheten	500 : —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation kr. 20,000 : —, att amorteras på 5 år	4,000 : —	
2. Skatter	400 : —	
3. Brandförsäkringspremier	75 : —	
4. Renhållning	350 : —	
5. Sotning	50 : —	
6. Vattenavgift	200 : —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000 : —	13,575 : —

e) Tullhuset:

1. Underhåll av fastigheten	250 : —	
2. Vattenavgift och sotning	25 : —	
3. Brandförsäkringspremier	15 : —	290 : —

f) Paviljongen i Stadsparken:

1. Underhåll av fastigheten	1,200 : —	
2. Skatter	280 : —	
3. Brandförsäkringspremier	160 : —	
4. Sotning	40 : —	1,680 : —
	Transport	60,495 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Utgifter.*

	Transport		60,495 : —	
g) Gård- och tomtfastigheter:				
1. Underhåll av fastigheter	26,000 : —			
2. Skatter	11,500 : —			
3. Brandförsäkringspremier	3,000 : —			
4. Renhållning	7,600 : —			
5. Sotning	2,000 : —			
6. Vattenavgifter m. m.	4,500 : —			
8. Lön till vice värd, 36 :IV	6,180 : —		60,780 : —	
h) Hamnmagasinen:				
1. Underhåll av fastigheterna	500 : —			
2. Skatter	1,600 : —			
3. Brandförsäkringspremier	100 : —		2,200 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:				
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	3,000 : —			
2. Justering av spår m. m.	1,500 : —		4,500 : —	
j) Hamnpaviljongen:				
1. Underhåll av fastigheten	200 : —			
2. Skatter	130 : —			
3. Brandförsäkringspremier	65 : —			
4. Vatten och sotning	15 : —		410 : —	
k) Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten	100 : —			
2. Löner och arvoden	1,560 : —			
4. Brandförsäkringspremier	30 : —			
5. Vattenavgift	100 : —			
6. Bränsle, lyse och diverse	400 : —		2,190 : —	
m) Omnibustrafikstationen:				
1. Amortering	2,700 : —			
2. Brandförsäkringspremier	50 : —			
3. Övriga utgifter	350 : —		3,100 : —	133,675 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	111,712 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
1. Underhåll av fastigheterna	1,500 : —		
2. Skatter	1,400 : —	2,900 : —	
	Transport	2,900 : —	245,387 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

Transport			2,900 : —	245,387 : —
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier		300 : —		
5. Diverse utgifter		100 : —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnader av Elba-restauranten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 (9,731 : 52)		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		5,000 : —		
2. Arrenden och avgälder: Gästgivarvreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10,925	583 : 40			
Transport	753 : 40	5,245 : —	9,000 : —	245,387 : —

Transport	753 : 40	5,245 : —	9,000 : —	245,387 : —
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet d. 29/9 1900)				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10,925	228 : 44			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 10,925	10 : 62	992 : 46		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		181 : 03		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40 : —	6,928 : 49	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		7,000 : —	8,000 : —	23,928 : 49

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,245 : 80
Summa Kronor	273,561 : 29

21. Magistrat och rådhusrätt.

enligt Magistratens förslag	64,034 : —
Summa Kronor	64,034 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Enligt Magistratens förslag		59,973 : —
	Summa Kronor	59,973 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag		257,561 : —
	Summa Kronor	257,561 : —

26. Allmän Pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	190 : —	
2. Arvode åt ordföranden	600 : —	
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —	
4. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	300 : —	
5. Annonser och kungörelser	100 : —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	300 : —	3,890 : —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde		100 : —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		7,000 : —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		32,000 : —
	Summa Kronor	42,990 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			1,500 : —
b) Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 60:IV		16,128 : —	
Byggnadschefen, 55:IV		13,476 : —	
Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812 : —	
Drätselnotarien, 41:IV		7,584 : —	
Stadskamreraren, 47:IV		9,924 : —	
Stadsbohållaren, 29:III		4,350 : —	
Stadskassörskan, 26:IV		4,101 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243 : —		
Personligt lönetillägg	500 : —	3,743 : —	
Transport		70,118 : —	1,500 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter.

Transport		70,118 : —	1,500 : —
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20 :III		3,042 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19 :IV		3,105 : —	
Byggmästaren, 39 :IV		6,981 : —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24 :I		3,120 : —	
4 arbetsförmän (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 27 :IV à 4,269 : —		17,076 : —	
Förrådsförman, 25 :I		3,240 : —	
Rådhusvaktmästaren, 25 :IV		3,933 : —	
2 körkarlar (Persson, Andersson), 22 :IV à 3,519 : —		7,038 : —	
1 körkarl (Gustafsson), 22 :I		2,880 : —	
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000 : —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
Revisionskostnader		2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden ..		100 : —	129,253 : —
b) Pensioner och understöd:			
f. Stadsinspekt. P. V. Johansson		3,696 : —	
f. Förrådsförm. Barklund		2,556 : —	
f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1,347 : —	
f. Grovarbet. J. R. Svangren		1,464 : —	
f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762 : —	
f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1,041 : —	
f. Träarbet. J. E. Pettersson		1,041 : —	
Änkefru Södergren	376 : —		
Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
f. Skrivbiträdet Emelie Presto-Ström		400 : —	15,166 : —
d) Renhållning:			
Rådhuset och annexet			2,300 : —
e) Belysning:			
Rådhuset och annexet			550 : —
f) Uppvärmning:			
Rådhuset och annexet			1,300 : —
		Transport	150,069 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Utgifter,

		Transport	150,069 : —	
g) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader		7,500 : —		
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,300 : —		
3. Olycksfallsförsäkringspremie		50 : —		
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75		
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —			
Drätselkammarens ordförande	70 : —			
Drätseldirektörens expedition och bostad	180 : —			
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —			
Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —			
Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —			
Stadskamrerarekontoret	230 : —			
Stadskamrerarens bost.	70 : —			
Byggnadskontoret ..	110 : —			
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —			
Arbetsförman Råberg	70 : —			
Arbetsförman Westholm	70 : —			
Arbetsförman Johansson	70 : —			
Arbetsförman Pettersson	70 : —			
Rådhusvaktmästaren	70 : —			
Förrådet	180 : —			
Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —		
6. Hyra för lokaler i Rådhusets annex		1,200 : —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —	14,443 : 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar ..		3,000 : —		
2. Hästskoning, hästförsäkring		350 : —		
3. Underhåll av körredskap		500 : —	3,850 : —	168,362 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag		32,449 : —
	Transport	200,811 : 75

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Utgifter.*

		Transport	200,811 : 75

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer	3,000 : —	
b)	Löner och arvoden: 2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c)	Driftkostnader: Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d)	Diverse utgifter: Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	
e)	Amortering å inköpta lastbilar, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 och 27/8 1931, slutamortering	2,890 : 31	19,190 : 31
		Summa Kronor	220,002 : 06

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a) Sociala ändamål:

1.	Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000 : —		
	att helt utgå från Sundinska fonden	4,000 : —		
2.	Barnkrubban (28/12 1918)		3,500 : —	
3.	Barnhemmet (28/12 1918)		1,000 : —	
4.	Natthärberget		300 : —	
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200 : —	
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918		600 : —	
9.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800 : —	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800 : —	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000 : —	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3,000 : —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		1,000 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,000 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier		11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000 : —	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening		3,000 : —	
22.	Västmanlands Konstförening		2,500 : —	35,700 : —
			Transport	35,700 : —

N:o 104.

Budgetförslag 1934. Utgifter.

	Transport		35,700 : —
b)	Taxeringsnämnderna:		
	1. Taxeringsersättning à 1 : 40 pr sammanträdestimma, högst 10 kr. pr dag	1,800 : —	
	2. Biträde åt ordförandena	700 : —	
	3. Lyse och städning i byrålokal	60 : —	
	4. Annonsering	60 : —	
	5. Skrivmaterial och diverse	100 : —	2,720 : —
c)	Diverse utgifter:		
	1. Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	5,000 : —	
	2. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000 : —	
	3. Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,854 : —	
	5. Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720 : —	
	6. Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
	7. Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
	9. Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
	10. Anslag till arbetslöshetsverksamhet	200,000 : —	
	11. Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), fjärde året	18,000 : —	
	12. Svenska Städernas förhandl.-org., årsavgift	500 : —	
	13. Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360 : —	
	14. Avskrivning å Masugns A.-B. skuld till staden	10,000 : —	
	15. Gäldande av kostnaden för arbetslöshetsverksamhet enligt Stadsfullmäktiges beslut 31/8 1933	75,000 : —	317,234 : —
	Summa Kronor		355,654 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	77,102 : 59
Summa Kronor	77,102 : 59

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	....	123,020 : 20
	Summa Kronor	123,020 : 20

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån:

1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1896 års lån à 3,6 %	14,410 : —	433 : 80	
1902 „ „ à 4 %	25,670 : —	1,026 : 80	
1907 „ „ à 4,5 %	383,420 : —	17,253 : 90	
1910 „ „ à 4,5 %	710,210 : —	31,320 : 01	
1924 „ „ à 5 %	154,475 : —	7,723 : 75	
1929 „ „ à 5 %	546,716 : 55	27,335 : 83	85,094 : 09

2. Folkskolestyrelsen:

1902 års lån à 4 %	80,840 : —	3,233 : 60	
1907 „ „ à 4,5 %	21,450 : —	965 : 25	
1910 „ „ à 4,5 %	212,130 : —	9,351 : 23	
1924 „ „ à 5 %	16,700 : —	835 : —	
1929 „ „ à 5 %	128,390 : 50	6,419 : 53	20,804 : 61

3. Fattigvårdsstyrelsen:

1902 års lån à 4 %	9,513 : 50	380 : 54	
1924 „ „ à 5 %	52,271 : —	2,613 : 55	
1929 „ „ à 5 %	213,906 : 65	10,695 : 33	13,689 : 42

4. Kyrkorådet:

1896 års lån à 3,6 %	1,940 : —	58 : 68	
1910 „ „ à 4,5 %	34,000 : —	1,530 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	37,208 : 60	1,860 : 43	3,449 : 11
		Transport	123,037 : 23

		Transport	123,037 : 23	
5. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden à 4½ %	85,875 : —	3,864 : 38		
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 % ..	5,500 : —	275 : —		
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	13,125 : —	656 : 25		
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	128,390 : 50	6,419 : 53	11,215 : 16	
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	15,854 : 15		
1926 års lån à 5 %	577,911 : 53	28,895 : 58	44,749 : 73	179,002 : 12
b) Andra amorteringslån:				
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Räntor å av staden utlämnade lån			42,521 : 04	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 % ..	258,196 : 05	12,909 : 80		
1933 års lån à 4,5 %	340,645 : —	15,329 : 03	28,238 : 83	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 % ..	152,752 : 15	7,637 : 60		
1931 års lån à 4,5 %	85,752 : 36	3,858 : 86	11,496 : 46	
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	809,674 : 35	40,483 : 72		
Lån av stadskassan à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	44,436 : 24	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	74,495 : 66	3,724 : 78		
1928 „ „ à 5 %	475,580 : 47	23,228 : 03		
1931 „ „ à 4,5 %	326,940 : 09	14,712 : 30		
1932 „ „ à 4,85 %	541,861 : 62	26,280 : 29		
1932 „ „ à 5 %	413,448 : 02	20,672 : 40		
1933 „ „ à 4,5 %	398,007 : 50	17,910 : 34	106,528 : 14	
6. Folkskolestyrelsen:				
1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	808 : 18		
1932 „ „ à 4,85 %	106,957 : 38	5,187 : 43		
1933 „ „ à 4,5 %	57,362 : 50	2,581 : 31	8,576 : 92	241,797 : 63
			Transport	420,799 : 75

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Inkomster.*

		Transport	420,799 : 75
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	108,823 : 28	5,441 : 16	
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %	1,000 : —	45 : —	
5. Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enl. amorteringsplan (10,146 : 44)	56,071 : 24	2,803 : 56	
6. Ränta till Malma grustag, förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	78,628 : 19	3,931 : 41	
7. Ränta å tillfälliga lån		20,000 : —	32,221 : 13
d) Aktier:			
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg à 2,5 %		2,492 : 50	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %		14,250 : —	
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B :s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västerås-banans Intressenter Kr. 41,890 : —			16,742 : 50
		Summa Kronor	469,763 : 38

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån:			
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
Upptaget år 1896 à 3,6 %	14,440 : —	4,720 : —	
„ „ 1902 à 4 %	25,670 : —	2,640 : —	
„ „ 1907 à 4½ %	383,420 : —	20,310 : —	
„ „ 1910 à 4,5 %	710,210 : —	28,420 : —	
„ „ 1924 à 5 %	154,475 : —	4,255 : —	
„ „ 1929 à 5 %	546,716 : 55	10,696 : 13	71,041 : 13
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1902 à 4 %	80,840 : —	7,633 : —	
„ „ 1907 à 4½ %	21,450 : —	1,250 : —	
„ „ 1910 à 4½ %	212,130 : —	8,650 : —	
„ „ 1924 à 5 %	16,700 : —	460 : —	
„ „ 1929 à 5 %	128,390 : 50	2,498 : 47	20,491 : 47
		Transport	91,532 : 60

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster.

		Transport	91,532 : 60	
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Upptaget år 1902 à 4 %	9,513 : 50	898 : 15		
„ „ 1924 à 5 %	52,271 : —	1,439 : 80		
„ „ 1929 à 5 %	213,906 : 65	4,162 : 57	6,500 : 52	
4. Kyrkorådet:				
Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,940 : —	620 : —		
„ „ 1910 à 4,5 %	34,000 : —	2,000 : —		
Lån från stadskassan à 5 %	37,208 : 60	779 : 53	3,399 : 53	
5. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden:				
1907 års lån à 4½ %	85,875 : —	5,725 : —		
1929 års lån à 5 %	128,390 : 50	2,498 : 47		
För svängkran n:r 6, f. d. n:o 1, kapitalåterstod	5,500 : —	275 : —		
För malmlossningskran n:o 2	13,125 : —	625 : —	9,123 : 47	
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	6,180 : 85		
1926 års lån à 5 %	577,911 : 53	11,305 : 42	17,486 : 27	128,042 : 39
b) Andra amorteringslån:				
1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering			20,518 : 23	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 % ..	258,196 : 05	11,965 : 41		
1933 års lån à 4½ %	340,645 : —	5,932 : 19	17,897 : 60	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 % ..	152,752 : 15	7,078 : 89		
1931 års lån à 4½ %	85,752 : 36	2,362 : 09	9,440 : 98	
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	809,674 : 35		18,191 : 93	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	74,495 : 66	1,798 : 08		
1928 „ „ à 5 %	475,580 : 47	22,039 : 51		
1931 „ „ à 4,5 %	326,940 : 09	9,005 : 78		
1932 „ „ à 4,85 %	541,861 : 62	12,417 : 67		
1932 „ „ à 5 %	413,448 : 02	9,289 : 45		
1933 „ „ à 4,5 %	398,007 : 50	6,931 : 14	61,481 : 63	
		Transport	127,530 : 37	128,042 : 39

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Inkomster.*

			Transport	127,530 : 37	128,042 : 39
6. Folkskolestyrelsen:					
1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	494 : 71			
1932 „ „ à 4,85 %	106,957 : 38	2,451 : 11			
1933 „ „ à 4,5 %	57,362 : 50	998 : 95		3,944 : 77	131,475 : 14
				Summa Kronor	259,517 : 53

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag			197,784 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Å Yttre fattigvårdens stat:			
Å beräknade inkomster av statsbidrag	2,500 : —		
Å inkomst av pension och sjukkassa ..	2,000 : —	4,500 : —	
Å Ålderdomshemmets stat:			
Å ersättning från främmande kommuner	2,500 : —		
Å ersättning från landstinget	1,500 : —	4,000 : —	8,500 : —
		Summa Kronor	206,284 : —

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	24,000 : —
Summa Kronor	24,000 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	337,703 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer:	
Å statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet	3,937 : —
Summa Kronor	341,640 : 50

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	8,000 : —
Summa Kronor	8,000 : —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	16,082 : —
Summa Kronor	16,082 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster.

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):

Enligt styrelsens förslag		54,356:66
	Summa Kronor	54,356:66

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt hälsovårdsnämndens förslag	2,800:—

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		27,068:—
	Summa Kronor	29,868:—

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatubeläggningen.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson 29/3 1928	300:—	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	50,000:—	
Avgifter för torgplatser	3,000:—	
Bidrag av omnibusstrafiken	4,000:—	57,300:—

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	60,000:—	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	28,400:—	
Vägskatt, förslagsvis	5,000:—	93,400:—

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	10,000:—

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000:—	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800:—	2,800:—
	Summa Kronor	163,500:—

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		139,055:—
	Transport	139,055:—

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Inkomster.*

	Transport	139,055 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		82,700 : —
	Summa Kronor	221,755 : —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	55,600 : —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		35,000 : —
	Summa Kronor	90,600 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		222,700 : —
	Summa Kronor	222,700 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		428,300 : —
	Summa Kronor	428,300 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		819,000 : —
	Summa Kronor	819,000 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	1,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	68,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	1,400 : —	
2. Godstrafik	150 : —	14,150 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning		34,931 : 41
	Summa Kronor	118,381 : 41

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster,

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	12,535 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Hyra för polisverkets motorfordon	300 : —
Summa Kronor	12,235 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet.				
1. Västerås Hotell A.-B.	32,000 : —			
D:o, tilläggshyra ..	3,550 : —	35,550 : —		
Västerås Systembolag		18,500 : —		
Sällskapet		2,250 : —		
Uplands Ensk. Bank		5,000 : —		
Frisör Gösta Ståhl .		1,400 : —	62,700 : —	
2. Avgifter för festvåningens användande			1,500 : —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400 : —	
Hyresgästernas andel i kostnad för uppvärmning			11,500 : —	76,100 : —
d) Sundinska huset:				
Hyresinkomster				12,585 : —
e) Tullhuset:				
Hyra för bostadslägenhet				450 : —
f) Paviljongen i Stadsparken:				
Hyresinkomster				2,500 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:				
Hyror och arrenden för gårdar och tomter enligt bilaga			156,000 : —	
För Pensionärshemmet			4,500 : —	160,500 : —
h) Hamnmagasinen:				
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin 1 ..			6,600 : —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6,000 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3		2,087 : 50	8,087 : 50	
A.-B. Rudhe & C:o magasin n:r 3 ..			1,800 : —	
Transport			16,487 : 50	252,135 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster.

Transport		16,487 : 50	252,135 : —
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3	2,200 : —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —	
Norlings Agenturaffär, magasin 3		674 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,974 : —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o ....—		1,087 : 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —	
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —		
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —	
Aktiebolaget Kronbruk		478 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —	
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843 : 75	
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207 : —		
D:o	525 : —		
D:o, för magasintomt	5,667 : —	6,399 : —	
A.-B. John A. Fors		180 : —	
J. Aug. Andersson		600 : —	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
Koop. Fören. Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80		
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80		
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —		
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30		
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80	
A.-B. Västeråsspedition		25 : —	
A. Carlesson & C:o		300 : —	
C. A. Breed		800 : —	
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis ..		1,200 : —	22,243 : 55
		Transport	295,352 : 55

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster.

		Transport	295,352 : 55	
j)	Hamnpaviljongen:			
	Hyresinkomster:			
	Spedition	2,250 : —		
	Fackf. -kafé	750 : —		
	Hamnkontor	500 : —	3,500 : —	
k)	Kabinettet:			
	Inkomster		1,500 : —	
m)	Omnibustrafikstation:			
	Hyra		3,100 : —	303,452 : 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	111,712 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a)	Egendomen Carlsberg	500 : —		
	D:o hyra för bostäder	800 : —		
	Del av Carlsberg (Stadens lantbruk)	200 : —		
	Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	1,505 : —	
b)	Hästholmarna:			
	1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500 : —		
	2. Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,000 : —	8,500 : —	
c)	Diverse jordägor:			
	1. östra utmarken:			
	Arrende:			
	För följande lägenheter:			
	Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)	3,500 : —		
	Gustafsslätt (K. E. Eklund) (utgår 14/3 1936	275 : —		
	Andersborg (G. Andersson)	500 : —		
	Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)	430 : —		
	Kristiansborg (stadens lantbruk)	3,000 : —		
	Hovdestalund (F. Johansson)	1,000 : —		
	Malma gård (stadens lantbruk)	3,500 : —		
	Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken	25 : —	12,230 : —	
		Transport	22,235 : —	415,164 : 55

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Inkomster.

		Transport	22,235 : —	415,164 : 55
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, Växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500 : —		
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Matilda Eriksson ..	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949 ..		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Mälardalen:				
(Helge Mörcks sterbhus)		25 : —		
Ett område för båthus:				
(Västerås Kanotförening)		10 : —	4,570 : —	
d) Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:				
Apotekare Knut Hj. Karlsson		20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin		100 : —		
Disp. O. Johansson		50 : —		
Kamrer H. Molander		20 : —		
Dir. A. Sundström		40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson		35 : —		
Änkefru Lydia Ström		20 : —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund		25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus ..		75 : —	385 : —	
Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936		60 : —		
Transport		97 : —	27,190 : —	415,164 : 55

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Inkomster.

Transport	97 : —	27,190 : —	415,164 : 55
Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)	100 : —		
Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla ..	175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72 : 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14 : —		
Diverse mindre områden	1,000 : —		
Aktiebolaget Naftasyndikat	300 : —	2,776 : 64	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera	30 : —	230 : —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben..	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlunds och Nitroglycerin A.-B.	20 : —		
Slakterivagnar å tomten n:r 6, Norra kvarteret	300 : —		
Hyra för mark vid Lillån, Båtklubben Vega	20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen:			
Kungl. Telegrafverket	100 : —		
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130 : —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135 : —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104 : —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —		
Transport	1,008 : —	30,196 : 64	415,164 : 55

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Inkomster.*

Transport	1,008 : —	30,196 : 64	415,164 : 55
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, isupplag, 40 kvm. à 50 öre)	20 : —		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	1,000 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid Flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527 : 40		
Försäljningskiosk å Kungsängen	200 : —		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,042 : —	22,097 : 40	52,294 : 04

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,245 : 80
Summa Kronor	471,704 : 39

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Enligt Magistratens förslag	15,240 : —
Summa Kronor	15,240 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag	26,007 : —
Summa Kronor	26,007 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	5,000 : —
Transport	5,000 : —

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Inkomster.

Transport	5,000 : —

27 C. **Automobiler.**

Inkomster av körningar	25,000 : —
Summa Kronor	30,000 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a) Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	7,434 : —
b) Källarfrihetsmedel	349 : 89
Summa Kronor	7,783 : 89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel	250 : —
b) Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	100 : —
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d) Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	25 : —
e) Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,000 : —
f) Överskott å förrådsrörelsen	2,000 : —
Summa Kronor	8,375 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a) Hundskatt à 25 kr. pr hund			8,000 : —
b) Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c) Skogsaccis			100 : —
d) Utdebitering för år 1933 à 7 : 76 å 348,096 : 36 skattekronor	2,701,227 : 75		
Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	189,085 : 94	2,512,141 : 81	
e) Kommunal progressivskatt		76,300 : —	
f) Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,588,528 : 55
g) Nöjesskatt			32,000 : —
Summa Kronor			2,629,628 : 55

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1934.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Sammandrag av Inkomst- och Utgiftsstaten.

		Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
	Behållning från sist avslutade räkenskapsår:		123,020 : 20	123,020 : 20	
1 a.	Räntor m. m.	799,673 : 49	469,763 : 38		329,910 : 11
1 b.	Kapitalavbetalningar å lån	493,128 : 68	259,517 : 51		233,611 : 15
2.	Fattigvård	715,017 : 87	206,284 : —		508,733 : 87
3.	Barnavård	101,554 : —	24,000 : —		77,554 : —
4 A.	Folkskola	800,078 : 03	341,640 : 50		458,437 : 53
4 B.	Fortsättningsskola	15,400 : —	8,000 : —		7,400 : —
4 C.	Högre Folkskola	27,003 : 50	16,082 : —		10,921 : 50
4 D.	Allmänt läroverk	4,580 : —			4,580 : —
4 E.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	99,730 : —	54,356 : 66		45,373 : 34
5.	Hälso- och sjukvård	95,693 : —	29,868 : —		65,825 : —
6.	Gator, vägar, planteringar och dylikt	395,930 : —	163,500 : —		232,430 : —
7.	Avloppsledningar	52,100 : —			52,100 : —
8.	Hamnar	278,244 : 17	221,755 : —		56,489 : 17
10.	Renhållningsverk och svingård	151,266 : 42	90,600 : —		60,666 : 42
11.	Vattenledningsverk	206,600 : —	222,700 : —	16,100 : —	
12.	Gasverk	406,700 : —	428,300 : —	21,600 : —	
13.	Elektricitetsverk	562,800 : —	819,000 : —	256,200 : —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	116,956 : 41	118,381 : 41	1,425 : —	
18.	Brandväsen	124,509 : —	12,235 : —		112,274 : —
20.	Fastighetsförvaltning	273,561 : 29	471,704 : 39	198,143 : 10	
21.	Magistrat och rådhusrätt	64,034 : —			64,034 : —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen	59,973 : —	15,240 : —		44,733 : —
23.	Polisväsen och fångvård ..	257,561 : —	26,007 : —		231,554 : —
24.	Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25.	Allm. pensionsförsäkringen	42,990 : —			42,990 : —
27.	Övriga förvaltningskostnader	220,002 : 06	30,000 : —		190,002 : 06
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	355,654 : —			355,654 : —
9.	Oförutsedda utgifter	77,102 : 59			77,102 : 59
30.	Allmänna bidrag av staten		7,783 : 89	7,783 : 89	
31.	Diverse inkomster		8,375 : —	8,375 : —	
32.	Skatter och liknande avgifter		2,629,628 : 55	2,629,628 : 55	
	Summa Kronor	6,797,842 : 51	6,797,842 : 51	3,262,375 : 74	3,262,375 : 74

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Fattigvården

Bil. Litt. 2.

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 19/9 1933.

---

§ 130.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1934.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	197,000 : —	
2) Tillfälliga understöd	55,500 : —	
3) Understöd in natura	41,000 : —	293,500 : —
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	31,000 : —	
2) Lasarettsvård	5,500 : —	
3) Sanatorievård	4,500 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	14,000 : —	55,000 : —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	4,300 : —	
2) Yrkesutbildning	2,500 : —	
3) Kommunalt pensionstillskott	9,500 : —	16,300 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:		
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	54,000 : —	
2) Medikamenter	5,000 : —	
3) Begravningskostnader	1,300 : —	60,300 : —
	Transport	425,100 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Fattigvården

		Transport	425,100 : —	
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —		
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4) Telefoner till:				
fattigvårdsbyrån ..	210 : —			
fattigv.-syssl-m. bost.	110 : —			
fattigv.-tills.-m. bost.	70 : —			
fattigv.-st. ordf. bost.	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter ...	100 : —	630 : —		
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		200 : —		
6) Stämpelkostnader		75 : —		
7) Årsavgifter till Svenska Fattigvårds- och barnavårdsförbundet		91 : —		
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund ..		155 : —		
9) Resekostnader, annonser och diverse		400 : —	6,951 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1) Fattigvårdssysslomannen, (44 :IV)		8,592 : —		
2) Fattigvårdstillsyningsmannen, (27 :II)		3,783 : —		
3) Kontorsbiträde, I kl., (20 : IV)		3,243 : —		
4) Kontorsbiträde, II kl. (17 :III)		2,676 : —		
5) Extra kontorsbiträde		1,800 : —		
6) Revisionskostnader		800 : —		
7) Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500 : —		
8) Extra tillsyningsman		3,540 : —	24,934 : —	
h) Pensionärshemmet:				
1) Hyra för fastigheten		4,500 : —		
2) Koks		600 : —		
3) Diverse omkostnader		250 : —	5,350 : —	
i) Oförutsedda utgifter			500 : —	472,835 : —
			Transport	472,835 : —

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Fattigvården

		Transport	472,835 : —
B. Ålderdomshemmet:			
j) Hushållet:			
1) Inköp av förnödenheter	39,300 : —		
2) Produkter från hönsgården	1,200 : —		
3) Produkter från trädgården	3,000 : —		
4) Värdet av utförda arbeten i köket	800 : —	44,300 : —	
k) Bränsle, lyse och vatten:			
1) 450 ton ångkol à 22 : —	9,900 : —		
2) Gas	2,000 : —		
3) Vattenavgifter	3,000 : —		
4) Belysningsström	3,500 : —		
5) Kraftström	300 : —	18,700 : —	
l) Renhållning:			
1) Såpa, tvål och tvättpulver	900 : —		
2) Torvmull och sophämtning	400 : —		
3) Värdet av utförd tvätt	4,500 : —		
4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500 : —	9,300 : —	
m) Beklädnad:			
1) Gång- och underkläder samt skodon	3,500 : —		
2) Värdet av utförda arbeten	3,000 : —	6,500 : —	
n) Sjukvård:			
1) Sjukvårdsartiklar och medicin ..	6,000 : —		
2) Sjuktransport	450 : —		
3) Sjukvård för personalen	150 : —	6,600 : —	
o) Underhåll och anskaffning av inventarier:			
1) Linne och sängkläder	1,800 : —		
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000 : —		
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700 : —		
4) Värdet av utförda arbeten	500 : —	4,000 : —	
p) Förbrukningsartiklar:			
1) Skrivmaterial och tryckning	400 : —		
2) Sänghalm	100 : —	500 : —	
q) Begravningskostnader		1,400 : —	
	Transport	91,300 : —	472,835 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Fattigvården*

		Transport	91,300 : —	472,835 : —
r) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,300 : —		
2) Telefon till:				
Förestånd. exp.	236 : —			
sjukhuset	230 : —			
samtalsavgifter ...	25 : —	491 : —		
3) Inköp av böcker för biblioteket ..		150 : —		
4) Stämpelkostnader å utslag		200 : —	3,141 : —	
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		700 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,700 : —	
t) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. sk. 9,513 : 50):				
Ränta	380 : 54			
Amortering	898 : 15	1,278 : 69		
1924 års lån: (kvarv. sk. 52,271 : —):				
Ränta	2,613 : 55			
Amortering	1,439 : 80	4,053 : 35		
1928 års lån: (kvarv. sk. 258,196 : 05):				
Ränta	12,909 : 80			
Amortering	11,965 : 41	24,875 : 21		
1929 års lån: (kvarv. sk. 213,906 : 65):				
Ränta	10,695 : 33			
Amortering	4,162 : 57	14.857 : 90		
1929 års lån: (restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarvar. sk. 56,071 : 24):				
Ränta	2,803 : 56			
Amortering	10,146 : 44	12,950 : —		
1933 års lån: (kvarv. sk. 340,645 : —):				
Ränta	15,329 : 03			
Amortering	5,932 : 19	21,261 : 22	79,276 : 37	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
4) Kommunalskatt		407 : —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,732 : —	
		Transport	187,149 : 37	472,835 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Fattigvården

		Transport	187,149 : 37	472,835 : –
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, (36 : IV)	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum o. kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25 :IV	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
3) Maskinisten, 24 :IV	3,795 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4) Eldaren, 20 :II	2,841 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,286 : —		
5) Husmodern, 6 :IV		1,671 : —		
6) Vårdare, 22 :IV ..	3,519 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
7) Två sjuksköterskor, 5 :IV à 1,563 : —		3,126 : —		
8) Två sjuksköterskor, 5 :I à 1,230 : —		2,460 : —		
9) En nattsjuksköterska, 5 :I		1,230 : —		
10) Kokerska, I :IV		1,131 : —		
11) Tvättföreståndarinna, 1 :II		957 : —		
12) Tre biträden à 810 : —		2,430 : —		
13) Fyra biträden à 720 : —		2,880 : —		
14) Fem biträden à 660 : —		3,300 : —		
15) Två biträden à 600 : —		1,200 : —		
16) Semester- och sjukvikarier		700 : —		
17) Predikantarvode		500 : —		
18) Organistarvode		100 : —		
19) Semesterpengar till personalen		820 : —	39,193 : —	
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka		527 : —		
2) Pension till Vaktmästare Lundbergs änka		500 : —		
		1,027 : —		
Dyrtidstillägg 50 %		513 : 50	1,540 : 50	
		Transport	227,882 : 87	472,835 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Fattigvården*

	Transport	227,882 : 87	472,835 : —
y) Stall och hönshus:			
1) Diverse utgifter för stallet	150 : —		
2) Diverse utgifter för hönsgården ..	1,000 : —		
3) Bensin och underhåll av bilen	400 : —		
4) Värdet av produkter	100 : —		
5) Värdet av utförda arbeten	500 : —	2,150 : —	
z) Tvättinrättningen:			
1) Kraftström	500 : —		
2) Vatten	1,000 : —		
3) Tvättmedel	2,000 : —		
4) Diverse omkostnader	200 : —		
5) Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
å) Oförutsedda utgifter		1,600 : —	
ä) Engångsanslag:			
Utbyte av bil (1,5 ton Fordlastbil)		3,950 : —	242,782 : 87
		Summa Kronor	715,617 : 87

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	19,500 : —		
2) Lasarettsvård	4,500 : —		
3) Sanatorievård	3,700 : —		
4) Andra sjukvårdskostnader	3,000 : —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	6,000 : —	36,700 : —	
b) Inkomst av statsbidrag		7,500 : —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	8,500 : —		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor	11,000 : —	19,500 : —	
	Transport	63,700 : —	

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Fattigvården

		Transport	63,700 : —	
d) Diverse inkomster:				
1) Diverse inkomster		2,000 : —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.		1,580 : —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter		1,979 : —	5,559 : —	
e) Pensionärshemmet:				
1) Inkomst av hyror		350 : —		
2) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader ..		5,200 : —	5,550 : —	74,809 : —

B. Ålderdomshemmet:

f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner		17,000 : —		
2) Ersättning av enskilda		21,500 : —		
3) Ersättning av landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen		3,500 : —		
4) Ersättning av landstinget för tbc. avdelning		3,800 : —		
5) Ersättning av staten för tbc. avd. ..		7,500 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		24,000 : —	78,800 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten ...	17,800 : —	19,300 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		200 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,300 : —	1,800 : —		
6) Inkomst av tvättinrättn.	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500 : —	18,500 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —	44,175 : —	122,975 : —
				197,784 : —
Att uttaxera				517,833 : 87
			Summa Kronor	715,617 : 87

I anslutning till förestående förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under år 1934, får fattigvårdsstyrelsen, i de delar detsamma avviker från innevarande års förslag, anföra.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Fattigvården*

Yttre fattigvården:

Under "Understödskostnader" har anslaget för tillfälliga understöd begärts förhöjt med 4,000: — kronor jämfört med innevarande år. Anslaget härför i årets stat sänktes under förhoppning om förbättrade arbets- och ekonomiska förhållanden. Det visar sig emellertid att detsamma är alldeles för otillräckligt, till stor del beroende på rådande arbetslöshet. Det nu begärda anslaget har dock beräknats så lågt som möjligt.

Under rubriken "Anstaltsvård" hava anslagen för hospitalsvård och andra sjukvårdskostnader begärts förhöjda med respektive 3,000: — och 3,500: — kronor. Föresagda summa uppväges dock av ungefär motsvarande inkomst genom ersättning av landstingsmedel. Den sist sagda ökningen motiveras därav, att kostnaden för poliklinisk vård, företrädesvis vid Centrallasarettet, betydligt ökat.

Anslaget för "kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård" har kunnat nedbringas med 1,500: — kr. jämfört med innevarande år.

Ifråga om "Andra fattigvårdskostnader" har anslaget för återbetalning till främmande kommuner måst föreslås förhöjt med icke mindre än 5,000: — kronor, enär anslagen för hithörande ändamål visat sig allt för otillräckligt under de närmast föregående åren. Även med nu beräknade förhöjning torde anslaget ändock, därest rådande arbetslöshet fortfar, bliva otillräckligt.

Vid "Diverse utgifter" har årsavgiften till Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet höjts till den faktiska kostnaden och en särskild summa har upptagits till "resekostnader, annonser och diverse" à 400: — kronor. Härför har anslag icke tidigare äskats, men de faktiska kostnaderna härför under en följd av år har uppgått till och över sagda belopp.

Under rubriken "Löner och arvoden" har tillsyningsmannen uppflyttats i andra lönegraden, enär han därtill är berättigad.

Anslaget för koks till "Pensionärshemmet" har sänkts med 200: — kr.

Ålderdomshemmet.

För "hushållet" har den kontanta kostnaden beräknats 1,900: — kronor lägre.

Anslagsäskandet för "bränsle, lyse och vatten" har begärts förhöjt med 800: — kr., beroende på förhöjda kolpriser.

Kostnaderna för "beklädnad" hava beräknats 1,000: — kr. och för "sjukvård" 300: — kr. lägre än för innevarande år. Under rubriken "sjukvård" har upptagits ett särskilt anslag för sjukvård åt tjänstepersonalen, vilket icke tidigare upptagits, men är erforderligt.

Därjämte har under rubriken "Diverse omkostnader" upptagits särskilt nytt anslag à 200: — kr. för stämpelkostnader å kommunikationsresolutioner och utslag i mål, som beröra å ålderdomshemmet intagna vårdtagare. Erfa-

N:o 104.
Budget-förslag 1934.
Fattigvården

renheterna ha givit vid handen att kostnaderna härför uppgå till begärda beloppet.

Anslagskravet under "Underhåll för fastigheter" har nedsatts med 100 kronor.

Beträffande "Löner och arvoden" kan anföras att för eldaren, som står i begrepp att ingå äktenskap, kommer det fria vivret att upphöra och avdrag göras endast för till honom upplåten bostad med 555: — kr. Då han därjämte står i tur att uppflyttas i högre lönegrad, har lönen beräknats i enlighet härmed. Ifråga om biträdena har tidigare i staten upptagits 13, men deras antal har i verkligheten varit 14. Denna felaktighet har nu rättats.

Såsom "engångsanslag" för inköp av ny lastbil för ålderdomshemmets behov har upptagits 3,950: — kr. De motiv, som anfördes i innevarande års stat vid anslagsäskandet för samma ändamål, ha ytterligare förstärkts genom vunna erfarenheter. Då dessutom bilen ifråga mycket ofta måste påkostas dyrbara och tidsödande reparationer, blir därigenom arbetet för tvättinrättningens räkning betydligt hindrat.

De sammanräknade inkomstposterna för såväl yttre fattigvården som ålderdomshemmet hava beräknats förhöjda.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. Litt. 3. **N:o 104.** *Budgetförslag 1934. Barnavårdsnämnden.*

Utdrag ur protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens sammanträde den 11/9 1933.

— —

§ 171.

Beslöt barnavårdsnämnden avgiva följande

Förslag
till
Inkomst- och Utgiftsstat för Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1934.

UTGIFTER:

a) Utackorderade barn:				
1) Barns omhändertagande för samhällsvård			36,500 : —	
2) För skyddsuppfostran i enskilda hem			3,000 : —	
3) För barn intagna å skyddshem			6,500 : —	46,000 : —
b) Anstalts- och sjukvård:				
1) Lasarettsvård			700 : —	
2) Sanatorievård			500 : —	
3) Vanföre- och sinnesslövård			3,000 : —	
4) Poliklinisk sjukvård m. m.			1,000 : —	
5) Medikamenter			200 : —	
6) Begravningskostnader			100 : —	5,500 : —
c) Återbetalning till främmande kommuner				15,000 : —
d) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 33 : II	4,899 : —			
2) Kvinnlig barnavårdsman, 22 : I	2,880 : —			
3) Barnavårdssyster, 22 : II	3,093 : —			
4) Läkare (arvode)	800 : —		11,672 : —	
5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat			1,979 : —	
6) Diverse arvoden och inspektionskostnader			4,000 : —	17,651 : —
e) Diverse utgifter:				
1) Del i hyra för lokal			1,100 : —	
2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse			480 : —	
		Transport	1,580 : —	84,151 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Barnavårdsnämnden.

Transport		1,580 : —	84,151 : —
3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800 : —	
4) Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Barnavårdssysterns bostad	70 : —		
Barnavårdsmannens bostad	70 : —	390 : —	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7) Diverse		150 : —	3,145 : —
f) Barnavårdscentralen:			
1) Telefon		95 : —	
2) Tvätt		60 : —	
3) Trycksaker		50 : —	
4) Bussbiljetter och skjutsar		75 : —	
5) Sjukvårdsartiklar		40 : —	320 : —
g) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund:			155 : —
h) Barnhemmet Sommarro:			
1) Hushållet		4,200 : —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan, 5:IV	1,563 : —		
Två biträden	1,310 : —		
Semestervikarier för föreståndarinna och biträden	150 : —	3,023 : —	
3) Beklädnad		1,600 : —	
4) Bränsle, lyse och vatten		1,600 : —	
5) Hyra för fastigheten		2,500 : —	
6) Underhåll av inventarier		400 : —	
7) Telefon		110 : —	
8) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		350 : —	13,783 : —
Summa Kronor			101,554 : —

INKOMSTER:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	6,500 : —	
b) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarettet, sanatorier och sinnesslöanstalter	3,000 : —	
c) Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	10,500 : —	
d) Statsbidrag enl. § 67 i Barnavårdslagen	1,000 : —	
e) Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	500 : —	
f) Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,500 : —	24,000 : —
Brist att genom uttaxering täckas		77,554 : —
Summa Kronor		101,554 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Barnavårdsnämnden.*

I anslutning till förslaget till inkomst- och utgiftsstat för Barnavårdsnämnden under år 1934, får nämnden i de delar förslaget avviker från innevarande års fastställda stat anföra.

Under rubriken "Utackorderade barn" har den förändringen vidtagits, att kostnadssumman för samhällsvård minskats med 500: — kr. samt anslaget för vård å skyddshem höjts i motsvarande grad, varför slutsumman är densamma.

Beträffande "löner och arvoden" kan anföras. Barnavårdsföreståndaren och barnavårdssystern hava uppflyttats i högre lönegrad, till vilket de stå i tur. För diverse arvoden och inspektionskostnader har begärts förhöjt anslag med 200: — kr., avseende arvode för inspektion av fosterbarn enligt bestämmelserna i 52 § i lagen om samhällets barnavård, vilken inspektion utförts av barnavårdssystern, som emellertid på grund av den omfattning barnavårdscentralens verksamhet antagit, numera icke kan medhinna detta arbete i annan mån än ifråga om de fosterbarn, som tillika stå under centralens tillsyn.

Under "diverse utgifter" har begärts anslag för telefon även åt barnavårdsmannen. Det har nämligen visat sig angeläget att barnavårdsmannen kan vara tillgänglig även å andra än de fastställda expeditionstiderna. Det förekommer nämligen fall där omedelbart handlande är erforderligt och där ett eftersättande härutinnan kan betyda onödigt dröjsmål med ett ärendes uppklarande och även innebära ekonomisk förlust för nämnden.

För "barnavårdscentralen" har till bussbiljetter och resor begärts förhöjt anslag från 40: — kr. till 75: — kr. för att möjliggöra för barnavårdssystern att vid otjänligt väglag begagna bil för besök i hem, som äro belägna å till staden hörande landsbygd.

Anslagskravet för "hushållet" vid barnhemmet Sommarro har nedsatts från 4,500: — kr. till 4,200: — kronor.

Beträffande inkomsterna har endast den ändringen vidtagits att inkomsten för barnavårdscentralen höjts från 200: — kr. till 500: — kr. samt inkomsten för barnhemmet beräknats till 2,500: — kr. mot nuvarande 2,800: — kronor.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Folkskolan.

Bil. Litt. 4 A.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 6 oktober 1933.

§ 131.

Upptogs till behandling förslag till 1934 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor att i vederbörlig ordning ingivas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1934, fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

folkskolläraren R. Engmark i 4:e lönegraden,
„ S. Sandahl i 3:e lönegraden,
folkskollärarinnan Eva Emanuelsson i 4:e lönegraden,
„ Inez Boström i 2:dra lönegraden,
slöjdlärare K. A. Karlsson i 4:e lönegraden,
slöjdlärarinnan Nanna Morberg i 4:e lönegraden,

Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag. Den största posten å detta utgöres av vissa närmare angivna reparationer i Korsängsskolan såsom murningsarbete, målning, ny bomställning i gymnastiksalen m. m. Till det mesta av dessa arbeten begärde folkskolestyrelsen anslag, då förslag till budget uppgjordes för innevarande år. Stadsfullmäktige beslöto dock att uppskjuta utförandet till 1934. Härtill komma utgifter för utvändig ommålning av fönster, nytt golv i slöjdsalen för gossar samt reparation av mattorna i skolsalarna. Samtliga dessa arbeten kunna ej utan olägenhet uppskjutas.

Badavdelningen i Herrgårdsskolan befinner sig i ett minst sagt bedrövligt skick, en sak som styrelsen varit i tillfälle att konstatera. De elektriska ledningarna äro utdömda och böra därför före ommålningen ersättas med nya.

Fönsterbågarna å Djäknebergsskolan samt i gymnastikhuset därstädes sakna färg och böra för den skull till förhindrande av röta ommålas.

På väggarna av fastigheten Västgötegatan 11 har stora flak av rappningen fallit av, andra sitta lösa och hänga nätt och jämnt kvar. Tvenne

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Folkskolan.*

alternativa förslag ha uppgjorts till byggnadens iståndsättande. Det ena och större omfattar nedslagning av den nuvarande putsen med ersättande av ny. Det andra avser reparation av de största bristfälligheterna. Styrelsen förordar det större förslaget såsom varande det enda, som kan tänkas ge ett varaktigt resultat.

I Jakobsbergsskolan föreslås ommålning av 5 lärosalar. Dessa äro svarta av rök, ett minne från de tidigare i skolan använda järnkaminerna.

Rörande övriga reparationer hänvisas till detaljförslaget.

Det har ej kunnat undvikas att de begärda anslagen till underhåll och reparationer av skolans fastigheter kommit att bli större än de, som stadsfullmäktige ställt till folkskolestyrelsens förfogande för innevarande år. Vad som begäres avser dock att tillgodose trängande behov. Även om ökade utgifter i ur budgetsynpunkt mindre goda tider kan vara en allvarlig sak, finner styrelsen det ej vara oviktigt, att arbetslösheten lättas genom beredande av väl motiverade arbetstillfällen.

Då erfarenheten alltjämt bestyrker behovet av den skolsköterskatjänst, för vars uppehållande stadsfullmäktige under de båda senaste åren beviljat medel, hemställer styrelsen att anslaget alltjämt måtte beviljas.

Med hänsyn till det budgetära läget har styrelsen ansett sig böra föreslå nedsättning av diverse utgiftsposter, såsom anslagen till anskaffning och underhåll av inventarier, skolträdgårdarna, fri undervisningsmateriell, trycknings- och annonskostnader, studieresor och fortbildningskurser för lärare, uppvärmning, tvätt, renhållning samt diverse utgifter.

Efter slöjdlärarinnan Elin Hahr, som avgått med pension har förordnats en timlärarinna. Då denna fr. o. m. nästkommande hösttermin sannolikt ej kan erhålla full tjänstgöring, har det ej varit möjligt att bestämt fixera lönebeloppet, varför detta får avvägas med hänsyn till tjänstgöringens omfattning.

Statsbidraget i slöjd har minskat från 1,08 kr. till 0,90 kr. pr undervisningstimme, för den händelse undervisningen ej bestrides av lärare, vilkens tjänst reglerats i syfte att bereda pensionsrätt åt innehavaren. I intet fall utgår statsbidrag för mer än 124 t:r pr år och grupp. Nu äro facklärarna skyldiga att för sin lön tjänstgöra 37 veckor, vilket svarar mot en undervisningstid av 136 timmar pr grupp och år. För att undvika att få den avvita ordningen tillämpad, att olika grupper, även sådana tillhörande samma klass, skola ha olika lång arbetstid föreslår styrelsen, att slöjden i likhet med vad hittills skett pågår hela läsåret. Då arvodet 340 kr. pr grupp och år till manlig timlärare i slöjd och 300 kr. till kvinnlig, är, i jämförelse med vad som på andra håll betalas, ganska lågt hemställer styrelsen om att grupparvodet bibehålles oförändrat.

Ersättning till vaktmästaren i Herrgårdsskolan för ett rum utgår, sedan hans bostad tillökats och numera består av 2 rum och kök.

Städerskan i Herrgårdsskolan, Maria Johansson, vilken lämnar sin tjänst med utgången av innevarande år, har, alltsedan hennes man, som var vaktmästare vid folkskolan, blev förklarad obotligt sjuk, åtnjutit ett extra arvode av 60 kr. jämte bostad å ett rum jämte bränsle och lyse. Dessa förmåner,

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Folkskolan.*

som ej äro knutna till städerskebefattningen, utgå alltså ur staten. Den företagna reduceringen av arvodet till städerskorna i Djäknebergsskolan motiveras med det minskade arbetet, sedan korkmattor inlagts i skolan.

En mindre höjning av arvodet till bibliotekarien för lärjungebiblioteket har föranletts av det ökade arbete, som nu påvilar honom, till följd av den väsentliga utökning av biblioteket, som förhöjda anslag till detsamma möjliggjort.

Genom tillkomsten av en ny pensionär, f. slöjdlärarinnan Elin Hahr, har anslaget till pensioner höjts med 350: — kronor, ett belopp som dock kommer att närmare fixeras av lönenämnden i samband med behandlingen av förslag om kommunal tilläggspension till fröken Hahr.

Dyrtidstilläggen ha nedskurits å såväl utgifts- som inkomstsidan, varvid dock en minskning av kommunens bidrag på 1,000 kr. kunnat göras tack vare nedgång av indextalet.

Beträffande budgetförslagets inkomstsida må påpekas, att statsbidraget till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet genom riksdagens beslut väsentligt minskats. Det i staten upptagna beloppet avser tiden 1/1—30/6 1934. Huruvida något sådant bidrag kommer att utgå under statens budgetår 1/7 1934—30/6 1935, är beroende av vad nästkommande riksdag kan komma att besluta därom.

De minskade statsbidragen till slöjdundervisningen orsakas av förändrade grunder för bidragen till sagda undervisning även som av någon nedgång av antalet slöjdgrupper.

Inkomsterna av hyror ha minskat, beroende på att från en uthyrd lägenhet i fastigheten Engelbrektsgatan 16 tagits ett rum, som förlagts till vaktmästarens i Herrgårdsskolan tjänstebostad. Åtgärden beslöts av stadsfullmäktige den 30 sistlidne mars. Den återstående uthyrda lägenheten består av 2 mycket små rum — tillsammans c:a 27 kvm. — och kök. Då vidare trappuppgången till lägenheten går genom uthuset, har styrelsen ansett en årshyra av 600 kr. vara skälig.

Trots omförmälda reduceringar av statens bidrag till folkskoleväsendet har det varit styrelsen möjligt att jämfört med år 1933 föreslå en minskning av det genom uttaxering erforderliga beloppet med något över 3,000 kr.

Även till fortsättningsskolan har statsbidraget minskats med 0,50 kr. pr undervisningstimme i läsämne samt med 0,25 kr. pr timme i slöjd. Däremot har bidraget till husligt arbete lämnats oförändrat. Folkskolestyrelsen föreslår samma lärararvoden som förut. Genom att undervisningsgrupperna göras något större, har stadens bidrag i det allra närmaste kunnat bibehållas oförändrat.

För högre folkskolan har anslaget till undervisningsmateriell nedsatts. Sedan staten indragit bidraget till slöjdundervisning, har denna måst inställas.

Dyrtidstilläggen ha minskats och nedskurits å såväl utgifts- som inkomstsidan, varvid en mindre besparing kunnat göras. I likhet med vad hittills skett, har kommunalt dyrtidstillägg beräknats å den del av den kontanta minimiavlöningen, varå staten ej beviljar dyrtidstillägg.

Å inkomstsidan har posten statsbidrag till avlöningar reducerats med ett mot det tidigare utgående statsbidraget till slöjd svarande belopp.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Folkskolan.*

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Justeras:

Rich. Söderquist. *Thure Bergquist.* *John Lundgren.*

Rätt ur protokollet, betygar:

Em. Granér.

KOSTNADSFÖRSLAG.

för utvändiga murnings- och putsningsarbeten å fastigheten samt uthusbyggnaden, Västgötegatan 11.

Arbetet omfattar nedslagning av den nuvarande putsen, på ribbningen uppsättes galvaniserad duk och nyputsas byggnaden i likhet med nuvarande arkitektur.

Kostnaden som är beräknad efter nu gällande priser på arbete och material, uppgår till kr. *4,307:* —.

Om byggnaden endast skall repareras blir kostnaden för arbetet och material kr. *1,998:* —.

Uthusbyggnaden, kostnadsförslag kr. *405:* —.

Rätt avskrivet, betygar

Em. Granér.

FÖRESLAGNA REPARATIONER I VÄSTERÅS STADS FOLKSKOLOR ATT UTFÖRAS UNDER ÅR 1934.

Herrgårdsskolan:		
Badavdelningen ommålas	900: —	
Elektriska ledningarna i badavdeln. omlägges	250: —	1,150: —
Korsängsskolan:		
Gymnastiken, omklädningsrummen, skolköket, barnbespisningslokalen, slöjdsalarna för gossar, v. c.-avdelnigarna samt pannrum repareras och målas:		
murningsarbete	1,565: —	
målningsarbete	6,400: —	
Ny bomställning anbringas i gymnastiken	1,620: —	
Fönsterna ommålas utvändigt	1,500: —	
Nytt golv inlägges i slöjdsalen för gossar	300: —	
Mattorna i skolsalarna repareras	250: —	11,635: —
	Transport	**12,785: —**

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Folkskolan.

	Transport	12,785 : —
Djäknebergsskolan:		
Fönsterna å såväl skolhuset som gymnastikhuset repareras och ommålas		700 : —
Lärarebostaden, Västgötegatan 11:		
Bostadshuset repareras utvändigt, alt. I	4,307 : —	
D:o alt. II 1,998 : —		
Uthusbyggnaden repareras	405 : —	
Fönsterkarmar och bågar repareras och målas	225 : —	
Rökgångarna i 6 kök ommuras	695 : —	
Ett rum och kök (Hammarstens) rep. och målas	350 : —	5,982 : —
Jakobsbergsskolan:		
5 lässalar repareras och ommålas		1,800 : —
Hammarbyskolan:		
Köket i lärarinnan Larssons bostad rep. och målas		150 : —
Rosenlundsskolan:		
Taket i lilla skolsalen repareras och målas		100 : —
Till takstrykningar samt till under året uppkommande brister och diverse oförutsedda utgifter		1,783 : —
	Kronor	23,300 : —

Rätt avskrivet, betygar
Em. Granér.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås Folkskolor år 1934.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		23,300 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000 : —	26,300 : —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49:IV	10,812 : —		
Transport	10,812 : —		26,300 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Folkskolan.*

Transport	10,812 : —	26,300 : —
Folkskollärare:		
18 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903 : —	88,254 : —	
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura à kr. 3,518 : —	14,072 : —	
10 ord. lärare: (Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl) lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581 : —	45,810 : —	
2 e. o. lärare (S. Andersson, E. Andersson) lön à kr. 2,804 : —	5,608 : —	
Folkskollärarinnor:		
17 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson) lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912 : —	66,504 : —	
7 ord. lärarinnor: (Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697 : —	25,879 : —	
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Nordkvist, Wolfbrandt, Holm, Nordin, Boström, (lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483 : —	17,415 : —	
2 ord. lärarinnor: (Åhman, Carlberg), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268 : —	6,536 : —	
1 ord. lärarinna G. Andersson (lön i 1:sta lönegraden, bostad och bränsle in natura	2,238 : —	
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489 : —	7,467 : —	
Transport	290,505 : —	26,300 : —

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Folkskolan.

	Transport	290,505 : —	26,300 : —
Småskollärarinnor:			
29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, (lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650 : —		76,850 : —	
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970 : —		7,880 : —	
3 ord. lärarinnor: (Thunell, L. Pettersson, M. Werner), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489 : —		7,467 : —	
1 ord. lärarinna: A. Norell, lön i 2:dra lönegraden à kr.		2,328 : —	
b) 2 lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
2 lärare i slöjd: (Hammarsten, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912 : —		7,824 : —	
1 lärare i slöjd, (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden		3,483 : —	
1 lärare i slöjd (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden		3,268 : —	
3 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Morberg), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750 : —		8,250 : —	
1 lärarinna i slöjd: (Palmén), lön i 3:dje lönegraden à kr.		2,589 : —	
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,428 : —		7,284 : —	
1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden à kr.		2,267 : —	
1 e. o. lärarinna i slöjd		2,053 : —	
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis		2,053 : —	
	Transport	424,191 : —	26,300 : —

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Folkskolan.

Transport	424,191 : —			26,300 : —
1 lärarinna i huslig ekonomi (Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. . .	2,950 : —			
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson), lön i 3:dje lönegraden à kr.	2,789 : —			
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,253 : —	432,183 : —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000 : —		
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:				
För undervisning i slöjd för gossar	8,500 : —			
För undervisning i slöjd för flickor	300 : —			
Vikariearvode, förslagsvis	6,000 : —			
Privatläsning	600 : —			
Undervisning för hörselsvaga barn	672 : —	16,072 : —		
b) 4. Vaktmästare och städerskor:				
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kr. 3,053 : —	9,159 : —			
Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25: I	2,360 : —			
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695 : —			
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström), arvode	1,700 : —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan ej tillsatt, arvode	570 : —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570 : —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	570 : —			
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650 : —			
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	650 : —			
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —			
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525 : —			
Städerskan vid Korsängsskolan (Nanna E. Norström), arvode	570 : —			
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Arvidsson), arvode	570 : —			
Transport	19,674 : —	538,255 : —		26,300 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Folkskolan.

Transport	19,674 : —	538,255 : —	26,300 : —
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570 : —		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode (bostad och 1 rum, bränsle och lyse in natura)	220 : —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280 : —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550 : —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160 : —	21,904 : —	

b) 5. Diverse arvoden:

till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : — kr., 1 à 400 : —, 1 à 150 : — och 1 à 100 : — kr.	2,150 : —		
till 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850 : —		
till bibliotekarie för lärjungebiblioteket	300 : —		
till skolsköterska för år 1934	2,000 : —	12,044 : —	572,203 : —

g) Pensioner:

f. småskollärarinnan J. Kjellin ..	600 : —		
f. slöjdläraren J. F. Brandt	535 : —		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, f. slöjdlär:a Vahlbäck, Hahr, f. småskoll:a Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, A. S. Eriksson, E. Karlsson, f. skolkökslärarinnan Tunell	10,430 : —		
Transport	11,565 : —		598,503 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Folkskolan.*

	Transport		11,565 : —		598,503 : —
	f. vaktmästaren Fr. Andersson		2,301 : —		
	f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka		200 : —		
	f. städerskan L. Pettersson		200 : —		
	änkan E. Gustavsson		480 : —	14,746 : —	
	Dyrtidstillägg till pensionärer			350 : —	15,096 : —
h)	Premie för olycksfallsförsäkring				600 : —
i)	Skolträdgårdarna :				
1.	Trädgården vid Västgötegatan :				
	Omkostnader	500 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,500 : —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren) 50 kr.		600 : —	2,100 : —	
2.	Herrgärdsskolan :				
	Omkostnader	650 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren), 50 kr.		600 : —	2,250 : —	
3.	Korsängsskolan :				
	Omkostnader	650 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
	Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren)		750 : —	2,400 : —	
4.	Hammarby m. fl. skolor :				
	Hammarby skola :				
	Omkostnader	300 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	550 : —		
	Omkostnader vid Jakobsbergs skola		150 : —		
	Omkostnader vid Lundby skola		150 : —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola		150 : —	1,000 : —	7,750 : —
				Transport	621,949 : —

N:o 104. Budgetförslag 1934. Folkskolan.

	Transport		621,949 : —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
1. Material i läs- och skrivämnen		19,500 : —	
2. Slöjdmaterial för gossar		2,500 : —	
3. Slöjdmaterial för flickor		3,500 : —	
4. Förbrukningsartiklar för skolköken		2,500 : —	28,000 : —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd			3,000 : —
m) Tandklinik:			
1. Lokalhyra		600 : —	
2. Tandläkare, arvode		9,000 : —	
3. Tandläkareassistent, arvode		7,500 : —	
4. Arvode till biträde		1,800 : —	
5. Förbrukningsartiklar		2,000 : —	
6. Eldning och renhållning		500 : —	21,400 : —
n) Trycknings- och annonskostnader			1,500 : —
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek		400 : —	
Lärjungebiblioteket		1,150 : —	1,550 : —
p) Skolresor:			
Bidrag till skolresor för lärjungarna		1,000 : —	
Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		500 : —	1,500 : —
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000 : —	
Lokalhyra		600 : —	
Eldning och städning		400 : —	5,000 : —
s) Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		2,500 : —	
2. Uppvärmning		23,500 : —	
3. Belysning		5,000 : —	31,000 : —
t) Skolbad:			
Avlöning till baderskor		800 : —	
Handdukstvätt och tvål		650 : —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	4,600 : —
u) Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		6,500 : —	
2. Renhållning av gårdar		1,400 : —	
3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
4. Sotning		400 : —	9,300 : —
	Transport		728,799 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934.
Folkskolan.

		Transport	728,799 : —
v) Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		900 : —	
2. Telefonavgifter till:			
Djäknebergsskolan	151 : 40		
Skepparbacksskolan	110 : —		
Herrgärdsskolan	110 : —		
Folkskoleinspektörens exp.	157 : 40		
Folkskoleinspektörens bostad	70 : —		
Korsängsskolan	221 : 40		
Lundby skola	82 : —		
Hammarby skola	110 : —		
Jakobsbergs skola	110 : —		
Tandkliniken	70 : —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70 : —		
4 tillsyningslärare à 70 kr.	280 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	119 : 80	1,662 : —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240 : —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000 : —	
5. Barnbespisning, förslagsvis		7,000 : —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000 : —	
7. Skatter		800 : —	
8. Oförutsedda utgifter		750 : —	16,352 : —

Utgifter för ränta och amortering:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
y) Räntor:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 %	80,840 : —	3,233 : 60		
1907 „ „ à 4,5 %	21,450 : —	965 : 25		
1910 „ „ à 4,5 %	212,130 : —	9,351 : 23		
1924 „ „ à 5 %	16,700 : —	835 : —		
1929 „ „ à 5 %	128,390 : 50	6,419 : 53	20,804 : 61	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	808 : 18		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	106,957 : 38	5,187 : 43		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	10,369 : 01	457 : 24		
Västmanlands läns sparbank à 4,5 %	25,459 : 02	1,145 : 66		
Västmanlands läns Sparbank à 4,5 %	9,759 : 82	439 : 19		
1933 års lån à 4,5 %	57,362 : 50	2,581 : 31	10,619 : 01	31,423 : 62
			Transport	776,574 : 62

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Folkskolan.

			Transport	776,574 : 62
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 %	80,840 : —	7,633 : —		
1907 „ „ à 4,5 %	21,450 : —	1,250 : —		
1910 „ „ à 4,5 %	212,130 : —	8,650 : —		
1924 „ „ à 5 %	16,700 : —	460 : —		
1929 „ „ à 5 %	128,390 : 50	2,498 : 47	20,491 : 47	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	494 : 71		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	106,957 : 38	2,451 : 11		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	10,369 : 01	841 : 82		
Västmanlands läns Sparbank	25,459 : 02	1,606 : 54		
Västmanlands läns Sparbank	9,759 : 82	536 : 81		
1933 års lån à 4,5 %	57,362 : 50	998 : 95	6,929 : 94	27,421 : 41
			Summa Kronor	803,996 : 03

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:			
1. Till folkskolan:			
23 ord. lärare à 2,810 : —	64,630 : —		
10 ord. lärare à 2,510 : —	25,100 : —		
2 e. o. lärare à 1,550 : —	3,100 : —		
17 ord. lärarinnor à 2,310 : —	39,270 : —		
7 ord. lärarinnor à 2,110 : —	14,770 : —		
5 ord. lärarinnor à 1,910 : —	9,550 : —		
3 ord. lärarinnor à 1,710 : —	5,130 : —		
3 e. o. lärarinnor à 1,350 : —	4,050 : —	165,600 : —	
2. Till småskolan:			
33 ord. lärarinnor à 1,530 : —	50,490 : —		
3 ord. lärarinnor à 1,380 : —	4,140 : —		
1 ord. lärarinnor à	1,230 : —	55,860 : —	
3. Slöjdundervisningen:			
För gossar	6,300 : —		
För flickor	10,500 : —	16,800 : —	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229 : 50	4,131 : —		
Dyrtidstillägg	76,000 : —	80,131 : —	
	Transport	318,391 : —	

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Folkskolan.

	Transport	318,391 : —	
7.	Till lärjungebiblioteket	400 : —	
8.	Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet	10,600 : —	329,391 : —
b)	Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden		2,000 : —
c)	Arrendemedel:		
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37 : —
d)	Hyresmedel:		
	För bostäder till lärare	5,975 : —	
	För uthyrning av skollokaler	300 : —	6,275 : —
		Summa Kronor	337,703 : —

---

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	12,000 : —	
Föreståndarearvoden	600 : —	12,600 : —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		100 : —
Städning och renhållning		200 : —
Material till förråden samt diverse utgifter		500 : —
	Summa Kronor	15,400 : —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden		8,000 : —
	Summa Kronor	8,000 : —

---

4 C. Högre Folkskolan:

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		700 : —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900 : —	
	2 ord. lärare (Fröier, Karlfors) lön i 4:de lönegraden à kr. 6,460 : —	12,920 : —	
	Transport	13,820 : —	700 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Folkskolan.

	Transport	13,820 : —	700 : —
	1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 3:dje lönegraden	4,926 : —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100 : —	
	Dyrtidstillägg	4,300 : —	25,146 : —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607 : 50
e)	Biblioteket		300 : —
		Summa Kronor	27,003 : 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar	12,252 : —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3,700 : —
Statsbidrag till bibliotek	130 : —
Summa Kronor	16,082 : —

Bil. Litt. 4 E. b.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1934 bevilja institutet ett anslag av 13,500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Med tillfredsställelse kan styrelsen konstatera, att det stora intresse, stadens befolkning sedan många år visat biblioteket, förefinnes alltjämt och ökas år efter år, vilket framgår av följande siffror:

Under år 1930 utlämnades 80,750 boklån till 3,626 låntagare; 1931 89,123 boklån till 3,956 låntagare; ökning 8,373 lån och 330 låntagare; 1932 99,295 lån till 4,314 låntagare; ökning 10,172 lån och 358 låntagare. Under 1933 torde utlåningen komma att uppgå till omkr. 110,000 boklån, enär ökningen intill den 1/10 utgjorde över 8,000 lån.

Under detta års första månader utfördes arbetet med utökningen av bibliotekets lokalutrymme samt värmeledningsanläggningen. Det gamla vindstrapprummet blev nu förvandlat till ett litet trivsamt rum för bibliotekets ungdomsavdelning och köket blev förändrat till arbetsrum för bibliotekspersonalen. En fullständigt ny uppställning av biblioteket har nu kunnat ske. Det förutvarande expeditionsrummet har tagits till tidningsrum. De förutvarande två bokmagasinsrummen blevo jämförelsevis goda läs- och studierum, och de större läsesalarna ha apterats till bokmagasin och expeditionsrum. Genom dessa åtgärder ha en hel del fördelar vunnits: Biblioteket har fått en mera överskådlig och praktisk uppställning. En särskild ungdomsavdelning har kunnat upprättas, varigenom en länge närd önskan i någon mån förverkligats. De unga låntagarna behöva ej längre trängas med de äldre, och det blir betydligt lättare för bibliotekspersonalen att hjälpa ungdomarna tillrätta i biblioteket. Bibliotekspersonalen har äntligen fått ett särskilt arbetsrum, vilket verkligen var nödvändigt. Den nya uppvärmningsanordningen har också medfört, att både besökande och bibliotekspersonalen under den kyligare årstiden slippa att i bibliotekslokalerna gå med ytterkläderna på, vilket förut ofta var rena nödvändigheten. Allt har således bidragit till större trevnad och glädje i arbetet, vilket styrelsen med största tacksamhet önskar uttala.

Bibliotekets kraftigt ökade frekvens medför givetvis en allt starkare ökning av personalens arbete med såväl själva expedieringen och övervakningen, som också för inköp, katalogisering och böckernas ordnande för varje dag. Som förlidet år påpekades, beräkna bibliotekssakkunniga en helanställd arbetskraft för varje 20,000 boklån. Institutet har alltjämt endast två ordinarie anställda, en manlig bibliotekarie och ett kvinnligt biträde, vartill kommer ett extra biträde på kvällarna, denna personal för en utlåning innev. år på omkring 110,000 boklån.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.

Härav framgår väl med all önskvärd tydlighet, att biblioteket mer än väl behövde ytterligare minst en arbetskraft med full tjänstgöring. Detta påpekades även i förlidet års framställning. Med hänsyn till de rådande ekonomiska förhållandena har dock styrelsen ej heller för nästa år velat göra framställning härom. Dock måste den extra arbetskraften anlitas i större utsträckning, varför anslaget härtill ökats med omkr. 300 kronor.

Som bibliotekarien varit anställd vid biblioteket över 11 år och biträdet 22 år, anser styrelsen, att de böra beviljas ännu ett ålderstillägg (de ha förut endast erhållit ett sådant).

Under året ha Västmanlands läns pedagogiska bibliotek och småskoleseminariets bibliotek deponerats hos institutet. Härigenom blev bibliotekets bokbestånd ökat med omkring 3,500 band. Hela denna boksamling måste dock katalogiseras enligt institutets principer. Detta medför givetvis en ytterligare ökning av arbetet men har härigenom anslaget för bokinköp under nästa år kunnat nedsättas, så att någon ökning av stadens förutvarande anslag för biblioteket ej nu behöver begäras.

Med stöd av vad sålunda anförts, får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet för år 1934 kommer i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 30 oktober 1933.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse d. 30 okt. 1933.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1934:

INKOMSTER:

Beräknat bidrag från Västerås stad		13,500: —
Beräknat statsbidrag		6,500: —
	Kronor	20,000: —

UTGIFTER:

Avlöningar		9,180: —
Inköp av litteratur		4,000: —
Inbindning och reparation av böcker		2,250: —
	Transport	15,430: —

	Transport	15,430: —	**N:o 104.** *Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.*
Hyra		2,400: —	
Bränsle och lyse		750: —	
Rengöring, eldning och extra vakthållning		400: —	
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse		1,020: —	
	Kronor	20,000: —	

Västerås som ovan.

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:
Georg Leontein.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 4 E c.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt överlämna förslag till stat för skolorna avsedd att gälla arbetsåret 1934—1935.

Under arbetsåret 1934—1935 beräknas skolorna arbeta i huvudsak med samma antal avdelningar som för närvarande. Med ledning av resultatet för arbetsåret 1932—1933 ha en del förändringar vidtagits i statförslaget varav de väsentligaste på utgiftssidan äro, att posten för lärararvoden nedsatts till 47,500 kronor och utgiften för lokaler m. m. nedsatts till 8,000 kronor från resp. 53,000 kronor och 9,000 kronor i nu gällande stat.

På inkomstsidan har statsbidraget till avlöning åt rektor och övriga lärare beräknats nedsatt till 29,000 kronor. Detta sammanhänger med nedsättning av den motsvarande utgiftsposten och med att enligt Svensk författningssamling 295/1933 ändrade bestämmelser utfärdats att gälla för statsbidragen till skolorna från och med den 1 juli 1933. Dessa ändrade bestämmelser medföra att, med nuvarande omfattning av skolornas kurser, statsbidraget till avlöning åt rektor och övriga lärare minskas med omkring 800 kronor per år. På gund av de ändrade bestämmelserna angående statsbidragen ha vidare de beräknade bidragen från staten till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell och till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell nedsatts från förut hälften av de beräknade utgifterna till tredjedelen av dem. Beträffande inkomstposten "lärjungeavgifter" får styrelsen anföra följande: Under arbetsåret 1932—1933 inflöt på denna post kronor 13,737 : 59. Den väsentliga delen av denna inkomst härrör från avgifterna i två speciella dagkurser på högre stadium, nämligen från en förberedande dagkurs för inträdessökande till teknisk fackskola och från en 20 veckors installatörkurs. Om elevantalet i dessa kurser nedgår, vilket styrelsen anser vara mycket möjligt, emedan det var ovanligt högt arbetsåret 1932—1933, så sjunka hastigt terminsavgifterna. Styrelsen beräknar på grund av det anförda, ehuru med stor osäkerhet, att inkomsten av terminsavgifter bör kunna upptagas till 10,000 kronor, vilket är samma belopp som i innevarande års stat.

För arbetsåret 1934—1935 blir enligt det föreliggande statförslaget kommunens bidrag nedsatt från nu utgående 24,485 kronor till 22,478 : 34 kronor.

Förändringen i grunderna för statsbidragens beräkning, som icke var känd vid uppgörandet av statförslaget för innevarande arbetsår, minskade tidigare beräknade statsbidragen för sista halvåret 1933 och första halvåret 1934. Emellertid torde trots detta kommunens bidrag till skolorna för innevarande kalenderår liksom för arbetsåret 1933—1934 komma att understiga det beviljade. På grund därav avser styrelsen att även för kalenderåret 1934

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.*

stadens bidrag till skolorna kan beräknas till det mindre beloppet, nämligen 22,478 : 34 kronor.

Västerås den 20 oktober 1933.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/*Folke Ericsson.*

Inkomst- och Utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1934—1935.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29,000 : —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,333 : 33	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	833 : 33	31,166 : 66
	B. till bibliotek		*)
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000 : —
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd ..		3,640 : —
5.	Avkastning av donationer och fonder		300 : —
6.	Lärjungeavgifter		10,000 : —
7.	Säljbar produktion		5,250 : —
8.	Att av kommunen tillskjutas		22,478 : 34
		Summa inkomster	76,835 : —

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500 : —	
2.	Övriga lärararvoden	47,500 : —	50,000 : —
2 a.	Pension åt f. slöjdläraren A. Svenson	2,985 : —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden ..	1,000 : —	1,985 : —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4,000 : —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,500 : —	6,500 : —
		Transport	58,485 : —

N:o 104.

Budgetförslag 1934. Undervisningsändamål.

	Transport		58,485: —
5.	Bibliotekskostnader		400: —*)
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	4,250: —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	1,000: —	5,250: —
8.	Andra premier samt stipendier		300: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,000: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —
11.	Övriga utgifter		2,000: —
	Summa utgifter		76,835: —

*) Tillkommer 320: — kr. in natura.

Bil. Litt 5 A, B, C och D.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Hälsovårdsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934 och därvid anföra följande:

Löner för förste och andre stadsläkaren äro upptagna enligt stadsfullmäktiges den 21/6 1933 fattade, men ej ännu fastställda beslut angående omreglering av tjänsteläkarebefattningarne i staden. Arvodet till sundhetsinspektören — upptaget å såväl utgifts- som inkomstsidan — är på grund av statliga bestämmelser sänkt med 200 kronor. Under utgiftsposten "pensioner" är upptagen den av lönenämnden fastställda pensionen å 3,850 kronor till f. d. förste stadsläkaren C. Thunström. Pension åt f. d. stadssjuksköterskan Anna Ekström är upptagen enligt av statens pensionsanstalt angivna grunder som en följd av Västerås stads åtagande den 29 november 1923, att vid inträdd pensionsålder för vissa befattningshavare bevilja den fyllnadspension, som kunde belöpa å tjänstetid före tiden för inträdet i anstalten och har lönenämnden för sin del godkänt pensionsberäkningen.

Vidare är på grund av stadsfullmäktiges beslut i frågan upptaget pension åt förre hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz' änka med 800 kronor. Då de nuvarande stadssjuksköterskorna icke hava gemensam bostad är upptagen bostadstelefon till var och en av dem med 70 kronor. Desinfektionskostnaderna äro upptagna med 100 kronor lägre belopp än i innevarande års stat. Diverseposten har sänkts från 1,200 till 1,000 kronor.

I Köttbesiktningsbyråns stat förekommer en del förändringar. Under innevarande år har föreståndaren för köttbesiktningsbyrån avgått med pension. I statsförslaget är sålunda upptaget en föreståndare i 35:I. Anslaget till två mikroskopister och ett biträde är höjt med 300 kronor, som erfordras för avlönande av semestervikarie. Pension till f. d. föreståndaren är i avvaktan på i vederbörlig ordning gjord fastställelse av pensionsbeloppet upptagen till fulla det belopp, som pensionsstaten angiver. En del förändringar äro gjorda av de poster, som ingå under rubriken "diverse utgifter".

Beträffande inkomsterna äro endast att observera, att inkomsterna av ambulansautomobilen torde kunna beräknas 100 kronor högre än i innevarande års stat, samt att köttbesiktningsbyråns inkomster av besiktningsavgifter äro upptagna till exakt samma belopp, som byråns utgifter.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda försag till utgifts- och inkomststat för Hälsovårdsnämnden under år 1934.

Västerås den 18 oktober 1933.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Hälsovårdsnämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Hälsovårdsnämnden år 1934.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 43:I (21/6 1933)		7,140:—	
2:dre stadsläkaren, 40:IV (21/6 1933)		7,248:—	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)		1,200:—	
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV		4,773:—	
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—		8,202:—	
En stadssjuksköterska, 8:I		1,500:—	
En stadssjuksköterska, 8:III		1,758:—	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:IV		1,563:—	
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:III		1,452:—	
(Avgifter till statens pensionskassa för varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340:—	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2:— pr dag		120:—	
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor	850:—		
Ersättning för bostad åt d:o	425:—		
Ersättning för bränsle åt d:o	150:—		
Bidrag till två barnmorskor à	1,425:—	2,850:—	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150:—	39,296:—
Transport			39,296:—

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Hälsovårdsnämnden.

		Transport	39,296 : —
2. Pensioner:			
f. 1:sta stadsläkaren C. Thunström		3,850 : —	
f. Stadssjuksköterskan Anna Ekström stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933) ..	786 : —		
stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138 : —		
stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144 : —	1,068 : —	
f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz' änka		800 : —	5,718 : —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskor:			
2 telefoner à 70 : — kr.	140 : —		
Förbrukningsartiklar	50 : —	190 : —	
2. Kostnader för skyddskoppympning		150 : —	
3. Telefoner till:			
1:e stadsläkarens bost.	70 : —		
2:e stadsläk. bostad	70 : —		
En stadssjuksköt. bost.	70 : —		
En stadssjuksköt. bost.	70 : —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110 : —		
1:e tillsyningsmannens bostad	70 : —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40 : —	640 : —	
4. Desinfektionskostnader		200 : —	
5. Tryck- och annonskostnader		200 : —	
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,000 : —	
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000 : —		
Lokalhyra till d:o ..	600 : —	4,600 : —	
Transport		6,980 : —	45,014 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Hälsovårdsnämnden.

Transport		6,980 : —	45,014 : —	
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700 : —			
Skötsel och underhåll av brandstationen	3,000 : —	3,700 : —		
10. Premier för olycksfallsförsäkring ..		100 : —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra	300 : —			
Städning, eldning och belysning	500 : —	800 : —		
12. Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
Fast årsavgift	3,600 : —			
Bidrag till driftskostnad, förslagsvis ..	2,500 : —	6,100 : —	17,680 : —	62,694 : —

B. Bostadsinspektionen.

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 26:IV		4,101 : —		
Ersättning för hållande av velociped ..		30 : —	4,131 : —	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50 : —		
Telefon till byrån	110 : —			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70 : —	180 : —		
Städning och eldning		150 : —	380 : —	4,511 : —

C. Köttbesiktningsbyrån:

b) 1. Löner och arvoden:				
Föreståndaren, 35:I		5,040 : —		
En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300 : —		
Vaktmästaren, 16:IV	2,751 : —			
Extra arvode	600 : —			
	3,351 : —			
Avgår för 1 rum och kök med värme ..	555 : —	2,796 : —		
Transport		9,136 : —		67,205 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Hälsovårdsnämnden.*

Transport	9,136 : —		67,205 : —	
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)	2,800 : —			
Två mikroskopister och ett biträde	3,000 : —			
Arvode till extra personal	1,800 : —	16,736 : —		
b) 2. Pension:				
Pension till f. föreståndaren M. Jonsson		5,145 : —		
c) Diverse utgifter:				
1. Värme, belysning och vatten	600 : —			
2. Telefoner till byråns expedition ..	215 : —			
3. Tvätt	230 : —			
4. Underhåll av byggnader	200 : —			
5. Hyra	3,042 : —			
6. Premier för olycksfallsförsäkring .	100 : —			
7. Diverse	800 : —	5,187 : —	27,068 : —	

D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, lyse och städning	600 : —	
Lokalhyra	600 : —	
Telefon	20 : —	
Diverse	200 : —	1,420 : —
Summa Kronor		95,693 : —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,200 : —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen ..	400 : —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4. Protokollslösen	400 : —	2,800 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	27,068 : —
	29,868 : —
Brist att genom uttaxering fyllas	65,825 : —
Kronor	95,693 : —

N:o 104
Budgetförslag 1934. Planteringsnämnden.

Bil. Litt. 6.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934 och i anledning därav anföra.

De ordinarie utgifterna äro med undantag av ersättning till timavlönade arbetare under semester upptagna till samma belopp som i innevarande års stat. Ersättningen till timavlönade arbetare under semester har höjts från 900 till 1,500 kronor, då ersättningen visat sig årligen uppgå till detta belopp, och någon beskärning av anslaget av helt naturliga skäl icke kan verkställas.

Emellertid har anslaget under C. 3 ”Planteringar utmed Hamngatan, Esplanaden, högre allmänna läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan m. m.” innevarande år redan nu avsevärt överskridits, varför planteringsnämnden anser det här vara på sin plats att lämna meddelande om orsaken härtill. Förhållandet är ju det, att å denna rubrik måste föras kostnader för arbeten, som ej äro särskilt angivna i staten. Så har här uppförts kostnader för behövliga anläggningar i Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Skultunavägen, där, som bekant backen avschacktats och vägen breddats genom ett kommunalt reservarbete. Vidare hava gräsmattorna i Norra Ringvägen norr om den äldsta kyrkogården genom tekniska verkens ledningsarbeten för vattenhuvudledningen blivit fullständigt förstörda och har där måst påföras ny matjord, samt gräsmattorna naturligtvis nysås.

Under rubriken ”Extra utgifter” hemställer nämnden om ett anslag å 300 kronor för plantering av en rad träd utmed och söder om den nya vägen mellan Lillån och nya gasverket. Här är alltså fråga om den nyanlagda vägen över Kungsängstippen. Tippen torde vara fullt utfylld om ett par år. Efter vad planteringsnämnden erhållit upplysning om kan under den närmaste tiden förväntas avgörande, huru detta område för framtiden skall disponeras. Planteringen utefter vägen skulle sålunda kunna ske, sedan ifrågavarande avgörande fattats.

Inkomsterna äro upptagna till samma belopp som innevarande år.

Nämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till budget för nämnden för år 1934.

Västerås den 27 oktober 1933.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Planteringsnämnden.*

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1934.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:			
1. Anskaffning av redskap		500 : —	
2. Underhåll av redskap		1,000 : —	
3. Målning av soffor		500 : —	2,000 : —
b) 1. Löner och arvoden:			
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447 : —		
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101 : —		
Elever, förslagsvis	6,000 : —		
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1934..	1,050 : —	17,598 : —	
2. Pensioner:			
f. trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936 : —		
f. trädgårdsarbetaren J. Norström	996 : —		
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287 : —	3,219 : —	20,817 : —
c) Skötsel och underhåll:			
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,000 : —	
2. Stadsparken		2,000 : —	
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —		
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekn. skolan, Utanbyg., Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500 : —	14,000 : —	
Transport		23,000 : —	22,817 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Planteringsnämnden.

	Transport	23,000 : —	22,817 : —
4.	Rudbecksparken	900 : —	
5.	Djäkneberget	5,000 : —	
6.	Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	2,000 : —	
7.	Elba och östra holmen	2,500 : —	
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket	1,000 : —	
9.	Slottsparken	1,000 : —	
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,500 : —	
11.	Körslor till alla planteringar	4,500 : —	
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	4,000 : —	
14.	Grus till alla planteringar	3,000 : —	
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	600 : —	
16.	Brandstods- och telefonavgifter	250 : —	
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård	750 : —	
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65 : —	
19.	Oförutsedda utgifter	750 : —	
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	1,500 : —	
21.	Kostnad för parkvakt	1,400 : —	54,715 : —

d) Extra utgifter:

3.	Plantering av en rad träd (pilar) utmed och söder om den nya vägen emellan Lillån och Nya gasverket	300 : —	77,832 : —
	Summa Kronor		77,832 : —

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund	4,500 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	10,000 : —
		10,000 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		67,832 : —
Summa Kronor		77,832 : —

Bil. Litt. 8 A och B. **N:o 104.**

Budget-förslag 1934. Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads äldre hamn för år 1934, och därvid anföra följande.

Under innevarande år befanns, att träkajen i gamla hamnen vid kran n:r 5 var fullständigt upprutten. Då det var omöjligt att på förhand beräkna, vilka förbättringsarbeten, som måste utföras och kostnaderna härför, uppdrog hamnstyrelsen till en början åt byggnadschefen att låta riva den gamla träkajen och därefter yttra sig om, hur den nya kajen lämpligen borde utföras. Sedan byggnadschefen förklarat efter det träkajen vore riven, att det vore svårt angiva de exakta kostnaderna för kajens ombyggnad i betong, men ansett att dessa kostnader skulle komma att röra sig om 5,000 kronor, beslöt hamnstyrelsen dels uppdraga åt byggnadschefen att verkställa ombyggnad av kajen i betong, dels ock att sedermera, när kostnaderna blivit fastställda, anmäla det utförda arbetet till Stadsfullmäktige med anhållan om godkännande.

Hamnstyrelsen får sålunda med meddelande, att kostnaderna för ombyggnad av kajen vid kran n:r 5 i betong uppgått till 5,863 kronor 5 öre anhålla, att Stadsfullmäktige ville godkänna hamnstyrelsens åtgärd samt besluta, att beloppet skall gäldas av äldre hamnens inkomster under år 1933.

Under rubriken ”Underhåll och reparationer” är upptaget anslag för ombyggnad av östra kajen i konsekvens med Stadsfullmäktiges beslut den 28 december 1928 med 33,899 kronor och 2 öre. Anslaget under denna post utgör som bekant äldre hamnens regleringskonto, i det att här upptages det belopp, varmed beräknade inkomster överstiga beräknade utgifter.

Under ”Löner och arvoden” märkes, att det manliga kontorsbiträdet av II klass föreslås till uppflyttning i 2:dra lönegraden, varom anmälan samtidigt göres till lönenämnden.

Vidare märkes att under rubriken ”övriga utgifter” posten ”årsavgift till Svenska hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar” är höjd med 50 kronor på grund av högre medlemsavgift i hamnförbundet samt att posten ”diverse oförutsedda utgifter” höjts från 200 till 500 kronor, vilket i realiteten icke medför någon ökad utgift, då anslaget varje år överskridits med ungefär samma belopp, som motsvarar höjningen, beroende därpå, att under denna rubrik förts kostnaderna för diverse resor under året för hamnstyrelsens ledamöter och tjänstemän.

Under huvudrubriken ”Hamnmaskiner” hemställer hamnstyrelsen om ett anslag å 2,500 kronor för reparation av kran n:r 8, som i samband med reparationen flyttas mer åt väster för att vara lättare tillgänglig för trafiken. Kostnaderna äro upptagna enligt ett av byggnadschefen uppgjort och här bilagt kostnadsförslag.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Hamnen.

Beträffande inkomsterna så torde dessa med ledning av 1932 års inkomstresultat samt inkomsterna under kalenderåret oktober 1932—oktober 1933 kunna beräknas något högre. Så har styrelsen ansett sig kunna beräkna inkomsten av hamnavgifter för varor av ”andra fartyg” 5,000 kronor högre, av hamnavgifter för fartyg, ångfartyg, 3,000 kronor och av ”segelfartyg” 800 kronor högre än i innevarande års stat. Inkomsten av hamnavgifter för pråmar torde däremot böra sänkas med 300 kronor. Genom uthyrning av båtplatser torde komma att inflyta 100 kronor mer, än som beräknats i innevarande års stat. Inkomsten av uthyrning av upplagsplatser i hamnen sjunker alltjämt och bör i 1934 års förslag endast upptagas till 300 kronor. Inkomstposten ”uthyrning av varuskjul” har tillförts 230 kronor i hyra för det nya varuskjulet å östra kajen, som jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1933, uppförts. I anslag anvisades 3,000 kronor, kostnaderna uppgingo till 2,310 kronor 62 öre och har hyra i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut upptagits till 10 proc. av anläggningskostnaden. Inkomsterna av trafiken med bogserbåten Thor visa glädjande nog en stigande tendens och kunna beräknas till 10,000 kronor mot 9,000 kronor i innevarande års stat.

Efter samma beräkningsgrund, som använts för beräkningen av hamnavgifter, har hamnstyrelsen kommit till, att inkomsterna av kranhyror för de olika hamnmaskinerna kunna upptagas 3,500 kronor högre än i innevarande års stat.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads äldre hamn för år 1934.

Västerås den 23 oktober 1933.

För Hamnstyrelsen:
G. A. WITTBOM.

/*Eric Plantin.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1934.

8 A. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER.

Nyanläggningar:

1934 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645 : 64, återstår den 1/1 1934 kr. 3,200 : —, 6:te året	1,000 : —
Transport	1,000 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Hamnen.

		Transport	1,000 : —
a) 1. Underhåll och reparationer:			
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken		6,000 : —	
1 b. Anslag för omgyggnad av östra kajen (28/12 1928)		33,899 : 02	
2. Grusning å hamnen		300 : —	
3. Hamnskjulen		100 : —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		100 : —	
5. Drift och underhåll av motorbåten ..		300 : —	40,699 : 02
b) Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 39:II..................		6,327 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:II		2,715 : —	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret		1,000 : —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.		4,000 : —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden Kr.		2,450 : —	16,492 : —
c) Övriga utgifter:			
1. Hamnkontoret:			
Hyra för lokal	500 : —		
Skrivmaterial och tryck	300 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:			
Hamnkontoret 180 : —			
Hamnkaptenens bostad .... 70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad ..... 70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis 75 : —	395 : —		
Städning och eldning ..	400 : —	1,595 : —	
2. Belysning å hamnen		1,400 : —	
3. Renhållning å hamnen		1,800 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar		300 : —	
Transport		5,095 : —	58,191 : 02

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Hamnen.

Transport	5,095 : —	58,191 : 02
5. Olycksfallsersättning för F. Svan-	48 : —	
ström	48 : —	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	750 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter	500 : —	
8. Brandstodsavgifter	16 : —	6,409 : —

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:
(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan).

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1907 års lån à 4,5 %..	85,875 : —	3,864 : 38	
1928 års lån à 5 %..	152,752 : 15	7,637 : 60	
1929 års lån à 5 %..	128,390 : 50	6,419 : 53	
1931 års lån à 4,5 % Upplånat från Kungl. Postsparbanken	85,752 : 36	3,858 : 86	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	108,823 : 28	54,441 : 16	27,221 : 53

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1907 års lån à 4,5 %	229,000 : —	85,875 : —	5,725 : —	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	152,752 : 15	7,078 : 89	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	128,390 : 50	2,498 : 47	
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	85,752 : 36	2,362 : 09	17,664 : 45

f) Bogserbåten Thor:

1934 års, 4:de årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut d. 28/5 1931, ursprunglig kostnad 36,000 : —, återstående kostnad den 1/1 1934 21,000 : —	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,350 : —		
Besättningsmän	800 : —		
Driftsutgifter	3,000 : —	15,150 : —	124,636 : —
		Transport	124,636 : —

N:o 104. Budget-förslag 1934. Hamnen.

		Transport		124,636 : —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:				
En kranmaskinistförman, 27 :IV	4,269 : —			
Kranskötare, förslagsvis	5,000 : —	9,269 : —		
c) Driftkostnader:				
Strömförbrukning för kranar		1,000 : —		
d) Underhåll och reparationer	1,600 : —			
Reparation av kran N:o 8	2,500 : —	4,100 : —		
e) Diverse utgifter, förslagsvis		50 : —	14,419 : —	
		Kronor	139,055 : —	

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:			
1. Ångfartyg i regelbunden trafik	35,000 : —		
2. Andra fartyg	45,000 : —	80,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	12,000 : —		
2. Segelfartyg	2,500 : —		
3. Pråmar	2,000 : —	16,500 : —	
i) Uthyrning av båtplatser		5,900 : —	
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300 : —	
l) Uthyrning av varuskjul		2,055 : —	
n) Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300 : —	
o) Bogserbåten Thor		10,000 : —	123,055 : —

8 B. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror för:			
1. N:r I	3,500 : —		
2. „ II	1,800 : —		
3. „ IV	700 : —		
4. „ V	100 : —		
5. „ VI	4,000 : —		
6. „ VII	5,500 : —		
7. „ VIII	250 : —	15,850 : —	
g) Markhyra för kran N:r III		150 : —	16,000 : —
		Kronor	139,055 : —

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Djuphamnen

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen för år 1934 och i anledning därav anföra följande:

För underhåll av järnvägsspår torde under år 1934 endast erfordras det sedvanliga anslaget å 1,000 kronor, även om kostnaderna under år 1935 skulle komma att bliva något högre till följd härav.

Inkomststaten är i likhet med inkomststaten för äldre hamnen uppgjord med ledning av inkomstsiffrorna för år 1932 och för ett kalenderår oktober 1932—oktober 1933. Sålunda hava hamnavgifterna för varor höjts från 20,000 till 22,000, hamnavgifterna för fartyg, ångfartyg, från 10,000 till 14,000 kronor och för pråmar från 2,000 till 3,000 kronor.

Inkomsterna av kranhyror äro höjda från 31,000 till 35,000 kronor. Genom de förväntade större inkomsterna under år 1934 sjunker den uttaxerade bristen jämförd med bristen i innevarande års stat med ej mindre än 17,500 kronor.

Hamnstyrelsen hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för djuphamnen för år 1934.

Västerås den 20 oktober 1933.

För Hamnstyrelsen:
G. A. WITTBOM.

/*Eric Plantin.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1934.

8 C. Den egentliga hamnen.

UTGIFTER:

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500:—
2. Underhåll av järnvägsspår	1,000:—
Transport	1,500:—

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Djuphamnen*

Transport	1,500 : —			
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —			
4. Grusning å hamnen	100 : —	1,700 : —		
c) Övriga utgifter:				
1. Belysning, inklusive fyrlampa	600 : —			
2. Premie för olycksfallsförsäkring ..	200 : —			
3. Diverse och oförutsedda utgifter ..	100 : —			
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931 1,400 : — pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525 : — kr. pr år)	525 : —	1,425 : —		

d) Räntor:
Andel i stadens lån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	15,854 : 15		
1926 „ „ à 5 %	577,911 : 53	28,895 : 58		
1932 „ „ à 5 %	809,674 : 35	40,483 : 72		
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	89,185 : 97	

d) Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:		
1924 års lån à 5 %	339,000 : —	317,083 : 02	6,180 : 85		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	577,911 : 53	11,305 : 42		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	809,674 : 35	18,191 : 93	35,678 : 20	127,989 : 17

8 D. Hamnmaskiner:

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kranmaskiner	2,500 : —	
b) Löner och arvoden:		
Avlöning till kranskötare och motorförare	5,000 : —	
c) Driftkostnader:		
Strömförbrukning för kranmaskiner	3,500 : —	
d) Övriga utgifter:		
Diverse	200 : —	11,200 : —
Kronor		139,189 : 17

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Djuphamnen

8 C. Den egentliga hamnen:

INKOMSTER:

f) Hamnavgifter för varor		22,000 : —		
g) Hamnavgifter för fartyg:				
1. Ångfartyg	14,000 : —			
2. Pråmar	3,000 : —	17,000 : —		
k) Hyror:				
1. Upplagsplatser	8,000 : —			
2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	8,700 : —	47,700 : —	

8 D. Hamnmaskiner:

f) Kranhyror:			
1. Brokranen (12 tons)	23,000 : —		
2. Portalkranen (5 tons)	11,000 : —		
3. Malmlossningsanordningen	1,000 : —	35,000 : —	
		82,700 : —	
Att fyllas genom uttaxering		56,489 : 17	
	Kronor	139,189 : 17	

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed för de under styrelsen lydande verk överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1934.

På grund av de omfattande utbyggnaderna vid vattenverket synas verkets inkomster, om dessa skola utgå efter oförändrade grunder, ej bliva tillräckliga för täckande av de genom räntor och amortering ökade utgifterna. Som styrelsen är av den åsikten, att ett dylikt verk ej bör åsamka staden någon förlust, har styrelsen vid budgetens behandling beslutat igångsätta en utredning rörande justering av gällande taxor, därvid även skulle undersökas, om taxorna äro rätt avvägda i förhållande till varandra. Vatten utlämnas nämligen dels efter en viss årlig avgift per rum etc. och dels efter mätare. Som emellertid en dylik utredning tarvar en del undersökningar och beräkningar, är styrelsen ej i tillfälle att samtidigt med budgeten framlägga något förslag, utan anhåller styrelsen att något längre fram få inkomma med dylikt. En ökning av inkomsterna med omkring 20,000 kr. synes vara tillräcklig för åstadkommande av en tillförlitlig balans, och har styrelsen i budgeten ökat den efter nu gällande taxor beräknade inkomsten med detta belopp, därvid för 1934 skulle uppstå en vinst av 16,100 kr., men är då att märka, att för vattentornet och vissa andra anläggningar, vilka ännu ej äro färdiga, amortering och en del räntor senare tillkomma.

För övergång till växelström inom Akademivreten, Valsborg, Ängsgärdet m. fl. områden hava Stadsfullmäktige den 25 april 1929 och den 27 februari 1930 beviljat 145,800 kr. att årligen gäldas med 30,000 kr. av elektricitetsverkets driftmedel. För 1934 skulle hava återstått att amortera 25,500 kr. Till dessa arbeten, vilka ännu ej äro fullt avslutade, måste styrelsen emellertid begära ett tilläggsanslag, som dock ej kan närmare preciseras förr än efter arbetenas färdigställande. Det har visat sig svårt att på förhand exakt beräkna kostnaderna för en del av ifrågavarande arbeten, såsom ombyggnad av elektriska inomhusinstallationer. Kostnaderna variera från fall till fall för olika anläggningar, därvid installationernas ålder inverkar rätt mycket. Styrelsen har därför tillåtit sig i staten för 1934 insätta 30,000 kr. i stället för 25,500 kronor, för att i 1935 års budget, då kostnaderna kunna beräknas vara fullt kända, slutredovisa anslaget.

Å verkens kontor har en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av 1. klass, tillhörande lönegrupp 20, blivit vakant. Som denna befattning ej synes vara mer krävande än kvinnlig sådan befattning av 2. klass, lönegrupp 17, föreslår styrelsen att ifrågavarande befattning nedflyttas till 2. klass.

Utökad gatubelysning föreslår styrelsen i enlighet med en häröver bifogad uppställning. Anläggningskostnaderna uppgå till 920 kr. och årliga kostnaderna till 733 kronor.

N:o 104. Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

Liksom för innevarande år hemställer styrelsen om ett förslagsanslag av 25,000 kr. till serviser och diverse mindre anläggningar att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Med anledning av det här anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att en kvinnlig första klass befattning vid verkens kontor, tillhörande lönegrupp 20, skall indragas och ersättas med en kvinnlig befattning av andra klass, inrangerad under lönegrupp 17,

att av uttaxerade medel anvisa ett anslag av 920 kr. för uppsättning av nya gatulampor enligt närslutna uppställning, att av tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett förslagsanslag å 25,000 kronor, att användas för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar samt

att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1934.

Västerås den 30 oktober 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1934.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53:IV	12,588:—
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584:—
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—
Kamreraren, 41:IV	7,584:—
Kassören, 29:II	4,095:—
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—
Transport	47,973:—

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.*

Transport	47,973 : —	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV	3,795 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:I	2,640 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310 : —	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933 : —	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657 : —	10,971 : —	
Avläsare, 23:I	3,000 : —	
Ritbiträde	3,000 : —	
Revisionskostnader	2,000 : —	
Springpojkar	1,500 : —	
Tillfällig kontorshjälp	1,800 : —	85,232 : —

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,791 : —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633 : —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900 : —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,791 : —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400 : —	
Anna Johansson, 28/3 1929	588 : —	
Judit Hellström, 21/1 1930	786 : —	
K. V. Jansson, 21/1 1930	2,994 : —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667 : —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959 : —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497 : —	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287 : —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302 : —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	996 : —	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996 : —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996 : —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107 : —	
E. Ch. Löf, 23/2 1933	600 : —	
A. M. Gustafsson, 11/4 1933	936 : —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	1,950 : —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125 : —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775 : —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,749 : —	34,069 : —
	Kronor	119,301 : —

Härav påföres:

Vattenverket	18,000 : —
Avloppsledningarna	10,700 : —
Transport	28,700 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

	Transport	28,700 : —
Gasverket		26,300 : —
Elektricitetsverket		59,800 : —
Installationsarbeten		4,501 : —
	Kronor	119,301 : —

Diverse utgifter:

Läkarearvode	1,400 : —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,500 : —	
Medicin	600 : —	8,500 : —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,100 : —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,300 : —	
Porto och annonser	1,000 : —	7,300 : —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
2 assistenters exp. och bostäder	400 : —	
Förrådet	220 : —	
3 förmäns exp. och bostäder	430 : —	
Elektricitetsverket	150 : —	
Vattenverket	193 : —	
Gasverket	220 : —	
7 elektriska montörers bostäder	490 : —	
	2,413 : —	
Samtalsavgifter	617 : —	3,030 : —

Kontor och förråd:

Renhållning och städning	3,200 : —	
Uppvärmning	1,200 : —	
Belysning	600 : —	5,000 : —

Kontors- och förrådsbyggnader:

Försäkringar	350 : —	
Underhållskostnader	1,650 : —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933, att fördelas på 5 år, 1:a året	2,000 : —	4,000 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	3,800 : —	
Resor och diverse	1,200 : —	5,000 : —
	Kronor	38,930 : —

N:o 104. Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

Härav påföres:

Vattenverket		5,900: —
Avloppsledningarna		3,600: —
Gasverket		8,600: —
Elektricitetsverket		19,300: —
Installationsarbeten		1,530: —
	Kronor	38,930: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare		220,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter		1,200: —
Installationsarbeten och hyror		1,500: —
	Kronor	222,700: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		24,000: —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger		4,000: —	
Tillsyn av installationer		800: —	
Ombyte av mätare		1,000: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900: —	30,700: —
Underhållskostnader:			
Byggnader och bassänger		1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600: —	
Ledningsnät och brandposter		15,000: —	
Mätare		3,600: —	
Verktyg och inventarier		1,500: —	21,700: —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		18,000: —	
Maskinisten, 23:IV		3,657: —	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		304: —	
		26,230: —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	880: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550: —	3,430: —	22,800: —
		Transport	75,200: —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

		Transport	75,200 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,900 : —	
Brandförsäkringar		200 : —	
Utskylder		3,500 : —	
Avgift till Hamre gård		300 : —	
Bränsle till maskinisten		200 : —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200 : —	
Avskrivning av fordringar		400 : —	11,700 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan 30/11 1911:			
Räntor		65,800 : —	
Amortering		50,500 : —	116,300 : —
Inköp av mätare, förslagsvis			3,400 : —
			206,600 : —
Inkomster utöver utgifter			16,100 : —
		Kronor	222,700 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	2,900 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,500 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,500 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200 : —	15,100 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	12,400 : —	13,000 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	10,700 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,325 : —	13,300 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	3,600 : —	
Andra årets amortering av kloakpumpanläggning (3 år)	3,500 : —	7,100 : —
	Transport	48,500 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.*

	Transport		48,500 : —
Avsättning för ett kommande reningsverk			25,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen:			
Räntor		50,800 : —	
Amortering		25,000 : —	75,800 : —
			149,300 : —
Inkomster för cirka 3,900 vattenklosetter			97,200 : —
Utgifter utöver inkomster			52,100 : —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		21,600 : —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare		313,000 : —
Koks och tjära		92,900 : —
Installationsarbeten		800 : —
	Kronor	428,300 : —

UTGIFTER:

Driftskostnader:		
Gaskol	129,200 : —	
Kraftström	4,000 : —	
Smörjoljor m. m.	1,800 : —	
Reningsmassa	1,400 : —	
Vatten	2,000 : —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,600 : —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500 : —	
Tillsyn av installationer	1,100 : —	
Ombyte av mätare	1,400 : —	
Gatubelysningen	3,900 : —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600 : —	152,500 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	4,600 : —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	5,800 : —	
Ledningsnät	9,900 : —	
Mätare	5,000 : —	
Gatubelysning	2,900 : —	
	Transport	152,500 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

	Transport	152,500 : —
Verktyg och inventarier	3,000 : —	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr., att fördelas på 5 år, 5:te året (25/4 och 30/12 1929)	5,600 : —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500 : —	
Kolkrossningsanordning vid gasverket enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933, 1:a året	2,000 : —	41,300 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	26,300 : —	
Gasmästaren, 30:IV	4,773 : —	
Justerareförmannen, 26:IV	4,101 : —	
Gasverkseldarna, 25:IV, 7 st. à 3,933 : —	27,531 : —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,100 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275 : —	
	66,080 : —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	880 : —	65,200 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,600 : —	
Brandförsäkringar	700 : —	
Utskylder	4,400 : —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300 : —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,500 : —	
Utställning m. m.	500 : —	
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800 : —	
Omkostnader för gaspoletter	1,200 : —	21,000 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan 30/11 1911:		
Räntor	52,200 : —	
Amortering	64,200 : —	116,400 : —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		10,300 : —
		406,700 : —
Inkomster utöver utgifter		21,600 : —
	Kronor	428,300 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		45,300: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		773,000: —
Installationsarbeten		700: —
	Kronor	819,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	167,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	5,000: —	
Gatubelysningen	10,800: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100: —	188,900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten	43,000: —	
Mätare	11,500: —	
Gatubelysning	4,300: —	
Verktyg och inventarier	4,300: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 5:te året	30,000: —	99,600: —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen enligt ovan	59,800: —	
Maskinmästaren, 32:IV	5,229: —	
Maskinist, 25:IV	3,933: —	
Maskinister, 25:II, 2 st. à 3,471: —	6,942: —	
Montörförmannen, 27:IV	4,269: —	
Justerareförmannen, 26:IV	4,101: —	
Extra maskinist, förslagsvis	4,106: —	
	88,380: —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner	880: —	87,500: —
Turbinstationen:		
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)	3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna	1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll	800: —	4,900: —
	Transport	380,900: —

N:o 104.

Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.

			Transport	380,900 : —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			19,300 : —	
Brandförsäkringar			600 : —	
Utskylder			26,000 : —	
Bränsle åt maskinmästaren			200 : —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader			2,200 : —	
Utställning m. m.			1,100 : —	
Avskrivning av fordringar			1,500 : —	
Amortering av motorfordon			500 : —	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning			1,600 : —	53,000 : —
Räntor och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11 1911):				
Räntor: Elektricitetsverket	49,000 : —			
Turbinhuset	1,100 : —	50,100 : —		
Amortering: Elektricitetsverket	67,500 : —			
Turbinhuset	1,300 : —	68,800 : —		118,900 : —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis				10,000 : —
				562,800 : —
Inkomster utöver utgifter				256,200 : —
			Kronor	819,000 : —

Västerås den 30 oktober 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Förslag till nya elektriska gatulampor 1934.

	Antal lampor	Anläggn. kostnad	Årlig kostnad
1. Filaregatan, 80 m. söder om Malmabergsgatan, nattbr.	1	80 : —	100 : —
2. Vargbogatans korsning med Björkövägen, nattbr.	1	80 : —	100 : —
3. Hemdalsvägen, 90 m. norr om Frejagatan, nattbr.	1	80 : —	100 : —
Transport		240 : —	300 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Gasverksstyrelsen.*

Transport		240 : —	300 : —
4. Kopparbergsvägen mellan Ny- och Utanbygatorna samt i korsningen med Knutsgatan. Utbyte av 1 gaslykta och 1 elektrisk lampa 150 watt mot 2 elektr. lampor 300 watt, 1 natt- och 1 aftonbr. . .	2	360 : —	133 : —
5. Skogsvägens korsning med S:t Örjansgatan, nattbr.	1	80 : —	100 : —
6. Gustafsgatan, nya delen, nattbr.	1	140 : —	100 : —
7. Djäknebergsgatan, vid norra änden av Djäkneberget, nattbr.	1	100 : —	100 : —
Kronor		920 : —	733 : —

Västerås den 27 oktober 1933.

Gerh. Geston.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.

Bil. Litt. 10 A. och B. samt 20 B. och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden under år 1934 och i anledning därav anföra följande.

Renhållningsarbetaren Sunesson har under året avlidit. Då framställning om pension för hans änka i dagarna expedierats till lönenämnden har sådan upptagits under rubriken "Pensioner". Renhållningsarbetarne Sterling och O. E. Johansson hava upptagits i 23:II och göres samtidigt härmed anmälan till lönenämnden. Tre vakanta tjänster äro upptagna à 3,000 kronor. För renhållningsarbetaren E. Dahl har pensionen reglerats enligt beslut av lönenämnden. Utgifterna för renhållningsverket äro i övrigt föga avvikande från årets.

Renhållningsverkets inkomster måste tyvärr beräknas lägre än innevarande år.

Beträffande lantbruket torde något annat icke vara att anföra, än att produkter av egen skörd samt inköp beräknats lägre såväl å utgiftssidan som å inkomstsidan.

Utgifts- och inkomststaten för skogarna företer endast ett par mindre avvikelser från innevarande års budget.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Lantegendomsnämnden för år 1934.

Västerås den 19 oktober 1933.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

/*Eric Plantin.*

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Lant-egendoms-nämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1934.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:

1. Inköp och underhåll av kärl			2,500 : —	
2. Inköp och underhåll av inventarier			2,000 : —	
3. Beklädnadspersedlar			1,200 : —	5,700 : —

b) Löner och arvoden:

1. Förvaltarens lön, 45 :IV	9,036 : —			
Bokhållarens lön, 27 :IV 4,269 : —				
Personligt lönetillägg 400 : —	4,669 : —			
Revisionskostnader ..	400 : —			
	14,105 : —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		7,052 : 50		
Kontorsbiträde av 2 :a klass, lön 17 :IV ..	2,859 : —			
Personligt lönetillägg	300 : —	3,159 : —		
En förman, 25 :IV		3,933 : —		
Sju renhållningsarbetare: (Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson (23 :IV à 3,657 : —		25,599 : —		
Två renhållningsarbetare: (Sterling och Johansson) 23 :II à 3,219 : —		6,438 : —		
Tre vakanta tjänster à 3,000 : — ..		9,000 : —		
		55,181 : 50		
Avgår bostadsförmåner, värderade till förslagsvis: 1 st. 625 : —, 4 st. à 387 : 50, 6 st. à 425 : —		4,725 : —	50,456 : 50	
		Transport	50,456 : 50	5,700 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.

Transport			50,456 : 50	5,700 : —
2. Pensioner:				
K. J. Jansson	1,450 : —			
Dyrtidstillägg efter index 154	750 : 60	2,200 : 60		
G. Karlsson	1,300 : 65			
Dyrtidstillägg	702 : 21	2,002 : 86		
Arv. Andersson		2,379 : —		
O. Eriksson, 25/30 av 2,379 : —		1,982 : 50		
E. Dahl, 19/30 av 2,379 : —	1,506 : —			
Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,333 : 34	172 : 96		
Änkan Anna Andersson		732 : —		
Änkan Anna Jansson		786 : —		
Änkan Mathilda Mallmén		732 : —		
Änkan Hanna Sunesson		732 : —	11,719 : 92	
3. Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 : — pr st.			2,550 : —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5. Extra arbetare			22,000 : —	
6. Kostnader för arbetarnas semester			2,500 : —	90,226 : 42
c) Inköp av torvmull				3,500 : —
d) Sallet:				
1. Utfordring			3,200 : —	
2. Hästskoning			600 : —	
3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600 : —	
4. Försäkring av hästar			175 : —	4,575 : —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000 : —	
2. Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			500 : —	
4. Vattenavgifter			150 : —	
5. Sotning			65 : —	
6. Brandförsäkringsavgifter			150 : —	
7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800 : —	
8. Underhåll av fabrik och hus			1,000 : —	
Transport			4,565 : —	104,001 : 42

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.*

	Transport		4,565 : —	104,001 : 42
9.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs kontor	236 : —		
	Renhållningsverkets kontor	116 : —		
	Fabriken	70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter ..		500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin		1,000 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av två automobiler ..		5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter		700 : —	12,265 : —
			Summa Kronor	116,266 : 42

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	4,000 : —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	44,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
g)	Hyror och diverse	800 : —
	Summa Kronor	55,600 : —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och andra körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 proc. å anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.

Lantbruket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning av inventarier			2,000 : —
b) Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500 : —		
2. Arrende för Kungsängen	200 : —		
3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —		
4. Arrende för Malma	3,500 : —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300 : —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200 : —	56,500 : —	62,537 : —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,000 : —		
Malma	3,000 : —		
Kristiansborg	1,500 : —	7,500 : —	
2. Till stallet: Nordanby	2,230 : —		
Malma	3,180 : —		
Kristiansborg	1,890 : —	7,300 : —	
3. Till ladugården		7,600 : —	22,400 : —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900 : —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —	
3. Underhåll av hus		2,000 : —	5,900 : —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600 : —	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —	
3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —	
4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000 : —	
5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —	
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,300 : —	
7. Avverkningskostnad för ved		750 : —	
8. Elektrisk ström		1,300 : —	
9. Hägnadskostnader		500 : —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27 : —	225 : —	
Transport		13,375 : —	92,837 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	13,375 : —	92,837 : —
11. Olycksfallsförsäkring		500 : —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		3,500 : —	17,375 : —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500 : —
		Summa Kronor	111,712 : —

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby		31,643 : —	
Malma		33,119 : —	
Kristiansborg		10,800 : —	78,562 : —
b) Från ladugården			16,000 : —
c) Körningar			10,000 : —
d) Trädgården vid Malma			800 : —
e) Hyror			3,000 : —
f) Hyra för potatislotter			350 : —
g) Försäljning av djur			3,000 : —
		Summa Kronor	111,712 : —

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension, 29/30, av 2,556 : —	2,470 : 80		
Avgår för bostad	400 : —	2,070 : 80	
Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar		900 : —	2,970 : 80
b) Övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75 : —	
2. Utskylder		550 : —	
3. Dikningar och rensningar		250 : —	
4. Röjning och skogsodling		150 : —	
5. Diverse utgifter		250 : —	1,275 : —
		Summa Kronor	4,245 : 80

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	4,195 : 80
Hyra för bensinupplag	50 : —
Summa Kronor	4,245 : 80

Sammandrag:	Utgifter:	Inkomster:	Brist:
Renhållningsverket	116,266 : 42	55,600 : —	60,666 : 42
Svingården	35,000 : —	35,000 : —	
Lantbruket	111,712 : —	111,712 : —	
Skogarna	4,245 : 80	4,245 : 80	
Summa Kronor	267,224 : 22	206,557 : 80	60,666 : 42
Brist att genom uttaxering fyllas		60,666 : 42	
Summa Kronor	267,224 : 22	267,224 : 22	

Bil. Litt. 17 A och B. **N:o 104.**
Budgetförslag 1934. Badhusstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus under år 1934.

Nu utarbetade förslag till stat är i huvudsak i överensstämmelse med för innevarande år fastställda, dock har en del mindre ändringar företagits, varför styrelsen får anföra följande:

A. *Kallbadhuset.*

Avlöningar: Med hänsyn till den ringa badfrekvensen anser styrelsen att biträdande simlärarinnebefattningen kan indragas, då biljettförsäljerskan under vissa tider av dagen kan ha översikt över den kvinnliga avdelningen. För det ökade ansvaret och arbetet samt med hänsyn till den långa arbetsdagen, 9 fm.—8 em., bör biljettförsäljerskans arvode utgå med 5 kr. pr dag, varemot biträdande simläraren kan åtnöjas med motsvarande minskning eller 3 kr. pr dag, då dennes tjänstgöring endast är hälften så lång.

B. *Varmbadhuset.*

Anskaffning och underhåll av linne: Som tre år förflutit sedan någon nyanskaffning av badlinne förekommit, har styrelsen för att bibehålla linneförrådet ansett nödvändigt, att i nästkommande års stat begära ett från 200 till 2,000 kronor förhöjt anslag. Denna utgiftsökning på en post föranleder dock icke någon förhöjning i för driften erforderliga medel, enär motsvarande inskränkningar vidtagits å andra utgiftsposter, så att den i förslaget upptagna slutsumman för "övriga utgifter" stannar vid samma belopp, som i årets stat anvisats.

Enligt vad som framgår av verksamheten under innevarande år synes den beräknade inkomsten icke böra upptagas till högre belopp än 68,000: — kronor.

Västerås den 13 oktober 1933.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Badhusstyrelsen.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Badhus år 1934.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

Avlöningar:

a)	En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500 : —		
	En bitr. simlärare	300 : —		
	Arvode till kontrollanten	200 : —	1,000 : —	
b)	Övriga utgifter:			
	1. Annonser och trycksaker	100 : —		
	2. Isväckning och div. arbeten	2,000 : —		
	3. Brandförsäkringspremier	100 : —		
	4. Oförutsedda utgifter	100 : —	2,300 : —	3,300 : —
			Kronor	3,300 : —

INKOMSTER:

Badavgifter	1,200 : —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	1,300 : —
	Kronor	1,300 : —

17 B. Varmbadhuset.

Andel i obligationslån:

Ränta	7,133 : 36	
Amort.	6,455 : 11	13,588 : 47

b)	1. Löner och arvoden:		
	Maskinisten, 23 :IV		3,657 : —
	Eldaren, 20 :IV	3,243 : —	
	Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	2,688 : —
	Biljettförsäljerskan, 11 :IV		2,211 : —
	Badaren, 19 :IV		3,105 : —
		Transport	11,661 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Badhusstyrelsen.

	Transport	11,661 : —	
En baderska, lön ..	1,350 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	795 : —	
En baderska, lön ..	1,350 : —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880 : —	470 : —	
Två baderskor, lön à 1,350 : —		2,700 : —	
En vakt i simhallen, lön		1,785 : —	
En vakt i folkbadet, lön		1,674 : —	
Två tvätterskor, lön à 1,785 : — ..		3,570 : —	
Provisioner, förslagsvis		4,500 : —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000 : —	
Arvode till kontrollanten		900 : —	30,055 : —
b) 2. Pensioner och understöd:			
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428 : —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300 : —	
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300 : —	
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800 : —	3,828 : —
			33,883 : —
c) Övriga utgifter:			
1. Bränsle		9,300 : —	
2 Elektrisk belysning och kraftström..		2,200 : —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900 : —	
4. Anskaffning och underhåll av linne		2,000 : —	
5. Underhåll av fastigheten		6,000 : —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		3,500 : —	
7. Tvätt, extra tvätthjälp		500 : —	
8. Renhållning och städning		150 : —	
9. Skriv- och trycksaker		600 : —	
	Transport	25,150 : —	33,883 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Badhusstyrelsen.

	Transport		25,150 : —	33,883 : —	
10.	Telefon i badhuset ..	230 : —			
	Samtalsavgifter	20 : —	250 : —		
11.	Läkarearvode och sjukvård		100 : —		
12.	Brandförsäkringspremier		160 : —		
13.	Olycksfallsförsäkringspremier		170 : —		
14.	Förbrukningsartiklar		4,500 : —		
15.	Utskylder		1,500 : —		
16.	Oförutsedda utgifter		287 : —	32,117 : —	66,000 : —
				Kronor	66,000 : —

INKOMSTER:

Badavgifter:

1.	Karbad	18,500 : —	
2.	1:sta klass badstu	9,000 : —	
3.	Simhall med värmestuga (vinter)	10,500 : —	
4.	Simhall med värmestuga (sommar)	9,000 : —	
5.	Medicinska bad	4,500 : —	
6.	Billighetsbadstu	10,200 : —	
7.	Skolbad	2,250 : —	
8.	Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	68,000 : —
		Kronor	68,000 : —

Bil. Litt. 17 D.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Båttrafiken.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Båttrafik år 1934.

17 D. Båttrafik.

UTGIFTER:

a)	Underhåll och reparationer		1,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	Befälhavare och maskinist	6,375: —	
	Besättningsmän	1,300: —	
	Polettförsäljare	600: —	
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	8,875: —
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —
d)	Driftskostnader:		
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	450: —	
	Bränsle	1,800: —	2,250: —
e)	Övriga utgifter:		
	1. Diverse		450: —
		Summa Kronor	12,725: —

INKOMSTER:

1.	Persontrafik	14,000: —
2.	Godstrafik	150: —
	Summa Kronor	14,150: —

Västerås den 17 oktober 1933.

CARL BÄCKMAN.

Oscar Andersson.

N:o 104.
Budgetförslag 1934.
Grustaget.

Bil. Litt. 17 F.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1934.

17 F. Grustag.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget		1,000 : —
b)	Egentliga driftkostnader		25,000 : —
c)	Räntor:		
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1934 återstår kr. 78,628 : 19 à 5 %		3,931 : 41
d)	Kapitalavbetalningar:		
	4:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1933 återstod kronor 53,628 : 19, förslagsvis	1,500 : —	
	1:sta årets mortering å inköpssumman kr. 25,000 : — à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1933 återstår kronor 25,000 : —	2,500 : —	4,000 : —
e)	Övriga utgifter:		
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000 : —	500 : —	
	Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —
		Summa Kronor	34,931 : 41

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning		34,931 : 41
	Summa Kronor	34,931 : 41

Bil. Litt. 18.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen i Västerås överlämnar härmed för fastställelse sitt förslag till utgifts- och inkomststat under år 1934, och får därvid anföra följande.

I anslutning till en av drätselkammaren i staden avlåten skrivelse angående av tidsförhållandena betingad nödvändighet att inskränka utgifterna har brandstyrelsen sökt nedpressa utgifterna så mycket som möjligt. Att detta oaktat uttaxeringen för brandverket i jämförelse med innevarande år visar en obetydligt ökad uttaxering har sin förklaring däruti, att under året två befattningshavare pensionerats och att verkets pensionsstat ökats med dessa pensioner.

Under titeln div. utgifter ha lägre anslag – minskningen angiven inom parentes — beräknats för underhåll av brandtelegraf (50: —), försäkringsavgifter för personal och inventarier (90: —), oförutsedda utgifter (100: —), anslag för teknisk utbildning av personal (100: —), samt hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar (425: —). På grund av ökat pris på bensin och smörjoljor har anslaget till denna förbrukningsartikel måst höjas från 500 till 700 kronor.

Förslaget upptar en något ändrad organisation av borgarbrandkåren, möjliggjord genom avgång under året av maskinisten och eldaren. Den utgiftsminskning, som under denna titel härigenom uppstått, har brandstyrelsen på grund av föreliggande behov av ökad utbildning av borgarbrandkåren utjämnat genom motsvarande ökning i anslaget till övningar. På grund av att chefen för borgarbrandkåren har tillgång till lokaltelefon, varigenom alarmering kan ske, har anslag åt denne för hållande av telefon kunnat indragas. Brandstyrelsen har ansett, att det bör ingå i de tekniska verkens åligganden, att tillse brandposterna och att utgifterna därför böra påföras de tekniska verken och därför uteslutit ett hittills upptaget anslag å 1,200 kronor såsom sådan ersättning. Inkomstberäkningen företer ingen avvikelse för innevarande år med undantag därav ,att eftersom brandverket tillhandahåller lokaler för statspolisen, hyran för dessa lokaler uppförts med skäligen ansedda 300 kronor.

Västerås den 10 oktober 1933.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Brandverket.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsen år 1934.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a) Pensioner:			
f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000 : —	
f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400 : —	
f. Brandförman J. R. Andersson		2,490 : —	
f. Brandman K. E. Pettersson		1,893 : —	
f. Tornväktaren C. E. Eriksson, (30/3 1922)	150 : —		
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis, index	90 : —	240 : —	
f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700 : —	9,723 : —
b) Löner och arvoden:			
Brandchefen, 41:II	6,888 : —		
vice brandchefen, 36:I	5,280 : —		
2 Brandmästare, 29:IV	9,210 : —		
1 Brandförman (Thorgren) 26:IV	4,101 : —		
2 Brandförmän (E. Johansson, E. V. Nystrand) 26:III à 3,864 : —	7,728 : —		
13 Brandmän (Rask, Ferngren, Lindberg, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson) 24:IV à 3,795 : —	49,335 : —		
1 Brandman (Hjort) 24:III	3,570 : —		
1 Brandman (Thoor) 24:II	3,345 : —		
1 Brandman (Danielsson) 24:I	3,120 : —		
1 extra brandman (Medin) 22:I	2,880 : —		
Arvode till verkstadsförman 2	250 : —	95,707 : —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,274 : 50	82,432 : 50
d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300 : —
f) Diverse utgifter:			
1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706 : —	
2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200 : —	
Transport		906 : —	94,455 : 50

N:o 104. Budgetförslag 1934. Brandverket.

Transport	906 : —	94,455 : 50
3. Trycksaker och skrivmaterial	300 : —	
4. Tvätt och renhållning	250 : —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	350 : —	
6. Underhåll av brandredskapen	1,400 : —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	450 : —	
8. Telefon och telefonsamtal	700 : —	
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier	160 : —	
10. Läkarearvode och sjukvård	500 : —	
11. Bensin och smöjoljor till automobiler och motorsprutor	700 : —	
12. Löner till skorstensfejaremästare	50 : —	
13. Oförutsedda utgifter	200 : —	
14. Beklädnad à 170 kr. för man, förslagsvis	3,400 : —	
15. Anslag till semestervikarier	1,050 : —	
16. Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	300 : —	
17. Anslag för teknisk utbildning av personal	200 : —	
18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,137 : 50	
19. Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
20. Värdet av arbeten för brandverket	2,000 : —	22,053 : 50
h) Borgarbrandkåren:		
1 chef	300 : —	
3 förmän à 200 kr.	600 : —	
5 maskinister à 150 kr.	450 : —	
5 eldare à 100 kr.	500 : —	
28 man à 75 kr.	2,100 : —	
Övningar och eldsvådor	1,200 : —	
Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,250 : —
i) Nyanskaffningar:		
300 m. linneslang och 10 par kopplingar	800 : —	
3 st. gasmasker och komplettering av rökskyddsmateriel	250 : —	1,050 : —
k) Fastigheter:		
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —.		
l) Brandsynekostnader	100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
	Summa Kronor	123,309 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Brandverket

INKOMSTER:

m)	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakeriverkstaden	4,000: —	
	5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000: —	
n)	Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000: —	
o)	Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000: —	
p)	Ersättning för eldning åt polisen	100: —	
q)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135: —	
r)	Hyra för åt polisverket upplåtna garageutrymmen	300: —	12,535: —
	Brist att genom uttaxering fyllas		110,774: —
		Summa Kronor	123,309: —

Bil. Litt. 20 A. g.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Gårdar och tomter.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1934.

Taxerings-värde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
20,000 : —	Gården n:r 65 B, Västra kv. (Mina 5) ..	20,000 : —	1,790 : —
19,000 : —	„ „ 87 „ (Laura 1)	21,900 : —	1,750 : —
17,000 : —	„ „ 88—89 „ (Laura 2—3)	21,900 : —	1,575 : —
36,000 : —	„ „ 93 „ (Laura 7)	36,000 : —	3,050 : —
12,000 : —	„ „ 94 „ (Laura 8)	10,000 : —	1,000 : —
10,000 : —	„ „ 98 „ (Klara 8)	15,500 : —	950 : —
5,000 : —	„ „ 99 „ (Klara 7)	8,000 : —	300 : —
52,000 : —	„ „ 109 „ (Irma 2-3)	60,000 : —	4,450 : —
40,000 : —	„ „ 112 „ (Kraka 1)	40,000 : —	2,650 : —
20,000 : —	„ „ 116 „ (Klio 3)	20,000 : —	1,685 : —
52,000 : —	„ „ 133 „	55,000 : —	4,675 : —
153,000 : —	„ „ 147 „ (Lovisa 2)	180,000 : —	13,650 : —
26,000 : —	„ Granneborg (St. äg. 81 del av)	21,000 : —	1,370 : —
20,000 : —	„ Adolfsberg (St. äg. 81 del av)	30,000 : —	1,650 : —
4,000 : —	„ Nedre Backa (St. äg. 74)	3,900 : —	400 : —
11,000 : —	„ Backa n:r 1 (St. äg. 79)	12,000 : —	500 : —
12,500 : —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	10,400 : —	500 : —
25,000 : —	„ Fridsborg (St. äg. 560)	20,000 : —	1,970 : —
6,000 : —	„ Stenbo (skänkt) (St. äg. 159, 202, 220)	5,000 : —	250 : —
5,200 : —	„ Rosenberg n:r 2 (St. äg. 222)	3,000 : —	600 : —
105,000 : —	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	100,000 : —	12,360 : —
60,000 : —	„ n:r 2 Norra kv. (Johan 2)	60,000 : —	5,400 : —
65,000 : —	„ n:r 3—4 Norra kv. (Jarl 3)	55,000 : —	6,385 : —
15,000 : —	„ n:r 5 Norra kv. (Johan 3)	12,000 : —	355 : —
17,000 : —	„ n:r 6 Norra kv. (Jakob 2)	15,000 : —	1,550 : —
9,000 : —	„ n:r 7a Norra kv. (Jakob 1)	10,000 : —	880 : —
52,000 : —	„ n:r 21 Norra kv. (Jesper 5)	60,000 : —	5,437 : 50
200,000 : —	„ n:r 38 Norra kv. (Idolf 6)	180,000 : —	15,720 : —
130,000 : —	„ 39 Norra kv. (Idolf 5)	150,000 : —	7,200 : —
12,000 : —	„ Kristinedal (St äg. 22)	12,000 : —	860 : —
120,000 : —	„ Gude 5	115,000 : —	11,075 : —
100,000 : —	Gården n:r 110 Södra kv. (Nestor 2)	125,000 : —	10,100 : —
60,000 : —	„ n:r 111 Södra kv. (Nestor 5)	40,000 : —	3,250 : —
75,000 : —	„ n:r 112a Södra kv. (Nestor 4)	100,000 : —	4,405 : —
1,565,700 : —		1,627,600 : —	129,742 : 50

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Gårdar och tomter.*

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
1,565,700: —		1,627,600: —	129,742: 50
73,000: —	Gården n:r 121—122 Södra kv. (Oden 2—3)	72,500: —	2,750: —
40,000: —	„ Kungsängen n:r 1	45,000: —	4,145: —
35,000: —	„ Kungsängen n:r 7	125,000: —	3,530: —
26,500: —	„ Myggbo 10 a och 12		1,275: —
16,000: —	„ Vargbolund Litt. D. (St. äg. 2101 —2103)	22,500: —	400: —
25,000: —	„ Myggbo n:r 8 (St. äg. 2008)	40,000: —	1,675: —
35,000: —	„ Myggbo n:r 9 a och b (St. äg. 2005 —2006)	35,000: —	2,820: —
	„ Sommarro 8 (St. äg. 2045)	46,000: —	2,500: —
15,000: —	„ Klockartorp A och B	4,900: —	1,250: —
3,500: —	„ Njord 1 och 6 (A. B. Vintervägen)	5,000: —	500: —
	Mark för bensinstation (Krooks Petroleum & Olje A.-B.)		2,500: —
	Del av tomterna n:r 98—99 i Västra kv. (J. Aug. Larsson)		25: —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)		10: —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25: —
	Ett område intill Nylund (Ing. H. Bager)		10: —
	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge 3 (Alb. Brosché)		300: —
	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)		25: —
	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmbergs sterbhus)		10: —
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250: —
	Ett område utefter Svartån inom kvarteret Irma 2 (H. Gustavsson)		10: —
	Mark för oljebehållare i kvart. Melker (Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.)		100: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Nafta Syndikat)		3,000: —
	Tomt n:r 6 kvart. Bror (S. R. Stark)		10: —
	Mark av kvart. Heimer (Th. Bergquist)		100: —
	Hyra för skylttavlor:		
	Selma Karlström		15: —
	Svenska Frälsningsarmén		10: —
1,834,700: —		2,023,500: —	156,987: 50

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 6 november 1933.

OSCAR ANDERSSON.

Bil. Litt. 21.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna sitt förslag till stat för år 1934 och därtill anföra.

A. Beträffande Magistraten och Rådhusrätten.

Med hänsyn till att utarbetandet av reglemente för Magistratens ämbets- och tjänstemäns reservfond alltjämt pågår har Magistraten icke upptagit något anslag till pension åt framlidne assessorn Helge Cronholms änka, men förmodar Magistraten att reglementet snarast blir utarbetat.

Reservationsanslaget för tillfälliga biträden upptages vid det förhållande att kommunala val skola äga rum under nästkommande år till 2,000 kronor i stället för 1,000 kronor under innevarande år.

Anslaget för skrivmateriel och bokbinderiarbeten har med hänsyn till att det belopp som innevarande år anslagits för dessa ändamål icke beräknas behöva tagas i anspråk i sin helhet nedsatts från 1,750 kronor under år 1933 till 1,500 kronor.

Övriga anslag hava upptagits med samma belopp som föregående år.

B. Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Vidkommande anslaget till tillfälliga och extra biträden å kronouppbördskontoret får Magistraten åberopa vad kronokassören anfört i skrivelse till Magistraten, vilken skrivelse bifogas i avskrift.

Den 1 juni 1933 beviljade drätselkammaren efter framställning ett extra anslag om 888 kronor till extra arbetskraft vid kronouppbörden, vilket betingades av den från och med nämnda år skedda omläggningen av uppbörden av kronoutskylderna. Magistraten har för samma ändamål begärt 900 kronor för år 1934. I denna del hänvisas därjämte till kronokassörens förutnämnda skrivelse.

Vad angår anslaget till stadsfogdekontoret får Magistraten åberopa vad stadsfogden anfört i skrivelse till Magistraten, vilken skrivelse bifogas i avskrift.

Från föregående år hava följande anslag nedsatts: till renhållning i exekutionsbetjänternas tjänsterum från 650 kronor till 500 kronor, till tryck- och annonskostnader från 1,300 kronor till 1,000 kronor samt till skrivmateriel och bokbinderiarbeten från 800 kronor till 600 kronor.

I övrigt äro äskade anslag upptagna till samma belopp som i innevarande års stat.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.

Stadsfogden har i sin skrivelse till Magistraten hemställt om att exekutionsbiträdena måtte erhålla ytterligare en tjänstetelefon. Ehuru Magistraten i princip har samma synpunkter i denna del som stadsfogden och väl finner att behov i angivet avseende föreligger, anser sig Magistraten dock med hänsyn till det rådande ekonomiska läget icke böra för närvarande biträda stadsfogdens framställning.

Västerås rådhus den 13 oktober 1933.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med utgiftsförslag för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1934 får jag vördsamt anföra följande.

I likhet med vad som kommer att tillämpas vid stundande höstuppbörd av 1933 års kronoutskylder får jag anhålla, att vid de 2:ne uppbördsstämmor, som komma att hållas under år 1934, måtte få anordnas 3:ne kassor. Till bestridande av kostnaderna för den arbetskraft, som erfordras utöver den vid kontoret anställda personalen, får jag hemställa att ett belopp å 900 kronor måtte ställas till förfogande.

För avlönande av å kontoret anställda ständiga extra biträden samt för bestridande av kostnaderna för de tillfälliga biträden som måste anställas vid debetsedelsskrivningen, vi drestlängdsutskrivningen efter såväl höst- som våruppbörden samt vid komplettering av det för staden upplagda kortregistret m. fl. arbeten får jag hemställa, att ett anslag måtte beviljas mig med 4,800 kronor. Detta belopp utgör en höjning med 300 kr. å det för året beviljade anslaget, som visat sig otillräckligt för fullgörande av de arbetsuppgifter, som för närvarande åvila tjänsten.

Beträffande anslaget till arvoden till mantalsskrivningsombud får jag hemställa att detsamma i likhet med innevarande år måtte fastställas till 400 kronor.

Västerås i kronouppbördskontoret den 28 september 1933.

Oskar Karlsson.

Rätt avskrivet, betygar.
Ex officio:
Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.*

Av Magistraten anmodad inkomma med yttrande beträffande utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1934 i vad staten rör stadsfogde och exekutionsbiträden får jag härmed vördsamt anföra följande.

Beträffande de uti staten för år 1933 angivna utgiftsposter synes icke någon ändring påkallad med undantag av vad som framgår utav det följande.

Angående punkt d) Stadsfogdekontoret: kostnad för tjänstelokal.

Under min företrädare f. d. stadsfogde Erhard Kumlins senare tjänstetid har frågan beträffande tjänstelokal lösts på det sätt, att tjänsteinnehavaren, som av Västmanlands läns sparbank förhyrt en större våning i huset n:r 2 vid Västgötegatan, därav i och för tjänsten disponerat två rum och härför uppburit ett hyresbidrag av 750 kronor. Detta belopp torde kunna anses hava varit tillräckligt vid det förhållandet, att det ena rummet delvis disponerats jämväl såsom privatrum. Då jag den 1 februari innevarande år tillträdde tjänsten, vilken på grund av sin natur fordrar, att tillfälle beredes till samtal av konfidentiell art, fann jag nödvändigt att efter överenskommelse under hand med drätselförvaltningen för ett belopp av 1,000 kronor per år — förutom årlig avgift för belysning 36 kronor — förhyra de två två rum, som tidigare tagits i anspråk av förre tjänsteinnehavaren.

Jag hemställer i enlighet härmed att anslaget för stadsfogdens tjänstelokal måtte bestämmas till *1,000 kronor.*

Angående punkt d) 2. Stadsfogdekontoret: belysning.

I anslutning, till vad som under föregående punkt anförts, hemställer jag att anslaget till belysning å stadsfogdekontoret bestämmes till 36 kr.

Angående punkt 4) 3. Stadsfogdekontoret: renhållning.

För renhållning å stadsfogdekontoret hemställes, att ett belopp av *300 kronor*, motsvarande 25 kr. pr månad måtte anslås.

Angående punkt f) 6. Telefonavgifter för ledningar till exekutionsbiträdena.

Det faller av sig självt, att telefonens användning inom ett verksamhetsfällt sådant som exekutionsbiträdenas kommit att spela en mycket stor roll. Hittills har till de fem exekutionsbiträdenas förfogande stått endast en telefonapparat. Erfarenheten har emellertid visat, att denna enda apparat är långt ifrån tillräcklig för såväl ut- som ingående samtal, i det linjen i oerhörd utsträckning blockeras. Det är min förvissning, att den merkostnad, som skulle föranledas genom anskaffande av ytterligare en apparat, enligt

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.*

uppgift från telegrafverket beräknad till 80 kronor, kan betraktas såsom obetydlig i jämförelse med den större effekt, som skulle kunna utvinnas under indrivningsarbetet.

I enlighet härmed får jag hemställa, att anslaget till telefonavgift för ledningar till exekutionsbiträdena bestämmes till *360 kronor.*

Västerås i Stadsfogdekontoret den 30 september 1933.

Olof Berglind.

Rätt avskrivet, betygar
Ex officio:
Martin Lindheimer.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Magistrat och Rådhusrätt år 1934.

21. Magistrat och rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000:—
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48:I	9,000:—		
	Civilrådmannen, 48:IV	10,368:—		
	Brottmålsrådmannen, 48:IV	10,368:—		
	3:dje rådmannen, 46:IV	9,480:—		
	Assessorn, 45:I	7,830:—		
	Stadsvaktmästaren, 25:IV	3,933:—	50,979:—	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200:—	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1934		2,000:—	55,179:—
c)	Renhållning			1,500:—
d)	Belysning			400:—
e)	Uppvärmning			1,000:—
	Transport			59,079:—

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Magistratens förslag,*

		Transport	59,079 : —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		2,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		20 : —	
4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		50 : —	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230 : —		
Civilrådmannen	110 : —		
Brottmålsrådmannen	70 : —		
3:dje rådmannen	110 : —		
Assessorn	180 : —		
Rådhusets tambur	290 : —		
Stadsvaktmästaren	70 : —		
Samtalsavgifter	125 : —	1,185 : —	4,755 : —
g) Oförutsedda utgifter			200 : —
		Kronor	64,034 : —

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Kronouppbörds- och Exekutionsväsen år 1934.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —
b) 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören, 41:I	6,540 : —	
Stadsfogden, 41:I	6,540 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I kl. å kronouppbördskontoret 20:IV	3,243 : —	
Kvinnl. kontorsbiträde av II kl. å kronouppbördskontoret, 17:II	2,493 : —	
5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist) 23:IV à 3,657 : —	18,285 : —	
Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	4,800 : —	
Transport	41,901 : —	300 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.

	Transport		41,901 : —	300 : —
	Extra biträden vid uppbörd		900 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden ..		210 : —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud		400 : —	43,621 : —
b)	2. Pensioner:			
	Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1934 ..		300 : —	
	Pension åt f. stadsfogden E. Kumlin	6,207 : —		
	Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755 : —	7,962 : —	8,262 : —
c)	Kronouppbördskontoret:			
	1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		750 : —	
	2. Renhållning		650 : —	
	3. Belysning		100 : —	
	4. Uppvärmning		150 : —	1,650 : —
d)	Stadsfogdekontoret:			
	Kostnad för tjänstelokal		1,000 : —	
	Städning		300 : —	
	Belysning		50 : —	1,350 : —
e)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200 : —	
	2. Renhållning		500 : —	
	3. Belysning		100 : —	
	4. Uppvärmning		200 : —	2,000 : —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		1,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25 : —	
	4. Läkarearvode för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50 : —	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150 : —	
	6. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfogden	180 : —		
	Kronokassören	230 : —		
	Exekutionsbiträdena	280 : —		
	Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
	7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	2,690 : —
g)	Oförutsedda utgifter			100 : —
			Summa Kronor	59,973 : —

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.*

INKOMSTER:

Debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel, (förslagsvis)	9,700 : —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : —	15,240 : —
Återstår att utdebitera		44,733 : —
Kronor		59,973 : —

Västerås rådhus den 13 oktober 1933.

På Magistratens vägnar:
THORWALDH BERGQUIST.

Martin Lindheimer.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Polisen.

Bil. Litt. 23.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934 och i anslutning därtill anföra följande.

Vid polisnämndens statförslag fogas av polischefen avgivet yttrande i budgetfrågan med därtill hörande bilagor.

Det sedvanliga anslaget för anskaffande av två nya velocipeder är även upptaget i detta förslag.

De förändringar förslaget innehåller beträffande lönegraderna för nuvarande befattningshavare äro gjorda under förutsättning av, att ålderstilllägg bliva vederbörande i föreskriven ordning tilldelade av lönenämnden, till vilken myndighet i samband härmed anmälan avlåtes.

Som polischefen påpekar är antalet kriminalkonstaplar efter statspolisavdelningens inrättande endast fem.

Under rubriken "Löner och arvoden" har upptagits det sedvanliga anslaget till vikariatersättning under semester à 3,000 kronor.

Polisnämnden hemställer på de skäl polischefen anfört, att Stadsfullmäktige ville även för år 1933 för underlättande av möjligheten för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs besluta dels berättiga den polisman, som därtill av polischefen utses att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön, samt för den händelse denne polisman är familjeförsörjare tilldelas ett belopp av 200 kronor såsom stipendium för fördyrade levnadsomkostnader, allt under förutsättning, att polismannen förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter geomgången kurs under minst 5 år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår, eller om han tidigare vill avgå från tjänsten återbetala det belopp, staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium, dels ock av uttaxerade medel i 1933 års stat anvisa 800 kronor såsom vikariatsersättning beräknat efter 200 kronor per månad samt reservationsvis 200 kronor såsom stipendium, med rätt för polischefen att, därest han så finner önskvärt fördela detta anslag som kostnadsbidrag för två konstaplar vid genomgång av högre kursen, allt dock under förutsättning att stadskassan härigenom icke tillskyndas någon utgift utöver det i budgetförslaget upptagna beloppet.

Garagehyra för statspolisens automobil och motorcykel utgår, då ifrågavarande motorfordon äro uppställda inom brandstationen.

Under rubriken "Övriga utgifter" märkes att premien för olycksfallsförsäkring är sänkt med 100 kronor, ävensom att posten "telefon till två länskriminalkonstaplars bostäder — 140 kr — utbytas mot telefon till en kriminalkonstapels bostad och telefon till polisöverkonstapeln vid statspolisen à 70 kronor eller alltså samma belopp fast under andra rubriker.

Betr. inkomsterna märkas att ersättningen av statsmedel för garage tillföres polis- och brandstationsfastigheten. Avgifter för bostadstelefon till länskriminalkonstapeln och överkonstapeln vid statspolisen återkomma i form av inkomster från statsverket. Statsbidraget för avlönande av länskriminalpolis sjunker till hälften alldenstund endast en länskriminalkonstapel är anställd. Enligt Kungl. Kontrollstyrelsens direktiv får bidrag icke längre lämnas av systembolaget för avlönande av tillsyningsman, varför den hittillsvarande posten härför försvinner.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Polisen.*

Polisnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1934.

Västerås den 20 oktober 1933.

För Polisnämnden:

J. O. Wass.

Eric Plantin.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1934.

23. Polisväsen och fångvård.

Utgifter:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000 : — = 4,000 : —)

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000 : —	
2. Inköp av:		
Två velocipeder	300 : —	2,300 : —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37 :IV	6,447 : —	
Poliskommissarien, 38 :IV	6,714 : —	
Kriminalöverkonstapeln, 31 :IV	5,001 : —	
5 polisöverkonstaplar (Andersson, V. Carlsson, Kling, H. Carlsson, A. Ström) 29 :IV à 4,605 : —	23,025 : —	
2 biträdande överkonstaplar (Haake, Wass) 26 :IV à 4,101 : —	8,202 : —	
Transport	49,389 : —	2,300 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Polisen.

	Transport	49,389 : —	2,300 : —
	5 kriminalkonstaplar (Veimer, Söder, Sporre, Johansson, Svensson (26 : IV à 4,101 : —	20,505 : —	
	27 poliskonstaplar (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 14 Persson, 15 Feltendahl, 16 Carlsson, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 22 Marthon, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 31 Dahlin, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson) 25 : IV à 3,933 : —	106,191 : —	
	4 poliskonstaplar (4 Persson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 27 Imberg) 25 :III à 3,702 : —	14,808 : —	
	5 poliskonstaplar (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Carlsson, 10 Imberg och förslagsvis 9 Löfdahl) 25 : I à 3,240 : —	16,200 : —	
	3 extra poliskonstaplar, 23 :I à 3,000 : —	9,000 : —	
	Vikariatsersättning under semester för polispersonalen	3,000 : —	
	Extra anslag för 1934: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:		
	Vikariatsersättning .... 800 : —		
	stipendium, förslagsvis .... 200 : —	1,000 : —	
	Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à 215 : —	9,890 : —	
	Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 5 kriminalkonstaplar à Kr. 215 : —	1,290 : —	231,273 : —
c)	Pensioner:		
	Överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn under 5 mån. (26/6 1919) pensionsersättning (400 + 5/12 av 200 : —)	483 : 33	
	f. Poliskonstapel Asplunds änka	500 : —	
	Dyrtidstillägg till ovanstående 50 %	491 : 67	
	f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson	2,667 : —	
	f. Poliskonstapel E. Kraft	2,385 : —	
	f. Överkonstapel P. E. Winroth	2,994 : —	
	f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund	2,667 : —	12,188 : —
d)	1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonansavdelningarna, inkl. värme	1,500 : —	
	2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270 : —.		
	3. Städning av tjänstelokalerna	1,600 : —	3,100 : —
e)	Belysning		750 : —
		Transport	249,611 : —

N:o 104. *Budget-förslag 1934. Polisen.*

			Transport	249,611 : —
f) Uppvärmning:				
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna ..				1,500 : —
g) Övriga utgifter:				
1. Premie för olycksfallsförsäkring			650 : —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten ..			1,500 : —	
3. Läkarearvoden för poliskåren			600 : —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:				
Polisstationen		220 : —		
Ordonnanspolisen		110 : —		
Poliskommissariens tjänsterum		110 : —		
Poliskommissariens bostad		70 : —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar..		400 : —		
Stadsfiskalens tjänsterum		110 : —		
Stadsfiskalens bostad		70 : —		
Kriminalöverkonstapels bostad		70 : —		
Kriminalkonstapel Sporres bostad..		70 : —		
1 länskriminalkonstapels bostad		70 : —		
1 polisöverkonst. (statspolisen) bost.		70 : —		
Flyttbar apparat i polischefens bost.		15 : —		
Statspolisavdelningen		160 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis........		355 : —	1,900 : —	
6. Oförutsedda utgifter			1,000 : —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset			500 : —	
8. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) ..			300 : —	6,450 : —
			Kronor	257,561 : —

INKOMSTER:

a) 1. Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden			1,620 : —	
2. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:				
Avlöningar till:				
1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —			
3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	11,025 : —			
Beklädnadsersättningar	860 : —	16,301 : —		
Transport		16,301 : —	1,620 : —	

N:o 104.
Budgetförslag 1934.
Polisen.

Transport	16,301 : —	1,620 : —	
Pensioneringskostnader, förslagsvis	1,750 : —		
Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning	1,300 : —		
Ersättning för garage	270 : —		
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis	100 : —		
Telefon- och samtalsavgifter, förslagsvis	340 : —	20,061 : —	
3. Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel ..		4,326 : —	26,007 : —
			26,007 : —
Brist att genom uttaxering fyllas			231,554 : —
Summa Kronor			257,561 : —

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Polisen.

Till Polisnämnden i Västerås.

I och för uppgörande av 1934 års stat för polisväsendet har poliskommissarien till mig ingivit följande förslag:

"Förslag till etc. — — — — — — Bil. A.

Vid förslaget har fogats en så lydande skrivelse:

"Västerås etc. — — — — — — — — — — Bil. B.

Med överlämnande av dessa handlingar får jag anföra följande, därvid jag hänför mig till den i innevarande års stat gjorda uppställningen.

Utgifter:

a) 2. Särskilt anslag för inköp av velocipedlyktor erfordras icke.

b) Då polisöverkonstapeln J. A. Ström av lönenämnden berättigats att uppbära lön enligt lönegrupp 29:IV, böra samtliga polisöverkonstaplar upptagas i denna grupp.

Antalet kriminalkonstaplar är efter statspolisavdelningens inrättande endast fem.

Enär polismännen Erik Rosdahl, Helmer Imberg och Gustaf Persson berättigats att tillgodoräkna sig tjänstgöringstid som extra polismän för uppflyttning i högre lönegrad, äro de nu berättigade att åtnjuta lön enligt 25:III.

För åren 1932 och 1933 hava stadsfullmäktige beviljat ett anslag å 1,000 kronor såsom bidrag till en polismans utbildning vid polisskolans högre kurs. För närvarande finnas vid poliskåren fyra obefordrade konstaplar, som genomgått polisskolans högre kurs, av vilka två innehava förordnanden å mera kvalificerade tjänster. Då under 1934 två polismän i befälsställning avgå och under 1935 likaledes två samt dessutom behovet av personal med högre utbildning för bestridande av vikariat är stort, får jag hemställa, att liknande anslag upptages i staten för år 1934. Därvid torde det dock vara lämpligt, att polischefen medgives rätt att, därest han så finner önskvärt, fördela detta anslag som kostnadsbidrag för två konstaplar vid genomgång av högre kursen.

d) 2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel torde böra utgå, då plats för dessa fordon beretts i brandkårens lokaler.

e) Det av poliskommissarien ifrågasatta anslaget för anskaffande av armatur synes icke böra upptagas på polisverkets stat utan torde detsamma vara att hänföra till fastighetens underhåll.

f) 4. I stället för utgifter för telefon till två länskriminalkonstaplars bostäder bör upptagas utgifter för telefon till statspolisöverkonstapelns och statskriminalkonstapelns bostäder.

g) b. Anslaget torde kunna bibehållas oförändrat.

N:o 104.
Budgetförslag 1934.
Polisen.

Inkomster.

a) 2. Hyra för garage torde böra utgå.

a) 3. Då numera endast finnes en kriminalkonstapel, till vars avlöning utgå statsbidrag, bör bidraget nedsättas till hälften eller 4,326 kronor.

b) Enär Kungl. Kontrollstyrelsen i skrivelse den 3 december 1932 till Systembolaget i Västerås föreskrivit, att från och med år 1933 arvode åt tillsyningsman över handeln med rusdrycker icke längre finge av bolagets medel utgå, bör denna inkomstpost icke upptagas.

Västerås rådhus den 4 oktober 1933 .

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

Bil. Litt. 27 B. **N:o 104.** *Budgetförslag 1934. Byggnadsnämnden.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed för fastställelse överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1934 och därvid anföra följande.

Visserligen har en av stadsfullmäktige tillsatt kommitté avgivit förslag till omorganisation av befattningarne å byggnadsnämndens stat, men då detta förslag icke är slutligen behandlat kan nu icke förutses vilken ändring av de nuvarande befattningarne därav kan föranledas, och har byggnadsnämnden därför vid beräkningen av utgifterna till avlöningar och arvoden varit hänvisad till den nuvarande tjänsteorganisationen. I anslaget till arvoden har inräknats lön under åtta månader efter 300 kronor i månaden till det för stadsplanearbetet sedan slutet av sistlidet år anställda extra biträdet.

Ökningen under titeln övriga utgifter är beroende på pågående utredning rörande revision och vidgning av stadsplanen samt ökad byggnadsverksamhet och beräknad i övrigt efter anslagsförbrukningen hittills.

Då stadens förråd debiterar nämnden för tillhandahållna materialier vid avstyckningar har ett nytt anslag för denna utgift uppförts.

Att beräkna inkomsterna till högre belopp än 5,000 kronor synes nämnden på grund av vad som influtit av avgifter under innevarande år icke vara att tillråda.

Förslaget upptager en brist å 27,449 kronor att genom uttaxering fyllas.

Västerås den 4 oktober 1933.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Byggnadsnämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för byggnadsnämnden år 1934.

27 B. Byggnadsnämnd.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			200 : —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode .	5,000 : —			
D:o, reseersättning	575 : —	5,575 : —		
Biträdande stadsingeniören, 37 :I		5,520 : —		
Ingeniörsbiträden å stadsingeniörs- och byggnadschefskontoren		12,900 : —	23,995 : —	
c) Pension:				
f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson			4,704 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		400 : —		
2. Hantlangning med material		1,500 : —		
3. Telefon och postavgifter		100 : —		
4. Annonskostnader		300 : —		
5. Rit- och skrivmaterial		1,000 : —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheterna samt andra diverse utgifter		100 : —		
Rör från förrådet		150 : —	3,550 : —	32,449 : —
			Summa Kronor	32,449 : —

INKOMSTER:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	5,000 : —
Brist att genom uttaxering fyllas	27,449 : —
Summa Kronor	32,449 : —

Bil. Litt. 28 a.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Sundinska donationsfonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed meddela stadsfullmäktige följande tablå över nämndens inkomster och utgifter under år 1933.

INKOMSTER:

Behållning från år 1932		2,243:50
Räntor och hyresmedel:		
2 st. obligationer à 2,000:—	80:—	
5 % ränta å 110,000 kr., upplånta av staden	5,500:—	
1933 års hyra för Sundinska huset	8,000:—	
Ränta å Bergstrandska sterbhusets lån å 6,000:—	300:—	13,880:—
Kronor		16,123:50

UTGIFTER:

Arbetsstugan		2,500:—
Förvaltning		100:—
Vedutdelning, januari 1933	3,323:50	
D:o, oktober 1933	2,940:—	6,263:50
Kontantunderstöd och diverse, förslagsvis		1,200:—
Anslag till Arbetsstugans byggnadsfond enl. Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1933, § 30		1,000:—
Kronor		11,063:50
Behållning till 1934		5,060:—
Kronor		16,123:50

Den relativt stora behållningen är beroende på de osedvanligt låga vedpriserna.

I anledning av den uppkomna behållningen till år 1934, får Nämnden föreslå stadsfullmäktige, att det sedvanliga anslaget till arbetsstugan å 4,000 kronor till hela sitt belopp under år 1934 bestrides av fondens medel, ävensom att stadsfullmäktige, i likhet med sitt beslut den 23 februari 1933, § 30, ville besluta anvisa 1,000 kronor till arbetsstugans byggnadsfond att bestridas ävenledes av fondens medel under år 1934.

Västerås den 17 oktober 1933.

För Nämnden för Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:
ALB. LUNDKVIST.

|Eric Plantin.

N:o 104.
Budget-förslag 1934.
Nykterhets-nämnden.

Bil. Litt. 28 a.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed hemställa, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 1,350 kronor för år 1934 för nämndens verksamhet. Nykterhetsnämnden får vidare meddela, att nämnden avser att disponera ifrågavarande anslag sålunda:

Övervakaren	700 : —
Alkoholistvården	600 : —
Tryck och annonser	50 : —
Summa Kr.	1,350 : —

Det ökade anslaget åt nämndens övervakare är föranlett av det ökade arbetet, som nämnden ovillkorligen måste utföra enligt bestämmelserna i den nya alkoholistlagen.

Västerås den 2 november 1933.

AXEL NORÉN.

|Eric Plantin.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har, med ledning av från de särskilda kommunala styrelserna och nämnderna inkomna specialförslag, av stadens räkenskaper samt av tidigare fattade beslut, upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadens hela kommunalförvaltning för år 1934.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av detta förslag jämte tillhörande specialförslag får drätselkammaren därtill foga följande betänkande.

De yttre betingelserna för åstadkommande av en fördelaktig budget äro på det hela taget allt fortfarande ogynnsamma. För ett år sedan hade staden att räkna med den icke obetydliga nedgången i skatteunderlaget av 18,000 skattekronor, motsvarande nära 5 %. Nu har skatteunderlaget ytterligare sjunkit. Sänkningen stannar dock i år vid 9,000 skattekronor, eller 2½ %. Den för ett år sedan betydande arbetslösheten har under det gångna året ytterligare stegrats, men stegringen synes dock för närvarande hava avstannat och den påtagliga, om än obetydliga konjunkturförbättring, som nu synes börja inträda, inger förhoppningar om, att arbetslöshetens tryck så småningom skall lätta. Arbetslöshetsförhållandena äro dock ännu så allvarliga, att det är nödvändigt att räkna med betydligt ökade anslag för åtgärder till motverkande av arbetslöshetens följder och detta jämväl i anledning därav, att en del av innevarande års kostnader i förevarande hänseende måste täckas med anslag i 1934 års stat. På grund av den nyligen påbjudna nya allmänna kyrkoskatten måste som bekant den kyrkliga kommunen för sin del höja utdebiteringen för kyrkliga ändamål, en höjning som utgör 14 öre pr skattekrona.

Dessa för budgetregleringen ogynnsamma omständigheter motvägas emellertid av andra och huvudsakligen inre förhållanden, som förbättra läget. Det goda utfallet av 1932 års ekonomiska förvaltning ställer nu till förfogande en betydande behållning från nämnda räkenskapsår, en behållning som med mer än 80,000 kronor överstiger den tillgängliga behållningen vid budgetregleringen för innevarande år. Åtskilliga anslag till större nyanskaffningar slutamorteras under år 1933 och andra engångsanslag, som måste täckas i innevarande års stat, återkomma icke eller behöva ej hava någon motsvarighet i 1934 års budget. Det rådande synnerligen låga räiteläget minskar i ej ringa mån utgifterna, dels för den tillfälliga upplåningen och dels för en del av de fasta lånen, nämligen för dem, vilka konverterats under den senare tiden. Under innevarande år slutbetalas också, så när som på ett relativt obetydligt belopp, ett av stadens obligationslån. Hamnens specialstater uppvisa betydligt bättre siffror än för innevarande år, ett tydligt tecken på den inträdda konjunkturförbättringen. Fördelaktigare resultat av mera framträdande omfattning beräknas också för elektricitetsverket. Vad slutligen skattetiteln angår, har efter ett mångårigt konsolide-

N:o 104. Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

ringsarbete denna viktiga del av stadens ekonomi bringats i jämvikt. I följd härav kan man nu räkna med, att en betydligt mindre del av det debiterade skattebeloppet än tillförene måste avsättas för avkortningar och restitutioner. I detta hänseende har det efter verkställd undersökning befunnits, att en avsättning av 7 % å debiteringssumman för närvarande måste anses tillräcklig.

På grund av ovan angivna gynnsamma omständigheter har det varit möjligt att, utan i detta sammanhang nämnvärda jämkningar i de särskilda styrelsernas specialförslag och utan avkall på berättigade anspråk på budgetens hållbarhet, reglera densamma med bibehållande av den samfällda skattesatsen av kronor 8: 50, varvid sålunda utdebiteringen för den borgerliga kommunen nedsättes med de 14 ören, varmed skattesatsen för kyrkliga ändamål måste höjas.

I detta sammanhang må dock erinras om att det, i enlighet med vad drätselkammaren redan i budgetbetänkandet till innevarande års stat förutsade, blir nödvändigt att till undvikande av underskott i vattenverkets stat i början av nästa år i en eller annan form höja nu utgående vattenavgifter eller en del av dem, åtminstone så mycket, att utgifterna för vattenverket med säkerhet bliva täckta. Detta förhållande har, som också angavs vid budgetbehandlingen förlidet år, sin orsak i de stora ökningarne i nämnda verks utgifter för räntor och amorteringar i följd av de under de senaste åren företagna och ännu ej avslutade högst betydande nyanläggningarne för vattentäkten, huvudledningarne och en ny högreservoar.

Under budgetberedningen har drätselkammaren vid flere tillfällen haft anledning upptaga till diskussion den jämväl hos stadsfullmäktige ofta debatterade frågan om stadens kostnader för bostadstelefoner hos en del befattningshavare. Drätselkammaren har dock ej ansett sig kunna i samband med statens uppgörande framlägga något förslag härutinnan. Frågan torde kräva en mera ingående utredning än som därunder är möjligt att åstadkomma. En sådan utredning i ärendet, som kommer att omfatta en förfrågan till varje särskild styrelse, om och vilka särskilda skäl, som kunna anföras för bibehållande av nuvarande av staden bekostade bostadstelefoner eller inrättande av nya sådana har redan av drätselkammaren beslutats, och kommer drätselkammaren framdeles att till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag i ämnet.

UTGIFTERNA.

Räntor och kapitalavbetalningar.

Av obligationslånen slutbetalas under år 1934 den obetydliga återstoden av 1896 års lån, 10,000 kronor. Amorteringen å detta lån har under innevarande år varit 30,000 kronor. Vidare är under året återstoden av 1922 års 5 % obligationslån förvandlat till ett 4½ % reverslån. Till följd härav och på grund av verkställda avbetalningar kunna ränteutgifterna, trots

det att posten räntor å tillfälliga lån med anledning av ökade utlägg för större anläggningsarbeten måste höjas med 10,000 kronor, beräknas till omkring 20,000 kronor lägre summa än för innevarande år samt ökningen i amorteringssumman stanna vid c:a 3,000 kronor.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Fattigvård.

I det av fattigvårdsstyrelsen framlagda utgiftsförslaget, som på grund av höjningar under ett flertal rubriker, föranledda direkt eller indirekt av den rådande arbetslösheten, samt ett engångsanslag, varom vidare nedan, företer en sammanlagd höjning av omkring 17,000 kronor, har drätselkammaren ej ansett sig böra föreslå annat än en obetydlig förändring.

Med anledning av, att fattigvårdsstyrelsens stat med varje år blir alltmera specificerad, som exempel varpå kan framhållas, att det föreliggande förslaget uppvisar icke mindre än tre nya anslagsposter till ändamål, som tidigare tillgodosetts av andra anslag, medan dessa anslag bibehållits vid oförändrade belopp, har drätselkammaren funnit anledning att föreslå en nedsättning i anslaget till oförutsedda utgifter för ålderdomshemmet från 1,600 till 1,000 kronor, en nedsättning, vilken även är motiverad därav, att ifrågavarande anslag, att döma av fattigvårdsstyrelsens redogörelse för år 1932, icke alls behöft tagas i anspråk under sagda år.

Fattigvårdsstyrelsens nu återupprepade hemställan om anslag till inköp av en ny lastautomobil för ålderdomshemmet, anser sig drätselkammaren ej längre böra motsätta sig och får fördenskull tillstyrka, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anslå 3,950 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1934 års budget.

I övriga delar tillstyrker drätselkammaren fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat oförändrat.

Barnavård.

Emot barnavårdsnämndens förslag till utgiftsstat, har drätselkammaren ingen erinran att göra, utan tillstyrker detsamma i enlighet med nämndens förslag.

Drätselkammaren hemställer dock, under hänvisning till sitt ovan framställda yttrande, att med anskaffande av den nya bostadstelefonen till barnavårdsmannen, vartill anslag finnes uppfört i förslaget, måtte anstå till dess särskilt beslut fattats rörande bostadstelefonerna.

Folkskola.

Beträffande folkskolestyrelsens budgetförslag föreslår drätselkammaren till en början den ändringen, att anslaget till utvändig reparation av fastigheten — lärarebostaden — Västgötegatan 11, nedsättes till det, som alt. II angivna beloppet, av 1,998 kronor, samt att det begärda anslaget å 695 kronor till ommurning av rökgångarne i samma fastighet icke anvisas.

Då drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 oktober innevarande år tillstyrkte ett tilläggsanslag åt folkskolestyrelsen för senare de-

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

len av innevarande år i anledning därav, att riksdagen från och med den 1 juli 1933 nedsatt statsbidraget till slöjdundervisningen, uttalade drätselkammaren, att även om för höstterminen 1933 annan åtgärd ej lämpligen borde vidtagas i anledning av bidragsminskningen, än att staden genom det då ifrågasatta tilläggsanslaget ställde medel till förfogande, så att folkskolestyrelsen kunde låta hittillsvarande slöjdlärarearvoden utgå oförändrade, folkskolestyrelsen dock för nästkommande år borde vidtaga sådana dispositioner, att minskningen i statsbidraget så vitt möjligt ej komme att förorsaka stadskassan ökade kostnader. Folkskolestyrelsen har emellertid beräknat anslagen så, att stadens utgifter i förevarande avseende skulle utgå efter oförändrade grunder trots det minskade statsbidraget. Drätselkammaren anser sig dock i princip böra vidhålla den ståndpunkt, varåt den givit uttryck i nyss omförmälda uttalande. I den mån sådant kan ske böra sålunda utgifterna för slöjdundervisningen anpassas efter de förändrade förhållandena. Huruvida någon jämkning i avlöningen lämpligen bör göras beträffande de särskilda facklärare, vilka ombesörja så gott som all slöjdundervisning för flickor och en del av gossarnes slöjdundervisning, torde det ankomma på lönenämnden att i första hand undersöka i samband med avgivande av förslag till lönestat för folkskolans lärarepersonal för nästkommande år. Vad återigen den slöjdundervisning beträffar, som utövas av folkskolans ämneslärare mot extra arvode, synes en jämkning i arvodet utan vidare kunna av stadsfullmäktige anbefallas, åtminstone så mycket, som svarar mot nedsättningen i statsbidraget, för så vitt detta avser nu nämnda del av undervisningen. Även om, som det uppgivits, dylik undervisning allt fort betalas lika högt och högre i en del andra städer, så må det dock, då det gäller förhållandena i Västerås, framhållas, att vid annan läroanstalt i staden meddelas slöjdundervisning, som torde vara minst likvärdig med den i folkskolan, mot lägre arvode pr timme räknat, än det som skulle utgå vid folkskolan efter den nu ifrågasatta nedsättningen.

På grund av det nu anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta anbefalla sådan sänkning i timlönerna åt folkskollärare för undervisning i slöjd, som svarar mot nedsättningen i statsbidraget, för så vitt detta avser nämnda del av undervisningen. Drätselkammaren beräknar, att det äskade anslaget för detta ändamål — 8,500 kronor — härigenom kan sänkas till 7,600 kronor.

Mot detta drätselkammarens beslut har reservation anförts av ledamoten Herr Bäckman, i det han yrkat att drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta anbefalla en timlön åt folkskollärare för undervisning i slöjd av 2 kronor. Den skriftligen avgivna reservationen bilägges.

Folkskolestyrelsen motiverar en av styrelsen företagen sänkning av det tidigare arvodet à 700 kronor för en var av städerskorna vid Djäknebergsskolan till 650 kronor därmed, att minskat arbete uppstått sedan korkmattor inlagts i skolan. Efter vad det upplysts, hava dessa städerskor dock ej numera större arbetsbörda än de andra städerskorna vid folkskolan, som ersättas med 570 kronor för år. Någon anledning att ej nedsätta arvodet till detta sistnämnda belopp finner drätselkammaren icke föreligga, utan före-

slår, att arvodet till städerskorna vid Djäknebergsskolan skall för 1934 utgå med 570 kronor för en var av dem.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Under rubriken pensioner tillkomma på grund av stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober innevarande år 142 kronor, varmed tilläggspensionen åt f. slöjdlärarinnan Elin Hahr överstiger det av folkskolestyrelsen beräknade beloppet.

Fortsättningsskola.

Efter granskning av förslaget till utgiftsstat för fortsättningsskolan har drätselkammaren ingen annan anmärkning att göra, än att även här bör vidtagas sänkning av arvodesbeloppen för slöjdundervisning. Då statförslaget icke lämnar möjlighet för bedömande av en sådan åtgärds inverkan på anslaget till lärarearvoden, har ingen förändring föreslagits i anslaget, utan tillstyrker drätselkammaren med den gjorda reservationen förslaget till utgiftsstat för fortsättningsskolan.

Högre folkskola.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till utgiftsstat för högre folkskolan utan ändring.

Allmänt läroverk.

Utgifterna för allmänna läroverket äro upptagna till sedvanligt belopp.

Högre flickskolan.

Med erinran om stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1933 angående anslag till flickskolan för läsåret 1933—1934, äro anslagen till skolan upptagna efter oförändrade grunder.

Arbetareinstitutet.

Av stadsfullmäktige den 26 maj 1933 anvisat anslag à 3,000 kronor till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet, är i förslaget uppfört. Drätselkammaren har i övrigt icke ifrågasatt någon ändring under denna rubrik, och får i överensstämmelse med institutets styrelses förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville för institutets biblioteksverksamhet under 1934 av uttaxerade medel anvisa 13,500 kronor.

Tekniska skolan.

Under erinran, att stadsfullmäktige den 29 november 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tillsvidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, som utgör förutsättning för erhållande av statsbidrag, får drätselkammaren, som även här erinrar, att en sänkning i undervisningsarvodena, i varje fall

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*

till den del de utgå pr timme, bör vidtagas i anledning av de minskade statsbidragen, föreslå, att stadsfullmäktige ville fastställa det av styrelsen för dessa skolor uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1934—1935 med ett totalt utgiftsbelopp å 76,835 kronor och ett anslag av staden å 22,478 kronor 34 öre samt enligt skolstyrelsens framställning anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 22,478 kronor 34 öre till upprätthållande av skolornas verksamhet under år 1934.

Hälso- och sjukvård.

Drätselkammaren har vid granskning av hälsovårdsnämndens förslag till utgiftsstater för allmänna hälso- och sjukvården, bostadsinspektionen, köttbesiktningsbyrån och polikliniken för könssjuka icke funnit anledning till anmärkning, utan endast föranletts till ett par uttalanden rörande köttbesiktningsbyråns stat, nämligen dels beträffande lönen för den blivande föreståndaren, att det må bero på vidare prövning efter förslag av lönenämnden, huruvida denna befattning vidare skall upptagas som ordinarie sådan i stadens lönestat och dels angående pensionen till f. d. föreståndaren, att denna pension upptages under reservation för blivande beslut av stadsfullmäktige beträffande pensionens belopp. Vidare bör det påpekas, att ett fastställande av hälsovårdsnämndens förslag till budget för byrån innebär indragning av det av stadsfullmäktige den 28 december 1918 beslutade provisoriska extra arvodet till föreståndaren. Med dessa uttalanden hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte fastställa hälsovårdsnämndens förslag till utgiftsstat och alltså även att enligt hälsovårdsnämndens förslag av uttaxerade medel ett anslag å 4,000 kronor jämte fri lokal anvisas för år 1934 åt Västerås stads förening mot tuberkulos.

Gatuläggning.

Kostnaderna för mindre gatuarbeten m. m. hava under flera år i staten beräknats till 10,000 kronor, men anslaget har nästan regelbundet måst överskridas med omkring 5,000 kronor, varför, då drätselkammaren nu föreslår, att anslaget härför höjes till 15,000 kronor, detta icke innebär en verklig utgiftsökning, utan endast anslagets reglering i förhållande till verkliga kostnaderna och det föreliggande behovet.

Såsom särskilda större gatuarbeten att komma till utförande under år 1934 föreslår drätselkammaren stensättning av körbanan i Vasagatan från Engelbrektsplanen till Utanbygatan för en kostnad av 13,000 kronor, tjärbeläggning eller annat likvärdigt ordnande av Kristinagatan från Källgatan till Djäknebergsgatan för en kostnad av 17,500 kronor, ordnande av parkeringsplats i hörnet av Vasa-, Tessin- och Rudbecksgatorna för en kostnad av 5,400 kronor, stensättning m. fl. arbeten i Stora gatan mellan Floragatan och Jakobsbergsgatan 15,000 kronor, stensättning av Utanbygatan med plan vid Herrgärdsgatan från den plats där nuvarande sättning upphör fram till Kopparbergsvägen 11,000 kronor samt komplettering av Herrgärdsgatan från Utanbygatan till Rudbecksgatan 2,700 kronor. Sammanlagda utgiften för de föreslagna särskilda arbetena uppgår till 65,100 kronor.

Vägar.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*

Under utgiftstiteln vägar har drätselkammaren uppfört följande poster:

Grusning och underhåll av vägar	40,000 : —
Kostnad för stensättning av Köpingsvägen	56,800 : —
(i överensstämmelse med till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ingiven underdånig framställning och avseende återstoden av den beräknade kostnaden), att bestridas med 28,400 kronor av utjämningsandel av bilskattemedel och med 28,400 kronor av uttaxerade medel.	
Kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen	50,000 : —
att bestridas helt av ordinarie bilskattemedel.	

Drätselkammaren vill i detta sammanhang erinra om sin i betänkandet till 1933 års budget avgivna redogörelse över kostnaderna för det statskommunala reservarbete, som avser vägdelen från Eriksberg till stadsgränsen i Kopparbergsvägen, och att därav framgår, att återstående kostnad för berörda vägarbete genom det nu upptagna anslaget blir i det närmaste slutligen gäldad.

Till huru stor del gatuläggningens och vägarnes utgiftstitlars totalbelopp 227,050 kronor belasta uttaxeringen, framgår av inkomstposterna under samma titlar, där drätselkammaren uppfört, vad angår gatuläggningen 57,300 kronor, varav 50,000 kronor av ordinarie bilskattemedel och vad avser vägarne 93,400 kronor, därav av ordinarie bilskattemedel 60,000 kronor, av utjämningsandel av sådana 28,400 kronor och av vägskatt förslagsvis 5,000 kronor eller sammanlagt 150,700 kronor. Det skulle alltså återstå att uttaxera 76,350 kronor. I jämförelse med budgeten för innevarande år innebär detta en med 13,255 kronor för ifrågavarande ändamål minskad uttaxering.

Planteringar.

Emot planteringsnämndens förslag till utgiftsstat för år 1934 har drätselkammaren ingen annan anmärkning att göra, än att drätselkammaren med hänsyn till den oklarhet, som ännu råder om dispositionerna av det s. k. tippområdet, anser det för tidigt att redan nu förorda anslag till trädplantering utmed den nu endast provisoriskt ordnade vägen mellan Lillån och gasverket, varför drätselkammaren hemställer, att det begärda engångsanslaget härför ej beviljas. Med denna ändring får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna nämndens förslag till utgiftsstat för år 1934.

Gatubelysning.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag angående utökning av gatubelysningen ville i 1934 års stat av uttaxerade medel anvisa 920 kronor till anläggningskostnader för nya elektriska lampor.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Gaturenhållning.

Anslaget för gaturenhållningen sänktes i innevarande års budget från tidigare anslagna 25,000 kronor till 20,000 kronor. Denna anslagsberäkning synes hava varit väl avvägd, varför samma belopp upptagits i 1934 års budgetförslag jämte den sedvanliga ersättningen till de s. k. kapitelhjonen.

Avloppsledningar, vatten-, gas- och elektricitetsverk.

Utöver vad ovan i inledningen till detta betänkande anförts, har drätselkammaren intet särskilt att erinra beträffande de av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda beräkningarne rörande utgifterna för stadens tekniska verk.

I likhet med vatten- och gasverksstyrelsen föreslår således drätselkammaren, att stadsfullmäktige vid godkännande av statförslaget i dessa delar särskilt ville besluta,

att en vakant befattning vid de tekniska verkens kontor som kvinnligt kontorsbiträde av I klass, lönegrupp 20, skall indragas och ersättas med en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av II klass, lönegrupp 17, samt

att för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag å 25,000 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Hamnar. Äldre hamnen.

Mot hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för äldre hamnen har drätselkammaren intet att erinra, och får alltså tillstyrka förslaget i alla delar och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville särskilt besluta, dels att överskott av rörelsen i den egentliga hamnen, i förslaget beräknat till 33,399 kronor 2 öre, skall tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad, dels ock att till en mera omfattande reparation av kran n:o 8 anvisas 2,500 kronor.

Djuphamnen.

Drätselkammaren, som intet har att erinra emot hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för 1934 för djuphamnen, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta att för täckande av beräknad brist i djuphamnens stat för 1934 av uttaxerade medel anvisa förslagsvis det av styrelsen beräknade beloppet 56,489 kronor 17 öre.

Renhållningsverk och svingård.

Drätselkammaren föreslår, att förslagen till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården fastställas i oförändrat skick.

Varm- och kallbadhus.

Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för kall- och varmbadhusen tillstyrkas i obeskuret skick.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Båttrafik.

Beträffande utgiftsstaten för båttrafiken är denna beräknad något lägre än för innevarande år.

Grustag.

Förslaget till budget för grustaget är uppgjort efter av stadsfullmäktige förut godkända grunder, och får drätselkammaren under påpekande att på grund av stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1932 angående inköp av nytt grussorteringsverk, en ny utgift å 2,500 kronor uppstår för inköpssummans amortering, hemställa om godkännande av denna utgiftsstat.

Brandväsen.

Drätselkammaren kan i motsats till brandstyrelsen icke finna anledning föreligga att ändra stadsfullmäktiges beslut den 28 december 1922, att brandverket skall med 1,200 kronor årligen ersätta vattenverket dess kostnader för tillsyn och skötsel av brandposterna, varför drätselkammaren föreslår, att det förenämnda beloppet fortfarande skall upptagas i brandverkets utgiftsstat. Med denna ändring tillstyrker drätselkammaren brandstyrelsens förslag till utgiftsstat.

Egendomar inom stadsplanen.

I avseende å rådhuset, polis- och brandstationen, stadshotellet, tullhuset, paviljongen i stadsparken, hamnmagasinen, hamnplanen och materialgården, hamnpaviljongen, kabinettet och omnibustrafikstationen företer förslaget allenast smärre avvikelser från budgeten för innevarande år.

Vad Sundinska huset angår är det för drätselkammaren tydligt, att en rätt så omfattande yttre reparation därav måste verkställas för att denna byggnad må försättas i ett staden värdigt skick. En särskild synenämnd har beräknat kostnaderna för reparationen, vilken skulle omfatta ny takbeläggning, plåtbeklädnad av listverk, lagning av puts, målning m. m., om det nya taket utföres av galvaniserad plåt, till 14,000 kronor och om därtill användes plåt av koppar, till i runt tal 20,000 kronor. Drätselkammaren anser, att det nuvarande låga kopparpriset i förhållande till den nära nog obegränsade livslängden av ett koppartak talar för det senare alternativet, och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville för omfattande utvändig reparation av Sundinska huset anvisa 20,000 kronor att gäldas genom årliga amorteringar å 4,000 kronor av uttaxerade medel under fem år. Det sedvanliga underhållsanslaget för ifrågavarande fastighet kan i följd härav sänkas från 1,200 till 500 kronor.

Med ledning av upprättat syneinstrument hemställer drätselkammaren om ett underhållsanslag av uttaxerade medel för stadens gårds- och tomtfastigheter å 26,000 kronor, vilket innebär en höjning av anslaget för detta ändamål med 6,000 kronor.

N:o 104.
Budget-förslag 1934. Drätsel-kammarens förslag.

Lantegendomar under eget bruk.

Drätselkammaren tillstyrker godkännande av lantegendomsnämndens utgiftsstat för lantegendomarne under eget bruk.

Jordar och andra fastigheter.

Under denna rubrik är upptaget anslag för skötseln av tippen å Kungsängen. I innevarande års stat finns härför ett anslag å 4,000 kronor. Kostnaderna för innevarande år kunna dock beräknas uppgå till i runt tal 7,000 kronor. I 1934 års stat har också detta sistnämnda belopp uppförts. Genom att "diverse jordägor" åvilande skatter kunna beräknas uppgå till 1,000 kronor lägre belopp än i innevarande års stat, kan dock ökningen på hela ifrågavarande utgiftstitel jämfört med innevarande års anslag begränsas till 2,000 kronor.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för stadens skogar har drätselkammaren ingen erinran att göra, och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville fastställa densamma.

Magistrat och rådhusrätt.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta fastställa magistratens förslag till stat för år 1934 för magistraten och rådhusrätten.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Den 1 juni innevarande år har drätselkammaren efter framställning från magistraten anvisat 888 kronor till extra arbetskraft vid kronouppbörden, vilket föranleddes av den från och med nämnda år skedda omläggningen av uppbörden av kronoutskylderna med flera uppbördskassor. Magistraten hemställer nu om ett anslag för samma ändamål för år 1934 å 900 kronor, vilket drätselkammaren tillstyrker. Vid uppgörande av budgeten för innevarande år beslöto stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren att begränsa ett av magistraten begärt anslag å 4,800 kronor för avlönande av extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret till 4,500 kronor. Sedan emellertid kronokassören i skrivelse till magistraten, under påpekande av detta anslags otillräcklighet, begärt anslagets höjande till tidigare begärda 4,800 kronor för år 1934 och magistraten upptagit denna begäran som eget förslag, får drätselkammaren, som ej vill motsätta sig det högre anslagets beviljande, tillstyrka bifall härtill.

Stadsfogden har i skrivelse till magistraten redogjort för anledningen till att han nödsakas begära ett från 750 till 1,000 kronor förhöjt anslag till kostnad för förhyrd tjänstelokal. Då drätselkammaren ej finner beloppet oskäligt, får drätselkammaren tillstyrka det begärda, förhöjda anslaget. I anslutning till här ovan gjorda uttalanden tillstyrker drätselkammaren god-

kännande av magistratens förslag till utgiftsstat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*

Polisväsen och fångvård.

Under hänvisning till den motivering, som polischefen anfört för anslags beviljande även för 1934 för bestridande av en polismans högre utbildning, har polisnämnden hemställt om anslag härför. Drätselkammaren tillstyrker framställningen och föreslår sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta att för underlättande för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs dels berättiga den polisman, som därtill av polischefen utses, att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön, samt för den händelse denne polisman är familjeförsörjare, tilldelas ett belopp av 200 kronor såsom stipendium för fördyrade levnadskostnader, allt under förutsättning, att polismannen förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst fem år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår, eller om han tidigare vill avgå från tjänsten, återbetala det belopp, staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium, dels ock av uttaxerade medel i 1934 års stat anvisa 800 kronor såsom vikariatsersättning, beräknat efter 200 kronor per månad, samt reservationsvis 200 kronor såsom stipendium, polischefen dock obetaget, att, därest han så finner önskvärt, fördela nämnda anslag som kostnadsbidrag för två konstaplar vid genomgång av högre kursen, detta dock under förutsättning, att stadskassan härigenom icke tillskyndas någon utgift utöver det anslagna beloppet.

Drätselkammaren hemställer i övrigt om godkännande av polisnämndens förslag till utgiftsstat.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Drätselkammaren har uppgjort förslaget till utgiftsstat för den allmänna pensionsförsäkringen i överensstämmelse med föreliggande framställningar och med ledning av anslagsförbrukningen och hemställer om förslagets godkännande.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Förslaget under denna rubrik föranleder ingen särskild motivering, utan hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget till utgiftsstat för stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Byggnadsnämnden.

Drätselkammaren tillstyrker byggnadsnämndens förslag till utgiftsstat för nämndens behov.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Automobiler.

Utgifterna under rubriken automobiler äro beräknade efter anslagsförbrukningen. I avseende å det upptagna beloppet för amortering av bilar 2,890 kronor 31 öre påpekas endast, att inköpssumman för stadens båda lastbilar härigenom är slutamorterad. Drätselkammaren hemställer om förslagets godkännande.

Sociala ändamål.

Vederbörande institutioner hava icke ifrågasatt ändrade anslag för år 1934 och sådan ändring ej heller av drätselkammaren ifrågasatts i andra fall, än där särskild motivering nedan lämnas. Drätselkammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige ville för år 1934 anvisa nedanstående belopp.

Västerås arbetsstuga.

Anslag av uttaxerade medel erfordras ej för ändamålet, enär nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i skrivelse till stadsfullmäktige, som här bilägges, anmält, att ej mindre hela det sedvanliga anslaget å 4,000 kronor till arbetsstugans verksamhet utan även ett anslag till arbetsstugans byggnadsfond å 1,000 kronor, som en gång tidigare eller genom stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1933 anvisats, kan bestridas av fondens inkomster under år 1934. I anledning härav får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1934 till arbetsstugans verksamhet anvisa 4,000 kronor och till arbetsstugans byggnadsfond 1,000 kronor att gäldas av Sundinska fondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel under år 1934.

Barnkrubbans understödsförening	3,500 : —
Barnhemmet i Västerås	1,000 : —
Västerås natthärbärge	300 : —
Västmanlands arbetsförmedlingsanstalt	3,200 : —

Beträffande anslag till sjukkasseverksamheten har genom särskild lag sjukkasseväsendet i riket fullständigt omlagts. I anledning härav torde en fullständigare utredning än tiden nu medgiver böra föregå stadsfullmäktiges ställningstagande till denna fråga, varför drätselkammaren sedermera vill inkomma till stadsfullmäktige med förslag, huruvida och i så fall i vilken omfattning staden numera skall stödja kassornas verksamhet.

Eventuellt blivande anslag torde kunna bestridas av 1934 års förslagsanslag.

Barnhemmet Sparvboet	600 : —
Föreningen Vita Bandet	800 : —

motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, under villkor, att föreningen överlämnar samma belopp oavkortat till barnhemmet Sparvboet.

Frälsningsarméns slumstation i Västerås	800 : —	**N:o 104.**
Västeråsavdelningen av arbetarnas bildningsförbund för biblioteksverksamhet	2,000 : —	*Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*
Arosgården	3,000 : —	
Drätselkammaren att utdelas till frilufts- och folkkonserter	2,000 : —	

Nykterhetsnämnden. Nämnden har hos stadsfullmäktige anhållit om ett anslag å 1,350 kronor, fördelat med 700 kronor såsom arvode åt nämndens övervakare med 600 kronor för alkoholistvården och med 50 kronor för tryck och annonser. Anslagsförbrukningen för år 1933 torde i runt tal komma att uppgå till endast 1,000 kronor. Med anledning härav och då drätselkammaren har sig bekant, att övervakaren tidigare i arvode uppburit 500 kronor samt drätselkammaren ej kan tillstyrka förhöjt arvode föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville till nykterhetsnämndens verksamhet för år 1934 anvisa endast .... 1,000 : —

att fördelas på följande sätt:

övervakaren 500 : —, alkoholistvården 450 : —, tryck och annonser 50 : — kronor.

Västerås Skollovskolonier	11,000 : —
Västerås Gymnastikförening	1,000 : —
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —

Taxeringsnämnderna.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att arvodet till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skall utgå med en krona fyrtio öre pr sammanträdestimma, dock högst tio kronor pr sammanträdesdag.

Diverse utgifter.

Redan i den allmänna inledningen till detta betänkande har drätselkammaren angivit, att det vore nödvändigt att räkna med betydligt ökade anslag för åtgärder till motverkande av arbetslöshetens följder och detta jämväl i anledning därav, att en del kostnader för samma ändamål under innevarande år måste täckas i 1934 års stat. I föreliggande förslag har drätselkammaren ansett sig böra förorda avsättande av ett belopp å 200,000 kronor för arbetslöshetsverksamhet under år 1934 att gäldas genom uttaxering, varjämte drätselkammaren vill föreslå, att på samma sätt gäldas det av stadsfullmäktige den 31 augusti 1933 av tillgängliga medel anvisade anslaget å 75,000 kronor för denna verksamhet under år 1933.

I sammanhang härmed får drätselkammaren bringa till stadsfullmäktiges kännedom, att de staden åvilande kostnaderna för de nu pågående stats-

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

kommunala reservarbetena, nämligen väganläggningsarbetet Eriksberg—Kristiansborg, och utläggningen av Tegnérgatan fram till Stockholmsvägen, det senare arbetet i sig innefattande två olika reservarbeten, benämnda Tegnérgatan I och II, icke innefattas i ovan angivna belopp. Ett exakt fastställande av stadens slutliga kostnader för nämnda arbeten, sedan bekomna statsbidrag avdragits, är ju för närvarande ej möjligt, men torde dessa kostnader ungefärligen komma att belöpa sig beträffande det första arbetet till 120,000 kronor och för de bägge senare till 60,000 kronor eller sammanlagt 180,000 kronor. Enligt drätselkammarens åsikt böra dessa kostnader, som ju samtliga avse nya och förr eller senare välbehövliga trafikleder, helt eller till övervägande del gäldas på samma sätt som kostnaderna för omläggningen av Kopparbergsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen, nämligen av ordinarie bilskattemedel. Till denna fråga får emellertid drätselkammaren återkomma när angivna arbeten avslutats och samtliga kostnader blivit fastställda.

Efter att hava tillhört Svenska Städernas Förhandlingsorganisation från dess tillkomst utträdde staden för några år sedan ur denna organisation. Då drätselkammaren emellertid ansett det lämpligt, att stadens avtalsförhållanden med Svenska Kommunalarbetareförbundet anknytas till och ske i samförstånd med andra svenska städer, har drätselkammaren den 17 augusti 1933 beslutat i princip uttala sig för förnyad anslutning till organisationen och hemställer nu, att stadsfullmäktige ville för bestridande av årsavgift till Svenska Städernas Förhandlingsorganisation anvisa av uttaxerade medel i 1934 års stat förslagsvis 500 kronor.

Då lämplig lokal för sjömanshuset icke längre kan beredas i någon stadens fastighet, har drätselkammaren upptagit anslag till hyra för lokal åt sjömanshuset med 360 kronor.

Då stadsfullmäktige den 29 augusti 1929 förklarade sig ej hava något att erinra emot, att någotdera av stadens halvkommunala bostadsbolag förvärvade samtliga aktier i Västerås Masugnsaktiebolag, förutsattes enligt vad som uttryckligen angavs i den till grund för beslutet liggande framställningen, att staden och icke vederbörande bostadsbolag skulle taga konsekvenserna av att det för förvärvet nedlagda kapitalet icke kunde förräntas. Ifrågavarande aktier inköptes, som bekant, av A.-Bol. Arbetarebostäder i Västerås. Masugnsbolaget har dock fortbestått såsom självständigt företag. Emellertid har stadskassan jämlikt stadens berörda åtagande förskotterat de medel, som åtgått till att täcka Masugnsbolagets årliga underskott och därjämte kostnader för iståndsättande av de bolagets byggnader, som kunde uthyras till bostäder och mindre industriell verksamhet — masugnsdrift får icke vidare där upptagas — samt framdragande till desamma av vattenledning m. m. På detta sätt har staden fått en sammanlagd fordran, utöver vad som åtgått för själva köpet, av i närvarande stund omkring 78,000 kronor. Masugnsbolaget synes ej, åtminstone innan någon mera omfattande exploatering av bolagets värdefulla och välbelägna område kommer till stånd, kunna avbetala denna skuld, utan snarare måste man räkna med, att den växer på grund av räntetillägg. Som härtill kommer, att staden i realiteten får betraktas som ägare till fastigheten, anser Drätselkammaren

lämpligast, att staden så småningom avskriver sin här berörda fordran hos Masugnsbolaget. En första början härtill kan sålunda göras genom anvisande av det i drätselkammarens budgetförslag upptagna anslaget å 10,000 kronor. Drätselkammaren föreslår sålunda, att stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anslå 10,000 kronor till avskrivning med motsvarande belopp av stadskassans fordran hos Västerås Masugnsaktiebolag.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*

Förslagsanslag.

För år 1934 har drätselkammaren liksom de senaste åren ansett nödigt beräkna ett jämförelsevis rikligt anslag för diverse och oförutsedda behov med något över 77,000 kronor.

INKOMSTERNA.

Behållning.

Som första post på inkomstsidan kan liksom de senaste åren räknas med behållning från senast avslutade räkenskapsår. Behållningen enligt drätselkammarens redogörelse över 1932 års förvaltning är 75,083 kronor 82 öre. Sedan stadens revisorer i sin revisionsberättelse över samma års förvaltning påpekat den bristande överensstämmelse i visst hänseende mellan drätselkammaren samt vatten- och gasverksstyrelsens bokslut, har, som i vederbörande institutioners svaromål över revisionsanmärkningarne meddelats, rättelse iakttagits och i revisionsberättelsen angivet belopp 47,936 kronor 38 öre tillförts 1932 års behållning, som sålunda stiger till 123,020 kronor 20 öre.

Räntor och aktier.

På sätt i de senaste årens räkenskaper skett, upptages ingen ränteinkomst för stadskommunen från järnvägsmedelsfonden.

I likhet med innevarande år beräknas utdelning kunna lämnas å stadens stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder.

De av olika nämnder och styrelser avgivna inkomstförslagen hava av drätselkammaren granskats; och tillstyrker drätselkammaren med vissa, här nedan angivna undantag, bifall till desamma i oförändrat skick.

Fattigvård.

Med hänsyn till i fattigvårdsstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1932 redovisade inkomster, har drätselkammaren ansett sig kunna beräkna i styrelsens förslag upptagna inkomster å yttre fattigvårdsstaten av statsbidrag till 2,500 kronor och av pensioner och sjukkassor till 2,000 kronor högre belopp, ävensom å ålderdomshemmets stat av ersättning från främmande kommuner till 2,500 kronor och av ersättning från landstinget till 1,500 kronor högre belopp än enligt fattigvårdsstyrelsens förslag. Inkomstberäkningarne stanna ändock under 1932 års verkliga inkomster.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.

Folkskola.

Som statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet, har av folkskolestyrelsen upptagits 10,600 kronor. Då i sådant statsbidrag under 1933 redan bekommits 28,075 kronor, varav hälften eller 14,537 kronor 50 öre skall reserveras till första halvåret 1934, torde alltså inkomstbeloppet böra höjas med skillnaden mellan sist angivna belopp och den beräknade inkomsten eller med 3,937 kronor 50 öre.

Vattenledningsverk.

Mot vatten- och gasverksstyrelsens förslag till inkomststat för vattenledningsverket och vad styrelsen anfört rörande sättet för inkomsternas uppbringande till angivet belopp, har drätselkammaren ingen erinran att göra i avbidan på den i utsikt ställda utredningen rörande vattenavgifterna.

Brandväsen.

Den i staten för brandverket enligt brandstyrelsens förslag upptagna inkomsten av 300 kronor för hyra av garage för statspolisens motorfordon, torde icke böra tillkomma brandverket, enär polis- och brandstationen utan någon specificerad uppdelning är gemensam för polis- och brandverket. Drätselkammaren har därför i sitt förslag uteslutit denna inkomstpost.

Allmänna bidrag av staten.

Ersättning från statsverket för den indragna inkomsten av brännvinsförsäljningsmedel, en ersättning, som är ställd på avskrivning, nedgår till nästa år med omkring 5,000 kronor.

Skatter.

Drätselkammaren föreslår, att hundskatten för år 1934 bestämmes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund; och beräknas härav en något sänkt inkomst.

Den kommunala progressivskatten måste även till nästkommande år beräknas nedgå, och upptages med 76,300 kronor mot 83,000 kronor i årets stat.

Även nöjesskatten företer sjunkande tendens och beräknas giva en inkomst för stadskassan å 32,000 kronor mot beräknade 38,000 kronor i 1933 års stat.

Redan i betänkandets inledning har drätselkammaren redogjort för sina beräkningar rörande det belopp, som bör frånräknas bruttobeloppet av debiterad kommunalskatt för avkortningar och restitutionerna.

Då uttaxeringen för kyrkliga ändamål enligt kyrkofullmäktiges beslut behöver utgå efter 74 öre pr skattekrona — 14 öre mer än för innevarande år — skulle för bibehållande av en oförändrad total kommunal utdebitering å kronor 8 : 50 pr skattekrona för den borgerliga kommunens behov uttaxeras kronor 7 : 76 pr skattekrona — 14 öre mindre än för innevarande år.

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Drätselkammarens förslag.*

Då den föreliggande budgeten kan balanseras med en sådan skattesats utan att dess hållbarhet enligt drätselkammaren mening behöver äventyras, föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för bestridande av stadens utgifter för år 1934, i den mån de icke täckas av andra inkomster, besluta en uttaxering inom stadskommunen för år 1933 av 7 kronor 76 öre pr skattekrona.

Slutligen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville i allt övrigt godkänna det föreliggande, av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat i dess helhet.

Västerås den 20 november 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

Västerås den 25/11 1933.

Som motivering för min reservation får jag anföra följande då Tekniska skolan ej betalar mer än kr. 2,10 per undervisningstimme och slöjdlärarna där äro yrkeslärare med kompetens kan jag ej förstå varför folkskolan skall betala högre arvode per undervisningstimme då undervisningen utföres av icke yrkeslärare. Då det är mig bekant att det här finnes yrkeslärare med kompetens, är det min fulla övertygelse att slöjdundervisningen blir bättre tillgodosedd. Jag kan icke finna varför man ej kan övergå till yrkeslärare, kostnaden behöver ej bli dyrare, ty det är ej nödvändigt att dessa ställes på ordinarie stat utan kunna avlönas med arvode. De grupper som nu undervisas av icke yrkeslärare är om man frånräknar Lundby och Rosenlunds skolor 19 grupper och lämnar sysselsättning åt två yrkeslärare. Då man i denna arbetslöshetens tid bör se till att mångsyssleriet bör inskränkas, mitt yrkande är således att arvodet till slöjdundervisning sättes till högst kr. 2,10 per timme för yrkeslärare och högst kr. 2:— för icke yrkeslärare, enär statens bidrag till slöjdundervisningen blivit nedsatt för icke yrkeslärare.

Carl Bäckman.

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Beredningsutskottets förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1934 med därvid fogade motivering, får beredningsutskottet beträffande budgeten för år 1934 anföra följande.

Beträffande budgeten för folkskolan har drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta anbefalla sådan sänkning i timlönerna åt folkskollärare för undervisning i slöjd, som svarar mot nedsättningen i statsbidraget, för såvitt detta avser nämnda del av undervisningen. Beredningsutskottet biträder drätselkammarens förslag, som dock torde tarva det förtydligandet, att någon minskning i antalet undervisningstimmar i den slöjd, där undervisning meddelas av folkskollärare, icke skall ske, oavsett att statsbidraget endast beviljats för 124 undervisningstimmar, utan må kommunen betala hela den avlöning, som skall utgå för skillnaden mellan fulla antalet timmar 136 och 124. Vidare finner beredningsutskottet det lämpligt, att en bestämd timavlöning fastställes. Timavlöningen utgör för närvarande kronor 2 : 50, och det minskade statsbidraget 18 öre med dyrtidstillägg, som för närvarande torde kunna beräknas till i runt tal 5 öre. Minskningen bör enligt beredningsutskottets åsikt dock fastställas till 25 öre, och den nya timlönen sålunda till kronor 2: 25.

Beredningsutskottet hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville för tiden efter den 1/1 1934 fastställa som timlön åt folkskollärare för undervisning i slöjd kronor 2 : 25.

Beträffande budgeten för fortsättningsskolan, har vid beredningsutskottets sammanträde upplysning lämnats, att undervisningen i gosslöjden ombesörjes av folkskolans facklärare, som på grund av en äldre överenskommelse vid vederbörandes anställning lämna denna undervisning utan särskild ersättning. Däremot åtnjuta de facklärarinnor, som undervisa i kvinnlig slöjd en timlön av kronor 2 : 50 på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 28 december 1926 vid fastställande av timlöner i allmänhet för undervisning vid fortsättningsskolan. Denna senare timlön av kronor 2 : 50 för undervisning i slöjd vid fortsättningsskolan måste — liksom övriga undervisningsarvoden därstädes, för vilka också statsbidragen blivit nedsatta — anses vara tillkommen i annan ordning än de vid folkskolan utgående timlönerna åt folkskollärare för undervisning i slöjd och närmast att anse såsom ett av Stadsfullmäktige särskilt bestämt arvode, varför drätselkammarens förslag rörande sänkning av timlönerna åt folkskollärare för undervisning i slöjd icke utan vidare bör hava avseende å slöjdundervisningen vid fortsättningssko-

lan. Beredningsutskottet anser för sin del lämpligast, att frågan om ovanberörda arvoden underkastas utredning genom lönenämndens försorg, och har beredningsutskottet ansett att i detta sammanhang jämväl bör prövas skäligheten av övriga inom stadsförvaltningen utgående ersättningar av arvodesnatur. Beredningsutskottet hemställer alltså,

N:o 104. *Budgetförslag 1934. Beredningsutskottets förslag.*

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt lönenämnden att verkställa utredning och inkomma med förslag angående timlöneersättning för slöjd och annan undervisning vid fortsättningsskolan, ävensom i samband härmed pröva skäligheten av övriga inom stadsförvaltningen utgående ersättningar av arvodesnatur.

Då undervisningen i fortsättningsskolan börjar först under sommarmånaderna torde ifrågavarande utredning vara slutförd vid denna tid.

Vid genomgående av budgetförslaget i övriga delar har beredningsutskottet icke funnit anledning till någon erinran mot de upprättade förslagen med de av drätselkammaren vidtagna jämkningarna däri.

Västerås den 4 december 1933.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 104.
Budgetförslag 1934. Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1934, får Magistraten överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 8 december 1933.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.
/Martin Lindheimer.

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

REGISTER

över

förslag till utgifts- och Inkomststat för Västerås stad för år 1934.

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1933. Den 18 December. XVIII.

N:o 105.

Beredningsutskottets och brandstyrelsens förnyade yttranden ang. ny sotningstaxa. (Jfr. handl. 1933 N:o 51.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 maj 1933 hava stadsfullmäktige till brandstyrelsen och beredningsutskottet för ytterligare beredning återremitterat ett då förliggande förslag till ny sotningstaxa och till viss ändring i gällande brandordning för staden (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51).

Sedan brandstyrelsen nu ytterligare överarbetat dessa förslag får beredningsutskottet såsom sitt yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna de sålunda omarbetade förslagen och därvid med hänsyn till lämpligheten av att den nya taxan och ändringen i brandordningen gives gällande kraft vid ingången av en sotningsperiod uttala sig för, att beslutet måtte fastställas att gälla från den 1 april 1934.

Västerås den 8 december 1933.

För Beredningsutskottet:
HJALMAR THYRESSON.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 maj innevarande år hava Stadsfullmäktige vid behandling av ett av brandstyrelsen avgivet förslag till ny sotningstaxa för staden återremitterat förslaget till brandstyrelsen för ytterligare utredning, och får i anledning härav brandstyrelsen nu anföra följande.

Under den debatt, som föregick beslutet om återremiss, anmärktes emot förslaget bland annat att sotningsobjekten försåvitt anginge sotning av centraluppvärmningsapparater med tillbehör, icke vore tydligt åtskilda, samt att sådan sotning borde vara begränsad till eldningssäsongen förslagsvis 1 oktober—15 maj.

Vid sin överarbetning av förslaget har Brandstyrelsen beaktat dessa anmärkningar. Det kan icke förnekas, att klassificeringen av dessa sotningsobjekt enligt förslaget icke blivit tillräckligt tydlig utformad, och att härigenom en godtycklig tolkning av taxebestämmelserna kan uppstå.

Efter samarbete med fackmän på området och noggrant övervägande delvis med ledning av i andra städer vunnen erfarenhet och där gällande be-

N:o 105. *Ang. ny sotningstaxa.*

stämmelser är brandstyrelsen nu i tillfälle framlägga ett förslag som uppfyller alla tänkbara krav på fullständighet i detta avseende och som ej synes kunna ge rum för en godtycklig taxetillämpning. Lösningen av frågan är anknuten till en uppdelning av husen efter rumsantal och värmepannans beskaffenhet samt införande i stadgan av ny hustyp kallad "mindre hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga", som är den övervägande hustypen inom staden. Förslaget sådant det nu föreligger bör kunna godtagas ej enbart på nu angivet skäl utan även på grund av det förbilligande av sotningen, som tillkomsten av denna huskategori i jämförelse med det ursprungliga förslaget medför. Härutinnan skall i detta senare sotningsavgiften 5 och 7 kronor 50 öre jämföras med sotningsavgiften i det reviderade förslaget kr. 2 : 25, 3 : — och 4 : — kronor.

I fråga om förläggning av sotningen av värmeledningspannor till eldningssäsongen kan enligt brandstyrelsens uppfattning någon större risk av en dylik begränsning icke vara att räkna med, och har brandstyrelsen därför förtydligat sotningsbestämmelserna med ett tillägg av denna innebörd.

Att såsom under överläggningen i Stadsfullmäktige ifrågasatts förlänga sotningsfristen för värmeledningar till 2 månader, vill brandstyrelsen för sin del icke tillråda. Utvecklingen å en del andra håll synes snarare gå i motsatt riktning, förkortning av sotningsfristen. Den pågående propagandan för vedeldning i värmeledningspannor och den alltmera ökade vedeldningen talar också bestämt emot en förlängning. Under erinran i detta sammanhang om den möjlighet till lindring i sotningsskyldigheten, som är medgiven enligt § 28 mom. 3 och 4 i brandordningen för staden, vidhåller brandstyrelsen alltså i denna del sitt förut avgivna förslag.

Av anledning att inom brandstyrelsen vid ärendets fortsatta behandling påyrkats ett tillägg till taxan av innehåll, att det skulle beredas möjlighet för fastighetsägare att genom avtal med stadens sotaremästare få avgifterna för sotning nedsatta under taxan, har brandstyrelsen velat erinra om, att sådan möjlighet redan föreligger genom tillämpning av § 23 i för skorstensfejarne fastställt reglemente. Denna paragraf lyder: "Ersättning för av skorstensfejare utfört arbete utgår enligt av vederbörande fastställd taxa eller efter överenskommelse med husägaren."

Under åberopande av det anförda och vad brandstyrelsen i övrigt i tilllämpliga delar förut anfört, överlämnar bandstyrelsen under hemställan om dess antagande reviderat förslag till ny sotningstaxa för staden, angivet å bilaga och föreslår därjämte att Stadsfullmäktige i detta sammanhang ville godkänna följande ändrade lydelse av § 28 mom. 3 och 4 i brandordningen för staden: "till 45 dagar i rökgångar till köksspislar, fyrugnar och andra eldstäder för daglig matlagning och kokning samt under eldningssäsongen 1 oktober—15 maj i rökgångar och rör jämte tillhörande centraluppvärmningsapparat i vanliga bostadshus, sjukhus och andra liknande anstalter med centraluppvärmning."

Västerås den 27 oktober 1933.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.
/Ragnar Tenow.

N:o 105.
Ang. ny sotningstaxa.

FÖRSLAG
TILL SOTNINGSTAXA FÖR VÄSTERÅS STAD.

att gälla från månaden näst efter den, varunder fastställelse av taxan meddelas av Konungens Befallningshavande i länet.

Skorstensfejare i staden äger uppbära betalning för verkställt sotningsarbete:

I. *Å sotningsdistriktens inre områden:*

För pipa till spisel, pannmur, kakelugn eller kamin	0:50
För rensning av imrör och av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.	
För sotning av spis	0:20
„ „ „ kakelugn med rör	0:20
„ „ „ pannmur	0:50
„ „ „ kamin med rör:	
a) intill tre meter	0:20
b) mellan tre och sex meter	0:30
c) över sex meter	0:40
„ „ „ Aga-spis eller liknande eldstad	1:50
„ „ „ värmeledningsspis	1:50
„ „ „ värmepanna i kök	1:—
„ „ „ värmepanna i våning	1:50

För sotning av centraluppvärmningsapparat med vad till den hör:

A. i en- och tvåfamiljshus eller därmed jämförliga villor och mindre bostadshus, (intill 12 rum, inberäknat hallar och kök):	
a) om pannan saknar rökkanaler	1:50
b) om pannan har 2—6 rökkanaler	2:25
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	3:—
B. i mindre hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga intill) 30 rum, inberäknat hallar och kök):	
a) om pannan saknar rökkanaler	2:25
b) om pannan har 2—6 rökkanaler	3:—
c) om pannan har 8 eller flera rökkanaler	4:—
C. i medelstora hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga (intill 50 rum, inberäknat hallar och kök):	
med en panna	5:—
med två pannor	7:50
D. i större hyres- och bostadshus eller därmed jämförliga (över 50 rum, inberäknat hallar och kök):	
med 1 panna	9:—
med 2 pannor	12:—
med 3 pannor	15:—
med 4 pannor	18:—

N:o 105.
Ang. ny sotningstaxa.

II. *Å sotningsdistriktens yttre områden:*

För sotningsarbete, som utföres å dessa områden, erlägges 75 % högre avgift än ovan angivits för distriktens inre områden.

För sotning och rensning, som skorstensfejare anmodas att utföra å andra tider än de i brandordningen anbefallda, utgår för inställelsen en extra ersättning av kr. 1 : 50.

För sotningsarbete, som på begäran utföres mellan kl. 7 e. m. och 6 f. m. betalas 125 % förhöjning och för sön- och helgdagsarbete 100 % förhöjning.

För annan än här omnämnd sotning och rensning utgår ersättning efter överenskommelse och bestämmes denna ersättning, där parterna ej kunna om densamma enas, av brandstyrelsen.

TAXA

fastställd av Konungens Befallningshavande i Västmanlands län den 25 oktober 1917, varefter Skorstensfejaren i Västerås stad äger uppbära betalning för verkställt arbete, att gälla från och med den 1 oktober 1917:

1:o) för *sotning* med lina av pipa:
a) till spisel eller imrör .... 50 öre
b) till kakelugn eller kamin:
när endast en eldstad sotas .... 55 öre
när två eller flera eldstäder sotas:
för varje eldstad .... 40 öre
c) till bakugn, pannmur eller därmed jämförlig inrättning:
för huhållsbehov .... 35 öre
för yrke eller näringsfång .... 45 öre
För rensning av nymurade skorstenspipor betalas lika belopp, som för sotning är stadgat.

2:o) *för rengöring eller rensning:*
a) av spisel med rör:
större .... 25 öre
mindre .... 12 öre
b) för kakelugn med rör .... 20 öre
c) för kamin med rör:
där längden av röret icke överstiger 3 meter .... 20 öre
där längden av röret överstiger 3 men icke 6 meter .... 30 öre
där längden av röret överstiger 6 meter .... 40 öre

3:o) för sotning eller rengöring av skorstenar till ångmaskiner och *kölnor eller dylika större inrättningar* betalas efter överenskommelse eller, därest sådan icke kan träffas, efter bestämmande av magistraten, sedan Brandstyrelsens yttrande inhämtats.

N:o 106.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. ny byggnadsordning för staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år har Beredningsutskottet att avgiva yttrande över av Byggnadsnämnden avgivet förslag till ny byggnadsordning för staden att träda i kraft den 1 januari 1934 och får Beredningsutskottet efter att hava tagit del av förslaget samt ett däröver av Drätselkammaren avgivet utlåtande för egen del hemställa, att Stadsfullmäktige ville antaga förslaget med av Drätselkammaren ifrågasatta ändringar och tillägg.

Västerås den 8 december 1933.

För Beredningsutskottet:
HJALMAR THYRESSON.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 maj innevarande år beslöto stadsfullmäktige anmoda drätselkammaren att avgiva utlåtande över ett av byggnadsnämnden avgivet förslag till ny byggnadsordning för staden. I anledning därav får drätselkammaren nu i ärendet anföra följande.

I stort sett vill drätselkammaren tillstyrka förslagets antagande. Endast i en del mindre detaljer har drätselkammaren några erinringar och ändringsförslag att framställa. Av dessa hänföra sig de viktigaste till områden, där bestämmelserna kunna tänkas beröra stadens ekonomiska intressen eller den allmänna stadsförvaltningen.

§ 4 mom. 4. Den befogenhet att tillkalla särskild sakkunnig, som enligt det föreslagna stadgandet skulle tillkomma byggnadsnämnden, bör enligt drätselkammarens mening icke givas alldeles utan begränsning eller förbehåll. Med den högt stående tjänstemannaorganisation, som Västerås stad ställer till sin byggnadsnämnds förfogande, är nämnden så väl tillgodosedd med sakkunskap, att de undantagsfall, då därutöver särskild sådan kan behöva påkallas, torde bliva ytterst sällsynta. Härtill kommer, att dylik sakkunskap icke torde stå till buds annat än mot ekonomisk gottgörelse. Stadens anslagsgivande myndighet synes därför ej böra frånsäga sig möjlighet till kontroll över de kostnader, som i förevarande hänseende kunna ifrågakomma.

Drätselkammaren får på grund härav föreslå sådan ändring i stadgandet,

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

att efter orden "äger nämnden" inskjutes uttrycket "med anlitande av anslag, som ställts till nämndens förfogande".

§ *6 mom. 3.* Drätselkammaren hemställer, att stadgandet måtte i så måtto förtydligas,

att efter orden "trappsteg och sockel" inskjutas orden "i huvudsaklig överensstämmelse med vad ovan i mom. 1 och 2 sägs".

§ *6 mom. 6.* Det synes böra i stadgandet markeras, att vid medgivandet av avvikelser från vissa bestämmelser i förevarande paragraf nödig hänsyn måste tagas till de ändamål, för vilka gata eller annat trafikområde huvudsakligen skall begagnas, och får drätselkammaren fördenskull hemställa om sådan ändring av stadgandets lydelse,

att efter orden "finnes lämpligt" inskjutas orden "eller utan olägenhet kan ske med avseende å begagnande av gata eller eljes från bebyggande undantaget område för deras egentliga ändamål".

§ *10 mom. 1.* Drätselkammarens ordförande Herr Sundström har reservationsvis yrkat att uttrycket 45 cm. utbytes mot 38 cm.

§ *20.* Den i första attsatsen förekommande bestämmelsen, att bonings- m. fl. rum skola förses bl. a. med utsugningskanal för avlägsnande av den förbrukade luften, finner drätselkammaren mindre lämplig eller i varje fall onödig. Efter vad inom därtselkammaren upplysts, har erfarenheten givit vid handen, att till dylika kanaler hörande ventiler mycket sällan skötas och därför oftast gro fast i ett läge, så att de efter någon tid varken kunna öppnas eller stängas. Oftast sker i stället all luftning genom öppnande av fönster. Det synes därför tillräckligt, att det helt allmänt — såsom i normalförslaget — stadgas, att rum, varom här är fråga, skall förses med anordning för den förbrukade luftens avlägsnande. Drätselkammaren föreslår i överensstämmelse härmed

att orden "med utsugningskanal" måtte utgå ur bestämmelsen i första att-satsen.

§ *31 mom. 5.* I det föreslagna stadgandet, att stängsel mellan granntomter skall uppföras av tomtägarne till hälften vardera, förordar drätselkammaren samma jämkning till förmån för den tomtägare, vilken har byggnad i gränsen, som gäller enligt nuvarande byggnadsordning och som synes vara mera rättvis och ej heller veterligen stött på motstånd från fastighetsägarnes sida.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

Drätselkammaren föreslår alltså,

att till momentet i slutet göres följande tillägg: "därvid tomtägare njute så stor minskning, som svarar mot hans vid gränslinjen uppförda byggnader".

§ *32*. Så som denna paragraf enligt förslaget är avfattad, skulle bortledande av spillvatten till öppet dike på sätt och vis givas ett sken av laglighet eller rent av kunna tillåtas. Detta torde väl knappast hava varit avsett och bör ej få förekomma. Drätselkammaren föreslår därför sådan ändring.

att uttrycket "Spill- eller" borttages.

§ *36 mom. 4*. Till förtydligande av innehållet torde den förändringen i förslaget vidtagas,

att mellan uttrycket "i god tid" och ordet "underrättas" inskjutas uttrycket "genom besiktningsmannens försorg."

§ *37 mom. 1*. Drätselkammaren föreslår, i ändamål att byggnadsnämnden må kunna, allt efter vad som må finnas lämpligt, föreskriva ordning för ingivande av ansökning om besiktningar, den ändringen

att uttrycket "ingivas till byggnadsnämndens sekreterare" utbytes mot uttrycket" ingivas till byggnadsnämnden".

§ *37 mom. 3*. Då § 36 icke talar om mer än en besiktningsman, åtminstone för varje särskilt fall synes,

orden "besiktningsmännen" och "dessa" böra utbytas mot "besiktningsmannen" och "denne".

§ *39*. Det synes drätselkammaren på grund av vunnen erfarenhet behövligt eller i varje fall lämpligt, att här införes en uttrycklig föreskrift om den byggandes, väl även eljes enligt allmänna rättsregler gällande, skyldighet att efter verkställt bygge återställa gatubeläggning och övriga av honom skadade gatuanordningar i förutvarande skick. Drätselkammaren föreslår därför, att ett sådant stadgande införes i ett nytt moment, så lydande:

3. "Gatan och däri befintliga anordningar skola, efter grundläggningsarbetets utförande eller i varje fall så snart tilläventyrs under byggnadstiden uppsatt inhägnad avlägsnats genom den byggandes försorg eller på hans bekostnad i förutvarande skick återställas."

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

§ *46.* Drätselkammaren ifrågasätter, om det kan vara lämpligt och över huvud taget riktigt att i förevarande byggnadsordning, som skall antagas av stadsfullmäktige och fastställas av Konungens befallningshavande, såsom enligt denna paragraf skulle ske, giva byggnadsnämnden en allmän befogenhet att, visserligen under vissa betingelser, meddela dispens från byggnadsordningens alla föreskrifter. Det förefaller mera rätt att sådan dispens, vartill möjlighet givetvis bör förefinnas, meddelas av den myndighet, som fastställt byggnadsordningen och i så fall på initiativ av byggnadsnämnden. I överensstämmelse härmed föreslår drätselkammaren sådan ändring av paragrafen,

att efter orden "byggnadsordning må" inskjutas orden "Konungens befallningshavande efter framställning från".

Drätselkammaren hemställer slutligen, att stadsfullmäktige ville besluta,

att i de delar ändringar och tillägg ovan föreslagits med iakttagande av dessa ändringar och tillägg samt i övriga delar enligt byggnadsnämndens förslag oförändrat för sin del antaga det föreliggande förslaget till ny byggnadsordning för Västerås stad.

Västerås den 16 november 1933.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I Kungl. Byggnadsstadgan den 20 november 1931, som trätt i kraft den 1 januari 1932, har såsom övergångsbestämmelse uti § 127 föreskrivits, att efter stadgans utfärdande och sist inom 2 år efter dess ikraftträdande skall, med iakttagande av stadgans föreskrifter, förslag till ny byggnadsordning för stad hava upprättats och underställts Konungens befallningshavandes prövning.

Med anledning av denna bestämmelse har byggnadsnämnden nu genom en särskild kommitté låtit utarbeta förslag till ny byggnadsordning för staden med ledning av ett av Kungl. Byggnadsstyrelsen efter uppdrag av Kungl. Maj:t utarbetat normalförslag till byggnadsordning, vilket nära ansluter sig till Kungl. Byggnadsstadgan. För erhållande av jämförelse mellan det nya förslaget och den nu gällande byggnadsordningen i de delar, bestämmelserna avse samma föremål, att tjäna till ledning vid behandlingen,

har förslaget genom spaltning sammanställts med nuvarande byggnadsordning. Byggnadsnämnden har ansett en alltför detaljerad redogörelse och motivering för bestämmelserna i förslaget paragraf efter paragraf icke vara erforderlig, då i allmänhet innehållet klarlägger ändamålet med bestämmelserna. Allenast i fråga om de större avvikelserna från nu gällande bestämmelser och de större nyheterna torde en mera ingående redogörelse påfordras och har sådan lämnats i vid förslaget fogade förklaringar och anvisningar.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga såsom bilaga härtill fogade förslag till ny byggnadsordning för staden att träda i kraft den 1 januari 1934.

Härjämte bifogas förenämnda normalförslag till byggnadsordningar m. m. ävensom förklaringar och anvisningar till den föreslagna nya byggnadsordningen.

Västerås den 20 maj 1933.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

|Ragnar Tenow.

FÖRKLARINGAR OCH ANVISNINGAR TILL AV BYGGNADS-NÄMNDEN FÖRESLAGEN NY BYGGNADSORDNING I VÄSTERÅS STAD.

Kap. 1.

Om Byggnadsnämnden.

§ 1.

Överensstämmande med nu gällande bestämmelser. Någon anledning att i en stad av Västerås storlek inskränka antalet ledamöter i nämnden till uti byggnadsstadgan medgivet antal av 3 synes icke föreligga.

§ 2. mom. 4.

Av här omförmälda befattningshavare äga stadsläkare och brandchef enligt bestämmelser i byggnadsstadgan taga del i byggnadsnämndssammanträden. Liknande befogenhet synes böra tillkomma stadens byggnadschef.

§ 4.

Bestämmelserna i denna paragraf ansluta sig till föreskrifter i byggnadsstadgan, att byggnadsnämnd till sitt biträde skall ha stadsarkitekt, och att i byggnadsordningen närmare bestämmelser angående stadsarkitekt skola meddelas. Medgivandet för stad att på annat sätt tillgodose nämndens be-

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

hov av sakkunnigt biträde har sin tillämpning för mindre samhällen. Av byggnadsnämnden föreslagna kompetensvillkor synas vara allmänt vedertagna i med Västerås jämförliga städer.

Kap. 2.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

Under detta kapitel intagna bestämmelser äro av rent teknisk natur, delvis med och delvis utan motsvarighet i nu gällande byggnadsordning. De äro utarbetade under medverkan av nämndens sakkunniga, byggnadschefen och stadsarkitekten med ledning såväl av normalförslaget som av en av Kommunaltekniska föreningen verkställd överarbetning av detta förslag och har av byggnadsnämnden godkänts utan skiljaktig mening.

§ 5.

Bestämmelsen om höjd å trähus har sin förebild i § 5 i för staden gällande föreskrifter om byggnadsverksamheten utom stadsplanen.

§ 6.

I denna paragraf innefattas de närmare föreskrifter angående utbyggnad å hus, som enligt § 38 och 39 i byggnadsstadgan i mån av behov skola meddelas i byggnadsordning. De särskilda måttbestämmelserna synas med hänsyn till ortsförhållandena såsom den gängse gatubredden m. m. vara lämpliga.

§ 10.

Den avvikelse från normalförslagets bestämmelser angående tjocklek på yttermur, att tjockleken skall uppgå till minst 45 cm., som byggnadsnämnden i sitt förslag förordar, i stället för 38 cm., motiveras med, att den större tjockleken är bättre anpassad efter här gängse murtegeltyp och temperatur, vilken senare ställer större krav på isoleringsförmåga hos yttervägg än att detta skulle vara tillgodosett med mindre murtjocklek.

§ 11.

Härunder samt i § 12 inrymmas bestämmelser om brandmur utgörande ett komplement till § 53 i byggnadsstadgan. Bestämmelsen är likalydande med vad normalförslaget innehåller och är i förtydligande förklaringar till detta härom anfört följande: "I 53 § andra stycket i byggnadsstadgan föreskrives, att i byggnadsordning må meddelas bestämmelser om bland annat rätt att medgiva befrielse från uppförande av brandmur. Detta får dock ske endast i fall som angivas i byggnadsordningen, varjämte förutsättas särskilda skäl för ett dylikt medgivande. I mom. 2 och 3 i föreliggande förslag angivas de fall, där sådana skäl synts vara för handen. Beträffande huvudbyggnaden avses här praktiskt taget endast så kallade radhus eller kopplade hus. För sådana anläggningar torde det emellertid ligga i sakens natur, att det icke från det allmännas synpunkt är nödigt, att anordna

brandmurar i alla tomtgränser utan att det är till fyllest att dylika inläggas i sådant antal att hela huslängan betraktad såsom en enhet kommer att uppdelas i lämpliga delar genom brandmurar. Det här föreslagna måttet torde i allmänhet få anses lämpligt. Rörande möjlighet att i de tomtgränser där brandmur anses behövlig göra denna gemensam meddelas bestämmelser i nästföljande paragraf; i övrigt har skäl ansetts saknas att medgiva undantag annat än för uthus."

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

§ 15.

Byggnadsnämnden anser, att i avseende å bebyggelsen av stadens centralare delar hushöjden som regel bör begränsas till högst 4 våningar, varför föreskrifterna i denna paragraf angående konstruktion av bjälklag i hus med olika våningshöjd anpassats i anslutning till denna högsta hushöjd. Vidare föreslår nämnden i jämförelse med normalförslaget viss skärpning av bestämmelserna om eldfasta bjälklag vad angår källarvåning i relation till grundplanen och vad angår vindsvåning i förhållande till inredningen.

§ 17.

Bestämmelserna härunder äro av samma lydelse som i gällande byggnadsordning allenast med den avvikelse, att maximiytan för inredning av vind i trähus med mera än en våning satts till 200 kvm. Motiveringen härför är att minska den eldfarlighet, som alltid i mer eller mindre grad vidlåder vindsutrymmen i större trähus.

§ 22.

Paragrafernas första moment avser brandsäkert golv och ansluter sig till 57 § i byggnadsstadgan.

Andra momentet avser att skydda bjälklagen mot fukt från tvättstugor m. fl. dylika utrymmen.

§ 23.

I större hyreshus torde för minskande av brandfaran anses självfallet, att tak och väggar av trä göras brandhärdiga, vilket i allmänhet sker genom revetering. Var gränsen skall dragas för detta krav, torde däremot vara föremål för delade meningar. Förslaget har stannat vid att uppställa denna fordran beträffande hus, som innehåller mera än två våningar.

Ett visst utrymme må dock här medgivas åt det byggnadsskick, som å de särskilda orterna kan vara vanligt.

Kap. 3.

Om gård och dess anordnande m. m.

§§ 29—31.

Dessa bestämmelser ansluta sig till §§ 44—46 i byggnadsstadgan. Den i paragraf 9 mom. 2 omförmälda befrielsen från anordnande av körbar förbindelse till gård avser sådana fall, då gården är överbyggd eller då gemensam gård anordnas för flera tomter i ett kvarter, ävensom då terrängens beskaffenhet försvårar inkörsel till gården från gatan.

N:o 106.

Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 33.

Bestämmelserna i denna paragraf har sin grund uti § 43 i byggnadsstadgan, enligt vilken vad angår tillfälliga byggnader kan i byggnadsordningen stadgas sådan lindring i gällande bestämmelser, som kan anses påkallade, där ej vanprydnad eller annan olägenhet av byggnaden föranledes.

Kap. 4.

Om byggnadslov.

§ 34.

Vid ansökan om byggnadslov skola enligt bestämmelserna uti 62 § byggnadsstadgan vissa handlingar bifogas, och äro dessa i anslutning till lagtexten här närmare angivna. I avseende å dessa handlingars närmare beskaffenhet i övrigt ha föreskrifterna bragts i överensstämmelse med praxis i allmänhet och vad som förut här varit tillämpat.

§ 35.

Rörande i denna paragraf föreslagna bestämmelser anföres uti förklaringar till normalförslaget följande: "Enligt 61 § andra mom. i byggnadsstadgan må i byggnadsordningen bestämmelser meddelas, huruvida och i vad mån byggnadsnämnds lov erfordras för vidtagande av vissa åtgärder, som icke innefattas i de i 61 § första mom. uppräknade fall, då byggnadslov skall sökas. I förslaget hava här upptagits samtliga de i förstnämnda uppräknade åtgärderna. Vissa begränsningar hava dock föreslagits.

Beträffande ledningsarbeten har byggnadsnämnds lov ansetts erforderligt endast i den mån sådan åtgärd berör byggnadens konstruktion eller åsyftar att möjliggöra lokals användning till visst ändamål, såsom till badrum, utrymme för matlagning och dylikt. Stadgans anvisning, att lämpligt ordnad samverkan med andra kommunala myndigheter i sådana frågor bör föreskrivas, har synts lämpligen kunna uppfyllas genom föreskrift, att ansökan om byggnadsnämndens tillstånd till sådan åtgärd skall åtföljas av bevis att vederbörande kommunala verk lämnat sitt medgivande.

I fråga om underhållsarbeten eller andra reparationsåtgärder å byggnad har ansetts tillräckligt att fordra byggnadslov, då åtgärden är av sådan omfattning, att den bör jämställas med ombyggnad."

Kap. 5.

Om tillsyn över byggandet.

Besiktningar.

§ 36.

§ 73 i byggnadsstadgan föreskriver, att genom byggnadsnämnds försorg för tillsyn å byggnadsföretag och annat arbete skall verkställas erforderliga besiktningar och ansluta sig bestämmelserna i denna paragraf till detta stadgande. Antalet besiktningar är avpassat efter de olika huvudskedena under byggnadsföretaget och är i överensstämmelse med vad som i allmänhet tillämpas.

Ansvarig arbetsledare.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

§ 38.

I avseende å ansvarighet inför byggnadsnämnd för byggnadsarbetets fullgörande enligt ritningar och gällande föreskrifter finnes härstädes såsom tillägg till byggnadsordningen av Konungens befallningshavande den 30 november 1911 fastställda bestämmelser om ansvariga byggmästare.

Dessa bestämmelser innehålla i sina huvuddrag att uppförande eller till nybyggnad hänförlig ändring av stenhus av mer än en vånings höjd eller under vilket källare skall anläggas, icke må utföras av annan än den, som av byggnadsnämnden godkänts som ansvarig byggmästare, att för att kunna antagas som sådan fordras viss teoretisk och praktisk utbildning i byggnadsyrket, att byggnadsföretagare, som icke innehar sådan kompetens före påbörjandet av byggnadsföretag av angivet slag har att till nämnden anmäla för arbetets utförande behörig person samt att ansvarig byggmästare vid upprepade förseelser emot gällande föreskrifter kan fråntagas rätten, att vara ansvarig byggmästare inom staden.

I den nya byggnadsstadgan (§ 75—78) föreskrives nu bland annat, att byggnadsarbete av vad slag det vara må och således även däri inbegripet rivning av byggnad samt schaktning eller sprängning för byggnadsföretag icke får utföras annat än under ledning av person, som är därför ansvarig, att sådan arbetsledning ej må utövas av annan än den, som genom intyg från byggnadsyrkesskola eller på annat i byggnadsordningen stadgat sätt styrkt sig äga erforderlig teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet samt att före arbetets påbörjande person med behörighet som arbetsledare, antingen byggherren eller annan, skall hos byggnadsnämnden vara anmäld som ansvarig arbetsledare och skriftlig förklaring avgiven, att han under ansvarsförpliktelse åtager sig uppdraget.

Bestämmelserna under denna paragraf äro avfattade i anslutning till dessas stadganden med sådan avfattning i övrigt att dispens i avseende å mindre byggnadsföretag i viss utsträckning kan av byggnadsnämnden medgivas.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

NU GÄLLANDE BYGGNADSORDNING FÖR VÄSTERÅS STAD.

Kap. 1.

Om föremål för denna byggnadsordning samt om byggnadsnämnd.

§ 2.

Den byggnadsnämnd, vilken jämlikt byggnadsstadgan tillkommer närmaste inseendet över stadens bebyggande, skall bestå av fem ledamöter, jämte lika antal suppleanter, utsedda i den ordning sagda stadga i § 3 mom. 3 bestämmer.

FÖRSLAG TILL NY BYGGNADSORDNING FÖR VÄSTERÅS STAD.

Kap. 1.

Om byggnadsnämnden.

§ 1.

Byggnadsnämnden består av fem ledamöter och lika antal suppleanter.

§ 2.

1. Byggnadsnämndens ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden å tid, som nämnden bestämmer.

2. Kallelse till sammanträde utfärdas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden genom sekreteraren och delgives ledamöterna minst tre dagar före sammanträdet.

3. Är ordinarie ledamot hindrad att närvara vid sammanträde, skall han anmäla detta för nämndens sekreterare så tidigt, att denne hinner att såsom ledamot i hans ställe inkalla vederbörande suppleant.

4. Förste stadsläkaren, byggnadschefen och brandchefen skola i god tid före varje sammanträde underrättas om tiden för detsamma.

N:o 106.

Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 3.

Anmälningar och skrivelser till byggnadsnämnden inlämnas till nämndens expedition, vilken hålles öppen å tider, som av nämnden kungöras.

§ 4.

1. Byggnadsnämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt samt i övrigt de tjänstebiträden, som särskilt bestämmas.

2. Behörighet till befattning, såsom stadsarkitekt tilkommer den, som avlagt fullständig examen från tekniska högskolans fackavdelning för arkitektur eller från motsvarande avdelning vid Chalmers tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom byggnadsfacket och inom området för byggnadsnämnds administrativa verksamhet. Person, vilken icke avlagt examen, som nyss sagts, men ändock förvärvat motsvarande insikter, må likväl kunna anställas såsom stadsarkitekt, där Konungen på ansökan förklarat honom behörig till sådan befattning.

3. Vid tillsättandet av stadsarkitekt skall byggnadsnämnden härom utfärda kungörelse i allmänna tidningarne med föreläggande av viss ansökningstid, minst 30 dagar, räknad från den dag kungörandet sker, varefter byggnadsnämnden bland de kompetenta sökande förrättar valet.

4. Därest beträffande någon fråga, som det tillkommer nämnden att pröva, nödig sakkunskap icke finnes bland nämndens ledamöter eller tjänstemän, äger nämnden tillkalla särskild sakkunnig att biträda vid ärendets handläggning.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 40.

Yttertrappa till hus må vid gata, torg eller annan allmän plats ej utläggas längre än trettio (30) centimeter utom tomtlinjen.

Kolonn eller pilaster må ej byggas ut på allmän plats längre än trettio centimeter (30 cm), ej heller balkong eller annan utbyggnad längre än en meter tjugo centimeter (1,2 m.) utom tomtlinjen och på minst två meter sjuttio centimeter (2,7 m.) avstånd från marken.

Kap. 2.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 5.

Hus av trä må icke uppföras till större höjd än åtta meter, räknat från markens medelhöjd till takfoten, eller med flera än två våningar.

§ 6.

1. Grundmur får ej läggas in på grannes vidliggande tomt. Ej heller från grundmur, såvitt ej för framspringande byggnadsparti prövas erforderligt, skjuta utanför gatulinjen närmare gatuytan än ett plan beläget 30 cm. därunder. Under detta plan får den utskjuta högst 15 cm. intill ett djup av 1,2 m. och på större djup högst 45 cm. Skulle för byggnadens grundläggning erfordras, att partier av grundplattor eller grundmurar utspringa mera utanför gatulinjen, må detta efter gatumyndighetens medgivande kunna tillåtas.

2. I den mån sådant prövas kunna medgivas med hänsyn till gatutrafiken, må portomfattningar framskjuta utanför gatulinjen vid gata av 18 m. bredd och däröver högst 60 cm. och vid smalare gata högst 30 cm., och må därutöver trappsteg framskjuta högst 15 cm. I andra fall må trappsteg från byggnad till gata ej skjuta mer än högst 30 cm. utanför gatulinjen. Där sådant prövas önskligt för husets utseende må del av sockel jämväl skjuta utanför denna linje, dock högst 10 cm.

3. Jämväl mot annat från bebyggande undantaget område än gata må grundmur, portomfattning,

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

trappsteg och sockel skjuta utanför gränslinjen, därest denna icke utgöres av grannes tomtgräns och i den mån så utan olägenhet kan ske och med hänsyn till byggnadens användning prövas önskvärt.

4. Burspråk, utbyggt fönster eller annan liknande byggnadsdel må ej upptaga mer än en fjärdedel av fasadens längd, ej anordnas på mindre höjd över underliggande markyta än 3 m. ej givas större språng än 70 cm. och ej anbringas närmare gräns mot granntomt än 1,40 m. Om så utan olägenhet prövas kunna ske, må dock sistnämnda avstånd minskas, varvid skall iakttagas, att språnget ej göres större än halva avståndet.

5. Balkong må ej anbringas på mindre höjd över underliggande markyta än 3 m., ej givas större språng än 1,20 m. och ej anbringas närmare gräns mot granntomt än 1,80 m. Om så utan olägenhet prövas kunna ske, må dock sistnämnda avstånd minskas, varvid skall iakttagas, att språnget ej göres större än två tredjedelar av avståndet.

6. Där så med hänsyn till byggnadens utseende eller eljest finnes lämpligt, må byggnadsnämnden medgiva avvikelser från de i denna paragraf meddelade måttbestämmelser, liksom ock på nämndens prövning må ankomma, huru långt skärmtak och dylika anordningar må skjuta utom husväggen.

§ 40.

Ingångarne till hus skola så inrättas, att portar och dörrar icke vid öppnandet gå över tomtgränsen. Undantag härifrån må dock göras för salubodar och dylika lägenheter, då dörrarne äro så inrättade, att de

§ 7.

1. Portar och dörrar få icke inrättas så att de öppnas utåt gatan utom tomtgränsen, såvida icke byggnadsnämnden för särskilt fall prövar sådant utan olägenhet för gatutrafiken kunna medgivas.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

kunna fästas intill väggens yttersida och således ej hindra gatutrafiken.

§ 29.

Hus skall hava tillräckligt djup och säker samt å alla sidor egen grundmur med stenfot därå under hela huset till minst trettio centimeter (30 cm.) över jordytan.

Är byggnadsgrund ej tillräckligt fast att bära tillämnad byggnad, bör marken genom pålning, rustbädd eller på annat sätt därtill beredas.

§ 30.

Fristående sidas yttermur av sten, tegel eller kalkbruk skall i tjocklek minst innehålla: å boningshus med högst två våningar fyrtiofem centi-

2. Fönster må ej inrättas så att de öppnas utåt över gata eller annan allmän plats, med mindre fönsterbågarnas underkanter befinna sig minst 2,20 m. över gatan.

3. Ytterluckor skola kunna fästas tätt intill husväggen.

§ 8.

1. Grundmur, som icke lägges å berg, skall nedföras till frostfritt djup. Lägges grunden på berg, skola, där så erfordras, horisontala pallar avsprängas för grundmurarna. Marken skall invid grunden på tillfredsställande sätt dräneras.

2. Grundmur skall, där källare anordnas, väl isoleras från omgivande mark med för fukt ogenomträngligt ämne, och skola övervarande murar och väggar medelst asfaltisolering eller på annat lämpligt sätt avskiljas från grunden.

§ 9.

1. Källare skall isoleras med för vatten ogenomträngligt ämne och, där grundvattenståndet det påkallar konstrueras så, att den uthärdar vattentrycket.

2. Där källare ej anordnas, skall bottenvåningens bjälklag väl isoleras mot kyla, dunster eller annan olägenhet, varjämte därunder möjligen befintligt fritt utrymme skall väl ventileras.

3. Över källare lagt betongbjälklag skall å översidan väl isoleras.

§ 10.

1. Yttermur av tegel till byggnad, som inrymmer bonings- eller arbetsrum, skall med undantag för brandmur i tomtgräns, varom i § 11

meter (45 cm.) å boningshus med flera än två våningar sextio centimeter (60 cm.) i jordvåning, fyrtiofem centimeter (45 cm.) i övervåning och trettio centimeter (30 cm.) å vinden samt å uthus trettio centimeter (30 cm.) eller mera i förhållande till husets höjd.

Gavelmur må, där den ej står mot gata, torg eller annan allmän plats, vara fyrtiofem centimeter (45 cm.) i tjocklek, men skall i annat fall vara minst så tjock som sidomur.

Skiljemur göres så tjock som inredningen fordrar; dock icke under trettio centimeter (30 cm.), och må, där nödig bärning saknas, ersättas av trävägg, som å ömse sidor rappas med kalkbruk; dock får sådan vägg ej komma eldstad eller rökrör närmare än trettio cm. (30 cm.)

§ 17.

Brandmur skall vila på djup och säker grund, sträcka sig upp till taknocken och vara minst 30 centimeter (30 cm.) tjock samt förstärkas med en eller flera utefter hela dess höjd framspringande pelare av minst trettio centimeters (30 cm.) tjocklek och sextio centimeters (60 cm.) bredd, där den ej i stenhus av skiljemur hämtar nödig styrka eller i trähus är förankrad.

Två angränsande brandmurar skola tillsammans vara minst sextio centimeter (60 cm.) tjocka och hälst sammanmurade med varandra.

I brandmur till trähus må rökrör ej till någon del ledas eller bjälke inläggas, ej heller må någon öppning därå göras; men i brandmur till stenhus får såväl rökrör indragas och bjälke inläggas, dock icke längre än femton centimeter (15 cm.), som ock glugg eller fönster, med grannes bifall, anbringas, såvi-

stadgas, i samtliga våningar ur värmeisoleringssynpunkt givas en tjocklek av minst 45 cm. (1½ sten vanligt murtegel, volymvikt över 1,6 kf. pr dm².) Skiljemur, som uppbär bjälklag, skall hålla en tjocklek av minst 25 cm. (1 sten).

2. Därest för byggnads stomme användes annan konstruktion än massivt murverk av vanligt murtegel, skall sedan byggnadssökanden ingivit förslag till konstruktion, erforderliga föreskrifter meddelas av byggnadsnämnden, på vilken även må ankomma att föreskriva andra murtjocklekar än vad i mom. 1 sägs, där ifrågakommande belastningar, kravet på värmeisolering eller andra omständigheter därtill föranleda.

§ 11.

1. Brandmur i tomtgräns skall uppföras av vanligt murtegel och givas en tjocklek av minst 1 sten; dock att, om byggnad å granntomten varken finnes uppförd eller samtidigt uppföres till motsvarande utsträckning i samma gränslinje, å byggnadsnämnden ankommer att pröva, i vad mån å brandmur skall tillämpas vad i § 10 stadgas om annan yttermur. I varje fall skall brandmur erbjuda tillfredsställande skydd mot fukt och kyla.

2. För hus om högst två våningar, som sammanbyggas i tomtgräns och vart och ett icke inrymmer mer än två lägenheter, äger dock byggnadsnämnden, om husen i övrigt anordnas på ett mot eldfara betryggande sätt och grannar därom enas, medgiva undantag från skyldigheten att uppföra brandmur i tomtgräns, under förutsättning att byggnadernas sammanlagda planyta icke

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

da byggnadsnämnden sådant tillstädjer.

överstiger 300 kvm. Där utöver ovan angivna våningstal förekomma enstaka rum å vinden, må byggnadsnämnden jämväl medgiva sådant undantag, dock endast om rummen tillhöra undervarande lägenhet.

3. Undantag eller anstånd med uppförande av brandmur kan jämväl medgivas för uthus eller annan dylik gårdsbyggnad, där nämnden efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avstånd till byggnad å granntomt eller andra inverkande omständigheter utan olägenhet kunna ske.

4. Brandmur med en stens tjocklek må ej inkräktas av slitsar och ej heller av trävirke i vidare mån än att bjälkändar må instickas i densamma intill halva murtjockleken. Förekommer luft- eller rökkanal, skall muren därstädes å ömse sidor givas minst en halv stens tjocklek.

5. Då byggnadsnämnden prövar sådant kunna medgivas, utan att murens motståndskraft mot eld försvagas, må brandmur uppföras jämväl av annat brandsäkert material än vanligt murtegel.

6. Med byggnadsnämndens medgivande må fönsteröppningar i mindre utsträckning anordnas i brandmur, under förutsättning att fönstren utföras i åtminstone brandhärdig konstruktion och ej äro öppningsbara. Enstaka fönster må dock efter byggnadsnämndens medgivande göras öppningsbara, under förutsättning att desamma förses med inifrån stängbara luckor av åtminstone brandhärdig konstruktion. Där dörröppning i brandmur medgives, skall öppningen förses med åtminstone brandhärdig dörr av modell, som av byggnadsnämnden

kan godkännas. Anstånd, varom i 53 § i byggnadsstadgan förmäles, med vidtagande av dylika skyddsanordningar må i fråga om fönster medgivas, därest hus å granntomt icke möter på närmare avstånd än 9 meter.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

7. Brandmur skall vila på säker grund samt uppföras från grunden till byggnadens tak, och skall, om detta är av samma höjd som grannhusets, antingen muren uppdragas 30 cm. däröver eller takpanelens undersida förses med flamskyddande beklädnad, exempelvis plåt på asbest, till en bredd av minst 60 cm. närmast brandmuren. Takpanel eller annat trävirke får icke framdragas över brandmur.

8. Brandmur, som helt eller delvis icke är motbyggd, skall behandlas såsom fasad och avfärgas i lämplig färgton. Uppför granne byggnad mot samma brandmur, är murens ägare skyldig att å delar, som motbyggas, borttaga utspringande listverk.

§ 12.

För hus med högst två våningar, som byggas mot varandra i tomtgräns, må gemensam brandmur nyttjas, om grannarna därom överenskomma. Likaledes må med grannes tillstånd mot hans brandmur uppföras hus utan egen brandmur. Dylik brandmur får dock icke användas som upplag för bjälklag.

§ 13.

1. För minskande av fara för brands spridning må byggnadsnämnden föreskriva, i vad mån byggnad eller vind skall avdelas med brandsäkra, brandhärdiga eller flamskyddade väggar, och i vad

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

mån takets undersida invid sådan vägg skall skyddas mot brand. Öppning i sådan avskiljande vägg skall förses med dörr av åtminstone brandhärdig konstruktion.

2. Å hanbjälkarna eller inom utrymme ovan vindsvåning må i byggnad med mer än en våning lägenheter ej anordnas ock ej heller uppsättas skiljeväggar i vidare mån, än byggnadsnämnden kan finna nödigt föreskriva till skydd mot brands spridning. Ej heller må sådant utrymme eller någon del därav användas som upplag av brännbara föremål för såvitt detsamma ej är avskilt från undervarande vindsvåning medelst ett med brandbotten försett eller i brandsäker konstruktion utfört bjälklag, vilande på brandsäker stomme, i vilket fall utrymmet må uppdelas medelst skärmar av metalltrådsnät eller på annat sätt, som kan av byggnadsnämnden godkännas, för tillgodoseende av i huset boende personers behov av förvaringsrum.

§ 14.

1. I hus av sten med två eller flera våningar skola murarna i varje bjälklag förbindas med varandra och med bjälklaget genom förankringar, så anordnade att därmed erhålles genomgående förband.

2. Till fyllning i trossbotten må endast torra och tjänliga ämnen användas. Fyllningen får ej inläggas förrän huset är under tak.

§ 15.

1. I hus med mer än två våningar så ock i annat hus med större grundplan än 100 kvm. skall bjälklag över källare utföras av betong mellan järnbalkar eller annan lik-

§ 36.

I avseende å taktäckning skola lända till efterrättelse byggnadsstadgans bestämmelser; dock, om under tegel läggas bräder, böra de bestrykas med vitriolvatten eller annat ämne, som hindrar antändning, men begagnas endast läkter under tegel, skall detta med kalkbruk fogstrykas.

Ej må boningshus, vindskupa, takfot, takås, vindskivor, kryss å tak- eller brandmur klädas eller täckas med bräder, så framt ej dessa med plåtbetäckning förses; ej heller må vindsglugg utvändigt förses med lucka av trä med mindre än luckan är plåtbeklädd.

§ 37.

Å tak till hus, vari eldstad finnes och som icke är försett med takfönster av järn, inrättat att öppna och om minst femtio centimeter (50 centimeters) fyrkant i dagern av karmen, skall i närheten av skorsten plåtbeklädd brandlucka anbringas;

värdig konstruktion. Därest i källare till annat hus skall inredas tvättrum, pannrum eller dylikt, skall bjälklaget över dessa utrymmen utföras på samma sätt.

2. I stenhus av mer än tre våningars höjd så ock i stenhus med mera än två våningars höjd, där vind skall helt inredas, skall översta på mur vilande bjälklaget, såvitt det icke utföres brandsäkert, exempelvis av betong, överallt beläggas med brandbotten antingen av i bruk lagt tegel med en tjocklek av minst 6,5 cm. eller av annat likvärdigt material på blindgolv, så att bjälklaget blir fullkomligt avskilt från takstolar och allt annat trä å vinden.

3. Vid påbyggnad till mer än tre våningars höjd av stenhus skall, även om brandbotten förut finnes, sådan läggas på översta bjälklaget.

4. I byggnader för industriellt ändamål och för större samlingssalar eller andra sådana byggnader eller lokaler, i avseende å vilka svårighet möter för anbringande av brandbotten, må byggnadsnämnden efter brandchefens hörande kunna medgiva undantag från skyldighet att inlägga sådan.

§ 16.

1. Byggnad skall täckas med taktegel, skiffer, plåt eller annat material, som erbjuder betryggande skydd mot antändning, genom gnistor eller flygbränder. Vid bestämmande av taktäckningsmaterial bör avseende fästas jämväl vid vad som kan vara för utseendet lämpligt, särskilt med hänsyn till det å närliggande byggnader använda.

2. Å byggnad med mer än en våning skall finnas erforderligt antal

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

varjämte ock bör vid fönstret eller luckan alltid finnas tjänlig och fastsittande trappa eller stege.

Nödiga takrännor skola å hus finnas. Mot gata, torg eller annan öppen plats skall vid takfoten anbringas fals eller ränna av plåt för vattnets avledande i stuprör, nedgående till högst femton centimeters (15 cm:s) avstånd från rännsten eller i gångbana inrättad avledningsränna samt där slutande medelst mynning, antingen lodrätt eller i utsprång av högst 45 graders vinkel mot stuprörets lodräta fortsättning, men ej i någotdera fallet utöver trettio centimeter (30 cm.) från väggen. (Fastställd av K. B. 7/3 1904).

lätt åtkomliga takluckor eller tillräckligt stort öppningsbart takfönster i järnram.

3. Vid takläggning skall, i den mån ej byggnadsnämnden finner skäl medgiva undantag, iakttagas, att vattnet avledes genom erforderliga takrännor och stuprör, vilka senare, om de icke förbindas med avloppsnät, skola neddragas till ett avstånd av högst 20 cm. från marken.

§ 19.

Ej må någon å byggnad, som hädanefter uppföres, lägga takfallet åt grannes tomt.

4. Vid anordnande av platta tak, altaner och balkonger skall iakttagas, att vattnet ordentligt avledes. Ej må tak så anordnas, att vatten därifrån faller å grannes tomt.

5. Å takfall med brantare lutning än 1:3 skola, där byggnadsnämnden prövar erforderligt, lämpliga anordningar vidtagas till tryggande mot olycksfall vid arbeten å taket, såsom räcke eller brygga utmed taknocken, skyddsräcke vid takfoten eller dylikt.

§ 38.

Å vind i envånings boningshus, ävensom å vind i med behörig brandbotten försett boningshus av sten må i allmänhet rum med eldstäder inredas. Å vind i annat boningshus må tillsvidare, där byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövar så kunna medgivas, av vindsgolvets yta till boningsrum inredas högst en tredjedel och i särskilda

§ 17.

Å vind i envånings boningshus ävensom å vind i annat med behörig brandbotten försett boningshus av sten må i allmänhet rum med eldstäder inredas. Å vind i annat boningshus må tillsvidare, där byggnadsnämnden i varje särskilt fall ur brandsäkerhetssynpunkt prövar så kunna medgivas, av vindsgolvets yta till boningsrum inredas högst en

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

undantagsfall högst hälften, dock under förutsättning att vind ej anordnas ovan vindslägenheterna.

tredjedel och i särskilda undantagsfall högst hälften, dock i intet fall större utrymme än 200 kvm., trappor oräknade, och under förutsättning att vind ej anordnas ovan vindslägenheterna.

§ 18.

1. I byggnad med mer än tre våningar, vindsvåning inräknad, skola trappor jämte därtill hörande planer och omslutningsväggar göras brandsäkra; dock må trappsteg såväl som golv i trapplaner utföras av trä på brandsäkert underlag. I sådan byggnad skola trapporna hava förbindelse med vinden men skola kunna avstängas mot källare och vind med åtminstone brandhärdiga dörrar.

2. För inre kommunikation mellan våningarne må byggnadsnämnden, utan hinder av vad i mom. 1 sägs, kunna lämna tillstånd till anbringande av smärre trappor av trä eller annat lämpligt material under villkor, att erforderliga åtgärder vidtagas, till undvikande av ökad eldfara, särskilt där trappan genombryter brandbotten.

§ 39.

Huvudtrappa i boningshus av mera än en vånings höjd skall hålla minst en meter tjugo centimeter (1,2 m.) i bredd samt må ej hava brantare stigning än att, på ett avstånd av femtio centimeter (50 cm.) från trappans omslutningsmur eller vägg räknat, stegens höjd ej överstiger aderton centimeter (18 cm.) och deras bredd ej understiger tjugofem centimeter (25 cm.) I mindre envåningshus med boningsrum å vin-

§ 19.

1. Huvudtrappa skall med i mom. 2 angivna undantag vara i hus om tre eller fyra våningar, vindsvåning inräknad, minst 1,35 m. och i hus med färre våningar minst 1,20 m. bred. Förekommer större antal våningar än fyra skall trappan vara minst 1,5 m. bred.

2. Om trappan göres rak och trapporna endast skiljas genom räcken, må dock trappan göras intill 15 cm. smalare än i mom. 1 sägs.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

den vare trappa av allenast nittio centimeters (90 cm.) bredd tillåten.

3. Förstugor och trapplan vid huvudtrappa skola minst hava den bredd, som i mom. 1 stadgas för sådan trappa.

4. Trappa i boningshus skall vara försedd med ledstång, såvitt den icke endast förbinder skilda våningar inom samma lägenhet.

§ 42.

I boningshus skall mellan blindbottens undersida och jordplanen, under hela huset, tomt mellanrum av minst trettio centimeters (30 cm.) höjd finnas, varifrån draghål utledas genom stenfoten.

Boningsrum skall vara tillräckligt ljust samt försett med eldstad eller annan värmekälla och fönster, som kunna öppnas; och må i avseende å boningsrums höjd, byggnadsnämnden medgiva undantag i överensstämmelse med de i byggnadsstadgan givna bestämmelser, likväl ej under två meter fyrtio centimeter (2,4 m.).

§ 20.

För ernående av tillfredsställande luftväxling inom byggnad skall iakttagas:

att bonings- och arbetsrum samt bad- och duschrum förses med anordning för införande av frisk luft ävensom med utsugningskanal för avlägsnande av den förbrukade;

att i kök eller annat utrymme för matlagning anordnas imavlopp samt skafferi med friskluftsintag;

att klosettrum förses med utsugningskanal; samt

att till pannrum för värmeledning anordnas ständig lufttillförsel direkt utifrån.

§ 42.

I boningshus skall mellan blindbottens undersida och jordplanen, under hela huset, tomt mellanrum av minst trettio centimeters (30 cm.) höjd finnas, varifrån draghål utledas genom stenfoten.

Boningsrum skall vara tillräckligt ljust samt försett med eldstad eller annan värmekälla och fönster, som kunna öppnas; och må i avseende å boningsrums höjd, byggnadsnämnden medgiva undantag i överensstämmelse med de i byggnadsstadgan givna bestämmelser, likväl ej under två meter fyrtio centimeter (2,4 m.)

§ 21.

1. Boningsrum skall givas den storlek, som från hälsovårdssynpunkt och med beaktande av övriga i varje fall inverkande omständigheter kan anses tillfredsställande.

2. Bonings- eller arbetsrum skall hava en höjd av minst 2,70 m. Byggnadsnämnden må likväl för byggnad, som ej inrymmer flera än tre för familj avsedda lägenheter, medgiva lägre rumshöjd, dock lägst 2,40 m. samt å vinden till enfamiljshus en rumshöjd av lägst 2,30 m. Där svårighet möter att för något enstaka rum i bostadslägenhet ernå nu föreskriven minimihöjd, må, därest

rummets kubikinnehåll ej understiger 16 kbm., byggnadsnämnden tillåta mindre rumshöjd, dock ej under 2 m.

3. Bostadslägenhet skall i fråga om såväl bjälklag som väggar i mån av behov ljudisoleras mot angränsande lokaler.

4. Bostadslägenhet bör så anordnas, att dess fönster icke uteslutande vetta mot nordligt väderstreck. Där så lämpligen kan ske, bör familjebostad göras genomluftbar.

§ 22.

1. I byggnad, som i § 18 mom. 1 omförmäles, skall golv i förstuga utföras av sten eller liknande material.

2. Golv i tvättstuga samt bad-, dusch- och klosettrum skall utföras av för vatten ogenomträngligt ämne och i tvättstuga samt bad- och duschrum läggas i lutning mot avlopp. Bjälklag under sistnämnda utrymmen skall, där så lämpligen kan ske, utföras av armerad betong. Utföres bjälklaget av trä, får fyllning ej ifrågakomma.

§ 41.

Alla inre tak i boningshus, som uppföras till flera än 2 våningars höjd, skola gipsas eller kalkrappas, dock så att tak i förstuga bör, där så ske kan, av sten välvas.

Golv i förstuga, så ock trapplan skall i hus av tegel, där behörig brandbotten finnes, läggas av sten eller järn.

§ 23.

1. I byggnad, som innehåller mer än två våningar, skola, därest ej stadgandet i 15 § till annat föranleder, alla inre tak av trä genom revetering eller på annat sätt göras brandhärdiga. Skiljeväggar av trä i sådan byggnad skola på liknande sätt behandlas.

2. I fråga om källare skola oberoende av husets våningshöjd väggar omkring pannrum och tvättstuga muras samt väggar omkring övriga rum med eldstad putsas eller på annat sätt göras flamskyddande.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

3. Där i fabriker, verkstäder eller dylika anläggningar, eller ock i offentliga lokaler, som kunna medföra eldfara, väggar och tak av trä förekomma, skola dessa göras brandhärdiga, så vitt ej byggnadsnämnden för lokaler, som i § 28 åsyftas, efter brandchefens hörande finner skäl föreskriva annan anordning.

§ 33.

I hus, som nybygges, skall varje eldstad hava sitt eget rökrör och muras sådant rör ända upptill skorstensmynningen med mot varandra rätvinkliga sidor, för köksspisel minst trettiosju centimeter (37 cm.) samt för kakelugn och kamin minst femton centimeter (15 cm.) i fyrkant, allt invändigt.

Vid järnspisel utan brashäll må två rör, vardera av minst femton centimeters (15 cm.) inre vidd anbringas, det ena för rökens och det andra för immans avledande.

Byggnadsnämnden äger även medgiva uppförandet av stigbara skorstenar med inre vidd av minst fyrtiofem centimeter (45 cm.) i fyrkant eller motsvarande storlek i rektangulär form, i vilka rör få införas från en eller flera spislar, kakelugnar och kaminer. Så beskaffad skorsten bör vara från grunden uppmurad och i intet fall vilande på bjälklag samt, på brandfritt ställe i källare eller bottenvåning, försedd med sotkammare av sten och tillräckligt stor sotöppning, stängd med dubbla, tillräckligt stora ränsluckor av järn i järnramar, varjämte de rör, som i den gemensamma stkorstensstocken införas, skola på ändamålsenligt sätt fästas, så att de ej kunna tränga in i skorstenen.

Kakelugn skall förses med fyrtiofem centimeter (45 cm.) långt järn-

§ 24.

1. I hus, som nybyggas, skall varje eldstad hava sin egen skorstenspipa. Där vid inrättandet av ny eldstad i äldre hus svårighet möter för anordnande av eget rökrör, må byggnadsnämnden kunna medgiva, att i förut befintlig skorstenspipa införas högst två kakelugns- eller kaminrör under iakttagande av nödiga försiktighetsmått mot eldfara.

2. Den del av skorsten, som inrymmer rökrör, skall muras av bränt, icke poröst tegel, och skall från grunden helt vila på brandsäker konstruktion. Skorsten skall uppdragas genom yttertaket så nära intill taknocken som möjligt och i allmänhet till 1 m. över denna samt i skärningen med yttertaket kringklädas med plåt eller förses med annan lämplig tätning. Skorsten skall väl fogstrykas, kalkrappas eller plåtbeklädas.

3. Rökrör skall hava en genomskärningsyta motsvarande minst 14 cm. i fyrkant. Rökrör från öppen spis skall hava minst dubbelt så stor genomskärningsyta. Imrör från kök och tvättstuga bör hava en genomskärningsyta, motsvarande minst 14×27 cm. Avgasningsrör från gasspis skall, därest sådant med hänsyn till spisens storlek erfordras, indragas i särskild utsugningskanal. Rökrör få icke utan byggnadsnämndens

rör, vilket insättes till ena hälften i kakelugnsröret och till den andra i skorstensröret. Spjäll må ej i kakelugn anbringas närmare taket än fyrtio centimeter (40 cm.).

Tarvas draga rökrör genom rum till skorsten, skall detta göras av järn och hållas minst trettio centimeter (30 cm.) från närmaste trä, samt, där ej byggnadsnämnden medgiver undantag, alltid överklädas med takpannor och murbruk till minst sex centimeters (6 cm.) tjocklek.

Järnstång, varigenom sotning hindras, så ock skjutspjäll må, vid hot av högst 20 kronor, ej i rökgång sättas.

§ 34.

Skorsten, skall hava minst femton centimeter (15 cm.) tjock, väl fogad och inom huset rappad yttermur, men för skiljetungorna, vilka skola vara i muren inbundna, må sju och en halv centimeter (7,5.) tjocklek var tillräcklig.

Skorsten skall uppdragas genom eller nära taknocken till minst nittio centimeters (90 cm.) höjd över densamma och, där så erfordras, förses med huv av icke antändbart ämne. Byggnadsnämnden må dock kunna meddela tillstånd att uppföra skorsten till lämplig höjd vid takfoten, då byggnadsstilen sådant fordrar eller byggnadens konstruktion i övrigt lägger hinder för skorstenens uppförande i närheten av taknocken, med villkor att skorstenen på ett prydligt sätt anordnas.

Skorsten på mindre än sex meters (6 m.) avstånd från närmaste hus av trä och på mindre än tre meters (3 m.) avstånd från närmaste hus av annat byggnadsämne skall överstiga taknocken på sagda hus med medgivande uppföras i större vinkel mot lodlinjen än 45°, och skall, om denna lutningsvinkel överskrides, liksom eljest där så erfordras anbringas sotlucka.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

4. Väggar å skorsten skola hava en tjocklek av minst 12 cm. samt skiljetungor, vilka skola muras med säkra förband, minst 6,5 cm. För skorsten till ångpanna och dylikt eller för fristående skorsten, som saknar stöd av mur, rättas ytterväggarnas tjocklek efter skorstenens höjd och beskaffenhet. Där så erfordras för undvikande av besvärande uppvärmning av angränsande lokaler, skall skorsten isoleras mot dessa. Likaledes bör för undvikande av inrökning skorsten på lämpligt sätt skyddas mot avkylning.

5. Där rökrör av plåt i något fall icke ledes direkt från eldstad in i skorstenspipa, skall tillses, att röret ej anbringas närmare trävirke än 45 cm.

6. Utsugningskanal för luftväxling skall givas en genomskärningsyta anpassad efter rummets volym, dock minst 150 kvcm. samt utföras i brandhärdig konstruktion. Utloppet skall så anordnas, att en effektiv utsugning därigenom underlättas.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

minst sextio centimeter (60 cm.), eller ock, där sådant möter hinder, skola rök och eldgnistor på annat tjänligt sätt avledas, dock må sådan skorsten hämta stöd av närmaste vägg, men ej dragas trävägg närmare än sextio centimeter (60 cm.).

Bygger granne hus till större höjd än angränsande hus, därå skorsten möter inom nyss sagda avstånd, skall kostnaden för skorstenens uppförande till föreskriven höjd lika fördelas mellan bägge grannarna.

Fabriksskorstenen skall göras så hög, att den ej medför fara eller olägenhet för grannarna.

§ 35.

Bjälke eller takstol må icke läggas nära skorsten eller rökrör, än mindre däruti inmuras, utan skall bjälklag eller taklag omkring skorsten avväxlas så, att mellan skorstenens yttre yta och närmaste bjälke eller takstol blir på alla sidor lämnat ett mellanrum av minst femton centimeter (15 cm.), som fylles med mur, utskjutande från skorstenen.

§ 31.

Eldstad och rökrör därifrån skola uppföras på grundmur eller valv av sten eller tegel så, att de icke vila på eller stödjas av bjälke eller trävägg.

Bakom mur till eldstad må trävägg ej till någon del kvarlämnas och murat rökrör må ej dragas ut genom trävägg.

Bakmur till ugn eller murad spisel skall, till lika längd med eldstaden, vara, till en meter femtio centimeters (1,5 m.) höjd, minst fyrtiofem centimeter (45 cm.) tjock och därovan minst femton centimeter (15 cm.).

§ 25.

Bjälkar, takstolar och andra konstruktiva byggnadsdelar av trä få ej anbringas intill skorsten utan skola avväxlas på minst 25 cm. avstånd från rökrörs insida: och skall mellanrummet invid skorstenen fyllas med sten eller annat icke brännbart ämne.

§ 26.

Eldstads botten må icke läggas närmare därunder befintligt trä än för kakelugn och murad spis 25 cm. och för köksspis 40 cm. Emot trävägg får ej spis, kakelugn eller kamin under något villkor uppsättas, utan skall vägg bakom eldstad bestå av minst 12 cm. tegelmur eller vara brandhärdig och hava motsvarande värmeisoleringsförmåga, dock må gasspis och elektrisk spis uppsättas mot trävägg, försedd med flamskyddande beklädnad.

Kagelugn i trähus skall sättas i murad nisch av minst femton centimeters (15 cm.) tjocklek.

Lag samma vare, då kakelugn i stenhus uppsättes, där trävägg möter.

Kakelugn skall inom kransen, på minst femton centimeters (15 cm.) avstånd från taket fyllas och avjämnas med murbruk.

Inrättande av eldstad i välvd källare under boningshus av trä kan av byggnadsnämnden för särskilda fall medgivas.

Eldstad, vari mycket jämn eller stark eldning fordras, skall förvaras med därefter avpassad tjockare mur och sorgfälligare kalkrappning samt vara fristående på alla sidor.

§ 32.

Framför eldstad eller ugn i bagarstuga, tvättstuga och brygghus lägges plan av sten eller järn, cement eller annat tjänligt ämne till minst en meter tjugo centimeters (1,2 m.) bredd och minst sextio centimeter (60 cm.) utöver eldstadens längd på vardera ändan.

Framför annan eldstad lägges stenplan till minst fyratiofem centimeters (45 cm:s) bredd för spisel och trettio centimeters (30 cm.) bredd för kakelugn och järnkamin, med utsträckning åt sidorna: för kakelugn till minst tre fjärdedelar av sockelbredden samt för spisel till hela bredden och för järnkamin till sju och en halv centimeter (7,5 cm.) och därutöver på vardera sidan.

För mindre järnspisel eller kamin på järnfötter må gjuten järnplan av förenämnda storlek kunna användas.

Framför eldstad eller ugn i smedja, gjuteri, kakelugns- och krukmakeri, bageri, bryggeri, torkplåt, fär-

§ 27.

Kakelugnar och murade spisar skola uppföras på mur, i mur fästade bärjärn eller brandsäkert bjälklag. Framför eldstad lägges plan av sten, cement eller dylikt till minst 45 cm. bredd för spis och minst 30 cm. bredd för kakelugn och kamin med utsträckning åt sidorna, för kakelugn till sockelns bredd samt för spis till 15 cm. och för kamin till 10 cm. på vardera sidan utöver spisens eller kaminens bredd.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

N:o 106. Ang ny byggnadsordning för staden.

geri och dylika eldfarliga inrättningar, skall planen likasom golvet i allmänhet, vara av icke antändbart ämne

Beträffande snickares, vagnmakares eller tunnbindares verkstad, skall finnas lagd stenfris framför eldstad till minst en meter (1 m.) utsträckning och dessutom omkring samma fris uppdraget ett minst sextio centimeter (60 cm.) högt skyddsvärn av tegel till minst femton centimeters (15 cm.) tjocklek, eller annan mot eldfara lika skyddande åtgärd vidtagas med byggnadsnämndens därtill givna tillåtelse.

§ 28.

1. Vid anordnande av fabriks- eller verkstadslokal för utövande av sådant yrke, till vars bedrivande särskild eldstad, ugn, ångpanna, explosionsmotor eller liknande inrättning användes eller där varmluft erfordras i anstalt för torkning, ävensom där eldfarliga ämnen i mängd samlas, åligger det byggnadsnämnden, i den mån ej bestämmelser i ämnet finnas i annan ordning utfärdade, att angående eldstäders, rökgångars och avgasningsrörs inrättande, skorstenars höjd, anbringande av brandsäkra väggar, golv och tak, branddörrar eller dylikt efter brandchefens hörande meddela de föreskrifter, som i varje fall må anses betryggande mot eldfara, ävensom att föreskriva åtgärder till förhindrande av besvärande rökbildning.

2. Vid anordnande av samlingssal eller annan lokal, avsedd att samtidigt inrymma ett större antal personer, har byggnadsnämnden att, i den mån ej bestämmelser i ämnet finnas i annan ordning utfärdade, efter brandchefens hörande medde-

la de särskilda föreskrifter, som nämnden finner erforderliga ur brandskyddssynpunkt samt med hänsyn till lokalens utrymningsmöjligheter. **N:o 106.** ***Ang. ny byggnadsordning för staden.***

Kap. 3.

Om gård och dess anordnande m. m.

§ 24.

Till varje gårdstomt skall finnas körport av minst två meter tjugufem centimeters (2,25 cm.) bredd och tre meters (3 m.) höjd ankommande det på byggnadsnämndens prövning om till större gårdstomt mer än en port eller bredare sådan skall anbringas.

§ 29.

1. Gård och annan obebyggd del av tomt må ej förläggas lägre än angränsande gatas nivå och ej på större höjd över denna än 1 m. där ej byggnadsnämnden finner terrängförhållandena påkalla annat läge.

2. Mellan gård och gata skall finnas körbar förbindelseled med en fri genomfartsöppning av minst 2,25 m. bredd och 3 m. höjd. Byggnadsnämnden äger medgiva befrielse från anordnandet av sådan förbindelseled, därest detta möter svårighet eller icke prövas erforderligt; dock skall därvid tillses, att av brandchefen godkänd möjlighet på annat sätt beredes för införande av erforderliga brandredskap.

§ 30.

1. Då byggnadsnämnden förelägger tomtägare att anlägga plantering å sådant område i kvarters inre, som undantagits från bebyggande, skall nämnden tillse ej mindre att jorden på för ändamålet lämpligt sätt beredes än även att god helhetsverkan uppnås såväl i fråga om planteringens beskaffenhet som ock rörande höjdläget eller lutningsförhållandena å områdets olika delar.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

2. Jämväl vid sådant fall, då lokal anordnas under gårdens plan, eller där endast smärre gårdsbyggnader få uppföras, äger byggnadsnämnden föreskriva anordnandet av lämplig plantering med iakttagande av vad i mom. 1 sägs.

§ 23.

Byggnadstomt skall, där ej magistraten för särskilda omständigheter medgiver undantag, mot gata, torg eller annan allmän plats med stängsel förses; och äge magistraten, där stängselskyldigheten av tomtägaren åsidosättes, honom därtill hålla.

Likaledes skall tomtägaren, där granne det äskar, skilja sin tomt från grannes medelst stängsel, som, då granne så fordrar, göres tät, och vidkännes vardera halva kostnaden, men njute så stor minskning, som svarar mot hans vid tomtlinjen uppförda byggnader.

Tomt må omhängas med järn- eller spjälstaket, stenmur, plank eller annat lämpligt, ej vanprydligt stängsel; men sådant stängsel får mot gata, torg eller annan allmän plats ej vara högre än tre meter (3 m.) eller lägre än en meter (1 m.) samt mellan tomter ej lägre än två meter trettio centimeter (2,3 m.) där ej grannarne om annat sämjas.

§ 31.

1. Där byggnadsnämnden ej med stöd av 44 § i byggnadsstadgan föreskrivit, att tomt skall i gräns mot gata eller annan allmän plats lämnas öppen, skall tomt i sådan gräns förses med stängsel.

2. Mellan tomter, som gränsa intill varandra, skall, när någon av grannarna det önskar, stängsel uppföras. Byggnadsnämnden äger dock föreskriva, att stängsel mellan tomter icke må anordnas inom område i kvarterets inre, som undantagits från bebyggande.

3. Angående stängsels höjd och beskaffenhet i övrigt ankommer å byggnadsnämnden att meddela föreskrift. Därvid skall tillses, att stängsel erhåller prydligt utseende och anordnas med behörig hänsyn till gatu- eller gårdsbildens helhetsverkan.

4. Stängsel, som uppföres i gräns mot gata eller annan allmän plats, bekostas av tomtägaren.

5. Stängsel i gräns mellan granntomter skall uppföras av tomtägarna till hälften vardera.

6. Stängsel skall väl underhållas.

§ 21.

Tomt skall, såvitt ske kan, så läggas och planeras, att vatten icke därå samlas eller därifrån besvärar grannes tomt, utan avledes direkt

§ 32.

Där enligt byggnadsnämndens prövning olägenhet för viss tomt uppkommer genom spill- eller regnvatten från angränsande tomt, är

från tomten i avloppsledningen eller ledes ut i närmaste rännsten vid gata, torg eller annan allmän plats. Tillåter ej tomts läge så beskaffad vattenavledning, vidtage då ägaren annan åtgärd så att granne må undgå olägenhet av vatten eller orenlighet från hans tomt. Kan sådant ske medelst anläggande av avloppstrumma genom grannes tomt, må detta ej vägras. Kostnaden därför och underhållet därav, ävensom skadestånd vidkännes den, som trumma anlägga låter, antingen ensam eller med granne, allt efter mätismannaordom.

§ 56.

Från föreskrifterna i denna byggnadsordning må byggnadsnämnden bevilja undantag ifråga om byggande av hus för tillfälligt begagnande under kortare tid.

Kap. IV.

Om byggnadssyn och tillstånd att bygga.

§ 47.

Vill någon å tomt eller lägenhet nytt hus bygga eller företaga någon tillbyggnad eller större förändring av redan befintligt hus, ingive till byggnadsnämnden i 2 exemplar byggnadsritningar, som enligt därpå angiven skala och med varaktig

ägaren till sistnämnda tomt skyldig att, om byggnadsnämnden så bestämmer, genom ändamålsenlig dränering bortleda vattnet till dagvattenledning eller dike, med undvikande, då så kan ske av ledning genom grannes fastighet.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 33.

För byggnad av tillfällig beskaffenhet kan byggnadsnämnden lämna befrielse från i denna byggnadsordning givna föreskrifter, där nämnden finner sådant påkallat med hänsyn till byggnadens ändamål och det kan ske utan att sundheten och brandsäkerheten därigenom sättes i fara eller vanprydnad uppstår. Nämnden skall därvid bestämma den tid, som tillståndet att hava sådan byggnad kvarstående skall äga giltighet.

Kap. 4.

Om byggnadslov.

§ 34.

1. Ansökan om tillstånd till nybyggnad eller annan åtgärd, varom i 61 § i byggnadsstadgan förmäles, skall åtföljas av de handlingar, kartor och ritningar m. m. som i 62 § i nämnda stadga föreskrives, nämligen:

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

färg utvisa plan, genomskärning och fasad av byggnaden, så att byggnadens storlek, utseende, indelning och övrig beskaffenhet fullkomligt åskådliggöres, samt, när de avse tillbyggnad, upptaga jämväl de delar av förut varande hus, varintill byggnadens skall uppföras.

Planritningarna, särskilda för varje våning, skola utvisa rummens indelning, murarnas och väggarnas tjocklek samt rökrörens läge och böra, om möjligt, ställas den ena över den andra.

Genomskärningarna skola utvisa sättet för grundläggningen och grundens djup, varje vånings höjd, bjälklagens tjocklek, taklagens form och sammansättning samt, såvitt ske kan, utmärka skorstenars och rökrörs dragning.

Fasaderna böra utvisa byggnadens yttre utseende samt form och storlek av fönster, dörrar och portöppningar, vilka på husets yttre delar skola anbringas.

På planritningarna och genomskärningarna skola nya och gamla murar och väggar genom olika färger från varandra skiljas; och motsvara icke skiljemurarna i våningarna varandra, eller föranleder husets indelning något ovanligt byggnadssätt, skall med detaljritningar utvisas, huru med hänsyn därtill, husets säkerhet är betryggad.

a) bevis, att sökanden förfogar över den mark, därå byggnad eller annat arbete skall utföras, eller eljest är berättigad till arbetets utförande;

b) karta, motsvarande de fordringar, som gälla i avseende å tomtkarta, och upptagande angränsande gators bredd och höjdlägen, avstånd till motliggande byggnadslinje, för tomten gällande bestämmelser samt uppgift, huruvida skyldighet att gälda bidrag till gatukostnad åligger tomtägaren:

c) kopia av kartan, utvisande jämväl den tillämnade byggnadens läge;

d) ritningar, jämte till ritningarna erforderlig beskrivning, utförda i överensstämmelse med nedan intagna föreskrifter,

e) bevis, att tomtägaren fullgjort honom åliggande skyldighet att anordna utfartsväg och avlopp från tomten eller utgiva bidrag till gatukostnad eller ock därför ställt nöjaktig säkerhet.

2. Byggnadsritningarna skola vara upprättade på fackmässigt sätt, i skala minst 1:100 och i övrigt så, att en fullt åskådlig bild erhålles av det tillämnade byggnadsföretaget med hänsyn till konstruktion, utseende och inredning. Ritningarna skola vara försedda med skala, författarens namn samt kvarterets och tomtens eller byggnadsområdets beteckning och åtföljda av nödig beskrivning enligt av byggnadsnämnden fastställt formulär över de huvudsakliga material, grundläggningssätt och konstruktioner i övrigt, som skola vid byggnadsföretaget komma till användning. Beträffande material av förut ej prövad beskaffenhet skall beskrivning-

en åtföljas av provningsbevis från offentlig prövningsanstalt.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

3. Byggnadsritningarna skola utgöras av:

för helt ny byggnad:

dels fullständiga planritningar över byggnadens källare, våningar och vind, där denna senare är inredd, tydligt angivande det ändamål, vartill varje särskilt rum i byggnaden är avsett att användas, och även utvisande eldstäder samt rök- och ventilationskanaler;

dels genomskärningsritningar;

dels ock fullständiga fasadritningar, angivande jämväl gatans i stadsplanen bestämda höjdläge invid byggnadsplatsen, därest byggnaden är därav beroende, och i annat fall markens höjdkontur intill byggnaden,

för om-, på- och tillbyggnad:

plan, genomskärnings- och fasadritningar av motsvarande beskaffenhet, som ovan är föreskrivet för helt ny byggnad, över såväl de delar, som skola ändras eller tillkomma, som även över byggnaden i övrigt. Härvid skall iakttagas, att på plan- och genomskärningsritningar nya murar eller väggar markeras på annat sätt än gamla sådana samt att, därest byggnadsnämnden så påfordrar ritningar företes även över byggnaden i oförändrat skick.

4. Å planritningen över bottenvåningen skola byggnadens huvudmått vara påskrivna och i allmänhet tomtens gränslinjer tydligt angivna.

5. Å genomskärningsritning skola såväl byggnadens medelhöjd som ock höjden av källare, våningar och

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

inredd vind vara med mått angivna.

6. Finnes å granntomt byggnad mot gata eller förgård uppförd invid tomtgränsen, skola angränsande delar av sådan byggnad jämväl å fasadritningen angivas.

7. I den mån så erfordras, äger nämnden att från den sökande infordra borrkarta över å platsen företagen jordborrning, särskilda konstruktionsritningar i tillräcklig skala samt hållfasthetsberäkningar.

8. Om byggnadens utseende i och för sig eller i förhållande till angränsande byggnader icke kan av de inlämnade handlingarna klart bedömas, äger byggnadsnämnden att från sökanden infordra perspektivritning eller, om byggnaden är av synnerlig betydelse för stadsbilden, modell i erforderlig skala.

9. Över fasadpartier, som äro för byggnadens utseende och stadsbilden av särskild vikt, äger nämnden dessutom infordra detaljritningar.

10. Byggnadsritningar och tillhörande beskrivning skola inlämnas i två exemplar. Av ritningsexemplaren skall det ena vara å kalkerväv.

11. Den i 62 § 1 mom. c) i byggnadsstadgan omförmälda kartkopian samt det å kalkerväv utförda exemplaret av byggnadsritningarne jämte ett exemplar av tillhörande beskrivning skola förvaras i byggnadsnämndens arkiv. Originalet till nämnda karta (byggnadskartan) samt det andra exemplaret av nämnda ritningar och beskrivning skola, sedan byggnadslov beviljats, så snart ske kan förses med påskrift om fastställelse och mot lösen av protokollsutdrag och bevis samt mot erläggande av avgift för ritnings-

granskning, besiktningar m. m. enligt gällande taxa utlämnas till sökanden.

12. Är ärende av beskaffenhet, att dess prövning kan ske på grundval av enklare handlingar än ovan sagts, må byggnadsnämnden kunna medgiva de undantag, som av förhållandena betingas.

§ 35.

1. Byggnadsnämndens lov erfordras jämväl för anläggning eller ändring inom byggnad av ledning för vatten, avlopp, gas och elektricitet, i den mån sådan åtgärd berör byggnadens konstruktion eller åsyftar att möjliggöra lokals användning till visst ändamål, såsom till badrum, utrymme för matlagning och dylikt, och skall ansökan om tillstånd till sådan åtgärd åtföljas av bevis, att vederbörande kommunala verk lämnat sitt medgivande till åtgärden. Vidare skall byggnadsnämndens lov sökas för reparationsåtgärd av sådan omfattning, att den bör jämställas med ombyggnad, för utbyte av takbeläggningsmaterial å byggnad samt byggnads omfärgning eller andra åtgärder, berörande byggnads yttre, liksom ock för skyltning, varom förmäles i § 18 i den för staden gällande ordningsstadgan

2. Vid ansökan om lov, som nu är nämnt, skola bestämmelserna i § 34 i tillämpliga delar gälla, dock att kartor och ritningar, som i sagda paragraf omförmälas, endast behöva ingivas i den mån de äro erforderliga för frågans bedömande.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 48.

Sedan ansökning om tillstånd att bygga, åtföljd av nödiga handlingar, på sätt i § 47 föreskrives, till byggnadsnämnden inkommit, låte då nämnden skriftligen kalla sökanden och hans grannar, som vistas i staden, att å viss tid på byggnadsplatsen sig infinna för anställande av byggnadssyn, och skall därvid undersökas, huruvida byggnaden, som å ritningen tecknad är, till form, indelning, utseende och övrig beskaffenhet är sådan, att densamma, enligt denna byggnadsordning, får å tomten uppföras, och om det kan ske utan vanprydnad eller skada för det allmänna eller granne.

Av byggnadsritningarna, sådana de blivit fastställda, skola, med påskrift därom, ena exemplaret till sökanden återställas och det andra hos byggnadsnämnden förvaras.

§ 52.

Den, som erhållit tillstånd att bygga, vare skyldig, sedan byggnadsarbetet påbörjats, hos byggnadsnämnden anmäla:

1) När grundgrävningen på någon punkt hunnit till åsyftat djup och förr än grundläggningen påbörjas;

2) När grunden är lagd och byggnadsarbetet ovan jord skall påbörjas;

3) När byggnaden kommit under tak samt murar och rökrör för eldstäder blivit uppförda, men förr än rappning sker samt rummen med

Kap. 5.

Om tillsyn över byggandet. Besiktningar.

§ 36.

1. Besiktning jämlikt 73 § i byggnadsstadgan verkställes av stadsarkitekten eller den tjänsteman, som byggnadsnämnden bestämmer, och skall ske:

a) då ansökan om byggnadslov ingivits, därest för byggnadsfrågans bedömande besiktning å byggnadsplatsen finnes behövlig;

b) då grundgrävning skett, men innan grundläggning påbörjats;

c) då grundläggning verkställts och fotmuren uppförts;

d) då bjälklag inlagts och förankrats samt yttertakets stomme och skorstenar uppförts, men innan putsning verkställts eller golv inlagts;

e) då ny byggnad är för sitt ändamål fullt färdig eller då om-, på- eller tillbyggnad eller ändring av byggnad blivit fullbordad (slutbesiktning).

2. Utöver de besiktningar, som ovan föreskrivits, äger byggnadsnämnden föreskriva de ytterligare besiktningar, som den finner erforderliga.

3. Byggnadsnämnden äger jämväl bestämma om ett mindre antal besiktningar än i mom. 1 föreskrives, där byggnadens konstruktion eller företagets ringa storlek eller dess beskaffenhet i övrigt därtill föranleda.

4. Innan slutbesiktning verkställes, skall, där byggnadsföretagets beskaffenhet därtill föranleder, brandchefen därom i god tid under-

tak och golv förses och innan blindbotten lägges intill murarna; samt

4) När byggnadsarbetet av byggmästaren förklarats fullbordat.

Uraktlåter någon sådan anmälan, böte högst 50 kronor.

rättas. Avser byggnadsarbete bonings- eller arbetsrum eller andra utrymmen, vilkas inrättande är beroende på hälsovårdsnämndens prövning, skall sådan underrättelse meddelas hälsovårdsnämnden.

N:o 106. *Ang. ny byggnadsordning för staden.*

§ 37.

1. Ansökan om besiktning skall i den mån arbetet fortskrider, ingivas till byggnadsnämndens sekreterare. Ansökan om slutbesiktning skall göras, innan lokalerna tagas i bruk för avsett ändamål.

2. Vid varje besiktning skall den byggande förete de för arbetet fastställda byggnadsritningarna.

3. Det åligger den byggande att lämna besiktningsmännen sådan för besiktningen erforderlig handräckning, som av dessa påkallas.

4. Över förrättad besiktning meddelar besiktningsmannen bevis.

Ansvarig arbetsledare.

§ 38.

1. Ansvarig byggmästare må ej vara annan än den, som genom betyg från byggnadsyrkesskola eller därmed jämförlig teknisk läroanstalt visat sig äga nöjaktig teoretisk kunskap och därjämte genom intyg av sakkunnig myndighet eller i byggnadsyrket kunnig person styrkt sig äga erforderlig praktisk insikt i yrket, byggnadsnämnden dock obetaget att såsom ansvarig byggmästare godkänna jämväl person, vilken icke kan förete intyg av sådan läroanstalt men av byggnadsnämnden prövas äga nöjaktig kännedom om beräkning av enklare

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

byggnadskonstruktioner och om byggnadsverksamheten berörande författningar samt styrkt sig med skicklighet hava utövat byggnadsyrket under minst tio år, därav minst fyra år såsom verkmästare eller innehavare av därmed jämnställd befattning vid större byggnadsföretag.

2. För uppförande av trähus så ock av stenhus med en vånings höjd ävensom för ändringsarbete inom trähus eller sådan ändring av stenhus, som icke berör husets konstruktion, liksom ock för rivning av byggnad samt schaktning eller sprängning för byggnadsföretag, för såvitt arbetet är av ringa omfattning, må byggnadsnämnden kunna såsom ansvarig arbetsledare godkänna person, som icke besitter ovan angivna kompetens.

3. Förekomma vid byggnadsföretag sådana konstruktioner av järn eller betong, vilkas utförande kräver särskild sakkunskap, äger byggnadsnämnden bestämma att ledningen av sådant arbete skall anförtros åt person, som besitter särskild utbildning och erfarenhet i sådant avseende.

4. Den, som vill bygga men ej är behörig att själv utföra arbetet, vare skyldig att, innan arbetet påbörjas, hos byggnadsnämnden anmäla, åt vem ledningen av arbetet kommer att anförtros, och till nämnden avlämna skriftlig förklaring av denne, att han under ansvarsförpliktelse åtagit sig uppdraget, samt avvakta nämndens godkännande av den anmälda arbetsledaren.

§ 18.

Då grundmur måste läggas djupare än grannes förut lagda grundmur, skall, jämte det erforderlig grävning småningom och med största försiktighet verkställes, sistnämnda mur väl stödjas, så att därå uppförd byggnad ej må lida någon skada.

Gör någon i ty fall eller annars genom vårdslöshet vid sina byggnadsåtgärder skada å grannes hus eller tomt, vare skyldig densamma ersätta.

Skyddsanordningar, byggnadsställningar m. m.

§ 39.

1. Skall vid grundläggningsarbete grundmur nedföras djupare än till underkanten av grannes grundmur, skall arbetet verkställas med största försiktighet och sistnämnda mur väl understödjas, så att därå befintlig byggnad ej skadas.

2. Vid arbeten för grundläggning skall gatan väl stöttas, så att rörledningar, där sådana finnas, ej rubbas eller på annat sätt taga skada, och skola vid grävningar under den kalla årstiden sådana åtgärder vidtagas, att rören ej skadas av frost.

§ 40.

1. Angående rätt att uppsätta byggnadsställningar o. dyl. gäller vad i § 22 i den för staden fastställda ordningsstadgan föreskrives.

2. Byggnadsställningar, gångbroar, kryss, strävor, plankläggning m. m., som vid byggnadsarbete användas, skola vara tillräckligt starka och ändamålsenligt anbringade till förekommande av skada å person eller egendom.

§ 41.

1. När eldning för uttorkning av hus under byggnad äger rum, åligger den, som enligt 75 § i byggnadsstadgan ansvarar för byggnadsarbetets utförande, att sörja för, att noggrann tillsyn över eldningen hålles av pålitlig person, som därtill erhållit uppdrag; och skall en med vatten fylld pytsspruta eller annan lika tjänlig anordning finnas till

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

hands i den våning samt därjämte en med vatten fylld brandhink i det rum, där eldning pågår.

2. Användning av tillfällig eldstad, varmed avses s. k. galt och kamin samt koksgryta av järn med minst 15 cm. höga järnfötter, tillåtes endast med villkor:

att eldstaden, därest densamma står på golv eller bjälklag av trä, uppsättes i en på tegel eller annat tillräckligt isolerande underlag stående tät låda av stadigt sammanfalsad järnplåt med minst 15 cm. höga sidor, som omgiva eldstaden på ett avstånd av minst 30 cm.; skolande underlaget för koksgryta vara så stadigt anordnat, att plåtlådan icke på någon punkt kommer närmare golv eller bjälklag än 12 cm. och för galt eller kamin vara under hela lådan murat till minst två skifts höjd;

att rökrör om möjligt ledes direkt till skorstenspipa och i varje fall isoleras från trävirke i enlighet med bestämmelserna i § 23 mom. 5;

att för eldning användes torv, koks, stenkol eller, i galt eller kamin, ved;

att eldning icke företages, förrän all rörning och första utgrundningen med bruk på inre tak och väggar av trä verkställts;

att det rum, där eldning sker, är fritt från lösa brännbara ämnen, såsom trävirke, vassrör och dylikt, dock att torkning av trävaror må äga rum under villkor, att, om trävarorna uppläggas närmare eldstaden än 2 m., eldstaden avskiljes från dem genom en å golvet fristående hel skiljemur, gående minst 50 cm. över eldstadens överkant;

samt att, innan eldning första gången företages, anmälan därom göres å polisstationen och brandstationen.

Kap. 6.

Särskilda bestämmelser om byggande utom stadsplanen.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

§ 42.

Byggnadslov får ej meddelas, där arealen av tomtplatsen understiger trehundra kvadratmeter eller där tomtplatsens form är synnerligen olämplig; dock att, där fråga är om uppförande av två kopplade eller i grupper sammanbyggda mindre, med brandmur skilda egna hem eller andra särskilt små byggnader samt ansökan om byggande av så kopplade hus eller hel grupp dylika små byggnader på en gång föreligger, byggnadsnämnden må kunna meddela byggnadslov, även om varje tomtplats icke innehåller ovan angivna minimiareal.

Sker icke samtidigt med byggnads uppförande anslutning till allmän eller eljest av hälsovårdsnämnden godkänd avloppsledning, må emellertid byggnadslov icke meddelas; dock att byggnadsnämnden för särskilt fall må kunna efter hälsovårdsnämndens och drätselkammarens hörande medgiva undantag från denna bestämmelse.

Innan byggnadslov meddelas, skall tillses, att tomtplats är lämplig för bebyggande och på tillfredsställande sätt torrlagd samt att tomtplats, som ej är belägen vid allmän väg eller gata eller vid för gemensamt behov avsatt enskild väg, tillförsäkras erforderlig utfartsväg.

§ 43.

Av tomtplats skall minst hälften lämnas obebyggd.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

Gårdsrum å invid varandra liggande tomtplatser skola såvitt möjligt läggas i ett sammanhang.

§ 44.

Hus av trä må icke uppföras till större höjd än åtta meter eller med flera än två våningar och vindsvåning.

Stenhus må icke hava mer än två våningar och vindsvåning eller tre våningar, i vilket sistnämnda fall vindsvåning ej får förekomma. Sådant hus får icke uppföras till större höjd än elva meter; dock att ifråga om fristående byggnad dess höjd icke må överstiga tre fjärdedelar av längden av byggnadens fasad mot väg, gata, torg eller annan allmän plats.

Vad här ovan är stadgat om stenhus, gäller ej fabriksbyggnad eller byggnad för offentligt ändamål.

Boningshus av trä, som upptager större yta än fyrahundra kvadratmeter, skall avdelas genom en eller flera fullt betryggande brandmurar, så att icke någon av de medelst brandmur skilda delarne av byggnaden upptager större yta än fyrhundra kvadratmeter.

§ 45.

I de ämnen, där bestämmelser ej meddelats i detta kapitel, gälla i tillämpliga delar stadgandena i 89 § Kungl. Byggnadsstadgan samt i övriga delar av denna byggnadsordning.

N:o 106.
Ang. ny byggnadsordning för staden.

Kap. 7.

Allmänna bestämmelser.

§ 46.

Från föreskrifterna i denna byggnadsordning må byggnadsnämnden medgiva undantag, då lokala förhållanden eller andra viktiga omständigheter göra sådant önskvärt, dock allenast där sådant icke strider mot byggnadsstadgan eller eljest gällande författningar samt utan våda och annans förnärmande kan ske.

§ 47.

Den, som gör sig skyldig till annan förseelse mot byggnadsordningen än som i 120 § i byggnadsstadgan omförmäles, dömes till dagsböter och vare ändock skyldig att efter föreläggande av byggnadsnämnden vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

§ 48.

Vad i denna byggnadsordning stadgas om tomt skall i tillämpliga delar gälla även tomtplats eller annan stadsäga.

Denna byggnadsordning skall lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1934.

Genom densamma upphävas:

1) Byggnadsordning för Västerås stad, fastställd den 23 september 1889.
2) Bestämmelser om ansvariga byggmästare, fastställda den 30 november 1911.

N:o 107.

Beredningsutskottets skrivelse ang. ifrågasatt ändring i bestämmelserna om butikstängning i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige den 27 april innevarande år har beredningsutskottet att avgiva yttrande över av magistraten överlämnade ansökningar från Anna Eriksson m. fl. personer angående utsträckt tid för handel med frukt och konfektyrvaror.

Efter remiss har till beredningsutskottet överlämnats en liknande ansökan av innehavaren av firman Konfekt- och Chokladmagasinet, Elsa Lundgren, samt en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från Västerås Tobakshandlareförening och Västerås Köpmannaförening, vari framförts vissa önskemål ifråga om tiderna för öppethållande av butiker och kiosker.

Här ifrågavarande spörsmål har varit föremål för stadsfullmäktiges avgörande förut, i det att stadsfullmäktige den 29 december 1919 efter förslag av beredningsutskottet förklarat då föreliggande ansökningar om utsträckt tid för öppethållande av mjölk- och mejeributiker, konditorier, frukt- och grönsaksbutiker icke föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd. I det yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113 1919), som låg till grund för stadsfullmäktiges beslut, anförde beredningsutskottet bland annat: "Vad åter angår öppethållande av konditorier och frukt- och grönsaksaffärer inom den ram, som efter medgivande av stadsfullmäktige utstakats i lagen i motsats till de allmänna bestämmelserna, har beredningsutskottet funnit behov av avvikelser från de allmänna lagbestämmelserna för öppethållande av dylika affärer för försäljning av varor icke föreligga. Några olägenheter för allmänheten — och enbart ur denna synpunkt är frågan av beredningsutskottet betraktad — kan icke anses föreligga. Affärerna ifråga föra icke för den större allmänheten nödvändiga varor, utan äro dessa i större eller mindre grad hänförliga till lyxvaror, och synes den i lagen utmätta tiden för inköpen vara rimligen tillmätt."

Beredningsutskottet har icke funnit anledning föreligga att frångå denna uppfattning, allrahelst dessa butiker enligt butikstängningslagen medgivits längre försäljningstid än andra delvis med samma varor försedda butiker och därför i förhållande till dem äro försatta i en gynnsam och konkurrenskraftig ställning, som icke genom beslut av en kommunal myndighet bör ytterligare utvidgas. Det är i detta sammanhang endast att beklaga, att handeln från kiosker lämnats allt för fria händer till förfång för den i tidsavseende mera bundna handeln och att lagen icke öppnar möjlighet att begränsa kioskhandeln i önskad omfattning, icke blott önskvärd med hänsyn till övrig handelsverksamhet utan även med hänsyn till den fara för det uppväxande släktet, som den till dels medför.

Beredningsutskottet får alltså för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville förklara nu föreliggande genom magistraten överlämnade framställningar om utsträckt tid för viss handel icke föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Beredningsutskottet bilägger tillika den skrivelse som i ärendet avlåtits av Västerås Tobakshandlareförening och Västerås Köpmannaförening.

N:o 107. *Ang. ifrågasatt ändring i bestämmelserna om butikstängning i staden.*

Västerås den 8 december 1933.

För Beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

Ragnar Tenow.

N:o 108.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. bestämmelser om tillsättning av stadsdomare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Genom resolution den 21 nästlidne november har magistraten berett stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över en inom justitiedepartementet genom särskilda sakkunnige avgiven utredning med förslag angående ordning för tillsättande av stadsdomaretjänster och om allmänna bestämmelser rörande rådhusrätternas rekrytering.

Då yttrandet skall vara av stadsfullmäktige avgivet senast den 18 innevarande månad, har beredningsutskottet utan att avvakta remiss granskat förslaget i dess huvudsakliga principiella delar och får nu i ärendet anföra följande.

Förslaget berör städer med rådhusrätt, bestående av borgmästare och minst två lagfarna rådmän, och avser sådan ändring i nu gällande bestämmelser att vad angår tillsättande av borgmästaretjänst ansökningshandlingarne före valet skola överlämnas till vederbörande hovrätt, som har att upprätta förslag å tre sökande, som med hänsyn till förtjänst och skicklighet i första hand böra ifrågakomma till befattningen, och vad angår tillsättande av rådmanstjänst stadens beslutanderätt skall upphöra och Kungl. Maj:t tillsätta befattningen. Därvid skulle emellertid Kungl. Maj:t vara bunden inom ett av stadsfullmäktige med tillämpning av proportionell valmetod upprättat förslag, upptagande tre sökande till befattningen. Före avgivande av detta valförslag skulle hovrättens förordande av tre sökande, som böra

N:o 108.
Ang. bestämmelser om tillsättning av stadsdomare.

främst ifrågakomma till befattningen, föreligga. Vid tillsättande av rådmanstjänst äro emellertid stadsfullmäktige icke absolut bundna vid det förslag hovrätten avger, utan kan å förslag uppföras person, som vid tillfrågan förklarat sig vilja emottaga befattningen. Annan befattning vid rådhusrätten skulle enligt förslaget tillsättas av magistraten. I avseende å sådan befattning är föreskrivet, att därtill icke kan ifrågakomma annan än den som tjänstgjort såsom ledamot eller fiskal i hovrätt eller av Konungen förklarats behörig att inneha sådan befattning.

Såsom av denna summariska redogörelse för förslaget framgår skulle stad mista sin självbestämmanderätt vid tillsättande av rådmanstjänst. I betraktande emellertid av, att Kungl. Maj:t vid befattningens besättande icke får gå utanför stadsfullmäktiges valförslag, att detta förslag upprättas medelst proportionell valmetod och att härigenom vinnes garantier för att förtjänst och skicklighet vinner beaktande vid förslagets uppgörande synes detta ingrepp i självbestämningsrätten icke behöva möta någon allvarligare gensaga. Kvar står visserligen principiellt sett att med skyldighet att avlöna befattningshavare bör följa rätt att tillsätta sådan, men då det i detta sammanhang icke kan bringas på tal, att staten skulle övertaga avlöningen, må principen vika om därmed vissa olägenheter vid tillsättande av tjänsten, som enligt utredningen skulle föreligga, komme att undanröjas eller i möjligaste mån begränsas.

Beredningsutskottet har alltså för sin del intet att erinra emot det föreslagna sättet för tillsättande av rådmanstjänst.

Vad åter angår i de sakkunniges utredning upptaget förslag, att hovrätt skall inverka vid valförslags upprättande är att befara, att förtjänst och skicklighet av hovrätten allt för mycket bedömes efter domaretjänstgöring och att den sökandes meriter inom administrativ och kommunal förvaltning och på detta område nådd skicklighet och erfarenhet icke blir tillräckligt beaktad. Skall överhuvudtaget något yttrande angående den ordning sökande såväl till borgmästare- som rådmanstjänst med hänsyn till förtjänst och skicklighet bör ifrågakomma till ledning för valkorporationerna (vid borgmästareval de i kommunala angelägenheter röstberättigade och vid rådmansval stadsfullmäktige) anses erforderligt, bör enligt beredningsutskottets mening magistrat vara bättre skickad att avge sådant yttrande än hovrätt. Med sin inställning till rättskipning och till kommunalförvaltning är icke att befara att den sökandes olika meriter av magistrat skulle bliva orättvist avvägda.

Vad angår i förslaget ifrågasatta kompetensvillkor — tjänstgöring som ledamot eller fiskal i hovrätt — för befattning vid rådhusrätt som tillsättes av magistrat (stadsnotarie och assessorstjänst) synes enahanda synpunkt kunna framföras. Att en tjänstgöring vid hovrätt i meritavseende skall hava sådant försteg framför förtjänst och skicklighet inom de administrativa och kommunala förvaltningsområdet, att den sökande med enbart denna senare kompetens jämte domarekompetens icke kan komma i fråga vid tillsättande av tjänst, varom här är fråga, är en uppfattning vars riktighet kan ifrågasättas. Denna detalj i förslaget synes beredningsutskottet vara mycket diskutabel.

Med den anmärkning, att beredningsutskottets granskning av förslaget icke omfattar dess ekonomiska konsekvenser för städerna hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville såsom sitt yttrande åberopa vad beredningsutskottet härovan anfört.

O:o 108. *Ang. bestämmelser om tillsättning av stadsdomare.*

Västerås den 9 december 1933.

För Beredningsutskottet:
HJALMAR THYRESSON.

/Ragnar Tenow.

VÄSTERÅS 1933
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1933. Den 18 December. XIX.

N:o 109.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1934.

Utgifter.

I A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1896 à 3,6 %	10,000:—	180:—	
2.	„ „ 1902 à 4 %	752,000:—	30,080:—	
3.	„ „ 1907 à 4,5 %	1,109,000:—	49,905:—	
4.	„ „ 1910 à 4,5 %	1,921,000:—	84,712:50	
5.	„ „ 1924 à 5 %	835,000:—	41,750:—	
6.	„ „ 1929 à 5 %	2,566,000:—	128,300:—	334,927:50
b) Andra amorteringslån:				
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1.	År 1916 à 4¾ %	194,395:59	9,233:79	
2.	„ 1917 à 4¾ %	199,016:50	9,453:28	
3.	„ 1918 à 4¾ %	284,799:10	13,527:96	
4.	„ 1918 à 5¼ %	290,074:76	15,228:92	
5.	„ 1920 à 6 %	184,378:42	11,062:71	58,506:66
			Transport	393,434:16

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

		Transport	393,434 : 16
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6. År 1920 à 4 %	136,409 : 53	5,456 : 38	
7. „ 1921 à 4 %	64,391 : 35	2,575 : 65	
8. „ 1925 à 5 %	25,702 : 91	1,285 : 15	
9. „ 1926 à 5 %	33,183 : 49	1,659 : 17	
9a. „ 1927 à 5 %	43,274 : 47	2,163 : 72	
9b. „ 1928 à 5 %	60,346 : 20	3,017 : 31	
9c. „ 1929 à 5 %	37,250 : 22	1,862 : 51	
9d. „ 1930 à 5 %	66,689 : 88	3,334 : 49	
10. „ 1931 à 5 %	19,845 : 38	992 : 27	22,346 : 65
Upptagna lån från:			
11. Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa:			
År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
12. Sveriges Allm. Understödsförening:			
År 1926 à 5 %	175,490 : 78	8,774 : 54	
13. Städernas Allm. Brandstodsbolag:			
År 1926 à 5 %	280,489 : 84	14,024 : 50	
14. Kopparbergs läns Sparbank:			
År 1928 à 5 %	416,445 : 20	20,339 : 70	
15. Svenska Livförsäkringsbolaget:			
År 1928 à 5 %	118,270 : 45	5,776 : 50	
16. Bollnäs Sparbank:			
År 1928 à 5 %	20,822 : 19	1,016 : 97	
17. Gävle Stads Sparbank:			
År 1928 à 5 %	83,289 : 04	4,067 : 94	
18. Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:			
År 1928 à 5 %	416,445 : 22	20,339 : 77	
19. Kungl. Postsparbanken:			
År 1931 à 4,5 %	824,195 : 09	37,088 : 78	
20. Kungl. Postsparbanken:			
År 1932 à 4,85 %	648,819 : —	31,107 : 15	
21. Västmanlands läns Landsting:			
År 1932 à 5 %	244,762 : 50	12,100 : 64	
22. Fonder under Drätselkammarens förvaltning:			
År 1932 à 5 %	979,050 : —	48,402 : 76	
	Transport	211,813 : 79	415,780 : 81

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Transport		211,813 : 79	415,780 : 81
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 10	
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ %	100,000 : —	4,460 : 82	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ %	500,000 : —	22,304 : 08	
26. Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ %	200,000 : —	8,921 : 64	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
29. Livränte- och Kapitalräkningsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4½ %	50,000 : —	2,230 : 41	
30. Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4½ %	165,000 : —	7,360 : 35	290,547 : 24

c) Andra lån och skulder:
Upplånta medel:

1. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	75,000 : —	3,750 : —	
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder, kronor 5,000 : —		20 : —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		60,000 : —	92,095 : 44

d) Lånekostnader:

Provisioner	1,250 : —
Summa Kronor	799,673 : 49

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

I B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Ursprungl. lånebolopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a)	Obligationslån:				
1.	Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,000,000: —	10,000: —	10,000: —	
2.	„ „ 1902 à 4 %	2,000,000: —	752,000: —	71,000: —	
3.	„ „ 1907 à 4,5 %	2,000,000: —	1,109,000: —	59,000: —	
4.	„ „ 1910 à 4,5 %	3,000,000: —	1,921,000: —	77,000: —	
5.	„ „ 1924 à 5 %	1,000,000: —	835,000: —	23,000: —	
6.	„ „ 1929 à 5 %	2,744,000: —	2,566,000: —	50,000: —	290,000: —
b)	Amorteringslån: Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4¾ %	250,000: —	194,395: 59	4,840: 40	
2.	År 1917 à 4¾ %	250,000: —	199,016: 50	4,620: 91	
3.	År 1918 à 4¾ %	350,000: —	284,799: 10	6,175: 90	
4.	År 1918 à 5¼ %	350,000: —	290,074: 76	5,871: 31	
5.	År 1920 à 6 %	210,000: —	184,378: 42	2,894: 21	24,402: 73
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6.	År 1920 à 4 %	162,000: —	136,409: 53	4,263: 62	
7.	År 1921 à 4 %	74,240: —	64,391: 35	1,878: 75	
8.	År 1925 à 5 %	30,000: —	25,702: 91	664: 85	
9.	År 1926 à 5 %	37,800: —	33,183: 49	797: 83	
9a.	År 1927 à 5 %	48,191: 37	43,274: 47	968: 72	
9b.	År 1928 à 5 %	65,800: —	60,346: 20	1,259: 69	
9c.	År 1929 à 5 %	39,825: —	37,250: 22	726: 12	
9d.	År 1930 à 5 %	70,000: —	66,689: 88	1,215: 51	
10.	År 1931 à 5 %	20,475: —	19,845: 38	338: 61	12,113: 70
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926 à 5 %	200,000: —	175,490: 78	4,235: 68	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 %	200,000: —	175,490: 78	4,235: 68	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	319,663: 33	280,489: 84	6,769: 95	
			Transport	15,241: 31	326,516: 43

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

		Transport	15,241 : 31	326,516 : 43
14. Kopparbergs Läns Sparbank:				
År 1928 à 5 %	500,000 : —	416,445 : 20	19,299 : 10	
15. Svenska Livförsäkringsbolaget:				
År 1928 à 5 %	142,000 : —	118.270 : 45	5,480 : 95	
16. Bollnäs Sparbank:				
År 1928 à 5 %	25,000 : —	20,822 : 19	964 : 97	
17. Gävle Stads Sparbank:				
År 1928 à 5 %	100,000 : —	83,289 : 04	3,859 : 82	
18. Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag:				
År 1928 à 5 %	500,000 : —	416,445 : 22	19,299 : 06	
19. Kungl. Postsparbanken:				
År 1931 à 4,5 %	881,000 : —	824,195 : 09	29,364 : 59	
20. År 1932 à 4,85 % ..	663,000 : —	648,819 : —	14,868 : 78	
21. Västmanlands Läns Landsting:				
År 1932 à 5 %	250,000 : —	244,762 : 50	5,499 : 38	
22. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning:				
År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	979,050 : —	21,997 : 52	
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia:				
År 1933 à 4½ %	500,000 : —	500,000 : —	8,707 : 30	
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden:				
År 1933 à 4½ %	100,000 : —	100,000 : —	1,741 : 46	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget:				
År 1933 à 4½ %	500,000 : —	500,000 : —	8,707 : 30	
26. Svenska Personal-Pensionskassan:				
År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	200,000 : —	3,482 : 92	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:				
År 1933 à 4½ %	200,000 : —	200,000 : —	3,482 : 92	
		Transport	161,997 : 38	326,516 : 43

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

		Transport	161,997 : 38	326,516 : 43
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa:				
År 1933 à 4½ %	50,000 : —	50,000 : —	870 : 73	
29. Livränte- och Kapitalräkningsanstalten för Östergötlands län och stift:				
År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	50,000 : —	870 : 73	
30. Stockholms Sjukhem:				
År 1933 à 4½ %	165,000 : —	165,000 : —	2,873 : 41	166,612 : 25
			Summa Kronor	493,128 : 68

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	197,000 : —	
2) Tillfälliga understöd	55,500 : —	
3) Understöd in natura	41,000 : —	293,500 : —
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	31,000 : —	
2) Lasarettsvård	5,500 : —	
3) Sanatorievård	4,500 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader	14,000 : —	55,000 : —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	4,300 : —	
2) Yrkesutbildning	2,500 : —	
3) Kommunalt pensionstillskott	9,500 : —	16,300 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:		
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	54,000 : —	
2) Medikamenter	5,000 : —	
3) Begravningskostnader	1,300 : —	60,300 : —
	Transport	425,100 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

	Transport		425,100 : —	
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —		
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
4) Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån ..	210 : —			
Fattigv.-syssl-m. bost.	110 : —			
Fattigv.-tills.-m. bost.	70 : —			
Fattigv.-st. ordf. bost.	70 : —			
Diakonissan	70 : —			
Samtalsavgifter ...	100 : —	630 : —		
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		200 : —		
6) Stämpelkostnader		75 : —		
7) Årsavgifter till Svenska Fattigvårds- och barnavårdsförbundet		91 : —		
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund ..		155 : —		
9) Resekostnader, annonser och diverse		400 : —	6,951 : —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g) Löner och arvoden:				
1) Fattigvårdssysslomannen, 44:IV		8,592 : —		
2) Fattigvårdstillsyningsmannen, 27:II		3,783 : —		
3) Kontorsbiträde, I kl., 20: IV		3,243 : —		
4) Kontorsbiträde, II kl 17:III		2,676 : —		
5) Extra kontorsbiträde		1,800 : —		
6) Revisionskostnader		800 : —		
7) Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500 : —		
8) Extra tillsyningsman (23/2 1933) ..		3,540 : —	24,934 : —	
h) Pensionärshemmet:				
1) Hyra för fastigheten		4,500 : —		
2) Koks		600 : —		
3) Diverse omkostnader		250 : —	5,350 : —	
i) Oförutsedda utgifter			500 : —	472,835 : —
			Transport	472,835 : —

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter.

		Transport	472,835 : —

B. Ålderdomshemmet:

i) Hushållet:			
1) Inköp av förnödenheter	39,300 : —		
2) Produkter från hönsgården	1,200 : —		
3) Produkter från trädgården	3,000 : —		
4) Värdet av utförda arbeten i köket	800 : —	44,300 : —	
k) Bränsle, lyse och vatten:			
1) 450 ton ångkol à 22 : —	9,900 : —		
2) Gas	2,000 : —		
3) Vattenavgifter	3,000 : —		
4) Belysningsström	3,500 : —		
5) Kraftström	300 : —	18,700 : —	
l) Renhållning:			
1) Såpa, tvål och tvättpulver	900 : —		
2) Torvmull och sophämtning	400 : —		
3) Värdet av utförd tvätt	4,500 : —		
4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500 : —	9,300 : —	
m) Beklädnad:			
1) Gång- och underkläder samt skodon	3,500 : —		
2) Värdet av utförda arbeten	3,000 : —	6,500 : —	
n) Sjukvård:			
1) Sjukvårdsartiklar och medicin ..	6,000 : —		
2) Sjuktransport	450 : —		
3) Sjukvård för personalen	150 : —	6,600 : —	
o) Underhåll och anskaffning av inventarier:			
1) Linne och sängkläder	1,800 : —		
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000 : —		
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700 : —		
4) Värdet av utförda arbeten	500 : —	4,000 : —	
p) Förbrukningsartiklar:			
1) Skrivmaterial och tryckning	400 : —		
2) Sänghalm	100 : —	500 : —	
q) Begravningskostnader		1,400 : —	
	Transport	91,300 : —	472,835 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

		Transport	91,300 : —	472,835 : —
r) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,300 : —		
2) Telefon till:				
Förestånd. exp.	236 : —			
Sjukhuset	230 : —			
Samtalsavgifter ...	25 : —	491 : —		
3) Inköp av böcker för biblioteket ..		150 : —		
4) Stämpelkostnader å utslag		200 : —	3,141 : —	
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		700 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,700 : —	
t) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. sk. 9,513 : 50):				
Ränta	380 : 54			
Amortering	898 : 15	1,278 : 69		
1924 års lån: (kvarv. sk. 52,271 : —):				
Ränta	2,613 : 55			
Amortering	1,439 : 80	4,053 : 35		
1928 års lån: (kvarv. sk. 258,196 : 05):				
Ränta	12,909 : 80			
Amortering	11,965 : 41	24,875 : 21		
1929 års lån: (kvarv. sk. 213,906 : 65):				
Ränta	10,695 : 33			
Amortering	4,162 : 57	14,857 : 90		
1929 års lån: (restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarvar. sk. 56,071 : 24):				
Ränta	2,803 : 56			
Amortering	10,146 : 44	12,950 : —		
1933 års lån: (kvarv. sk. 340,645 : —):				
Ränta	15,329 : 03			
Amortering	5,932 : 19	21,261 : 22	79,276 : 37	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
4) Kommunalskatt		407 : —		
5) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,732 : —	
		Transport	187,149 : 37	472,835 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

		Transport	187,149 : 37	472,835 : —
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36 : IV	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum o. kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25 : IV	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
3) Maskinisten, 24 : IV	3,795 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4) Eldaren, 20 : II	2,841 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,286 : —		
5) Husmodern, 6 : IV		1,671 : —		
6) Vårdare, 22 : IV . .	3,519 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
7) Två sjuksköterskor, 5 : IV à 1,563 : —		3,126 : —		
8) Två sjuksköterskor, 5 : I à 1,230 : —		2,460 : —		
9) En nattsjuksköterska, 5 : I		1,230 : —		
10) Kokerska, 1 : IV		1,131 : —		
11) Tvättföreståndarinna, 1 : II		957 : —		
12) Tre biträden à 810 : —		2,430 : —		
13) Fyra biträden à 720 : —		2,880 : —		
14) Fem biträden à 660 : —		3,300 : —		
15) Två biträden à 600 : —		1,200 : —		
16) Semester- och sjukvikarier		700 : —		
17) Predikantarvode		500 : —		
18) Organistarvode		100 : —		
19) Semesterpengar till personalen		820 : —	39,193 : —	
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka		527 : —		
2) Pension till Vaktmästare Lundbergs änka		500 : —		
		1,027 : —		
Dyrtidstillägg 50 %		513 : 50	1,540 : 50	
		Transport	227,882 : 87	472,835 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

		Transport	227,882 : 87	472,835 : —
y)	Stall och hönshus:			
	1) Diverse utgifter för stallet	150 : —		
	2) Diverse utgifter för hönsgården ..	1,000 : —		
	3) Bensin och underhåll av bilen	400 : —		
	4) Värdet av produkter	100 : —		
	5) Värdet av utförda arbeten	500 : —	2,150 : —	
z)	Tvättinrättningen:			
	1) Kraftström	500 : —		
	2) Vatten	1,000 : —		
	3) Tvättmedel	2,000 : —		
	4) Diverse omkostnader	200 : —		
	5) Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
å)	Oförutsedda utgifter		1,000 : —	
ä)	Engångsanslag:			
	Utbyte av bil (1,5 ton Fordlastbil)		3,950 : —	242,182 : 87
			Summa Kronor	715,017 : 87

3. Barnavård.

a)	Utackorderade barn:			
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård		36,500 : —	
	2) Skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000 : —	
	3) Barns intagande å skyddshem		6,500 : —	46,000 : —
b)	Anstalts- och sjukvård:			
	1) Lasarettsvård		700 : —	
	2) Sanatorievård		500 : —	
	3) Vanföre- och sinnesslövård		3,000 : —	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.		1,000 : —	
	5) Medikamenter		200 : —	
	6) Begravningskostnader		100 : —	5,500 : —
c)	Återbetalning till främmande kommuner			15,000 : —
d)	Löner och arvoden:			
	1) Föreståndaren, 33 :II	4,899 : —		
	2) Kvinnlig barnavårdsman, 22 :I	2,880 : —		
	3) Barnavårdssyster, 22 :II	3,093 : —		
	4) Läkare (arvode)	800 : —	11,672 : —	
	5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979 : —	
	6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		4,000 : —	17,651 : —
			Transport	84,151 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

			Transport	84,151 : —
e)	Diverse utgifter:			
	1) Del i hyra för lokal		1,100 : —	
	2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480 : —	
	3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800 : —	
	4) Telefoner:			
	Barnavårdsbyrån	180 : —		
	Föreståndarens bostad	70 : —		
	Barnavårdssysterns bostad	70 : —		
	Barnavårdsmannens bostad	70 : —	390 : —	
	5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
	6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
	7) Diverse		150 : —	3,145 : —
f)	Barnavårdscentralen:			
	1) Telefon		95 : —	
	2) Tvätt		60 : —	
	3) Trycksaker		50 : —	
	4) Bussbiljetter och skjutsar		75 : —	
	5) Sjukvårdsartiklar		40 : —	320 : —
g)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155 : —
h)	Barnhemmet Sommarro:			
	1) Hushållet		4,200 : —	
	2) Löner:			
	Föreståndarinnan, 5:IV	1,563 : —		
	Två biträden	1,310 : —		
	Semestervikarier för föreståndarinna och biträden	150 : —	3,023 : —	
	3) Beklädnad		1,600 : —	
	4) Bränsle, lyse och vatten		1,600 : —	
	5) Hyra för fastigheten		2,500 : —	
	6) Underhåll av inventarier		400 : —	
	7) Telefon		110 : —	
	8) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		350 : —	13,783 : —
			Summa Kronor	101,554 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		22,100 : —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000 : —	25,100 : —
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49:IV	10,812 : —		
	Transport	10,812 : —		25,100 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport	10,812: —	25,100: —
Folkskollärare:		
18 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,903: —	88,254: —	
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518: —	14,072: —	
10 ord. lärare: (Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,581: —	45,810: —	
2 e. o. lärare: (S. Andersson, E. Andersson), lön à kr. 2,804: —	5,608: —	
Folkskollärarinnor:		
17 ord. lärarinnor: (Fernqvist, Kolmodin, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912: —	66,504: —	
7 ord. lärarinnor: (Kraft, Råström, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,697: —	25,879: —	
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Nordkvist, Wolfbrandt, Holm, Nordin, Boström), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,483: —	17,415: —	
2 ord. lärarinnor: (Åhman, Carlberg), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,268: —	6,536: —	
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 1:sta lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,238: —	
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,489: —	7,467: —	
Transport	290,505: —	25,100: —

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter.

	Transport	290,505: —	25,100: —
	Småskollärarinnor:		
	29 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Svedin, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,650: —	76,850: —	
	4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970: —	7,880: —	
	3 ord. lärarinnor: (Thunell, L. Pettersson, M. Werner), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,489: —	7,467: —	
	1 ord. lärarinna: A. Norell, lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,328: —	
b) 2.	Lärare i slöjd och huslig ekonomi:		
	2 lärare i slöjd: (Hammarsten, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,912: —	7,824: —	
	1 lärare i slöjd: (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden	3,483: —	
	1 lärare i slöjd: (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden	3,268: —	
	3 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Morberg), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,750: —	8,250: —	
	1 lärarinna i slöjd: (Palmén), lön i 3:dje lönegraden à kr.	2,589: —	
	3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,428: —	7,284: —	
	1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,267: —	
	1 e. o. lärarinna i slöjd	2,053: —	
	1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	2,053: —	
	Transport	424,191: —	25,100: —

Transport	424,191 : —		25,100 : —
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. ..	2,950 : —		
1 lärarinna i huslig ekonomi: (Karlsson), lön i 3:dje lönegraden à kr.	2,789 : —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,253 : —	432,183 : —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000 : —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	7,600 : —		
För undervisning i slöjd för flickor	300 : —		
Vikariearvode, förslagsvis	6,000 : —		
Privatläsning	600 : —		
Undervisning för hörselsvaga barn ..	672 : —	15,172 : —	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarne Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kr. 3,053: —	9,159 : —		
Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25: I	2,360 : —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695 : —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström), arvode	1,700 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan ej tillsatt, arvode	570 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570 : —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	570 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	650 : —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (Nanna E. Norström), arvode	570 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Arvidsson), arvode	570 : —		
Transport	19,674 : —	537,355 : —	25,100 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport	19,674 : —	537,355 : —	25,100 : —
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570 : —		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode (bostad och 1 rum, bränsle och lyse in natura)	220 : —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280 : —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550 : —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160 : —	21,904 : —	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : —, 1 à 400 : —, 1 à 150 : — och 1 à 100 : — kr.	2,150 : —		
till 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850 : —		
till bibliotekarie för lärjungebiblioteket	300 : —		
till skolsköterska för år 1934	2,000 : —	12,044 : —	571,303 : —
g) Pensioner:			
f. småskollärarinnan J. Kjellin	600 : —		
f. slöjdläraren J. F. Brandt	535 : —		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, f. slöjdlär:a Vahlbäck, Hahr, f. småskoll:a Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, A. S. Eriksson, E. Karlsson och f. skolkökslärarinnan Tunell	10,572 : —		
Transport	11,707 : —		596,403 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

	Transport		11,707 : —		596,403 : —
	f. vaktmästaren Fr. Andersson		2,301 : —		
	f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka		200 : —		
	f. städerskan L. Pettersson		200 : —		
	änkan E. Gustavsson		480 : —	14,888 : —	
	Dyrtidstillägg till pensionärer			350 : —	15,238 : —
h)	Premie för olycksfallsförsäkring				600 : —
i)	Skolträdgårdarna:				
1.	Trädgården vid Västgötegatan:				
	Omkostnader	500 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,500 : —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600 : —	2,100 : —	
2.	Herrgärdsskolan:				
	Omkostnader	650 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
	Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600 : —	2,250 : —	
3.	Korsängsskolan:				
	Omkostnader	650 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
	Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren)		750 : —	2,400 : —	
4.	Hammarby m. fl. skolor:				
	Hammarby skola:				
	Omkostnader	300 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	550 : —		
	Omkostnader vid Jakobsbergs skola		150 : —		
	Omkostnader vid Lundby skola		150 : —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola		150 : —	1,000 : —	7,750 : —
				Transport	619,991 : —

N:o 109. Budget för 1934. Utgifter.

	Transport		619,991 : —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:			
1. Material i läs- och skrivämnen		19,500 : —	
2. Slöjdmaterial för gossar		2,500 : —	
3. Slöjdmaterial för flickor		3,500 : —	
4. Förbrukningsartiklar för skolköken		2,500 : —	28,000 : —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd			3,000 : —
m) Tandklinik:			
1. Lokalhyra		600 : —	
2. Tandläkare, arvode		9,000 : —	
3. Tandläkareassistent, arvode		7,500 : —	
4. Arvode till biträde		1,800 : —	
5. Förbrukningsartiklar		2,000 : —	
6. Eldning och renhållning		500 : —	21,400 : —
n) Trycknings- och annonskostnader			1,500 : —
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek		400 : —	
Lärjungebiblioteket		1,150 : —	1,550 : —
p) Skolresor:			
Bidrag till skolresor för lärjungarna		1,000 : —	
Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare		500 : —	1,500 : —
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		4,000 : —	
Lokalhyra		600 : —	
Eldning och städning		400 : —	5,000 : —
s) Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		2,500 : —	
2. Uppvärmning		23,500 : —	
3. Belysning		5,000 : —	31,000 : —
t) Skolbad:			
Avlöning till baderskor		800 : —	
Handdukstvätt och tvål		650 : —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150 : —	4,600 : —
u) Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		6,500 : —	
2. Renhållning av gårdar		1,400 : —	
3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000 : —	
4. Sotning		400 : —	9,300 : —
	Transport		726,841 : —

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter,

		Transport	726,841: --
v) Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		900: —	
2. Telefonavgifter till:			
Djäknebergsskolan	151: 40		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgärdsskolan	110: —		
Folkskoleinspektörens exp.	157: 40		
Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
Korsängsskolan	221: 40		
Lundby skola	82: —		
Hammarby skola	110: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	70: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
4 tillsyningslärare à 70 kr.	280: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	119: 80	1,662: —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240: —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000: —	
5. Barnbespisning, förslagsvis		7,000: —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000: —	
7. Skatter		800: —	
8. Oförutsedda utgifter		750: —	16,352: —

Utgifter för ränta och amortering:

y) Räntor:				
1. Obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
1902 års lån à 4 %	80,840: —	3,233: 60		
1907 „ „ à 4,5 %	21,450: —	965: 25		
1910 „ „ à 4,5 %	212,130: —	9,351: 23		
1924 „ „ à 5 %	16,700: —	835: —		
1929 „ „ à 5 %	128,390: 50	6,419: 53	20,804: 61	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,959: 60	808: 18		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	106,957: 38	5,187: 43		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	10,369: 01	457: 24		
Västmanlands läns sparbank à 4,5 % ..	25,459: 02	1,145: 66		
Västmanlands läns Sparbank à 4,5 % ..	9,759: 82	439: 19		
1933 års lån à 4,5 %	57,362: 50	2,581: 31	10,619: 01	31,423: 62
			Transport	774,616: 62

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter.

			Transport	774,616:62
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 %	80,840:—	7,633:—		
1907 „ „ à 4,5 %	21,450:—	1,250:—		
1910 „ „ à 4,5 %	212,130:—	8,650:—		
1924 „ „ à 5 %	16,700:—	460:—		
1929 „ „ à 5 %	128,390:50	2,498:47	20,491:47	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,959:60	494:71		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	106,957:38	2,451:11		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	10,369:01	841:82		
Västmanlands läns Sparbank	25,459:02	1,606:54		
Västmanlands läns Sparbank	9,759:82	536:81		
1933 års lån à 4,5 %	57,362:50	998:95	6,929:94	27,421:41
			Summa Kronor	802,038:03

4 B. Fortsättningsskolan.

Lärarearvoden	12,000:—	
Föreståndarearvoden	600:—	12,600:—
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000:—
Tryck- och annonskostnader		100:—
Städning och renhållning		200:—
Material till förråden samt diverse utgifter		500:—
	Summa Kronor	15,400:—

4 C. Högre Folkskolan:

a) Undervisningsmaterial		700:—
b) Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900:—	
2 ord. lärare: (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à kr. 6,460:—	12,920:—	
1 ord. lärarinna: (Gerland), lön i 3:dje lönegraden ..	4,926:—	
Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100:—	
Dyrtidstillägg	4,300:—	25,146:—
c) Trycknings- och annonskostnader		250:—
d) Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607:50
e) Biblioteket		300:—
	Summa Kronor	27,003:50

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		1,500: —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	
4. Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet, reservationsvis	200: —	2,630: —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
Summa Kronor		4,580: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) *Högre flickskolan:*			
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)		2,800: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis		800: —	
4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450: —	4,395: —
b) *Arbetareinstitutet:*			
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (28/5 1933)		3,000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13,500: —	16,500: —
c) *Tekniska skolan* (läsåret 1934—1935:			
1. Rektorsarvode	2,500: —		
2. Övriga lärararvoden, förslagsvis ..	47,500: —	50,000: —	
2a. Pension åt f. Slöjdläraren A. Svensson	2,985: —		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000: —	1,985: —	
3. Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell ..		4,000: —	
4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell		2,500: —	
5. Bibliotekskostnader*)		400: —	
Transport		58,885: —	20,895: —

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter.

	Transport	58,885 : —	20,895 : —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	4,250 : —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	1,000 : —	
8.	Andra premier samt stipendier	300 : —	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	8,000 : —	
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)	2,400 : —	
11.	Övriga utgifter	2,000 : —	76,835 : —

*) Tillkommer 400 : — in natura.

d) *Elektrotekniska fackskolan:*

1.	Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —
	Summa Kronor	99,730 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5. A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 43:I 21/6 1933	7,140 : —
2:dre stadsläkaren, 40:IV 21/6 1933	7,248 : —
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)	1,200 : —
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV	4,773 : —
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101 : —	8,202 : —
En stadssjuksköterska, 8:I	1,500 : —
En stadssjuksköterska, 8:III	1,758 : —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:IV	1,563 : —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 5:III	1,452 : —
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42 : — kr. för år).	
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor	1,340 : —
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2 : — pr dag	120 : —
Transport	36,296 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport		36,296 : —	
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor	850 : —		
Ersättning för bostad åt d:o	425 : —		
Ersättning för bränsle åt d:o	150 : —		
Bidrag till två barnmorskor à	1,425 : —	2,850 : —	
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150 : —	39,296 : —
2. Pensioner:			
f. 1:sta stadsläkaren C. Thunström		3,850 : —	
f. Stadssjuksköterskan Anna Ekström:			
Stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933) ..	786 : —		
stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138 : —		
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144 : —	1,068 : —	
f. Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz' änka		800 : —	5,718 : —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskor:			
2 telefoner à 70 : — kr.	140 : —		
Förbrukningsartiklar	50 : —	190 : —	
2. Kostnader för skyddskoppympning		150 : —	
3. Telefoner till:			
1:e stadsläkarens bost.	70 : —		
2:e stadsläk. bostad	70 : —		
En stadssjuksköt. bost.	70 : —		
En stadssjuksköt. bost.	70 : —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110 : —		
1:e tillsyningsmannens bostad	70 : —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40 : —	640 : —	
Transport		980 : —	45,014 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport		980:—	45,014:—	
4. Desinfektionskostnader		200:—		
5. Tryck- och annonskostnader		200:—		
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,000:—		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000:—			
Lokalhyra till d:o ..	600:—	4,600:—		
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700:—			
Skötsel och underhåll av brandstationen	3,000:—	3,700:—		
10. Premier för olycksfallsförsäkring ..		100:—		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra	300:—			
Städning, eldning och belysning	500:—	800:—		
12. Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
Fast årsavgift	3,600:—			
Bidrag till driftskostnad, förslagsvis ..	2,500:—	6,100:—	17,680:—	62,694:—

5. B. Bostadsinspektionen.

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 26:IV		4,101:—		
Ersättning för hållande av velociped ..		30:—	4,131:—	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50:—		
Telefon till byrån	110:—			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70:—	180:—		
Städning och eldning		150:—	380:—	4,511:—
Transport				67,205:—

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

			Transport	67,205 : —

5. C. Köttbesiktningsbyrån.

b) 1. Löner och arvoden:				
Föreståndaren, 35 :I, reservationsvis		5,040 : —		
En andra besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300 : —		
Vaktmästaren, 16 :IV	2,751 : —			
Extra arvode	600 : —			
	3,351 : —			
Avgår för 1 rum och kök med värme ..	555 : —	2,796 : —		
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800 : —		
Två mikroskopister och ett biträde		3,000 : —		
Arvode till extra personal		1,800 : —	16,736 : —	
b) 2. Pension:				
Pension till f. föreståndaren M. Jonsson, reservationsvis			5,145 : —	
c) Diverse utgifter:				
1. Värme, belysning och vatten		600 : —		
2. Telefoner till byråns expedition ..		215 : —		
3. Tvätt		230 : —		
4. Underhåll av byggnader		200 : —		
5. Hyra		3,042 : —		
6. Premier för olycksfallsförsäkring .		100 : —		
7. Diverse		800 : —	5,187 : —	27,068 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, lyse och städning	600 : —	
Lokalhyra	600 : —	
Telefon	20 : —	
Diverse	200 : —	1,420 : —
Summa Kronor		95,693 : —

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	15,000 : —	
Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	15,150 : —
Transport		15,150 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

		Transport	15,150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:				
Stensättning eller annan permanentbeläggning i:				
Vasagatan mellan Engelbrektsplan och Utanbygatan		13,000 : —		
Kristinagatan mellan Källgatan och Djäknebergsgatan		17,500 : —		
Stora gatans norra gren till Jakobsbergsgatan		15,500 : —		
Utanbygatan med plan från Herrgärdsgatan till Kopparbergsvägen		11,000 : —		
Anordnande av parkeringsplats vid Vasagatan och Tessingatan		5,400 : —		
Komplettering av Herrgärdsgatans utläggning mellan Utanbygatan och Rudbecksgatan		2,700 : —	65,100 : —	80,250 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar			40,000 : —	
Gäldande av kostnad för stensättning av Köpingsvägen			56,800 : —	
Gäldande av kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen			50,000 : —	146,800 : —

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500 : —		
2. Underhåll av redskap		1,000 : —		
3. Målning av soffor		500 : —	2,000 : —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447 : —			
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101 : —			
Elever, förslagsvis	6,000 : —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1934..	1,050 : —	17,598 : —		
2. Pensioner:				
f. trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936 : —			
f. trädgårdsarbetaren J. Norström	996 : —			
Transport	1,932 : —	17,598 : —	2,000 : —	227,050 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Transport	1,932 : —	17,598 : —	2,000 : —	227,050 : —
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287 : —	3,219 : —	20,817 : —	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,000 : —		
2. Stadsparken		2,000 : —		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —			
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekn. skolan, Utanbyg., Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500 : —	14,000 : —		
4. Rudbecksparken		900 : —		
5. Djäkneberget		5,000 : —		
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget		2,000 : —		
7. Elba och östra holmen		2,500 : —		
8. Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000 : —		
9. Slottsparken		1,000 : —		
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500 : —		
11. Körslor till alla planteringar		4,500 : —		
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000 : —		
14. Grus till alla planteringar		3,000 : —		
15. Tillsyn av fåglar i Svartån		600 : —		
16. Brandstods- och telefonavgifter		250 : —		
17. Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård		750 : —		
18. Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65 : —		
19. Oförutsedda utgifter		750 : —		
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester		1,500 : —		
21. Kostnad för parkvakt		1,400 : —	54,715 : —	77,532 : —
			Transport	304,582 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

			Transport	304,582 : —

6 D. **Gatubelysning.**

a)	Gasbelysning		21,600 : —	
b)	Elektrisk belysning	45,300 : —		
	Avgår belysning vid hamnen	840 : —	44,460 : —	
c)	Anskaffning av elektriska lampor		920 : —	66,980 : —

6 E. **Gaturenhållning.**

1.	Renhållning (vinterunderhåll och vattning m.m.) å gator och allmänna platser	20,000 : —	
3.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	4,368 : —	24,368 : —
		Summa Kronor	395,930 : —

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 715)	52,100 : —
Summa Kronor	52,100 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. **Den äldre hamnen.**

Enligt Bil. Litt. B. I (sid. 719)	139,055 : —

8 C. och D. **Djuphamnen.**

Enligt Bil. Litt. B. II (sid. 723)	139,189 : 17
Summa Kronor	278,244 : 17

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 725)	116,266 : 42

10 B. **Svingård.**

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 727)	35,000 : —
Summa Kronor	151,266 : 42

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt A. (sid. 713)	206,600 : —
Summa Kronor	206,600 : —

12. Gasverk.

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 715)	406,700 : —
Summa Kronor	406,700 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 717)	562,800 : —
Summa Kronor	562,800 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Avlöningar:

a) En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500 : —			
En bitr. simlärare	300 : —			
Arvode till kontrollanten	200 : —	1,000 : —		
b) övriga utgifter:				
1. Annonser och trycksaker	100 : —			
2. Isväckning och div. arbeten	2,000 : —			
3. Brandförsäkringspremier	100 : —			
4. Oförutsedda utgifter	100 : —	2,300 : —		3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:

Ränta	7,133 : 36	
Amort.	6,455 : 11	13,588 : 47

b) 1. Löner och arvoden:

Maskinisten, 23 :IV		3,657 : —	
Eldaren, 20 :IV	3,243 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	2,688 : —	
Biljettförsäljerskan, 11 :IV		2,211 : —	
Badaren, 19 :IV		3,105 : —	
Transport		11,661 : —	3,300 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport		11,661 : —		3,300 : —
En baderska, lön ..	1,350 : —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	795 : —		
En baderska, lön ..	1,350 : —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle, förslagsvis	880 : —	470 : —		
Två baderskor, lön à 1,350 : —		2,700 : —		
En vakt i simhallen, lön		1,785 : —		
En vakt i folkbadet, lön		1,674 : —		
Två tvätterskor, lön à 1,785 : — ..		3,570 : —		
Provisioner, förslagsvis		4,500 : —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000 : —		
Arvode till kontrollanten		900 : —	30,055 : —	

b) 2. Pensioner och understöd:

Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund	1,428 : —		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön	300 : —		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund	300 : —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström	1,800 : —	3,828 : —	
		33,883 : —	

c) Övriga utgifter:

1. Bränsle	9,300 : —		
2 Elektrisk belysning och kraftström..	2,200 : —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier	900 : —		
4. Anskaffning och underhåll av linne	2,000 : —		
5. Underhåll av fastigheten	6,000 : —		
6. Underhåll av pannor och ledningar	3,500 : —		
7. Tvätt, extra tvätthjälp	500 : —		
8. Renhållning och städning	150 : —		
9. Skriv- och trycksaker	600 : —		
Transport	25,150 : —	33,883 : —	3,300 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Transport		25,150 : —	33,883 : —	3,300 : —
10. Telefon i badhuset ..	230 : —			
Samtalsavgifter	20 : —	250 : —		
11. Läkare- och sjukvård		100 : —		
12. Brandförsäkringspremier		160 : —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		170 : —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500 : —		
15. Utskylder		1,500 : —		
16. Oförutsedda utgifter		287 : —	32,117 : —	66,000 : —

17 D. Båttrafik.

a) Underhåll och reparationer			1,000 : —
b) Löner och arvoden:			
Befälhavare och maskinist	6,375 : —		
Besättningsmän	1,300 : —		
Polettförsäljare	600 : —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	600 : —	8,875 : —	
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		150 : —	
d) Driftskostnader:			
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m. ..	450 : —		
Bränsle	1,800 : —	2,250 : —	
e) Övriga utgifter:			
1. Diverse		450 : —	12,725 : —

17 F. Grustag.

a) Underhåll av väg till grustaget		1,000 : —	
b) Egentliga driftkostnader		25,000 : —	
c) Räntor:			
Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1934 återstår kr. 78,628 : 19 à 5 %		3,931 : 41	
d) Kapitalavbetalningar:			
4:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 21/12 1933 återstod kronor 53,628 : 19, förslagsvis	1,500 : —		
1:sta årets amortering å inköpssumman kr. 25,000 : — à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1933 återstår kronor 25,000 : —	2,500 : —	4,000 : —	
e) Övriga utgifter:			
Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000 : —	500 : —		
Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —	34,931 : 41
		Summa Kronor	116,956 : 41

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

18. Brandväsen.

a) Pensioner:			
f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400: —	
f. Brandförman J. R. Andersson		2,490: —	
f. Brandman K. E. Pettersson		1,893: —	
f. Tornväktaren C. E. Eriksson, (30/3 1922)	150: —		
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90: —	240: —	
f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	9,723: —
b) Löner och arvoden:			
Brandchefen, 41:II	6,888: —		
Vice brandchefen, 36:I	5,280: —		
2 Brandmästare, 29:IV	9,210: —		
1 Brandförman: (Thorgren), 26:IV	4,101: —		
2 Brandförmän: (E. Johansson, E. V. Nystrand), 26:III à 3,864: —	7,728: —		
13 Brandmän: (Rask, Ferngren, Lindberg, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson), 24:IV à 3,795: —	49,335: —		
1 Brandman: (Hjort), 24:III	3,570: —		
1 Brandman: (Thoor), 24:II	3,345: —		
1 Brandman: (Danielsson), 24:I	3,120: —		
1 extra brandman: (Medin), 22:I	2,880: —		
Arvode till verkstadsförman	250: —	95,707: —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,274: 50	82,432: 50
d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f) Diverse utgifter:			
1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706: —	
2. Anslag för reserv vid sjukdomsfall		200: —	
3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
4. Tvätt och renhållning		250: —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		350: —	
6. Underhåll av brandredskapen		1,400: —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450: —	
8. Telefon och telefonsamtal		700: —	
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier		160: —	
Transport		4,516: —	94,455: 50

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Transport	4,516 : —	94,455 : 50
10. Läkare- och sjukvård	500 : —	
11. Bensin och smöjoljor till automobiler och motorsprutor	700 : —	
12. Löner till skorstensfejaremästare	50 : —	
13. Oförutsedda utgifter	200 : —	
14. Beklädnad à 170 kr. för man, förslagsvis	3,400 : —	
15. Anslag till semestervikarier	1,050 : —	
16. Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	300 : —	
17. Anslag för teknisk utbildning av personal	200 : —	
18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,137 : 50	
19. Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
20. Värdet av arbeten för brandverket	2,000 : —	22,053 : 50
h) Borgarbrandkåren:		
1 chef	300 : —	
3 förmän à 200 kr.	600 : —	
3 maskinister à 150 kr.	450 : —	
5 eldare à 100 kr.	500 : —	
28 man à 75 kr.	2,100 : —	
Övningar och eldsvådor	1,200 : —	
Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,250 : —
i) Nyanskaffningar:		
300 m. linneslang och 10 par kopplingar	800 : —	
3 st. gasmasker och komplettering av rökskyddsmateriel	250 : —	1,050 : —
k) Fastigheter:		
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —.		
l) Brandsynekostnader	100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktning (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
Summa Kronor		124,509 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastigheten	1,000 : —		
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —		
3. Brandförsäkringspremier	100 : —	1,600 : —	
Transport		1,600 : —	

N:o 109. Budget för 1934. Utgifter.

	Transport		1,600 : —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		2,000 : —	
2. Brandförsäkringspremie och vattenavgift		500 : —	
4. Gaturenhållning		150 : —	
5. Sotning		100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockargårdens tomt		300 : —	3,050 : —
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta 25,977 : 08			
1 års amort. 12,080 : 69	38,057 : 77		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut 25/4 och 27/10 1932, 2:dra året	15,700 : —	20,700 : —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12,000 : —	
4. Skatter		5,000 : —	
5. Brandförsäkringspremier		400 : —	
6. Renhållning		900 : —	
7. Sotning		300 : —	
8. Vattenavgift		1,000 : —	40,300 : —
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		500 : —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation kr. 20,000 : —, att amorteras på 5 år, 1:sta året		4,000 : —	
2. Skatter		400 : —	
3. Brandförsäkringspremier		75 : —	
4. Renhållning		350 : —	
5. Sotning		50 : —	
6. Vattenavgift		200 : —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000 : —	13,575 : —
		Transport	58,525 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

	Transport		58,525 : —	
e) Tullhuset:				
1. Underhåll av fastigheten	250 : —			
2. Vattenavgift och sotning	25 : —			
3. Brandförsäkringspremier	15 : —		290 : —	
f) Paviljongen i Stadsparken:				
1. Underhåll av fastigheten	1,200 : —			
2. Skatter	280 : —			
3. Brandförsäkringspremier	160 : —			
4. Sotning	40 : —		1,680 : —	
g) Gårds- och tomtfastigheter:				
1. Underhåll av fastigheter	26,000 : —			
2. Skatter	11,500 : —			
3. Brandförsäkringspremier	3,000 : —			
4. Renhållning	7,600 : —			
5. Sotning	2,000 : —			
6. Vattenavgifter m. m.	4,500 : —			
8. Lön till vice värd, 36:IV	6,180 : —		60,780 : —	
h) Hamnmagasinen:				
1. Underhåll av fastigheterna	500 : —			
2. Skatter	1,600 : —			
3. Brandförsäkringspremier	100 : —		2,200 : —	
i) Hamnplanen och materialgården:				
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	3,000 : —			
2. Justering av spår m. m.	1,500 : —		4,500 : —	
j) Hamnpaviljongen:				
1. Underhåll av fastigheten	200 : —			
2. Skatter	130 : —			
3. Brandförsäkringspremier	65 : —			
4. Vatten och sotning	15 : —		410 . —	
k) Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten	100 · —			
2. Löner och arvoden	1,560 : —			
4. Brandförsäkringspremier	30 : —			
5. Vattenavgift	100 : —			
6. Bränsle, lyse och diverse	400 : —		2,190 : —	
m) Omnibustrafikstationen:				
1. Amortering	2,700 : —			
2. Brandförsäkringspremier	50 : —			
3. Övriga utgifter	350 : —		3,100 : —	133,675 : —
			Transport	133,675 : —

Transport				133,675 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Litt. C. (sid. 728)				111,712 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:				
1. Underhåll av fastigheterna		1,500 : —		
2. Skatter		1,400 : —	2,900 : —	
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier		300 : —		
5. Diverse utgifter		100 : —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnader av Elba-restauranten enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 (9,731 : 52)		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		5,000 : —		
2. Arrenden och avgälder: Gästgivarvreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25 : —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	100 : —			
Transport	170 : —	5,245 : —	9,000 : —	245,387 : —

Transport	170 : —	5,245 : —	9,000 : —	245,387 : —
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10,925	583 : 40			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet d. 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 10,925	228 : 44			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 10,925	10 : 62	992 : 46		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		181 : 03		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40 : —	6,928 : 49	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		7,000 : —	8,000 : —	23,928 : 49

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 729)	4,245 : 80
Summa Kronor	273,561 : 29

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

21. Magistrat och rådhusrätt.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48:I	9,000: —		
	Civilrådmannen, 48:IV	10,368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48:IV	10,368: —		
	3:dje rådmannen, 46:IV	9,480: —		
	Assessorn, 45:I	7,830: —		
	Stadsvaktmästaren, 25:IV	3,933: —	50,979: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1934		2,000: —	55,179: —
c)	Renhållning			1,500: —
d)	Belysning			400: —
e)	Uppvärmning			1,000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		20: —	
	4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	3:dje rådmannen	110: —		
	Assessorn	180: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1,185: —	4,755: —
g)	Oförutsedda utgifter			200: —
			Kronor	64,034: —

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			300: —
b)	1. Löner och arvoden:			
	Kronokassören, 41:I		6,540: —	
	Stadsfogden, 41:I		6,540: —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl. å kronouppbördskontoret 20:IV		3,243: —	
		Transport	16,323: —	300: —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

	Transport		16,323 : —	300 : —
	Kvinnl. kontorsbiträde av II kl. å kronouppbördskontoret, 17 :II		2,493 : —	
	5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23 :IV à 3,657 : —		18,285 : —	
	Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret		4,800 : —	
	Extra biträden vid uppbörd		900 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören		210 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210 : —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud		400 : —	43,621 : —
b)	2. Pensioner:			
	Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1934		300 : —	
	Pension åt f. stadsfogden E. Kumlin	6,207 : —		
	Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755 : —	7,962 : —	8,262 : —
c)	Kronouppbördskontoret:			
	1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		750 : —	
	2. Renhållning		650 : —	
	3. Belysning		100 : —	
	4. Uppvärmning		150 : —	1,650 : —
d)	Stadsfogdekontoret:			
	Kostnad för tjänstelokal		1,000 : —	
	Städning		300 : —	
	Belysning		50 : —	1,350 : —
e)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
	1. Hyra		1,200 : —	
	2. Renhållning		500 : —	
	3. Belysning		100 : —	
	4. Uppvärmning		200 : —	2,000 : —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		1,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		25 : —	
	4. Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50 : —	
	5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150 : —	
	Transport		1,825 : —	57,183 : —

Transport		1,825 : —	57,183 : —
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180 : —		
Kronokassören	230 : —		
Exekutionsbiträdena	280 : —		
Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	2,690 : —
g) Oförutsedda utgifter			100 : —
Summa Kronor			59,973 : —

23. Polisväsen och fångvård.

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000 : — = 4,000 : —)

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000 : —	
2. Inköp av:		
Två velocipeder	300 : —	2,300 : —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37 :IV	6,447 : —	
Poliskommissarien, 38 :IV	6,714 : —	
Kriminalöverkonstapeln, 31 :IV	5,001 : —	
5 polisöverkonstaplar: (Andersson, V. Carlsson, Kling, H. Carlsson, A. Ström), 29 :IV à 4,605 : —	23,025 : —	
2 biträdande överkonstaplar: (Haake, Wass), 26 :IV à 4,101 : —	8,202 : —	
5 kriminalkonstaplar: (Veimer, Söder, Sporre, Johansson, Svensson), 26 :IV à 4,101 : —	20,505 : —	
27 poliskonstaplar: (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 14 Persson, 15 Feltendahl, 16 Carlsson, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 22 Marthon, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 31 Dahlin, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson), 25 :IV à 3,933 : —	106,191 : —	
4 poliskonstaplar: (4 Persson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 27 Imberg), 25 :III à 3,702 : —	14,808 : —	
5 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Carlsson, 10 Imberg och förslagsvis 9 Löfdahl), 25 :I à 3,240 : —	16,200 : —	
Transport	207,093 : —	2,300 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

	Transport		207,093 : —	2,300 : —
	3 extra poliskonstaplar, 23:1 à 3,000 : —		9,000 : —	
	Vikariatsersättning under semester för polispersonalen		3,000 : —	
	Extra anslag för 1934: bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
	Vikariatsersättning	800 : —		
	Stipendium, förslagsvis	200 : —	1,000 : —	
	Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à 215 : —		9,890 : —	
	Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 5 kriminalkonstaplar à Kr. 215 : —		1,290 : —	231,273 : —
c)	Pensioner:			
	Överkonstapel Vretlöfs änka och 1 minderårigt barn under 5 mån. (26/6 1919) pensionsersättning (400 + 5/12 av 200 : —)		483 : 33	
	f. Poliskonstapel Asplunds änka		500 : —	
	Dyrtidstillägg till ovanstående 50 %		491 : 67	
	f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667 : —	
	f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385 : —	
	f. Överkonstapel P. E. Winroth		2,994 : —	
	f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667 : —	12,188 : —
d)	1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonansavdelningarna, inkl. värme		1,500 : —	
	2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270 : —.			
	3. Städning av tjänstelokalerna		1,600 : —	3,100 : —
e)	Belysning			750 : —
f)	Uppvärmning:			
	Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Premie för olycksfallsförsäkring		650 : —	
	2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
	3. Läkare- och sjukvård för poliskåren		600 : —	
	4. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Polisstationen	220 : —		
	Ordonnanspolisen	110 : —		
	Poliskommissariens tjänsterum	110 : —		
	Poliskommissariens bostad	70 : —		
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
	Stadsfiskalens tjänsterum	110 : —		
	Stadsfiskalens bostad	70 : —		
	Transport	1,090 : —	2,750 : —	251,111 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

Transport	1,090 : —	2,750 : —	251,111 : —
Kriminalöverkonstapels bostad	70 : —		
Kriminalkonstapel Sporres bostad..	70 : —		
1 länskriminalkonstapels bostad	70 : —		
1 polisöverkonst. (statspolisen) bost.	70 : —		
Flyttbar apparat i polischefens bost.	15 : —		
Statspolisavdelningen	160 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis........	355 : —	1,900 : —	
6. Oförutsedda utgifter		1,000 : —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500 : —	
8. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) ..		300 : —	6,450 : —
		Kronor	257,561 : —

26. Allmän Pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	190 : —	
2. Arvode åt ordföranden	600 : —	
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —	
4. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	300 : —	
5. Annonser och kungörelser	100 : —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	300 : —	3,890 : —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde		100 : —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		7,000 : —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		32,000 : —
	Summa Kronor	42,990 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		1,500 : —
b) Löner och arvoden:		
Drätseldirektören, 60:IV	16,128 : —	
Byggnadschefen, 55:IV	13,476 : —	
Stadsombudsmannen, 49:IV	10,812 : —	
Drätselnotarien, 41:IV	7,584 : —	
Transport	48,000 : —	1,500 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

Transport		48,000 : —	1,500 : —
Stadskamreraren, 47 :IV		9,924 : —	
Stadsbohållaren, 29 :III		4,350 : —	
Stadskassörskan, 26 :IV		4,101 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20 :IV	3,243 : —		
Personligt lönetillägg ..	500 : —	3,743 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20 :III		3,042 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19 :IV		3,105 : —	
Byggmästaren, 39 :IV		6,981 : —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24 :I		3,120 : —	
4 arbetsförmän: (Pettersson, Råberg, Westholm, Johansson), 27 :IV à 4,269 : —		17,076 : —	
Förrådsförman, 25 :I		3,240 : —	
Rådhusvaktmästaren, 25 :IV		3,933 : —	
2 körkarlar: (Persson, Andersson), 22 :IV à 3,519 : —		7,038 : —	
1 körkarl: (Gustafsson), 22 :I		2,880 : —	
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		5,000 : —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
Revisionskostnader		2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden ..		100 : —	129,253 : —
b) Pensioner och understöd:			
f. Stadsinspekt. P. V. Johansson		3,696 : —	
f. Förrådsförm. Barklund		2,556 : —	
f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1,347 : —	
f. Grovarbet. J. R. Svangren		1,464 : —	
f. Grovarbet. E. A. Tibbling		762 : —	
f. Grovarbet. J. V. Karlsson		1,041 : —	
f. Träarbet. J. E. Pettersson		1,041 : —	
Änkefru Södergren	376 : —		
Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
f. Skrivbiträdet Emelie Presto-Ström		400 : —	15,166 : —
		Transport	145,919 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Utgifter.

			Transport	145,919 : —
d)	Renhållning:			
	Rådhuset och annexet			2,300 : —
e)	Belysning:			
	Rådhuset och annexet			550 : —
f)	Uppvärmning:			
	Rådhuset och annexet			1,300 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		7,500 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,300 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremie		50 : —	
	4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
	Drätselkammarens ordförande	70 : —		
	Drätseldirektörens expedition och bostad	180 : —		
	Stadsombudsmannens exp. och bostad	180 : —		
	Drätselnotariens exp. och bostad	250 : —		
	Byggnadschefens exp. och bostad	180 : —		
	Stadskamrerarekontoret	230 : —		
	Stadskamrerarens bost.	70 : —		
	Byggnadskontoret ..	110 : —		
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —		
	Arbetsförman Råberg	70 : —		
	Arbetsförman Westholm	70 : —		
	Arbetsförman Johansson	70 : —		
	Arbetsförman Pettersson	70 : —		
	Rådhusvaktmästaren	70 : —		
	Förrådet	180 : —		
	Samtalsavgifter	250 : —	2,190 : —	
	6. Hyra för lokaler i Rådhusets annex		1,200 : —	
	7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —	14,443 : 75
			Transport	164,512 : 75

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

	Transport	164,512 : 75		
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar ..	3,000 : —			
2. Hästskoning, hästförsäkring	350 : —			
3. Underhåll av körredskap	500 : —	3,850 : —	168,362 : 75	

27 B. Byggnadsnämnd.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			200 : —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode .	5,000 : —			
D:o, reseersättning	575 : —	5,575 : —		
Biträdande stadsingenjören, 37:I		5,520 : —		
Ingenjörsbiträden å stadsingenjörs- och byggnadschefskontoren		12,900 : —	23,995 : —	
c) Pension:				
f. Biträdande stadsingenjören J. Eriksson			4,704 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		400 : —		
2. Hantlangning med material		1,500 : —		
3. Telefon och postavgifter		100 : —		
4. Annonskostnader		300 : —		
5. Rit- och skrivmaterial		1,000 : —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheterna samt andra diverse utgifter		100 : —		
Rör från förrådet		150 : —	3,550 : —	32,449 : —

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer		3,000 : —	
b) Löner och arvoden:			
2 bilförare, förslagsvis		6,300 : —	
c) Driftkostnader:			
Bensin, smörjoljor m. m.		5,000 : —	
d) Diverse utgifter:			
Diverse, såsom skatter m. m.		2,000 : —	
e) Amortering å inköpta lastbilar, enl. Stadsfullmäktiges beslut den 28/6 och 27/8 1931, slutamortering		2,890 : 31	19,190 : 31
	Summa Kronor		220,002 : 06

N:o 109.
Budget för 1934.
Utgifter.

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:			
1.	Arbetsstugan (29/12 1910)	4,000 : —		
	att helt utgå från Sundinska fonden	4,000 : —		
2.	Barnkrubban (28/12 1918)		3,500 : —	
3.	Barnhemmet (28/12 1918)		1,000 : —	
4.	Natthärberget		300 : —	
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)		3,200 : —	
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600 : —	
9.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		800 : —	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		800 : —	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,300 : —	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920) ..		3,000 : —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden		1,000 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,000 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier		11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening		1,000 : —	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening		3,000 : —	
22.	Västmanlands Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)		2,500 : —	36,000 : —
b)	Taxeringsnämnderna:			
1.	Traktamentsersättning à 1 : 40 pr sammanträdestimma, högst 10 kr. pr dag		1,800 : —	
2.	Biträde åt ordförandena		700 : —	
3.	Lyse och städning i byrålokal		60 : —	
4.	Annonsering		60 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse		100 : —	2,720 : —
c)	Diverse utgifter:			
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		5,000 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		3,000 : —	
	Transport		8,000 : —	38,720 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Utgifter.*

	Transport	8,000 : —	38,720 : —
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,854 : —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 kr. (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	200,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), fjärde året	18,000 : —	
12.	Svenska Städernas förhandl.-org., årsavgift	500 : —	
13.	Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360 : —	
14.	Avskrivning å Masugns A.-B. skuld till staden	10,000 : —	
15.	Gäldande av kostnaden för arbetslöshetsverksamhet enligt Stadsfullmäktiges beslut 31/8 1933	75,000 : —	317,234 : —
		Summa Kronor	355,954 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	74,842 : 59
Summa Kronor	74,842 : 59

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	....	123,020 : 20
	Summa Kronor	123,020 : 20

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1896 års lån à 3,6 %	14,410 : —	433 : 80	
1902 „ „ à 4 %	25,670 : —	1,026 : 80	
1907 „ „ à 4,5 %	383,420 : —	17,253 : 90	
1910 „ „ à 4,5 %	710,210 : —	31,320 : 01	
1924 „ „ à 5 %	154,475 : —	7,723 : 75	
1929 „ „ à 5 %	546,716 : 55	27,335 : 83	85,094 : 09
2. Folkskolestyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	80,840 : —	3,233 : 60	
1907 „ „ à 4,5 %	21,450 : —	965 : 25	
1910 „ „ à 4,5 %	212,130 : —	9,351 : 23	
1924 „ „ à 5 %	16,700 : —	835 : —	
1929 „ „ à 5 %	128,390 : 50	6,419 : 53	20,804 : 61
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1902 års lån à 4 %	9,513 : 50	380 : 54	
1924 „ „ à 5 %	52,271 : —	2,613 : 55	
1929 „ „ à 5 %	213,906 : 65	10,695 : 33	13,689 : 42
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3,6 %	1,940 : —	58 : 68	
1910 „ „ à 4,5 %	34,000 : —	1,530 : —	
Lån av stadskassan à 5 %	37,208 : 60	1,860 : 43	3,449 : 11
		Transport	123,037 : 23

N:o 109.
Budget för 1934, Inkomster.

	Transport		123,037 : 23	
5. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden à 4½ %	85,875 : —	3,864 : 38		
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1 à 5 % ..	5,500 : —	275 : —		
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	13,125 : —	656 : 25		
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 %	128,390 : 50	6,419 : 53	11,215 : 16	
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	15,854 : 15		
1926 års lån à 5 %	577,911 : 53	28,895 : 58	44,749 : 73	179,002 : 12
b) Andra amorteringslån:				
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond: Räntor å av staden utlämnade lån			42,521 : 04	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 % ..	258,196 : 05	12,909 : 80		
1933 års lån à 4,5 %	340,645 : —	15,329 : 03	28,238 : 83	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 % ..	152,752 : 15	7,637 : 60		
1931 års lån à 4,5 %	85,752 : 36	3,858 : 86	11,496 : 46	
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	809,674 : 35	40,483 : 72		
Lån av stadskassan à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	44,436 : 24	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	74,495 : 66	3,724 : 78		
1928 „ „ à 5 %	475,580 : 47	23,228 : 03		
1931 „ „ à 4,5 %	326,940 : 09	14,712 : 30		
1932 „ „ à 4,85 %	541,861 : 62	26,280 : 29		
1932 „ „ à 5 %	413,448 : 02	20,672 : 40		
1933 „ „ à 4,5 %	398,007 : 50	17,910 : 34	106,528 : 14	
6. Folkskolestyrelsen:				
1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	808 : 18		
1932 „ „ à 4,85 %	106,957 : 38	5,187 : 43		
1933 „ „ à 4,5 %	57,362 : 50	2,581 : 31	8,576 : 92	241,797 : 63
			Transport	420,799 : 75

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

		Transport	420,799 : 75
c) Andra lån och skulder:			
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 5 %	108,823 : 28	5,441 : 16	
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %	1,000 : —	45 : —	
5. Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enl. amorteringsplan (10,146 : 44)	56,071 : 24	2,803 : 56	
6. Ränta till Malma grustag, förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	78,628 : 19	3,931 : 41	
7. Ränta å tillfälliga lån		20,000 : —	32,221 : 13
d) Aktier:			
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg à 2,5 %		2,492 : 50	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4,75 %		14,250 : —	16,742 : 50
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västerås-banans Intressenter Kr. 41,890 : —			
		Summa Kronor	469,763 : 38

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån:

1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:

Upptaget år 1896 à 3,6 %	14,440 : —	4,720 : —		
„ „ 1902 à 4 %	25,670 : —	2,640 : —		
„ „ 1907 à 4½ %	383,420 : —	20,310 : —		
„ „ 1910 à 4,5 %	710,210 : —	28,420 : —		
„ „ 1924 à 5 %	154,475 : —	4,255 : —		
„ „ 1929 à 5 %	546,716 : 55	10,696 : 13	71,041 : 13	

2. Folkskolestyrelsen:

Upptaget år 1902 à 4 %	80,840 : —	7,633 : —		
„ „ 1907 à 4½ %	21,450 : —	1,250 : —		
„ „ 1910 à 4½ %	212,130 : —	8,650 : —		
„ „ 1924 à 5 %	16,700 : —	460 : —		
„ „ 1929 à 5 %	128,390 : 50	2,498 : 47	20,491 : 47	
		Transport	91,532 : 60	

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

		Transport	91,532 : 60	
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Upptaget år 1902 à 4 %	9,513 : 50	898 : 15		
„ „ 1924 à 5 %	52,271 : —	1,439 : 80		
„ „ 1929 à 5 %	213,906 : 65	4,162 : 57	6,500 : 52	
4. Kyrkorådet:				
Upptaget år 1896 à 3,6 %	1,940 : —	620 : —		
„ „ 1910 à 4,5 %	34,000 : —	2,000 : —		
Lån från stadskassan à 5 %	37,208 : 60	779 : 53	3,399 : 53	
5. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden:				
1907 års lån à 4½ %	85,875 : —	5,725 : —		
1929 års lån à 5 %	128,390 : 50	2,498 : 47		
För svängkran n:r 6, f. d. n:o 1, kapitalåterstod	5,500 : —	275 : —		
För malmlossningskran n:o 2	13,125 : —	625 : —	9,123 : 47	
6. Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	6,180 : 85		
1926 års lån à 5 %	577,911 : 53	11,305 : 42	17,486 : 27	128,042 : 39

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering			20,518 : 23	
2. Fattigvårdsstyrelsen:				
1928 års lån à 5 % ..	258,196 : 05	11,965 : 41		
1933 års lån à 4½ %	340,645 : —	5,932 : 19	17,897 : 60	
3. Hamnen:				
1928 års lån à 5 % ..	152,752 : 15	7,078 : 89		
1931 års lån à 4½ %	85,752 : 36	2,362 : 09	9,440 : 98	
4. Djuphamnen:				
1932 års lån à 5 %	809,674 : 35		18,191 : 93	
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	74,495 : 66	1,798 : 08		
1928 „ „ à 5 %	475,580 : 47	22,039 : 51		
1931 „ „ à 4,5 %	326,940 : 09	9,005 : 78		
1932 „ „ à 4,85 %	541,861 : 62	12,417 : 67		
1932 „ „ à 5 %	413,448 : 02	9,289 : 45		
1933 „ „ à 4,5 %	398,007 : 50	6,931 : 14	61,481 : 63	
		Transport	127,530 : 37	128,042 : 39

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

		Transport	127,530 : 37	128,042 : 39
6. Folkskolestyrelsen:				
1931 års lån à 4,5 %	17,959 : 60	494 : 71		
1932 „ „ à 4,85 %	106,957 : 38	2,451 : 11		
1933 „ „ à 4,5 %	57,362 : 50	998 : 95	3,944 : 77	131,475 : 14
			Summa Kronor	259,517 : 53

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	19,500 : —		
2) Lasarettsvård	4,500 : —		
3) Sanatorievård	3,700 : —		
4) Andra sjukvårdskostnader	3,000 : —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	6,000 : —	36,700 : —	
b) Inkomst av statsbidrag		10,000 : —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	8,500 : —		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor	13,000 : —	21,500 : —	
d) Diverse inkomster:			
1) Diverse inkomster	2,000 : —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter	1,979 : —	5,559 : —	
e) Pensionärshemmet:			
1) Inkomst av hyror	350 : —		
2) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader ..	5,200 : —	5,550 : —	79,309 : —
		Transport	79,300 : —

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

			Transport	79,300 : —
B. Ålderdomshemmet:				
f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner		19,500 : —		
2) Ersättning av enskilda		21,500 : —		
3) Ersättning av landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen		5,000 : —		
4) Ersättning av landstinget för tbc. avdelning		3,800 : —		
5) Ersättning av staten för tbc. avd. ..		7,500 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		24,000 : —	82,800 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
Värdet av åt hemmet utförda arbeten ...	17,800 : —	19,300 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		200 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,300 : —	1,800 : —		
6) Inkomst av tvättinrättn.	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500 : —	18,500 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —	44,175 : —	126,975 : —
			Summa Kronor	206,284 : —

3. Barnavård.

a)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	6,500 : —
b)	Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarettet, sanatorier och sinnesslöanstalter	3,000 : —
c)	Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	10,500 : —
d)	Statsbidrag enl. § 67 i Barnavårdslagen	1,000 : —
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	500 : —
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,500 : —
	Summa Kronor	24,000 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) Statsbidrag:			
1. Till folkskolan:			
23 ord. lärare à 2,810: —	64,630: —		
10 ord. lärare à 2,510: —	25,100: —		
2 e. o. lärare à 1,550: —	3,100: —		
17 ord. lärarinnor à 2,310: —	39,270: —		
7 ord. lärarinnor à 2,110: —	14,770: —		
5 ord. lärarinnor à 1,910: —	9,550: —		
3 ord. lärarinnor à 1,710: —	5,130: —		
3 e. o. lärarinnor à 1,350: —	4,050: —	165,600: —	
2. Till småskolan:			
33 ord. lärarinnor à 1,530: —	50,490: —		
3 ord. lärarinnor à 1,380: —	4,140: —		
1 ord. lärarinna	1,230: —	55,860: —	
3. Slöjdundervisningen:			
För gossar	6,300: —		
För flickor	10,500: —	16,800: —	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229: 50	4,131: —		
Dyrtidstillägg	76,000: —	80,131: —	
7. Till lärjungebiblioteket		400: —	
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet		14,537: 50	383,328: 50
b) Barnbespisningen, anslag från Wahlbäckska fonden			2,000: —
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37: —
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare		5,975: —	
För uthyrning av skollokaler		300: —	6,275: —
		Summa Kronor	341,640: 50

4 B. Fortsättningsskola.

Statsbidrag till lärarearvoden	8,000: —
Summa Kronor	8,000: —

4 C. Högre Folkskola.

Statsbidrag till avlöningar	12,252: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3,700: —
Statsbidrag till bibliotek	130: —
Summa Kronor	16,082: —

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1933—1934):		
1. Beräknade statsunderstöd:		
a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29,000 : —	
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,333 : 33	
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	833 : 33	31,166 : 66
Till bibliotek		*)
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000 : —
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd ..		3,640 : —
5. Avkastning av donationer och fonder		300 : —
6. Lärjungeavgifter		10,000 : —
7. Säljbar produktion		5,250 : —
Summa Kronor		54,356 : 66

*) Anslag in natura 400 : —.

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,200 : —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen ..	400 : —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4. Protokollslösen	400 : —	2,800 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter		27,068 : —
Summa Kronor		29,868 : —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan, A.-B. Yngve Swenson, (29/3 1928)	300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	50,000 : —	
Avgifter för torgplatser	3,000 : —	
Bidrag av omnibusstrafiken	4,000 : —	57,300 : —
Transport		57,300 : —

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

Transport		57,300 : —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	60,000 : —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	28,400 : —	
Vägskatt, förslagsvis	5,000 : —	93,400 : —

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	10,000 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800 : —	2,800 : —
Summa Kronor		163,500 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. I (sid. 721) .... 139,055 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. II (sid. 724) .... 82,700 : —

Summa Kronor 221,755 : —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 727) .... 55,600 : —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 727) .... 35,000 : —

Summa Kronor 90,600 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Inkomster.*

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 713)		222,700 : —
	Summa Kronor	222,700 : —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 715)		428,300 : —
	Summa Kronor	428,300 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 717)		819,000 : —
	Summa Kronor	819,000 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	1,200 : —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	1,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	18,500 : —	
2. 1:sta klass badstu	9,000 : —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	10,500 : —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	9,000 : —	
5. Medicinska bad	4,500 : —	
6. Billighetsbadstu	10,200 : —	
7. Skolbad	2,250 : —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	68,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	1,400 : —	
2. Godstrafik	150 : —	14,150 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning		34,931 : 41
	Summa Kronor	118,381 : 41

N:o 109. Budget för 1934. Inkomster.

18. Brandväsen.

m) Verkstäderna:		
1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakeriverkstaden		4,000: —
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten		2,000: —
n) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil		3,000: —
o) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil		3,000: —
p) Ersättning för eldning åt polisen		100: —
q) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp		135: —
	Summa Kronor	12,235: —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet.				
1. Västerås Hotell A.-B.	32,000: —			
D:o, tilläggshyra ..	3,550: —	35,550: —		
Västerås Systembolag		18,500: —		
Sällskapet		2,250: —		
Uplands Ensk. Bank		5,000: —		
Frisör Gösta Ståhl		1,400: —	62,700: —	
2. Avgifter för festvåningens användande			1,500: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400: —	
Hyresgästernas andel i kostnad för uppvärmning			11,500: —	76,100: —
d) Sundinska huset:				
Hyresinkomster				12,585: —
e) Tullhuset:				
Hyra för bostadslägenhet				450: —
f) Paviljongen i Stadsparken:				
Hyresinkomster				2,500: —
			Transport	91,635: —

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

		Transport	91,635 : —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter		156,000 : —	
För Pensionärshemmet		4,500 : —	160,500 : —
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,600 : —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
A.-B. Rudhe & C:o magasin n:r 3 ..		1,800 : —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3	2,200 : —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500 : —	3,700 : —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,974 : —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o ....—		1,087 : 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128 : —	
Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —		
Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —	
Aktiebolaget Kronbruk		478 : —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —	
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843 : 75	
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —	
Allm. Svenska Elektr. A.-B.	207 : —		
D:o	525 : —		
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —	
A.-B. John A. Fors		180 : —	
J. Aug. Andersson		600 : —	
	Transport	18,318 : 75	273,109 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

Transport		18,318 : 75	273,109 : —	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Fören. Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
A. Carlesson & C:o		300 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis ..		1,200 : —	22,243 : 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackf. -kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,500 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	303,452 : 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 729)	111,712 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
D:o hyra för bostäder	800 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk) ..	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	1,505 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,000 : —	8,500 : —	
Transport		10,005 : —	415,164 : 55

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

		Transport	10,005 : —	415,164 : 55
c) Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
Arrende:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500 : —		
Gustafsslätt (K. E. Eklund), utgår 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk) ..		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		1,000 : —		
Malma gård (stadens lantbruk) ..		3,500 : —		
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken		25 : —	12,230 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500 : —		
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Matilda Eriksson ..	5 : —			
J A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949 ..		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Mälardalen: (Helge Mörcks sterbhus)		25 : —		
Ett område för båthus: (Västerås Kanotförening)		10 : —	4,570 : —	
		Transport	26,805 : —	415,164 : 55

N:o 109.
Budget för 1934. Inkomster.

	Transport	26,805 : —	415,164 : 55
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Apotekare Knut Hj. Karlsson	20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin	100 : —		
Disp. O. Johansson	50 : —		
Kamrer H. Molander	20 : —		
Dir. A. Sundström	40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson	35 : —		
Änkefru Lydia Ström	20 : —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund	25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus ..	75 : —	385 : —	
e) Diverse arrenden:			
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936	60 : —		
Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)	100 : —		
Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla ..	175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna	500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272 : 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72 : 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14 : —		
Diverse mindre områden	1,000 : —		
Aktiebolaget Naftasyndikat	300 : —	2,776 : 64	
f) Arrende för fiskvatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera)	30 : —	230 : —	
	Transport	30,196 : 64	415,164 : 55

N:o 109. Budget för 1934. Inkomster.

	Transport	30,196 : 64	415,164 : 55
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlunds och Nitroglycerin A.-B.)	20 : —		
Slakterivagnar å tomten n:r 6, Norra kvarteret	300 : —		
Hyra för mark vid Lillån, Båtklubben Vega	20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen:			
Kungl. Telegrafverket	100 : —		
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130 : —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135 : —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104 : —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —		
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, (isupplag, 40 kvm. à 50 öre)	20 : —		
Markhyra för serveringspaviljongen å Djäkneberget	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	1,000 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid Flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527 : 40		
Försäljningskiosk å Kungsängen	200 : —		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,042 : —	22,097 : 40	52,294 : 04

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 729)	4,245 : 80
Summa Kronor	471,704 : 39

N:o 109.
Budget för 1934.
Inkomster.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Debetsedellösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis ..	9,700 : —
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : —
Summa Kronor	15,240 : —

23. Polisväsen och fångvård.

a) 1. Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden				1,620 : —	
2. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:					
Avlöningar till:					
1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —				
3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	11,025 : —				
Beklädnadsersättningar	860 : —	16,301 : —			
Pensioneringskostnader, förslagsvis		1,750 : —			
Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,300 : —			
Ersättning för garage		270 : —			
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		100 : —			
Telefon- och samtalsavgifter, förslagsvis		340 : —	20,061 : —		
3. Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel ..				4,326 : —	26,007 : —
Summa Kronor					26,007 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	5,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	25,000 : —
Summa Kronor	30,000 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a) Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	7,434 : —
b) Källarfrihetsmedel	349 : 89
Summa Kronor	7,783 : 89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel	250 : —
b) Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	100 : —
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d) Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	25 : —
e) Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,000 : —
f) Överskott å förrådsrörelsen	2,000 : —
Summa Kronor	8,375 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a) Hundskatt à 25 kr. pr hund			8,000 : —
b) Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c) Skogsaccis			100 : —
d) Utdebitering för år 1933 à 7 : 76 å 348,096 : 36 skattekronor	2,701,227 : 75		
Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	189,085 : 94	2,512,141 : 81	
e) Kommunal progressivskatt		76,300 : —	
f) Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,588,528 : 55
g) Nöjesskatt			32,000 : —
Summa Kronor			2,629,628 : 55

N:o 109.
Budget för 1934. Sammandrag.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1934.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Brist:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår:		123,020 : 20	123,020 : 20	
1 a. Räntor m. m.	799,673 : 49	469,763 : 38		329,910 : 11
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	493,128 : 68	259,517 : 51		233,611 : 15
2. Fattigvård	715,017 : 87	206,284 : —		508,733 : 87
3. Barnavård	101,554 : —	24,000 : —		77,554 : —
4 A. Folkskola	802,038 : 03	341,640 : 50		460,397 : 53
4 B. Fortsättningsskola	15,400 : —	8,000 : —		7,400 : —
4 C. Högre Folkskola	27,003 : 50	16,082 : —		10,921 : 50
4 D. Allmänt läroverk	4,580 : —			4,580 : —
4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	99,730 : —	54,356 : 66		45,373 : 34
5. Hälso- och sjukvård	95,693 : —	29,868 : —		65,825 : —
6. Gator, vägar, planteringar och dylikt	395,930 : —	163,500 : —		232,430 : —
7. Avloppsledningar	52,100 : —			52,100 : —
8. Hamnar	278,244 : 17	221,755 : —		56,489 : 17
10. Renhållningsverk och svingård	151,266 : 42	90,600 : —		60,666 : 42
11. Vattenledningsverk	206,600 : —	222,700 : —	16,100 : —	
12. Gasverk	406,700 : —	428,300 : —	21,600 : —	
13. Elektricitetsverk	562,800 : —	819,000 : —	256,200 : —	
17. Andra kommunens affärsföretag	116,956 : 41	118,381 : 41	1,425 : —	
18. Brandväsen	124,509 : —	12,235 : —		112,274 : —
20. Fastighetsförvaltning	273,561 : 29	471,704 : 39	198,143 : 10	
21. Magistrat och rådhusrätt	64,034 : —			64,034 : —
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	59,973 : —	15,240 : —		44,733 : —
23. Polisväsen och fångvård	257,561 : —	26,007 : —		231,554 : —
24. Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25. Allm. pensionsförsäkringen	42,990 : —			42,990 : —
27. Övriga förvaltningskostnader	220,002 : 06	30,000 : —		190,002 : 06
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	355,954 : —			355,954 : —
9. Oförutsedda utgifter	74,842 : 59			74,842 : 59
30. Allmänna bidrag av staten		7,783 : 89	7,783 : 89	
31. Diverse inkomster		8,375 : —	8,375 : —	
32. Skatter och liknande avgifter		2,629,628 : 55	2,629,628 : 55	
Summa Kronor	6,797,842 : 51	6,797,842 : 51	3,262,375 : 74	3,262,375 : 74

Bil. Litt. A.

N:o 109. *Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.*

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1934.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:		
Föreståndaren, 53:IV	12,588: —	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584: —	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584: —	
Kamreraren, 41:IV	7,584: —	
Kassören, 29:II	4,095: —	
Bokhållaren, 27:IV	4,269: —	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269: —	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV	3,795: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:I	2,640: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310: —	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310: —	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933: —	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657: —	10,971: —	
Avläsare, 23:I	3,000: —	
Ritbiträde	3,000: —	
Revisionskostnader	2,000: —	
Springpojkar	1,500: —	
Tillfällig kontorshjälp	1,800: —	85,232: —
Pensionärer:		
A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,791: —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633: —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900: —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,791: —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400: —	
Anna Johansson, 28/3 1929	588: —	
Judit Hellström, 21/1 1930	786: —	
K. V. Jansson, 21/1 1930	2,994: —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667: —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497: —	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287: —	
Transport	17,293: —	85,232: —

N:o 109.
Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.

	Transport	17,293 : —	85,232 : —
K. Johansson, 10/11 1930		1,302 : —	
C. A. Eklund, 10/11 1930		996 : —	
K. J. Johansson, 10/11 1930		996 : —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930		996 : —	
A. G. Andersson, 17/11 1931		879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931		1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931		1,107 : —	
E. Ch. Löf, 23/2 1933		600 : —	
A. M. Gustafsson, 11/4 1933		936 : —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933		1,950 : —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933		1,125 : —	
G. Andersson, 1/11 1933		2,775 : —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933		1,749 : —	34,069 : —
		Kronor	119,301 : —

Härav påföres:

Vattenverket	18,000 : —
Avloppsledningarna	10,700 : —
Gasverket	26,300 : —
Elektricitetsverket	59,800 : —
Installationsarbeten	4,501 : —
Kronor	119,301 : —

Diverse utgifter:		
Läkarevård	1,400 : —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,500 : —	
Medicin	600 : —	8,500 : —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,100 : —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,300 : —	
Porto och annonser	1,000 : —	7,300 : —
Telefonavgifter:		
Föreståndarens exp. och bostad	200 : —	
Kamrerarens exp.	110 : —	
2 assistenters exp. och bostäder	400 : —	
Förrådet	220 : —	
3 förmäns exp. och bostäder	430 : —	
Elektricitetsverket	150 : —	
Vattenverket	193 : —	
Gasverket	220 : —	
7 elektriska montörers bostäder	490 : —	
	2,413 : —	
Samtalsavgifter	617 : —	3,030 : —
	Transport	24,930 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	24,930 : —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,200 : —	
Uppvärmning	1,200 : —	
Belysning	600 : —	5,000 : —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	350 : —	
Underhållskostnader	1,650 : —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933, att fördelas på 5 år, 1:a året	2,000 : —	4,000 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	3,800 : —	
Resor och diverse	1,200 : —	5,000 : —
	Kronor	38,930 : —

Härav påföres:	
Vattenverket	5,900 : —
Avloppsledningarna	3,600 : —
Gasverket	8,600 : —
Elektricitetsverket	19,300 : —
Installationsarbeten	1,530 : —
Kronor	38,930 : —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	220,000 : —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —
Installationsarbeten och hyror	1,500 : —
Kronor	222,700 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smörjoljor m. m.	24,000 : —	
Tillsyn av ledningsnät och bassänger	4,000 : —	
Tillsyn av installationer	800 : —	
Ombyte av mätare	1,000 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning	900 : —	30,700 : —
	Transport	30,700 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.

		Transport	30,700:—
Underhållskostnader:			
Byggnader och bassänger		1,000:—	
Maskiner och elektrisk utrustning		600:—	
Ledningsnät och brandposter		15,000:—	
Mätare		3,600:—	
Verktyg och inventarier		1,500:—	21,700:—
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		18,000:—	
Maskinisten, 23:IV		3,657:—	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269:—	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		304:—	
		26,230:—	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	880:—		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550:—	3,430:—	22,800:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,900:—	
Brandförsäkringar		200:—	
Utskylder		3,500:—	
Avgift till Hamre gård		300:—	
Bränsle till maskinisten		200:—	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200:—	
Avskrivning av fordringar		400:—	11,700:—
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan 30/11 1911:			
Räntor		65,800:—	
Amortering		50,500:—	116,300:—
Inköp av mätare, förslagsvis			3,400:—
			206,600:—
Inkomster utöver utgifter			16,100:—
		Kronor	222,700:—

N:o 109. *Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.*

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	2,900: —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,500: —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren ..	5,500: —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200: —	15,100: —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300: —	
Maskiner	300: —	
Ledningsnät och brunnar	12,400: —	13,000: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	10,700: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,325: —	13,300: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	3,600: —	
Andra årets amortering av kloakpumpanläggning (3 år)	3,500: —	7,100: —
Avsättning för ett kommande reningsverk		25,000: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Räntor	50,800: —	
Amortering	25,000: —	75,800: —
		149,300: —
Inkomster för cirka 3,900 vattenklosetter		97,200: —
Utgifter utöver inkomster		52,100: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	21,600: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	313,000: —
Koks och tjära	92,900: —
Installationsarbeten	800: —
Kronor	428,300: —

N:o 109.
Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.

UTGIFTER:

Driftskostnader:		
Gaskol	129,200:—	
Kraftström	4,000:—	
Smörjoljor m. m.	1,800:—	
Reningsmassa	1,400:—	
Vatten	2,000:—	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,600:—	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500:—	
Tillsyn av installationer	1,100:—	
Ombyte av mätare	1,400:—	
Gatubelysningen	3,900:—	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600:—	152,500:—
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	4,600:—	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	5,800:—	
Ledningsnät	9,900:—	
Mätare	5,000:—	
Gatubelysning	2,900:—	
Verktyg och inventarier	3,000:—	
Omläggning av gasledningar, 28,000 kr., att fördelas på 5 år, 5:te året (25/4 och 30/12 1929)	5,600:—	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500:—	
Kolkrossningsanordning vid gasverket enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933, 1:a året	2,000:—	41,300:—
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	26,300:—	
Gasmästaren, 30:IV	4,773:—	
Justerareförmannen, 26:IV	4,101:—	
Gasverkseldarna, 25:IV, 7 st. à 3,933:—	27,531:—	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,100:—	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275:—	
	66,080:—	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	880:—	65,200:—
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,600:—	
Brandförsäkringar	700:—	
Utskylder	4,400:—	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300:—	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,500:—	
Utställning m. m.	500:—	
Avskrivning av fordringar	1,000:—	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800:—	
Omkostnader för gaspoletter	1,200:—	21,000:—
	Transport	280,000:—

N:o 109. *Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	280,000 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan 30/11 1911:		
Räntor	52,200 : —	
Amortering	64,200 : —	116,400 : —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		10,300 : —
		406,700 : —
Inkomster utöver utgifter		21,600 : —
	Kronor	428,300 : —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	45,300 : —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	773,000 : —
Installationsarbeten	700 : —
Kronor	819,000 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	167,000 : —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500 : —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000 : —	
Tillsyn av installationer	2,500 : —	
Ombyte av mätare	5,000 : —	
Gatubelysningen	10,800 : —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,100 : —	188,900 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500 : —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	4,000 : —	
Jord- och luftledningsnäten	43,000 : —	
Mätare	11,500 : —	
Gatubelysning	4,300 : —	
Verktyg och inventarier	4,300 : —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 5:te året	30,000 : —	99,600 : —
	Transport	288,500 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Gasverksstyrelsen.

		Transport	288,500 : —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		59,800 : —	
Maskinmästaren, 32:IV		5,229 : —	
Maskinist, 25:IV		3,933 : —	
Maskinister, 25:II, 2 st. à 3,471 : —		6,942 : —	
Montörförmannen, 27:IV		4,269 : —	
Justerareförmannen, 26:IV		4,101 : —	
Extra maskinist, förslagsvis		4,106 : —	
		88,380 : —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		880 : —	87,500 : —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000 : —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100 : —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800 : —	4,900 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		19,300 : —	
Brandförsäkringar		600 : —	
Utskylder		26,000 : —	
Bränsle åt maskinmästaren		200 : —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200 : —	
Utställning m. m.		1,100 : —	
Avskrivning av fordringar		1,500 : —	
Amortering av motorfordon		500 : —	
Hyra till Statens Kraftverk för elektrisk utrustning		1,600 : —	53,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektricitetsverket	49,000 : —		
Turbinhuset	1,100 : —	50,100 : —	
Amortering: Elektricitetsverket	67,500 : —		
Turbinhuset	1,300 : —	68,800 : —	118,900 : —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis			10,000 : —
			562,800 : —
Inkomster utöver utgifter			256,200 : —
		Kronor	819,000 : —

Bil. Litt. B I. **N:o 109.** *Budget för 1934. Hamnen.*

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1934.

UTGIFTER.

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

1934 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928) att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645: 64, återstår den 1/1 1934 kr. 3,200: —, 6:te året		1,000: —
a) 1. Underhåll och reparationer:		
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000: —	
1 b. Anslag för omgyggnad av östra kajen (28/12 1928)	33,899: 02	
2. Grusning å hamnen	300: —	
3. Hamnskjulen	100: —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —	
5. Drift och underhåll av motorbåten ..	300: —	40,699: 02
b) Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 39:II..................	6,327: —	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:II	2,715: —	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret	1,000: —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden	2,450: —	16,492: —
Transport		58,191: 02

N:o 109.
Budget för 1934. Hamnen.

		Transport		58,191 : 02
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial och tryck		300 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	395 : —		
Städning och eldning ..		400 : —	1,595 : —	
2. Belysning å hamnen			1,400 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,800 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar			300 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48 : — 48 : —	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			750 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			500 : —	
8. Brandstodsavgifter			16 : —	6,409 : —

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. godkänd plan).

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1907 års lån à 4,5 %..	85,875 : —	3,864 : 38	
1928 års lån à 5 %..	152,752 : 15	7,637 : 60	
1929 års lån à 5 %..	128,390 : 50	6,419 : 53	
1931 års lån à 4,5 %, upplånat från Kungl. Postsparbanken	85,752 : 36	3,858 : 86	
Ränta å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	108,823 : 28	5,441 : 16	27,221 : 53
		Transport	91,821 : 55

N:o 109. *Budget för 1934. Hamnen.*

			Transport	91,821 : 55	
d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:					
	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:		
1907 års lån à 4,5 %	229,000 : —	85,875 : —	5,725 : —		
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	152,752 : 15	7,078 : 89		
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	128,390 : 50	2,498 : 47		
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	85,752 : 36	2,362 : 09	17,664 : 45	
f) Bogserbåten Thor:					
1934 års, 4:de årets, amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut d. 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000 : —, återstående kostnad den 1/1 1934 21,000 : —			5,000 : —		
Befälhavare och maskinist			6,350 : —		
Besättningsmän			800 : —		
Driftsutgifter			3,000 : —	15,150 : —	124,636 : —

8 B. Hamnmaskiner.

b) Löner och arvoden:			
En kranmaskinistförman, 27:IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	5,000 : —	9,269 : —	
c) Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranar		1,000 : —	
d) Underhåll och reparationer	1,600 : —		
Reparation av kran N:o 8	2,500 : —	4,100 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		50 : —	14,419 : —
		Kronor	139,055 : —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:		
1. Ångfartyg i regelbunden trafik	35,000 : —	
2. Andra fartyg	45,000 : —	80,000 : —
Transport		80,000 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Hamnen.

		Transport	80,000 : —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	12,000 : —		
	2. Segelfartyg	2,500 : —		
	3. Pråmar	2,000 : —	16,500 : —	
i)	Uthyrning av båtplatser		5,900 : —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300 : —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,055 : —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300 : —	
o)	Bogserbåten Thor		10,000 : —	123,055 : —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror för:			
	1. N:r I	3,500 : —		
	2. „ II	1,800 : —		
	3. „ IV	700 : —		
	4. „ V	100 : —		
	5. „ VI	4,000 : —		
	6. „ VII	5,500 : —		
	7. „ VIII	250 : —	15,850 : —	
g)	Markhyra för kran N:r III		150 : —	16,000 : —
			Kronor	139,055 : —

Bil. Litt. B II.

N:o 109.
Budget för 1934.
Djuphamnen

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1934.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår	1,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —	
4. Grusning å hamnen	100 : —	1,700 : —

c) Övriga utgifter:

1. Belysning, inklusive fyrlampa	600 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring ..	200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter ..	100 : —	
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931 1,400: — pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525: — kr. pr år)	525 : —	1,425 : —

d) Räntor:

Andel i stadens lån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1924 års lån à 5 %	317,083 : 02	15,854 : 15	
1926 „ „ à 5 %	577,911 : 53	28,895 : 58	
1932 „ „ à 5 %	809,674 : 35	40,483 : 72	
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 5 %	79,050 : 35	3,952 : 52	89,185 : 97
		Transport	92,310 : 97

N:o 109.
Budget för 1934.
Djuphamnen

			Transport	92,310 : 97		
d) Kapitalavbetalningar:	Ursprungl lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:			
1924 års lån à 5 %	339,000 : —	317,083 : 02	6,180 : 85			
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	577,911 : 53	11,305 : 42			
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	809,674 : 35	18,191 : 93	35,678 : 20	127,989 : 17	

8 D. Hamnmaskiner:

a) Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kranmaskiner		2,500 : —	
b) Löner och arvoden:			
Avlöning till kranskötare och motorförare		5,000 : —	
c) Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranmaskiner		3,500 : —	
d) Övriga utgifter:			
Diverse		200 : —	11,200 : —
		Kronor	139,189 : 17

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen:

f) Hamnavgifter för varor		22,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	14,000 : —		
2. Pråmar	3,000 : —	17,000 : —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	8,000 : —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	8,700 : —	47,700 : —

8 D. Hamnmaskiner:

f) Kranhyror:		
1. Brokranen (12 tons)	23,000 : —	
2. Portalkranen (5 tons)	11,000 : —	
3. Malmlossningsanordningen	1,000 : —	35,000 : —
		82,700 : —
Att fyllas genom uttaxering		56,489 : 17
	Kronor	139,189 : 17

Bil. Litt. C.

N:o 109.
Budget för 1934. Lantegendomsnämnden.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1934.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				2,500 : —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				2,000 : —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200 : —	5,700 : —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön, 45 :IV		9,036 : —			
Bokhållarens lön, 27 :IV	4,269 : —				
Personligt lönetillägg	400 : —	4,669 : —			
Revisionskostnader		400 : —			
		14,105 : —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052 : 50		
Kontorsbiträde av 2 :a klass, lön 17 :IV		2,859 : —			
Personligt lönetillägg		300 : —	3,159 : —		
En förman, 25 :IV			3,933 : —		
Sju renhållningsarbetare: (Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson), 23 :IV à 3,657 : —			25,599 : —		
Två renhållningsarbetare: (Sterling och Johansson) 23 :II à 3,219 : —			6,438 : —		
Tre vakanta tjänster à 3,000 : —			9,000 : —		
			55,181 : 50		
Avgår bostadsförmåner, värderade till förslagsvis: 1 st. 625 : —, 4 st. à 387 : 50, 6 st. à 425 : —			4,725 : —	50,456 : 50	
			Transport	50,456 : 50	5,700 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Lant-egendoms-nämnden.

Transport			50,456 : 50	5,700 : —
2. Pensioner:				
K. J. Jansson	1,450 : —			
Dyrtidstillägg efter index 154	750 : 60	2,200 : 60		
G. Karlsson	1,300 : 65			
Dyrtidstillägg	702 : 21	2,002 : 86		
Arv. Andersson		2,379 : —		
O. Eriksson, 25/30 av 2,379 : —		1,982 : 50		
E. Dahl, 19/30 av 2,379 : —	1,506 : —			
Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,333 : 34	172 : 96		
Änkan Anna Andersson		732 : —		
Änkan Anna Jansson		786 : —		
Änkan Mathilda Mallmén		732 : —		
Änkan Hanna Sunesson		732 : —	11,719 : 92	
3. Hyra för bostäder till 6 st. arbetare à 425 : — pr st.			2,550 : —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5. Extra arbetare			22,000 : —	
6. Kostnader för arbetarnas semester			2,500 : —	90,226 : 42
c) Inköp av torvmull				3,500 : —
d) Stallet:				
1. Utfodring			3,200 : —	
2. Hästskoning			600 : —	
3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar			600 : —	
4. Försäkring av hästar			175 : —	4,575 : —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000 : —	
2. Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			500 : —	
4. Vattenavgifter			150 : —	
5. Sotning			65 : —	
6. Brandförsäkringsavgifter			150 : —	
7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800 : —	
8. Underhåll av fabrik och hus			1,000 : —	
Transport			4,565 : —	104,001 : 42

N:o 109. *Budget för 1934. Lantegendomsnämnden.*

	Transport		4,565 : —	104,001 : 42
9.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Kristiansborgs kontor	236 : —		
	Renhållningsverkets kontor	116 : —		
	Fabriken	70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin		1,000 : —	
12.	Driftkostnad och underhåll av två automobiler		5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter		700 : —	12,265 : —
			Summa Kronor	116,266 : 42

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	4,000 : —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	44,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
g)	Hyror och diverse	800 : —
	Summa Kronor	55,600 : —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och andra körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 proc. å anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

N:o 109.
Budget för 1934. Lant-egendoms-nämnden.

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000 : —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500 : —		
	2. Arrende för Kungsängen	200 : —		
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —		
	4. Arrende för Malma	3,500 : —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
	7. Avlöning till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300 : —		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200 : —	52,100 : —	62,537 : —
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
	1. Till utsäde: Nordanby	3,000 : —		
	Malma	3,000 : —		
	Kristiansborg	1,500 : —	7,500 : —	
	2. Till stallet: Nordanby	2,230 : —		
	Malma	3,180 : —		
	Kristiansborg	1,890 : —	7,300 : —	
	3. Till ladugården		7,600 : —	22,400 : —
d)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av seldon		900 : —	
	2. Underhåll av fordon och redskap		3,000 : —	
	3. Underhåll av hus		2,000 : —	5,900 : —
e)	Övriga utgifter:			
	1. Hästskoning		600 : —	
	2. Häst- och brandförsäkring		1,000 : —	
	3. Driftkostnad för motorplog		1,200 : —	
	4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000 : —	
	5. Läkare, veterinär och medicin		500 : —	
	6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,300 : —	
	7. Avverkningskostnad för ved		750 : —	
	8. Elektrisk ström		1,300 : —	
	9. Hägnadskostnader		500 : —	
	10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	198 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	27 : —	225 : —	
		Transport	13,375 : —	92,837 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	13,375 : —	92,837 : —
11. Olycksfallsförsäkring		500 : —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.)		3,500 : —	17,375 : —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500 : —
		Summa Kronor	111,712 : —

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:		
Nordanby	31,643 : —	
Malma	33,119 : —	
Kristiansborg	10,800 : —	78,562 : —
b) Från ladugården		16,000 : —
c) Körningar		10,000 : —
d) Trädgården vid Malma		800 : —
e) Hyror		3,000 : —
f) Hyra för potatislotter		350 : —
g) Försäljning av djur		3,000 : —
	Summa Kronor	111,712 : —

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension, 29/30, av 2,556 : —	2,470 : 80		
Avgår för bostad	400 : —	2,070 : 80	
Jägmästarearvode och tillsyn av stadens skogar		900 : —	2,970 : 80
b) Övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75 : —	
2. Utskylder		550 : —	
3. Dikningar och rensningar		250 : —	
4. Röjning och skogsodling		150 : —	
5. Diverse utgifter		250 : —	1,275 : —
		Summa Kronor	4,245 : 80

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke		4,195 : 80
Hyra för bensinupplag		50 : —
	Summa Kronor	4,245 : 80

N:o 109.
Budget för 1934. Kyrkan.

Kyrkliga ändamål.

Utgifts- och Inkomststat för Kyrkan och Kyrkliga ändamål år 1934.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner.

Domkyrkoorganisten, lön	4,830 : —	
tre ålderstillägg	855 : —	5,685 : —
Domkyrkoklockaren, lön	3,240 : —	
två ålderstillägg	462 : —	
hyresersättning	1,200 : —	4,902 : —
Domkyrkovaktmästaren, lön	3,240 : —	
två ålderstillägg	462 : —	
tilläggsanslag (beviljat 1930)	300 : —	4,002 : —
Extra domkyrkovaktmästaren, arvode		800 : —
Eldaren, ringare och handhavare av den yttre renhållningen kring kyrka och ämbetsgårdar, lön		2,700 : —
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode (jämte bostad)		2,500 : —
För tillsyn av östra kyrkogården		720 : —
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode		500 : —
Räkenskapsföraren, arvode		1,000 : —
Kyrkoskrivaren, lön	3,840 : —	
tre ålderstillägg	765 : —	
tilläggsanslag, (beviljat 1930)	500 : —	5,105 : —
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen		900 : —
Klockare och orgelnist i Lundby, (provisorisk lön jämte bostad)		1,250 : —
Kyrkvaktare i Lundby		400 : —
Orgeltrampare i Lundby		100 : —
Dödgrävare i Lundby		100 : —
Extra ringare i Lundby		30 : —
Kyrkovärdarne i Lundby		5 : —
Städerskan i Lundby kyrka		75 : —
Fru Bedinger, pension, med 50 % dyrtidstillägg		600 : —
	Transport	31,374 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Kyrkan.*

	Transport	31,374 : —	
Hedda Berglind, understöd		100 : —	
G. Eriksson, understöd		400 : —	
Thunell, pension med 50 % dyrtidstillägg		225 : —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg		450 : —	
Fru I. Eriksson, understöd		300 : —	
Kyrkofullmäktiges sekreterare, arvode		300 : —	33,149 : —

2. **Prästgårdsbyggnadsmedel.**

För reparationer å prästgården i kv. Abel	6,000 : —	
Allmänt reparationsanslag	1,000 : —	
Brandstod och sotning m. m.	500 : —	7,500 : —

3. **Pastorsexpeditionen.**

Hyra till staden	1,200 : —	
Bränsle och lyse	600 : —	
Städning, eldning och skurning	720 : —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500 : —	4,020 : —

4. **Kyrkans och församlingarnas egentliga behov.**

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,200 : —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	300 : —	
Stearin- och vaxljus	400 : —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250 : —	
Bänkhyresersättning till Domkyrkan	2,000 : —	
För klockors användning till d:o	500 : —	
För tornurets skötsel	100 : —	
För skurning och tvätt	425 : —	
Barnkören	500 : —	
Den större kyrkokören	1,500 : —	
Bränsle, förslagsvis	5,000 : —	
Sotning	75 : —	
Sand och grus	300 : —	
Brandstod för Lundby kyrka	100 : —	
Kyrksalen (hyra till staden, bränsle, ljus, städning)	3,500 : —	
Västra församlingshemmet	1,800 : —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverksamhet i östra och norra stadsdelarna	2,000 : —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800 : —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000 : —	
Bidrag till kyrkliga arbetet bland pojkar	750 : —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000 : —	24,500 : —
	Transport	69,169 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Kyrkan.*

		Transport	69,169 : —

5. **Kyrkogårdarna.**

Anslag till östra kyrkogården	4,900 : —	
Särskilt anslag till arbeten därstädes	700 : —	
Snöskottning, sprängning m. m.	350 : —	
Sand och grus	500 : —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	10,700 : —	
För anläggande av en urnlund	5,500 : —	
Diverse behov för kyrkogårdarna	500 : —	23,150 : —

6. **Diakonissorna.**

Anslag till Diakonissanstalten	4,000 : —	
Kostpenningar	4,800 : —	
För biträde vid matlagning åt sjuka	180 : —	
Hyresmedel	2,400 : —	
Bränsle och tvätt m. m.	1,500 : —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefoner m. m.	2,000 : —	14,880 : —

7. **Församlingsbiblioteket.**

Hyra till staden	600 : —	
Arvode för skötseln	75 : —	
Städning, bränsle, lyse	400 : —	
Bokinköp och bindning	400 : —	
Filialen i Västra stadsdelen	500 : —	
Filialen i Lundby	50 : —	
Till "De blindas förenings" bibliotek	60 : —	2,085 : —

8. **Arrendemedel.**

Avgäld för västra kyrkogården utom Kvarntullen, efter medelmarkegång, c:a	200 : —

9. **Räntor och amorteringar.**

Andel i 1896 års obligationslån:

Kapitalskuld 1/1 1934 1,940 : —.			
Ränta för året	58 : 68		
Amortering för året	620 : —	678 : 68	
Transport		678 : 68	109,484 : —

N:o 109. *Budget för 1934. Kyrkan.*

Transport		678 : 68	109,484 : —	
Andel i 1910 års obligationslån:				
Kapitalskuld 1/1 1934 34,000 : —.				
Ränta för året	1,530 : —			
Amortering för året	2,000 : —	3,530 : —		
Lån från pensionsstyrelsen:				
Kapitalskuld 1/1 1934 356,701 : 27.				
Ränta för året	17,835 : 06			
Amortering för året	10,787 : 57	28,622 : 63		
Tionde årets amortering för den elektriska ringledningen:				
Kapitalskuld 1/1 1934 1,490 : —.				
Amortering		1,490 : —		
Lån för prästgårdar m. m.:				
Kapitalskuld 1/1 1934 37,208 : 60.				
Ränta för året	1,860 : 43			
Amortering för året	779 : 53	2,639 : 96		
Lån i Stadssparbanken för prästgården i Västra förstaden:				
Kapitalskuld 1/1 1934 26,200 : —.				
Ränta för året	1,163 : 75			
Amortering för året	3,900 : —	5,063 : 75	42,025 : 02	

10. Prästerskapets avlöning enligt K. M:ts och Riksdagens beslut.

Lön till Kyrkoherden	10,000 : —	
Lön till fyra Komministrar à 5,000 : —	20,000 : —	
Lön till Pastorsadjunkten med ålderstillägg och hyresbidrag	2,990 : —	
Provisoriskt lönetillägg och barntillägg	11,688 : —	
Skjutsersättning	750 : —	
Avgifter till änke- och pupillkassan	489 : —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. M:t fastställt kyrkostämmobeslut	600 : —	46,517 : —

11. Allmän kyrkoavgift.

1/3 av kyrkoavgiften för ecklesiastikåret 1933—34 efter 12 öre pr skattekrona (omkr. 360,000 : —) c:a	14,400 : —	
Kyrkoavgift för ecklesiastikåret 1934—35 efter 15 öre pr skattekrona (omkr. 348,000 : —)	52,200 : —	66,600 : —
Summa Kronor		264,626 : 02

N:o 109. *Budget för 1934. Kyrkan.*

INKOMSTER:

Beräknad behållning från 1933	2,000 : —	
För gravplatser, förslagsvis	4,000 : —	
För klockor, förslagsvis	500 : —	
För likvagn m. m., förslagsvis	100 : —	
Hyra för klockaregården	900 : —	
Andra smärre inkomster	200 : —	
Arrende av ecklesiastik jord, c:a	1,200 : —	8,900 : —
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift	66,600 : —	
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning	45,317 : —	
Att för övrigt uttaxeras	143,809 : 02	255,726 : 02
Summa Kronor		264,626 : 02

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Antal skattekronor 348,096 : 36.

Till allmän kyrkoavgift à 19 öre	66,138 : 31	
Till prästerskapets avlöning à 14 öre	48,733 : 49	
Att för övrigt uttaxeras à 41 öre	142,719 : 51	257,591 : 31
varifrån avgår beräknad avkortning		1,865 : 29
Summa Kronor		255,726 : 02

REGISTER
över
Utgifts- och Inkomststaten för år 1934.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.